[illegible]

[illegible] et [illegible] flomina [illegible]

[illegible] flomina et flo[illegible] [illegible]

[illegible] flomina et flo[illegible] [illegible]

[illegible] flomina et flor[illegible] et [illegible]

[illegible] ————— [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Simon [illegible] p(ro)c(urat)or p(ro) d(omi)na flomina

[illegible]

Bonacursus [illegible] p(ro)c(urat)or p(ro) d(omi)na flomina

Paulum [illegible]

[illegible]

Harvey Cushing

[illegible] ut in actis [illegible]

[illegible]

.. Summa lxxviij li. xij s. iiij d. ob. q. adquatus in tonno —— xx li. viij s.

Clarissima exp[ositi]o i Aphor[ismorum] Divini Hippocratis
cum Galeni D[omi]ni Curtij Papiensis in
Patavino Gimnasio publice lectis

Vita brevis Ars vero longa: Divinus ille Hipp. qui p[rim]us recta via ad medicinam [illegible] admonet omnes ut omissis [illegible] vanis et superfluis studiis, [illegible] dicit venimus ad Med[icin]am [illegible] acquirendam, et ut aures optimis nobis temporis preceptoribus submittamus, ut Gal. testatur in de const. art. med. cap. p[rim]o ideo sunt legenda q[uae] a gloriosissimis Antiquis scripta sunt, et idem dicit 3o de virtutibus naturalibus cap. x. [illegible] quia impressi sunt et grece et latine q[uam] plures libri attributi Hipp.ti quorum aliqui manifeste [illegible] repugnare [illegible] Hipp.ti [illegible] indicare [illegible] declarare anteq[uam] textum exponam p[rim]o quos libros ut Hipp.tis legendos ee voluerit Gal. 2o qualem dicerit Gal. ee Hipp.tem 3o quem ordinem servabo in legendo 4o ad rem veniemus quantum ad p[rim]um p[rim]o se offert liber de natura humana quem grece [illegible], [illegible] et hunc librum ee verum et legitimum Hipp.tis dicit Gal. in com. p[rim]o et ult.o super eo libro de natura humana et Gal. divisit illud Com.tum in duo, Idem dicit Gal. in libro quem fecit de pro[pri]js his libris quos grece [illegible] ubi dicit se fecisse duo Com.ta super libris Hipp.tis de natura humana et dicit Gal. quod in dictis libris de natura humana [illegible] alia, que dicit Hip. alibi, Ad idem probandum citat Galenus 3o Hipp.tis autem et Platonis in [illegible] ubi dicit Plat. et Hippocratis [illegible] credendum est, [illegible] natura animi [illegible] sine natura corporis, et ut hoc [illegible] videamus quid dicit Hipp. inquit n. de natura alicuius rei oportet p[rim]o videre si sit res simplex vel composita, si simplex quid possit agere, et quid pati; Dicit Gal. quod hoc docuit Hipp. in libro de natura humana ubi dicit quia homo dolet ideo non est [illegible] unum. Concludit ig. Gal. illum lib. ee verum et leg.um Hipp.tis Nec quis dicat illum non ee librum Hipp.tis quia circa finem illius libri dicitur [illegible] de venarum anat. et de febribus, que repugnant veris [illegible] Hipp.tis ibi n. dicit Gal. quod illa pars non est Hipp.tis cum in [illegible] Aphor.is qui est liber longiss. in ultimis partibus dicit Gal. quod sunt multa q[ue] non sunt ipsius Hipp.tis et ideo non oportet [illegible] dicere quod ille liber non sit leg.mus 2o se offert liber de natura fetus et in p[rim]o [illegible] cap. [illegible] de spermate citat autem Hipp.tis ipse Gal. ubi dicit Hipp.tem se vidisse fetum sex dierum et ideo Gal. [illegible] quod liber ille sit Hipp.tis et 36. com: 5.ta parte Aphor. citat Hipp.tem in de natura fetus et citat ibi etiam [illegible] 3o invenio Gal. citare Hipp.tem [illegible] de Anathomia, com. 28 [illegible] parte Aphor. et citat et Hipp.tem in ipsum libris, et [illegible] de utilitate part.m cap. 4o et [illegible] quod hos libros non [illegible] neq[ue] grece

Primus [illegible] Hip. [illegible]

Primum ut
liber de natura humana
ee verus et legitimus
Hip. probat.

obiectio quod liber de natura humana non sit Hip.

2o
Probat librum de natura fetus ee Hip.

3o
Hip. scripsit librum de anathomia quem [illegible]

4us Prob.^o^ libri de alim.^ti^ ee Hipp.^s^ — nec latine nisi quid modicum 4us est liber de alim.^to^ seu de nutricatione qui et in
Gal.^o^ e Hipp.^ti^ in 2.^a^ parte Aphor. com.^o^ 19 citat Hipp.^te^ et idem ib. com. 2.^a^ parte Aphor.
ubi dicit Hipp.^s^ alimentum ee unum et no unum et 18. com. 2.^a^ parte Aphor. citat alia
auctor. Hipp.^s^ in libro de alim.^to^ quod scilicet nutrimenta q. facile dispergunt. facile resol-
vuntur, pt. et de utilitate part. cap. 8. Gall. citat auctor. qua ano [illegible] dixi
ee princ. et regulam in Anat.^a^ dicit Hipp. [illegible] totius nobis parte oia sibi invicem
compatiu. [illegible] parte vero uniuscuiusque partis ad opus i. oes partes magne [illegible]
prius sunt ordinate ad operum totius ut [illegible] vel lgere indiget manibus, dentibus et ore
et alijs partis — ita vero unaquaque refertur ad opus, et propter defectum huius regule errauerunt
Arist. et Com.^o^ in Anat.^a^ Galenus in libro quem fecit de propriis suis libris qui reperitur
in greco dicit quod dimisit librum de alim.^to^ in 3.º com.^ta^ et sic fecit oia com.^ta^ super
illos libros. 5.º se offert liber de dieta sanorum qui e tm in greco in com.^to^ gal.^i^ imed.^te^ post
5.º Prob.^l^ libri de dieta ee Hipp. vel alterius antiqui — librum de na humana, et in p.^o^ com. 6.^a^ parte Aphor. citat Gal. Hipp.^te^ ibi et dicit illum
fuisse librum Hipp.^s^ vel alterius antiqui, cap. 14. reg. acutorum dicit idem et sic no affir-
mat oio ee Hipp.^s^ 6.º se offert liber de regimine victus et sic fecit 4.^or^ libros de
6.º Prob.^l^ libros de regim. victus ee Hipp.^s^ — regimine victus in acutis, sic sunt tres libri de regimine victus absolute, Gallus de alim.^tis^
[illegible] 6. cap. p.^o^ dicit n.^l^ ille liber e Hipp.^tis^ sed p.^t^ naturae distat a natura Hipp.^tis^ et de 3.º nihil dicit et [illegible]
inscribitur — isti tres libri de natura victus absolute p.^o^ de Alim.^tis^ cap. 4. allegat Hipp.^te^ et e in 1.º lib.^o^ de
regimine victus 7.º se offert liber de humoribus et Gal. p.^a^ parte aphor. dicit quod idem dicit
7.º libri de humoribus prob.^l^ ee Hip. — Hipp. in libro de humoribus cum dicit ibi in 2.º Aph.^o^ ea quorum crisis fit integra i. sed in lib. de hu-
moribus loco de [illegible] integre dicit 2. 3.^a^ p.^a^ parte digesta medicari in fine com.^ti^ dicit quod
in lib. de humoribus dicit undecumque natura incipit i. et e in princ.^o^ illius libri de humoribus
et 2.º com. p.^a^ parte dicit Gal. color corporis diversum humoris significat et quod idem dicit
Hip. in princ.^o^ libri de humoribus et Gal. in libro proprio de suis libris dicit se fecisse duo com.^ta^
in libros de humoribus sed com.^ta^ illa no legimus neque grece neque latine sed bene legimus illum
librum Hipp.^s^ 8.º est liber de usu humorum et ib. com. 5.^a^ parte dicit hic ee librum Hipp.^tis^
8.º Prob.^l^ libri de usu humorum ee Hip. — et hic liber legitur tm grece 9.º est liber de regione aeris, et aqua qui est Hipp.^tis^ 8. 9.
9.º prob.^l^ libri de regionis [illegible] ee Hip. — 12. et 14. com.^ta^ 3.^a^ parte Aphor. Gal. citat Hipp.^te^ in illo libro, idem dicit p.^o^ libro de sisma
cap. p.^o^ et in lib. proprio de suis libris dicit se fecisse com.^ta^ super ill. lib. sed com.^ta^ illa no legimus
10.º prob.^l^ libri de [illegible] ee Hip. — nec grece nec latine, sed textu legimus grece et latine X.^o^ est liber fracturae i. de in-
cturis qui e vere Hipp.^s^ expositus p.^o^ est Gal. 46. com. 6.^a^ parte Aphor. ubi allegat Hipp.^te^ in
[illegible] et dicit quomodo fiat gibbositas uide ab Hipp.^te^ in libro de incturis, quem librum comentatus Gal.
et com.^ta^ est solu in greco, sed textus e in greco et in latino, praeterea p.^o^ prognost. com. 17. dicit
quod omnium tortuositas quae fit a motionibus temporalibus, et dicit hoc dixisse Hipp.^te^ in illo lib.
XI.º sequit.^r^ liber de fracturis qui e Hip.^s^ vel Aui eius — de incturis XI.º est liber ille de fractis quem comentatus e Gal. et legimus com.^ta^ solu in greco
sed textus reperit.^r^ in greco et in latino, 4.º reg. acut. com. 18. Gall. citat hunc librum, et
cum librum de incturis, et dicit quod isti libri vel sunt Hipp.^s^ vel Aui Hipp.^s^ XII. est liber
XII.º sequit.^r^ liber de [illegible] — de possessionibus mulierum, qui liber, et [illegible] p.^o^ citat. 3.º com. 5.^a^ parte Aphor.

Pret.^a^ 44.º com.

P. 45 9to 5. par.te citat idem, l.r de passionibus que sunt extra de passionibus que intus nec sunt legitimi Hypp. sed d.t Gal. q. est sunt hipp. vel polidorij, post est l.r de passionibus que extra, et alius est l.r de passionibus que intus et sunt tres l.i de passionibus a Cnipi Hypp.i et p.s citat a Gal.o locis duis sed l.r de passionibus que extra citatur 9.o p.o 6.e par.te aphor. et q. est Hypp. ut polidorij et l.r de passionibus que intus citat 26 ut 27. 9.to 6.e part.e par.e aphor. et sic l.r de passionibus que intus nec sunt legitimi Hypp. sed d.t q. sunt Hypp.s aut polidorij post sunt l.i 4.or de morbis et Gal. citat p.m l.m de morbis in p.a parte 6.e l.i epidimiarum in 9.to 10. t.tu et g.tus filius Gal.i habemus solus in greco et d.t Gal. ibi q.d mit.it Hypp. p. febres palidas op. videre Hypp. in l.o de morbis, de morbis in part.i et de passionibus in part.i videtr 38. 2.i regiminis acutor. et t.o 5.i preguminis acutor. et 45. d.t Gal. Hypp. in l.o aliquanis promisit se facere l.m de egr.nibus acutis in part.i et d.t q. l.i illi nec habentur et de morbis in part.i et de pass.nibus in part.i libri nec sunt Hypp. q. multa sunt in illi que sunt 2.m intentionem Hypp. et promicht Gal. fere 9.ta et docere que sunt Hypp. et q.nd sed illa 9.ta nec habemus uel non fecit, l.r et l.r regiminis acutor. et p.i tres sunt Hypp.tis et ult.o 9to 2.i regiminis acutor. d.t Gal. q. l.i illi nec fuerunt ab Hypp. dati ut imprimerentur sed q. Thessalus filius Hypp.tis dedit eos impressioni et q.a nec posuit ea que erant scripta in margine ubi debebat apponi ideo illi tres l.i sunt inordinati et 4.s l.r nec est Hypp.tis ut p3. p. Gal.m in p.o illius 4.i ubi d.t q. in illo 4.o l.o aliqua sunt 2.m series et 2.m mentes Hypp.tis aliqua uero et 2.m series solus et 2.m mentes solus aliqua uero nec sunt 2.m series neque 2.m mentes Hypp.tis, quo ad l.os epidimiarum Aphor.s et pronosticor. in 9.o l.o de asma d.t cap. p.o q. p.s et 3.s l.r epidimiarum sunt ueri Hypp. et q. 2.s et 6.s sunt Thessali filii Hypp. et q. de 4.o d.nt aliqui q. est et Thessali et Gal. fecit 9ta sup. p.o 3.o et et sup 6.o et ista 9.a sup p.o et 6.o habemus greci tm sed p.us Hypp.tis habemus greci et et latine, l.i aphor.s et pronosticor. sunt uere Hypp.tis post est l.r de dicchonibus et g.us fils sup hoc habemus solum in greco 34. 9to p.e part.e Gal. citat hoc et in tract.u de pronosticatione d.t q. nec est Hypp., conatur tn saluare istas illas que continent in illo l.o q.a si ille l.r nec fuit Hypp. saltem fuit unius sui discipuli post est l.r de sacro morbo ut de morbo comitiali p.o pronosticor. 9to 6.o et 7.o d.t q. ille l.r est Hypp.tis l.o de simp.ci cap.e p.o d.t Gal. q. Hypp. d.t uita breuis ut damnaret superstitiones que fiunt in medendo et de hoc erit, q.o post est l.r de fractura capitis quem citat 6.o de ing.o cap.e 6.o, post offert se l.r de uulneribus et 4.o de ing.o cap.e 4.o et p.o citat Gal. quinque ut sex aut st.s que sunt in illo l.o post est l.r de op.e medici quem l.m citat Gal. p.o 9to huius

qui l.i nec sunt leg.mi et ueri Hypp.tis

xiij sequent l.bi de morbis

l.i 4.or de morbis nec sunt omnes

Gal.s promisit se facturum 9.ta q. sit leg.ma siue sp. et tn nec respondet

l.r 4.s reg.nis acutor. est leg.mus Hypp.

p.s et 3.s liber epid. sunt Hyp. 2.s et 6.s sunt Thessali eius filij

l.i pronosticor. et aphorismorum sunt leg.mi

l.r de sacro morbo et Hypp.tis

l.r de fract.a cap.s 6

Huic l.m nec habemus nisi in greco ...

Inditia an humani corpus sit sic sanus

quod hic exstit super verbis Hyppocratis in libro de opere medici in greco

Galenus vult in libro de opere medici ... proemium ... medicinas

naturalis fuit Hypp.

laudes Hyppocratis a Galeno passim eternitati donate

... fuit Hypp. qui vias invenit non perfecit

primo Aphor. ubi querit an hic aphor. sit proemium totius medicine ut solum
unius libri aphorismorum et hic secundum Sabernus solus in greco et Sabernus et
2a Gal. divisa in 4or et quia hoc deservit exponi aphorismorum io videmus
quod dicit ibi in proemio illius libri Hypp. dicit primo medicus debet cognoscere an corpus humanum
sit sic sit ut disit sanus ex maximis et facillime notis que sunt vi-
dere tangere et audire et paz post subdit que sunt videre tangere
et audire gustare et mente cognoscere ista sunt quas cognitis ab omnibus
potest cognosci an humanum corpus sit sic sanus ut dissimile et Gal.
dicit hoc esse proemium totius medicine et dicit quod Hypp. vult quod si medicus
vult cognoscere an sit eger ut sanus corpus oportet vigere in parte dignostica
an sint omnia similia vel non similia et hoc est illud quod est maxime maxima
et dicit Gal. quod hoc est ex maximis et ex facillimis sed dicit Gal.
quod hec eadem que habent maximas virtutes in signo eadem et sunt
que sunt facillima ad cognoscendum ut de facie Hyppocratica et non sunt diversa
imo eadem, et dicit que sunt videre tangere et audire et paz infra
dicit que sunt videre tangere audire odorare et gustare et mente
cognoscere dicit Gal. hoc exponendo quod per tangere videre et audire ... it
... sed per gustare ... alio modo exponit Gal. et dicit
quod videre tangere et audire sunt ex parte medici sed gustare et
odorare pertinet ad egrotum, sed quia dicit Gal. ad medicum spectat odorare
dicit Gal. quod hoc forte fuit vitio impressoris et quod debet dicere videre tangere
audire et odorare que sunt ex parte medici sed gustare est ex
parte egri et Gal. dicit quod Hypp. dicit et mente cognoscere ut reprobet eos
qui dicunt quod non datur cognitio demonstrativa et vult quod dixerit de opinionibus illorum
sensuum et et dixerit mente cognoscere ut dicit intelligere quod multa discunt
per sensus et multa per intellectus et hoc est toti arti medicine et io
vult Gal. quod hoc sit proemium totius medicine et forte quis inveniet
alia loca pro hoc sed ista ego inveni, et sunt ea que nunc sed
memorie. Venio ad 2m. queritis si sit Hypp. primo de ingenio cap. 2o.
dicit Hyppocrates fuisse primum qui a rectas vias invenit et et quod invenit
4or elementa et quod Plato et Aristoteles sumpserunt quoniam sua ab Hypp. et de
morbis et de causis accidentium fuit primus Hypp. qui invenerit et primo de
virtutibus naturalibus cap. 13. dicit ee Hypp. primum philosophorum et medicorum et io Gal.
intitulavit librum suum de elementis, secundum elementorum secundum Hypp. ut inventori
det laudem et quod hoc sit verum Plato in Thimeo sumpsit hoc ab Hypp.
et dicit quod cum omnia sunt moderata tunc est corpus sanum. 2o. de ingenio cap.
6o dicit quod Hypp. primo invenit vias rectas et dicit quod Aristoteles et Theophrastus
proxime accesserunt ei quod dicit Hypp. sed non perfecte attigerunt, 2o virtutum
naturalium cap. 4o. idem dicit et 6o de ingenio cap. 4o. dicit quod Hypp. primo rectam
viam invenit sed non totam perfecit sed quedam obscure dixerit quedam
sed ceterum et quedam diminute, et io quod est diminutum in Hypp.
est tractatus de pulsibus et io Gal. fecit 16 libros de pulsibus quos

nõ habemus in latino sed solum in greco unde Gal. obscura decl.uit
et diminuta perfecit et indeter.a determinauit et sic simul coniunctis
libris Gal. et Ypp. tota medic.a erit perf.a et certe ego fateor
Auicenam esse optimum p[hilosophu]m et medicum, eo Auic.a est interpres Gal.
eo n. d[ebe]t legi contra Ime tn ut antiquitus fiebat, legebant n. super
li. de celo solum q[uon]iam Alberti de Saxonia, sine tn et super libris
de an[im]a q[uon]iam solum appositis legebant et suppositis physicorum solum
Burleum legebant dimittendo textum unde Gal. 6o de ing.o cap.o 4o
dt. q. tres fecit q[uonia]m nõ ut nõ videremus Ypp.tis et ideo, si studemus
Auic.a debemus videre Gal.m et Paulum Eginetam qui et accepit a
Gal.o et Auic.a sumpsit a Gal.o et a Paulo Egineta 7o de ing.o cap. 2o
dt. q. Ypp. p.o dedit bona semina et q. nullus hec usque perfecit neque
absoluit et eo Gal. fecit. li.o de ing.o 2o de curis creticis cap. p.o
dt. q. omnes dicunt q. Ypp est magis veridicus q alij et plura alia
dici possent de Ypp. quo dt. Gal. sed hec sat sint et eo videndi
sunt qui dicunt gloriosissimi medici et isti sunt Ypp. et Gal. h. et
Rasis et Auic.a sunt in p.o sunt Ypp. et Gal.s et ego promisi me
lecturum omnes li.os Ypp.tis si dominus dabitur intelligo in eos me
fore lecturum sup quibus habemus cõta gal. sed alio nõ considerem
et ponere li. forte nõ esset melius tentare eos exponere ut exponimus
et forte dicemus omnes alijs sm est ordo quo utar in legendo, et
ego desiderarem q. michi liceret facere ut fecit Gal. in li.s de crisi
3o de crisi cap.o 8. dt. q. nullus scriptorum caret mordacitate nam
q. scribunt et recitant antiquorum op.nes et eas impugnat respondens eis
nimia longitudine, qui aut sunt breues omittendo antiquorum opiniones
damnat quo dicunt q. ipsi minus sibi ascribunt unde 2o etmtorum colla
17a dt. q. nimia fuit breuitas antiquorum et eo Gal. dt. q. uult ob-
seruare viam mediam et dicere solum necia et omittere alia et 3o 2o in
p.o ut 2o regiminis acutorum dt. q. lectio debet esse cum his puerilis q
iunioribus et dt. Gal. que sunt obscura declo nõ respondet falsas
op.nes et que dicta sunt ab antiquis nõ dicam, sic ego faciam et que
clare dicuntur ab expositoribus nõ afferam et ubi erunt diffi.as declo et vellem
q. michi liceret nõ respondere falsas op.nes, sed q. a aliqui volunt destruere
q. dt. Gal. et Ypp. eo oportet illa reprobare sed contra minimum magis
q. nunc potero, sed veniendo m.o ad expositionem, in mouendis difficultatibus
mouebo eas eo ordine quo mouet Jacobus de forliuio
et determinabimus autem quantum poterimus secundum
Hyppocratem et Galenum et alios bonos et approbatos docto-
res, et si quid aliud erunt diff.es ipsas mouebimus omnes
ut honoremus Cras dominum ludouicum Crasso ego nõ
legam et rogo vos ut velitis omnes mecum una meum honorare

Gal. li.os de pulsibus nõ habemus nisi in greco

[illegible] totaque tm sic studere

Magnificat Paulum Eginetam

Ordo quo utitur in legendo

nullus scriptor caret mordacitate

Dominus [illegible] ad hospitium

Lectio 3. ordinaria

Quia diximus i. superioris q in expone aphor. Hypp. in mouendis diff. libs sequemur ordinem Jac. forliviensis ut hoc exequamur tria po. pponit

Jac. s. titulus i. subiectum de quo nos faciamus questiones et divisiones et tangit illa. 8. Capa. Titulus in tex greco dt Hypp. Aphorismi sic iacet hoc qd dico Aphor. Alij dnt Hypps. sntie, Hyppis oracula Hyppis determinationes vel diffinitiones vel decreta, est alius titulus qui nos est titulus Hypp. sed gali et dt. Gal. in aphor. Hyppis Gal. in sntias Hyppis, dubitur an sit melius dice sntie Hyppis vel dice decreta Hypp. seu oracula, isti termini s. aphor. sntie decreta oracula idem sunt penitus et sigcant idem qd et aphor. Hyppocratis greci et nos dicimus Hyppocratis mutando o in ei aphorizo apud grecos i. excoicio et separo et decerno et iudico et, do aphorismos i. vel sepatio vel excoicatio vel sntia vel decretum ista oia pot significare et do aliqui vocant hunc lm de sermonibus separ. quia aphorizo i. separo et sic vocat Theodorus Gaza et qui de novo tradixit Hyppis dt. oracula Hypp. et hoc qd dico oraculum sigcat orones que habet aliqd divinitatis et admirationis sed sermones isti Hyppis vnt habere aliqd divinitatis et iaccant qui dnt q Aphor. est signum et sntie est signatum, qa ambo sunt nomina synonima et melior est trado. que dt. Gal. in aphor. Hyppis, et nos est qa cum dico sntia sententia pot scribi brevi vel longo sermone et sic est de decreto et de determinatione sed hoc qd dico Aphor. nos solus sigcat sntias et decreta sed et brevitatem notat i. determio scripta brevi sermone, et ideo Leonicenus qui videbat hoc q s. aphor. notat illa brevitatem et, dt. in Aphor. Hyppis

Jac. forliviensis dt. incipit lr. aphor. quem Hypp. cous dc medicine edidit et dt. q ex hoc ps. nomen Authoris, po. dt. q nomen Authoris est Hypp. qui medicea. deperditam post esculapium noviter invenit sed in po de ingo. sanitis dt. gals q post esculapium deperdita fuit secta medicorum que erat in rhodo insula et q restauit secta que erat in choo insula et et alia secta restauit que erat in gnido insula et et alia secta erat in italia et po. regimini acutor. dt Hypp. q plures erant medici suo tempore et q illud qd unus asserebat alius negabat et sic Hypp. nos dt. q medicina nos esset sed dt. q nos erat bona et 9o 18. regimini acutor. dt Gals. q et erant medici tempore Hypp. et tn Hypp. bene Hypp. ps. dedit rectam viam medicine, infert 2o. q subalternatur lr. ista pdicta ut et tota medicina, ad hoc prolongo sermones in hoc lr. unum Argm. factum a potentissimo quia dixi q medicus considerat oe sanum vel sanabile sit a natura vel ab arte Alia dnt et melius glorant et hoc se invenisse, dnt q si medicus considerat oe sanum sed natis considerat solum sanum a natura, qo scia subalternata habebit subiectum comunius q habeat scia subalternantis hoc aut est falsum, imo scia subalternata addit differentias ad subiectum scie subalternantis

Decl. tituli

Dub.

Quid greci aphorizo et quid aphor. sigcat

Contra aliqs

Quis sit melior titulus

Comment. et dice gali ... in sntias

et hoc argum. Credunt de facto scindere. Ad hoc ergo dico sum illius quod aliud est loqui de scientia subalternata et aliud est loqui de arte quae sic mediae ut est perspectiva si dicit perspectiva subalternari recipit duas scientias et subalternatur duabus scientiis ut patet de illo principio perspectivae scilicet per axim pyramidis fit perfectissima visio et hoc principium probatur per duas scientias et ideo subalternatur duabus scientiis unde illud principium perspectivae probat per istam propositionem scilicet per lineas brevissimam fit perfectissima visio quia agens naturale fortius agit in propinquum quam in remotius et hoc pertinet ad naturalem sed ista propositio scilicet linea quae est per axim pyramidis est brevissima probat a mathematico et ideo perspectiva subalternatur naturali philosophie et mathematicae et sic subalternatur duabus scientiis sed medicina non est sic subalternata et ad probandum quod febrientis dandum sunt frigida probat solum modus operandi et non probat aliquas qualitates sed si illas probat sunt quinque naturalis illo ... ut quartum de humoribus et quartum esse ... sat ergo est quod aliud est loqui de subalternatione scientiarum et aliud est loqui de artibus sed artes subalternantur quia modi operandi pendet a principiis philosophie naturalis quia naturalis considerat corpus generabile et corruptibile et ideo hoc est causa quod sit sanus ut sanus patet quarto metaphysicae textu 2. dicit Aristoteles quod est una scientia quae considerat de omni sano nemini ergo dubitandum est quod medicus consideret sanum factum a natura et et factum ab arte, sed isti sunt ut qui negabant motum, sed quia isti nesciunt salvare hoc ideo dicunt quod medicus considerat solum sanum factum per artem et ideo medicina subalternatur quia pendet a principiis philosophie et non subalternatur eo modo quo subalternantur scientiae mediae ex ea quae dicta est circa significatum huius termini aphorismi patet intentio Authoris quia voluit tradere medicinam sub brevissimo modo et ex hoc sequitur utilitas dicit Iacobus Aliqui inter intentionem medicinae et finem medicinae faciunt differentias in tractatu de sectis primo textu finis est acquisitio sanitatis et intentio est ipsa sanitas et aliqui dicunt quod dicit stare possessio et non acquisitio sed idem est acquisitio et possessio in tractatu de optima secta capitulo 7o 2a textus graeca dicit finem medicinae esse consequutionem sanitatis. Et in latino littera sit depravata et cum sequitur sanitas tunc illud est finis sed quando non sequitur tunc est intentio. Et Galenus dicit contra Antiquos dicentes quod sit duplex finis scilicet conservare sanitatem et alterum scilicet removere aegritudinem sed contra si sunt duo fines ergo sunt duae Artes Galenus dicit quod quando per diversas operationes consequimur duos fines tunc sunt duae Artes sed quando per easdem propositiones tunc est una tantum, sic dicebant antiqui, sed in medicina per easdem propositiones isti fines consequuntur sed dicit Galenus quod semper medicus intendit sanitatem scilicet conservando vel agendo sed modi agendi sunt diversi et tollendo ea quae nocent tunc acquiris sanitatem et quando facis ne quae nocent applicentur tunc conservas sanitatem Postea ponit differentias de subiecto genere de subiecto et an sit medicina ipsa Ars vel scientia et an sit practica vel speculativa et an detur neutralitas ista omnia omitto quia ista omnia examinantur in prima parte et sup... Tegni sed dico quod Iacobus dicit quod illud est subiectum de quo ... investigantur

Respondeo ad ...

respicit

Medicina non subalternatur naturali philosophie

Solutio obiectionis

quo modo artes subalternantur

Quaeritur de ... intentio et quid ...

... dicit ... a fine

Aliqui dicunt quod ... duplex finis

Quod Galenus ... dicit

Unus ... finis ... in arte ... idem

opinio ista ...

ut dicit Iacobus de For...

proprietates et passiones et ad quodcunque in medicina consideratur sunt attri-
butiones sed sic est corpus humanum sanatile et egrotatile et sub neutra
dispositione ponitur consideratum sub 2m dispositiones communes seu generales et etiam
speciales ergo hoc est subiectum in hoc libro. Sed contra alio modo loquitur de
subiecto in Arte et alio modo de subiecto in scientiis et medicina non probat hominem
esse sanabilem sed hoc pertinet ad physicum sed solum probat de modis agen-
di et non probat passiones de subiecto sed dicit sic agendo conservatur sanitas
et sic agendo aegritudo et ars medicinae ab aliis artibus quia solum medicina
considerat hominem ut sanum. Ex his inferebat sadus quod iste liber est ultior
et coior (?) et praecedit omnes libros hippocratis. Sed contra quia in aphorismis et in
uni et in particulari considerat totam medicinam. Et hippocrates non fecit aphorismos
2m quod ibat in diversas civitates (ut multi dicunt) Galenus 2°. de diebus criticis cap. 6°.
dicit quod prius scripsit librum epidemiarum quam librum aphorismorum et pronosticorum et sic postea fecit alios
libros volens reducere medicinam et summendo propositiones bonas et breves quas alibi scripserat
posuit in aphorismis. Contra non est verum quod iste liber sit primus immo liber de natura humana et liber
de arte sexus (?) et liber de Anat. praecedunt. Contra liber est de ope medici praecedit. Et dicit
Sadus de ordine huius libri cum primo Canon. Avicennae et cum libro regni et dicit quod iste liber est
posterior quia iste liber est brevior et ideo posterior. Primo. Hoc est quia in Aphorismis Hippocrates
fecit quidquid potuit ut traderet totam medicinam et etiam Galenus in libro regni de suo processu dat
totam medicinam sed ordo dicit quem inter libros partiales sed totus non praecedit suas
partes et liber qui continet totam medicinam est tota medicina et ideo cum queritur
an liber Aphorismorum sit prior primo fen primi Canonis est querere an liber qui habet totam
medicinam praecedat libros partiales et cum queritur an liber aphorismorum praecedat libros regni
est querere an tota medicina praecedat totam medicinam. Contra dicit quod est differentia inter
libros regni et libros Aphorismorum quia in libro aphorismorum quo ad passiones communes et particulares
consideratur corpus humanum sanatile etc., sed in libris regni et etiam in primo Canonis
solum quo ad passiones communes considerat. Sed contra et in libris regni ponit signa
particularia et in particulari docet multa unde Sadus ostendit dando eo modo sic non
vidisse libros regni. Sed que doctrina est ista que hic traditur? Tres
sunt opes doctrinae s. compositiva resolutiva et definitiva sed ista non
est aliqua ex illis. Contra queritur quod est melius an modus aphoristicus vel
modus diffusus et modus diffusus est brevis quo ad primum Com. Alexandrinus
solvit et hoc ego alias dicebam sed nunc non teneo sed dico quod illi cum sunt
tres doctrinae ordinatae s. resolutiva compositiva et definitiva sed modus Aphoristicus
est alius ab his et modus recitatorius est solus abundans sermonibus
et non abundat sententiis est alius modus qui dicitur mixtus et est compositus
ex modo recitatorio et ex modo aphoristico; et dicit quod in his aphorismis fecit
modum commixtum ex his et in epidemiis fecit modum recitatorium et in
libris Aphorismorum fecit modum Aphoristicum. Sed hoc non placet et dico quod est doctrina
compositiva ista que traditur in Aphorismis et etiam illa que traditur in epi-
demiis et etiam que sunt in pronosticis doctrina resolutiva est quando ex notione
finis infert omnia que sunt facienda ut volo conseq. Tomitus quomodo tractare

---

Qui sit subiectum medicine ... [illegible]

Ob.

sadus vult ... aphorismorum

Contra sadum

Contra alios

An hyp. scripsit aphorismos

Ob.

Quare ... aphorismos ... ad ... libros regni

Ob.

Quare differunt inter ... aphorismos et libros regni

... dubium

... dubium

... ad primum dubium

... sunt tres alii modi ... praeter istas tres ... doctrinas ordinarias

Ob.

~~[illegible]~~ de medic. comm. et de ptibus alijs et isto doctrina facit Gal. in de const. [que doct.na fuit Gal. in]
ar. med. et sic doct.a resol.ua docet de qd sit agendum et quo m.o sed non [de const.ne ar. med.ne]
determinat de aliqua re, sed doct.a comp.ua tractat de illis de qb dictum est
q op. tractare ut ex notione finis uidimus pop. medic [illegible] et [decer]
hoc docet ut fiat m.o aphoristico ut lato hoc est doct.a [illegible] est processus
defini. et est qui breuiter uult dicere que dicta sunt in alijs libris et [narijs]
io legatis sic illas ponens tres sunt omnes doct. absolute et non dicatis
tres sunt omnes doctrine ordinarie et et doctrina in epidemijs et in prosticis
et et in aphor. est doctrina comp.ua et processus defini. fit ad memoriam
et io tres sunt omnes doctrine absolute et non dicatis tres sunt omnes doct.
[2a r.o] ordinarie et sic in l.o aphor est processus comp.us et non op. dicere q sint
sex processus et dicere q sint tres doctrine ordinarie [illegible] uere [illegible]
qs modus sit melior uel Aphoris.cus Hypp. ut defi.us Gal. modus aphor.cus
determinat et io dr compo.us processus et determinat breuiter adeo q facit
ad memoriam et processus defi.us et ista duo facit et ultra hoc omnia co
[Ilo ad 2m] prehendit sed modus aph.us non pot omnia comprehendere in illis paucis uerbis [processus defi.us ista]
[duo.m] et io Gal. uidens hoc q s. modus aphor.cus est bonus sed modus defi.us [comprehendit qz aphor.]
addit et q plus omnia pot sub se comprehendere io Gal. elegit processus defini.
[Diui. li] et Gal. et fecit processum compos.um [illegible] his expeditis diuido
l.m in prohem. et tract.us, prohe.m est hic p. aphor. ut ille p. aphor.
sit unus uel duo, trac.tus incipit ibi s. in perturbationib. uentris &c et ego
non dicendum istos Aphor.os qa sunt separati sermones h. in p.o l.o procedat
satis ordinate qa p.o tractat de dieta 2.o de euacuatione et io p.a
parte est satis ord.ta in non contra tempus in diuidendo [illegible] Uita breuis [precepti exponunt [illegible]]
Ars uero longa &c iste Aphor. duas het partes 2.a [illegible] necesse solum
seipsum prestare op. &c, Coiter exponunt q hypp. uolit uitam esse
breuem r.a Artis discende et uerba que sequunt s. occasio aut preceps
experim.m periculosum Judicium diff.le declarant artes esse longam [illegible]
dt. nec solum seipsum prestare op. hoc dt m.o consulendi [illegible] ego aut ostendam [alia hyp. [illegible]]
q et illa uerba que sequunt, nec solum seipsum prestare op. [illegible] [illegible 2a [illegible]]
ut et declarent artes esse longam postqm hypp. dixit uitam esse breue
ra Artis et dt. Ars est longa qa occasio agendi est preceps, omnes operationes
et omnes fere modi operandi [illegible] occasiones momentaneas ut si uolo
dare cibum quecunq hora non conuenit et illa hora que conuenit cito
transit et sic et cibus uel tardius dabis cibum [illegible] medic. det dari
qn ma est bene digesta et non det dari in omni tempore et io modus [Ponderat uerb]
Agendi fere in omnib operationib est momentaneus [illegible] aut fere qa aliq [s. fieri]
sunt semp indifferenter [illegible] ut q eger stet in bona spe et q stet
cum Amicis hec semp possunt fieri, sed q dormiat non semp p. fieri
et ut possimus cog.re tempus garum egemus multa exper.a et ueracit.ne
et io longum tempus requirit et in p.o ad Glauconem in p.s uerbis [diff.m est cognitu [illegible]]
dt. et in tempe opportuno dent exhiberi qd diff.mus est cognitu, et s. [hiberi [illegible] egroto [illegible]]

Error multorum q dant medic.a et cibu [illegible] opp. et statu pessimo

7.o colll. Aver. cap.o 6.o ipsi dt. et si dico medic.a det in tali tempore exhiberi
experiri an hoc juvet sed medici nri temporis non credunt q occasio
sit momentanea imo dant medic.s et in princ.o et in statu et in omni tempore
et ego cognosco medicos qui et in princ.o pessimi dant cibum et ubi det in pessimis

Experimentu periculosu

subtrahere, qui dant opp. in pessimis addere. Exper.m est periculosus rone
dignitatis i. rone subti in quod fit actio dt. Gal. in 9.o post Hypp. dixit
q ars est longa qa occasio agendi est momentanea et preceps et a bene
agere requirit ratio et et exper.m ut siquis dicit q flebot.a det fieri in
tali latere et alter dicat q fieri det in altero latere hoc opp. probare
exper.to sed medici non audent hoc experiri io hoc faciut ad long.nem artis

Judiciu difficile

Judiciu diff.le i. non est diff.is ut utrum sit hoc m.o ut alio m.o agend. um
est diff.e hoc judicare cuius signum dt. Gal. qa usq ad tempora Hypp.his
varie et diverse op.nes et io occasio preceps exper.m periculosum et judiciu
diff.le faciut long.nem artis. sed est dub.m qa dt. duo esse instra sed

Dub.m

in dic. subfiguratione Empirice dixit q tota medic.a pot tradi solum empi-

Exper.m

rice et p solum instrum sine aliqua rone g.o non sunt duo instra necia

Resp.o ad dub.m

tra Leoniceni bene dt. q sunt duo instra, necia sed tra Laurentiani et
tus grecus dt. duo sunt instra quibus utimur ut inveniamus que ad artem
concurrut et non dt. necia et Gal.s concedit de pote q tradat.r Empirice

Vult q medic.a p. tota tradi Empirice

tota medic.a sed hoc est multu diff.le. Judiciu aut diff.le per judiciu
intelligimus rone vel int.mus qn sequitur alleviatio ad ego tue videt

Duo p. intell.i judiciu

qd fecerit alleviationem ut an ex minctione vel ex cibo ut exelistens
ista alleviatio fuerit sequuta et utroqe m.o judiciu est diff.le. sed

Hyp. int. judiciu

qa Hypp. est dogmaticus et ronalis io verisi.le est q sumat judiciu
p.o m.o. Circa hoc dubit.ur dt. Hypp. artem esse longam quo m.o int.it

Dub.m q.o q. int.m medic.a est longa

an s. de medic.a que in libris addiscitur vel de medic.a invenienda

Resp.o Rasis ad dub.m

Rasis ad Almansorem cap.o ult.o vel penult.o dt. q medic.a est longa
v.ts medic.e inveniende et vult q Hypp. hoc velit dre nullus n. est
qui possit tradere tota medic.a et io opp. q quilibz componat. Com

[illegible]

in 7.o colll. cap.o 6.o et p.o colll. cap. p.o dimictendo pros.m visus est velle
q et q medic.a scripta sit in libris q adhuc ars est longa et q non
pot pveniri ad perf.em medic.e et dt. q una pars medicine est que est
pars experiendi et ista non est adhuc completa et pot inveniri aliq.
medic.a de novo et aliqua virtus de novo et 7.o colll. cap.o 6.o dt. postqz
medicus scit q talis febris tali m.o curat adhuc nescit opari et io
requirit exper.m ut sciat opari quod invit in libris na si una medic.a
que exhibet uni daret alteri quoqz hu forte interficeret illum et part.res

[illegible] pelit Com Hypp.s int.e dt. artem esse longa

proprietates sunt infinite et sic Com vult q Hypp. dt. q. ars est longa
rone huius proprietatis per.as itaq vult dre Com q libz componat libros
Aphor.os Adhuc vita est brevis et ars est longa 3.o de ing.o 3.o est
certa rei quantitas non pot scribi calamo neqz verbis proferri sed dt.
q Hypp. dt. vita brevis et ars est longa et g.o sunt componendi libri

sequitur hoc quia oportet cito discere que dicuntur in libris ut possis devenire ad cognitionem quomodo sit agendus circa particulares et Hypp. bene reducit medicos

Dubium ad vias rectas ubi non invenit omnia sicut diximus quod propter partem experimentalem medicina est longa sed an propter partes judiciales medicina sit longa et

Pro in cap. de dolore capitis vitio stomaci provenien. in 2º mamir dicit Gal. si vis medicare et maxime in passionibus matricis hoc est difficile cognitu sed quando ad curam medicina procedit maturitate et ideo dicit Hypp. quia secundum rectitudinem facien. et non evenien. non procedendum est ulterius

Quidam dicunt, alii: Aliqui dicunt sic non esse judicium difficile et non esse sequendam medicinam complexionis ab Hypp. et Gal.º immo dicunt esse variandos canones et dicunt hoc quia nunc variata est complexio et non est abviata et ideo non debemus venere cum ... cito ut precipiebat Hypp. et ideo hoc facit ad longitudinem ... quia tempore Hypp. moderate vivebant homines sed nunc immoderate vivunt ut in 50 aphor. eunuchi podagrizant et aliqui sunt tam rudes adeoque dicunt quod melius est facere quam canon Hypp. Gal. et simil.

Contra alios: Sed isti tales deberent facere alias medicinas et vias invadere, sed iste rationes sunt falsissime, an natura humana sit debilitata, secundum vias Ar. quia si mundum ab eterno fuit nunc nichil essemus nisi natura debilitata fuisset. Ar. ponit etates 75 annorum et nunc etiam tam vivunt homines ... nunc et reperiunt qui sunt sani et qui sunt flegmatici et qui sunt alias complexiones ut et prius erat quod non est debilitata ... non Gal. et Hypp. docet et curare debiles et non solum fortes dicunt ... ... quod deterius est, isti qui dicunt naturam esse debilitatam dant plus medicinas quam dat Hypp. et Hypp. nunquam in egritudinibus acutis dat medicinas et tamen isti dant medicinas, et ad illud quod dicunt quod nunc non vivunt moderate ... concedatur sed et immoderatos docet curare Hypp. et Gal. ... et tempore Hypp. ... immoderate vivebant ut erant ipsi athlete, et ... Hypp. et Gal. quod si repletio est multa ... evacuatio debet esse multa et ideo propter ista non est dicendum quod non est attendendum regulis Hypp. et Galeni neque etiam est dicendum quod non sit judicium difficile ad

Dubium an medicina sit longa secundum partem judicialem

Sol. diffs

quod dicat aliquid de Hypp. et Ga

Impugnat tales ita dicentes

Alius error istorum

Lectio 7ª ordinaria

Vita brevis, Ars vero longa ... ... fuit supius in omni ... occasionem esse momentaneam itaque in agendis ... tempus est angustus et dicit Gal. hoc est propter mutabilitatem et fluxibilitatem ... medicus ... dicit sic agere debemus quia tale est dispositus corporis sed dispositio corporis non diu permanet et ideo occasio est valde angusta ... Gal. dicit duo esse instrumenta ut invenienda que sunt in arte s. ratio et experimentum ... quod ista duo ad invicem sunt necessaria suppositio quod ista duo sunt quibus ... sed non sunt ambo necessaria ... quid melius est ut ratio sine experimento ut experimentum sine ratione; ... Ar. in pº metaphysice dicit expertus sine arte certius operatur quam ars sine experimento sed oppositum dicit Rasis quod ad A. ...

et quod Hypp. dicit occasionem momentaneam et precipitem

Dubium quod melius sit an ratio an experimentum sine ratione

cap.o ult.o ubi docet conditiones boni medici dt. n. medicus debet studuisse
libris Antiquorum et q. n. est confidendum medico curanti rone et q. melius est
confidere medico cum rone et cum pauca exper.a [illegible] q. Rasis
intelligit utr q. s. melior est uter medicus cum rone et cum pauca exper.a
difficilius est solo exper.to mederi omnibus egr.nis sed particulariter loquen.
de una egr.ne sic pot esse q. qui scit exper.tus solus est melior
et no dt. Rasis q. et semp in qualibet egr.ne loquendo q. qui sabet
rones cum pauca exper.a sit melior sed no dt. cum nulla exper.a
semp in maiori egr.ne sit melior, Avi. aut intell.it qn nullam sabet
exper.ia et de una part.li exper.a et Rasis loquitur in omi cura
et qn scit et aliqua exper.ia et no q. careat omi exper.a [illegible] est
una que dt. experm. periculosum, Alia lra dt. fallax et pot hoc
et stare qa experm. no solum est periculosum rone dignit.is imo q.
experiuntur et qnq. fallunt [illegible] q. experm. sm. Avi. est [illegible]
Artis sed [illegible] artis no det esse fallax [illegible] q. qn servantur condit.nes
requisite pro vera exper.a tunc illud experm. est uer., p.o de simplici
medic.a cap. p.o idem dt. [illegible] Gal. 3.o complexionum [illegible] 2.o Canonis
cap. 2.o docent quot requirant pro uero exper.to faciendo, p.o opz.
experiri in corp.e humano qa in eo corp.e debet experiri in quo
uis operari talis uirtus et hec sunt conditiones p.o q. medic.a que
applicat. corp.i no sentiat excessiua calt.es neque excessiua frig.tes
ut lactuca no det in intensa calt.e et sic opz. q. exhibeantur
in sui nali dispone 2.o opz uidere qd agat p se talis medic.a
et eff.us p.o per se est eff.us p se, et eff.us qui producit mediate
aliquo est p accns ut aqua p.o infrigidat sed reuerberando
calores ad intra sic calefacit et hoc est p accns, 3.o opz q.
experiaris in homine mediocriter disposito no habente exces-
siuam calt.is ut frig.tis ut in sano ut si uis experiri in egro tunc
experiaris in egr.ne simplici et no compl.a et Avic.a dt. p[illegible]
sed illa omia ad ista reducunt [illegible] opz. aut no solum [illegible]
sic est duplex lra Galeni qui sup tradux.it dt. alio modo et dt.
addendo et talis reddere et ista addit in fine lre solius, s. et
que exteriores sunt talis reddere [illegible] lras que coctor habetur dt. Gal.
q. Ypp. facit pactum cum [illegible] qui legunt hos libros si uolunt uidere
an que dnt sic sint uera ut est de illo aphor.o qui dt., Acute
egr.nes in 14. dieb. terminantur [illegible] tunc si medicus curet ut
debet facere et si egri faciunt ut tenentur et astantes no
errent et ext.ra [illegible] mutent egrum ut no faciant egrum
uariare tunc Aphor. est uerus sed si medicus errat uel
astantes uel egri uel aliqd exterius aduenia tunc non
uerificatur aphor. imo de salubri egr.ne fiet mortalis [illegible]
lram Galeni sensus est qa uita est breuis Ars est longa qa

Ex.o ad dub.m de uiro [illegible] [illegible] rasi et [illegible]

Experimentum periculosum [illegible] fallax
[illegible]
[illegible]

Conditiones requisite p uero experimento faciendo

[illegible] [illegible] oportuna [illegible]

[illegible] Galeni

[illegible] Galeni

2

occasio est preceps, experimentum periculosum, et iudicium difficile, et ideo medicus non solum debet ostendere quod debeat facere medicus sed et debet ordinare quid Astantes debeant facere et quota hora debeant dare cibum. Primo precipere egro ut obediat, 2º precipere ut nulla noua sibi afferant 3º facere ne stet in loco in quo possit perturbari et hic mt. 6º epidimiarum, parte 4ª t. 7º hoc acceptat Gal. ubi docet Hyppocrates concessiones ad Infirmos dicit ibi Gal. ubi et dicit Hypp. quod medicus debet habere sermones iurmentes et dicit Gal. ibi quod debet dicere Vita breuis Ars uero longa et dicit quod medicus non solum debet docere quomodo debeat fieri Cura sed quod et eger obediat. 2º 1º epidimiarum dicit ex morbo egrotante et medico stat medicina, dicit Hypp. dicas quod egrotus et medicus pugnant simul et eger est 3º et si eger sit obediens iudex morbus uincitur sin aut non obediat tunc morbus uincet et sic ista 2ª lectura Calij et post Dellenorii Ambe iste littere et similes faciunt ad hoc ut ostendamus artem et longam et Hypp. non solum facit pacto ut si quod dicit debet esse uera quod debeant illa obseruari s. medico Astante et alijs sed et in illis uerbis docet quomodo ars est longa quia docendo non solum quomodo medicus debeat agere sed et quomodo debeat precipere egro et Astantibus et facere ut accidant res exteriores et hic est plus docere s. quod egri et astantes prestent se et exteriora ut accedat hoc est plus quam docere quomodo medicus debeat agere et ideo ista omnia faciunt ad longitudinem artis quia raro contingit ut ista dicta obseruentur ut 7º in illo Aphorismo acute egritudines in 14 diebus terminantur hoc non uerificatur nisi medicus faciat quod debet et eger et astantes et exteriora sed ista dicta que uobis occurrunt quomodo ista dicta faciunt ad artis longitudinem Habita summa hic dicit Gal. a. principio proposui uidere quare Hypp. dicit uita breuis Ars uero longa quare hoc dixit Gal. recitat 7 modos exponendi

1ª expositio. 1ª dicit quod Hypp. dicit eo modo ut hortaretur eos qui erant exercitaturi medicinas ut omni diligentia uterentur Alij dicunt quod hoc dicit dehortandi causa

2ª 3ª ne se accingeret ad medicinas quia non poterunt illud consequi 3º dicit como

3ª ut dignosceret eos qui sunt apti ad medicinas et qui non, 4ª expositio

4 quod hoc fecit ut ostendat necessitatem componendi libros quia unus solus non potest medicinas complere et debemus componere libros ut alij possent complere

5ta 5ª expositio quod hoc dicit non solum ut libros esse componendos sed et ut debet

6ª intelligere quo componendi sunt aphorismi modo 6ª expositio ut ostendat quod

7ma ars est coniecturatiua que non semper consequitur finem suum 7ª expositio dicit quod Hypp. uoluit ponere omnes causas quare medicus non consequitur finem suum et hoc est quia non didicit artem bene quia longa uel

ut quia quia occasio sit preceps ut quia Astantes errant ut quia exteriora

Gal. 7 nocent duas ultimas et 7ª reprobat, dicit non est summa hec digna

exponit Hypp. qui uult dare artem medicine et dicit quod in primis uerbis ostendat artem esse coniecturatiuam et quod non consequatur finem suum 2º notat modum loquendi istas duas ultimas expositiones petitur quia non dixisset aphorismi

2ª trad. ne calij expositio aphorismorum

ex morbo et medico et stat medicina et egro

4ª exposit. Gal. uelat huius Galeni ars longa

Reprobat duas ultimas et expositiones adductas

nō solū scripsit re sed dixisset et medicus quoque nō facit id qd debet
et quoque astantes nō faciunt quoque qd dent et quoque eueniunt extra sed
iste modus loquendi ... i. dt. op3 aut nō solum re dat intre q si uis
q oia quae sint uera op3 medicum fr qd det et et astantes et nō
Obo 2am expōnem — extra accidentia ... nō dixit ut dehortet medicos qa hoc esset
dementia componere lōs et dehortari ab his libris et est ... medic.a
Prestat pa expō que dt q hoc dt ut hortaret ad medic.am capiendam
Quid. d. 1 pam expōnem — dt Gal.s hs. hoc possit ee uerum q.s. hortet ut sint diligentes in discendo
sed nō ut q hoc sit conueniens qa hoc uidetur conuenire potius totali arti q3
q3 huic lō. Pspa expō que dt q hoc dt ut discerneret qui sunt apti
et qui non dt. q hoc est ... qa hoc dt fieri p magnos sermones
Obo 3am expōnem — interrogando et dndo ista ars est longa q mo in facis, dt. stat rō
eadem qa hoc esset pslus toti arti et nō huic lō solum, set quia Gal.s
Gal. d. q q. saluum pam et 3am expōnem — uidebat q iste due expōnes nō sunt omio falsae dt. nisi quis dicat
q po est legendus lr. aphor.s ante omnes alios libros et hanc in pō lō
uoluit ponere pslus totius arti et hoc dt ut saluaret illas expōnes
s. pam et 3am expōnem et subiungit q in lō de opē medici qui intitulat
catartricon fecit pslus ... totius artis neque inuenit ista psa. fre
Gal.s accepta 4am et 5am expōnem — ad istas artes dt. post q qa et sa expō sunt ueriores et q.s. dixit
eo mo et ut ostendat q op3 componere lōs et q op3 componere lōs modo
aphor.co hoc est uerum uita n. unius hominis nō sat est ad medic.am in-
ueniendam dixit hoc qa ut ostendat necitatem componendi lōs et hoc
est pslus uti toti arti et dt q dent componi mo aphor.co et hoc est
pslus huius lī et sic facit pslus toti arti et huic lō sed uos diceretis
Dubium — Ars medic. quo ad partes exper.s s. experiendi medic.as et quo ad experiendum
quod est in libris est longa q. op3 semp componere lōs ut possit compleri
q. quoque complebitur ... de ing.o ad dt q hypp p. ... uiam inuenit
R ad dubium ... standum in hypp. et Galo — sed quedam dt obscure quedam diminute et quedam indeterminate sed Gal.s dt
q ipse obscura declarat diminuta perficit et indeterminata determinat q. uult
q ex dictis Gal. et hypp. possit fieri pfa medic. q. nō op3 amplius
componere lōs quia potius lī isti faciunt ad confusiones et nunc uarij libri
comparauerunt et quilibet uult componere sed si quoralis oīa inuenies
in hypp.te et Gal.o in multis uideres halibates ... nō uidebitis forte
in ... annos ... et sic de rasi et bene ego fateor q pars
experilis medic. nō est completa ut s. q inueniat una medica de nouo
sed p3 hoc nō op3 componere lōs rōnales sed bene notare deberet illa q
s. aliqd denouo reperit, sed quo ad partes rōnales et quo ad curam non
op3 multiplicare lōs et in his de ing.o pfecit Gal. curam et eo exponer
dot lōs in hoc est ad confusiones, illud q. qd dt q uita est breuis
et ars longa et eo, libri sunt componendi, hoc set uerit.s quousque
medic.a sit pfa sed cum gloriosissimi medici hoc pfecerint ad quid
op3 amplius componere et eo debemus insistere solum in hypp.te et Gal.o

pars exper.lis medic. nō est completa ut s. q inueniat de nouo una medic.a sed completa pars rōnalis et curatiua p hypp.m et Gal.

et ut confundet nos in tanta l.r varietate ¶ post in ult.a parte 3.i Gal. replicat
omnes prius dicta et unit dotas omnes quas ut replico qa ia dca est
ultra istas 7.m expones positas a Gal. in 3.o habemus alias exponem
in 1.o de simplici ubi d.t voces quare hypp. d.t vita brevis Ars vo longa
d.t Gal. q vult componere l.m de simplici medic.m in part.i et q no vult
facere ut multi qui utunt caracteribus in conscribendis herbis credentes
q cum m.o herbe habeant maiorem virt.m q id hypp. d.t vita brevis Ars longa
ne conteramus tempus in superstitionibus et ibi d.t Gal. q ista sunt contra
propositum medic.e 1.o q no spectat ad medic.am 2.o q sunt contra 3.o non
conteramus tempus in illis talibus ¶ pp hanc sententiam gal. in illo loco dico
solitus eram querere an iste operationes sint vere et an si sint vere
spectant ad medicum et cito me expediam pp.o de ill.o quid velit gal.
alij med.i et Avic.a qa in hoc sunt diverse auct.tes 2.o an sint vere 3.o an pertineant
ad medicum ¶ q Gal. no concedat istas incantationes et isbadria contra
hoc examinat) p.o est auct.tas 6.o de simplici cap.o p.o ubi d.t q sunt
false ¶ 9.o de simplici tract.u 2.o in tr. traductiones latina in cap.o
penult.o et ult.o sed in tr. greca est in cap.o de lapide ofitic, d.t
gal. q aliq dnt q in lapidibus est virtus q pp figuras insculptas ut pp
figuras draconis insculptas q plus operantur talis lapides sed d.t ipse q
hoc no est verum 10.o de simplici cap. 10. ubi d.t de salina lotis
q interficiat omnia animalia venenosa et deridet eos qui dicebant q interfi-
ficiebant operationes verbis et d. q illa dicebat verba et iterum fer-
sperbat d.t gal. q spiritu interficiebat et no verba ¶ 10.o de simp.i
cap.o 14.o ubi de stercore lupi loquens ubi d.t se virtutem magnam pro
doloribus colicis tollendis et et si exterius applicat nedum interius
et d.t se expertum fuisse et d.t q in hoc illius stercoris est
virtus et no in verbis nã verba scripta et applicata collo nihil
facient, fortius est in hoc Gal. est q fides magna [illegible] de util.te cap.o
14.o d.t q palpebre oculorum habent pilos qui no augentur et semper servant
eandem fig.am et d.t q hoc est no qa deus precepit et sic fieri sit
et dicit deus de potius bene precipit q melius est sed ordinat naturam
et d.t q et si voluisset deus facere homines lapides no posset et in hoc d.t
op.o moysis a [illegible] et ab op.ne platonis d.t Gal. qa ipse d.t q deus sola
voluntate facit omnia sed nos dicimus d.t Gal. q q deus solus facit
illa q natur possibilia sunt et concurrentibus causis nãt agentibus si 9.o hoc
no pot deus q.o multo minus demones et verba poterunt fr. ¶ sed q
Gal. d.t opp.m in l.o de facile acquisibilibus qui est impressus ibi multas
superstitiones p. d.t si quis habeat dolorem colicum et suscitet canem
dormientem et mingat ibi ubi dormivit canis dolor sedatur
et dic verba in auribus mulierum f. ut pariant [illegible] q l.r ille non est
Gal.i ~~est bene~~ est bene unus alius noviter impressus in greco in
qui est de facile acquisibilibus in quo sunt multa bona et no d.t in eo

Q.a in 1.o de simpl. q.o hyp. d.t vita brevis ars vo longa

Q.d d. pcantoribus

Q. gal.s no concedat pcantores

Gal.s [illegible] in [illegible] verbis no [illegible] qua [illegible]

Q.d pbat q gal.s pcantores

Sed dormis

q̄ leni sed ad idem

1º. greco, hoc de incant.nis ¶ Sed 3º. 9º miamir seu de compone pharmaca
et loca patientia cap.º 3º de succu buglosse qui valet pro splene dt.
q mane an ortus solis opz. colligere manu sinistra sed hoc est a
supstitio s. q colligatr manu sinistra 3. q colligatur ante ortum
solis possit saluari ne sit supstitio s. q colligatur omibz excecetur a
sole et videte pro hoc Clarius 9º miamir cap.º ult.º et dt. opz. fre
medic.as illas in mortario ferreo et plura dt. fortius 12. de ing.º e
fines ubi de cura doloris dt. et dt. qn puenit a ventositate dolor hic
sedat si ponat ventosa cu multo igne nō scarificam hic tatr sumat
adeqq silat arti magice qº approbat incantationes ¶ P. est lr. attribut.
Gal.º de incant.ne et colli suspensione ubi facit et pro hoc sed ille
liber nō est gal.i nisi hos Auts.tes est fac.me soluere q a Gal.s Clare
negat supstitiones, lr. miamir est Clare Gal.i sed ibi vult docer
qº mº. et vn. cuiuslibz egr.nis a cap.º usqz ad pedes cōtingentis sint
medic.e componen et dat reglas pro hoc recitat et medic.as positas

Post ad aliud odore

ab antiqs et recitat eo mº quo ipsi Antiqui dicebant, Asclepiades
erat ille qui dicebat q manu sinistra colligeret sic in ultimo
Cap.º de medic.a frangente lapides in vesica dt. q illud remedium
acceperat a quodam rustico qui rusticus eo mº dicebat qui utebat

Ex damno nō .p. supstitio nes

illa supstitione ¶ Auic.a pari mº pº fen 3ij. cap.º de melancolia
postqz posuit plus causas melancolie dt. aliquis vr q melancolia sit
a demonis et dt. q ipse n curat hoc ut fiat a demone ut sic et si
demon eam faciat nō facit nisi ut mutando compl.nes corporis
ut mutando humores et multiplicando humores melancolicos et sic
sat est dare ortes inueniendi tales humores et sic Auic.a dt. si dent
demones nō facit hoc nisi mediante causa nali s. humore vel cōple.

Ex aliqi doctores admittunt supstitiones

mutata ¶ Aliqui doctores faciunt Cap.a de supstitionis et admittit
istas, Arnaldus de villa noua in sua practica facit cap.º de maleficijs
et dt. q fit q sponsus et sponsa nō possint simul coire et ponit curas
ideo facit Constantinus in pantegni et ponit modu curandi qº ibi
conceditur supstitionis et admittunt et q ad medicos spectent qo docet
et modust curandi ¶ Dubito quid voluerit Gal.s opz. vider an sint
vera et an spectant ad medicos, si sint vera, Conc.tor. 156. d. via multa
dt. de hoc diff.te et adducit multas auts.tes que unt fieri a verbis

eff.us
Effectus plures q unt fieri prolatis

dt. pº de cribro qui mouet quibusdam verbis prolatis ut inueniamus
furtum, et aliqui dnt q quibusdam verbis remouent possimus epilepsie
et aliqui verbis solis extrahunt sagittas infixas que violenter nō
poterant extrahi, et fluxus sanguinis narium qnqz solis verbis sanat
et in vulnere et, cu 3º hoc sit famosum opz. videre in qua cam
sint reducibilia ista q a verba illa prolata vl scripta nō habent
vir.tes q possint facere tales eff.us ¶ solent in alteram trium causarum
reduci vl in influxu celi, ut in operanes demonis vel in imagines

Incantantis ut incantati quia verba prolata sunt aeris qua quo donec unus motus hoc faciet quo et alius et sic omnia verba sic facerent quod non Ab influxu celi probo ut si dicas quia verba prolata faciunt ut celum influat sed contra Celum agit naturaliter mediante motu et lumine et si celi agunt influentias hoc agunt naturaliter restant an in demones possunt reduci Credo quia 2m Aristotelem multi negent demones si non sint ergo isti effectus non reducuntur ad demones sed nolo examinare an dentur 2m Aristotelem si quo dentur per casum, an fiant incantationes a demonibus aliqui dicunt et quod et quia demones dentur non possunt reduci in demones et supponunt quia demones dentur et quia non habent potestatem omnino faciendi quod volunt sed solum ut dicunt Theologi quia corpora ista inferiora obediunt solum quo ad motus locales ipsis demonibus et non quo ad alterationes s. calores et alia similia sic, si demon debet curare hoc non potest facere voluntate quia res obediunt ipsis solum quo ad motum localem si quo demon applicaret medicamentum hic hoc videremus dico illud ut sensus sed contra hoc non potest fieri sola voluntate ergo quia aliqui videntur quod oculos impediat ut videamus ergo isti effectus non possunt in demones reduci et quod demones sint, sed ista decisio non satisfacit immo si dentur demones et quod corpora inferiora quo ad motus locales obediant dico posse salvari quod fiant a demonibus isti effectus mediante solo motu locali sequitur sit vulneratus, vulnera non curantur quia sanguis fluit ad locum incisum ergo demon si sistat mea illas ne fluat hic sanguis in tribus diebus solus sanabit et. sic si habeat febres putrida, demon solo motu locali illum curabit, si faciat quod materia putrida dividat in partes et exeat in vapores extra corpus hic curabit, sed dicunt restabit mala complexio, sed vapores frigidi possunt intrare in corpus et curare illam malam complexionem sed vapores illos non possumus videre et ideo ista possunt reduci ad demones, si dentur demones et quod possint movere localiter ista inferiora, et. quia sagitta extrahatur est a motu locali et sic quod sistatur sanguis, Ad aliud fundamentum si quo modo demones possunt inferiora ista movere hoc non aggredior sed si demon potest movere ut dicunt Theologi et quod obediunt demonibus ista in motu locali, tunc omnes incantationes possunt reduci ad demones sed quia plures negant demones ideo videamus an ista possint reduci ad aliam causam declarando quo modo plurimi effectus reduci possunt ad imaginationem incantatis ut incantati et postea videbimus an hoc pertineat ad medicum etc.

Lectio 4. ordinaria

In proposita difficultate Galeni Authoritas fuit posita que non fuit soluta sed statim solvemus eam. restat videre an isti effectus possint reduci in causas naturales supposito quod non dentur demones, suppono autem primo quod dicit Galenus in de simplicium medicamentorum dicit radix peonie suspensa collo pueri liberat ab epilepsia et remota, redibit adhuc epilepsia dicit Galenus quod preter qualitates agunt medicamenta quedam per virtutem occultam

Probat quod incantationes non possunt ad influxum reduci

Et ista inferiora 2m Theologos non obediunt demonibus nisi 2m motum localem

impugno superiorem decisionem

ostendit quod 2m concedentes ista inferiora parere demonibus 2m motum localem incantationum effectus posse ad demones reponi

Nota de peonia suspensa collo pueri epi[lepticis]

ut magnes in ferro imprimit in ferro uir.tes et q. possunt eleuari uapores

peonia et uaporibus — a radice peonie qui permixti cum aere ingrediunt in corpus et demum

eleuatis ad caput cauet — epilepsia ut hoc fit p uirtus occultas que reperit in tali radice ut est

et effectus illium — et in magnete uirtus quedam occulta habet dr. ibi de sana et hoc

adduxi ut sciatis p.mo per aros ista possunt fieri 2o supposito q res paruissima quandoque habet maxima uir.tes ho. de meteoris cap.o 4o ut p.z de ueneno in cauda draconis q.d est res paruissima et tn interficit omnes 3o prefoc.o matricis est eff.us maximus q.a uapor eleuatus a matrice ad cerebrum facit prefocationes ut est p.o tract.u de spermate cap.o penult.o d.t q res paruissima facit q.q effectus maximos, 2o de animalibus de basilisco serpente d.t Albertus q sibilo et uisu interficiebat o.es et hoc n poterat esse nisi p aliquos uapores malos exeuntes ex uisu ut ex sibilo, Ulterius o.es d.nt q imag.o in corp.e proprio facit eff.us maximos, 3o tegni fortis timor et ira fortis [illegible] corpus et ro d.t Gal. q eger d.t esse remotus ab animi accid.bus, [illegible] plures sonat in quo plus [illegible] facit aliqd in 9o de natura animalium cap.o 49 d.t Ar. q ex uehementia q galline cu sentiunt gallos uolunt coire, ut Galli et erigunt cristas adeo q n cog.tur an sint galline uel Galli imo ex hoc in pedibus Calcaria parua nascuntur, [illegible]

Quo m.o uarij eff.us et imag.ne et alijs animi accidentibus ad natur.les cas reducunt — Ficinus 13o theologia Platonis cap.o 4o d.t imagines facere et in corpus alienum ut mulieres pregnantes cu appetunt res aliquas hec res illa figurat in embrione sed hoc n pot esse nisi q.a imag.o illa [illegible] ponit sp.us et humores adeo q faciunt hec eff.us sed embrio est corpus alienum, g.o et imag.o agit in aliud [illegible] uirtus formatiua est producta ab a.a et tamen talis uirtus agit in semen et sanguinem menstruum cu est in matrice. dum dices hoc bene fit sed fit p contactum et sic uirtus mulieris pregnantis agit p contactum, hec hoc 2o q imag.o in pregnante facit uir.tes aliquas productiua eff.us in corp.e q tangit, hec fit incantatio in suo corp.e ex forti imag.ne pot impri mere uapores in suo corpore q f. tales eff.us et illi uapores eleuati p mixti cu aere ibunt ad corpus incantati ut est et in febribus pestilentialibus in quibus eleuantur uapores ut est in oftalmia uapores exeunt ab oculis qui inficiunt alios oculos et sic possunt esse q uapores eleuati a corp.e incantantis eunt ad incantatum et hec fit magnus eff.us

reducit o.es effectus incantatio in n.ales cas — ut a radice peonie eleuant uapores qui exeunt et p.miscentur cum aere et ingrediunt in cerebrum et hec remouet epilepsias sa. s. dictum est q res paruissima pot facere eff.us maximos. [illegible] ex lapide eleuant uapores qui sistunt fluxum sanguinis uarium et sic incantationes possunt reduci in cas n.ales et lz hoc sit diff.le in n.o est [illegible] cuz imag.o in corp.e proprio f. eff.us ut de gallina deus est et et de pregnante, ut diceba. hoc sunt alia p.blemata Ar.is in 7a par.la p.blemati[s] p.blemate 4o d.t quare homi si uiderent

Cum egris inficiunt sed si egri quersant cum sanis ad sanat et ins-
por. ptolemaei · dicit quare in moribus cum siquis quem erit cum bonis, fit
bonus sed si egri quersantur cum sanis non sanantur quoniam sty. vult quod sani
non sanent egros sed dicens quod per vapores possunt egri sanari dico quod ex
sanitate sani eger non sanatur sed non dico quod per corpus sanus inca
tatus sanet sed dico quod sanat per vapores elevatos ab incantante
qui vapores causant per imagines fortes et forti imagine fit
una virtus quae est inductiva sanitatis. Sic non est dubium quod possunt
dari vapores inductivi sanitatis et sic ptolemaeus nihil faciunt
ad nos. Alii alium modum adducebant et dicebant et dant diversa
medica quae vario modo mixta sunt diversas virtutes sic ut invenit
quod sit ex natura sua mixtione erat hoc sed hoc non est verum quia quod
aliquod individuum alicuius speciei habet aliquas proprietates nec omne individuum
illius speciei participabit illud ut de magnete quae trahit ferrum hoc
convenit omni magneti et siqui sunt qui meliores modus habeant ipse
ille qui deus est dicat ptolemaeus aut S. Gal. 12 de ing. ubi dicit
quod illud opus factum a ventosa est sive cuidam magica dico quod et tempore
Gal. erat famosum quod essent incantationes unde ea plures quae in se
fiant a causa naturali tamen quia subito fiunt vulgares credunt quod fiant per
magiam Gall. quoniam dicit illud quod illud est opus sive cuidam magiae non quod
dicat quod detur magia sed quod declaret quod illud opus ventosae applicitae tam cito
sanat ac si esset opus factum a magia si daretur magia loquor
quoniam ut vulgares dicunt quod cum dicunt quod non est facta a magia quando
vident res aliquas statim sanant sed ubi est locus proprius
loquendi vos audistis quod Gall. hoc negat. An res naturales extrinsecus
applicitae faciant effectus et an ista applicare hoc modo spectet ad
medicum ut de peonia. Et quaero an scripta et caracteres
applicare spectet ad medicum quaedam aut S. Gal. unde dicit quod
9. de simplici tractatu 2 capite 1 dicit quidam lapis sistit sanguinem
et dicit si sit lapis sistens sanguinis applicatus sanguini nos non scimus
quomodo hoc fiat an scilicet quia retro trahatur sanguis at quia multas
stringat vel alio modo et ideo nos non possumus habere artem de usu
eius multa medica agunt a proprietate quae requirunt artem ut reubarbarum
habet virtutem quae per venas accedens sanguinem trahit ergo modo debemus
si hoc requirit ars scilicet in tali tempore ut post cibum det exhiberi
reubarbarum et similia alia oportet scire et dicere sic reubarbarum
ex liberatur sed usus illius lapidis non requirit lapides sive de
usu peoniae nescimus qua virtute removebat epilepsiam et in appli-
cando illam nulla ars haec recta requirit quoniam ista facere non
pertinet ad artem. Credo ego ut clare dicit Gal. se quoque usum
fuisse ut de stercore lupi quod loquendo de subiis mediis pertineat
ad medicum sed ~~loquendo~~ scilicet quo ad modum usus nulla ars

Duo posita Ay lib.
determinata

Solo nat. S. Gal.
12. de ing.

quoniam an res naturales applicatae exterius faciant effectus et an spectet ad medicum apponere caracteres et scripta

propria opinio

Ars nō solū ɔsistit in rōne sed ē exper.to s. anqz inueniat sed postq est inuenta pot esse sine exper.to sed nō sine rōne sed i exercendo ipsam egemus et rōne et exp.to

requirat sed dt Gal. in 3to q rō et exper.m requirit in arte et ars
nō solum ɔsistit in rōne sed et in exper.to et ɔsq utit rōne et ɔsqz
et utitur exper.to et sic utitur rebus que nō solum sunt note p rōnes
sed et utit reb que sunt note p exper.m p.o pronosticorum [illegible] medicos
expertos in gnydo insula dt q pauca dixerunt [illegible] illos reprehendit
qa ista pauca nō sufficiunt sed si illa pauca sat sufficerent hec
nō male dixissent illi antiqui et sic dico ultimo haberemus
aliquā medicinā qua sanaremus oēs egr.nes et nō illa ad hanc
pertineret ad medicam, r.o g.o q nō ualet sic arguere s. ad hoc
nō requirit ars in uno Xtu eius g.o nō pertinet ad medicinam
[illegible] de simp.ci 14o. dt factor ista exterius applicanda, a me [illegible]
esse applicanda et loquor quo ad istas sic [illegible] habentes uirtutes
m.st, quo ad scripta et caracteres an sequat effectus q pertineat
ad medicum Gal. in dt optima secta in [illegible] dt ut aliquod
theorema sit medicinale requirit q sit uerum 2.o q sit utile ut
hoc arte centauri sanat epilepsiā hoc est uerum sed qa hoc nō inue
nitur rō nō est utile 3.o requirit q ɔsequat ex principiis medi
et ex principiis naturalibus sed q caracteres et uerba habeant istas
uir.tes nō possumus scire ex principiis naturalibus [illegible] quo
diximus, [illegible] diximus q imag.o egri multum facit ad suā sa
et hoc est nāle sed ex applicatione talium scriptorum eger pot ha
fidem q sanetur g.o illud est applicandum imo 2.m Hypp. et Gal.m
medicus dēt omnia ɔcedere egro dum m.o nō multum noceat, credo q
dēt respri q quo ad scientiā medicine et merito medi.c. medicus
nō dēt ista applicare sed si medicus uideret istas applicent et
et ipse medicus dēt applicare et q illud tale nō esset [illegible]
neutris et tō male faciunt medici qui nolunt ipsi applicare nec et
nolunt q applicent nā si eger ɔfidat dēt illud ɔcedere et si
nullas habeat uir.tes [illegible] que dēt facere medicus
et eger uidete Hypp. et Gal.m in 1a par.te epidimiarum t.u 3o
2m Com Alexandrinum ut 8o ut 9o t.u 2m. divisiones greca
et qui nō p. uidere Hypp. et Gal.m uideant Com Alexandrinum
[illegible] com Alexandrini sit multum corrupta, Paz deterior
cibus et potus delectabilior nō est potius concedendus q cibus paz
melior, qui nō delectet dt. in aphor.o uno et hoc est qa cibus
qui plus placet melius digerit et tō queritur in meliores humor
et iste est unus modus ɔfessionis et sic ista dare nō nocet p.o
dt. Gal. q qn q dēnt dari que nocent ut eger obediat medico
et illa obedientia plus iuuabit q faciat ille cibus qui nocet
et hoc dēs facere ut eger sciat obedire sed si p. facere sine
hoc melius esset 3.o dt. Gal. q in oībus que nec [illegible] nocent debet
ɔplacere egro et in unguentis et in uestibus et in ingressibus et

quot requirat ut aliquod sit theorema medicinale

oō 3. dca

Credere et delectari et habere fiducia i eo pn medicus dēt pmittere

Quis hēt ɔcedenda egris

3m notum

in odoribus

in odoribus et in [illegible] aliis beneuolentia n. facit obedientia ut si quis ab [illegible] pot

comederet et aliquis uadat ad ipsum qui non egrotat dum eger non accipiat aliquid

sed si erat pater ut mater ut affinis dum eger aliquid sumet ob amorem

[illegible] et dicit Gal. quod egris placet uidere res mundas i. debes facere

ne egri uideant que sibi displiceant et sic debes complacere et in uisu et

in tactu. [illegible] in ingressu medicus debet complacere egro nam aliqui sunt

medici qui [illegible] [illegible] uisitant egros et egri aliqui non delectant

tam frequenti ingressu ideo medicus debet obseruari in hoc id quod placet

egro, [illegible] aliqui egri nolunt quod medicus fortiter incedat cum prope facere

strepitum, [illegible] non debet medicus fortiter loqui et debet facere sermones persuasiuos

ut egro placeat ut alleuiatur ut dicit quod habemus tria i. medicum egrotantes

et egrum et quod si eger obediat dum morbus uincet, [illegible] in [illegible] et in uestibus

debet complacere, non [illegible] medicus debet esse superbus in uestibus et debet esse uestibus

debet placere egro, [illegible] non debet medicus [illegible] [illegible] [illegible] odores et tandem

in omnibus et in unguibus debet complacere egris, et si quis uult uidere plenius

ista uideat Gal. ibi et com. Alexandrinus [illegible] [illegible] dicit multus a

corruptus [illegible] inter ea que extrinsecus sunt sine [illegible] sunt et [illegible] de diebus

creticis cap. xi. [illegible] strepitus inimicorum ut ingressus furum ut timor

et dicit Gal. si quis egrotet acuta egritudine et [illegible] uideat urinas digestas cum

bona hypostasi, tu iudicabis quod in [illegible] saluabitur sed si inueniant ab

aliqua re extrinseca adeo quod non dormiret hec pronosticatio illa non erit uera

sed si accidat ab intrinseco quod non dormiat ut sic, non intrinseca fiat quod non

dormiat hec et pronosticatio est uera, sed quod est ratio diuersitatis. [illegible] Ponit rationem quod si eger

ratio est quia [illegible] uero signa aliqua in die cretica quibus medicus dicit ab aliquo extrinseco prenosti-

p. egrotantes quod in tali die terminabitur, hoc est quia uidet quod natura dominabitur catio non erit uera

materie et ideo in [illegible] tales materie fiat agitatio et hoc non tollit iudicium erit uera si ledit ab [illegible]

factum [illegible] [illegible] in eis sint aliqua intrinseca mala accidentia sed si ab extrinseca causa

eueniat quod non dormiat et sic uirtus aliquo modo debilitatur, et ideo hic non cre-

cernitur quod uirtus uincat et forte prolongabitur egritudo, ut si accidentia illa sint fortia

tunc forte fiet egritudo mortalis ut si uideo duos pugnare uideo quis natura illorum

superabit sed si aliquid extra accideret pot esse quod qui uictus fuisset uinceret-

ut sic est de pronosticatione facta in egritudine aliqua nisi ab extrinseca accidat

sequuntur quod iste 4or conditiones posite ab Hipp. que medicus sit qualis

Differentia ex debet et eger et astantes et [illegible] [illegible] dicit Gal. inter extrinseca numerat et — [illegible] dicta Gal.

tis extrin- mala noua sed [illegible] de diebus creticis cap. xi numerat mala noua [illegible]

secus inter ea que astantes peccant [illegible] ut mala noua [illegible] quod si astantes referunt sol.o secundo

[illegible] ad diff. illud malum nouum, nec malum nouum continetur inter ea et ea qui peccat

astantes sed mala noua possunt esse [illegible] ab aliis et ideo [illegible] et [illegible]

Dubium [illegible] inter [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] in [illegible] uerbis quod effimera ex sui natura solum

[illegible] per dies durat et dicit nisi accidat error et [illegible] solum tria i. de medico Alia dub.o et est

[illegible] astantibus et egro et dimicat extrinseca [illegible] quod Gal. recitat sibi [illegible]

[illegible] ad dub. contingit error sed in extrinsecis nullus est qui errat sed illa sunt res sol.o dub. 2.mo

causalibus que ex eius sunt que non ex eius sunt ut contingit ex illa errare sic
bene requirit quod bene disponatur opus quoniam quod medicus faciat quod debet et
quod eger obediat et quod astantes non errent et quod que ex sunt bene
disponantur et sic hoc pronosticare sed est dubium an si ista 4or observentur
(prud. d. alii d. pronosticare) certe pronosticare debemus moderni dicunt quod non et dat quod iste sanabit
nisi aliud evenerit sed vulgares derident medicos et dicunt nos et hoc
sciremus hoc modo conciliator in differentia 2a in 3o dubio dicit quod medicus numquam
debet aliquid absolute pronosticare et citat propter hos Gal. aut Stos et dicit quod debemus
dicere iste sanabit nisi aliud evenerit propterea iste medius est decisorius
(Impugnatio conciliatoris) quoniam fecit Hypp. insufficientes quia Hypp. fecit pactum cum his qui legunt istos aphor.
ut observent solum ista 4or et ita dicit nisi aliud eveniat, quod aut non sit
absolute pronosticemus est Gal. 6a particula aphor. commento 16 ubi Hypp. in textu
dicit et videte qualiter faciat littera corrupta littera antiqua dicit hoc s. dicit Hypp. in textu
in pleuriticis … multi dicunt aliquis laborat pleuresim et peripneumonia dum
et accidat sibi fluxus ventris sive est signum malum et moriatur dicit Gal.
in textu quod iste fluxus est malus si proveniat mente egrotantis quoniam hic
est signum quod vocamentum est ita … membris … intestinis
et aliis et ideo Gal. dicit videtur an fluxus cum mente egrotantis sed littera
antiqua dicit quod medicus est studiosus ut nichil absolute pronunciet
sed nichil aliud vult dicere nisi similiter eandem sed isti acceperunt ut quod
(littera greca et nova) nichil absolute debemus pronunciare sed videatis litteram grecam et etiam novam
(traductio aliter iacet quam in) traductionis que non volunt hoc et non vult dicere quod numquam dicas absolute
(antiqua 9o Gal. 16) in pleuresi hoc erit nisi aliud eveniat, et dicit medicus debet esse sollicitus ut non
(sup. 6a particula aphor.) pronunciet et non vult dicere ut nichil pronunciet, 3o meliores rationes quoniam
quod numquam aliquam calumniam fuit passus in pronosticando dicit conciliator hoc fuit
quia semper Gal. pronosticabat cum conditione et hoc non dicit Gal. quoniam hoc contra
sed ex … non … dicit quod dicas cum conditione 7o colliget cap. 21 dicit quod hoc
egrotans quamquam habeat signa bona et quod ut plurimum soleant egri cum talibus
signis … contingit quod moriantur et hoc et dicit Hypp. 3o pronosticorum
(exemplum) capitulo penultimo dicit pronosticationes sunt vere et dicit ut in libro dicit Gal. in 9o
numquam errare est propter caput humanum, sed quamquam erraverit in pronosticando
intelligatis quod in curando est maior certitudo sed quod minus errat melior est
et hoc non intrat ipsam artem quia causa est ex eo quod ut plurimum contingunt
(est ex eo quod sunt ut plurimum) ideo quo ad pronosticum fuit quo ad artem et quantum est merito artis debemus absolute
dicere et pronosticare exemplum si vis addere iste habet signa cum quibus ut plurimum
(possumus cum cautela) egri solent sanari hoc potes addere sed non debes dicere nisi aliud evenerit
(pronosticare de egrotante) et ideo que dicta sunt ab Hypp. in pronosticis et aphor. ut plurimum sunt vera
servatis istis 4or conditionibus propter 19 aphor. 2a part. addendum hoc nos sed illa
aut Stos est … illos quoniam Gal. ibi dicit quod Hypp. dicit quod in cronicis egritudinibus pronosti-
cationes sunt certe sed in acutis non omnino sunt certe et dicit non omnino sunt certe
pronosticationes i. pauci sunt morbi acuti in quibus pronosticationes non sit certe ut si diceret
non omnis homo est malus i. pauci sunt homines qui non sint mali et

Lectio 5a ordinaria

decl. partem p. Apbor. dum est illa pars. s. op3 aut n solum sic q. sit uno mo exponi ut Gal. exponit q. s. f. pactum hypp. q. si dent esse uera que in hoc lo. dr ops. illa 4or. obseruare et sic ista pars est et ... simul l. 2o expo est q. hypp. dat doctrinas et ordinet que debeam agere q. n solum medicus dit ... ut dit sed dit et egr. disponere ut sibi obediat et q. egro complaceat et q. astantes sint diligentes et sic ... sese habeant et hoc mo exponendo ista 2a pars no erit ... uno sic incipiet tractatus sed ... solum erit pa pars aphor. et aut alio mo exponat ... solum aphor. erit ...

Videamus nunc que dt Iac. et in sua trali exponit pro magis dictione facit unum notatum et dt uita breuis, breue et longum sunt termini respectiui et sic una res pot dici breuis et longa sed qs est ita demens qui hoc nesciat 2o dt uita pot multis modis capi sed quis est qui dubitet q. hyp. n sumat uitam pro hoc s. donec aia stat in corp. et dt Iac. q. mo cum sumatur ... est clara, sed quare distinxit ...

uita si erat clara dt Iac. scia et ars capitur coiter et ppriè sic Iac. dt q. ars sumitur ... sed n declat, sed Ari. dt q. quid est ars est ... recta rone factum et ... quo mo q. capit ars coiter nisi quis dicat q. ... sit ars sed hoc est impprie, scia coiter sumitur ut complectitur et artes ut sciat et quia dub... fuit et satis decl... an scia que dist... artes et prudentia ut scia spec... an sit scia specu... practica que scia practica no sit ars neque scia certe Ari. uult q. scia que dist... artes sit solum spec... et 6o ethicorum cap. 4o hoc declarant uerba Com... ubi dt ... scias ... scias spec..., si ultra int... et scias et prudentiam et artes et sapias sit scia practica ... Ari. est diminutus sed hoc n dt Ari. q. scia ... ut est ars ut prudentia sed 6o ethicorum cap. 5o ... recta rone factum est ars et ... et n ualet dire q. ars est ... factum ... sed ... q. omnis ... recta rone factum est ... et q. dico q. inter int... scias practicam et artes n sit ... Ari. ... q. sit uerum 6o mc in po ... dt omnes ... et int... sic dt ... Argir. ... dicat omnis scia ... Argir. ... dt ... int... dt est spec... ut factum ... actiuum et si actiuum ... prudentia si factiuum ... ars si spec... ... scia et ... n datur ... practicam qui no sit ars nec prudentia et sic ... q. no pot dari scia practica que n sit ars q. ars est ... recta rone factiuum ... 6o ethicorum cap. 5o domificatiua est ars et docet ... sed ultra hoc multa speculat ut que sit na lignorum, sed ... q. facultas que docet ... et speculatur diuidat in duas partes et q. pars que speculat sit scia et reliqua pars sit ars ut est de medicina sic et erit de domificatiua q. s. diuideretur in duas partes. In dico q. no est sile quia domificatior ...

Duplex expo ... parti Simul p. aph.

ponderato expositionis Iac.

Solum spec... dr scia distinguit ... artem ...

Nolan peripat

[margin, left:] ... 1m not... 2m not dr 3m not dr

capit a, nali p[ro]p[ter] illa et sic sola exper.to procedit sed et in medicina
pot tradi puro exper.to ut p[atet] in de subfiguratione empirica, sed error est
q[ui]a multi legunt [illegible] sine [illegible] et [illegible] dicunt q[uod] [illegible] facit alias
conclusiones de scientia in [illegible] et dicunt sed op[ortet] videre [illegible] et sic n[on] op[ortet] solum
videre Avic[enna]m sed et videre op[er]a Gal[eni] insup[er] que alia verba Arist[otelis]

q[uo]m[odo] m[edici]na cadat exper[imentu]m et q[uo]m[odo] ipsum [illegible]

quid debemus int[elligere] p[er] experim[entu]m in p[rim]o m[etaphysicae] et 2o post. in fine ex sensu
fiunt memorie et ex multis memorijs experim[entu]m et exper.to fit [illegible]
q[uo]d si sit de rebus factibilibus a nobis est p[ri]nc[ipium] artis ut q[uan]n[do] video
q[uod] reubarbarum purgat colleram in sor[te] et sic in alio et in alio iste
multe memorie dant unum experim[entu]m et d[e]i[n]de int[ellect]us videns similitudines
inter hec singularia facit [illegible] et d[icit] omne reubarbarum purgat colleras
et hoc si sit de rebus factiuis a nobis est p[ri]nc[ipium] artis si vero n[on] sit
de rebus factibilibus a nobis hic illud est p[ri]nc[ipium] scientie ecce q[uod] dividit
artem a scientia sp[eculati]ua et si est de rebus agibilibus d[icit] q[uod] hic est prudentia

q[uo]m[odo] int[ellect]us scientia et sapientia coincidant et q[uo]m[odo] differunt

et int[ellect]us et scientia et sapientia coincidunt sed sapientia est de rebus nobilibus
et int[ellect]us est not[iti]a p[ri]nc[ipiorum] et scientia est not[iti]a c[onclusionum] sed error est
q[ui]a isti volunt dicere q[uod] q[uan]n[do] discens regulas medic[ine] ut q[uod] febricitantibus
[illegible] dentur [illegible] et [illegible] n[on] [illegible] singularia ista
not[iti]as vocant scientias practicas sed q[uan]n[do] post agis in singularia hic
ex ista not[iti]a singularium generat scientias q[uod] est p[ri]nc[ipium] artis, sed
fallunt q[ui]a cum scis q[uod] dicte [illegible] dent[ur] febricitantibus [illegible]
operari [illegible] aut oper[ari] hic illa p[ro]p[ter] [illegible] sit certior et n[on] est verum
q[uod] aliq[ui]d de novo acq[ui]rat imo est eadem not[iti]a que in sit certior
et melior [illegible] requiritur et certa q[uan]titas rei que nec dici nec calamo
scribi pot[est] sed n[on] p[ro]p[ter] hoc variatur habitus imo d[e] r[ati]one artis est
q[uod] sit habitus factiuus cum recta r[ati]one et n[on] dico cum sola exper.to
artis n[am] sunt duo fulcra s[cilicet] ratio et experim[entu]m et experim[entu]m fortificat
r[ati]ones unde si ars diceret solum q[uod] acq[ui]rit p[er] experim[entu]m q[uo]d def[initi]o
artis esset falsa cum d[icit] q[uod] ars est habitus cum recta r[ati]one factiuus
cum q[uo]d quecumq[ue] facultas practica sit actiua vel factiua q[uod] vel
erit ars vel prudentia [illegible] 3as partes d[icit] triplices esse medic[o]s

[illegible] de medicis

nos declaravimus que [illegible] facere medicus Gal[enus] 12o de m[ethodo] esse
[illegible] d[icit] q[uod] medicus quidam est crudelis quidam adulator et qui
dam r[ati]onalis, si eveniat q[uod] homo habeat dolorem intensum q[uan]n[do] est
dolor intensus hic est [illegible] causa doloris s[cilicet] mala complexio vel
sol[uti]o [illegible] et d[e]i[n]de ego possum attendere cause et possum et attendere
dolori [illegible], d[icit] Gal[enus] medici crudeles attendunt solum cause et q[uamvis]
[illegible] dolor augeatur adeo q[uod] eger moritur et iste est sinister et crudelis
medicus, aliqui medici attendunt solum dolori et q[uod] eum augeant
et iste est blandus medicus r[ati]onalis cum est periculum mortis
tunc attendit cause sed q[uan]n[do] n[on] est periculum hic attendit
dolori et d[icit] q[uod] q[uan]n[do] attenditur cause op[ortet] hoc debes facere

dum. hoc tute facias et q. nō moriat eum aut attendis dolori hic
in dolor nō psternit uirtes nō attendas dolori sed si uirtes pro pro
sternat hic attendas dolori et sic uirtu custodia est terminus
cum uis attendere dolori et cum uis attendere causse attendas quousq
nō ponas egr. in periculo mortis rone doloris et to q. hic medicieris
Circa hic aphorm. mouet sac. quones an uita hominis sit breuis Et p. sac
et p. uir q. nō qa homo est calmus et humidmus omnes dialui 2° de
porbis cap. 7° et 6°. par.la pblms pbl. 9°, et 10° par.la 57. pblo
Q. discurrendo. Per libros de na. aiali Ari intra in trac
de causis longtis et breuittis uite et et in 8° de na. aialu cap. 9°
et q. ho est longioris uite oniby alijs aialiby excepto elephante, 6°
aut de na. aialu 29. dt. q. elephas est longml uite sed nichil
certus habet de alijs aialiby q. repuunt sed elephas uiuit p ducetos
et tricentos anos fit dt. sac. comparemus possumus uitas ad medica
Q. dt. sac. medic. pot acqri p rones uel p experm et si per inuentiones
inuentiones hoc est multis modis et in de sectis cap. 2°. gall. ponit
hos modos ut qa natr. qnq. exit sanguis et sic dicimus, sitr et
nos facimus flobothm et quedā et a casu inuenta sunt, dt. post
hac q quedam reuelantr a demoniis ut in pbl. sed ego nō credo
q inueniat hoc in Ari. bñ in de Jña eu fine dt. gall. q. sibi
in somnio uenit q. incideret arteria et sic fecit et q. uiuit sed
q. dt. gall. qa ars reperit experm et rones et hi dicit q. datur
casus et reuelatio et pla alia s. similitudo et exm. pot. de sipici
cap. 2°. dt. hystas de uiperali carne q. mo uipa erat mortua in
uino et illud uinum bibitus liberauit a lepra et hoc fuit a
casu, et sic a casu fit experm et et a somnio pot fieri exper.
et tn experm pot ee qa uidemus q sit fit a na hte hys. notis
dico q uita nra rue celi est breuis rue aialiu nō est breuis nisi
rue elephantis si loquamur rue medice et rue medic. p inuentiones
et hic est breuis et rue medic. p doctas et hic uel comparamus
uitas ad solas medicas et hic est breuis, sed si uelis acqre
et alias scias una cum medic. hic est uita longa salom in Quid d.
tractu de causis breuitis et longtis uite. reducit omnes causas longet. uite
in actiones qualitus actiuarum et pportiones earum inter se et in uite
actiones passiuas et in pportiones earum inter se et in actiones
que fit ex pportione actiuarum in passiuas et. ex. ut ex pportione
calidi in humidu si sit bna pportio hic diu uiuit, sed qnq.
uidemus aliquos qui sunt robustissimi et tn cito moriunt et
aliqui sunt debiles et sepe egrotant et tn diu uiuunt, dt. com
stante debita pportione qualitatum actiuarum et passiuarum in corde
hic diu uiuet sed qnq. est debita pportio in corde et hic pp hoc
diu uiuet. Et. rone epatis nō sit tn diuus sup humoris hic

Longitudo vite pendet ex corde sed sanitas pendet ab epate

bene fuit egrotus sed in diu durabit. R. stat quod aliquis habeat et cor
et cerebrum et epar et omnia alia robusta tamen non est bona proportio
in corde et ideo cito morietur. Longitudo quoque vite pendet ex corde sed
quod quis sit sanus pendet ex ipso epate. Alio modo potest salvari
concedendo quod in toto homine sit bona proportio qualitatis itaque a membris
tarda et minor fiat resolutio est tamen possibile quod sit calor diminutus
et non bene regulet humores et sic fient egritudines sepe et diu vivet
opposito modo potest quis raro egrotare et non diu vivet ut quia habebit
calidum nimis intensum et ideo bene regulabit seu resolvet nimis
cito, et sic hi non egrotabunt isti sed cito morientur et sic hec
causa longitudinis et brevitatis vite sit proportio qualitatum intrinseca,
tamen stat quod quis sepe egrotet et diu vivat et stat quod numquam vel raro
egrotet et cito moriatur et dicit Commentator quod istas proportiones non possumus
cognoscere sed dicit quod qui diu vivunt forte habent complexiones temperatas

Quod Commentator contra Galenum

sed hoc non potest cognosci ad tactum. Hic Commentator vult reprehendere
Galenum nam 2° complexionum p° et p° complexionum ultimo dicit Galenus quod ex
tactu cognoscimus complexiones temperatas sed dicit Commentator quod hoc non potest cognosci
quia non possemus comprehendere proportiones qualitatum. Dico quod Galenus

Solutio ordinis

nam ex sensu tactus arguit complexionem esse temperatam sed dico quod est
advertere et opiniones non potest esse quod quis habeat cor calidius
et epar frigidius et tunc appareret et ad hoc in cute temperamentum
et tunc iudicabis quod sit temperatus vere, sed non est vere temperatus
et ideo propter cognitionem ex tactu et ex operatione non ex solo tactu soli
iudicabis temperiem que est in toto sed non cognosces an cor
et epar sint et temperata, sed dices hunc multi videntur temperati
qui tamen cito moriuntur licet complexio temperata videbitur debeat tribuere
longas vitas multa tamen sunt que possunt impedire iudicium
ut si inordinate vivat. R. item influxus celestis poterit facere

Licet et principue Galenus nichil celestis influxus

ne diu vivat et Galenus non negat hos influxus, R. ex prepa
rationibus malis potest esse ut dicit Commentator 6° colliget cap. p° dicit quod habet
dispositiones malas, sed propter hoc non vivat omnes quia quod est raro non
vivat, artes dispositiones malas non sunt nisi quia forte que precesserunt
reliquerunt aliquam aptitudinem in materia licet ergo merito complexionum diceret
esse quod diu viveret tamen potest falli propter his motiones. p° de generatione 19

Dubium

dicit nichil est homini natura ignotum 3° de anima 37 et 39 textu
et ideo per omnia cognoscere ergo deberemus posse comprehendere istas proportiones

p° ad dubium

qualitatis ad invicem. R. ergo solutus sum dico quod nichil sensus ut intellectus
est quod non possit sensus ut intellectus informare et sic quod nichil erit

numerum stellarum et arene est ... et infinita ... quamquam

nobis ignotum hoc est verum de simplici apprehensione sed quo ad
apprehensiones complexas hoc est falsum ut quot sint stelle in celo

Pro hac difficultate vide quem scripsimus supra p° de generatione

vel harene in mari hoc non potest cognosci dico ergo quod bene cognoscimus
hoc complexionem ex effectis sed quod habeat tales complexiones et tales

proportiones hoc non scimus. Alij dnt q ut homo diu uiuat oportet q humiditas non sit multu neq paruu neq aquea sed q sit aerea et temperata sed dico q hoc reducit ad proportiones qualitatum inter se nam si non erit neq multus neq paruus neq aqueus hoc est quia est bona proportio qualitatum inter se, in legendis aphor. p. primo circa quid dicat hypp. in 1a c. declo mentem Gali. in 9o et quia quedam multa ... a fac. que et ... Gal. in illa non replicabo 7o declarabo qd dt. In a ... aphor. medicus ... ordinem sequens in ordo ... iste est in pa par. de m. dictandi et de modo euacuandi ... in 2o et 3o aphor. de euacuatione et post usque ... loquitur de dicta et in 2o. infra redit ad dictus ... euacuatione in 2a parte loquitur de signis ... miscendo in aliqua que ... ad curam in 3a par. de causis morborum ... merito etatis et merito temporis i. de morbis in quibus etatibus et in quibus ... in 4a par. de signis ... interponendo quedam que ualent ... in 5a par. de accidentibus sequentibus euacuationes et de ... calidi et frigidi et de accidentibus mulierum in 5a et 6a ponit aphor. pertinentes ad signa ... et ... de modis ... et aliqui aphor. ... hypp. ...

Quid d. Alij d. ... ius humane

Dr ord. q tenet i aphor.

Alig aphor. i 7a par. ...

Lectio 6a ordinaria

In perturbationibus uentris et uomitibus etc. ... aphor. ... sententiam hypp. declo 2o. dicam Gali in 9o 7o ... ab ... tollitur ... Intentio hypp. hic est docere q qn medicus uult facere euacuationes debet euacuare humores tales quales debet euacuari et est humor peccans in qualitate dt. sic in perturbationibus uentris i. in euacuationibus factis per partes inferiores et in uomitibus i. euacuationibus factis per superius sponte i. ut dt. Gal. in 9o 2o. in 4a par. euacuatio sponte fit que fit sine ope medici in talibus euacuationibus si euacuetur humor qui debet euacuari confert dispositioni et bene fert i. uirtus bene tollerat sed medicus debet imitari naturam bene operantem quantum potest ergo medicus debet euacuare tales humores quales esset si sponte euacuarent q. sequeretur conferentia et tollerantia ut 9o in euacuationibus factis a natura si euacuetur humor superabundans qualis euacuari debet tunc sequitur conferentia et tollerantia, si ... non sequitur conferentia neq tollerantia, sic et debet facere medicus ut si quis patiatur febrem collericam et natura sponte euacuaret flegma tunc non confert neq bene fertur si uero euacuet colleram tunc confert et bene fertur et in 2o. aphor. 4a par. ... dt. hypp ... et hic ... dicimus illum humorem educere qui si educeretur a natura sponte educitur, medicus aut debet inspicere regiones tempus etatem et morbos ut cognoscat qui sint humores peccantes, uos dicetis ad qd propositum posuit hypp. hic istam sententiam erat opinio una apud medicos q. d. q medici euacuantes omnes euacuant indifferenter omnes humores s. primo subtiles et post subtiliores et post grossiores et alia opinio dicebat q medicus qui educit flegma trahit

Quid det inspicere medicus ... cognoscat quis sit humor pec.

... op. medicor. ...

ad sic sanguinem et illud querit in flegma et sic dnt q medic^a trahens
colleram trahit sanguinem sed illud querit in colleram et sic de melancolia
et sic dnt isti q medic^e trahunt solum sanguinem. Gal. reprobat

in 2°. trac^tu de elmtis Gal. pugnat tales tales dntes — istas duas opiniones suo trac^tu de elmtis et p^o virtutum natural. cap. 13° et
in trac^tu proprio quem fecit de virt^te farmacorum solutivorum et iste trac.
de virt^te pharmacorum solutivorum est gal. sed trac^tus de catarticis
qui perdit solum tractatum de virt^te pharmacorum solutivorum non est
gali. qa sunt ibi multa que repugnant Gal. et non est et modus
loquendi Gali. Si et ista po esset vera dne sed et facere
eloiam et dare medic^am qa quot medic^e per se solum sanguinem
trahunt

obo ista ponem — trahunt constat aut dt gal. q ista op^o est fla et dt sic hydrops
eo des medic^as evacuantes aquositates hic ille liberat sed sit alius
eodem m^o egrotans et flobotomet hic morietur q^o non est idem
dare medic^as et fre flobotomias. similiter alia op^o que dt q omis
medic^e indifferenter attrahit omes humores, dt. Gal. isti non sunt exp^ti
in medic^is quia medic^e educens melancolicum humorem nunc prius
educet et tales medic^as humorem grossum quam subtilem et sic falsum
est qd dnt isti q primo educatur humor subtilis et sic si
tu des hydropico medic^as educentes humores melancolicos hec non
educet aquositates et parum et ad hypp. dt. ista illas reprobat

pro h^o Apho^o vi. et Avic^a 4^a p^i cap^e 3° ubi ponit multas limitationes — illas duas op^es illius aphor^m interpretatus est g^a. p^a cap^e 3° Avic^a
et addit aliquas limitationes dt. Avic^a quando volumus evacuare. p^o
volumus evacuare humores peccantes et hic paul dubio confert qa
minuit malas dispositiones et bene ferunt qa virtus non debilitatur
nisi sequatur ulceratio in viis urine et intestinorum et inflamatio
febris effimere et nisi sequatur debilitas vasorum et dt. nisi in
flamet corpus et si des collerico medic^e educens colleram fine
inflamat corpus et sequetur effimera et sic non vr q allevietur
et sic contrarium est merito talis humoris et merito talis evacuationis
fit conferentia et tollerantia dt. Avic. sic int^ur hoc dom. hypp^is
nisi et debilitas vasorum sequatur et inflamatio et febris effimera

[illegible]ut^o limitationum [illegible] aliarum pter [illegible]llas app^as ab Avic^a — nec ulceratio intestinorum et viarum urine. Aliqui adunat alias limit^es
et d. si des medic^as et virtus sit debilis non tollerabit evacuationes
et q evacuet humor qui det evacuari, sed dnt isti si cum humore
peccante evacuet et humor bonus at si evacuet solum humor peccans
sed in nimia quantitate hic non confert iste limitationes in hoc aphor^o non
sunt addende ad faciendam evacuationem bonam requirit non solum q eva
cuet humorem peccantem sed op^z scire quo tempore et in qua quantitate
et p quas vias et in fine huius part^e declarat hypp. d. declarationes
non sunt expectande ecce q ibi docet de quantitate, et undecima

[illegible] hypp. i alijs aphor^is se[illegible] [illegible] loq^r d tpre et qnte — ista respicit et ibi docet p quas vias det fieri evacuatio. 1
dig^a. medicare hic docet tempus ecce q m^o declarat in q^o tempore

et p quas vias et in quanta quantitate hic g° Hypp. solus vult nos docere quod qualis humor sit evacuandus ut evacuatio sit bona h. ultra hoc requirat et quod cognoscamus in qua tempore et p quas vias et i quanta quantitate et hec sic apho. est verus dum m° serviet iste conditiones et hec sequis Medic. non det ex liberi
hebet febres collerica tu non debes dare medic. et quod evacuat talis i 2° die laborati febre coll.
medic. collera tu non debes dare in 2° die h. collera peccet sed debes facere hoc in tempore convenienti et hec dt. Gal. in fine
q. quod ipse non vult replicare istas conditiones quia det implere libros Hypp. g°. vult dicere quod supple° quod debeat fieri evacuatio hic debes videre quod humor peccet sed tu virtus sit debilis hic non convenit evacuatio
p tu dices si evacuet in nimia quantitate r° quod hoc infra docebit et hic solus de qualit. p tu dices si evacuet bonus et malus simul q. r° quod hic non evacuatur quod deberet evacuari quia hic evacuat questio
bonus et quantum sit merito humis quod evacuet humor peccans hic det sequi tollerantia et offerentia si et in tempore convenienti R°. ad quonem
et in quantitate in qua det evacuari et p vias convenientes, Neq medici in hoc sunt excusandi quando dant medic. et si sequatur perturb°
aliqua ut febris ut aliquid aliquando dicit iste quod hoc non est mirum quia semper medic. perturbant sed dicit quod illinc ad 3. dies sequet tollerantia et ista non est bona et dicitur alio mo statim det
iuvare si fiat in debita quantitate et si eductus fuit humor qualis det evacuari ut in convenienti tempore et p vias convenientes nisi Ad debita evacuone
forte p accens sequeretur nocu. ut quia ulcerarent intestina vel im. det sequi ofer.
p vias urine fiat ulceratio ut ex ista egritudine sequeret inflamatio et toller. nisi sit
p dies et sic fieret effimera sed quando humor in putrida et quod putrida accens ut dicebat
et quod intendit et augetur non opus. dare quod fuit hoc noc. quia medic°.
agitet sic limitationes Avic°. sunt vere, visa ista sententia
Hypp. in t. nunc venio ad glos et dividit in 5. partes, in p°. declat
quod int° Hypp. est loqui de qualit. humoris evacuandi et non
de quantitate neq. de tempore. 2° reprobat opiones que dt. quod p vasorum divisio g°. Gal.
manitiones intelligit ut feminini vel fflias 3°. docet quod mo. cognoscat
humor peccans 4°. declat quod deterior est op° que dt. quod int. sit feminini
p vasorum manitiones in ult°. parte dt. se excusando quod non vult
declarare de quantitate ut tempore, In p°. dt. quod solus vult hic loqui
de qualit. humoris, collera flegma melancolia et aquositas uri qui humores p medic
nalis p medic. educunt et p flobot. sanguinis, dt g°. Hypp. si et qui p fflias edu
vis evacuare evacues humores peccantes hoc cog. dupl. q. 5.
loquatur de qualit. solus quia dt. si talia purgentur et nor
dt. si tanta purgent. dt. sic si talis manitio fiat. ubi
hoc tr°. purgare, purgare est reddere sanguinem purum et educere
illud quod malum est et sic hic purgare declat quod loquatur de signa quod Hypp. tm de
qualit. solus in 2°. parte qui reprobat dantis quod Hypp. cum dt. humor loqueatur h

impugno op. q. sic et vasor. manitio q. mt. vel seminum ut ut d. alij flias utraq

q. p vasor. inanitione op. est fla et p. Hypp. mt. quacunq. evacuationes p inanitionem

semini ut flias tr. vasor. quia quecunq. evacuatio vasa minuit. R. no ne d. Hypp. tres

Hypp. imitat. nobis imitat nas ut et p. in 2. phy. 22. 78. et 79. et 4. meteor.

c. 8. sed na. n facit seminum, sed seminum dt. or nobis siquis nõ habeat

aliqd ad edendum si q. Hypp. dt. imitamur nas sed na n f. seminum

R. n est maior ratio q imitet nas in fluxu sanguinis fla in

alijs vero et in vomitu et in alijs evacuationibus dt nas imitari

4. n intelligit p vasor. inanitiones solum flobot. et duæ sunt in nobis

Que sit in nobis dispositiones q. egent evacuatione una dr plectorica. i. plenitudo

dispositiones q egent eva alia cacochimia. i. malitia humorum et plectoria est ut quando

cuatione et vi. q. sit omnes humores simul equaliter augent et qn unus sup abundat et pars

abundat et cu hoc augetur sanguis et his duobus modis fit plectoria

et tunc opus fit flias si vero aliquis unus supabundet humor

tunc vocat cacochimia et dt pharmacam, sys op. cognoscere

dt. cognoscas p color corporis humores dnantes nisi intus regurgitet

humor dnans cogr. et color corporis nisi intus regurgitet et tunc p urinam et si regurgitet tunc cosideres que dt. Hypp. s. regiones etates

et tempus et morbos ut cognoscas humores peccantes in nobis 9°

espalia q dt. Hypp. considerentis humores in diversis locis possunt inveniri quidam in ambitu

totius ut s. in carne et musculis et quidam in venis et quidam

in stomaco et qdam in cerebro de humoribus qui reperiuntur in ambitu

totius. i. in carne et musculis tunc si ad lividus declinet color corporis

signat flegma crudum et albus color signat flegma magis nale

si color ad flavum ut citrinus declinet tunc dnatur collera

ut flava ut citrina si color sit sanguineus tunc dnat sanguis

4. de tuenda sanit. dt. q color corporis est signum certissimum

impedim. q sunt impedimenta cognitionis humoris pecca. ad cognoscendum humores qui sunt extra venas et in ambitu totius nisi

aliter colore corpo accidentia aliqua supveniant ut ex timore aut ex rigore. i. ex frigore

ex eo pot aliquis effici pallidus R. ex accidentibus aliquis humor pot extra

fluere ut ex ira ut ex sole ut et ex igne aliquis fit rubeus

et tunc n oportet dre q dnat sanguis, vos dicetis nos videmus

multos lividos et pallidos in quibus dnat collera R. q bene est pote

q dnet collera sed non erit extra venas tunc talis collera et de

humoribus contentis intra venas solum p urinam certe scies dt. Gal.

humoribus contentis intra venas non habere cognit. nisi per urinam? ltr ex multis alijs possit hoc gnerari in totius p urinam certe

scias, si humores sint in stomaco vel cerebro tunc habes ppria

signa de quibus dicemus postea, si humores sint in venis dt. Gal.

consideres regiones tempus etates et morbos qa morbus aliquis

fit ex determinato humore et Gal. addit in 4. de tuenda sanit.

dt. videas quae dicta sunt usus in cibo et potu et contrarijs

alia inditia positiones Gal. ad cog. humores peccantes R. si sit solitus pati egritudines in antiquo tempore 3. consideres

an evacuatio aliqua sit solita sibi evenire ut fluxus

sanguinis et non sunt hec p. considera si sit solitus uti aliqua medicina
evacuante et illas dimiserit et 2° 9.to 4e par. et in 4° de tuenda sanit. videatis

Lectio 7a ordinaria

Dividebamus 9.us in quaque et diximus quod in 3a parte docet quomodo medicus
debet cog. humores influentes eorum qualiter colentes et diximus 2m. Galenum
quo modo color corporis significat dominium humorum qui in existunt in ambitu totius
et ad cognoscendos hos humores in ambitu totius in 4° de tuenda sanitate
et 9.0 videres et pro hoc sensus cal.tis ut frig.tis si n. abundent flegmata
sentiet frig.tis p. ista sudore cognoscitur ad sudor est pallidus significat flegma
p. ex sapore sudoris an sit salsus vel amarus non quod medicus gustet
sed eger si in ore suo intret sudor, si vero humores regurgitauerint d.t
Hypp. considerans regiones etates tempus et morbos d.t Gall. unusquisque morbus
habet propria signa et de hoc in 2°. 9.to 4e par. sed solum 4.or que dicit
hic Hypp. s. regio et reliqua tria sunt communia omnibus humoribus, de regione
certissimum est quod in frigida regione humores flegmatici magis dominantur p. in
tempore hiemis et in etate senectutis magis dominatur flegma in regione
calida multiplicatur collera et si sit nimis calida multiplicatur melancolia
et si sit regio temperata facit dominium sanguinis et in autumno generatur
melancolia non quod vera melancolia deberet generari sed est per adustionem
que precessit hom in estate p. tempore i omnia preterita quod etas dividitur et
prima durat usque ad 25. annos et est adolescentia et a 25. anno ad
35. ad plus durat etas uigens, 3a etas a 35. ad 49. et d.r consistentia
et est post senectus 7°. pronosticorum 9.to 37. in principio nativitatis
usque ad 25. deberet sanguis abundare quia complexio est calida et humida
hec quia pueri sunt nimis voraces ex hinc est quod quandoque dominatur flegma
et sepe fiunt egritudines flegmatice quia multiplicant flegmata per indigestiones
a 25. ad 35. si recte uiuant dominatur sanguis, si inordinate
tunc dominatur flegma h. merita etatis deberet dominari sanguis a 35.
ad 49. dominatur melancolia quia est virtus cal.tis intensa iuncta cum
siccitate hinc est quod dominatur melancolia et a 49. infra dominatur
flegma et hec oportet etates considerare p. oportet considerare morbos quia
quilibet morbus fit ex proprio humore, Gal. uero ultra hec
dicta Hypp. d.t oportet alia considerare in 4° de tuenda sanit.e dicit
consideres quo victu fuerit usus ut scias quis humor peccet
suis qualitatibus et non possumus declarare qui sint cibi qui generant tales
humores sed videatis ex libris de alimentis et ex li. de subtiliante
dieta et ex li. de euchimia et cachochimia p. consideres exerci
tium 7° oportet considerare que egritudines sit solitus pati 4° debes
videre si qua evacuatio fieri solita in eo sit suppressa ut si sit
solitus evacuari sanguis per fluxum sanguinis et hoc non
habuerit p. consideres si sit solitus purgari per medicinas vel per aquas
thermas et hoc nunc non observauerit p. in 2°. 9.to 4e par.te apud.tes

et sapor
sudor et est indicium
cog.de dum bonum mali humoris

diuis.o etatis pro gua
vi. 9 i scrip.t i p.a p.

cibos generantes hum
dicte in li.s de [illegible]

et et i li. de subtili

Sub etate it.^m^ 9plo — d^t^ consideres et complonq sua sed compl^o^ int.^ur^ sub etate quia dico etates dico et Complones q. d^t^ Gal. Casus et acciña morbos 9siderâs ut si tu respicias quo ad stomacu et appetitus signis sit sine

Alia cer.^ma^ signa ad hoc cog.^di^ p gal.^m^ adductas ibi ser oia ad illa q.^or^ reducunt — appetitu et cum siti tuc sig.^cat^ bruus collerâ q. uigilie hoc arguunt si sit appetitus sig.^at^ flegma acetosu, humor melancolicus nō acetosus incitat appetitus et p hoc uide in tractatu de plenit.^ne^ qui traditur ut s. scias que accidentia causet quilibet humor sed ista accidentia et casus reducunt.^ur^ ad morbos et ut gal. excusat hypp. d^t^ q hypp. hic solus posuit signa coia omn. humoris in fere oia qui. dicta sunt reducuntur ad sola q.^or^ de quibus hypp. dixit et de dectis p cedentes res est tam clara ut nō indigeat doct.^a^ hypp.^is^ et compl^o^ ad etatem

Co~plo ad etate accidentia ad morbos reducuntur q — reducitur et accidentia ad morbos in q.^a^ parte d^t^ q.q.d. q p[er] imptiones int.^ur^ sensuum magis errant q^m^ alij qui dicunt q intur. de flor p. magis errat quia hic nullas mentiones f. di febris imo loqt de omib. morbis. q. por sensuum nō evacuant tm unus humor imo indiffer omnes humores assumit et hypp. docet quis humor sit evacuandus qui peccet in quali.^te^ q. nec tenti. eloquutio ga de ea loquetur in sequenti apho.^o^ in ult.^a^ parte q.^ti^ Gal. se excusat q hec nō uult declarari quo tempo et quis humor sit evacuandus hoc hic nō uult docere ga doct.^a^ nō esset sapientior q. esset auger hm.^ex^ hoc habemus q.^o^ q hypp. uult docere solus q humor peccans

Dubit.^o^ 9 par.^la^ p.^us^ — in quali evacuet q a ois d^et^ imitari nam prima dub.^to^ est ga pus d^t^ si talia purgentur ut quid p purgones int.^git^ an solas

Iac.^i^ resp.^o^ ad dub.^m^ — evacuationes cu pharmaco ut uult.^at^ et p evacuationes p[er]fliant Iac.

Impugnatio Iac.^i^ — in 6.º notato hic d^t^ q purgatio hic capit pro oni evacuatione. h. p[ro]prie sumpta pro ut. ea dist.^ur^ 9. evacuationes hic decernat peccatus humoris in quali, sed q. nec.^m^ hypp. Gal. d^t^ in q.^to^ q hypp. loquitur de evacuatione humoris ledentis sua quali.^te^ et sic purg.^o^ nic hil aliud

Purg.^o^ et co~plectit[ur] fluxiam — est nisi eductio humoris peccantis in quali sed an purg.^o^ hoc modo complectatur fluxias dico q nic ga sanguis p[ote]st pot peccare sui q.lit.^te^ g.^o^ nec fieri d^et^ flux et q sit uerum ga Gal. in 2.º q.^to^ q.^a^ par. d^t^ q hypp. in hoc aphor.^o^ loquit.^r^ in uli de pharmacijs et et de fluxijs sed ibi in 2.º aphor.^o^ q.^a^ par.^te^ loquit solus de pharmacijs et sic in hoc aphor.^o^ int.^git^ p purgones evacuationes qua evacuat humor sua qual.^te^ ledens et in tract.^tu^ de plenit.^ne^ d^t^ Gal. q et sanguis sui qual.^te^ pot peccare ut si ad calidus ut frig.^dus^ ut humi vel siccus p naturam sanguis et restans sanguis tuc hui q.lit.^e^ ledit. g.^o^ cu sanguis sui qual.^te^ possit ledere g.^o^ fluxia pot dici

Alia diff.^tas^ et dub.^o^ — purg.^o^ Alia diff.^tas^ est ga tu dixisti q humor solus qui sui qual.^te^ ledit evacuet g.^o^ in 3.na pura solus medicina evacuas

omnes coiter practican — colleras d^et^ dari contra coiter practicantes qui exhibent reu barbaru na reubarbaru purgat colleras et flegma licas forte

q vero est q collera sit pura in nobis, na 6o de util. part. cap. 16. dt omia sunt in nobis cofusa et po de accidi et morbo cap. 12. ideo dt. q dicat 3na pura in est sola collera ego solutus sum dicendum Galmo 2o de crisi 12o q medici no uocant 3nas puras ut quotidiana puras ut 4nas puras qa s. unus solus humor peccet sed dr 3na pura qn in ea dnat collera adeoq nullus penitus est signu flegmatis et aliqua portio flegmatis sit permixta tn qa nullu facit signum, ido dr pura 3na cu medicus sit artifex sensualis et hoc mo intendo solum per pura 3na pura et 4na pura dri et febris de sanguine puro no datur no qa sanguis no possit putrescere 2o de diffis febriu cap. penulto dt datur febris de sanguine putrefco sed no est simplex et pura febris illa et hoc est qa si putrescat sanguis tunc subtilis querntur in colleras et tunc apparent signa de collera sup sternitis si medicus est artifex sensitiuus et dat 3na pura q dt dari tunc medic. solus euacuas colleram et hoc est certius et potius deberemus dare medic. seniorata qz reubarbari ido potius diremus solu supponi medic dare qz reubarbara ut euacuaremus solas colleras sed qa regio nra est aliquanto frigidior hinc est q multiplicat flegma et tu dat reubarbara, sed si esset 3na pura tunc solu deberemus dare medicinas euacuantes colleras ut hoc accidit in estate qr. tunc fuit qnqz 3ne pure sed est alia dub. qa 6a par. aphor. aphor. et 27. d hypp. et gall. si statim euacuet tota aqua i hydropico aliquo formamine facto tunc ducit ad mortes et sic dt de habente sanies in pectore, sed q tunc euacuat humor qualis dt euacuari, r. q qntum sit merito sue qualis dt euacuari tota illa aqua sed illa euacuatio ledet ro ppr qntitatem euacuationis illius humoris sed est qa multum de spus euacuat qa partes membri apmati dilatantur et sic arterie sunt dilatate et ido exuit spus. qr exuit et ex uentre sanies sed qn sanguis restat in corpore tunc sui uiscositate no exeunt spus sed si exeat sanguis tunc exibunt et spus ido est q no debes permictere fieri subitas euacuationes. Vos dicetis hypp. ultra signa que requiruntur ad cognoscendus humores peccantes ut s. regio et etas et alia dt si euacuet humor qualis dt euacuari tunc offert s. quo ad egrotantes et bene tollerat s. uirtus sed dico q hoc dt hypp. quia qferentia et tollerantia perueniunt facta euacuatione sed oporteret ante euacuationes cognoscere qualis humor sit euacuandus et hoc bene uerum est sed qa quo ad partes significantes medic. est iucunditatiua ido ut sciatis an recte operatus fueris consideres qferentia et tollerantia et hoc maxime in egrotantibus cronicis iuuabit in quibus fuit plures euacuationes ubi si uidebis q pa euacuatio no iuuerit, in aliis euacuationibus aliter procedes. videamus nunc quid dicat Iac. in suis notatis et sup quolibet uerbo facit unus notabilis et Iac. dat 1o q intelligat per uentris perturbationes dt. uno mo et Thadeus alio mo sed omes sunt nuge dico q q intelligit hypp. de qcumqz

Solo ad dubium

Ro propria 2m Galmo 2o de crisi cap. 12o

Quare no dat febris pure sanguinea?

Qr in 3na pura dat rubarb.

Alia dubo

Solo ad dubium

Qr no det fieri subita et [illegible] euacuatio i hydropico et i [illegible] pectore ut i pleuresi

Dubium ? Aphorismi hyp.

Solo ad dubium

Q[illegible] perturbatio[illegible]

Evacuatione per inferius quecumque sit illa, si sit talis qualis debet esse confert et etiam quod sit spontaneam confert quia non est talis qualis debet esse declarat post quod per ventrem intelligit et quid per vomitum 3° declarat textus, 13. 3ii tractatus 5° cap.i 3° vomitus quando fundus stomaci movetur versus ad expellendum aliquid corpulentum quia si esset solum ventus illud quod expellitur esset eructatio, subversio est quando stomacus vult expellere sed non potest aliquid expellere, Abominatio est sola destructio appetitus Nausea est quando facilis est inclinatio ad vomitum quod per sponte intelligitur iam dictum est, quod per conferentia et quod per tollerantia puta quia aliquid confert et non tollerabit ut si egrotanti debili des medicinam bone confert sed non tollerabit, sic et potest tollerare sed non confert ut si dabitur medicina robusto et non egrotanti 4a. p.i cap.i 3° dicit decem esse consideranda in evacuatione sed Sypp. hic dicit solum 4or et dicit quod illa reducuntur ad ista 4or sed non est verum modo Avicenna dicit considerandas decem si vis scire an sit evacuandus vel non sed Sypp. loquitur supposito quod velis evacuare et ideo in diverso casu loquitur Avicenna quam facit Sypp. movet, quod an aliquis vomitus sit naturalis sed cras ego exponam

Lectio 8a ordinaria

Sup aphor.o hoc quia dicebat magister in perturbationibus ventris et vomitibus qui sponte fiunt dicit Jac. sponte i. naturaliter et querit an vomitus sit naturalis sed exponendo sponte pro eo quod est factum sine opere medici hec non opus. hoc querere p.o Jac. ponit distinctiones et est in p.o de accidenti et morbo ce [illegible] motus quidam est a virtute tamen et quidam a morbo et quidam ab utroque, exemplum p.i ut motus lingue et pedis exemplum 2i ut est de vestigatione et de spasmo vestigatio est quando ex ventositate inclusa in cuti cutis movetur. p. si qua materia incrudata sit in membro nervoso membrum illud extendit, exemplum 3ii tussis fit a virtute movente pectus et a materia stimulante in nobis aut sunt aliqui motus de quibus est dubium a qua fiat et si fiant a virtute a qua virtute fiant ut autem melius ista magister qualis nat., quod in nobis est virtus vitalis naturalis et animalis, vitalis est principaliter in corde et ista virtus movet cor motu dilatationis et constrictionis et talis virtus transfundit et ad arterias et illas et in tali motu s. motu dilatationis et constrictionis movet et spiritus et retrahuntur versus cor mediante virtute vitali tamen talis virtus movet solum cor et arterias, virtus naturalis cuius principium est epar qui non transmictit ab epate ad alia membra sed omnia membra habent virtutes naturales et facit hos motus s. attrahunt nutrimentum et retinet et expellit licet epar sit principium huius, virtus tamen naturalis non trasmictitur, est 3a virtus animalis que influit a cerebro ad omnes partes nostras que sentiunt et movent et vocatur virtus sensitiva et motiva et est de virtute ista que a cerebro trasmictitur ut s. dicitur sole qui trasmictit lumen et sic et est de virtute vitali que sic influit, hoc supposito queritur de anhelitu, a qua virtute fiat

q̃d ventre et vomitu Inte.t Sypp.tes

q̃d abominat.e et quid Nausea [illegible]

Concordia inter Avicennam et ipsum Sypp.tem

q̃o an vomit.s sit n̄alis

palpitatione

Nota pulchra de trip.ci vir.te

Aliqua Motu an Scilit. [illegible] [illegible] nominatur sup [illegible]

et dormientes et no considerantes et no sabentes aliquod volunt.e anhelam.s
et tu dub.r an sit voluntarius, distingo motus anhelitus voluntarius ut int.tur
q.a fit a virt.e voluntaria i. animali ut dicet voluntarius q.a fiat volunt.e
pcedente, solitus eram dire q est mere voluntarius pro quo fit a virt.e
anali et q no op.s q pcedat voluntas ad eo q fiat anhelitus et dat ex.m
Gal. de illis qui ambulant et aliquem alloquunt.r et tn et ambulant et
non ... deambulatione sic et anhelitus dr voluntarius quia
fit ab ista virt.e anali que solet obedire volunt.i sed no requirit
q semper pcedat voluntas querit de vomitu et de motu urge et de
motu lingue, vomitus preternalis ut ut dist.tur ... Art.le vel contra vio
lentus ut ut dist.tur ... pternalis ut ut dist.tur ... sensus ... modis
pot sumi nale, sumendo nale ... ut dist.tur ... ... d.t Jac. q
sic nullus vomitus est nalis nullus fit vomitus sine cog.ne ut est de
Urina que no emicit.r sine cog.ne, sed ... p.o sunt multa membra in
nobis que nali agunt sine cog.ne ut stomacus expellit et tn hoc fit
sine cog.ne et hoc nos no sentimus ... expellit colleram
ad intestina sine cog.ne, et dist.ne ... cap. ... in tract.u de motibus
liquidis d.t Gal. q pueris quando in somno evenit vomitus g.o no requit
cog.o ... quando Urina involuntarie ut q.n est relaxatus musculus tunc
q Urina emictat hoc fit a virt.e nali g.o no op.s q ut virtus nalis
faciat opones ... q pcedat cog.o ut est et de ossib.s que expellunt
et attrahunt et digerunt tn hoc sine cog.ne faciunt, si aut dist.tur vomit.s
nalis ... art.le hic certus est q vomitus no est artificialis ... quamvis
fiat et ab arte ut aut distinguit ... violentus sic est nalis, et talis
motus ... fundus stomaci sursum evertat sed ut sit aliqs motus
nalis q ut fiat ab aliq.o pnc.o intr.co activo ... passivo no inclinetur
ad illud de quo motu videt ... 8.i phy. ut est nalis ... a pnc.o
intr.co tn est nalis q.a passus inclinatur ut aut dist.tur ... preternale
sic vomitus est pternalis d.t Jac., sed in hoc est diff.tas an possit
fieri vomitus nulla re pterna stimulante ... sic ut aliqs ederet
carnes ... et nesciverit et post deus fuit illi ... tunc fit vomitus et
sic ex sola imag.ne fit vomitus imo refertur de aliqb.s qui ...
... volunt evomunt, et tu dub.tur an quotiescumq vult p. evomere
saltem stomaco pleno ... et sic est diff.tas an possit fieri motus
aliqs voluntarius sine musculis, Gal. in de motib.s liquidis dist.e 2a.
cap.e ... d.t q pot esse motus aliquis sine musculis, ... de animalis ...
... et sic motus vomitus vr obedire volunt.i sine musculis
in p.o de interiorib.s cap.e 6.o licit q nullus motus fit sine musculis
et dist.e 2a cap.e 4.o de motib.s liquidis d.t q diff.le est videre q.m.o
fiat motus lingue ad extra os q.a musculi ... sunt sed ... operantur
sed si lingua moveat ad ext.a g.o opus esset q musculus elongaret
g.o vr q sit motus voluntarius sine musculo et tu pp hic motu lingue

An motus anhelit. sit a volunt. vel a nat.

deter.o p.a Jac. an vomitus sit naturalis vel no.

obo ... Jac. deter.s

diff.tas an possit fieri vomit.s nulla re pterna causante ipsum

dub.m et an possit aliqs motus voluntar.s sine mu...

Com tenet q possit fieri talis motus sine musculis

Com. 2e cons.t 18. d.t q dat motus voluntarius sine musculis, certe Gal.s
in cap.o allegato uidetur uelle q fiat motus voluntarius sine musculis tamen
hoc non vult p.o m.tis. et alibi et alij auct.tes int.ur hoc m.o q.s. ad
motum uomitus concurrit voluntas sed non sufficit ipsa sola sed requirit
et virtus naturalis nos habemus musculos qui possunt comprimere et est possibile
q quis habeat stomacum tam facilem et tam sensatum adeo q si comprimimus
comprimimus musculos uentris tunc stomacus sentit et sic fit uomitus
et sic est in animalibus ruminantibus in quibus cibus receptus in stomaco
facit aliquam sensationem et sic fit et uomitus s. a cibo faciente aliquas
sensationes in stomaco ut est quia comprimuntur musculi uentris et ideo est

Quare aliqui sunt tam faciles ad consumendum vomitum

q aliqui sunt adeo faciles ad uomitum qui habent stomacum multum
sensatum adeo q qualibet parua compressione musculorum stomaci fit quaedam
impressio in stomaco et illa impressione facta virtus naturalis stomaci expellit

Impugnatio opinionis Iac.

et sic bene concurrit voluntas ad comprimendum musculos sed non fit solum
talis motus uomitus a voluntate et sic falsum est quod dicit Iac. q.s. semper
requiratur requiratur causa externa naturalis immo distinguo naturalia et externalia

Alia dub.o cum sol.ne

ad hunc uomitum pot esse naturalis Tunc dicetis quid de motu uirge et in de
motibus liquidis dist. 2a cap. 3o dicit q ille motus quamquam uidetur obedire imaginationi
et fit quia ingreditur uentositas et dilatatur et extenditur uirga et dicit Gal.
uerisimile est q prius extendatur uirga et post ingrediatur uentositas et sic

Diff.tas de motu lingue

non est voluntarius talis uomitus sed de motu lingue est difficultas adeo q
quis pot imaginari q motus ille fiat a uirtute que est in lingua et ad hoc

op.o Com. et Auic. contra hoc

deuenit Com. sed contra quis dicet et motus manus pot esse a virtute
naturali que est ad hunc q virtus non transmictitur a cerebro sed hoc est
falsum immo impedito neruo non mouetur manus Auic. p.a p.i cap.o de
musculis lingue dicit forte aliquis musculus est in lingua qui facit
motum contrarium motibus aliorum musculorum adeo q musculus ille extendat
se, et non contrahat ut alij musculi ut est motus diafragmatis
q est et a musculo qui est et alio modo quam alij musculi sunt et sic

contra opinionis q.s. et a virtute naturali et voluntate fiat

motus uomitus interdum fit a virtute naturali bene quamquam fit a voluntate sed
concurrente compressione stomaci, Alia quaestio mouetur quia dictum est quod hyppocrates
hic loquitur de qualitate et non de quantitate humoris peccantis, queritur
in aliquo qua solum qualitate possit peccare, Iac. respondet dupliciter et p.o

Alia q.o Iac. ... dicit ...

modus respondendi est verus sed 2us est sophysticus et reijciendus, humores
requirunt et debitam quantitatem et proportionem et debitam complexionem et dispositio

... sol.o quomodo ... isi

requiritur ut corpus sit sanum et sic quamquam humores possunt peccare
sui qualitate ut quamquam sola quantitate uel utroque modo et ideo medici
facile respondent quia possibile est q humores peccant in sola quali

... ad sol.nes

sed contra si humor peccans est in maiori quantitate hic primus lederet nimis

sol.o ad obiones

dico q uerum est sed dico q ille humor qui est in maiori quantitate

explicatio sol.ne

ledit merito qualitatis et non merito quantitatis sed contra quia euacuat quantitates
et cum illa qualitate que quantitas non deret euacuari ergo f. contra hyppocrates

Ad hoc possumus res.re quod non possimus evacuare qual.tes sine quantitate R.o ad replica. solu
sive est quod de necessitate op. simul cum qualit. evacuare et quantitatem
ut dicas quod pars de quantitate evacuatur sed bene multum de qualitate
quia in parva quantitate pot esse multum de qualit. maligna et verum
est quod qualitas pot esse tam parva quae non ageret et sic patet sol.o
quia in aliqua arg.ta unum probare quod humor quicumque laedit laedat et
quantitate ideo dt. Iac. ut laedit quanto generali ut quanto speciali et sic de dist.o Iac. de quanto ge-
quali, qualitas specialis ut quia sanguis det esse calidus ut 4.or et nerali et speciali quanto
sit calidus ut gradus in quali generali dr. quicumque humor sit qui
laedit et quod laedat sua quant. in quanto speciali ut si debent esse decem
librae humorum in corp. et sint duodecim quantitas generalis dr esse quae
cumque dispo. laedens et sic et quod excedat debita quantitas in si laedat in
qualit. dr quod laedit in quanto generali et sic omnis humor peccans quanto
generali peccat et quali generali et etc. Ad quintum go. resp.ur quod pot peccare sol.o ad quintum Iac.
solo quali itaque non in quanto speciali sed saltem peccabit in quanto generali
Ista sol.o est sophistica et quia humores in nobis possunt peccare Impugnatio Iac.
et qualit. et et quant. ideo medici ideo medici ponunt signa ut cognoscat
quia peccat in quali et quia in quanto et quia humor peccat in quali et
non in quanto tunc det illum digerere si pot vel cum somnio vel cum aliqua Positio propria
alia re et si talis humor non p. reduci det tunc educi et sic si
peccat merito quantitatis hic minorattenda est quantitas go. op. s. distinguere
an peccet in qualit. et in quantit. et non confundere quod omnis humor peccat
in quali peccet in quanto et sic apud eos omnis humor peccans in quali
peccat in quanto go. est neg.o dire quod iste humor peccet in qualit. et ideo
stemus in pa. res.re quae longe melior est, aliqui improbant
quod illa dist.o sit necessaria quia aliquis humor peccat solum in quali
speciali et non laedit quanto speciali neque generali ut si aliquis humor adeo
parvus qui nichil laedat sed sit discrasiatus, sed dr. quia medicus obo quod non nullos dnt
est artifex sensibilis et ideo non considerabit tunc illud peccatum et non dist.is Iac. et necessaria
d. quod sit peccatum in quali, hypp. vult probare in sequenti aphor.o 2

Lectio 9a. ordinaria

Habitus exercitatorum qui ad summum ... p.o decl.bo sentiam hypp. in 1.a
p.e quid dt. Gal. in 9.to 3.o quod alii dnt, int.o hypp. hic est decl.re
quod neque evacuatio est ultra modum facienda neque repletio et quia quae sint.o sit hyp
in praecedenti aphor.o dt. de qualit. humoris evacuandi nunc vult
docere de quantitate et ut hoc decl.et ponit unum ex.m in quo dt.
ultimatas repletiones esse periculosas et idem dt. et de ultimata reple- evacuationes
tione et ex hoc vult quod inferat unum istum 9.o s. nulla evacuatio
et nulla repletio est ultimate facienda, bonus habitus i. bona
sanitas sic int.ur sic ut videbitis in 9.to duo sunt modi eorum qui duo sunt modi exercit...
exercebant quidam erant tales quorum intus institutum erat quod essent
repleti ut exercitarent in palestra et isti sunt athletae alii sunt

Alij sunt habitus ut habitus istorum rusticorum dicit Hypp. habitus exercitatorum
si in extremo fuit i. in extremo repletionis et fuit ad summum sanitatis
Expositio verborum aphor. i. fuit sanitas que potius est haberi quo ad apparentiam dicit talis
habitus est periculosus quia non potest permanere neque quiescere et ideo
devenit in deterius et ideo dicit Hypp. quod oportet eorum istam oportet summe
habitus solvere statum, et evacuationes non sunt ultimande quia periculosum
non est dicit quod Hypp. summa bonitas i. summa sanitas istius habitus exer-
citatorum est periculosa si fuerit in extremo repletionis et ideo oportet
evacuare talem habitum et evacuatio dicit ultra modum est periculosa
quod ultra evacuationes non debet esse extreme et ultimande sic repletiones
et non sunt ultimande quia in textu dicitur qui ad summam bonitatem et dicit
et si in extremo et littera antiqua dicit in exercitantibus ad summam
construcio sac. suff. por. ad summum et sac. construit hic ad summam cum hic exercitatis et hic extremo
construebat cum hic habitus, hec autem non est summa Hypp. quia et quod si
mediocriter se exercerent adhuc in istis repletio esset viciosa et ideo oportet
Impugnatio sac. dicit habitus exercitatorum qui ad summam bonitatem i. quod haberent vires ro-
bustas et quo ad apparentiam videatur summa bonitas et si fuerit
in extremo i. quo ad repletiones et ideo littera antiqua est falsa
visa ista litterali expositione venio ad [illegible] et dividitur in tres partes
in prima parte continuat hunc aphorismum cum precedentibus et sequentibus et ponit
divis. contra Gal. intentionem utilem aphor. in 2a parte declarat expositionem in 3a parte declarat
quod intendat Hypp. et tali exemplo in prima parte dicit quod postquam dicit de
qualitate humoris evacuandi in hoc aphor. et sequentibus Hypp. dicit de
quantitate humoris evacuandi ex hoc quia dicit quod loquitur Hypp. in hoc
ordo inter aphor. prima pars aphor. et in sequentibus de quantitate humoris evacuandi, vos potestis
colligere ordinem inter aphorismos prime partis quia Hypp. prius de evacuatione
in qualitate sed in hoc aphor. et in omnibus alijs dicit de evacuatione
pro quantitate et cum ieiunio ut cum dieta ut ait dicta fit evacuatio pro
quantitate itaque [illegible] a 4o aphor. usque ad 20 loquatur de dieta [illegible]
isti aphor. sunt de quantitate quia dieta facit ad evacuationes cuius
quantitas ut an subtilis dicta vel grossior debeat dari et in 20.
aphor. dicit de evacuationibus per crisim et in 22 de evacuatione
que fit per medicinas dicit post quod posuit hic hoc exemplum ut post inferat
[illegible] istas intentas [illegible] est de bono habitu exercitatorum, et Gal. dicit
pro exercitatos intelligit Athletas qui studebant in fortificando corpus
et in replendo carnem ut essent fortes in pugna alij exercitati
non sunt hoc fere ut rustici qui fodiunt terras et aliud dicit Gal.
Gal. dicit habitum [illegible] intelligat de euexia quod Hypp. loquitur de athletis in quibus erat sanitas optima in suo genere
sed non simpliciter optima, in tractatu de bono habitu corporis i. habitus
euexia i. bonus habitus et cachexia i. malus habitus, pro habitus dicit
Gal. intelligimus permansiones de difficili mobiles et dicit Gal. sanitas habet
quod pro sanitate latitudines et pro sanitatibus intelligimus sanitates semper ut sanitates ultimas

sed p. hoc qd dico bonus habitus pot intelli. sanitas simplr et pot intelli. bona sanitas r.ta alicuius ut est bona sanitas sor. et hoc est diud q. dic bona sanitas simplr dt. gal. p exercitatos intel.ga athletas et no rusticos qa in rusticis pot e bona sanitas simplr et athlete pnt. hic bonus habitus no. simplr et hic athlete cus hent corpus repletus in extremo et cu habent uires fortes in extremo tunc sunt periculosi et tunc in athletis est bona sanitas sua et no simplr sed p.o de alimentis cap. x.o. ubi loquitur de frumento et de pane asimo a.ud. q rustici qui quotidie se exercent in agris hnt uires robustas et ro q rustici h. oia comedere et panes azimos et alia et in dt. gal. ex forti exercitio membra inanita trahunt cibus indigestus et tu incurrunt egr.tes et moriunt et exercitium et labor iuuat ad digestiones in ledit qa facit trahere cibus indigestus, sed r. qa hic dt. q in rusticis est bonus habitus simplr dico q hic gal. solus uult dic q hyppo.s solus uult loqui de athletis et no de rusticis qa in rusticis qingit esse bona sanit. absolut. et habitus rusticorum si qingat q sit bonus habitus no est periculosus qa no studeant ipsi rustici tm repletioni et hic tunc est bonus habitus sed si psumeret in labore incurrunt in egr.tes sed cu hoc stat q in itinere cu incipiunt se exercere q hent bonus habitus et sine periculo qd no eueniebat in athletis. ho. sit pot q in pcessu p et ledant ut dt. in p.o de alimentis et si rustici hent repletos erunt et in periculo sed no tm replentur ut athlete ex hoc dco galli colligatis q cu rustici laborant ex potu uini uini. iuuari et ro est q rustici semp laborantes in currunt egr.tes fcas ex humoribus crudis qa sunt crudi p laborem et qa ex forti exercitio resoluunt spus et uinu instaurat spus et cito instaurat io illis minus nocet uinu qa aliis, nu gall docet q m.o uero sit q hic habitus exercitatos sit pi culosus dt. gal. impole est qrime pparone nutri. et sine multo nutr.to augeat caro et uires, io cu sint repleti max.e est periculu ne rumpat uena et suffocet calor uel q extinguat calor, in tract.u de exercitia dt. gal. q in corporibus multu repletis accidit qx rumpat uena in pulmone ut epate ut pectore et no uene in brachio et uene in epate sunt que p.o recipiunt nutr.tus et sepe p3. p experientia q rupit uena in pulmone ex repletione ut in epate et in pectore si aut uene hent fortes tunc extinguit calor et suffocat in de util.te respironis cap. 8.o dixi jam.o p suffocationes in nobis pot calor nalis extingui et est ac si ponere flama intra uentosas no pforatas et flama tunc extinguitur et sanguis est ut oleus et pulmo ut uentosa et spus et calor nalis est loco flame et donec restat pulmo qui respirat hic calor

(Right margin, beside the lines above:)

ar. p habitus exercitatos dixit int.r habitus athletarum solus et ca qr gal. meminerit de rusticis qr. in illis repit bonus habitus simplr et no meminit de aliis ut v.g. de nobilib ut aliis inguib et pot respo. bonus habitus simplr dixi q pp hoc meminit de rusticis qa hypp. loquebat de bona habitu exercitatorum et qa rustici sunt et exercitatores hic est q gal. meminit de rusticis ut gal. ostenderet q hyp. no loquit de bona habitu exercitatos i. rusticos sed solus de bono habitu athletarum et hec curtius post lectionem dixit

Rusticis laborantibus uinu max. pdest

docet q m.o sit periculosus habitus athletarum

Sanguis est ut oleu et calor nalis ut flama et pulmo [illegible]

Ex.mo de Condela

no extinguit sed si tanta repletio adeo q vene no possint transpirare
tunc calor nalis extinguit et in Candela fit sic qa semper
nova pars olej preparat ut convertat in flamas sed qn flama
retinet et no pot sursum ascendere hinc flama illa convertitur
statim in oleum preparatum et illas assumit et sic extinguit et sic
idem evenit in nobis qn est nimia repletio et multi athlete statim
peunt et p hoc videmus in de euexia in ultimis verbis et idem dictis
ab Hypp. in t.o 21. in 4.o regiminis acutorum ubi Hypp. dt casum
apoplexie q fit pp nimiam illius repletionem et no pp cerebrum

Q.mo fiat apoplia

ad evitandum aut hoc periculum opp. corpus evacuare et dt Galenus
qa virtus in eis sunt robuste et no opp. q nutriant et nutrimentis
augent humores et carnes et nutrimentis et distribuit p totum et corpus
sanguificat et fit et agglutinatio adiectio et assimilatio et ars
no fit locus vacuus ubi possit recipi illi humores no opp. quivis
ut frangat ut q extinguat calor et sup hoc erit qo in istis
ita repletis possit esse veras appetitus et in de euexia dt Gal.
q illi cogunt ad necitatem s. suas operationes et pp illas statim
amovebit illa qo illis pp supplet dt Hypp. qo loco in deterius
talis habitus exercitatorum cum no p. permanere et quiescere q.
opp. q evadunt ut possit veras nutrimenti dicitur no ne possit

Dub.o cu sol.ne

clos ieiunio evacuare dico q esset et tunc periculum qa illi
famescunt et tunc sanguis inflamat ex ieiunio et tunc sanguis
ebullit et tunc frangerent vene et in de euexia dt Gal. q
no solum pp qntitatem stat venas frangi imo et pp ebullitiones

Vene pnt rumpi no solum p repletione imo p ebullitione et sanguis pot inflamari no solu exerc.o sed ieiunio

possunt rumpi et no solum ex ieiunio sed et ex exercitio
pot inflamari sanguis et no melius est ut evacuetur q. no
possent exercere suas operationes nisi comederent. p. in 3.o libro
de repub.ca dt Plato q cum athlete desistunt a sua solita comestione
tunc maxime egrotant, sed dices qua evacuatione eva-
cuabuntur, aliqui dnt cu flia et aliqui cu medic.ne dico q

Sol.

melius dnt qui dnt q cu flia et Gal. in de euexia et
cacochimia ponit driam inter corpus optime sana et absolute
et inter corpus athletarum, corpus absolute optime sana et quo
ad membra et humores sunt bene proportionata, sed corpus athletarum
qa hnt bonos humores ut corpus optime sanum no hnt vires
robustas sed qa hnt nimiam qntitatem humorum ideo est ideo est q

Ratio qr athlete et omnes plectorici flia potius sunt purgandi

melius est q fiat flia qa est plenitudo et sunt plectorici
et humores illi no peccant qualitr sed solum qntitate et in tract.u
de plenit.ne dt Gal. q plectorici cu flia evacuant et istas
sententias habemus clare in 4.o de Ineuda assumit ubi dt q humores
qn q pos distant a natura sanguinis et qn q multum et qnq
maxime et dt q humores qui no fiunt et non convertuntur

in sanguinem

In sanguine cum pars distrat a sanguine hic ouidactysf. Etiam Gal. intra cum humores pec
et cum multa distant tunc in reuerentia f. Etiam sed cum max. distant tunc fiunt euacuationes faciendi
in facies etiam sed in athletis non est multitudo collerae neque flegmatis
qui sunt fortes et fortitudo fit a sanguine ideo cum etiam euacuent et sic hucusque
habetis dictus ex Hypp., sed neque hec euacuatio est ad extremum ducenda
sed qualis nam eius fiunt tanta debet esse euacuatio et sic solum quantum
uirtus tolleret euacuans et quae euacuetur humor malus et iste due conditiones debent
seruari in euacuatione et melius est intra subsistere quam debilitare uirtutis in
euacuando exquisitissime cum debilitate uirtutis. Etiam dicens quomodo cognoscam quantitatem Quomodo cum respondere
quantitatem euacuationis uirtus tolleret nam ad cognoscendum qualis humor peccet dicit Hypp.
uideas etatem et regionem et alia quae dicit quae in 9o 23. intra Gal. dicit unum
quod non repugnare duis sic sed non repugnat dicit medicina quibus quis cognoscit quomodo
qualis sit humor euacuandus diximus in eo aphor. s. in perturbationibus
uentris sed de quantitate dicit quod nullum signum possumus sapere nisi quod uidemus
quanta sit uirtus et solum experientia potest sciri an aliquis tolleret eua- Nullum certum signum scitur de
euationes et ideo interroga si sit solitus euacuari quia multi sunt qui quantitate euacuationis faciendi
uiri fortes et tamen non tollerant euacuationes et sic contra f. euacuationes non potest certo
scire quantas euacuationes tollerabit tamen potes uidere quanta sit uirtus et facta
euacuatione tu poteris in altera uice uidere in notitias huius quantas s. potest
tollerare euacuationes et ideo medici ponunt dexim medicamentis quae dotes potest
coiter tollerari sed tu dices si uirtus non tollerat et humores sint
mali quid faciam in 9o de ingenio capite 10o dicit Gal. quod non licet semper Alia dubitatio cum solutione
facere illud quod indicat egrotus et dicit quando uirtus est debilis et humores
sunt mali hic paulatim uirtutes instaures et paulatim educes et sic f.
euacuationes tales quales potest tollerare et ideo sic casus est difficilis et non
potest obseruari nisi a medico peritissimo. Hoc aphor. in fontibus quae falsis. Quod non nullus Medicus
est quod dicitur quod sit euacuatio eradicatiua si ma sit furiosa ut si sit digesta
et dat ibi quod bene in principio fit minoratiua sed quod in ultimo fit eradicatiua
dico quod Gal. et Hypp. semper dant fiat tanta euacuatio adeo quod uirtus
tolleret et bene contingit quod uirtus tollerabit quamquam, et hic fit eradicatiua
euacuatio sed si uirtus non tolleret et uelis omnimode euacuare tunc
euacuabis et uitam et quamquam ma est furiosa et tamen uirtus non tolle-
rat et ideo male dicit, uerum est quod aliqui sunt casus
speciales in quibus dicit Hyppocratis quod fiat euacuatio
usque ad syncopim et de hoc dicit Hyppocratis in 23
aphorismo in hac prima particula et de hoc ibi
dicemus et Galenus dicit in comento quod sicut nimia Cauendum est Medicus
repletio facit fortasse rupturam uene sic etiam
nimia euacuatio facit syncopim et ideo cauendum faciat ultimatam euac
est medicis quia non debet fieri nimia euacuatio si uirtus non tolleret
neque nimia repletio propter rationes las assignatas ab Hypp.
in 1a et et a Gal. in 9o et in aliis locis allegatis etc.

Decl.to 3o. posito a Hypp.te in hoc aphor.o q corp.a athletarum ad
ultimatum repleta n. sunt ultimate euacuanda in ult.a parte 3.i dt.
Gal. q hoc c... est utile ad regulandum corp.a athletarum qa debemus
illa euacuare et est et utile qa ... infertur q n. dbet medicus
ultra modum euacuare qa si corp.a athletarum in quib. est uirtus
fort.ma et sunt robusta et tn n. dent ultimate euacuari ...
corp.a sed dent euacuari solum quantum uirtus tollerat g.o a fortiori
in aliis n. queunt ultimata euacuatio ... dicetis g. qa athlete
... n. tollerabunt euacuones qa sunt corp.a que solita sunt esse
plena sed alia corp.a que solita sunt n. esse ita plena poterunt
tollerare euacuones ultimatas, dixi q si ista corp.a athletarum q
sunt fort.ma ... que sunt bonos humores n. tollerant euacuones g.o
multo fortius alia corp.a que n. sunt nisi malos humores et que
n. sunt uir.tes robustas n. poterunt tollerare ultimatas euacuones
et sic sunt due cause que ... g. ... in athletis n. ... q fiat ulti-
mata euacuatio et est qa habeat uires fortes et et qa sunt
humores isti boni in ipsis g.o multo minus in aliis licebit, sed in
dicetis ... qa athlete sunt soliti esse pleni et ... est altera ...
et ... est q n. pot. fieri ultimata euacuatio sed alii qui sunt
soliti esse uacui poterunt euacuari ultimate dico q hoc est ... dicit
Hypp. q s. nullus est euacuandus nisi quantum uirtus sustinet si g.o
uirtus sustinebit tu poteris facere in aliis ultimatas euacuationes
sin aut nullo m.o facias ultimatas euacuones, ult.o infert sicut
athlete n. sunt replendi ultimate g.o neque et alii sunt ultimate
replendi, alii tn. d.nt q Hypp. reddit rones quare euacuones n.
sunt ultimande et qa si ultimate euacuemus tunc n. poteris corpus
reficere qa uires sunt debilitate et sic uolunt q in hoc ...
aphor.o eliciat solum ista ... s. euacuatio n. est facienda ultimate
Gal. reprobat istas ... et d.t ... aliam ... que et
sequit ... dato ... et ... sequit ... tali ... dato quia s. refectiones
n. sunt ultimande sequit aut qa si athlete ... erat ultimate refecti
n. poterant in eodem ... in deterius habent g.o neque et alii.
... d.t rursus et hoc ... q n. sit alia ... imo q loquatur de alia re
qa infert aliam ... restat ut uideamus que dicit Jac. dixi
q ... ad ... dbt ... cum hi ... , athleo grece i. certo
et ... athlete i. certatores et ... errat Jac. cu decl.at ... certatores athlete
d.t ... q athlete dnr quasi ad letum prompti inferendum ut tolleram
dub. ... qa ... q ... inuat faciam moderatam repletionem
... moderata repletio ... moderatam euacuationi datur sed
hoc est ... dub.m et omissis aliis ... uenio ... int.ones cap.
2o. nam debilis indiget auxilio medici sed uirtus athletarum est
fortis et ... n. dent euacuari sed d.t Jac. isti habent uir.tes fortes

Ad qd utile ... athletarum

obo ... Hypp.m

Sol.o ad obonem

Replica ... sol.nem

Sol.o ad replicam

expo.o alia ... aph.o

Impugnd ... ... Gal.m
... refectiones

... dicat Jac. hic

dub.o ... deter...

Apparentes esse debent evacuari sed q. isti sunt vir.tes fortiores conveniunt obo [illegible] res.ne Iac.
ab optimo sermo, nisi q sunt nimis repleti sed 2a. sol.o qua et Iac.
innuit est q. s. virtus sit fortis pro oppositis in illa virtus fortis
facit periculum de ruptura venarum Gal. aut loquitur in p.o de interioribus
cap.o 2o. de virtute q. n non pot sustinere egrum q tunc eget auxilio
medici sed sic non sumus in hoc casu. ꝑ. 4a pi cap.o 3o. dt. Avic.a Avic.a et vr [illegible]
q pinguia non sunt purganda sed corp.a athletarum sunt [illegible]
Resp. Iac. q Avic.a loquitur de corp.ibus pinguibus merito ac oppositis 1o Iac. ad Avic.
sed athlete non sunt sic, sed melius esset dicere q non sunt pingues
sed sunt carnosi est 3m dub.o et dt. moderate repletioni moderata 3a dub.o
evacuatio convenit, ꝑ. ad ult.as egr.nes conveniunt ult.e curationes, 3o
q a [illegible] humor superfluus est evacuandus 10 eius evacuatio est ultimata
ꝑ. medicus usque et evacuat usque ad syncopim ut p3. 4.to 2o i parte
par.te [illegible] virtus superat mat.m et q des medicamus diminuentes vir.tes
et et mat.m ad hoc semper restabit virtus superior ad mat.m, q. et faciendum
est evacuatio que vir.tem debilitat. Pro solutione dt. Iac. evacuationes et
ultimas uno m.o intimas [illegible] que est in vasis
tollat, alio m.o q [illegible] peccans evacuet, 1m.o Sol.o Iac. ad dub.ms
q.s. fiet evacuatio v3. virtus debilitet p.o m.o non let fieri eva
cuatio, 2o. et 3o. m.o. dt. [illegible] vel [illegible] in unica vice ut in pluribus
et sic int.er aut.tes q.s. in plur. vicis ultimet evacuatio que
fit quo ad mat.m ut que fit [illegible] debilit.es vir.tis Tricoq loquendo obo [illegible] Iac. res.nes
de vir.te q.s. cum plur. vicib. fiat evacuatio hoc [illegible] [illegible]
quibusdam casib. de quib. infra in 2o. [illegible] ad mat.m
ultimanda est evacuatio si virtus tolleret [illegible] unica vice
evacuet totam mat.m hic, et sic quo ad [illegible] ultimes
evacuationes neque quo ad vir.tem nisi in quibusdam casib., quo ad mat.m
debet fieri ultimata evacuatio et unica vice [illegible] virtus
tolleret et si non tolleret tunc in plur. vicib. hoc [illegible] ad 2m.
Ad ult.as egr.nes dt. Iac. hoc est verum de dicta sed [illegible] Sol.o Iac. ad 2m
et Gal. verificat de cura, in 9to. ꝑ. in 5o. de [illegible] cap.o 15. [illegible] obo [illegible] sol.ne Iac.
allegat illum aphor.m de cura et vult q verificetur in cura d.t a.
q si egr.o sit debilis incipias a lenioribus medicaminibus, si
aut egr.o sit fortis tunc incipias a fortioribus remediis, vel dicendis
illa s.ntia Gal. 5o de ing.o vir. sibi [illegible] cum dt. quas a debilioribus
incipias et quas a fortioribus 3o de simplici dist.e 2a cap.o 7o. dt q [illegible] dicho in dejs [illegible]
cura facienda est p. [illegible] equalia sibi in gradu ut si egr
sit calida in 2o. applices frig.da in 2o. et [illegible] dt. 3o tegni
a, t.u 97. ad 101. [illegible] dictus sum res.re q q.n nos [illegible] medic.as
convenient.mas [illegible] debemus tunc incipere ab ea et non debemus
incipere a debilioribus ut a fortioribus sed q.n medicus dubitat Sol.o [illegible] dichonis
an conveniat debile remedium an forte. dt. Gal. hic si morbus

sit debilis incipias a debiliori si morbus sit fortis incipias a
fortiori ne tempus preterat et quod postea non possis amplius
succurrere, 3° dicebat totus humor peccans est educendus, respondeo
si tolleret virtutem non unica vice hoc facias sed aut pluribus vicibus

Sol° ad 4m

f. ad 4m dico quod in illo aphorismo eo modo dicit quia de duobus nocumentis
est eligendum minus. licet ergo potest virtus tunc evitat aliud nocumentum
maius ut qui ~~fit quod~~ incipit sincopizari f. flebotomiam usque ad sincopim
non statim febris removetur quia facis quod humores non accendatur
sed si non facias flebotomiam usque ad syncopim non fiet febris
putrida et febris putrida est cum periculo et sic facere flebotomiam
usque ad sincopim potest fieri quare licet in eo aphorismo 23° addat

Sol° ad ult.m

hyp. ista verba si eger sufficiat. Ad ultimum dicebat probo quod
cum evacuas materiam peccantem est bonum evacuare totam materiam
et quod virtus debilitetur sit egro salubris et virtus sit ut octo
materia ut sex tunc evacuemus et bonum virtus vincet materiam et melius
est ut sit virtus ut 8. et materia ut 4or quam quod sit virtus ut
6. et materia ut sex, probo melius est quod sit virtus ut sex et materia
ut duo quam quod sit alio modo probo melius est facere quod virtus sit
ut quatuor et materia ut unum. Hoc argumentum esset verum si verum esset

Virtus in egroto non solum est intenta super materiam sed et super cibum

quod virtus in nobis sit intenta tota solum super materiam sed virtus
in nobis habet regulare materiam probo habet facere et digestiones nutrimenti
et conservare nutritum et est corpus totum et alias operationes naturales f.
et ideo melius est facere quod tota materia non evacuetur quam quod virtus
debilitetur et ideo argumentum est sophysticum et ideo melius est evacuare
materiam per partem et non debilitare aliquo modo virtutem et in alia vice
poteris evacuare reliquum quod restat materiae. Dubitatur ergo an

Quod sac. an in athletis possit causari verus appetitus

in corporibus athletarum possit verus appetitus causari, Galenus in 9° [?]
et in tractatu de euexia quod in corporibus fiat verus appetitus et dicit ibi
quod comedunt ad necessitatem. 2° hoc est quia causatur verus appetitus
probo corpora ipsorum robustissime digerit non generat sanguinem et non
facit coctionem et distributionem, In oppositum videtur esse quod est Avicenna
4° de accidentibus cap. 7° dicit quod est propter quinque causas appetitus
1° est quia membrum inaniatur 2a est quia membrum cupit repleri
3° quod venae in membris sugando a stomaco 4° quod stomacus trahat

[illegible] omnes et aut. sensus [?] non possit causari

ultimo causatur appetitus sed stante tanta repletione quomodo venae
traherent, 3° virtus naturalis cap. 13 causa non esuriendi videtur esse
bonitas nutrimenti in epate sed ista corpora sunt plena ergo probo videmus
quod animalia aliqua in cavernis stant per sex menses sine cibo quia sunt

R. quidam

plena. Ad primum dicunt aliqui quod fames est duplex, una est appetitus
naturalis et alia est fames voluptuosa, tunc isti quod athletae qui soliti
sunt edere et delectantur esse cibos et potus ideo in eis est fames voluptuosa

contra istos

quod in de 4or temporibus morbi cap. 4° dicit an omnes morbi habeant

4or. tempora et an status in om egr.ne sit cu lat.ne et dt. q omis status hct latit.ne et est sensilis et dt. q Athlete per 4or. et quas anos cu sunt in suo uigore in etate iuuentis stant eodem mo fortes du sunt i etate uigentes sig.o hoc uult gal. et sunt sana talia corp.a et nc erat in alio absoptime sanis nisi q hent hoc q.s. sunt plena, credis ne q.o q.p. starent in temporis eo mo fortes si haberent solum fames uoluptuosas imo illi qui hent famem uoluptuosam, no bene digerunt, p. ad ex- ne stat p. 8. dies sang. p. illi q hent fame uoluptuosa
perientia uidemus multos qui hent rupturas uenar, et in appetit
uere, p. uidi semel unu qui statim mortuus fuit et credo q fuit ps
nimias repletiones, hic ego iudicauerim hic ego q fuit ps apopliam
in fuit ps nimias repletiones et in die pcedenti optime edebat. Aliqui dnt Alia positio cu gonis
q Athlete i currant uera fames qa tales humores no possunt
nutrire et quia sunt alterati et calefacti et qa peccant i qnto
et qones illi errant et queriunt in hoc q humores sunt corrupti
sed p. qa in trac.tu de eucrasia dt. q athlete hnt humores bonos Arg.it 9 hoc hanc
et qui possunt nutrire imo est fortius est patientes febres sang.neas
ex sanguine illo putrido, est alius modus dndi q dt. Athlete hnt Alius modus dicendi
fames qa sunt assueti tali plenit.ne et quocuqs parua resol.o fiat
ta bene appetit ut si stent 4 3.a horas athleta sine cibo hic
aliqd resoluit et ta appetit, iste modus et no satisfacit qa dix.us Impugnat hunc modum
q. mo corp.a athletar hmoi procedunt, aug.o et qs sunt in illa
ultra replet.ne hac no erant soliti neqs assueti in illa
repletione q.o no est uer, q hmoi sint assueti replenoi Jac. Ro Jac. cu hac [...]
rest. atr. et p supp.it q ista sint corp.a sanguinea calida et hum.da
et hoc admictit 2o p supp.it q fiat magna resol.o 3o p supp.it
q ibi no expectat tanta euacuationes ut in currant fame
et in corp.s sanguinea ut incurrit fames est plus de humoribus
q in colleri.cis et dt. Jac. est poss. q aliqd corpus sit plenu
ultra mediocritas et in incurret fames, hoc stante dt. Jac.
dicamus pro [illegible] q mediocritas cu qua temperate incurrit fame
sunt 12. libre sang.nis sed mediocritas in corp.s sanguineo est Suppositio ipsius Jac
cu corpus sanguineu habebit 14. libras et hic incurret famem
demus q sanguineas heat 16. libras sanguinis et si heat 18. libras
esset periculus tunc de ruptura, dicit in 4or. horis resoluet
due libre et restant 14. et sumat cibu qui augeat usqs ad
18. libras dicit et incurret fames et incurret pericolum fractionis
uenar, ista ratio Jacobi nichil plus dicit nisi q Impugnat Jac. res
concedit q cum plenitudine cum qua stat periculus
fractionis q tunc potest fieri fames sed hoc
est quod queritur et Jacobus nichil aliud dicit nisi q
presupponit q possit fieri fames stante tanta plenit.ne
et sic p supponit illud qt est questio Ergo ponit alius modu [...]

Lectio xxi.ª ordinaria

Querebat quo m° sit pole q in corporib. atrofiatis possit causari
~~acquit appetitus~~ positi fuerat ples modi et impugnati aliq. ar resp.
Alius mod. dicen. Supp°. dni Avic. in pa p. cap. de virtib. naturalib. ubi dt. in
sanguine est una pars grossa quod nutriunt membra alia
est pars subtilior quod nutriunt spus 2°. Supp. it q maior pars
sanguinis est grossa 3°. dt. q in atrofiatis ppt multitudinem reple.
resolvit pars subtilior et qdo egrat sanguine subtili ex
b quo dent spus generari et q membra in illis. l3. esset plena
in attrahebat et generent spus itaq. respondens formatur dnt. q
si esset corpus plenum humore humentato p toto n trahserent
vene in qa carent sanguine subtile in trahit ... mod.
Impugnat et suu modu + n ur satisfacer qa 2m Gal.m atrofiat n dent ab optime sanis
qa habent humores vitiatos sed solum quia abundant in qualite
sed si habet humores nimis grossos ergo illi humores sunt vi-
tiati et ergo n possent durare illa corp. atrofiata p 3 vel
4or. anos si humores erint tam grossi itaq. spus n possent
instaurari, ergo dt. ar pro hoc not. q m° corpus nutrit et est
Q m° corp. nutriat. 2m Gal.ni positionem modus satis novus Gal. 3° de virtib. naturalib. cap. 13. dt. q modo
cibus assumptus digerit et distribuit et dicitur imgit 3a tempa
in p° cib sumit in stomaco et digerit in stomaco p spatium
horas et cibus in chilus vertit in stomaco et sed chili stomacus
1a dig° retinet partes chili p se et residuum trasmittit ad epar et hoc
est pm tempus in 2°. tempe trasmittitur chilus superabundans
2a dig° ad intestina et epar, et epar sanguificat et in sanguinem vertit
3a dig° chilus ille in intestinis aliquo m° nutrit intestina, qd fiat
in 3° tempe hoc sed epar retinet sanguinem sibi necium
et reliquum trasmittit ad membra et membra vertunt illum
sanguinem in duas humidit ut in gluten et humor ... cambium
et humor et dum stomacus chilificat aliqua portio subtilis
et it ad epar sed est qd modicum et sic dum epar sanguificat
aliqd subtile trasmittitur ad membra. l3. sit modicum et appo.
intra et assimilatio requirit pro dig.e et sic chilus p° apponit
Chilus p° apponit 2° unit 3° assilat 2°. unit, 3° assimilat in p° tempe in quo cibus in stomaco
in chilus vertit hic portio chili apponit stomaco in 2° tempe
dum epar facit sanguinem dum hoc fit et partes sanguinis
sibi apponit hic stomacus unit chilus sibi, iam appositus in
3°. tempe in quo membra recipiunt sanguinem ab epate et vertunt
in cambium hic epar unit sanguinem sibi applus et stomacus
et hic in 3° tempe assilat et hic est tempus q stomacus
capiat alius cibus et hoc est 4m tempus in quo stomacus
sumit cibus et in hoc 4° tempe illud qd erat appositus membris
unitur et quod erat unitus in epate assilatur stante ista

diuisione nutrimenti isto modo nunc probatur quod stomacus et epar non solum digerunt stomacus et epar non solum
pro se sed et pro toto, stomacus digerit magnas quantitates cibi sed paruam pro se digerunt sed pro toto et
quantitatem pro se retinet et sic etiam facit epar retinet .s. paruam
quantitatem sanguinis pro se et sic stomacus et epar semper euacuant
a nimia quantitate, dicit ergo uolo quod membra que sunt post epar sint pro ratione
plena sed sat est michi quod epar euacuetur et sic semper potest trahere
a stomaco si esset stomacus et epar ut alia membra que
sunt solum uenas paruas et que solum pro se ipsis sumunt nutrimentum hinc bene
sequeretur quod non possent aliud nutrimentum accipere sed stomacus et epar
sunt ampliora et ideo recipiunt non solum pro se ipsis sed et pro aliis
et ideo est in athletis .s. membra alia sint nimis plena tamen et in
ipsis epar et stomacus restant uacua postquam transmiserunt quantitatem
qua non egent et uos dicitis .s. quia in de cura in Gal. dicit quod si aliqui
qui sunt tamen repleti periculum est ne rumpat uena que apud in ordo contra determinata
epate sed tu dices quod epar euacuatur quomodo modo quod hoc est uerum
primo facitur quod s. epar restet euacuatum tamen quando habet chilum antequam ratio ad obiectionem
transmiserit ad alia membra tunc potest fieri magna repletio et tunc
rumperet aliquam uenam s. non est periculum quod rumpatur quando est euacuatum
et tunc cum est maniens tunc trahit et fit fames si uero corpus
esset tamen plenum quod stomacus non posset transmictere per uenas meseraicas
hinc statim suffocaretur, sed athletae non possunt esse sic quando sunt per 3
ut 4or annos sani, sed quia cetera membra sunt plena ideo periculum
est ne uene sibi rumpantur. Alius modus solibus sum ponere ut corroboret ponit alium modum
modum dictum et suppono quod in membris sit uirtus attractiua dicens ad confirmationem
proprii nutrimenti ut magnes trahit ferrum. primo de uirtutibus naturalibus dicens ergo appetere
13. et 14o. et 2o. uirtutum naturalium capitulo 7o. et 7o. physicorum 7to textu suppono ...
1o quod talis uirtus sit naturalis et quod trahat quantum possit et quamuis ...
membra sint plena tamen uirtus illa trahit quantum possit uerum est ...
quod est alius modus attrahendi cum motu locali ut est de meri ...
qui trahit mediante uillis sed nunc loquor de uirtute attractiua ...
que trahit sine motu locali, isto stante dico quod s. corpora
athletarum sint plena tamen membra trahunt a uenis mediante illa
uirtute que trahit sine motu locali et uene ab epate et epar a
stomaco et sic potest saluari fames uera seruatis illis quibus
de quibus dixit Gal. 4o de accidenti capitulo 7o. sed quod illa ordo contra istum modum
uirtus cum semper trahat, trahet et indigestum dico quod membra
sunt uirtutis attrahendi sibi rem conuenientem et sic uene non trahunt sol. ad obiectionem
ab epate nisi quando chilus est sanguificatus et epar non
trahit chilum antequam sit chilificatus non .n. habet uirtutem epar
ut trahat panem sed trahit chilum et sic s. epar esset
plenum adhuc illa uirtus trahet a stomaco chilum et ideo non
sequitur quod fieret attractio ante digestionem his stantibus

et stante quod epar transmittat partes qua non eget et sic fit stomacus
tunc sequitur quod ~~ad~~ si magna sit repletio adhuc erit vera fames et per
hoc dicta solutur aut stat quod dr. aventz cap. 7. et nos dicens quod
ga. 13. cap. 9. de virtutibus naturalibus dt. Gal. quod causa non esuriendi
est abundantia nutri. que est in epar et ideo quod facitur solutio
et in quo tempore hoc quando eget stomacus alio cibo tunc
hoc si detur cibus stomacus assumet sed si non detur tunc cessat
fames quia stomacus trahet nutrimentum ab epate et sic satiatur
et ideo solet dici tollerare fames stomacum replet malis humoribus
quod est verum quia epar non abundat bonis humoribus sed si abundet
malis humoribus tunc verum est illud dictum quia tunc epar
retinet bonum pro se et stomacum trahit malum, et tenuis
et exquisitus victus etc. quia hoc aphor. p. dicas p. primo hypp.
et textus Gal. 9. quod dicunt alij, mens hypp. hic est declarare
quod tenuis victus exquisite in longis febribus semper est periculosus
in acutis est periculosus in his in quibus non convenit et hoc de
victu in extrema tenuitate dt. quod in longis egritudinibus semper est periculosus
et in acutis in quibus non convenit est periculosus p. declaratio quod
intelligat per victum tenuem et exquisitum mos hypp. et Gal. est
quod utuntur hyp. exquisite in re que veritatem talis est ut solet
dici quartana vera seu quartana exquisita sic hic tenuis victus
et exquisitus i. exquisite tenuis ut dicimus egritudo acuta et exquisite
acuta unde dat egritudo acuta et altera que est valde acuta et
utraque hanc dividit et que terminatur in 14. diebus est
exquisite acuta et que vadit ad 20. non dr exquisite
acuta que aut terminatur in 4o est exquisite valde acuta
sed que terminat in 7a est valde acuta absolute, sed
dico tenuis victus exquisite est qui est vere et propriissime
tenuis et victus tenuis est qui per victum virtutem debilitaret parumper
tu et ptisana ordei colata et succus ordei quod idem est et victus
exquisite tenuis et sic in hoc aphor. in dt. victus tenuis
et exquisite intelligitur succum ordei seu ptisanam colatam quod idem est
sed 13. ? cap. 4o. adducit rasis hunc aphorismum et intelligit
per victum tenuem et exquisitum quando nichil damus sed hoc non est
verum quia in hoc eodem aphor. dt. de hoc victu tenuissimo qui
est nichil dare cum dt. et rursus qui ad extremum devenit
tenuitatis, si des ptisanam ordei non colatam tunc est tenuis victus
sed non exquisite vult quod dre hypp. tenuis victus et exquisitus
in longis egritudinibus semper est periculosus et in acutis in quibus
non convenit et iste sunt ille acute que dent regi solo potu ut
mellicrato ut quod nichil damus et sunt ille que sunt exquisite
valde que terminantur in 4o. et in istis hypp. et Gal. vel nichil dabat

560 contra deter.

Sol. ad obiectionem

Primo mo. intelligitur illud toll. fam.

Aphor. iiij.

2o.

Intelligitur hypp. quod sit hic

Quomodo Gal. et hypp. utantur hac par. exquisite,

divisio morbor. acutor.

Quid per victum tenuem et exquisitum intelligit hypp. et

op. rasis quod impugnatur a curtio ?

quod sit morbi acuti in quibus ut non datur nisi solum mellicratum

ut dabant solus aquam mellis uel zuccari dt. g° in longis non utaris solo succo ptisane non dico q non det quoque sed non semper utaris illo solo et trad° Leoniceni et laurentiani est mala et lra antiqua est bona supfluit in traductione illa hyssopo q° . . . subiungit hyppo. et victus qui ad extremum uo i. victus tenuissimus in longis semper et a fortiori est hoc qa si succus ordei non conuenit in illis g° multo fortius victus tenuissimus. victus tenuissimus non conuenit in acutis in quibus non conuenit et sunt illa que transeunt 7.m non refectiones que . . . uult dre q dicta grossa est periculosa, habemus g° duas conclusiones q victus exquisite tenuis non conuenit in longis egritudinibus neque in acutis. 2a. 2° victus tenuissimus non conuenit in longis neque in acutis egritudinibus in quibus non conuenit. dicta tenuis pot diuidi in tenuis et tenuissimas, tenuis est succus ordei, tenuissima est aqua mellis ut nichil dare et sic dicta tenuis habet dua extrema sed tenuissima diuidit in nichilo dare et hec uocatur extreme seu exquisite tenuissima et uel diuidr tenuissima dicta in dare aquas mellis, aqua g° mellis est tenuis in extremo i. est unum extremum dicta sed non est tenuissima in extremo et hoc dico q . . . Gall. in libi . . . dre non dt. Gal. . . . q non solus est succus ordei est victus tenuis in extremo immo et mellicratum est victus tenuis in extremo sed opp. . . . dre . . . dt. q mellicratum est victus tenuissimus sed non est tenuissimus in extremo unde opp. dre q . . . sit dre victus victus tenuis in extremo est mellicratum et dre mellicratum est victus tenuissimus sed non in extremo et sic victus tenuissimus seu tenuis in extremo q . . . est diuidr in victus tenuissimus et hoc est dare mellicratum et diuidr in tenuissimum in extremo et hoc est nichil dare et to Gall. non q dt. libi in 9.to non aqua mellis non est tenuissima in extremo immo . s . hoc esse tenuissimum in extremo est nichil dare, in pa parte . . . Gal. hue . . . antecedenti et . . . pa. par. est uere ord. et in . . . precedenti dt. de euacuatione in ult que cunque sit euacuatio nunc dt. de euacuatione . . . dictas et in pa parte . . . dt. Gal. Acute que uolunt succum ordei sunt ille que transeunt 7m dies et sunt usque ad 20. dum m° non transeunt dies 20. . . . 13. . . . regiminis . . . egr° transit dies . . . det succus ordei et sic omes acute que transeunt 7m . . . cum sola ptisana ordeacea colata . . . sed aliqua acute uolunt victus in extremo . . . et talis victus est duplex. ut dare aquas mellis uel nichil dare et to dix in pa parte Aphor. in acutis in quibus non conuenit . . . acutas que terminant ante 7m, in 2a. parte docet qd faciat victus tenuis et dt.

Lra noua Leoniceni et laurentiani est mendosa et supflua

1a conclusio ap hor. . . .

2a. conclusio

. . . diuid. in tenuem et tenuissimam et tenuem . . .

Apparens . . . in Gal°

Sol. . . . apparen.

Mellicratum esse victus tenuissimus sed non in extremo sed nichil dare est victus extremo tenuissimus

post 7m usque ad 20. dari succus ptisane

Victus in extremo tenuis bifariam diuiditur

vel trip^s dicta

dieta que auget vir^{tes} dr grossa et que minuit dr subtilis et tenuis que conservat vir^{tes} ut est dr mediocris in sanis nunquam volumus virtutem debilitare ideo ut mediocri ut grossa utimur 2^m quod intendimus et diversas int^{es} seruimus et nunquam utimur tenui dieta in sanis

In egris raro agendum est dt vires sed ut conservandum ut aliquid parum debilitandum

in 3^a parte dt que dieta convenit et que grossa egris conveniat in eis s. egris ut plurimum, et rarissimum est quod volumus augere vir^{tes} sed ut volumus conservare vir^{tes} ut est, ut premisimus quod parum debilitet in cronicis curamus ut servemus vir^{tes} ut est et hoc faciamus cum mediocri dieta, In egr^{nis} acutis debemus facere quod virtus pugnet cum morbo et parum virtus debilitet si non vellemus augere vir^{tes} daremus cibum et augeret egr^{do}, quia in acutis nos debemus uti dieta tenui ideo debemus videre in quibus convenit dieta tenuis et quibus tenuissima Gal^s dt hoc est a nobis declaratum in libro de regimine acutorum et in alijs et hic dicemus per capitula sed videte quod si egr^{do} sit terminanda in 4^a et vires sufficiat hic nichil des et que non terminat in 4^a sed non transeunt 7^{am} hic des

R^{las} i dietam morbis p acutis quod sit

aqua mellis sed si vires non sufficiant des succum ordei, In alijs acutis que transeunt 7^{am} des succum ptisane et hoc erat consuetudo Antiquorum adeo quod in nulla acuta transibat succum ordei quia sic in des Gal^s hic et alijs videtur 7do, videte 2° de diebus creticis cap^o xi. et lra est corrupta sic et videte 3° de ing^o cap^o s^o et p^o regiminis acutorum 4 7. ubi multa dt et declarant quomodo nos procedemus quando virtus egri p. sufficere et docet cognoscere vires egri an sufficiant et hoc videbimus in alia lectione

Lectio xij^a ordinaria

Dividebat 3^{am} Gal^s in p^a parte ponit int^{es} in 2^a docet que sit dieta grossa et que tenuis et que mediocris et qualis dieta tenuis conveniat in 3^a dt que sit dieta conveniens egris et dixi^{us} quod raro in eis volumus augere vir^{tes} sed bene volumus conservare et hoc quod s. conservemus vir^{tes} fit in egr^{nis} longis in acutis volumus parumper debilitare et eo m^o parum debilitare vir^{tes} volumus conservare ne amplius debilitatur et hoc fit tenui dieta et in 4^a parte quia tenuis dieta dividitur ideo dt Gal^s oportet videre quibus acutis convenit tenuis et quibus tenuissima, et quibus extreme tenuissima dieta conveniat et dt de hoc diximus in l^o regiminis acutorum sed nunc per cap^a dico et dt si terminetur in 4^a hic nichil des si virtus sit fortis, si vero ter^{tur} in 7^a tunc des dare si eger sit fortis dietam tenuissimam, et ad tenuiss^{ma} in extremo que est aqua mellis ut Ypp^s 4. in vero tempore sed si non confidas in viribus des succum ptisane i. ptisanam colatam et hoc est

Ptisana ordeacea non est victus exquisite tenuis nisi detur i parva quantitate

et hic est, victus exquisite tenuis non autem ptisana ordeacea ptisana absolute ut ptisana cum sua totalitate ut ptisana cum sua fece ut ptisana ordeacea est sed ut patet p^o regiminis acutorum 26. ptisana quo ordeacea

no est, nichil requisitu dormis nisi in parua quant. det. et nichil plus
dt. Gals. si aut egrdo acuta sit et transceat [?] hic a pnco uteris
phisana colata ut ps 4o regiminis acutorum sup eo ta. Cause qo est [?]
et est [?] iz. [?] qo est decisio antiquorum et Hyppotis et Galni et
nullorum In acutis dabant dietas grossiores qa si det dari dieta grossior
det dari a pnco et sic utebant ut dixi est nisi q in aliquo casu
dabat et totam phisanam ut ps in de regimine acutorum. Hunc aut
no obseruant hoc sed dat medici [?] ut oua et panatellas, ec
modus procedendi antiquorum est difficlt qa 2o de dieb. creticis capo xi.
uis [?] dis in hoc loco qa hic dt. si tertur in 4a. nichil des
si uirtus sit fortis sed in de diebus creticis si tertur in 7a. des
aquam mellis si uirtus sit fortis et eger habeat stomacum fortem
si tertur in 4a. nichil des et no timeas de resolutione et dt q no solum
a cibo abstineas sed et a potu aque quantum pote est et hoc ui
dre q cum tertur in 4a. no consideres uirtem. hoc dubm dico q lm
in hoc qo est optima et q opz et uirtm considerare et q terminet
in 4a. no pot esse q uirtus sit debilis et to hic det dari aquam
mellis, 2o. regiminis acutorum ta 16. et 18. et uidete a ta 14.
ad 18. sed in 18. reprehendit Hypp. medicos qui a pnco utunt dieta
tenuissima et post cogunt in processu in 7o ut 4o ut 5o ut 6o ut
7o die dare aliqd maxime errant qa in pnco det dari cibus et
potus in processu procedere debemus subtiliando magis q in grossiando
qo uult Hypp. q si tertur in 7a. si uirtus no tollerat q des
a pnco cibus et sic et q si terminet in 4a. et uirtus sit
debilis q des aliqd et 2o. de diebus creticis capo xi. dt illud
idem qo hic dt. et dt. si tertur in 4a. nichil des et abstineas
et a potu si pote est et si tertur in 7a des solum aquam mellis
sed si uirtus no sit fortis des et succum sed si tertur in 4a.
no timeas stomachi resolutionem neq mollitiem corporis [?] cum
hoc stat .s. cum corpe resolubili et cum stomaco debili stat q
et sit hic uirtus fortis adeo q stat q in 4a. tertur egrdo et
et q corpus sit resolubile et q uirtus stomaci no sit adeo fortis
me sit fortis pulsus sed qn tertur in 7a no solum opz q pulsus
sit fortis sed q habeat stomacus fortem et corpus no resolubile, sed
uel tertur in 4a. ut in 7a. semp requirit q uirtus sit fortis sed
si tertur in 7a. si uirtus stomaci debilis sit et habeat corpus resolubile
et molle et sanguineus et q uirtus eet fortis des succum phisane
sed si tertur in 4a. no timebo debilitem oris stomaci quam
natur solet habere neq timebo resolutionem corporis dummodo
uirtus sit fortis. [?] dieta tenuissima in extrema est nichil
dare an inteltur nichil dare, qo nutriat. [?] n. no nutrit
ut inttur nichil dare absolute. 1o regiminis acutorum [illegible]

in pnco morbi transeuntis [?] phisane succo uten est

Moderni nunc no seruant hunc modum et male faciunt

3do Manifta idiis Gal.

Solo facillma [?]

in processu procedend [?] magis subtilian q [?]

morbi
in tero 4o cum resolne [?]
et stomaci debilte stat q [?]
virtutis fortitudo

Qo An p nichil dare inttur
i. nl dare quod nutriat ut
potius inttur nl dare absolute

Sol.o gonis p Gal.m — dt. Gal. nichil des istis egris, i. nichil de quod nutriat sed non pp hoc
negat potus ut oximelles sed 2.o de diebus creticis cap.o xi dt nichil
des et abstineas et ab aqua si potest est quo ondnt iste aut vrites
dico quod gal. cum vult abstinere a potu dt. si potest est et tu hoc
verbo in 2.o de diebus creticis cap.o xi. pp. sol.o si ter.tur

Per nichil dare int.ur nichil dare qd nutriat — in 4.o et virtus sit fortis nichil des qd nutriat et de potu
dico quod si eger non peat sitim et possit tollerare sitim ut quod
descensus catarri ut alicuius alterius tolleret sitim tunc non des
potus sed si non potest tollerare sitim tunc des potus et ita
p nichil dare certe int.mus nichil dare quod nutriat sed si pot
stare tunc sine potu melius est ut virtus possit melius pugnare
p.o regiminis acutorum 48.o dt. Gal. oximel nichil nutrit et

Contrad.o repressa inter Gal.um et Avic.am p.a 4.i — ptisana ordeacea e cibus et est et medic.a et aqua mellis parum
nutrit et neque et aqua nutrit sed p.a 4.i in cap.o de cibatione
febricitantium in gnali dt. Avic.a an medici volunt dare dictis
subtiliorem quod succus ordei dant aqua mellis ut zuccari et post
eam dant syr.m acetosum de melle i. oximelles qui est grossior
et nutribilior quod aqua mellis et Gal. dt. totum opp.m videbitis

Ista contrad.ne sic soluit in 4.o de regimine acutorum q. s. lra Avic. est depravata et vult dre in nutribiliorem — ista duo loca et videbitis se facile conciliare et expositores ibi
dnt quod oximel magis nutrit quam aqua mellis et pn Avic.a gnaliter
dt. in eo loco accepit a Gal.o et tu non est credendum quod in hoc
contradicat vni Gal.o, pcunt Antiqui si ter.tur in 4.a et virtus sit
fortis nichil des qd nutriat sed quo m.o sciam an ter.tur in 4.a et
de hoc inferius dicetur tu omitto sed quom.o sciam quod virtus sit fortis.
48. p.o regiminis in pn.o oti dt. Gal. quod aliqui medici dnt quod

Gal. defendit Ypp.tem ab antiquis obomibus — Ypp. nimis maccrabat egros per famem et aliqui dt. quod Ypp.
nimis replebat eos Gal. dt. credo quod sibi vltimi non viderint tunc
temporis aliqui aut quod dnt quod Ypp. interfecit fame egros non viderunt nisi
tunc temporis et non viderunt alia contra Ypp. et non bene et considerauerunt
sine temporis Gal. dt. quod Ypp. dt. quod alia est natura colleriacorum et alia
melancolicorum etc. et quod est et tria in temporibus anni in etatibus
in consuetudinibus in habitibus corporis et tu si vis considerare dietam

Quo m.o dig.tur qualis dieta sit ordinan egroto — convenientes invenies diversitates quia alicui convenit una dieta
et alicui alia et dt. quod ideo dt. Ypp. si virtus sit fortis dt.
Gal. si vis recte ordinare dietam considere omnia que indicant quod
debes mathus de dieta et sunt 3.m cap.o precedentia 4.or sunt que
heri dicebamus sup lectione de regimine acutorum s. virtus etas
habitus corporis et egri disp.o et videas s. si ista consiliant
et tria addit Gal. ad considerationes diete ultra illa 4.or s. fort.o

Tria que addit Gal. ultra illa 4.or ad cog.nes diete — oris stomaci vel debilitas, 2. consuetudo egri in edendo 3.o anteque
egrotauerit si servauerit suas egr.as vel non et ex istis septem
capitibus cognosces an p. tollerare inedia vel non et qui sunt sitius

Corporis resolubiles ut carnes molles ut albas et venas strictas et pauci sanguinis sunt isti non tollerat ieiunium ut sunt pueri sed qui sunt dispositi oppositas istis tollerant plus media, ex virtute si virtus sit fortis hic tollerat medias si aut non, non tollerat, ex etate pueri .n. minus tollerat et habebitis aphorismum de hoc et est 13 aphor. aeris dispositio, temporis anni, et statu celi dividit, in regione calida sit maior resolutio. ideo minus tollerat ieiunium in calido aere minus tollerat ieiunium, status celi est aspectus planetarum ut qn in estate ut rore pluviae ut grandinis est dies una frigida sed status celi non habet magnam vim in dietando quia si est in una die non est in alia, hos stomacij forte, qui ex fame non cadit in sincopis facilius tollerant ieiunium, ex parte consuetudinis qui sunt consueti multum comedere non poterunt bene tollerare medias et sic et videas si antequam egrotauerit servauerit consuetudines, et hypp. cum dicit si virtus sit fortis i. si habeat omnes istas 7m conditiones et sit in tempore anni frigido et regione sed non multum frigido quia hic lederet nimia frigiditas et si adsunt omnes ille conditiones 7m et terminatur in 4o hic solo potu utaris et dicit Gal. quod pauci reperiunt qui habent omnes istas conditiones et ideo non possunt stare illi solo potu usque ad 7m. sed plures sunt qui possunt stare solo potu usque ad 4m. ut ut cum sola aqua vel cum oximelle et si terminatur in 4o. et deficiat una conditio ut hic dummodo sint pro maiori parte reliquae conditiones hic potes uti solo potu et sic pz. quod modo hypp. non utebat eadem dieta in omnibus et tamen medici nunc semper utunt eadem dieta ut panatella et quod primo regiminis dicit donec 7m diem non transierit non des nisi succum si virtus sit fortis. h. textus grecus dicat 7m ut 9us dies, sed Gal. non exponit hic 9m dies et hic non acceptat illum par. i. 9m dies Gal. vult quod hic modo dictorum antiquorum suo tempore et observet nos .n. damus cibum solum propter virtutem si quando virtus pot pugnare cum morbo usque ad statum tunc nichil des et ideo si terminatur in 4o. tunc nichil des et hypp. per experientiam invenit quod si sint omnes ille 7m conditiones et si egrotatio terminatur in 4o. hic nichil des sed quando damus succum in acutis variamus quantitatem aliquando .n. in maiori et aliquando in minori quantitate damus secundum exigentiam Hunc bonum esset eadem et dieta quam commendat Gal. n. utique 7o coll. cap. x. Com dicit quod dieta hypp. in sua regione et tempore sua non pot observari quia sua regio est calidior regione hypp. et in regione sua dicit Com non sunt soliti edere tantum carnes et bibere tantum vini et non aspecti sunt tante repletioni, tamen quod ista quae dicit Com faciat pro regione nostra, quod una f. solum oppositum et quantum sit merito causarum assignatarum a Comte potius deberemus facere maiorem

qui non tollerant medias et qui bene tollerant

regio f. ad tolleranciam vel intollerantiam ieiunii

ex parte consuetudinis sumit et medicus suam dietam

plures sunt qui possunt stare solo potu usque ad 4m sed pauci usque ad 7m

in exhibendo succum in acutis aliquando variat Gal.

Com assignat duas causas quod in sua regione non possunt servari dieta hypp.

quod an eadem causa impediat nostrum clima a tali dieta hypp.

declarat q. imo sanior dieta in nro climate qveniat qz illa q. pcipit Hypp.

dieta qz faceret Hypp. regio nra est frig.or qa sumus i 5o. Climate
et Hypp. in 4o. q. in egris debeamus servare maiorem dietam non
dico in sanis sani n. plus edunt in hieme q. qsuetudo comedendi carnes
et bibendi vinum in magna qntitate est hic apud nos et bibimus vinum
potens q. pp hoc n. debemus evitare dietas Hypp. et an hoc debeat
fieri videamus an 7m ille qditiones sint, quo ad habitum corporis
et nunc resumunt homines cuiuscumq complexionis q. pnt respiri et q
sunt n. multum resolubiles q. norme ~~[illegible]~~ p. et hete pulsum
fortes q. nunc resumunt omnes etates q. nra regio est frigidior
qz regio Hypp. nos n. sumus in 5o. Climate et Hypp. erat i 4o. q.
q. nunc resumunt et homines habent et os stomaci forte. q.
nunc plus comedunt et bibunt qz tempe Hypp. ecce quomo. si co
sideremus oia q. et nunc et dieta Hypp. esset servanda ut maior

Ca qr nunc n. servet dieta Hypp.is i nra regione

sed causa quare n. servet n. est q. n. ~~[illegible]~~ illa dieta imo
plus liberarent si servarent talis dieta qz liberent sed est i cã
qa medici ij n. qsidunt cogre an termr in 7a. et pauce putrido
termr in 4a. adeoq sanent et hoc est qa n. gubernant nunc
acute eo mo. quo deberent gubernari et bene effimera pot termri
in duobus diebus sed de putridis n. est sic qa n. bene dietat
sed hoc debs facere hic s. bene facere phisanam ordei et in cibo
ab illa et qn est egrdo. semissima que debeat acontra semissima
des succum phisane ordei in parva qntitate et remissa ~~[illegible]~~

Alia cã i pdicis tale dieta

tunc grossiorem poteris dietare s. in maiori qntitate, Alia causa
quare nunc n. utant dieta Hypp. nri medici est quia astantes non
pmittunt restat videre quo modo fiat phisana ordeiacea

Lectio xiiija. ordinaria

Quia dictum fuit phisanam ordeaceam seu succum phisane esse cibum
qvenientissimum pro dieta et presertim in acutis et qa talis cibus
n. est qveniens nisi debite qparet et multi in hoc deficiunt
ideo debemus hoc declre et de hoc gal. facit spalem tractum s. de ipa

Q. pacto qficiat phisana

phisana, ~~[illegible]~~ phisana compr ex aqua et ordeo et ex qvenienti decoctione
dt. Gal. ops q eligatur optima aqua et optimus ordeus, aqua optima
est que qntum ad visum gustum et odoratum sit bona itaq sit sine
oni odore et sine quocumq nali ut supra [illegible] sapore itaq n. sit
dulcis neq salsa neq amara et sic requirit q sit insipida et q
sit omnino sine odore et qntum ad visum det esse limpida itaq
in ea n. appareant illa corpuscula et ex hoc sequitur q habeat
partes subtiles et sic cito penetrat neq ventrem gravitat et

Qualis debeat esse aqua pro phisana qficienda

tab. aphor. 5a par.a docet Hypp. qualis debeat esse aqua
et dt. Aqua que cito calefit et infrigidat levissima est
dt. Gal. n. intelligas q sit levissima quo ad pondus sed levissima
quo ad stomacum in visu q. det esse limpida et q n. habeat

Corpuscula, quo ad odorem et saporem quod careat omni sapore et inato et
acquisito sicut ordeum non debet esse nimis novum propter humiditatem que maiorem
facit ventositatem et non debet esse nimis antiquum quia deperditur
virtus et non debet habere qualitates malas acquisitas et debet esse
plenum non rugosum quia si esset rugosum tunc non haberet bonam
virtutem. ordeum quod magis inflat et tumescit maxime dum de-
coquitur illud est optimum et sic debet esse tale adeo quod cum decoquit
debet maxime. In modo fieri, ordeum quando excorticatum est a maiori
cortice ordeum habet duos cortices, primo i. a cortice plisanam i. ordeum
excorticatum ordeum greco excorticatum a primo cortice dicitur plisana
et ut excorticetur a primo cortice non debet infundi in aqua et non
debet plisana esse facta ex farina quod est contra antiquos qui faciunt plisanam
ex farina ordei et huius reddit rationem hypp. in tractatu 2o
de regimine acutorum ubi dicit hypp. succus ordei factus ex farina
ordei stringit ventrem, sed lenit ventrem provocat urinam et sudorem
plisana et ideo non debet confici ex farina et primo de alimentis capitulo
60 dicit hoc verum est quod dicit quod quando est facta plisana ex ordeo torrefacto
plus stringit sed et ex farina facta stringit. 2a conditio dicit gal.
est quod debet infundi in aqua, sed cortice maiori removetur cum mola
sed ponitur in aqua postquam habet est excorticatum a primo cortice
et cum panno aspero fricetur ut 2us cortex qui dicitur hymen removeatur
et 2us cortex non habet aliquam malam qualitatem sed abstergit hoc
fiet quod non tunc tumefaciet est non aliquatur exsiccativum et ideo ut
magis tumefaciet debet removeri ille 2us cortex, Commentator 5o
colliget 91. et Avenzoar tractatus 16 capitulo 6o in primo suo lo dicit quod
ordeum per duas horas infundatur in aqua antequam ponatur ad decoquendum, Commentator
dicit per horas 4or infundatur in aqua antequam ponatur ad decoquendum et ratio
est quia inter grana est quedam virtus vegetativa que trahit intra se aquam
si ponatur in aqua et ideo mulieres que volunt quod legumina bene decoquantur
infundunt illa legumina in aqua in sero quia si non ponerentur in aqua commode
tunc cum ponunt ad decoquendum virtus illa vegetativa deperditur et non potest
trahere aquam et ideo non possent bene decoqui. Et cum inceperit fieri decoctio
fiat decoctio fortis quousque ordeum incipiat frangi et postea ponatur
super cineris ut aliqua modico paulatim bulliat et tunc fiet succus cum
aliqua viscositate et tunc resolvitur residuum ventositatis et cum est perfecte
decoctum tunc nichil ventositatis restavit et tunc hoc facto colatur et illud
quod colatur dicitur succus ordei seu succus plisane seu plisana colata
sed quando datur tota secundum modum i. non colata dicitur plisana absolute et sic faciebant
antiqui, Nos autem cum ordeum est fractum per fortem ebullitiones facimus
unum medium modum et quando est coctum ordeum pistamus ordeum in mortario
et colamus illud et illud quod colatum est ponimus ad decoquendum leviter
et hoc est medium inter succum et illud quod faciebant antiqui et inter

qualis debeat esse ordeum

Plisana non debet fieri ex farina ordei ... hy.

ut removeat primum cortice ordei non debet infundi in aqua ma se deve amaccare un poco quella prima scorza et poscia infundatur in aqua et cum panno fricetur ut tollatur 2us cortex 2a intendi in parte per lettiera et parte per bagnare

Succus plisane seu succus ordei seu plisana colata Idem omnino sunt

Modus noster conficiendi plisanam

qn̄ du ui̅s colare ordeu̅ debes sup panu̅ i q. colat iniicere de ea aqua cu̅ qua est f̄ca decoctio atr .n. n̄. ut pars colaretur

ptisana et hoc q̄ nos facimus pot fieri magis nutritium et hoc fit q̄d est
bene ɔtusum ordeu̅ sed si minus ɔtundatur erit minus nutritium p° de
alimentis cap. 6° d̄t. aliq̄d olei aliq̄d salis et aliq̄d aceti apponatur oleum ponitur
eum p° incipit decoctio fieri, sal in fine ponit̄ q̄n est facta tota de
coctio acetum ponatur paucu̅ et ponatur q̄n fortiter ebulliuit et du̅ ui̅s
apponere ad leuem ignem et sal n̄ ponitur nisi in fine q̄a si prius
poneretur hic remoueret illa̅ humectationem, non est q. ...

sal ponitur cu̅ ipsa ptisana ex libitu egrotor̄u

semper acetum sed d̄t. in calefactis addas aliq̄d aceti sed Gal. ...
ponat si aut̄ esset dissinteria ut aliq̄d fit n̄ diremus ponere
acetu̅, et oleum et sal ponit ut sit delectabilior et facilius
digeratur. Auic.a et mesue dīt debent esse 20. partes aque et una
ordei, sed nu̅c nos q̄n ordeu̅ est fractum possumus ponere tn̄ aque
ut credamus q. cum p̄fe ebullierit deuenire possit ad succum de
ptisana et eius laudis d̄t. Hyp. p° regiminis et Auic.a et Com
q̄n loquuntur de aqua ordei, intelligūt .i. succum ptisane, et p° 2° et 3°

Auic.a et Com appellat succu̅ ordei, aq̄m ordei

regiminis acutor̄ in ɔ° Gal. q̄d traductum est de greco i arabicu̅
et de arabico in latinum et succum ptisane uocat aqua̅ ordei
pa 4. cap. de aqua ordei et de sy. acetoso est aqua ordei n̄
fit introitus et sumam.tus nisi sit perf.s decoctionis et intelligit de
succo q° multo minus illa que est aqua ordei et quam
nos uocamus aqua̅ ordei q̄a n̄ pot esse p̄f decocta fit
aliq̄d uentositatis et n̄ fit tantum introitus et sumam.tus et
Antiqui nichil dixerunt de aqua ordei et n̄ antiqui potius
pro potu utebantur aqua mellis et aqua zuccari potius q̄ illa
aqua ordei. Acetum f. eam minus nutr.uas et cu̅ uolumus astantes

Aceti f. cu̅ minus nutr.uā et sic astantes p. decipi

decipere si uolumus f̄re q. minus nutriat imponamus acetu̅ q̄d
f. minus nutrire et hoc q̄a astantes q̄nq̄ uolunt q. eger stet cum
pauco cibo nos aut̄ possumus eos sic decipere si ur̄ nobis q. paucus
cibus sit ɔueniens egro, q̄d f. acetu̅ app.m in 47° p° regiminis
acutor̄ q. oximel nichil nutrit n̄ acetum f. q. ~~mel~~ mel nichil
nutriat 4°. de tuenda sanit.e d̄t. idem ubi loquitur de cibo
qui ɔuenit collerico et d̄t. q. cibus est ptisana ordei, post des far
seu alicam q̄d idem est et greci condrion uocant q̄d nos uocamus
far et in 4°. de tuenda sanit.e m° uocat far et modo alicam
et d̄t. des dare far sed addas modicum aceti sed pars quia far f.

dist° morbor̄ acutor̄

multum nutr.tus sed uiscosum et multum, et acetum tollit uisco
sitatem et facit q. n̄ tm̄ nutriat, decl.to m° conficiendi ptisane
ordei q̄a illa solet dari in acutis egr.nis et Iac. distinguit
acutam n̄ ponenda est dist.a eam. et Gal. clare d̄t. in 2°. de
diebus creticis cap. 12° et pa 4. cap. de horis febrium idem

l̄ra Auic.e corrupta

d̄t. sed l̄ra Auic. est corrupta et qui correxit Auic.am addidit
multa que n̄ sunt Auic.e et aliqua egr.nes d̄nt acute et aliq.

Cronice et alique nō sunt cronice neque acute, que sunt uelocis motus
seu terminationis et sunt cum timore, sunt acute unde 3a purra diuisio febrium
que est interpollata et sic effimera, l3. cito ter.tur tū qa sunt sine
timore ideo nō sunt acute 3o de dieb. creticis cap.o ult.o egr.o acuta q sit acuta egr.do m Gal.m
est quae si hēt febres hēt febres 9t.nuas et sic acuta si hēt febres
opz q. talis febris sit 9t.na de rōne acute est q sit uelocis motus
et de rōne cronice est q sit tardi motus, egrit.nes acute quedā
sunt cum febr. 9t.ur et uelocis motus et cum timore et egr.nes
acute quedam dr simplr acute quedam ualde acute que catogi
Greci et latini pp acutas uocant, ualde acute sunt qn ter.tur in 3. diuisio febrium acutarum
ut citius adeo q nō transeunt 7m dies que se extendit usque ad
28. diem, dr acuta, peracute diuidunt, alique ter.tur in 4o et
dr ualde acute exquisite, seu peracute sed qn trasit 7m dr
acuta simplr et que ter.tur in 14. dr acuta exquisite que
ter.tur usque ad 20. dr acuta absolute et iste egr.nes acute
sunt que ex toto remouent in uiginti dies ut ad salutem
ut ad mortem, sed alique egr.nes sunt que nō trāseunt
20. et que nō f. aliquam crisim magnam sed restant reliqe
et solent ille reliqe ter.ri in 40. et iste uocant acute cum q sit acute cū recidiuatione
recidiuatione itaque si crisis fiat in 14. ut in 20. et restat
reliquie dr acute cum recidiuone seu trāsumptione et dr
his po pronosticorum t.a 28. loquit. Hypp. si aut transeat
40. diem dr cronica, p. preterea sunt duo alii modi
egr.nis nā quedam durat a p.o die usque ad 40. et in 40. liberat
sed nō faciunt illas mutones magnas in 20. ut in 40. l3 duo alii egr.nis modi
in 40. liberent et iste sunt in dup.ci dria quedam sunt
interpollate et quedam sunt 9t.ue et iste que sunt 9t.ue
nō dr acute qa crisis nō est fca ante 20m et nō sunt
cronice qa nō transeunt 40m dt. Gal. que est interpollata
dr cronica l3 nō trāseat 40., que aut est 9t.ua ur sap.
nam acutarum qa hēt aliqd timens sed dr ab aliis qa non
facit crisim ante 20. et ideo habet aliqd acute et aliquid
cronice, p. hos aut dt. Gal. collocamus illas sub eo gne quod
uocatr acuta cū recidiuatione qa Hypp. po pronosticorum 28.
ur stabilire q que ter.tur in 40. uocant acute si non sint
interpollate ulterius dt. Iacob. sup libro Hypp. p. diuisiones diete
in grossam et subtilissimam et m.am et p.a 4i. cap.o de cibone
febrientium hoc dt. Auic.a p. aliqua est dieta grossa que diuisio diete 2m Auic.am
est sanorum aliqua est subtilissima et aliqua est media
dieta m.a diuigit nā ut declinat ad grossam ut declinat
ad subtilem ut est uero m.a et dr ab Auic. chilogi i. ptisana
ordeacea integra, succus ptisane declinat ad subtilissimam

dietarum nos nichil damus et volumus aliquid addere damus aquam mellis ut zuccari ut succum granatorum d. Avic. nos autem diximus q est aliquid simplici unus succus granatorum et diximus hoc in cura causonidis et vo Gal. et Ypp. solum loquuntur de ptisana et aqua mellis et non de tali succo granatorum et post nos exhibemus succum ptisane et subtiliore si volumus ultra augere ultra aquam mellis: post aquam ordei i. succus grossiores damus, post Avic. d. des blites et spinachia et Gal. ponit solum lactucam que olera sunt dure digestionis to non ita conveniunt et lactuca pot concedi, p. q. est nichil dare post est aqua mellis ut zuccari post est succus ptisane subtilis et post minus subtilis et post est ptisana ordeacea et hoc est nutritivus ultimum que dat in acutis, p. regiminis acutorum 27. panatella plus nutrit quam ptisana sed non lenit ventrem non provocat urinam neque ventrem ut facit ptisana et in particularibus deficit ipsa panatella, p. far plus nutrit quam ptisana et ptisana abstergit aperit lenit ventrem et provocat urinam et sudorem sed panatella hoc non facit, verum est q quando egri sunt fastiditi ab aqua mellis ut ptisana, des panatella sed convenit apponere par. aceti et sic et in farre sed Gal. 27. p. regiminis d. si nolunt ptisanam des pisces petrosos, Jac. d. post, quod nocumentum facit cibus infirmis d. facit. p. quia agenti difficilius est agere in duo quam in unum sed virtus aget in duo tunc quia aget in morbum et in cibum, sed contra quia igni non est difficilius comburere duo quam unum sed impedimentum est quia virtus que est in venis in ambitu totius diverti ut veniat ad stomacum ad digestionem cibi, p. est impedimentum quia virtus non poterit debite convertere et ideo aliquae partes indigeste remanebunt que fovent morbum, p. regiminis 43. 9to d. Gal. et Ypp. docuit nos ut omne quod erat inveniendum et d. inspiciendo virtutem scies quanta dieta exhiberi debet, et sic ratione virtutis nutrimus tamen, et sic a virtute sumitur indicatio de quantitate cibi, 11. de ingenio capitulo 5to d. de qualitate cibi non sumitur indicatio a virtute sed sumitur a morbo talis indicatio cum quando virtus est debilis damus cibum, ergo d. in dando cibum sumatur indicatio a virtute et Jac. f. hoc in 12. sed Jac. in fine expositionis facit argumentum ad probandum q cibus maius nocumentum f. in forti quam in debili et

Lectio 14. ordinaria

Quia dicebat in 9to a Gal. q in ordinando dietam oportet virtutem considerare et q virtute forti existente in morbo valde acuto utaris dieta tenuissima Jac. d. contra probo q non debet aliquo modo in dietando virtus considerari quia si virtus esset consideranda esset quia virtute debili existente deberet dari grossior dieta et forti existente virtute nec deberet exhiberi minor dieta sed hoc est falsum et sit q Sor. et Plato egrotent eadem egritudine sed Plato sit debilis et Sor. fortis, tu dices forti forti non detur cibus contra probo q si detur platoni cibus q multo fortius debet dari forti quia cibus platoni exhibitus maius nocumentum facit quam si daretur forti quia virtus debilis plus divertetur et ledet quam si esset fortis, p. cum nocumentum cibi est q cibus a virtute

---

q. Gal. non nominat succum granatorum cum melli* et cum Avic. de eo dicat

olera sunt dure digestionis

Lactuca ...

l. panatella plus nutrit quam ptisana tamen non est tam optima

q. nocumentum afferat cibus egritis ... Jac.

a virtute sumitur indicatio de quantitate cibi et ... a morbo autem de qualitate

contra Jac. q determina

nō bene digerit et hīc resecat sup̄fl^tes et tūc in platone virtus magis grauabit et plures sup̄fluitates generat quia minus digeret q̄ in Sorte et ideo si dandus est cibus Platoni debili, dandus est et sor. forti, et ideo nō cōsideranda est virtus pro dieta p̄ sac. d^t. q̄ plato debilis plus Juuatur q̄a virtus est debilis que fortificatur sed sor. cū sit fortis ideo nō habet Juuam^tum ex tali cibo et nichil plus d^t. sed q̄ q̄a et sor. ex cibo plus fiet fortis, p̄. saltem sed hoc q̄ si Plato pp̄ cibum et bibitum liberatur q̄ multo fortius liberabitur sor. pp̄ cibum et bibitum q̄a noc^ta ex cibo et bibito sint maiora platoni q̄ noc^ta que fiunt ex cibo et bibito sor. ut dictum est g^o securius est dare cibus forti q̄ platoni et si sor. sit fortis et nō indigeat cibo tn̄ nō nocebit, sed ad quod deducit hoc arg^m q̄si sophisticū est cōtrarius imo Plato liberabit et sor. morietur p^o regiminis acutorum 43. 9to d^t. sint duo homines qui egrotant eadem egr^ne et egr^tur eadem egr^do in .2^a. et alter sit repletus et alter euacuatus et d^t. illi qui est plenus nō des cibus et alteri qui est debilis des cibus et si p̄mittes hoc tūc uterq̄ morietur 2°. regiminis acutorum t^u 47. et 48. d^t. hypp. et 9°. q^to p^e par^e. Acuminis vir^tes p̄sternentis statim des cibus d^t hypp. q̄ hoc nō est verum ut^r et q̄ multum errant medici qn̄ debilitatur virtus ex acumine egr^nis et q̄ tūc dant cibus tūc est mors infirmi sed si virtus sit debilis pp̄ exigentiā nutr^i tūc des nutr^tus sed si des nutr^tus vir^ti debili ex acuitate egr^nis tūc est mors infirmi p^o regiminis 33°. d^t nō des cibus in pleuresi cum est dolor maximus imo d^t q̄ statim moriet si exhiberetis tūc cibus d^t. hypp. in 48. t^u 2°. regiminis acutorum q̄ deterius facit q̄ exhibet cibus cū est virtus debilis ex acuitate egr^nis q̄ qui nō exhibet cibus qn̄ virtus est debilis pp̄ exigentiā nutr^i verum est q̄ hoc 2^m est deriβilius q̄a pot contingere q̄ empiricus ut astās daret cibus et tūc reuenderet et tunc hoc esset in famiā medici sed in se est peius d^t. hypp. cū virtus est debilis ex acumine egr^nis hoc stante q̄ nō semp̄ virtute exnte debili est exhibendus cibus et sic regula que de acuminis p̄sternentis vir^tes int^tur sic q̄ s. des et cibus qn̄ virtus est debilis pp̄ defectum nutr^i R^o. ad arg^m p^um et quero ab illo qui est debilis et si est debilis ex defectu nutr^i et alter sit fortis tūc debili est dandus cibus et forti non q̄a virtus instauratur in debili sed in forti tn̄ faceres nimiā plenit^nes et interficeres eum p̄ suffocationes, si uero debilis esset debilis pp̄ plenit^nes dico q̄ neq̄ et debili des cibus, cum tu dicis si Platoni debili des cibus et Juuatur g^o multo fortius Juuabitur sor. dico q̄ cōtrarius est q̄a potius faceret maiores plenitudines in sor. sed plato instaurabit et ideo virtus semp̄ cōsideranda est in dieta q̄a d^r in 9to q̄ raro medicus tentat reddere vir^tes fortiorem in egris ideo mouet q^o an in egr^ne cronica debeamus uti

Sol^o sac.

dbo q̄ sol^ne sac.

Sol^o. propria ad arg^m utraq̄

dupl^r pot esse virt^s debilis

R^o ad arg^m

q^o an i egr^ne cronica uti debeamus dieta grossa

Sol° sac' ad gones

dieta grossa, sac. dt. nos uti dieta grossa in cronicis gederat ut dieta grossa in r.ª ad dictas sanorum ut dieta grossa considerat in r.ª egris brevioris et dt. q ceteris paribus semper dieta in egris debet esse subtilior quam in sanis sed comparando dietas in cronicis ad dietas in acutis semper cronicis debet esse grossior, fundamentum huius p.ª quaestionis est quia in egris virtus

ut ...

est debilior quam in sanis et ideo minus debet exhiberi de cibo ceteris paribus

Ugonis questio

Ugo quaestionem p.ª in quaestione p.ª qua movet an s. in egris quandoque liceat grossius debare quam in sanis et probat q sic quia stat q aliquis egrotus sit qui egeat maceri[illegible] sanitate ut stante fractura ossis tunc non p. uniri simul ille [illegible] unum aliud quod vocatur drosbo et in hoc [illegible] p.ª in cataractis cum volumus

ut unus sr. sigs habeat cataractam et alter non habeat sed cetera sint paria i. habeat ceteras corporis partes esse macras et esse pingues et habeant stomacum equaliter fortes et sic de omnibus aliis ad earum sint equalia ...

eas curare ut cum medicinis resolventibus illud fit cum acu adeo q cum acu removeamus cataractas sed quando fit cum aqua oportet q cataracta sit grossa et ideo medici tunc dent uti dieta grossa ut ingrosset cataracta quinto melancolici dent impinguari et humectari ut curantur et hoc modo curantur sed hoc s. impinguatio et humectatio non pot fieri nisi cum grosso nutrimento quinto ri, ris q cum hoc ceteris paribus solvit has difficultates, quando est cataracta stante paritate q corpus infirmum et corpus sanum sint paria quantum ad residuas partes corporis dempto membro egro in quo ad nutrimentum est paritas et ideo non eget maiori nutrimento quo ad illa et quo ad oculum est debilitas ideo et quo ad hoc non eget maiori cibo

3.m argumentum ugonis sic pot solvi s. q melancolici pnt et impinguari et humectari et q non capiat maius nutrimentum in egritudine quam in sanitate

et sic dicas de osse fracto, Ugo ad hec dt. sic. et supponit dictum Avicenne in 3.ª p.ª capitulo de eo, quod comedit et bibit dt. quilibet surgat a mensa cum appetitu, dt. Ugo sit Sor. sanus et Plato habeat cataractas tunc tunc Plato pot sumere tantum cibi quantum appetit non dico ultra tolerantiam virtutis sed Sorti sano non debet dare tantum cibi quantum pot digerere, hoc argumentum nichil valet quia Gal. p.° tegni 3.ª dt., q temperatus tantum precise

appetere

appetit quantum digerere pot et non eget regula sed temperato corpori tantum debet dari quantum appetit, et si Avicenna dt. q quilibet debet

d.m° int.m dictum Avic.

surgere a mensa cum fame hoc est quia dubitatur ne plus appetat quam possit digerere sed hoc dubium est in egro in habente cataractas ne scilicet plus appetat quam digerere possit, vos dicetis falsum est dictum inter Gal.m et Avic.ª, r.° q Avicenna facit regulas ut non quia intellexit contra dictum Gal.ª de hoc temperato, sed quia homo temperatus

invenia. ...

rarissime reperitur et si corpus temperatum, ergo illa Avic.ª non est vera de appetitu naturali quandoque est appetitus voluptuosus et tunc non debet comedere tantum quantum appetit appetitu voluptuoso, vos dicetis quod dt. Gal. in 3.° q raro est q velimus vires augere in egris dico q Gal. non dt. ceteris paribus et sat est ipsi q alicui egro maior cibus detur quam dum erat sanus ut sit unus patiens cataractam qui in sanitate non esset evacuatus et non egeret tanto cibo nunc autem cum egrotat quia est evacuatus ut v. g. per medicinas tunc

volumus augere

volumus auger vires et io d[ic]it. raro, et hec usq[ue] decl[ara]tum est q[uo]d d[icitu]r in p[rim]is 3[bu]s
partib[us] q[ua]s in ult[im]a parte q[uo]n[iam] d[ici]t q[uod] Hypp. d[icit] tenuis et exquisitus victus in
morbis quidem longis semp[er], in acutis v[er]o in quib[us] n[on] convenit nos dix[im]us
q[uo]d dixit hoc p[ro]p[ter] p[er]acutas, s[ecun]da q[uo]d Aphor. est tenuis et exquisitus victus
i. succus ordei in cronicis egr[itudini]b[us] semp[er] est periculosus et et in acutis in
q[ui]b[us] n[on] convenit, et isti sunt qui ter[minan]tur in 4a. d[ie] in 7a et qui ad extremum
terminit[u]s devenuit frig[idi]s diff[icil]es sunt sed quare n[on] d[icit] nu[n]c q[uod] est periculosus in
cronicis et in acutis in quib[us] n[on] convenit, sed hoc n[on] dixit q[uia] hoc est
clarum ex superiorib[us] q[uia] si n[on] convenit victus exquisitus q[uo] multo minus
ex[tre]me tenuis et ho d[icit] q[uod] est diff[icil]is i. q[uia] a[li]q[ua]n[do] quamq[ue] conveniat tamen est
diff[icil]is et d[icit] hoc q[uia] in extremis egr[itudini]b[us] convenit. h[oc]. sit diff[icil]is talis victus
sequit[ur] alius Aphor. et hec usq[ue] n[on] est iste aphor[ismus] intell[ectu]s, sed manardus
ferrariensis multi prope, sed n[on] complet[ur] ad hec int[elligend]um, In tenui victu Aphor[ismus] 5[u]s
egri delinquunt quo fit ut magis ledantur, quicunq[ue] n[on] error committit magnus
magis in hoc fit seu maior in hoc fit, sic d[ici]t stare, diff[icult]as q[uia]
est ex s[ecun]d[u]m h[un]c t[ext]us est p[ro]p[ter] s[ecun]d[u]m Hypp. que v[idetu]r ex toto opp[osi]ta
q[uia] in hoc loco v[idetu]r velle q[uod] periculosius sit subtilius dietare occasio erroris multorum
q[uam] grossius, sed t[ext]u 36 et 37. in 2[°]. regiminis acutorum d[icit] q[uod] sua in expone[n]te hunc Aphor.
int[entio] semp[er] est magis ad minuendum q[uam] ad ingrossandum et d[icit] Gal. fuit t[ext]us 37. Hypp[ocratis] 2[°] regi
in q[uo] hoc est q[uia] noc[umentu]m ex diminutione semp[er] est corrigibile minis acutorum ubi v[idetu]r dic[ere] opp[ositu]m
et 47. et 48. 2[°]. regiminis acutorum d[icit] idem s. q[uod] peius est dare cibum
grossum q[uam] subtilem, decl[ara]tio quo m[odo] Jac. exponit et in quibus
peccat et post dicam utrasq[ue] expones et post adducam alias expones
quce omnes erunt [illegible], Jac. d[icit] q[uod] Hypp. vult, p[ro]bare q[uod] i[n]tri in quib[us] Jacobi exp[ositio]
utimur dieta tenuiori q[uam] conveniat plus leduntur q[uam] si uteremur paru[m]
grossiore dieta et sic d[icit] h[oc] esse in sanis q[uo]d s. plus sani leduntur
si declinaremus in eis ad subtiliorem dietam q[uam] si declinaremus
ad grossiorem, Hypp. d[icit] in tenuib[us] dictis et Jac. d[icit] i. in tenuiorib[us] q[uam]
conveniat et t[ame]n Hypp. ut[itu]r positivo et n[on] comparativo n[on] v[idetu]r d[icere] tenuiporib[us]
sed d[icit] in tenui victu, egri peccant d[icit] Jac. q[uod] Hypp. vult q[uod]
egri magis peccent in tenuiori victu q[uam] conveniat q[uia] tum magis
leduntur q[uo] magis peccant, sed Hypp. s[ecundu]m opp[osi]to m[odo] d[icit] peccant in tenui
dieta q[uo] magis leduntur et Jac. facit illud q[uo]d est a[n]t[ecedens] Hypp[ocrati]s co[n]s[equen]s
a[n]t[ecedens], et q[uo]d est a[n]t[ecedens] facit co[n]s[equen]s. P. addit Jac. h[oc]. magis peccant
Jac. p[er] peccatum intell[igi]t noc[umen]t[u]m q[uo]d sequit[ur] ex subtiliori dieta q[uam]
conveniat et d[icit] hoc esse magis q[uam] noc[umentu]m q[uo]d sequit[ur] ex grossa dieta
et eum sequit[ur] iterum h[oc]. peccantia exponit aliter et cu[m] d[icit] p[ri]mi sanis sunt i[ta] et inde
fallaces valde et certe et subtiliores dicte q[uam] peccantia, ubi h[oc]. expo Jac. distruit t[ext]us
peccantia d[icit] Jac. i. dietas tenuiores, sed n[on] est verisile q[uod] Hypp. totum Hypp[ocrati]s
utat[ur] hoc ter[mino] in dup[lic]i sig[nifica]to et t[ame]n sic d[ici]t iacere s. ipsam et sanis
p[ro]p[ter] est periculosus exsistit tenuis valde victus exquisitus et subtiliores
et postea p[ro]pe fines q[uo]d sic d[ici]t iacere eo q[uod] sit paulo plenior ut p[ri]mum

magis periculosus et ly ut plurimum debet esse et Iac. non legit cum ly
ut plurimus sed legit utitur et .f. qui utitur et sic videtis quantas faciat
extorsiones in hoc textu et ut cognoscatis quod male exponit et ut cogno-
scatis quantum sit attendendum in expositione Iacobi declaro veras expositiones,
vera expositio Aphor. — Hypp. intentio est in hoc aphorismo declarare et non loquitur de tenuiori dieta sed
volo quod sit tenuis et conveniens sed contingat quod detur tenuior dieta
prius — quam conveniat et eger post obediat sed contingit postea quod detur tenuior dieta
hoc medicus non peccat sed eger dicit quod Hypp. quod medicus ordinat tenues
dietas et convenientes hoc egri peccat quia comedunt vel plus aut minus et
hec ledunt, et vult dicere Hypp. sint duo egri et uni conveniat dieta
grossa et alteri conveniat dieta subtilis et ambo errent eodem errore
tunc plus ledetur qui utebatur dieta subtiliori quia in illo est virtus
debilior et vult dicere quod siquis utatur dieta subtili et errat aliquo modo vel
quia irascatur vel alio modo hic magis ledetur ut si sint duo laborantes acuta egritudine — egrotet
et regatur succo ptisane et alter utatur dieta grossa ut si non egrotet egritudine
acuta et utatur ptisana integra et uterque hoc errent ut uterque comedat carnes
ut ova vel minus comedat uterque, hic plus ledetur qui utitur dieta subtili
quam ille alter et probat hoc per sanos, sani possunt uti aut dieta grossa vel subtili
vel media, si sit unus sanus qui utatur dieta assueta et exquisita et
alter utatur dieta grossa ~~et~~ inordinata et modo plus comedat et modo minus tunc
si uterque hoc erret plus ledetur ille qui utebatur dieta assueta et exquisita
quam alter qui utebatur dieta grossa et sic est in egris, qui non utuntur tenui
victu plus leduntur si errent quam qui utitur grossa dieta et ideo dicit ut plurimum
quia ut plurimus contingit errare, sed si stet in assueta dieta qui utitur
subtili dieta hic citius liberatur quam alter qui utitur grossa dieta et hec
est intentio Hypp. et declarabimus hunc aphorismum et exponemus terminos
omnes eo modo quo iacet et nichil variabimus in sequenti lectione etc.

Littera debet legi non utitur ut legit Iac. sed cum ly ut plurimum

Lectio 15a ordinaria

Quia post aphorismus duas habet litteras ut videbitis in commento io legam ambas litteras
et primo legam primam, que est in emendata, Alia etc. littera que est et bipartita
in tenui victu sepe egri delinquunt quo fit ut magis ledantur quam quod
non error committitur multotiens maior in hoc fit si ex toto fiat quam in paulo
pleniori victu si varius, propterea et sanis etc. et sic reliquum stat ut iacet
Alia littera in loco de ly sepe seu multotiens; dicit duo s. in tenui victu ~~duo~~
egri duo delinquunt, dixi quod Iac. et post omnino totas istas litteras extorquet
intentio quod Hypp. hic est declarare quod qui utuntur tenui victu plus leduntur quam qui
utuntur grossiori victu si contingat ambos errare ut si sint duo egri
quorum alter utatur tenui victu et alter grosso, hic plus ledetur qui utitur
tenui et dicit magis leduntur quasi dicat qui utuntur tenui victu nisi
erraverint non lederentur sed cum errant hic magis leduntur quam qui
utuntur grosso victu et et isti aliquos errores committunt et dicit qui
utitur tenui victu si errat plus leditur quam qui utitur grosso victu

Ponit iterum veram Hypp. in hoc aphorismo intentionem

ut et in sanis apparet, nã qui uiũt tenuiori uictu si pstingat eos errare magis ledunt qz qui uiũt grosso uictu et sic ut plurimum tenuis uictus est periculosior grosso et nõ semp quia nõ semp errant qui uiunt tenui uictu. Sed quis dicet qo mo in sanis utimur uictu ualde tenui qd est nichil dare dico q aliud est dre uictu ualde tenui absolute et aliud est dre uictu ualde tenuẽ in sanis p pm. intelligimus ut nichil dare uel dare aquã mellis seu zuccari sed supp. intelligit sic per uictu ualde tenuem qui s. possit quenire sanis et exquisitus talis i. q nichil plus det ultra illum uictum tenuem et ostinetus i. q semper seruet eadem regula et in tali ordine et pondere et hora et sic uictus est periculosus in sanis qa pstinget illos errare nõ n. poterunt seruare semper talem ordinem et tunc cum errabunt magis ledunt qz si alio mo uixerint et qui uiunt uictu illo tenui ledunt uel quia minus capiunt de cibo ut plus si plus capiat tunc nõ poterit uirtus hoc sufferre cum uirtus illa non erit nimis fortis ppr uictum tenuem quo utebat et si minus cibi capiat tunc debilitabit et ideo qo ulis est q qui utuntur uictu tenui magis ledunt si accidat q errent qz ledunt qui uiunt uictu grosso si eos errare accidat et in egris qui uiunt tenui uictu est error qa si utant grosso uictu cũ errent in capiendo magis de cibo tunc uirtus nõ poterit tollerare et si capiant minus de cibo tunc uirtus nimis debilitabit, An in egris sit uer uerum q qui uiunt tenui uictu magis ledant. Si sit quis qui utat tenui uictu et sit facienda flia in illo et ille nõ uelit q fiat flia et tunc iste minus ledet qz si uteret dieta grossa qa p dictam subtilem aliquo mo minuet sanguinis copiam. In sanis sit quis s. unus qui debat post prandium uti exercitio, tunc plus ledet ille qui plus eo mouit pp exercitium statim post prandium q ille qui uiũt dieta subtili et ideo nõ oportet ita semper intelligere ut Manardus q sic omnis error sit maior in egris, ut sanis qui uiunt minori dieta q alijs qui uiunt grossiori dieta sed intelligitur de omni errore qui fit in hoc uictu, uult qo dre supplendo quicunque error fit in accipiendo uictum tunc semp est maior error in eo qui uiũt tenui dieta qz in alijs qui uiũt grossiori uictu, Eger potest duplr errare in uictu, medicus dt sumas succum ordei in tanta quantitate, Eger si minus accipiat, tunc errat ut si nolit sumere qa sibi nõ placeat succus ille ordei, Sz pot errare qa ob deiectione appetitus ut ob uomitum nõ sumet cibum ut ob aliquid aliud et stet eo mo p 3. ut 4or dies et post cogitur sumere cibũ tunc qñ nõ decenit et sic dupl errat ut nõ capiendo quãdo det ut in capiendo plus qa det sed in eo qui uiũt grossiori dieta nõ sunt isti duo errores qa si nõ comedat tm quantum capax est sibi tunc poterit sufferre hoc uirtus sed in illo qui uiũt tenui dieta nõ est sic quia si nõ capiat cibũ qñ det tunc multum ledet qa uirtus multum debilitabit 2. error est qñ dimisit cibum et cogitur postea capere cibum in statu, et tunc multum ledet qa uirtus nõ pot morbo attendere nec tum q possit attendere cibo

Dubito

Solutio

Dubito 3. deter.

Iarat Manardus

Ex ista limitatione soluũt duo argumenta i dubio adducta

Duplex error contingit in his q uiũt tenui uictu

et morbo sed in eo qui utit dieta grossiori nō dico grossiori absolute sed grossiori ga .s. uenit egris Jalis dieta grossior, hec in hoc si accidat q nō sit mal tn cibi qntās qntas uenit qui Jalis eger poterit hoc sufferre et 2m

hec int.us nos. potestis int.re 9.us sed 2o exponens hac. nō pot ingi

Gal.i expō sup dup.i lra qui resilitur

Gal. dt quuna alia erat lra .s. In tenui uictu egri frequentius etiam multitis delinguunt quo fit eo et hic Hyp. uult q egri plus leduntur in tenui uicte ga frequentius errat, Alia lra dt. in tenui uictu duo delinguunt .i. in duobs peccant eo magis errant, iste due intiæ pnt ambe stare et in idē coincidunt ga nos diximus quicunq error in uictu tenui fit est maior et error in uictu ut est qn minus capit et qn plus capit et hoc .s. qn plus capiunt, ut faciunt multi ut uoluntarie et p.s error est non sumere qd ordinatum est 2.i est sumere plus qz uenit et in tempore indebito

Gal. dt. 9m.o isti frequentius et duo errat et est .s. ga in eijs medici coguntur cibum accipere uersus statum et hic nō est tempus cibandi aliud error est ga uirtus fra est debilis ga defatigata est ex inopia nutr.i ga minus accepit in pnc.o qz debebat et sic lra illa de qua gal. in 9.to est q egri utentes tenui uictu frequenter errant et in duobs, sed alij qui utunt grossiori uictu nō ita frequentius errant et nō errant ita in istis duobs, dt. Gal. sed p.a lra

.s. lra q est emendata
i lectio nel pcedenti
.s. in 14.a lectionis

est uerior ga qui utit tenui uictu nō solum ledunt ga coguntur errare sed et si uoluntarie erraret et nō solum errant magis ga duos errores comittunt sed et si in uno tn erret adhuc quilibet error in uictu maior est in utente tenuiori uictu et eo magis delinguunt nō ga duo delinquant sed qnq delinguant semp magis errat et qn nō frequentius et et q uno m.o tn erraret plus ledunt q utunt tenui dieta qz alij qui utunt grosso uictu si .n. capiat minus cibi plus errat qz alij quia uirtus fit debilior, si plus cibi capiant uersus statum hic uirtus illa nō potest pugnare cū morbo et dū q posset pugnare cū morbo et cibo, P. qui utunt tenui dieta cū minus capiunt leduntur plus ga uirtus fit deb.or et et quia transitus fit ad insueta, P. dt. Gal. ut uidetis q hic sit uerū quia dicit Hyp. et eodem m.o sani qui utunt tenui uictu magis ledunt si minus cibi capiant sed in sanis nō potes dire q magis ledunt quia uersus statum coguntur accipere cibum ga nō nō p. hoc in his accidere quia si Hyp. uult p eadem rone sani utentes dieta subtili ledant magis, et nō est ga frequentius

Gal.s magis approbat p.am scripturaz .s. qui nō het illā par.las stuos

errent seu in duobs errent et sic hoc est in egris dt. 2.o Gal. p.a scriptura uera est sed .d. facio scripturā magis ulis et sic sonis totam intiam Apsor.i nullo ... uerbo extorto dt. Gal. reliqua uerba in apsor.o sunt manif.a et tn nullus est hic usqz qui hic apsor.o int.erit et hoc fuit quia nō habebant t.us bonum sed dt. eo m.o Gal ga legendo lras ut ipas accepimus et ut dt stare hec claz est manif.m est et si uerba int.ur ut iacet t.us est clarus et in 37.o 2.o regiminis acutoz intia illa hunc nō repugnabit huic loco sic intoll.o apsor.o et Gal. dt. q Hyp. dt. ibi idem qd dt. in hoc apsor.o, ibi dt. ad ordinam dietaz rectam qz eligere

qualit. 2a quantit. op3. eliget ut succus p[ti]sane ordei in terminand a 7a ad 20as est quantitas et talis est q[uod] virtus esset fort.ma no[n] damus solu[m] aqua[m] mellis sed diffic[ulta]s est invenire quantitate[m] que conveniat et succus p[ti]sane est subtilis dieta in tali quantitate d[ici]t Hypp. additione[m] q[uod] minime studendu[m] est sed diminuas quantu[m] est possibile m[od]o eger sustineat statum dieta[m] donec transeat status d[ici]t Gal. cog[nitio] quantitatis cibi dandi eget coniectura et eget medico experto et ista regula Hypp. d[ic]ta est vera q[uan]do nescis quanta quantitas conveniat et d[ici]t q[uod] Hypp. vult q[uod] incipias a minori quantitate ut si dubites an dent xij. ℥. an x. an 6. d[ici]t incipias a 6. ℥. pro x[...] et si tu videbis q[uod] in p[rim]a die virtus sufferat p[er]severa, sin aut[em] tunc in 2a cibatione ut in die sequenti augeas donec invenias quantit. que conveniat et ra[tio] huius est q[ui]a noc[umentu]m q[uo]d sequit[ur] ex diminutione est corrigibile q[ui]a pot[est] cibus augeri sed noc[umentu]m ex maiori dieta est q[uod] fiat superfluitas in stomaco ut in corp[or]e toto, et hoc no[n] pot[est] facile evacuari et max[ime] in acutis i[n] q[ui]b[us] no[n] convenit medic[amentu]m et sic potius declines ad diminutione[m] servato hoc dum m[od]o ne cogat eger in statu sumere cibu[m] et io dixit ibi Hypp. m[od]o virtus possit sufferre usq[ue] ad statu[m] et si. p. virtus sine cibo sufferre ut dares sed da[n]dum q[uod] in tempore videm[us] magis leduntur hoc est derog[atio] q[ui]a errat ex his que dicta sunt no[tandum] q[uo]d d[ici]t a. 40. tu infra 2a regiminis s. maius noc[umentu]m q[uo]d fit in dictando est q[ui]a in principio egr[itudi]nis tam subtilias q[uod] eger cogit ante statu[m] sumere cibu[m] et ex[...] salubrius co[n]siliu[m] est ut in p[rinci]pio egr[itudi]nis medici advertant dieta[m] cu[m] qua possit stare eger usq[ue] ad statu[m] ex his sequit[ur] clara sol[uti]o ad q[uesti]o[n]e[m] s. an potius sit declinare ad subtiliore[m] dieta[m] q[uam] conveniat vel ad grossiore[m] q[uam] conveniat, certu[m] est q[uod] si sciremus convenientem dieta[m] q[uod] illa deberemus uti sed si nesciamus tunc dicit Iac. q[uod] deterius est declinare ad subtiliore[m] alij d[icu]nt totus opp[osi]t[u]s pro Hypp. in 37a p[rim]a regiminis 3o op[ositi]o d[ici]t q[uod] eque malu[m] est declinar ad utramq[ue] addatis vel 4as op[inio]nes q[uod] semp[er] melius est declinare ad subtiliore[m] m[od]o virtus stet usq[ue] ad statu[m] sed si cogeret in statu sumere cibu[m] tu[n]c hoc est deterius peccatu[m] o[mn]ib[us] et melius tu[n]c esset declinare ad grossiore[m] et sic distinguatis q[ui]a querit ad q[uo]d est melius declinare ut. s. ad subtiliorem dieta[m] vel ad grossiore[m] dieta[m]

Lectio. 16a ordinaria

Proposita fuit diffic[ulta]s quid sit peius an declinare ad subtiliore[m] dieta[m] q[uam] conveniat an ad grossiore[m] et heri dix[im]us v[idelicet] Hypp. et Gal. q[uod] melius est declinare ad subtiliore[m] dieta[m] dumodo virtus possit sufferre donec status sit p[re]teritus adeo q[uod] in statu no[n] cogatur sumere cibu[m] et hoc vult 2o regiminis 37. sed si cogeret in statu sumere cibus tu[n]c melius esset declinare ad grossiore[m], alia tu op[inio] d[ici]t q[uod] melius est semp[er] declinare ad grossiore[m] et hoc tenet Iac. et p[ri]o hic Aphor. no[n] facit pro ip[s]o q[ui]a no[n] loquitur de dem[onstrati]onibus dietis q[uam] conveniat

qui d[ici]t Hypp. in 2o regiminis acutor[um]

et sa[lu]s sedem in dictan[do] si ignoret p[ro]pria quant[ita]s cibi, et hoc du[m] m[od]o virtus sit sufficiens ad statu[m]

Solo ad q[uesti]o[n]e[m] qui querit an sit declinan[dum] ad dieta[m] subtiliore[m] ut ad grossiore[m]

op[inio] Iac. c[ontr]a p[er] factam questione[m] de dieta

Rō Jac.ⁱ ꝯ alia ꝯs. — nᵉ et data q dicet dn̄ domi̇̄orib tn adhuc est sīla sua ꝯ. utr qa Hypp. dᵗ i pbus
Jac. dᵗ. pᵒ p dictas subtiliores qz ꝯueniat corpus inanitur et p grossiores
repleṫ sed deterius est inanire qz replere ut p3 ꝯ apḣor.ᵒ illo .s. sicut
Solo pᵉ r̄onis — at silet an ꝯ, dico q in illo apḣor.ᵒ dᵗ nō enim ultimata inanitio est
piculosior ultimata repletiōne, sed nō comparat unū ad aliud ut dᵗ Jac.
2ᵃ. Rō Jac.ⁱ — Itē.ᵒ dᵗ Jac. resoluunt spūs et extenuant membra p dictas subtiliores
sed p grossiores grauatur uirtus ꝑ, sed deterius est qz spūs resoluant
Solo ad 2ᵃᵐ — et extenuant membra Itē dico q sūs est q semp deterius sit spūs resolui
qz uirtᵉˢ grauari et sic ꝯcesso, pᵒ ppone ꝯ. est sīlas nō ꝯ regiminis
acutoꝝ ꝯ8. ubi dᵗ q stante plenitudne uenaꝝ et q uirtus sit debilis
tunc siquis det cibus plus, errat qz qui nō dat cibū uirᵗᵉ debili
ꝯ ntē tunc uenis uacuis, sed ille qui nō dat cibum uirᵗⁱ ꝯnte debili
3ᵃ. Rō Jac.ⁱ — et uenis manitis tūc spūs resoluunt et membra extenuant Itē.ᵒ dᵗ Jac.
p dietas subtiliores inanitur membra et resoluunt spūs sed p grossiores
dietas fit uirtus grauata sed facilius est remouere plenitudinem
qa cum una medicᵃ talis egrᵒ pot remoueri sed lapsus p manitione
reficitur solus p instaurationem deperditi, hoc argᵐ assumit hoc qd
Solo ad 3ᵃᵐ — est sūs .s. qz semp facilius fit remouere plenitudinem qz resolutionem ꝯ plenitudin
regiminis 37ᵒ ꝯtᵒ dᵗ qn ignoras quantates dᵗ in capias ꝯ diminutioe
qa error ꝯ diminutione est corrigibis sed error ꝯ plenitudine
est in corrigibis et maiᵉ in acutis, lᵉ sūs est uer q illud quod
facilius remouet sit minus malum ut siquis sit uenenum in
stomaco tūc hoc pot facile remoueri et ꝑ hoc nō est minus malū
qz siquis sit mag mala in uenis at alibi quę nō diffᵗᵘˢ remouebit
et sic sine autᵗᵉ et rōne ponit suas pones Jac. et Jac.ⁱ neqz lebat
Excusatio erroris ipsius Jacobi — tᵘˢ bonos neqz ꝯtᵃ Gal.ⁱ bene traducta et ꝑ ꝯacthus fuit aliqua
mala dīe, et tn̄ aliqui sunt ita obstinati q uolunt sustinere
oīa Jac.ⁱ, Aliqui dnt q semp peius est declinare ad dietas grossiores
et sup 37.ᵒ regiminis fundant sed hoc nō uult tᵘˢ ille dᵗ n.
tᵘˢ multotiens iuuat et sic dᵗ. multotiens iuuat subtiliare, sed
Itē. ꝯ dixisti semp iuuat subtiliare dumᵒ eger possit sufferre
Itē dᵗ. Gal. in ꝯtᵒ qn nō est nota nobis dieta ꝯuenientissima tunc semp
attendemus subtiliatioi sed qn sciremus debitas quantitates tūc nō
Rō Gali. uerissima — oporteret subtiliare et ꝑ quis melius est ingrossare et qñqz melius
est subtiliare ut dixi, Itē lia epᵒ est quę dᵗ q equale malum
est declinare ad utraqz, qa data quacūqz egrᵗᵉ tūc est in
uenire dietas tn̄ subtiles q ducet ad mortem et sic de grossa
qa erit aliqua quę interficiet ꝯ. est reperire dietas medias et
ꝯuenientes ꝯ labi ad utraqz quęcūqz sit illa ut sit subtilis
Impugno ultᵉ opiniō — ut grossa semp est malum qa ad quācūqz labaris semp laberis
ad illud qd ducit ad mortem, hoc fundamentum nichil est et nō est
uerum q data quacūqz egrᵗᵉ repiat dieta subtilis q ducat

ad mortem et sic de grossa qa in acutis subtilissima dieta est nichil
dare et tamen illa non ducit ad mortem, tu dices intelligo in egritudinibus in quibus Evasio
egemus dieta ut ... lo egritudine que terminatur in 14a. ut in 2o. dico
q ad hec ... est q semper ... eque distans a subtiliori ducente ad mortem
et a grossiori ducente ad mortem sit semper eque mala distans, Accipio Impugnatio
egritudines terminandas in 7a in qua convenit dare aquam mellis et dieta
subtilissima in hoc duceret ad mortem et dieta grossa ducens ad mortem
erit que est ... sed dieta que est dare aquam mellis non est
media equidistantia immo appropinquat dicte subtilissime et ideo ... ista
fundamenta non sunt sed ... est ... secundum dicta 2a. Hypp. et Galeni
vi apsor. Extremis morbis extrema exquisite remedia optima sunt et Apsor. vi
Hypp supius dixit q dieta tenuis in aliquibus egritudinibus non convenit ut in
longis et et in peracutis non convenit et dicit q extreme tenuis victus est difficilis
et postea dicit in alio apsoro de dieta tenui quomodo est periculosa quando
egri peccat, nunc subiungit q extremis morbis convenit dieta tenuissima
et dicit hoc ne aliquis crederet q dieta tenuissima nunquam conveniret et per morbos
extremos intelligit valde acutos exquisite et sunt qui terminantur in 4o. ut dixit
5. ante 4am. et dum... terminatur in 4o. ut ante 4am. dicitur valde acuti exquisite
extremis quod morbis i. valde acutis exquisite oportet dare remedia extrema
Jac. verificat hunc apsorm solum de dieta et dicit qa ... hic est ...
ad ... et ideo non dicit ... ista constructio non est facienda Impugnat Jac.
cap. 15. 5o de ing. Gal. adducit hunc autem ... non in dieta sed in omni in expone apsori
Cura et Hypp dicit in tota curationes, et trad. antiqua Gal. solum loquitur
de dieta et ideo Jac. erravit ... nova trad. et de curatione dicit et sic loquitur
non solum de dieta sed de omni curatione et 5o de ing. cap. 15. dicit hoc
et dicit ibi an medicus debeat incipere a debilioribus remediis ut a fortioribus
et dicit q quando egritudo est debilis incipias a debiliori sed si sit egritudo
magna incipias a fortiori, ut si sit fracta vena in pectore incipias a
fortioribus ut a flebotomia ... apsor. illius in extremis morbis etc
et sic Gal. ibi adducit hunc apsorm sed ... medicus scit convenientiam medicinarum
hic semper incipiat ab illa sed qa illam non novit hic distinguit an morbus
sit debilis ut fortis, 2o dicit Jac. amplias apsor. ad omnes morbos malos
sed ipse potius restringit, immo est verus apsor. in malis, quis dicet
q. in etica que est morbus maximus non utimur extrema dieta ... dico 6o
q verus est apsor. ... et q curationes convenientes extreme sunt ex his
extremis morbis, et Cura etice 7o. de ing. cap. 7o. est cum balneo
aque frigide adeo q corpus totum infrigidet usque ad tremorem et dicit
melius est cum aliqua spe existere in aliquo periculo q nichil
operari et permittere q moriatur, et dicit cum aliquo periculo qa hic potest ex
tanta frigiditate extinguere calorem naturalem et sic melius est hoc q ...
q potest ... et facere q moriatur certe, et dieta extrema non est Solo obviis
Cura etice sed eius Cura est balneum aque frigide sed apsor. loquitur

Ethica 2ae sicc.tis est incurabilis sed quoad cal.tis est curabilis

ut dixi omnino curari, et hetica 2ae sicc.tis est incurabilis sed 2ae cal.tis est
curabilis et hetica siccitatis et quod sit in 3a specie potest curari quoad cal.tis sed d. cum
protestatione affirmans ego non nego in illis et omnino cures illas sed solum
volo removere cal.tis sed [illegible] vivet ut senex, sed [illegible] movent questiones
an in morbo peracuto dieta tenuissima conveniat et videtur quod non quia subtilius
sunt dicendum in statu [illegible] in principio. sed si dum nichil das in primo die quo

Questio de dieta

dum facias dietam aeque subtilem in principio ut in statu dico quod subtiliare
in statu intelligitur quod dat cibus in principio [illegible] adhuc quod intelligitur et quod non debeatur
in principio [illegible] hoc quia subtilior dieta est nichil dare per 4or dies quam nichil
dare per 3es dies et subtilior dieta est nichil dare per 3es dies quam per duos
et sic dum [illegible] subtilius est nichil dare per 4or dies quam per tres, sed sic per
multa sophistica adduci quia nichil dare est dieta omnino subtilis, quod non potest

Solo ad qonem

dari subtilior quia nichil dare est infinite subtilis dieta, hoc argumentum est
sophisticum et quantum ad illud quod [illegible] non potest dari minus, sed quantum
ad effectus seu mutationes quas facit hoc quod est nichil dare dat subtilior

alia qo

an in omni morbo conveniat dieta tenuissima, quod nulli conveniat quia acutis
virtus prosternentibus statim des cibus, quod non potest dici absolute in extremis
morbis det extrema dieta, [illegible] non tollerat repentinas mutationes

Solo
tenuissima

quod non est tarda dieta extreme tenuis quoad [illegible] sicut dixit
quod facienda est extrema dieta si virtus potest sufferre sed si dum debili
[illegible] quod non potest sufferre statim dare cibus, et [illegible] accutis virtutis [illegible]
primo regiminis et 2o regiminis [illegible] [illegible] si [illegible] intelligitur quia
[illegible] non vult quod virtus intelligitur esse [illegible] debes distinguere an sit debilis

pulchra accutis distinctio de debilit. virtutis

virtus per accutis egritudinis ut per defectum nutrimenti si est per defectum nutrimenti
tunc des cibus, xij. de ingenio cap. 3o dicit [illegible] de cura febris sincopalis
humorose que per magna multitudine humorum [illegible] in corpore .f. sincopizant
et in cura illius utitur aqua mellis et [illegible] phisana et dicit des panes

qbo. q. distinctiones

infusos in vino si vides quod virtus plus debilitata esset [illegible]
esse debilitas per mutationes [illegible] et [illegible] dat cibus quod non est
vera illa limitatio data ad [illegible] illas s. accutis virtutis prosternentibus [illegible]
[illegible] dandus est cibus, oppositum [illegible] in primo de [illegible] ad Glauconem

qd. in dicis Gal.

in cap. de cura febrium [illegible] ubi loquitur de sincopi et dicit cum
est sincopis non des cibus neque potus aliquo modo sed solum utaris fricationibus
dicit Gal. [illegible] in cap. de cura sincopis [illegible] [illegible]
[illegible] contradictiones apparentes [illegible] ego sic solucionem [illegible], et xij de ingenio
3o dat partes panis infusi in vino non ut repleat venas sed quia in venis
sunt humores crudi qui non sunt apti ad spiritum generationem et cum in sincopi
spiritus resolvantur [illegible] dat panes infusos cum vino ut instaurent spiritus, sed
secus esset si essemus in alia egritudine in qua non esset tanta quantitas humorum
crudorum, sed esset sanguis, sed diceres [illegible] quare in principio [illegible]
quod sit sincopis non dat panes cum vino sed quare hoc est, [illegible]
quia humores movent versus stomacum et tunc stomacus et cor magis

solo obonis et sinc [illegible] sol. [illegible] et non potest dici [illegible] sit [illegible] periculum de suffocatione [illegible] quia [illegible] magis [illegible] stomacum et cor quam in hoc casu non solus est [illegible] movet ad stomacum et cor sed [illegible] est [illegible] statim corpus [illegible]

conculcant et hic nō est tanta indigentia spiritus et cibus auget illa suffocationem in sincopali aut timorosa dat cibus pro spiritus instauratione, sed quare in statu morbi virtute existente debili hic nō datur cibus, dico quod hic nō dat quia hic nō egemus instauratione spirituum neque indigemus nutritione immo cum sit in statu, si dimittas virtutem pugnare et nō impedias cum cibo tunc virtus tamen melius pugnabit et hic nō est sincopis, in acutis virtutem prosternentibus nō det cibus, si virtus potest sufferre, sed si danclus sit cibus, solum ptisana ordei aut succus concedit, et xij de ing.º 6º. ubi loquitur de febre sincopali minuta quae per nimiam caliditatem et exsolationem spirituum facit ut totum corpus resolvatur et sudores et tunc corpus restat extenuatissimum et fit facies hypp.ca et dicit Gal. isti requirunt pinguius cibus aperiunt neque cum succo ordei sed debes dare nutrimentum quod sit aliquantum grossum et constringens porositates ut clo... faret et ... corpus et dicit ova maxime vitella ovorum et spherita quae dicitur... des carnes et sic quinque usque ad quartam utitur ovis et quinque post quartam dat carnes in hoc quo solo casu quaerit ante quartam uti ovis ut panatella et spherita quae possumus uti carnibus, ex eo loco colligatur quod ova et maxime vitella possunt securius in febribus dari quam carnes, patet etiam Avic.a qui p.º 4.º in cap.º de cibatione febricitantium in generali numerat ova inter subtiliores dietas et etiam et dicit ova sunt subtiliora quam carnes et sic Gal. in primis diebus in illa acuta egritudine dat ova et nō timet carnem ut multi et etiam in cura 3ne. puri dat ova gall. et Avic.a 1q. 3i. tract.u 3.º cap.º 1q.º cum apostema calidus epatis sanatur et etiam antea rumpatur et post dat ova et nō carnes, patet autem quod hic est febris valde acuta in illa tali apostemate quo quando volumus in egris virtutes instaurare debemus prius dare ova quam carnes et tamen moderni potius dat consumptum ova cum

Lectio xvij.a ordinaria

Proposita fuit difficultas an in aliquo morbo conveniat dieta subtilissima restabat res.re ad obiectiones istas, s. natura nō tollerat repentinas mutationes sed dare dietas subtilissimas est repentina mutatio ab eo quod est solitus quo ... et ... sequet nocumentum, Avic. dicit quod sequatur nocumentum, sequitur tamen ex hoc maius uvamen et ipso illa intenditur quod nō sequitur ex eo maius iuvamentum quam nocumentum ut si quis in febre acutissima servare vellet consuetudines et dare cibum ut in sanitate tunc multum sequeretur nocumentum et sic Gal. concedit illam propositionem verum, nō tamen est absolute concedendum quod omnis repentina mutatio sit naturae inimica, cap.º 6.º 4.º de accidenti et morbo ubi ponit causas doloris et dicitur dicit impressio et alteratio requirit pro dolore causando et quod statim fiat talis impressio et dicit reditus nō naturales dispositiones, si dat delicta causam oportet quod statim fiat aer non ... delicta et sic se quod cum delicta tollerat a natura sine aliquo impedimento et tamen hic fit subita mutatio et ipso nō est absolute intenda sed intenditur ... hypp. si.º aphor.º 2.º par.la ubi dicit plurimum atque repente evacuare ut replere ut calefacere ut infrigidare sive quovis alio modo corpus movere periculosius quam omnis nimis est naturae inimicus ... ... hypp. et Gal. in g.to patet quod alteratio subita et multa ad ... ...

alia quo
soto ad quare

quod coiter practicantes qui potius velint concedere quam ... quam ova

soto ... alia obiectiones

electio

nocumento

limitatio propositionis quae s. natura nō tollerat repentinas mutationes

ut dicas quod illa propositio est intenda sic quod natura s. eadem et sic est vera et solvit obiectio quia natura in sanis et egris nō est eadem bene natura in sanis nō tollerat et sic in egris sed ...

sit sanus et solitus sit uti tali dieta et tn subito mutaret, tunc bene na nō tolleraret et sic in egris nō tollera bit si sit usus tenui dieta et tn subito des grossiorē sed nō est sic v[illegible] et egroti qa gs tenis sanus poterit uti micha crassiori etc tn ostituto i acuss[illegible] morbo cogit uti micha extreme tenuiss.o et tn na pp hoc dr nas nō tollerari tn et pp eadē q dict inpp. i. eadē na m.o in sano et egro nō est eadē na

Dici et ponere quod duplex e alt.o ut innuit gal. de tem. et pulp. cap. 6 una in celerit.e et violentia p quā fit dolor, alt.a in celeritate tn cita violentia p quā fit delect.o adeo ut pa[illegible] neda sit et considerati tantu de ipsius celeritatis [illegible]

Apho.s

qo ost 31o huius apho. ad [illegible]

inpto capit sintoma

que naē inimica est ut ad id qd est pter seuet.nē hoc est qd na nō tollerat et ad quod sequit noc.tus et id in his duabus limitonib est vera propositio illa sed est 3.do dt gal. q delitia causat ex reditu statim fco a pternali dispone ad nalez sed 12o de ing.o cap. 7o declarans causas doloris dt dolor est cuz fit subita alt.o et dt qa et sepe nō solū in alterando corpus ad rē pternalem sed et reducendo corpus in rem nalez si subito fiat haut et dt ut qui sunt infrigidati si statim velint calefieri ad ignē, tunc causat tantus dolor adeoq ut q ungues eradicent et sic est 3.do, ista apparens ?do multipr solui pōt, p.o pōt dici q qn quis est multuz infrigidatus et calefit ad ignez q dolor ille causat pacens qa aliqui vapores frigidi in sumitat digitor pp calores aufugiunt et reingrediunt et coadunant in radicib unguiu qa fugiunt sumz [illegible] et sic magis infrigidant, ista sol.o hz sit apparens tn nō est 2.m gal.
qa gal. vult ibi declarare q et in reditu ad nalez dispone si statim fiat tunc causabit dolorez et tn dicis q dolor nō causat pp reditu ad nalem disponez, alio m.o pōt saluari et dici q qn aliqd corpus lapsū est a nali dispone et p aliquod tempus fuerit cuz illo lapsu adeoq fiat quasi osuetus ad illu lapsum et id tunc qū redit ad nalez dispone causatur dolor q redit ad insuetuz qa nalis illa dispo ia sibi effecta est in consueta ut dicamus et respiciamus verba gal. 4o de acciti cap. [illegible] dt ibi ronez sui dicti qn p. dt q ex subito reditu fit delitia dt si n. paulatim et parua fiat alteratio in hoc reditu nō sentitur et sic qn dt fit delitia ex subito reditu intr q sit tanta alter.o q sensu percipiat et tunc in reditu ad nalez dispone fit delitia et in hoc stat q si valde subito et valde repente fiat q tunc causabitur dolor et nō delitia, p.o pr resp.o ur magis expedita et colorata et gal. dt ibi ur q et in reditu ad nalez dispones causetur dolor et utitur hz videtur et ideo potest stare prima solutio

Ubi morbus valde acutus seu pacutus [illegible], postqz hypp. dixit q extremis morbis i. maximis morbis extreme i. potentissime curones optime sunt ex hoc infert q si morbus sit extremus tunc sit extremos labores et tunc extreme tenuiss dieta utaris, i. nichil des si vero egr.do nō sit tm acuta et liceat dare aliqd ubi tunc tantu cibi des qnto egr.do est remissior, gal. q.or facit p.o dt qd intr p extremos morbos 2.o qd per labores in 2a parte dt q m.o extremis laborib [illegible] debeamus uti extreme tenuis micha q sit rato, in 3a parte decl.at quam si nō sint extremi morbi nō utamur dieta extreme tenuis in 4a epilogat in p.a parte dt p labores extremos i. maximos rato.it et p labores mal.it i. paroxismos ut oia accidentia que sequunt, sintoma a medicis dupr sumit 3o de acciti et morbo cap. p.o ut 1o p.o sumit qnalr pro om dispone pter naz et egre egr.do et it causa egr.nis et oia accidentia dnr sintomata et casus, quia omis res pter naturam ut in pluribus fit et id dr casus seu sintoma qd est idez, 2.o sumit sintoma pro omib que sequunt ad egr.nez, vel sit ops lesa ut qualitas mutata ut excrementa mutatur oia ista sunt que ad

egr.ne sequit et sic summit sintoma dic hoc 2.o m.o s. pro omib. que sequitur
ut summit sintoma pro accessionib. i. paroxismis et sic int.git per labores et
accntia que sequunt, et et porismos ipos de sintomatib. exemplificat Gal.s
in 9.to 30. 2. par.le et sunt dolor vigilie sitis et fastidium seu inquietudo, cum — q sint sint.sta 2.o m.o supra
q.o morbus facutus sedet hec accntia in extremo et et porismum maximu, tunc
tunc huius quando hic det statim dieta tenuissima et decl.at q.o p.ly statim
int.ur d.t Gal.s int.do p statim i. per 4.or dies ut paulo ulterius et Ugo
d.t opp.to m.o i. in 4.a ut citius sed nō det sic dic naz dixi q morbus
valde acutus extenditur usq ad 7.m sed qn ter.tur in 4.a d.r pacutus
decl.at postea q.o m.o in hoc morbo debemus uti dieta tenuissima, t.a 3.2 in
2.o regiminis acutor. Hypp. d.t nō est bon. dare medic.at qn egr.us sit in
statu neq et qn sunt cū max.a inflamatione in statu q.o nō conuenit
dare nutr.tur si q.o in morbo pacuto sit vigor totius egr.nis, qui uigor — status et uigor morbi nil aliud est qz morbus summus cū omib. summis suis accntib.
nichil aliud est qz morbus cū omib. suis summis accntib. et ido hic non
debet dari cibus et in apsor.o seqnti d.t Hypp. qn summus ppe statu debemus
cibum subtrahere et et potum ante statum, Ratio d.t Gal. est qua aus decl.uit
hic tn dicam p cap.a et p. duas rones una fundat sup 2.o regiminis
3.2 d.t sequi in statu ut in flegmasis i. in flegmone dub.at dare cibum
q.o multo magis nocet qn egr.o est in uigore i. cū est cū maximis
laborib. et maximis accntib. sed cum in morbo pacuto ec p.s dies, hoc
sit q.o hic nō det cibum, 2.a ratio est quia in eo tempe na est max.e
intenta ut digerat maz et ido nō det diuerti cum cibo et ido hic non
det dari cibus, In aliis vero morbis in quib. nō est iste max.us uigor
si hic uoles tenere sine cibo hic eger nō poterit stare sine cibo
usq ad statum et hic in statu opz dare cibum et ido opz dare cibum
tanto qnto s. morbus est mollior, in 4.a parte q.i reassumit tota
sntias apsor. et d.t ubi igr morbus valde acutus sit qui ter.tur in 4.a
ut saltem ante 7.m h. nunc in fine q.i nō dicat ut ultra 9.m tn dix.t
hoc in pnc.o q.i hic utoris tenuiss.ma dieta que est nichil dare si uires
sufficiat ut des aqua mellis tn ut succu phisani sed in paruissima
qntitate et posset dari succus in tanta parua qtit.e adeo q minus nutriret
qz aqua mellis sed si morbus extenderet 7.m hic des phisanas ordei eo am
colatam ut si opus sit et nō colatam, Gal.s d.t ut p flegmasias m.t suas
flegmones ut inflamationes ueras que est in febris inseparabilis a morbis
acutis et sic videt dic q nō p. esse acutus morbus sine febre, ido est
dissitos ec hoc et hic intra ur dic q morbus acutus nō pot esse sine — diff.tas et q.do in dictis Gal.i et et Hypp.de
febre qt.na 3.o de diebus creticis cap.o ult.o d.t idem ubi d.t q febris acuta
2.o Hypp. hic febrem inseparabilem d.t et idem 3.o pnosticor. 15. d.t edt
int.ur acute egr.nes ex mag.ne et ex febre qt.na d. Hypp. p.o regiminis
tu credo q.o ubi nuat febres acutas et nuat omes in quib. est febris
qtua Unde d.t Hypp. ibi in t.a et anno in quib. est febris qt.na in 2.a
par.la q.to 19. d.t opp.tus ubi d.t morbi acuti aliqui sunt cum acute

Alius locus Hypp.^tis Gal.^m p.^o pronost.^co^z pti 28. et Gal.^i com.^o sup.^a

ex parte p toto aliq sunt pp. ma^z in uno loco concurrunt et d.^t q ut plimuz est morbus acutus cu^z febre et Leonicenus male traduxit q a d.^t omno sed debet dre ut plimu^z et d.^t ut apparet, t. p.^o pronosticor^z t.^a 28. d.^t Hypp.^tes bonitas anhelitus maxima uim habet ad signandas salutes in morbis acutis qui cu^z febre sunt Gal. d.^t Hypp. d.^t hoc m.^o q a colliria pass.^o et tetanus sunt acuti et no sunt sine febre, ista diff.^tas clar.^me ter.^tur q a Gal.^s et Hypp. uolut q aliquis morbus acutus sit sine febre in p.^o pronosticor^z t.^a 28. et 2.^a par.^te aphor.^la 9.to 17. hec aut. s.^tas huius f.^t no facit diff.^tes nisi ex mala trad.^ne et lra greca no uult dre q no possit esse acutus sine febre et lra greca d.^t sic s. sine p flegmasias m.^tas apatas uel febres morbor^z acutor^z que sunt inseparabiles, sed aliud est dre febris morbi acuti est g.^tra et aliud est dre acutus morbus no pot esse sine febre. Aut s.^tas Hypp. p.^o regiminis acutor^z si int.^ur ut int.^ma est Gal.^s 2.^a par.^te aphor.^la 17. Leonicenus dicat omno tu subiungit postea raro et to g.^d.^es implicaret dre omno et q postea dicit raro, hic clar.^me r.^o ad aut.^s p.^o regiminis et in greco est una dictio que ur sig.^re omno tu Gal.^s accipit cu^z magna ex parte seu pro ut plimuz ut traduxit laurentianus, aut.^s s.^tas g.^ti pronosticor^z 15. g.^to est et pp malas trad.^nes d.^t ibi Gal.^s morbus acutus int.^ur ex mag.^ne morbi et ex febris g.^tinuit.^e no q uelit dre q ista dua de necitate requirunt pro morbo acuto sed ut ex mag.^ne morbi ut ex g.^tinuit.^e febris cognosco morbus acutus et ita uos uidetis g.^o m.^o male trad.^nes faciunt diff.^tes et in sequentibus uos uidebitis pp mala lras una g.^d.^es apparentes, seren sentias aphor.^i mouet q^d et certe diff.^me an in statu morbi accntia uincat et est t.^a q^d. Jac.^i pro huius decl.^ne p.^o int.^his quosdam morbos esse in materiales ut etica et ephemera et males sunt qui pendent ab humoribus putredis, morbi males quidam sunt salubres et quidam non

Ad 2.^a^z aut. aut.^s s.^tes s. 3.º de dieb. creticis cap.^o ult.^o pot dici q int.^ur sic s. 2.^m Hypp. febris acuta est illa in qua s. magna ex parte est febris assidua inseparabilis

om^s morbus salubris h^et 4.^or tpra ut percepti bili ut no, morbus omnt mor.^les no declinat

et om^s morbus salubris h^et 4.^or tempa in trac.^tu de 4.^or temporibus d.^t ut perceptibile ut inperceptibile h^et om^s salubris morbus 4.^or tempa et morbus mortalis nuq declinat sed semp augendo procedit in morbis his solent diversa accntia g.^tingere, et a, medicis dist.^uur tempa g.^nq 2.^m accntia ut cu incipit dolor est p.^n.^cp.^m morbi et q^n auget dolor hic est factus aug.^tus egr.^nis et sic de aliis temporib. s. de statu et declinone et q^d dixi de dolor dicas et de uigiliis et de aliis accntib

tempora morbi sumunt penes ut essentia eius ut accntia uel dig.^nis mat

g.^nq diuidicant tempa 2.^m actiones n.^al in ma^z, i. penes mat digestionez et d.^t q^n ma est Cruda ut debilis ualde in dig.^ne est p.^n.^cp.^m sed q^n est manif.^e digesta tunc est aug.^tus q^n est g.^pleta dig.^o dr status et q^n expellitur extra corpus dr declinatio, Addatis uos q diuiditur penes essentias morbi ut essentia febris que g.^nq incipit g.^nq auget g.^nq stat et g.^nq declinat et sic est et de apmate q.s ut incipit ut auget ut stat uel declinat, diff.^tas est in hoc an tempa penes entia morbi penes accntia et penes dig.^nes mat an. s. ista tempa coincidant, ut V.g. q^n est sitis inquietudo uigilia et dolor, an. s. q^n est status hor^z accntiu^z sit status et^o essentie morbi i. febris ut apmatis, an et hic sit status dig.^nis, an uo sit g.^nq p.^n.^cp.^m

m m

color dig^nis et morbus sit in vigore itaq ista nõ coincidant, in qua diff^e est
inna op^o expona Burisonij 3° tegni 32. qui tenet q in statu accentia
morbi sint ma^na sed essentia morbi est minor q̃ in p^ncipio sed d' hoc crase

Lectio 18ª ordinaria

In omi morbo salubri diximus ee 4^or tempa et diximus q tempa dist^ur ut 2^m
dist.^s accentiu ut 2^m actiones vir^tis in mag ut 2^m essentia morbi, temp a
que sunt penes accentia et penes essentia morbi, p3 qa qñ incipiunt
accentia tuc est p^ncip. et qñ augent^r tuc est aug^tus et sic in statu et
declinatione et sic cu incipit apma tuc est p^ncip. essentie morbi cu
augetur apma tuc est aug^tus &, sed est diff^tas quo m^o dist^ur penes dig^nes
mas qa ma que digerit^r q̃nqs est intra venas et tuc p crisim cog^tur dig^o
et q̃nqs est in pectore et tuc p sputum cog^ur, dicatis morbus esse in p^ncip^o quo ad
dig^nes mas q̃n signa que apparent in urina ut indicant cruditat^e ut occultam
dig^nes sed qñ in urina est signu manif^e dig^nis est aug^tus et qñ est cpleta
dig^o est status et qñ ma expellitur est declinatio et eodem mut m^o
precise d. de sputo sed q^o m^o cognoscaz qñ in urina est signum cruditatis
ut occulte dig^nis ~ Hypp. in tractatu de ope medici d^t in omib signis op3
videre an sint similia sanis aut nõ, s urina q^o in sanis det esse cu mediocri
colore et sba et det habere hypostasis albas leves et equales q sit i fundo
urina q^o variat ab urina sanor. ut in sba ut in colore ut in hypostasi
qñ q^o urina est subtilis et alba et omino cruda adeo q videat ut aqua, tunc
nulla est dig^o qa distat in colore et in sba ab urina sanor., si aut sit
coloris quenientis, sed sba sit subtilis aut e^o s. sba sit quenions et color
disconveniens et nichil sit qd resideat in fundo, tuc est dig^o occulta et
tuc sumus in p^ncip^o quo ad dig^nes si vo urina sit dig^a in colore et sba
s3 nullam habeat hypostasim tuc est aug^tus qa hoc est signum manifeste
dig^nis ut si sit dig^a tm in colore ut in sba tm, et habeat aliqd i medio
q^o resideat tuc est et aug^tus sed qñ apparet hypostasis alba levis
et equalis in fundo tuc est status et hoc in salubri morbo et post
hoc est et declinatio sed si hypostasis est viridis et in fundo livida
tuc sig^tur status in morbo mor^li et ista dist^ur tempa quo ad dig^nes
et ut diximus de urina sic est et in passionib pectoris de sputo
dicatis cum vel eger nichil expuit ut expuit aquosum et subtile
tuc dicimus ee p^ncip. et videte p^o de crisi 17. in p^ne et 18. i p^ncip^o
cu aut incipit expuere aliqd grossum et vr esse aquosum tuc est aug^tus
et qñ est album leve et equale et educit^r facile et in sanis bonu q̃ntit^e
tuc est status et in trac^tu de 4^or temporib paroxismor. declat q^o m^o
in optalmia et in apomatib cognoscunt tempa penes dig^nes, his stantib
restat dub^o an ista tempa his 3^b modis distincta invicem qincidant
an s. qñ est p^ncip. accentiu sit et p^ncip. essentie morbi et dig^nis
mag sit et p^ncip. Tur q Turisanus 3° tegni 32. vult expsse
q status quo ad accentia et quo ad essentia morbi in morbo salubri

tpra morbi penes essentia eius et penes accidentia et semp coincidunt

q^o m^o dist^ur tpra penes dig^nes mas,

quom^o deat esse urina in sanis et q^o m^o variat ab urina egror.

quo m^o cog^tur tpra morbi q^o ad urinam et sputum

qñ sig^tur status in morbo mortali

proponit q̃onẽ examinan

op.o Juris. 9.o regni · t · c · 32 ·

nō coincidant ~~an s. qr est finis accentia sit et finis essentie~~ morbi sed bene coincidunt in mortali et d.t q. cum est status accentium hic morbi certe est remissior q. in principio status suam opinionem probat una ratione et ponit duas Gal. Auct.tes sed ut melius dicam ponit unam auct.tem eorum medicorum

Autoritas Gal. 30 apsor. 2.a part. pro Juris.o

ut una alia gal. d.t Gal. in 2.a par.te apsor.orum in 9.to Apsor. 30.o circa principia et fines omnia sunt imbecilliora omnia s. accentia sic d.t Gal. ma morbus in statu est minor et sic hoc uidetur facere pro Jurisano, et hoc idem probat ex eorum dicto medicorum dicunt omnes medici s. Gal. et Avic. et omnes q. dat febris st.ur i omet hora que uniformiter se het et hic accentia in ea quoque sunt intensa et quoque sunt remissa ecce quo m.o tempora in hac febre capiuntur penes accentia et nō penes essentia morbi q.a ista febris semp eodem m.o se het ratio est

Ratio in qua est toti fundamentum Jurisanj

q.a q.n ma incipit fieri egr.nes hic uirtus ma incipit digerere mas i. eorum corrigere et eam minus malam reddit et eam incipit uincere sed ma correpta minorem facit egr.nes q.o cum incipit ma digeri incipit diminui egr.as sed maiq.ur Juris.us q. eo faciens egr.nes p.o s. corpus neutrum et hoc s. corpus egr. et hic cum ma insurgit q. ea

impugnatio Jurisanj

hic ma incipit diminui ista op.o sicut multe alie Juris.i est omnino q. Gal.m et s.q. et sensum i. q. id q.d manif.e sentimus, et not. p.o quid sit mens hypp. et Gal. in 2.a par.e apsor. 47. apsor. d. circa gnonem sanici dolor et febris augent magis q.m facta sanie d.t Gal.nus hoc q. causa huius est et d.t sanies fit hoc m.o ut ciris generat ex lignis

q. m.o et q.n fiat sanies in inflamationibus

combustione, sic sanies ex sanguinis combustione et inflamatione et sic sanies fit d.t Gal.m q.o sanguis inflamat q.o cum fit sanies fit magna flama in lumenis ut q.n fit cinis fit magna flama in lignis sed facta sanie extinguitur inflamatio et pp. inflamationem sanguis fit maioris quantit.s et apsma magis extendit et io dolor augetur q.a [illegible] extendit et et cu fit maior inflamatio hic febris crescit q.a fit maior inflamatio, p.o de diffe. febrium cap.e 6.o d.t q. ut ma contenta in apsmate

Eadem m.o generat sanies i. febris sicut i apsate

digerit et in saniem uertitur (si morbus sit salubris) et sic in febribus ma intra uenas digerit et in apsmate p. fieri bona et mala digestio si uirtus superat mam mala, hic uirtus reducit mam malam ad formam sanici bone sed si uirtus supe.tr hic fit fetida et liquida sanies et hoc mod.o malas dispones, si m.o m.o se heat, uirtus hic fit sanies laudabilior sed p.o m.o bona, sic in febris ma in uenis cum digerit hic fit aliqd ut sanies fit n. aliqd sic sanici et est hypostasis que fit alba lenis et equalis et hic est illud q.d reseccatur hic ad illis uenis, sed si nō sit alba et nō sit lenis neque equalis ipa hypostasis

eadem est p.ase dig.o mae i tra uenas ut i apat

hic ma uincit uir.tem et p.ase eodem m.o fit dig.o maei intra uenas ut et extra uenas, et ius addans huic sed sanies in apsmate nō fit nisi ex inflamatione q.d cum digerit ma in uenis et sic cum est status dig.nis hic ratio ma inflamat et crescit inflamatio

me

et febris q° necio q̄n virtus seu nā digerit maā hūc et humores inflamat
q° cū digerit mā hūc plus inflamat, et ad quonē samiet nō solū
calor nālis sed et p̄ternalis calor currit, et bene hūc quertit mā illas
ad meliorē dispōnē q̄ magis accelerent ad expulsionē sed quando
quertit et fit cōmōd. hūc inflamatio de necitate crescit et nisi fieret in
flamatio tunc nō querteret in saniē sed in carnē et in bonū nutrimtus
p° ad romā et dico q bene calor facit diminui illā maā malā q̄a virtus
supat illas et p̄parat ad expulsionē sed cū hoc stat q maior fiat iflamatio
unde nō p illud fieri i. nō p fieri dig° nisi fieret inflamatio maior, ad
autōrt dico q est lra corrupta, dt hypp. ēē statu oīa fortiora sed ēē
p̄ncº et fine oīa imbecilliora, dt gal. ibi, oīa i. paroxismos febrium
et accntia que sequunt i. dolor sitis vigilia et inquietudo, dispōnis aut unde
ista causant i. morbi hj idest, morbi sufflūit et ubi dt sunt minores
debet stare sunt meliores i. minus rebelles q̄a mā hūc est p̄parata ad expulsione
et q sit uer q nō possit stare lra eomº q̄a mutat febres p hyōia et sic
dt in statu paroxismi ipi sūt maiores in statu, sed paroxismus in statu ēē maiores
est q in statu febris sit intensior q° nō est uer q in statu morbus sit
minor, sed p dispōnē mtdit maā a, qua causatur febris et p hy oia mtoit
paroxismos et accntia que sequunt et sic si lra stet ut dēt stare non
facit pro Turisº, nullis videntº q̄n afforº n. velis sed idē dt hyp. qui
dt in morbis acutis ēē et p labores q̄ tremos mtdit gal. paroxismos et
oīa accntia mutatas sicm dolores et alia q° in statu morbi acuti
febris est in sua vigore q° mult in statu febres esse maximas, citem
autōr sent q° regiminis acutorū ptº ultº quā si vidisset Turis accepisset
pro se ubi dt accntia omnia sunt intensa et egrºoo est intensa sed est lra
mala et ubi dt egrdo dēt dire ... q quā egrotat est minor. i. est alterata
a, virtº etomelius disposita, ad aliud q dēt sinochum que semp eodemº
pcedit q° sistur hūc tempora penes accntia, in capº q° in tractº de q°or
temporibus ubi dt gal. q omnes morbi salubres que nō essentiā morbi sunt
q°or tempora vel exemplificat de sinochena et sic in sinochum in p̄ncº
nō est tanta intensio sed hoc est imperceptibile et sic in sinochena est
p̄ncº augmtus status et declinatio, si vidisset Turº gal.m in tractu de q°or
temporibus ... paroxismos, vidisset q ... q ut est in ... p̄ncipiū
... in eis q°or etates s. p̄ncº augmtus status et declinatio sic dt gal. omnes
morbi p° incipiunt 2° augent 3° stant et vult expresse q morbi in ...
stant in sua maxā intensione et nō loqt solum de febre sed et de omnibus
aliis morbis et nescio unde accepit illud Turistus, p° de crisi capº 3° dt
si vis cogrot q̄n morbus est in statu vel q̄n auget, ... nō solum
alia accntia sed et paroxismos considera, et q̄n paroxismi stant in suo
vigore hūc est status et sic in q°ta cū paroxismi stant ut q 3° ut q°or
paroxismi stant in sua maxā intensione tunc est status et sic dico
de febre et dico de apmate illo et ... est q morbus in statu

Scias q cautius in morbis nō ... quenit cum Turisº q s. status contra morbi sit minor q p̄ncº morbi sed discrepat ad eo i morbis ...

corrigit hunc gal. que i moderna tradne est et correcta

autōrs 3° regiminis autem q male iacet corrigitur

solo alterius verus p̄turisº

autōrs clara gal. p° de crisi 3° ... Turisanu

distinctio Gal.

sit maior q[uam] in p[rinci]pio, nunc videamus cu[m] q[ua]erit an ista q[uatu]or tempora

scripta distincta invicem coincidant semp[er], et hoc dis[tinctio]nes quae ponit Gal.

et est distinctio gal. q[uod] morbi males quidam reservant ma[teria]m ad unam

creticam expulsionem, ut sunt apostemata sub cute, aliqua q[uae] ponta ut quae

fiunt in ulceribus aliquid quotidie expellit et n[on] expellit in unica

vice et sic est in febribus quae sunt cu[m] peripleumonia et cu[m] pleuresi

in istis. n. quotidie aliquid expuit, et q[uan]do ma[teria] reservatur in febre

continua ut p[ro] 4a. at in 7a. tota ma[teria] expellitur ut p[er] sudores somnis

in morbis q[ui] n[on] reservant coincidunt t[em]pora penes dig[estione]s et quo ad accidentia et quo ad essentiam vi. 3. regiminis co[mm]ent. ult.

narium ut alias, 3o. regiminis acutorum, co[mmen]to ult. et Gal. eg[ritudin]es in quibus

n[on] reservatur ma[teria] ad unicam expulsionem hae tales eg[ritudin]es quo ad essentiam

morbi et quo ad accidentia augentur simul et simul stant et simul declinant

sed n[on] est ita de temporibus acceptis penes dig[estione]s mat[eriae], pleuresis est eg[ritud]o

in qua ma[teria] n[on] reservatur et donec apostema augetur, auget dolor et febris

et cu[m] incipit expuere aliquid notato p[rim]o regiminis t[ex]tu 27. hic q[uan]titas

et ma[teria] apostematis minuitur et dolor minuitur et et febris minuitur et ut apostema augetur

sic dolor et febris auget et sic est et e contra remittitur q[uod] s. coincidunt

et hic et sic p[rincipiu]m. aug[ment]us status et declinatio et quo ad essentiam morbi

et quo ad accidentia sed quo ad essentiam morbi se consequunt in istis morbis

n[on] reservantibus sed q[uan]do sumus in statu quo ad dig[estione]s completas tunc

i[n] morbis n[on] reservan[tibus] q[ua]n[do] est dig[estio] in statu sunt accidentia et morbi essentia sunt i[n] declinat[ion]e

n[on] est dolor vel erit remissus ex. 3a in cap. de signis sdrar pleuresis

3. loc. Avic[enn]a et febris erit remississima et q[uan]do est p[rinci]p[iu]m. digestionis

sunt accidentia sunt magna et hoc ideo voluit Gal. in sua co[mmen]te et Gal. loquitur

de temporibus distinctis penes accidentia et penes essentiam morbi et n[on] loquitur

est de temporibus quo ad dig[estione]s mat[eriae] consequenter aut de eg[ritudi]nis reservantibus

ad unam creticam expulsionem tunc q[uan]do est p[rinci]p[iu]m dig[estio]nis est p[rinci]p[iu]m. essentiae

morbi et et accidentium et sic in istis morbis et aug[ment]us et status et declinatio

semp[er] se co[m]mittunt quo ad accidentia et quo ad essentiam morbi et quo ad

dig[estione]s mat[eriae], et n[on] diversificat[ur] morbos, n[on] est et e quo est in dicta qua

ratione dig[estio]nis mat[eriae] ut fit dig[estio] sic fit inflamatio q[uod] ut plus fit digestio

in morbis reservan[tibus] ista t[em]pora coincidunt

sic maior fit inflamatio q[uod] ista se deberent invicem semp[er] sequi. s. dig[estio]

accidentia et essentia morbi, q[uan]do aut n[on] se consequunt est p[ro]p[ter] accidens q[uia] ma[teria]

quae digerit si expellat a corp[ore] l[icet] n[on] dig[estione]s plus inflamet in aliq[ua]

portio expellit et diminuitur q[uan]titas et id p[ro]p[ter] hoc fit remissior dolor et alia

accidentia, sed si ma[teria] restaret in corp[ore] hic ut augetur dig[esti]o sic et inflamatio

et dolor et alia accidentia augentur et id in morbis n[on] reservantibus ma[teria]m ad

unicam expulsionem fit q[uod] accidentia et essentia morbi se consequunt sed dig[esti]o

mat[eriae] n[on] consequit et hoc est q[uo]d vult Gal. co[mmen]to regiminis acutorum co[mmen]to ult.

sed l[itte]ra est corrupta ubi d[icit] morbis dicit dicere disp[ositi]o i. ma[teria] a qua fit morbus

est bene poss[ibi]le imag[inari] q[uod] aliquid apostema in statu minuatur et accidentia augeantur

sec. n[on] est poss[ibi]le in re, est q[uod] solum imag[ina]b[i]le q[ui]a pot stare q[uod] maior sit in-

flamatio q[uam] sit expulsio mat[eriae], et hinc ad hic hoc n[on] est certum q[uod] s. sit tunc

morbus minor q[uam] in p[rinci]pio bene erit minor q[uam] paulo ante erat, et sic ista

imag.º nō est solis ꝯ parte rei in trac.tu de 4or. temporibus uniuersalibus dt. facta
repletione mat.e incipit illa putrescere et hic inflamat et hic ꝑinflamat.ur
& extendit apima ꝑ inflamationes et ꝑ maiores quantitates et nō credatis
q Gal.s uelit dicere q semper cum augetur apima nichil fluit, sed uult dicere et
q nichil flueret de nouo mat.a, sed dato q fiet aliquid mat.e fluat, adhuc
esset aug.tus et ideo queritur in sanies et hic est status et cum apima sit
minus hic est declinatio et sic minus est declinatio quo ad dig.nes nisi
quando apima sit minus et sic 2m Gal.m et in apimatibus quam sumus
in statu hic accentia et sunt in statu restat aliqua dub.ta et cras expediemus ea

min.9 est declinatio quo ad dig.nes nisi quando apima sit minus

Lectio 19a ordinaria

Reprobata fuit heri op.º Iuris.i dicentis morbus esse minores in statu quam
in principio et ad auct.tes pro ipsa adductas et max.e ad cam in 3o 9to 2e par.
et 3o regiminis ult.º dictum fuit q lra dicit stare sic .s. q sepe accentia
intendunt et dispositio unde ista accentia sequuntur melior est et disponen.
int.mus mat. ista ut dispones mat.e et lra ibi in 3o regiminis dicit sic
stare .s. quod est quam dispositio 2m quam egrotans multoties est minor et
accentia comitantia ec, ut si uis legere lras ut iacet nō int.tas quam egr. sit
quanta .i. minor sed int.tas q est quanta .i. minor et melior, sed 9to 29º
2e par.e dt. Gal. possibile q ex principio et fines omnia sunt imbecalliora
et ex status omnia fortiora et per omnia int.git accentia et dt. quam dispositio quam
morbus uocamus nō omnino dum morbus consistit est fortior et sic ꝑ dispones
int.dit morbus R.º q febris in statu est maior quam in principio et si loquamur
quo ad apima et est impossibile q in statu et apima sit minus quam in principio
et ideo opz legere lras illas sic q in statu sit melior dispositio quam illa
est melius disposita, bene contingit imag.º q apima in statu sit minus
quam in aug.to et nō quam in principio R.º 2m Gal.m et in statu sit maius quam in
aug.to, quando apima est aucta et illa digerit et in sanies conuertitur et
tunc inflamat et est possibile q in inflamatione aliqua portio mat.e resoluat
et sic fit minoris quantitatis apima et illa portio deberet facere q dolor cessaret
sed potest esse q plus faciat inflamatio quam illa portio mat.e que resoluit
sed hoc nō est dicere q sit minus apima quam in principio erat sed solum erit
minus quam fuit in aug.to, sed in trac.tu de 4or temporibus posterius i mox dt.
q cum apima incipit fieri minus hic incipit fieri declinatio et sic stat
decisio scripta a nobis, Iac. in sua quones eandem decisiones facit
quam et nos sed nō loquitur de temporibus acceptis penes essentiam morbi
An in pleuresi quando .s. principalia dig.tis mat.e est, sint accentia in suo max.º
uigore, 4º 3i 2i in cap.º de signis lorarum pleuresis dt. fuit hic
est aug.tus pleuresis cum apparet signum manif.e dig.nis, sed quando sumus
in statu quo ad dig.nes tunc apima declinat et dolor, Iac.s dicit
q in principio quo ad dig.nes omnia sunt in uigore, ista diff.tas queritur, An
in aug.to quo ad dig.nes in pleuresi morbus augeatur ut non quo ad
principalia dig.tis hic augetur apima febris et dolor in statu quo ad dig.nes

Replica pro Iuris.º

hoc quod dt. est in trac.tu de 4or. temporibus uniuersalibus cap.lo 3.

D. d.o inter Avic.a et Galenum — tunc apma declinat et et accentia sed diff.tas est de aug.to quo ad dig.nem et Avic.a d.t q tunc pleuresis et accentia sunt in aug.to et in p.o regiminis ... d.t Gal. qui dent pleuresim et incipit expuere aliqd notabile tunc diminuit apma dolor et febris et ponit rones quare cum incipit expuere dest amplius ptisane in quantitate et sic d.ta opp.m eius qd d.t Avic.a non d.t Gal. q in aug.to pleuresis diminuit apma dolor et pleuresis. Concordo hoc m.o aug.tus in dig.ne habet fines et fines et sic habet duas partes in p.ne aug.ti quo ad dig.nes ma incipit inflamari et tunc extenditur et extendit apma et sic merito dig.ne augetur febris et dolor sed cum ma incipit expelli minuit febris et dolor et in p.ne aug.ti pars mae expellitur et tunc plus f. inflamatio q illa portio parva materie que expellitur sed succedente alio tempore aug.ti in quo maior quantitas sputi expuit tunc plus f. illa portio mae que expellit q f. inflamatio et tunc minoratur febris et et dolor et sic Avic.a

Solvit ... et concordat aut ... — loqt quo ad p.as partes aug.ti et Gal. loquit quo ad 2.as partem aug.ti et sic intr Gal. cum expuit aliquid s. notabile et notatur digrd et in qualite et quantite et tunc in ... parte aug.ti et ... d.t Jac. q in p.ne quo ad dig.nes sunt oia i aug.to sed potius in aug.to dig.nis hoc est q.s. oia sunt in aug.to ... est

Alia dub.o — alia dub.o, deinde est q tunc est status dig.nis cum apparent signa completa dig.nis opp.m d.t Gal. in ... et in ... ... pronosticis morbis ... ... Gal. in ... d.t des pars ... q a tunc nae est intentio dig.s ... q cum sumus in statu apparent signa complete dig.nis ut loquamur de urina ut de sputo et hoc sig.cat q ma illa que expellitur p sputo tunc seu purius est digesta sed ... hoc dico q tota ma sit digesta, immo in ...

i declinone et aliqd mae digerit 2.m Gal. — 4.o temporibus ... cap.o ... d.t q et in declinatione aliqd mae digerit et ... qn dicimus quod faciam evacuationes bona ... expectare signa complete dig.nis nolumus dres q expelli tota

Sol.o ad dubium — ma sit digesta et ... opp. bis ut ... medicinam dare cum tota ma non sit tunc digesta q ... debemus expectare q tota ma sit digesta et de hoc latius dicemus in ... propriis sed ... est q in aug.to dig.nis in pleuresi sunt oia intensa et ... opp.m sumus

D. d.o i Gal.o — d.t in p.o de crisi 18. et ... 12. p.l par. et ponit ibi ex.m de ... pleuritico in quo duravit pleuresis usque ad ... dies

Sol.o ... — d.t Gal. usque ad xi dies duravit ... et in d.to q in 8.o die febris cessavit ... q d.t Gal. in 12. ... q in 8.o die declinavit febris et dolor pp ... prius ... et sic non merito dig.nis mae fuit hic et de hoc infra in ... 12.o latius dicemus ... in ... expone d.t p.o q acuta egr.da de necitate ... fertur q. hic accentia intensa sed hoc non est ... sed ratio est q a de ... acute est q velociter eat ad statum et hoc est

in causa q cito ter.tur morbus acutus, possunt n. accentia magna
virt.te forti exnte p tempus aliquod durare et videtis Galenus
pro hoc 2o. de dieb. creticis xi. et 3o. de creticis vlt.o 2.o d.t sal.
si dieta ordinet sic q si sit minor egr.do tunc grossius dicts
et tanto grossius qnto status est longior adeoq dieta ordinetur
indicone sumpta ex morbi acuitate pri q.o d.t sal.n hoc sit egr.do ubi sal.s h aphor.s
q faceret tanta ma que f. pncd. suffocons et sit ma grossa et
frigida et tn nuc status sit longus et tn si des grossiore abu
est. fluz, et to indicone sumpta a temporis morbi debemus dietare
sed si ma esset tanta que suffocaret et status est longiss.mus
tunc n debes grossius dietare, dico q n det addi ista limitatio
et cap.o 2.o et 3o 12. de ing.o Gal. ponit hunc casum sal. et est.
casus sincopalis humorosus et hs. illa egr.do sit longa tn in pris
diebus accentia erunt fenissima et to tunc in pris dieb. det solu sol.o ad oboms sal.
mellicratum et to tunc est subtilissima dieta sed hoc n est h.
hypp. q d.t hypp. cuz accentia ultimat subtiliter dietes in
um morbus in suo vigore cum iste aphor. pot legi cu aphor.o Aphor. viii.
pcedenti ut ait p se, sed q.mo cu cz legatur temp tunc significat
si iungatur cu pcedenti aphor.o quasi d. ubi morbus acutus est in
cuz in suo vigore xstiterit tunc utaris subtiliss.ma dieta que
est nichil dare ut dare aqua mellis et sic. p. conungi cu pcedenti
hypp. q.o vult dre cuz morbus est in vigore seu in statu et
aliqui dnt in suo vigore sed lrā greca d.t cu morbus viget
o.rt dre sanitas fortis optima simplr, et dre sanitas optima
fortis, sic vigor egr.tis d.t intentiones magnas in accentib.
et tunc dr esse in vigore absolute sed cuz in suo vigore est
tunc pot esse q sit in vigore et q accentia n sint maxima
si legamus sic. s. si morbus fuerit in statu, hic sensus est q
ubi morbus est facultas statim extremos habet labores et tunc
tenuiss.mo victu utendum est, ubi vero n sed plenia.re victus
iungit ad libere tantum cibi indulgendum est qnto morbus
extremis erit mollior et cu morbus in vigore xstiterit. i. habet
maxs. intensiones accentiu tunc utaris tenuis.mo victu quasi
dicat ut sint accentia summa in pnc.o ut poss utaris dieta tali
et to tollitur dub.o aliqui dnt, est morbus aliquis stns status
durantes p sex ut. 8. ut. x.m dies ut. q.no enim status durat
qndz usqz ad 20. dies hic to d. isti q int.tur hypp. cu summus
in statu utaris tenuissimo victu n absolute sed vel aliorum
tempore utaris dieta subtilis.ma sed pz. q ait hoc hypp. n. dicit
q in supiori aphor.o intel.lit p tenuissimus victus nichil dare
et sic d.t istud et to n est verisile q in hoc aphor.o intel.gat alio
m.o hoc q.d dico victus tenuissimus, sed tu dices q.no habet

odo
sod

vigorem p xx. dies dico q hic loquit de vigore simpli sed q
sed huius vigorem p xx dies sed n vigorem simpli et io etiam
q simul n statim egritis et accentia n sint in summo potes dare cibum
Gal. in 9to 4or p po decl. 9mo sic apsor. p. esse separatus vel
collligit ex verbis Gal. i h.to q hypp. loquatur de vigore absoluto — iungi cum superiori et pa pars est clara 2o. dat rones quare in
vigore debemus uti tenuissimo victu et dt una ro est quia hic sunt
accentia maxa que diverterunt virtus ne p. digerere ecce q loquit de vigore
absolute quia aliqua egrdo sed status sine accentis magnis 2a ro est q
na hic digerit et pro hoc vide 29. 9to 2 partis apulo est 9mo cum
odo — egrdo est in vigore hic na sit intenta digi, nd ne diximus q in pleuresi
in fine sunt accentia magna et in hic na nd est intenta digi 3a 2a par.
sodo — in 2o anthis morbis sequit in tormentum ut movere, ro q agnitus quo ad digestiones
sed duas partes et in pa parti intenditur egrdo et accentia et tunc na
est intenta digi et io dico q in pleuresi cum accentia sunt fortissima
hic na est intenta digi. h. nd sit in fine dignis hic neque in statu
io tunc nd est divertenda a dig ne malor fumor, in 3a parte q dt
Gal. intentas hic apsorm in morbis salubribus q in morbis mortalibus
sola pnosticatione dis uti ne eventus rei, quo ascribatur errori, sic est
diffitas idem Gal. — difficultas an ista sntia Gal. sit vera et q debeat in mortalis morbis sola
pronosticatione uti est sntia Gal. in 2a par. apsor. 9to 29. ubi dt
idem qd et hic et dt in mortalis morbis neque prope statum neque ante
aliquo remedio utaris. 7 i. de ingo Capo 9o comice sntias dt et dt q
quod ipse scripsit pro salubribus scripsit et dt rones huius q remedia
ista potentia si in utaris illis in morituris tunc infamantur
et alii q videant q ille est mortuus aut nobismet hoc ubi et 12a
.9. lo in Gal dicis — igitur Capo 9o idem dt hypp in x. de ingo capo x. Gal. dt
ubi ec eticam usus est remedio potenti s. balneo aque frigide et in
certum est q talis etica nd pot curari, p. 6a parte apsor cancros
occultos nd curare melius est, et Gal. exponit de illis qui habet
fumor, cancros et in certus est q nd pot sanari, loquentis de acutis
egrits que nisi parvis tempre p. durare hic nichil agas in illos qui
patiunt tales egrnis acutas dico in q ne agas aliquid qd sit remedium
potens bene n posses uti aliqua re que remictat dolores ut placeas
egris sed in egrnis que sunt prolongari ut si potes fre q vivant p
duos vel tres annos hic des prolongare vitam et io debes tunc in
illis agere et aliqui eligunt potius vivere p duos annos qui tunc
mori et tunc in hoc casu n agas absolute, et protesteris q hoc
in odo ad diffitam est q dicis — facis nd ut omno sanet sed q hoc facis ut prolongetur vita
et hic in hoc casu potes uti forti remedio et io cum dt in moribundis
utaris sola pnosticatione intelligit in morituris pp morbum acutum
circa sntiam huius apsor. Jac. dt q sntia apsor. nd est vera nisi
limitetur et dt addas, si, status sit bonus p. q virtus sit fortis

3o q simus

3° q[uod] simus in egr[itudi]ne salubri, sed istas 3as ad[ditio]nes ponit Gal[enus]. in ultimo notan[dum]
d[icit] no[n] int[elligi]tur tenuissimo semper sed int[elligi]tur r[espect]u victus alior[um] temporu[m] hic
uel status sit brevis uel longus semp[er] de[bemus] uti minori victu q[uam] in aliis temporib[us]

Sec pars d[icti] sequit[ur] in no p[ar]te b.
sed q[uod] si int[elligi]tur r[espect]u alior[um] temporu[m] b. et i[de]o dico q[uod] int[elligi]tur semper de victu
tenuissimo et sufficit illa solutio. 5. si egr[itudi]o sit salubris no[n] loquor de egr[itudi]ne
cu[m] est in suo statu sed loquor de egr[itudi]ne in vigore absolute et non
loquor de egr[itudi]ne in suo vigore et sic sue status semp[er] est brevis
q[uod] no[n] op[ortet] d[ice]re q[uod] uirtus sit fortis q[uia] medicus de[be]t talr regere egr[ot]um ante
statum adeo q[uod] virtus possit afferre usq[ue] ad statum et i[de]o supp[onitur] [et] supp[onitu]r
q[uod] in p[rin]cipio temp[or]e ita dietaueris adeo q[uod] virtus restet et idea non
op[ortet] addere si virtus sit fortis ut d[icit] Jacobus, sequitur alius ap[h]or[ismus]

Impugnat glosas Jac[obi] sup[er] hu[nc] aph[oris]mu[m]

lectio 20.a ordinaria

Cu[m] egr[itudi]o est in vigore, alia l[ite]ra d[icit] cu[m] egr[itudi]o est in statu, dub[iu]m est de
quo vigore et de quo statu int[elligi]tur an de statu accidentiu[m] uel de statu dig[estio]nis dub[itati]o
uel de statu eenti[ali] morbi, nos dic[e]mus de statu accidentiu[m] aliquis forte
moveret q[uod] de statu dig[estio]nis int[elligi]tur et ma[xi]me q[uia] Gal[enus] pones ro[ne]m huius
aph[oris]mi quare s[cilicet] in statu debemus uti tenuissimo victu d[icit] q[uia] tu[n]c n[atur]a
est intenta dig[estio]ni et idem d[icit] 29. 3[ti]o in 2a par[ticul]a dicendum est q[uod] int[elligi]tur solo
de statu accidentiu[m] sed euenit q[uod] et tunc cu[m] est status accidentium q[uo]q[ue] et
sit status dig[estio]nis et hoc est in morbis reservantib[us] q[uonia]m aut in statu
dig[estio]nis sunt accidentia remissa et sic utaris cibo grosso, in statu dig[estio]nis i[n] statu dig[estio]nis sed accidentia
pleuresis dolor et febris et accidentia o[mn]ia cessarunt et hic no[n] utaris tenuis[si]ma sint remissa cibo pleniori
dieta imo neq[ue] et in 2a parte aug[mentu]m utaris tenuissima dieta imo grossius utendum est
cibabis et supp[onitur] d[icit] de[bemus] plus p[ti]sane, In 22o t[ex]tu p[rim]o regiminis q[uan]do
morbi sunt humidi i[d est] aliqd expellitur, tu[n]c de[bemus] plus d[are] cibo ut
virtus s[it] fortis et p[ro]p[ter] melius expellere et hic p[ti]sana iuvat ad
expulsionem et i[de]o cu[m] pleuriticus incipit aliqd expuere q[uo]d sit notate
hic de[bemus] plus de p[ti]sana ut fortificet[ur] virtus et iuvet[ur] expulsio et dieta in pleuresi
i[de]o int[elligi]tur de statu accidentiu[m] et i[de]o d[icit] 2o p[rim]o regiminis p[ri]mo miti[g]es dolorem
anteq[uam] cibes sed q[uia] accidentia queda[m] sequunt[ur] essentia[m] morbi ut sitis
et instantia vigiliar[um] et dolor sequunt[ur] febrem et queda[m] accidentia
sunt Cretica que sunt q[uan]do n[atur]a movet ma[teriam] et illa agitat q[ui]a in
agit[atio]ne ma[teri]e sepe fit morsus in ore stomaci et q[uan]do elevantur dub[itati]o
vapores quis appareve ea que no[n] sunt, dub[iu]m q[uo]d vigo de omnibus
accidentibus int[elligi]tur cu[m] d[icit] cu[m] morbus est in vigore accidentium tunc tenuis[si]mo
victu utaris, r[espondeo] q[uod] uel sint accidentia cretica q[uia] hic n[atur]a est intenta solo
expulsioni uel sint accidentia sequentia essentia[m] morbi utroq[ue] modo
int[elligi]tur p[ro]p[te]r. una est indicatio sumpta a morbi temp[or]ib[us] p[er] quam
cognoscis diete spe[cie]m d[icit] l[ite]ra greca et ipsi transferunt ad diete q[ua]ntitatem (?)
sed uult d[ice]re Gal[enus] q[uod] hoc est de[be]mus est seg[un]d[u]m q[ua]litate[m] diete ut
q[uan]do morbus est in vigore et est valde acutus tu[n]c nichil de[bemus]
ut de[bemus] aquam mellis sed si no[n] sit morbus valde acutus

4or. 5 or.ne in dieta vel nõ sit in vigore hec des phisona ordei colata sunt n. 4or in ordine
s. vel nichil dare ut dare aqua mellis vel dare phisona colata vel dare
phisona integram et si ter.tur in 4°. nichil des et si ter.tur in 5°. des
aqua mellis, ~~in aphor.° 5 7°~~ a, tempore 4° morbi sumitur mau.° de spe
diete, i. quam sat des ubi et q.a dixerat hypp. in aphor.° 7° q si egr.do
nõ fuit in ea acuit.s tunc tanto cibus sit grossior quis est mellior
Aphor. 17. talis morbus acuta egr.ne nõ d.t nunc spectari op3. et ista aphor. sit
multos int.us tra antiqua d.t contemplari sed forte melius dicet sic
s. observare op3. lz sit sic illa dictio in greco que sig.at spectura
tn. 44. 9to 3° pronosticorum d.t q sig.cat specturam certas d.t Gal.
lz ibi ter.i solent confundi tn inter signum spectrativum et signum certum
est dria quia quedam signa sunt talia ad que de necitate aliqua
sequitur aliqua sunt ad que nõ semp sequitur et techimirio signif.at
signa ea ad que necio sequitur aliqd lz aut signum significat
signa ad que nõ semp necio sequitur i. l.° quedam signa signant
sola exper.a aliqua nõ prones signant signa que significat
p rones vocant techimirio sed signa que signant sola exper.
vocant signa, hypp. sic intt eo ter.° quo d.t Gal. medicos ubi
cum volunt signare signum certum et nõ nõ vult dire spectari i. cum
aliis.° standum est sed vult dire cog.re signis certis, an cum hoc victu
possit eger stare usqz ad statum an eger p.° deficiat et dieta
nõ sufficiat et bis replicat an dieta nõ sufficiat, vult dire oportet
videre an eger cum hac dieta perduret et hoc observabis videndo
quotidie an eger sufficiat et an virtus in egro debilitet ut rone
diete ut morbi ~~et~~ rone, et ubi d. isti an deficiat, t.us grecus d.t an
defatiget et d.t p dieta et d.t an debilitat p dieta et nõ bis re
plicavit an p dieta deficiat et nõ op3. videre vir.s egri an
debilitet ante statum et debilitet p dieta ut si tu iudicabis
q eger p. stare cu aqua mellis usqz ad 7.mu diem et si videris
q virtus nõ duret des sucum phisone, an nõ prius morbus def.at
et sebetosicat lz prius ad q.d refert. nõ potes dire prius i. ante
statum q.a ante statum nõ minuit morbus, nisi quis diret q ex dieta
et morbus minueret ante statum quem expectabamus ut evenit Anaxioni
pleuritico in quo p dietam pervenit statum, Turris.us q. 9. 9to 3° tegni
alio m.° intt.it hunc locum et d.t uno m.° potes dare tam subtilem dietam
ad eam eger moriat ante statum alio m.° pot esse q des tam grossam
dietam que nõ solus usqz ad 7.m sed usqz ad 20 dies conservet, alia
est dieta que v.g. suff.at conservare usqz ad 7.as si in 5.° terti.ur
v.g. egr.o et tunc talis dieta est media dieta et d.t Turris.us
exponit sic, an eger prius def.at i. quia dieta nõ perveniat usqz
ad statum ut prius egr.do deficiat i. sit dieta grossior et ista
ultimo verba exponuntur hoc m.° i. an prius egr.do deficiat

s. pp dieta grossa, sed q. qa Hypp. nic sil dt. de hoc. p. medicus nō
p. scire que dieta grossa duret post egr.tes, tu et fortius qa melius est
q statim p transeat cum vir.his fort.ne si pote est potius q cu mi nori
et sic cum q eger transeat statim est melius q transeat cu fortiori virtute
q cum debiliori, dicto qo que durat solus usq. ad statum nō est quomo
qa virtus nō eet ultime debilis et sic melius est q dieta sit grossior
aliquantulum adeoq virtus p. ee fortior et io credo q int.m illa ult.a verba — Verus int.us e.us Hypp.is
plus hoc mo. s. debes videre an egr.do prius debilitetur q eger sit eq.
an eger ipe prius defat q egr.o, et si morbus prius decliñt q virtus
illa dieta est optima et 2o regiminis acutor. 37. ponit hanc
eadem reglam, qn ignoras propria dietas incipias a subtili et si sufficiat — eadem habet 3o regiminis
tūc cū ista stes, sin aut, utaris grossiori dieta et sic si virtus
prius deficeret q egr.do tūc augeas dietā et des plus i qntit.e
ut varies spēm ut si dabas aqua mellis des sucum ordei et in
hunc sensum vr. Gal. decl.re hunc apsor.m, et dt. qa Hypp. dt. qnto
morbus est melior tanto dietes grossius et ut hoc scias s. qn ex longis
morbi invenisti spēm diete si vis videre an bene invenisti q sidera — pro i uentione optime diete
vir.ts egri et an usq ea dieta eger sufficiat et si sufficiat tūc — q sidera est egri virtus
ea utaris sin aut, augeas et io dt. Gal. , q qz accessus vir.ts pter — et et status morbi
nentis cogimur dare cibum et dic it qnq qa si accessus virtutes
p seruent pp morbum et nō pp defectum nutr.i tūc nō damus cibus
ut et eodem mo. in sincopi ins.nc nō damus cibus, dt. Gal. postea
iste sermo est pars diete tolius vict.s credo q velit dicere q iste
sermo est regla nō solus ad inveniendam qualitatem cibi sed et qntit.em
et sic int.ur q iste sermo sit pars tolius victus. i. quoad quales
et qntit.s et regla est qn cas v.g. aqua mellis videas an cum
tali qntit.e stet virtus et q videas an virtus suffat hoc et faut
p cog.da spē victus et dt. in fine q. q u s coniungat hic ap hoc is
an alijs ut nō eadem est sntia p hub.o est qa due libre aq mellis — Dub.o
et sex 3. sucei ordei ut due 3. carnis sunt tantum et
equale nutr.tum io quero quid est melius ut vti nutr.to maioris
qntit.s ut nutr.to minoris qnt.s q quis dicet forte melius est dare
duas 3. carnis qa virtus minus laborabit et hoc f. multe maiores — R. aliquos
et medici dicea.m Gal.ni et Hypp. q melius est dare cibus maioris
qntitatis et una ro est q ponit phisone ut aque mellis comparando
ista duo ad alios cibos qa ista ultra hoc q nutriunt iuvant
inf.nes — et implet omes vltus s. infrigidat humectat provocat urinam — impugno eos et propria
et sudorem et lenitiventrem et sic facit aqua mellis sed ova et — po 2m Gal.ni et Hypp.
carnes et panatella hoc nō faciunt, 2a. ro. est qa p curandum
est q egri minus ueniunt ab eo q q sueti sunt et qui i cipiunt
egrotare sunt soliti multum comedere p. regiminis. 21. et 22.
p.u dt. Hypp. siquis solitus sit comedere in sanitate des bis phisanas illi

melius est dare dietam que sit maioris quantitatis et equalis nutrimenti quam minoris quantitatis et equalis nutrimenti

et si semel, semel die ptisanam et ideo dico quod magis convenit dare dietam maioris quantitatis que sit equalis nutrimenti cum dieta minoris quantitatis que equaliter nutriat et tamen et medici et mulieres cum volunt virtutem instaurare dant diversas consulas et dant duas consulas et tenet per horas egrum eo modo ut dant duo vitella ovi et tamen errant. Alia dubitatio est quia dicitur a virtute egri sumitur indicatio sed est virtus naturalis vitalis et animalis de qua virtute quo intelligitur. dicit Iacobus intelligitur de virtute vitali sed intelliguntur res de omnibus virtutibus sed magis de vitali, et videtur contra de ingenio

Alia questio in qua impugnatur

capitulo 2o. ubi dicit tres sunt virtutes in nobis et dicit qualibet sat omnes ablata auferunt et reliquae due, et ideo oportet quod omnes tres virtutes servent verum est quod 7o de ingenio capitulo ultimo dicit quod per egritudines pro ro que est ... necessaria est virtus animalis. licet omnes tres equaliter sint necessarie, prima 2a est virtus naturalis ultima est virtus animalis et in egritudine mali non multum egent virtute animali exceptis pleuresim et peripleumoniam in quibus virtus animalis fortis requiritur ut expellat materiam, et stat quod virtus naturalis superet et digeret materiam que si non expellat extra ad hoc eger moritur et ideo conservanda est potissime est virtus vitalis. licet omnes debent conservari, quo ad 12o movet super hoc aphorismo sed ... expedivimus

R. Iacobus et ponit opinionem que est Galeni 9o de ingenio 2o.

in egritudine mali non multum egemus animali virtute exceptis pleuresi et peripneumonia

Lectio 21a ordinaria

Dicebat supra quod debet medicus observare an dieta sit sufficiens usque ad statum et an eger prius debilitetur ante statum et an egritudo prius obviabit i. prius quam debilitetur eger et antequam veniat status et diximus quod non potest exponi eo modo quo Turrisanus exponebat. 40. 9to 2o tegni et videtur per hoc primo regiminis 25. 9to Galenus dicit quod illo eodem regimine quo eger regitur usque ad statum debet regi post statum per duos dies quia saepe videmus quod sit bona crisis et tamen redit egritudo. 9o dieta conveniens non solum debet conservare usque ad statum,, questio 12a est an indicatio de dieta debeat sumi a virtute et est questio clarissima que nullam habet dubitationem et dicebamus quod primo regiminis 43. 9to quod indicatione sumpta a morbo, morbus indicat de nullo cibo exhibendo sed virtus indicat de cibo exhibendo et si morbus indicat quod nullus sit dandus cibus videas an virtus hoc possit sufferre, Iacobus determinatio est quod ut medici ut in multis sumitur indicatio a virtute medicatur ut quando nichil damus hic hoc accipit a morbo in multis sed medicatur a virtute ergo hic videmus an virtus possit hoc sufferre, 9o de ingenio capitulo 9o Galenus clarius querit an, in omni indicatione indicatio debeat accipi a virtute et non solus de dieta indicatione loquitur sed et de omni alia indicatione et dicit quod quandoque virtuti solum attendunt et quandoque virtuti et morbo et quandoque virtuti ferme nichil attendunt et hoc est quando virtus est multum fortis et egritudo est debilis ut in effimera, et non solus hoc est de virtute sed et de aliis ut de morbo quandoque n. nullam intentionem fit ad morbum ut in effimera et et primo interiorum 2o. de hoc loquitur et sic quandoque

eodem regimine quo eger usque ad statum regitur debet regi et per duos dies post,

2o nota, a Iacobo

determinatio Iacobi

determinatio 2a Galeni 9o de ingenio

et fort.ma sumit indico a morbo et qnq3 mediocriter, 9° de ing° 12 et 13 d.t p.a omnium indico et fort.ma est indico sumpta a virtute que vincit omnes alias indicones et est omnis p.a qntus ad exequutionem sed in int.ne sanitas est p.° intenta, sac. d.t in decisione qonis q3 in oro.do dictas qnq3 tale ordinat q3 virtus debilitet tm magis tm debilitat quin sup morbu crescat pportio vir.tis ista pp° sac. est fla, et in morbo salubri ergo in 4.a qone pbat hoc et d.t p.° certus est q in acutis a p.nc° virtus s tanto virtus debilitat ut d.t Gal. 9.to 4.° et morbus a p.nc° ad salu crescit q. virtus r.a morbi diminuit, nos dicimus loquimur de pportione vir.tis sup ma3 et virtus no agit in morbum loquendo de mali morbo sed agit in ma3, hec hoc est necesse, dicamus pro ex.° q in p.ncipio morbi virtus sit maior in triplo q sit contra ma3 que debet digeri, in processu in processu diminuit virtus et fit dupla et post fit sesquialtera et sic pot evenire q proportio vir.tis sup ma3 non augeat et tn tandem ma ista digeret ut si gravi descendat et sit pportionem quadruplam sup mediu sed postea q limat in unaq. mediu magis resistens sic mediu fit eius pportionis et tn p3 hoc no tollit qn descendat. h. tardius sic dico q virtus que agit in ma3 pot esse p terris tardius et tardius digerat sed tn in ult.° digeret ca3 h. tardius agat et hoc verum est q ut plurimum contingit q in morbo salubri virtus onet sup ma3 adeo q3 pportio vir.tis sup ma3 augeat sed qnq3 evenit p.nius et ut sta est pp° sac. absolute, ex dicis manif.e p3 q i recta ordinanda dieta op3 videre vir.tes an sufficiat ca3 tan dieta. et id op3 videre qn erit status eg.nis Gal. p° de crisi cap.e 16.° d.t clare p de necitate in p.a vel in sa.da die op3 scire si terit dat egr.do in q.a vel in 7.a et si transit 14.a no op3 scire in qua die ter.tur an s. in 21 vel 19. ga sic semp dat phlino ordo i in p.nc.° et si terminaret in 7.ma neq3 hoc est impole scire d.t Gal. s an in q.a vel 7.a ter.tur si sit acuta in qua i p.a die ora signa salutis sint et nulla signa sint sig.a long.tis et sit boni coloris et bone sube urina sic no transit 4.as et multo magis certi erimus si in p.a fuerit bona hypostasis certi n. erimus q s. terminabit.r in 4.a ut etiam et t.a 7.° pro nosticorum ait hoc hypp. et d.t hoc sdes et sic eg egr.nes in quibus sunt ora signa mortalia no trascendunt 4.as quin interficiat ut etiam d.t Gal. s hoc facile d.r, sed no est facile ut discat qa si fu, ius hoc scire op3 scire ora signa mort.lia et ora signa salubria et oma signa que sig.cant long.nes et d.t op3 videre ora signa quo posuit hypp. in los pnosticorum et n. est valde diff.e scire oma signa mor.lia et ora signa sig.a long.ns et ora signa salubria tre signis significantibus ter.r et p hoc videtur in p nosticis et signa bona sunt lenitas, anxelitus urina est ispressio ex.ia pulsus bonus mens sana appetitus bonus et alia humor et ex ia hoc sub mar.

gnitudo ad exequnt.ne p.dus dicionis est a virtute

primus sac. subgone

I impugno sac.

quomodo medicus pot cog.re ter.m egritudinis

pro signis sig.tis crudit.s ut dig.onis est lr. prognost.is

p. op. cog.re signa sig.tia cruditatis ut dig.nis et videtur pro hoc Hypp. in pronosticis p. op. videre que sint signa sig.tia longitudinis Gal. p.o de diebus creticis cap.o 13 clar.me h. et in xi et xii cap.o dicit de hoc, dicit q. si contingat q. non sint signa dig.nis in urina h. non sint signa mortis dicit videas an sit ibi aliquod signum sig.tis longitudinis et si sic tunc certe transibit 7.m sed si nullus sit signum sig.cans longitudinis tunc ter.tur in 7.a dicunt medici quod in p.a die apparet signum occultum dig.nis tunc in 4.a erit signum manife.um dig.nis et in 7.a erit signum complete dig.nis et si in p.a die sit signum manife.m dig.nis tunc in 4.a ter.tur sed si in p.a die non sit signum manifestum signum dig.nis et non sit signum sig.cans long.nis tunc manife.a dig.o erit in 4.a et completa dig.o erit in 7.a et sic potes cog.re quando ter.tur in 7.a egr.o ut in 4.a

p.s modus quo excusant coiter practicantes

et p.o de diebus creticis cap.o 13 videtur, sed hic modus presupponit q. cognoscas omnia signa sig.tia salutes et mortes et sig.tia dig.nes et sig.tia long.nes sed quis est qui omnia ista novit ut si novit quis est omnia ista scapit memoriam et in medicinam non conficiunt cog.re quando ter.tur in 4.a ut 7.a et propter istud est ratio et aut. sic. Gal. p.o de diebus creticis cap.o 12 dicit q. neque in omnibus hoc est possibile certe scire et dicit Gal. q. si in egr.ne acuta nullus sit signum mortis et non est signum sig.cans long.nis et est signum sig.cans dig.nis tunc certe ter.tur in 4.a sed quia signa unquam commiscent to tunc non potes certe scire quando ter.tur talis egr.o et tunc melius est tacere quam dicere ter.bitur in 4.a et hoc melius est quam dicas aliquid quod si nichil claris

2.s modus

Aliud est quod pot. excusare coes modos practicandi quia in 4.o 3.o t.o p.o regiminis dicit pauci sunt qui sciunt omnes illas conditiones requisitas ad hoc quod p. stare usque ad 7.m sine cibo et sic si ter.tur in 7.a hoc omittitur s. q. nichil det modo aliquid dat et videtur observari q. s. nichil det, si aut ter.tur in 7.a cum nostra regio sit frigidior regione Hypp. etiam rar.me est q. ter.tur egr.nes acute in 4.o et tamen medici non observant. s. q. s. nichil dent, vere iste modus positus a Gal.o h. sit verus in magna sed diff.tas sed ut michi q. p. poni modus facilior 2.m Hypp. ut dicit Gal. in p.o regiminis q.

modus facilior quem p. Hyp. p.o reg.nis acut.s 13

ubi max.e laudat Hypp. qui p. unum ad quod respicientes nunquam errabunt et sic est in dieta et hoc est s. quando est summitas accessus nichil des ut sit talis summitas in p.is diebus ut post et q. hoc sit clara mens Hypp. itaque in acutis quando in p.o die vel post summitas accessus non det nisi tenuissima dieta, in aphor.o quando dicit ubi egr.o est peracuto dicit lra greca ubi peracuta est egr.o et statim habet extremos et sine h. et sig.cat q. omnis peracutus morbus in p.is diebus habet extremos labores, et si ponat h. et, tunc signum est quod aliqua sit peracuta q. in p.is diebus non habeat extremos labores et trad. laurentiani habet illas coppulas est et lra greca quam commentat Gal. habet hoc s. et

b. alia lra greca que est in opis Ypp. nō habeat b. et 3a. p. regiminis
facit p hoc lra que dicit b. et inquietudo max.a ut sitis maxima
ut intensissimus dolor sunt accidentia sevissima et sic si egr.o incipiat
et nō sint ista accidentia hic in p.s diebus potes dare succo ordei-
ceo si dicet accidentia sevissima hic in p.o die nichil nutrimus-
damus nisi potu ut aquā mellis et hoc si nō p. sufferre sitim
et hoc m.o et q tertium in 7.o et stet ut p duos ut 3.s aut 4.or dies
q nō erit accidentia hic p. dare cibus quousque nō veniant accidentia illa
sima et sic possumus leger omnes istos 4.or aphor.os in hoc et invicem
conciliare ubi egr.o est p acuta et statim est intensissimos labores
statim nichil des ubi vero nō .i. ubi nō sit istos extremos labores
tūc grossius dietes et in declines a tenuiss.ma dieta quo morbus
fuerit mollior et qn eris in statu accidentia hic noscit des.t et con-
templari opz si cuz dieta qua uteris p. stare eger usque ad statum
et si vincas prius debilitat augeas hic cibus et hoc m.o qui libz medicus
pōt facillime scire qn det. uti tenuissima dieta et qn nec
in hac dieta unum observetis, in quo deviat dieta nri temporis a dieta antiq.s
qa antiq. s. Ypp. et Gal. in acutis nunquam dant carnes neque ova ante
statū et nūc multi manif.e errant et in p.s dieb dant panatellam
et ante statū dant et consumptos et aliqui dant solum panatella et
nō consumptos et hi minus errant sed melius est dare ptisanā que
instaurat et est medic.a qa infrigidat humectat pvocat urinas
et sudores et lenit ventres sed panatella seu far solū instaurat
et nō est medic.a et si aliqis tamen vult dare panatellas hic accidit
in panatella p. ponere si eger nolit ptisanas et ultra panatellam
sumat syruppos appropriatas ut nunc etiam utuntur medici in p.o reg. acut. 43.

B.la pulchra de dieta

Error cōiter practicantium

minus errat q dat solum panatellas q consumptos et

Ptisana est medicina et alim.ta et nō panatella

Lectio 2a. ordinaria

quibus igr statim morbus consistit ut in hoc aphor.o Ypp. ut sentias eandē facere
quā docuit in aphor. eo. s. ubi morbus peracutus ut q. s. qn statim morbus
est in vigore, statim utaris tenuissima dieta et quando status est posterior
in his in pn.o uberius reficias in statu aut subtrahas ut paz ante statum
Gal. decl.at drias inter hunc aphor.m et superiores et dt. q in p.cedenti dt solū
de morbis pacutis, hic aut loqt ulr de omi morbo et nichil aliud facit
in isto nisi q ponit istam drias, hic .n. dt. qn morbus est in vigore
statim quicunque morbus sit ut sit pacutus ut nō utoris tenuissima dieta
ista sntia Gal. p3. manif.us error Jacobi in hoc aphor.o dt .n. ipse q
morbus statim consistit .s. in pacutis et huius opp.m dt. Gal. et hoc fuit
pro tanto quia Jac. nescit videre aliques morbus in quo statim sit
vigor accentus et nō sit pacutus, sed multi sunt morbi in quibus
statim est vigor accentus et in nō sunt pacuti sinopalis humerosi
de qua .r. de ing.o Cap. 3.o et p.o q. in cap. de febre flegm.ca stuic.a
in ista febre statim est vigor accentus et in est longa et egr.o et

Aphor

dria inter hunc aphor.3 et superiores sec.m Gal.3

Jac. q dicit morbus in q statim sit vigor et morbus sit longus

ter.sit fortis in 20.ma et in 17o.ma si est pacuta ter.tia in ma et tunc in tali egr.ne
et qd non sit pacuta statim utaris tenuissima dieta et ideo Gal. dat in
tali egr.ne mellicratum usque ad 7.m, Et febris acuta quam pagmos licet
vocamus si est statim esse vigore accessionis et ideo Ypp. sic loquutus est ubi
q. s. in omni morbo quicunque sit si statim sit vigor accessionis tunc statim
utaris tenuissimo victu et hoc est illud qd heri dicebam, Iac. dt. alia
q. s. Ypp. dt. tenuis victus et alia mo sumit hic qz faciat in 4o. apor. quia
hic sumit pro ut dieta tenuis est coe ad tenuem et tenuissimam dietam et superius
sumebat solum pro tenui et ut dist.ur 3. tenuissimam, sed hoc est falsum, immo
Error Iac. et sumebat pro tenui et tenuissima et per tenuem victum exquisite sibi intelligit sucum
ptisane et sic hoc qd dico tenuis exquisite bene dist.ur 3. tenuissimam sed
non est merito de hoc tenuis sed est pp hoc exquisite, in statu et ante statum
pars auferenda est et isti exponit in vigore accessionis pars sibi est dandus
sed vult dice auferendus est. i. in statu cibus auferendus est, quia dicit aliq
medici ortius sunt unum tm paroxismum a principio ad finem et quidam etiam
sunt paroxismos qui semper eodem mo stant et dr omothena et quidam
semper declinat et dr paraptastica et que semper augent dr acmastica
sed in 2o. de diffs febrium cap. 2o. omothena vocat et a
Gal.no acmastica quasi qd semper sit in suo vigore et epacmastica
Ro Fla Iac. q. r. i. inualescens quae s. semper auget et paracmastica dr quae semper declinat
aliq feb. semper sit uniform Iac. ponit rones flas quare s. aliquae febres semper uniformiter
procedunt et causa huius dicit qr est ma et est quia ma est uniformis
sed si sit difformis et primo putrescat pars grossa tunc procedit
augendo quia cum putrescit pars subtilior tunc auget et. e. si incipit
putrescere pars subtilis tunc pcedit declinando quia putrescit postea
pars grossa que minus fervescet, 2o. de ing.o cap. 9o. dt Gal.
Ro Gal. 9o. de ing.o qz febris pseverat eodem mo et dt aliquando semper augeri ut quandoque diminuitur
semper, et in omni febre semper sit aliqua resol.o et de novo sit aliqua
inflamatio et si efficies tm de lignis adiicit quantum exhalat de flama
tunc ignis stat equalis si aut plus exhalat quam addas tunc pcedit
diminuendo si aut e. tunc sit contrarium et sic in febre si quod resolvit
est equale ei qd inflamat tunc stat equalis si aut plus addat quam
inflamet tunc auget et si e. est. e. est hoc; et qd non sit uniformis
qo. 14. Iac. quia sexta apor. huius consistit qd dieta sit ordinanda in ordine ad
summum vigorem accessionis et ideo querit in 14a. et 15a. quone, an in ordin.
dist.o Iac. dietam versus statum semper debeat subtiliari et p.o psup.it plures dist.nes
que clare sunt dicam tm q. s. quedam est cura regularis et ordinata
et illa est que fit 2m canones aliqua est coacta que fit seclusis
et est que fit ut evitet maius nocumentum ut digesta ma debet evacuari
et hoc est regulare, si aut antequam ma dig.a sit tunc evacuet hoc
dist.o Iac. impugnat est 9. canones sed fit ut evitet maius nocumentum, illa dist.o est falsa
immo oio debet facere medicus ut 2m canones ulis ut part.res et verus

est q alique regle uniles sunt et alique sunt part.les que f. exceptionem admittunt et io solet dici q qn cognoscimus 2m. ulis reglas hic sit 2m. canon sed qn sit 2m. reglas part.les ut q sit coacte in illud et est 2m. reglas ut s. digesta medicari et mouere no cruda nisi ma sit turgens ecce q precipit nisi ma sit furiosa, iac. dt. po de imalib 2o de malib no reseruantib 9o de malib reseruantib de imalib ut est ethica dt. iac. in pnco. ethice plus cibi det p unica cibatione q in statu febris ethice cu aut sumus in statu damus minus in unica uice sed damus plus de cibo in illis plib uicib q faciamus in pnco. in illis paucioribus uicib ut. u.g. in duab uicib dest in pnco. et in statu des in trib uicib et hic det esse maior quant.as illa que est in trib uicib q ea que dat in duab uicib in pnco. et dt. iac. hoc est qa in pnco. ethice uirtus est fortior et io pro unica cibatione p. plus dari et dt. in statu corpus est magis resolutum et io eget maiori instauratione go plus cibi in pluribus uicib in statu det q in pnco. in paucioribus uicib. ista deter.tio clar.me ista est neq est uera q in statu tota qntitas sit maior q in pnco. in febre ethica no pugnat cu ma sed solum uolumus extinguere calorem innaturalem et instaurare corpus go tm cibi demus est qntu uirtus pot digerere nam cibus infrigidat et humectat et p. instaurat corpus et nichil in ethica medicat q det minus cibi q possit uirtus sufficere nec sic sed in pnco. uirtus est fortior g. in equali tempore poterit maiorem qntitatem cibi digerere q in statu g. maior qntitas cibi in pnco. det q in statu et eqli tempore sed tu dices, in statu corpus est magis resolutum, concedo sed non debes dare plus cibi q uirtus possit digerere sed fortior est in pnco. dico g. q bene dt. uere q in statu det in plib uicib sed totum illud det esse minoris qntitatis q sit in pnco. de morbis malib no reseruantib dt. deter.o et nos postquam comparat pnci. acutum ad status acutum ut pnci. acutum ad status dig.nis ut. es. q s. comparat pnci. dig.nis ad status acutum, p.a 9o. uera est s. in pnco. acutum semp grossius dietes et in statu acutum dietes subtilius, pri pnco. dig.nis et status dig.nis dt. iac. subtilius dietes q in statu dig.nis qa in pnco. dig.nis est pnci. aug. et status acutum et sic acutum tunc sunt i summo uigore go tunc subtilius dietes. ista deter.o uera est uno excepto qa cu dt iac. q in pnco. dig.nis pleuresis sit status acutum sed hoc est falsum uma est in p.a parte aug. status acutum et reliquum id dt. in hac g.ne est uera, et io in pnco. dig.nis est subtilius dietandum q in statu et in 2a. parte aug. sed no subtilius dietes q in p.a parte aug. qa in p.a parte aug. dig.nis sunt acutum saeuissima et tunc tenuissime dietes. suma g.o est q cum acutum sunt seua tenuissime dietes et cu sunt remissa tunc dietes grossius p.o regiminis acutorum ultra 18. t.us dt. hypp. qn egr.o est

omis cura uel gnalis uel par.tis est ordinaria uel est coacta

deter.o iac.

impugnatio iac.

propria deter.tis

obo ad deter.nes

soto obonis

2a 9o. iac.

suma dictorum a iac.o

in statu dig.nis est uberius dietandum

Sumida hic plus cibi det sed in 2.a parte aug.i. expulsionis et in
statu dig.nis hic est sumida egr.o qa expellit et io hic plus
cibi des qa sunat expulsiones et qa et accentua hic sunt remissa
sed in p.a parte aug.i. qa ma nõ expellit et accentua hic sunt
remississima io hic subtilius dietes in religiis uere sunt qng posito
the morbis reseruantis mas ad unicas expulsiones hic d.t Jacob.
nõ sentis status longus hic a p.nc.o grossius dietes et uersus statum
subtilius dietes d.t Jac. hoc est uer qn status breves sed ipi morbus

Dicter.o Iac.i de dieta i morbis nõ reseruar

sed si status sit longus ut in 4.na que nõ sit status p. 20. dies hic
in p.nc.o p. ghis. libatione grossius dietes qz in statu in statu
quia p.qualitas cibatione minus damus, sed illud qd datur in pluris
uicibus totus hoc dit esse maioris qntitatis qz illud totus qd datur

Impugnõ Iac.i

in p.nc.o 4.ne. hoc falsissimus est qa nõ solus debemus subtilius
dietare in statu 4.ne. p.qualitas cibone sed et illud qd dat i plibus
uicibus det esse minoris qntitatis qz illud qd datur in p.nc.o ne na
divertat a pugna et ut sit magis intenta dig.ni, sed si tu das
plus cibi et q des in plibus uicibus tu divertis nas. R.ela g.a utis

R.la utis in dieta

est q in p.nc.o grossius dietes et in statu minus dietes nõ solus in
unica uice sed et qd dat in 4.na in plibus uicibus det esse minoris
qntitatis qz illud qd exhibet in p.nc.o, posita regla utili restat soluere
aliquas leues dub.nes an s. sit uer q des dietare in p.nc.o grossius

qõ de dieta

et in statu subtilius, Auic.a in cap.o de cura dissenterie et
et frenesis d.t in p.is duob dieb des par et postea augeas, sed hoc
fortificat reglam qa diximus q in statu accentu subtilissime dietes

solo aut. Sti Auic.

sed qn nos dicimus q versus statum subtilius dietes hoc est uer qn
status est longinquus sed egr.nes tales statim sunt status accentui

obo

sed c.o Auic.a in cap.o de cura febris flegm.ce d.t q in fleg.ca gl'egr
est in p.is 7.m dieb subtiliemus et postea ingrossemus R.o p.o q

P.a R.o

q laborant fleg.ca sunt multa fleg.ta quae sunt apta nutrire flegma
m. est sanguis diminute decoctus et multa aialia in cavernis
nutriunt flegm.te et io in p.is dieb damus par cibi qa hic corpus
sed nutr.is intr.ius et flegm.ta in sanguinem cuertit et digeruntur

2.a R.o

et io hic nõ est dietanda subtilis dieta. Ratio m.o et clarius in febre
fleg.ca durat p.nc.s usqz ad 20. dies et aug.us usqz ad 40. et in p.is
7.m dieb si uides q illud regimen debilitet uir.tem hic potes grossius
reficere et sic totus qd exhibet in toto p.nc.o est grossius qz tota dieta
aug.i. et tota dieta aug.i. est grossior qz tota dieta status, uos dicetis

obc

quare possu in una parte p.nc.is subtiliare et cur nõ incipit a grossa
et nõ recedit subtiliando. Ratio huius est qa illud regimen et dieta subtilis
digerit flegmata et io abbreuiat egr.ne et cu uides q hec dieta parum per

Solo

debilitet uir.tem hic grossius reficias sed in acutis hoc nõ pot fieri qa p.nc.s
est breue et io opus esset postea in statu ingrossare si in p.nc.o subtilies

et illud qd fit in fleg.ca in p.is 7.is diebus est cura tentatiua et si in fleg.ca p. tollerare seuium illud est melius qa hic tale conuiu curaret egr. [illegible]

lectio 23.a ord.maria

In accessionibus abstinere opz. et in procedentibus apsor.us dt. hypp. q.m.o sit ord.a dieta indicatione sumpta a, temporis morbi et et a, uir.is et erat hec dieta quo ad tempora uniuersalia totius morbi nunc in hoc apsor.o decl.at quo m.o qualibus die sit danda dieta, dicebam in apsor.o lecto q in morbis in quibus no est status subito in pn.o des dietas grossiorem qa qs. p. credere q hypp. uelit dre q in pn.o et .i. in p.a hora paroxismi des cibus uberiores ut si sit egr.o .u.g. egr.o qui hinc ad 7.as dies fecit status dt. hypp. in hoc casu des cibus grossiores i pn.o hoc no intell.s, in pn.o paroxismi et qa hic apsor.s ur bis dicere idez et mar.e 2.m uraz greca et lat.m trad.nes nonna ee hac. erranit in expone huius apsor.i no paroxismus et exacerbo sunt idez et no drunt et hic hac. dt. p.o int.ur de interpollanis .a.o int.ur de ct.nis et uult q exerescentia in ct.nis dicat exacerbatio et in interpollanis dicat paroxismus illa exacerbo, sed .q. uno hypp. p exacerbationes et paroxismu qd idez est int.dit excrescentia in ct.nis et et i interpollans sed uult dre hypp. in hoc apsor.o in pn.o qn status no est multus p.prinquus hic in pn.o grossius dietes sed no des cibu. i p.a hora paroxismi et hoc est uer no solum de paroxismis pn.cij. uhis tpius egr.nis, tmo et uer .s. ta de paroxismis status qz augmenti et qz declinationis ee dt. ur in accessionibus nunqz des cibus et ee no dt. bis idez hypp. sed expectanda est declinatio paroxismi, et sic hypp. no replicat bis idez qa cu dt. in accessionibus abstinere opz. sic ur exponit q.s. in pn.o paroxismi nunqz des cibus eis aut postea dt. in ipsa accessione abstinere opz. hoc dt. ut des int.re q no solum in pn.o paroxismi no des dare cibu ee neqz et in pn.o paroxismi aug.ti ipius morbi neqz in pn.o paroxismi status seu declinationis et sic est p.us int.us huius apsor.i alius int.us clarior dt. gal. in p.a par.a in q.to 19.o qa ibi hypp. ur easdem febres dre quod et hic replicat sed ibi diximus q m.s drant p febres quae hunt uera circuitus dt. gal. int.lit febres quibus sunt in temporibus deter.is paroxismi sum, snma g.o hypp. hic est q no solu dum est paroxismus sed et paz ante paroxismu abstineas a, cibo sed hoc .s. qn paz ante paroxismu des abstinere hu no potes scire nisi qn paroxismi sunt ord.i. no si no sunt ord.i. paroxismi tunc non potes eligere tempus in quo tu no des cibus ante paroxismu, sensus g.o est in paroxismis iniis no des cibus et in febris in quibus uenit de paroxismis et in illis abstineas a, cibo paz ante paroxismus necdum in natiis q in paroxismus des cibus et periodus seu circuitus ord.us idem est ex hoc manif.t p.z falsitas exponis hac. qui uult q in p.a parte loquat de interpollatis et in 2.a parte de ct.nis uno hypp. loquit

in fleg.ca est cura tentatiua

Apsor.s 21.o

error hac.i ponen.s diri inter parox.s et exacerb.nes

quid uelit hypp.s in hoc apsor.o

sensus apsor.is 3 hac.

isti ter. parox. accessio exacerbo exacuitio incitatio et excitatio idem signant. 9. sac.

ut tu dr 9tis q dr interpellatis, errat et hoc in signe dr sdem
significant isti ter. s. paroxismus accessio exacuitio exacerbo incitatio
et excitatio sed sac. dt. q paroxismus dr. de interpellatis et exacerb
de 9tis sed ubi hoc invenit et neque hypp. neque Gal. neque alii auctores
hoc dnt et ter grecus dt. paroxismi et isti traducunt accessiones periodus
dt. ter grecus et isti traducunt circuitus et sic sunt penitus idem
sigtis et sac. dt. q differunt qa periodus includit debitum tempus unius
paroxismi a pnc. ad finem et et alia exacerbescentia 2as. sic dt. sac.
et dt. q circuitus dicit solus tempus unius paroxismi cu declinatione
et quiete mo. et dt. sac. q paroxismus proprie est deterior pars periodi
et paroxismus proprius dt. sac. dt. et dt. et 2as exacerbescentias, dico
q bene uerum est q paroxismus est peior pars periodi, sed in dicere quatuor

Periodus 2m Gal. dt solus exacerbescentia cu quiete et no includit 2as exacerbescentiam et i summa dt totus aggregatum ex pnc. augto statu declinatione

temporibus paroxismorum periodus dt. solus exacerbescentia circuitur et no
includit 2as exacerbescentias neque est uerum q paroxismus dicat 2as ex-
acerbescentias una hypp. loquitur specialiter de pa. exacerbescentia, periodus
dt. totus aggregatum ex pnc. augto statu et declinatione et hoc totum
dividitur in duas partes, prima pars est pncs augtus et status, 2a
pars est declinatio que declinatio het quoque duas partes s. declinationes
et et quietes que est infebricitatio ut est in 9tis in quibus no
est declinatio et est et infebricitatio seu quies sed in 9tis febris
est tm declino et no recipit alia pars que est infebricitatio et pars
deterior periodi est pnc. augtus et status et hoc totus dr paroxismus

Parox. no includit declinationem 9 [illegible]

in paroxismis abstinere oportet i. in pnc. augto et statu sed non
interstatim in declinatione qa paroxismus est idem qd exacerbescentia sed
qn incipit declino hic no est amplius exacerbescentia et io interim
in paroxismis i. in pnco statu et augto no des cibu sed cu incipit
declinare hic des cibus et qp paroxismu hoc intelligat s. qd iam
dixi uidebitis gal. in 12o 9to metho. p hoc, hypp. qdt in
paroxismis no des cibu et pro hoc uidetur in regimine acutor
dt. gal. hoc et est pa. de regimine acutoru ter penulto sed breviter
dicit de hoc ibi sed in 4o regiminis acutor. 35. Car. declat
dt. Gal. q declat ibi qd breviter dixit in aplorus et sntia est q
cu sint paroxismi et et qn pars post futuri sint no des cibu

Probat q parox. no includit declinones

ut p mas horas ante, neque p horas mas ante des dare cibus, si
declinatio esset pars paroxismi hic implicat 9dno q. i. in paroxismis
no des cibus et q in declinatione det cibus et io paroxismus importat
solus pnc. augtus et statu sed no importat declinationes et in de
4or temporibus paroxismorum hoc uult dre Gal. h. lra sit corrupta
est qo hypp. sntia q neque in pnc. neque in augto neque in statu
neque pars ante pnc. des cibus sed expectes declinationes uel
omnimodam quietes si fieri pot ex hoc pz error medicorum qui credunt
q hypp. uelit dre q in pnc. paroxismi nichil des. i. solus cu est

frigus hic nichil dicit et cum est remotum frigus dant syr.os et post duas horas postquam est remotum frigus ut s. in aug.to dant brodium et dicunt quia cum est febris hic plus resolvit et ideo hic plus nichus est exhibendum et hoc fit venetijs et alij sunt qui servant hoc pro regula et hoc ego vidi et si non vidissem non crederem et sic intelligunt in paroxismis non dicunt cibus .i. dum durat frigus sed hi non viderunt textus neque gal.um et expedita sententia textus et quia videamus quid dicit iac. hic et declarat quo modo differat continua febris ab interpollata, continua fit ex materia existente intra venas, interpollata a materia que est extra venas et dicitur febris interpollata fit quia est cum interpollatione merito sinus et etiam quia humoris a quo dependet, gal. 2°. de crisi 6° 3° et 12° et 2°. de diffo febrium capitulo ultimo dicit quod continua est quia est de materia putrescente intra venas et cum est extra venas tunc est interpollata nisi faciat apima quia si fieret apima hic esset continua, iac. addit quod debet fieri ab humore qui de sui natura sit aptus facere interpollatam quia multi quod sanguis transiens extra venas faciat continuam et hoc dicit propter sanguinem credit non iac. quod si sanguis putresceret extra venas quod fiet continua et non interpollata, dico quod febris de sanguine non datur pura, gal. 2°. de diffo febrium ultimo et penultimo dicit quod sanguis si per iodicat facit iodicationem collere quia cum putrescit maior pars vertitur in colleram et quia non ita expellit sanguinem extra venas ut alios humores quia sanguis est propter dilectus et ideo non fit febris de sanguine interpollata, sed si expelleret natura sanguinem fieret hic febris interpollata ut si esset de collera, de febris continuis quedam sunt continue uniformes quedam sunt continue hentes excresentias et quando materia est in omnibus venis vel saltem in maioribus tunc sunt uniformes sed quando materia est in venis parvis hic fit cum excresentiis de eo.... 2m. quia natura, materiam illam expellit, iac. dicit omnis paroxismus habet 4or. tempora, sed in de tempus paroxismorum dicit gal. paroxismi in interpollatis ut plurimum sunt sex tempora et in continuis sunt s. tempora quia continue non habent infebricitationem et dicit principio inequalitas augmentum status declinationes et infebricitationes in principio calor retrahit pulsus et retrahit et extrema infrigidantur, post hoc calor incipit expandi et hic una pars est calida et alia non, et hoc tempus vocatur in equalitas et quando totum corpus est equaliter calidum et adhuc caliditas intendit hic dicitur augmentum et post cum stat calor dicitur status et postea declinatio et postea infebricitatio dicitur fit autem principio paroxismi quando calor naturalis retrahit ad intra sed est difficultas magna ad quem locum retrahat calor quia principio paroxismorum existente tunc extrema infrigidantur et ideo querit an ad stomacum vel pectus vel cor an ad locum ubi est materia retrahatur, in paroxismis materia expellitur de venis ad porositates musculorum et in principio paroxismi unum autorem dicere quod calor suffocetur a materia quod opinio quod calor hic sit in loco ubi est materia, decisio hypp. et gal.i clarissima est in 9°to et tu penultimo primi regiminis acutorum ubi dicit in principio paroxismi tota caliditas movet ad stomacum et pectus et inde transmittitur ad caput. 35. textu, 4°. regiminis dicit hypp. clare quod caliditas tota ad stomacum et pectus et sic ad cor et inde ad caput et vadit

Error multorum practicorum ex malo intellectu textus huius

quo modo fiat febris interpollata

iac. vult quod sanguis extra venas putrefactus non possit fieri interpollata

moderata dicta iac.

febrium continuarum alie uniformes alie cum excresentijs

2m. gal. febres interpollate habent .6. tempora et continue habent .5. tempora

difficultas ad quem locum calor retrahatur in principio febris

decisio difficultatis 2m. gal. et hypp.

qa vapores ex pector elevat qui concavant capiti, hoc probat et rone qa rigor fit sic precise d. Gal. 5. de acceny cap. 5. et in tract. de tremore rigor

Probat idem qd calor retrahat ad pectus in principio febris — et vertigine et est cap. 7. d. sigs sit in balnea et una gutta aque frigidissime proiciat sup corpus hic statim fit rigor et hoc est qa p(ro)ce(s)su noc. calor retrahit ad cor et sic n(atur)a materiam expellit extra venas et it ad musculos et hic fugit talis mas vir. et hic virtus retrahit qa est ac si gladio ut aliqua alia re, pungeres vir. et sigs fungat aqua frigidissima no potes dicere q hic calor retrahat ad locus ubi est ma et sic precise fit in principiis paroxismor qa ma exiens extra venas in musculos ex pensa sui cal. ut frig. sedit et d. Gal. in paroxismis p. calor retrahit ad intra et post cu ia fortificatus est expandit ut et fit in verecundia et sic ad stomacus et pectus retrahit et hic expandit et ad caput, sed q. qa q.

Opp. uno dicere Com 4. coll. et Avic. p. q. — coll. 27. et 28. cap. et p. q. cap. de horis febrium Avic. d. principium febris est qn calor comprimit sub ma qd fluu retrahit et sic d. Com dico q Avic. et Com loquunt de principio all totius morbi ut dicimus in principio at augto ut statum paroxismi et est sicut qn ligna ponunt sup ignes et hic no apparet flamma neq cinis sed qn ignis incipit agere hic apparet flamma et cinis et sic in principio morbi alis est qa in principio virtus no vincit mas et hic no apparent signa manifesta digestionis sed cum calor incipit agere in mas hic incipiunt signa digestionis et qnq p. 15. dies durat principium qa s. no apparent signa manifesta digestionis ut est de Amaziano pleuritico in quo duravit principium p. 15. dies et sic Avic. et Com non loquunt de principio partis, si aut volumus salvare q in principio paroxismi calor submergit ad mas possumus dicere hoc ce verum no qa calor moveat ad mas et inde ad pectus et ad stomacu hic moveat sed calor

declarat dicta Avic. et Com — naturalis q est spus vel vapor aereus hic in principio retrahit ad pectus et trahit ad se sanguis qa retrahit et hic cum calore, sanguis et et fumi mali et hic suffocat et sic in principio paroxismi et calor submergit a, ma sed no a, ma que ia expansa est in musculis sed a, ma que concitat spus calores naturales, habito qd mo neq in principio paroxismi neq in

De mota a, Iac. — augmento neq in statu des dare cibus d. Iac. si sit febris continua sine

decisio Iac. — exacerbentia qn dares cibum ut si habeat exacerbentias et incipit v.g. declinare in hora 20. et hora 23. veniat alter paroxismus adeo q sunt paroxismi subintrantes ut quasi subintrantes qn dares cibum.

decisio Gal. — Hoc solvit satis frivole et diminute d. damus in hora consueta ut frigidior has ambas generes xi. de ing. cap. 5. decidit Gal. in Comothinem dat vel hora qua eger est magis alleviatus ut hora consueta ut frig., sed q. si est uniformis qo mo qd erit qnq alleviatus magis ipe eger, dico q hs febris quo ad intensum esse et inflamatus esse precedat eodem mo in qnq eger magis supportat febres et qnq est sibi magis molesta illa febris ut hora consueta et frig. des cibu ut si sit consuetus sumere cibus in hora frig. sed si sit consuetus sumere cibus in hora

cal.re nec prevalet ppetudo supra hore frig.s, quo ad alia casus si sint	co(n)suetudo prevalet hore frigidiori
s. paroxismi subintrantes, eg(r)ecius hic medico satis prudenti et d.t vide
si p. ter.s in 4a ut in 5a et hic ibi recapitulat totum qd dictum est
in hac pa par.e Aphor.z et d.t q hic nichil des, sed si egr.o sit
longior ut eger no p. supportare, hic p(ro)pe statum unius paroxismi
et p(ri)nc. alterius cibus est dandus, ut si hora 12a sit status paroxismi p.i
et 22a hora sit p(ri)nc. alterius hic hora 17 des cibum sed si sint
solum 4er hore in m.o hor paroxismorum hic d.t Gal. elige qd minus
malum est et d.t consideres membrum qd patit et consideres dispositiones
status et p(ri)nc.s et dispones ut si stomacus aut epar patiat flegmone
tunc potius des cibum in statum paroxismi sed si no sit flegmon in
stomaco neq in epate hic consideres mores status et mores p(ri)nc. aliqs
status no est cu multa flama neq cu multis vaporibus et hic in isto
statu des cibu, sed si status no sit siccus et sit cu multa flama et vaporibus	des vi. a, cum no [illegible] pone 7.i coll.t A ver. [illegible] lect.ne 26.a
hic no des cibus in statu sed potius in p(ri)nc.o q. consideres mores et psuetudines
p(ri)nc.s et si no sit multa retractio caloris ad intra et no sit multa retractio
pulsus, hic melius est dare cibu versus p(ri)nc. 2.i paroxismi si aut sit e(con)t.
tunc f. p(ri)mu et sic compares adinvicem mores p(ri)nc. et mores status, sed si
status sit cu multa flama et p(ri)nc. cu multa retractione hic f. qd volueris
qa utrumq erit malum, Cras expedias qones quas movet Iac. de for.o
Lectio 4a ordinaria
In accessionibus abstinere op.z ro diximus q in paroxismus est unus in interpollatis
at in co(n)t.uis cibus no dat, ro dicebat q co(n)t.ue sunt quarum ma intra venas
putrescit et interpollatae sunt quarum putrescit extra venas, Iac. vult decl.re
p.o m.o et q ma putrescat extra venas p. fieri co(n)t.ua et q et q putrescat i venis
pot fieri interpollata, sed d.t ipse doctores de hoc no dixerunt qa hoc raro evenit	Iac.i t. q ma exns extra venas sine apate f. co(n)t.uas
d.t si ma sit extra venas et sit in loco p(ro)pinquo cordi et sit directus
respectu ad cor, hic poterit effumare ad cor et sic hic fiet co(n)t.ua, ma non
p(er) aliud fit co(n)t.ua ma exnte in venis nisi q ma effumat ad cor, nos
fatemur q si ma sit extra venas et f. apma qo hic f. co(n)t.uas ut in pleuresi
et piplemonia et de hoc no est dub.m p(ro)ea pro q ma exns extra venas	Impugn.o op.nis Iac.
et no faciens apma no p. f.re febris co(n)t.uas 3. 5. p ties(?) 4er dies durantes
hoc n. est impte, h. d. fe q durant p 12 horas ut in 3a p lo hoc ma
si multa sit ma que est extra venas et p(ro)pe cor, hic si sit multa
f. apma et hoc nos concedimus q s. ma putrescat extra venas causet
apma et f. febres co(n)t.uas sed si sit pauca hic resolvit et bene f.
febres p(er) 7.r ut octo horas sed inde resolvitur et bene pot et illuc
alia ma transmitti ubi erat illa q in resoluta est et hic fiet interpollata
et sic ma exnte extra venas fiet interpollata et bene verum est q	pot fieri febris p(er) subingressu paroxis.r ma exnte extra venas
p subingressus paroxismor p. fieri febris ma exnte extra venas
sed hoc no est ad p(ro)positum Iac.i, Iac. d.t si ma sit in venis parvis
hic f. febres interpollatas qa ma in venis parvis no in quacumq q(ua)ntit.e

f. febres, et dt Gal. pono q una die a venis maioribus ad minores expellat
ma que f. febres et alia die expellatur ma que h. putrescat tn qa est
q. iac.m q ma cons ta pauca tunc no f. febres, et sic erit febris interpollata, hoc facilis est
intra venas parvas imaginari sed ex parte rei no inuenit qa 2o de diffs febrium ult.o Gal. dt
no f. interpollatam a, venis magnis ad parvas ma no expellit nisi sit stimulata virtus et
si ma sit pauca tunc no solum expellet a, venis magnis ad parvas, sed et
expellet extra venas parvas, sed si no expellat extra venas tunc est ut rone
malignit.is mae vel rone multitudinis mae et tunc f. contia sed si sit pauca
illa ma et extra venas maiores expulsa ut fovis in venis parvis, tunc sit
et magnus fomentu a, mais circumstantibus h. illa ma in se esset pauca
diff.tas q.a no s. dt et sic fieret contia ex apsor.m suum est diffitas no est inter Gal. 2o de
i duos Gal. et Hypp. ingenio cap.l 4o h. hic apsor.m et et cap.l 3o ubi in duobus casibus dat cibu
stante rigore et stante frig.te sed p.s casus no est s. nos qa in po casu
eger est tn debilis virtutis adeo dub.m est an perat et cap.l 3o loco allegato
dt. h. medicos qui in oni cas.u precipiebant ieiuniu p 3s dies et dt q in
collericis hoc no p. fieri et dt q ipse sunt egr et voluit q darent ipsi
cibus sed in [illegible] qa virtus erat tn fortis adeo potuisset p dies stare
sine cibo, io voluit docere q.o mo. ille incipne.o no potuisset stare sine
cibo ut illi volebat, et dt q noluit dare cibu in ea die et tunc euenit
sibi sincopis et statim dedit ptisana et vinu et sic instauratus fuit et
soly q.o d. ius si iste casus no est h. nos qa est virtus debilis, sed cap.l 4o 2o de
ing.o in pinc.o paroxismi precipit dari cibus et est casus qn incurrit rigor
per acuitatem vapor et dt sit quis collericus in estate qui vigilet et ieiunet
et irascat, tunc in isto humores sunt collerici et fumi mordaces et i cuius
tales fumi devenientes mordent et hec dat in pinc.o paroxismi panem
q.o cu lotione infusum et tunc mitigatur rigor, nos dicimus si sint tm vapores mordetis
certim qcare sequit febris fr.o q est qa cu sit rigor tunc pori restringut
et vapores no p. exire et sic inflamant et fit febris, et io si tu des
cibus in pinc.o rigoris, tunc talis rigoris mitigantur, sed p.o regiminis
penus 4o et 4o regiminis 35 t.x dt q in pinc.o paroxismi no des cibus
q.o repugnant ista ad invicem, sed facile concordantur intra Hypp. et
intra Gal. qa loquit Hypp. in paroxismis febrium putridaru et de hoc
loquitur Hypp. in apsor.o xi.mo, casus aut Gal. est casus febris effimere
ma Gal. postqam posuit illum casum et dixit in pinc.o paroxismi des cibu et dt
si aut febris incepisset no des cibus sed expectes declinationem, sed non
expectat multas declinationes et dt Gal. no est diff.le cog.re tales dis
positiones in qua no est humor putredo et sic vult q sit effimera, breviter
tunc est q nisi provideat tunc ex effimera fiet putrida, ut est di- cr.o
in pinc.o effimere et cato in cap.l 3o in 8 de ing.o et ex urina et pulsu et ex mo. calis
mordacibus vaporibus cog.tur et cog.ur effimera, et tu illi medici no volunt credere rom neq
pot concedi panis [illegible] per.to neq tn volunt expiri, tunc neq et credent Aristotelis neq geo-
metris et io sunt dimittendi et sic Gal. loq.t ibi 4o cap.l de effimera

pa. 4. in trac.tu de effimeris cap. 9o dt. Avic.a in aliqs effimeris debem. freq. in p.ne. poroxismi dt. cibus et in aliqs no immo dt expectari usq ad declinationem et isti sunt casus ut d.t Jac. de parti.s i. in effimera ex labore in effimera ex fame in effimera ex angustia in effimera ex multa collera abundante in corp.e et in effimera in qua sentit horripilatio in p.nc.o et sic d.t Jac. de parti.s q isti sunt quinq casus sed Gal. no facit hos quinq casus et hoc s. deq d.t Avic.a qd et Gal. et isti credunt q si sit effimera ex labore et q sit in p.nc.o sine rigore q deq dare cibus, sed hoc est fals immo nisi sit rigor hic no deq dare cibus in p.nc.o et uis videre, qa Gal. d.t in omi effimera semp expectes declinationem, nisi in hoc casu in quo pp mordacit.e vaporis fit horripilatio et d.t si incepisset febris hic expectes declinationem et ex. x.o de ing.o cap. 4.o a Gal.o accepit Avic.a et io no p. isti int.re Avic.ns qa no viderunt Gal.m in eo loco et io in effimera ista que incipit cum rigore damus cibus humidus in p.nc.o qa ex rigore fit febris, sed cibus datus mitigat mordacitatem vaporis et hic no fiet febris, sed cum incipit febris hic febris intenditur et stomacus a febrili calore est alteratus io no p. tollerare et digerere cibus et sic no pot amplius febris p.hiberi io hic in p.nc.o poroxismi no deq cibus sed deq in declinatione et Gentilis ibi sup eo loco Avic. nihil d.t sup hoc et Jac. de parti.s enumerat illos quinq casus pro distinctis casibus et est magnus error, Aphor. 9o isti. pi. in humidis est semp verus, sed in effimeris est et verus nisi in uno casu tm qn s. effimera incipit ex humore mordacit.e, uos dicitis dum est q no det cibus in poroxismo neq parum ante sed p multum tempus ante no det dari cibus, ratio uir velle q p tantum tempus ante det.r adeoq sit digestus in p.nc.o poroxismi, pa. 4. in cap. de cibone febricitantium in gnali d.t Avic.a hac ut qn venerit poroxismus cibus sit digestus sed pa. 4. cap. de cura fleg.e d.t det.r cibus ad minus p 4or horas ante poroxismum aliq dat p 8o aliqui p 4or horas aliq p. 6. sed in 4or horis no uir q. p. bene digeri, de cura 4.ne clare d.t q det cibus adeoq sit vacuus stomacus in p.nc.o poroxismi et de fleg.a credo q et det cibus tm ante poroxismum adeoq sit digestus in p.nc.o poroxismi nisi qn nos dubitamus de uirt.e sed fleg.a p.iodica het tm sex horas p.h. quietis et durat et durat p. 18. horas, si uis dare cibus corp.i mundo tantum hic no. p. dare nisi p sex horas ante sed qa in fleg.a solet stomacus debilitari io d.t ad minus p 4or horas det et d.t ad minus et sic si potes dare p sex horas est p.r. hic deq sed forte dat p 4or horas et aliqd cibi restet in stomaco et facit hoc ne ledatur stomacus, comparando p.nc.m ad declinationem, in est dub.m q in declinatione det dari cibus et no in p.nc.o sed comparando partes poroxismi simul de hoc est dub.m, et poroxismus dicit solum p.nc. aug.m et statum, uos dicetis allegat Gal. de 4or temp.s poroxismorum, dico q t.us grecus d.t de 4or temp.is que in morbis reperiunt et io citra illa fecit p.les errare et et quinq in.e et sic cu ibi mutat

confirmat idem, et ausho Avic.a p. 9.

obo q. Jac.s de p.ti.s et certius uult q cu Avic.a d.t patiens ex labore et angustia et ex fame et ex illis in quorum corp.ibus collera p.lima est et patiens horripilationes i p.nc.o q sit unus tm casus et no quinq casus

cibus datus i p.nc.o illius effimere mitigat rigorem et sic p.hibet febrem

limit.o Aphor.

c.d. d.o in dens Avic.a

concordat dca Avic.a

obo p.lures q declinat est pars parox.i

sol. dubiis — ser tempa porisimi uult dre hoc sunt tempa piodi bene uerum est q. apud modernos et et aliquos alios porisimus quandoque capit p periodo. dubium est s. si cogamur dare cibum in porisimo in qua parte porosismi magis conuenit et est quod istud Iac. diffitas est in hoc p diuersas auctoritates Gal. p° regiminis, sto penult.° et lra antiqua est illa dt. n. sbi quibus datus in pnc.° et statu ualde nocet, sed in greca dt. cibus datus est in pnc.° et aug.to ualde nocet et de statu nichil dt. et dt. Gal. quando stomacus est pessime dispositus tunc non des cibus sed hoc est in pnc.° et non in statu et declinatione quia in declinatione detur cibus ex hoc m.° loquendi aliqui uolunt quod semper in pnc.° sit peius dare cibum quam in aliis tempibus Gal. xi. de ing.° ult.° ex proposito hoc deter.at, et dt. si cogaris dare cibus in statu uel in pnc.° et dt. quandoque in pnc.° et quandoque in statu des cibus et sicuti quod in putridis det cibus sub statu pti porosismi et longissime a pnc.° alterius porosismi tunc dt. consideres mores pnc.ii et mores status quod ut f. reglas ulas, ego dabo uerum intellectum istarum auctoritatum, ita

dub.m

sol. dubii — que est xi.° de ing.° ult.° est dicta et clara est et 2.m quod pnc.° est diuersus et status est diuersus sic quandoque in pnc.° des cibus et quandoque in statu, in tractatu de 4.or tempibus que in morbis reperiunt dt. multe sunt febres que recipiunt sine retractione et tunc in pnc.° p. dari cibus quia tunc non est illa retractio, sed p° regiminis penult.° uult dre quando stomacus est optime dispositus est melius dare cibus et quando stomacus est pessime dispositus est peius dare cibus sed in pnc.° porosismi [illegible] in [illegible] est pessima dispo stomaci et quandoque non est sic quia quandoque in pnc.° non est illa pessima stomaci dispo, 4.° regiminis c. 5. supponit stomaci malam dispones et talis dispo non solum est p caloris retractiones sed et est p uomitus et et pp alia, et in statu non dt quod stomacus sit pessime dispositus sed quandoque in pnc.° est talis dispo pessima et non uult dre Gal. quod ut quod in omni pnc.° est deterior dispo stomaci quam sit in statu bene fateor quod non reperitur tam mala dispo stomaci in statu quam in pnc.°, ut quando febris sit talis quando fiat in pnc.° tanta retractio et stomacus cibus amplectatur tunc [illegible] habeat uomitus et tunc sit status cum magna flamma, tunc deterius est dare in statu quam in pnc.°, sed si queras de pessima dispone stomaci, tunc hoc est in pnc.° nam in statu nichil aliud est nisi magna inflamatio et talis inflamatio in dando cibus non inflamabiles, cras uidebimus quod dicat Iac. super hoc [illegible]

Dico tm quod in aliquo statu est peius dare cibum

Lectio 25.a ordinaria

In proposita diffte s. in quo tempe porosismi peius sit dare cibus, dixi fuit 1.a Gal.ni quod quando deterius est in pnc.° et quandoque in statu, Iac. in et Ugo quia crediderunt auctoritates Gal.i p° regiminis acutorum sto penult.° ee ubi stinxi quod s. semper deterius sit dare cibus in pnc.° quam in statu

Po. Ugonis et Iac. — ideo ipsi nitunt hoc saluare, et p.o fund.tos suos sat est considerando nocumenta que

super quo nota — sequunt ex cibo p° uirtus grauatur et impedit a pugna cum ma

2m noc.tum est q prolongat paroxismus, 3m noc.tum est q cibus no bene digerit et ideo sup fluitates multiplicant, 4m. sequit inflamatio sed dnt isti, pla ex istis et fere oia fuit si detr cibus in pncio. sed si in statum detr sequitur solus inflamatio et no est tunc periculus q calor retrahat et q prolonget paroxismus et ideo vr q peius sit dare cibus in pncio q in statum hoc fundtum bene declarat q sepe sit peius in pncio dare cibus q in statum et maxime qn in pncio fiet maxa retractio, sed si in pncio no fiet illa tanta retractio, tunc in pncio poterit dari cibus et melius q in statum et sic hoc no deluit determinones factas, 2m fundtum fuit est, qa si cibus in pncio datus no solus nocet in pncio sed eius noctum extendit p oia tempa na stat p 7m horas cibus in stomaco ut ppe p 7m horas, et sic in temp augti et status, erit cibus in stomaco, sed si detr cibus in statum, tunc cito transit [struck] statum Aliq dnt nos intmus q melius est dare cibus in pncio. sed q detur in tanta qntitate dctorum adeoq p duas horas resoluatur, sed dixi de ingo cape ulto Gal. loquens de hoc dt q qnq in pncio est melius dare cibus q in statum et loquit de cibo quo pot regi infirmus p diem sed vo q hoc 2m fundtum bene probat q qnqs est melius dare cibus in statum q in pncio. sed si sit status morbi cus maxa flama et febris sit acuta et sit periculus pp tanta flamam ne eqr ad malus fines pducat et tunc dare cibus in statum est malus et peius q si daretur in pncio, et si pncio sit no cus multa retractione, tunc melius e dare cibus in pncio et h. restet aliqd cibi in statu tn th dria est de cibo exhibito in statum et de cibo qui dat in pncio, et in statum et restat aliqd cibi in stomaco si sit cibus exhibitus in pncio, sed cibus datus in pncio, tunc qn no est multa retractio et uapores cibi resoluunt et cus erimus in statu uapores erunt resoluti et sic no facit hoc, q nos nals de cibo dato in pncio aliqd restet in stomaco tn no pot nocere qa uapores sunt resoluti, sed cibus et datus sit in statum tunc uapores resoluunt et ideo nocebit, postea ipi dnt comparando augtus ad status et dnt minus malus est dare cibus in augto q in statum et hoc dt pp autstes Gal. po regiminis acutorum penulto. gto, sed illa autstes est corrupta ut dixi, sed q qo fieret transitus de extremo ad extremus sine medio dicimus q in pncio sit malus ut 6. dare cibus et in statum sit malus ut qqr et in augto ut 4or et sic fit transitus, a 6. ad 4or no ptranseundo medius qd est qnqr, vident isti q opz dre q ut no solus pncio sit peius q statum ut q no solus augtus sit minus malus statum, imo in ulta parte pncio erit minus q in statum, tenendo determinones Gali. opz dre q qnq peius est dare cibus in pncio q in statum tunc in augto et est peius dare cibus q in statum, qa adueniente statum succedit declinatio et in augto sepiunt et uliqua accentia pncii et si melius sit dare cibus in pncio q in statum tunc in augto est et

2m noctum qd sequit ex cibo dato

3m noctum

4m noctum

solo pi fundti

2m fundtum eorum

verum Aliquorum

solo 2i fundti

error eorum pp depravatam lram Gali. penult. pi regimis

determtio 2m Galm

melius dare cibus q in statu, vos dicetis, bene videmus q quanq peius est dare cibus in p[ri]n[cipi]o et q[uan]to in statu, sed q[uo]d querit Ypp[ocrat]es [...] ponitate q[uod] s[it] equale malum in p[ri]n[cipi]o et in statu ut q[uod] sit contra retractio in p[ri]n[cipi]o et in statu [...] est tu peius resp[ondeo] q[uod] sequitur q equale malum est quia malitia que est ex exhibitione cibi, est p[ro]p[ter] malam disposit[ionem] stomaci sed si in p[ri]n[cipi]o et in statu sit equaliter mala dispo[sitio] stomaci [...]

compare retractionem caloris factam in p[ri]n[cipi]o ad inflamationem in statu dico q[uod] hec comparatio no[n] pot[est] fieri q[uia] no[n] sunt eiusdem r[ati]o[n]is et no[n] p[otest] fieri [...]

Aphor[ismus] xij[us] — paroxismos et co[n]stitutiones [...] in hoc aphor[ism]o Ypp. vult declarare q[uo] m[odo] cog[nosci]mus paroxismos et status morbi [...] status erit et declarat q[uo]r[um] ex quibus hec

int[entio] Ypp[ocrati]s i[n] aphor[ism]o — p[ossu]nt cognosci s[cilicet] morbor[um] tempora anni circuitum successiva incrementa et ea que post appare[n]t que sunt in sputo vel urina vel sudore vel egestione [...] in superiori dixit Ypp. q ordinatio in toto morbo sumit ex vir[tute] egri et ex temp[or]e status ordinatio aut[em] diete part[icular]is [...] uniuscuiusq[ue] diem sumit a paroxismis q[uo]d pro recta ordinatione diete op[ortet] cog[nosce]re vir[tute]s egri statum morbi et modus predicandi [...] hic Ypp. docet cog[nosce]re duo s[cilicet] paroxismos et statum egr[itudin]is et nichil d[icit] de cog[nitio]ne vir[tu]te [...] dividit [...]

Divisi[o] [...] — partes [...] in p[rim]a ponit int[entione]m Ypp. et d[icit] [...] cum sint 3[a] quid debet medicus co[n]siderare et tu Ypp. dimisit vir[tute]s et docuit solum cog[nosce]re statu morbi et modum predicandi, in 2[a] q[uo] m[odo] morbi illud ostendunt in 3[a] parte docet q[uo] m[odo] tempora anni illud ostendunt in 4[a] parte docet q[uo] m[odo] circuitum successiva incrementa illud declarant in 5[a] parte docet q[uo] m[odo] signa post appare[n]tia hec s[unt], in p[rim]a parte d[icit] si ad memoriam reducant que supius dicta sunt erit utilia hic q[uod] s[it] noscere vir[tute]s egri et statum morbi p[ro] ordinanda dieta p[ro] toto temp[or]e [...] et paroxismis aut sumit medico cog[nosce]ndis [...] m[odo] debemus ordinare dietam p[ro] qualit[ate] dic[it] d[icit] Gal[enus] q[uod] [...] medicus videt egrum et ex pulsu et ex declarantis in pronosticis pot[est] [...] cog[nosce]re vir[tute]s, 3[o] de crisi ac fine d[icit] q[uod] Ypp. nichil d[icit] de pulsu vel q[uia] ignoravit vel q[uia] credidit q[uod] sit tanti momenti, in nobis est virtus na[tura]lis a[nima]lis et vitalis et q[uan]do ad vir[tute]s a[nima]lis et vitalem diffusissime d[icit] Ypp. in pronosticis et posuit plura signa quibus cog[nosci]mus fortitudinem vel debilitatem virtutis a[nima]lis et ex urinis et egestionib[us] et sputis cog[nosci]t[u]r virtus na[tura]lis an sit fortis vel debilis et de hoc in pronosticis de vir[tu]te a[nima]li posuit et plura signa sed ex fort[itudi]ne vir[tut]is a[nima]lis et na[tura]lis sentir q[uod] sit et fortis virtus vitalis, sed quare no[n] dixit hic Ypp. et p[ro] capita de vir[tu]te ea d[icit] de post apparentib[us] et de morbis et de temporib[us] anni et de successivis circuitum incrementis quib[us] cog[nosci]mus statum et paroxismos, d[icit] Gal. q[uod] [...] antiqui dic[unt] q[uod] pot[est] cog[nosce]re virtus [...] no[n] p[otest] precise cog[nosce]re q[uan]titates vir[tu]tis [...] coniecturam et coniecturas artificiali possumus [...] accedere ad verit[ate]s certa n[on] vero q[uan]titas no[n] pot[est] scribi sed multi antiqui dic[unt] q[uod] status egr[itudin]is in 3[o] [...] no[n] p[otest] cog[nosci] et sic et q[uod] no[n] p[otest] cog[nosci] modus predicandi [...] hic

Aut[horita]s Gal[eni] q[uod] [...] p[er] tenen signa pulsus no[n] est certum [...] vel morte [...] sumpta ab egest[ionibus]

hoc q[uod] potes cog[nosce]re

ex 4or potest cogre et statum morbi et modum iudicandi, uos dicetis Hypp.tes · ex 6o 3 Hypp.
sequitur loquens de statu uocauit statum et sic uocat constitutiones et non
dt. statum, Gal. in glo dt. q per constitutiones morbi uolumus cogre non solum
statum morbi sed et an morbus sit acutus uel non, et sic constitutio includit
consertim qn erit status sed includit et cogre qn erit augtum et prinm sed · solo et per 2ob. non int.
preserlim qn erit status et sic per constitutiones intur status et ordo aliorum temporum · alia tpora morbi
supra uobis declum quo ad cogdas egri uirtem que per dictos tollerare et Gal. dt
uidere uirtes quo ad pulsum et uitales uirtes, dialis et dales et etatem et situm corporis · q docuit cognosco per noc uirtis egris
et regiones temporis ani et an stomacus sit fortis uel debilis et consuetudines egri et
si seruauerit suas consuetudines antequam incepit egrotare, po regiminis q 3o
go ista ponit et ego dico q excepto pulsu Hypp. de omnibus aliis loquitur
in hac pa parla et post hunc 12o apsorm ponit alios apsor. et dt q. mo
ex etate sumatur indicatio de cibo dando et hoc in 12o apsor. sed sub
etate continet situm corporis docet et cogre uirtes egri ex temp. ani, uentris dispositione et ur-
et sic et docet cogre uirtes a regione qa hoc est de temps. anni et de · Curtius ostendit q Hypp.
regione et de uirt. diali non dt. qa facillimum hoc est uitam, dispositionem stomaci · in hoc so. docet et
et consuetudinem egri opz. q tu cognoscas ab egro et ideo Hypp. non docuit te hoc · cogre uirtutem
go que erant considerata ad cogdas et uirtes dt. Hypp. et ideo li. in hoc apsor.
nichil dire indicat de uirte tu infra ponit que . f. pro uirtis cogda, Restat
nunc uidere quomo cognimus constitutiones morborum, et est .2. pars eius sed ex · et modum iudicandi
dt. Gal. et in po et in 3o epidimiarum et libri epidimiarum sunt l. facti
pro pronosticatione hoc dico go mo, s. hec cogur et mdus pronostieorum et ipse Gal
dt. q in lis de crisi et mars. in po et 3o posuit uerba Hypptis eu docentis
exponere et ideo dt. Gal. q breuiter ipse uult hoc declre dt. q Gal. loquendo
de morbis interpollatis, 3na breuis est, quotidiana est longa, et 4na est adhuc · de morbis interpollatis
longior si cogcas pa die esse 3nas tu cognosces modos iudicandi et
cognosces statum qn erit 3na n. parum in 7m iudicis terntam et si sit quot.
cognosces q transit 14. et 20. et non opz cogre qn erit status in tali mense
et dt. Gal. q 2o de crisi dt. quomo pa die pot cognosci que febris sit et
qui non cogsceit hoc pa die non meret nomen medici, et 2o de crisi capo 2o
et dt te exercere et sepe uidere quomo incipiant iste febres et et dt uider
qn erat complet ut signum uult cogre plantam non solum opz. cogre et uidere eam
qn est copleta sed et qn incipit plantam dt eas uidere et qa si non se exer-
cuerit in uidendo eam qn incipit non cognosceret eas que . s. planta sit
dum incipit li. eam cogdt. aut facta est et dt. Gal q si quando errauerit pp
hoc non desistas, ut euenit et sagittario qui non semper tangit scopum et
dat exm. Gal. de 3na et dt. si tu uis cogre an sit 3na dt considera · exm. pleriis 3na 4 rigore
omnes partes paroxismi .s. prinm augtum et statum et declinationem et uidem in
3na rigor sit intensus in po paroxismo et in 4na sit rigor in prinpo
sed remissus et in quotidiana non sit rigor f. rigor 3ne est talis q. s.
ur q. s. pungat caro et cutis et in 4na non f. sensus punctionis
sed f. sensus frigis et ur q penetrat ad ossa, q. si in principio

f. 1.

vomitus coll^s. i p^nc^o. cert^me. sig^m 3^ne

parosismi evomat colleram tunc est longe certior q est 3na si considerես pulsu
in 4na est tam rarus et parvus et longe magis q in sanit^e. et est ac
si esset pulsus decrepiti sed in 3na fit in p^nc^o. parvus et rarus sed non
tm, 2°. in 3na est pauca diversitas, in quotidiana est maior diversitas
et in 4na est maior diversitas, 3°. in aug^to 3^ne porosismus cito venit
ad augm^m et calefacit totum corpus in quotidiana non cito calefacit et
difformiter calefacit et sic et in 4na. in statu 3^ne est status cal.^or et cal
intensior siti in 3na declinatio est cum sudore et quandoque cum vomitu vel egestione
collerica et tunc d^t. Gal. si vides hec signa et non credis q sit 3na tunc es non
solum lapis sed lapis molendini immo tunc des videre q terminabit in 4^a. nedum
q credas q sit 3na pura, 4^or sunt que statuunt 3^nas puras 2° de dris

4^or q statuunt 3^nas puras

febrium ubi loquitur de hac febre q.s. non transeat 12 horas et q incipiat cum rigore
et ter^ur cum sudore et q et ter^ur cum vomitu vel egestione collerica et si sit
ista 4^or tunc est 3na pura et si desit aliquod hoc 4^or. tunc non est pura sed si
sit dub^o in hoc, tunc considera complexiones etates et regiones et si compl^o sit collerica
et etas et regio consentiant tunc est 3na et si tunc et plures egr^nes q sunt
simul 3^ne tunc scias certe q illa febris non erit nisi ipsa 3na

Lectio 26^a ordinaria

Secl^do q^o m^o na morbi sig^at modus judicandi et et statu egr^nis Gal. p^o dedit
ex^m in interpollatis s. de 3na quot^na et 4na, sed q^s dicet ur q sint plus
febres interpollate q^a Hypp. p^o epidimiarum et etiam in 3^a parte p^i libri
nucat 5^nas 7^nas et 9^nas quare q^o Gal. non dedit et ex^m de his, Gal.

Gal. non tenuit dari alias febres ab his q nucat p^o de dris

de istis non d^t q^a non tenuit eas febres dari, sup. n. eo t^u Hypp. in p^o epidimiarum
d^t Gal. q toto temp^e sue vite 7^nas non vidit neque 9^nas bene vidit
5^nas sed satis confuse et propterea dub^m an dantur talis febris et q^ro
Hypp. nucat talis febres hic non d^t ex quibus mais fiant et que signa
habeant et d^t Gal. q Hypp. ponens hic ex^a egror in epidimijs nunquam
posuit ex^m de egris patientibus has febres et d^t Gal. q bene ver est q Hypp.
non nucasset illas febres nisi illas vidisset et d^t Gal. q quandoque quis
habet febrem et liberatur et q^a postea utitur victu inordinato in alia ma
coadunatur que f. febrem in 7na vel in 9na die, sed hoc non est q^a
ma aliqua de 7no in 7^num proiciet et id p experi^as oport videre an
det febris 7na de ma que eo m^o proiciet, et videre ne accidat
aliquis error adeo quod eveniat sine ad 7^m dies iterum febris sed hoc sit per

quo m^o quintana fieri apud Gall. detur

errorem commissum et tunc non esset 7na na q^d clarum est non esset 7na sed esset
ex errore, Hypp. de quintana dicit q solet fieri in phisicis et hec videbimus
ut et ego vidi non q in p^nc^o incipiat quintana ut est de 3na sed
tm de laugis phisicis videbimus febres que erit quintana non q ipsa incipiat
quintana et q ipsa desinat quintana, sed in ro egr^us sunt quandoque duo
vel tres paroxismi qui sunt quintani et id d^t Gal. q quintanam vidit confuse
i. q^a in phisicis vidit duos vel 3^s paroxismos quintane sed non q quintana
inceperit neque q desierit quintana, p^a 4^t tract^u 2° Avic^a post curam

4ne facit caput de cura 6ne et quartane et 7ne ubi expos errat nam Avic.a recitat q. dt. Gal. se nō vidisse 3nas puras et pros dnt nō vidit Gal. que cet quartana que cet sola intensa sed erat remissa, sed hoc nō vult dre Avic.a sed vult dire q. in diar est et sic est ea quar Gal. solus de hijs tribus febribus interpollatis dt. et nō de alijs febribus dt. Postea Gal. exemplificat de 9tinis dicens q. incendentes febres sunt acute que vero typhodes dt. leuriconius i. succendentes sunt sincere que et quotidiane dnr emitritej i. semitertiane sunt m.e m.o et sic Gal. diuidit febres 9tinas in causones emitritheu et typhodes, ex una fleg.ca 9t.na que in 9tie crescit et et ex una 3na interpollata resultat emitriteus i. semitertiana q. hoc est et quia emitriteus durat f. 6. dies et una die in emitritro est paroxismus similis fleg.ce et in alia est paroxismus 3ne et et 3ne Gal. Alibi alio mo diuidit febres 9tinas et max.e 2o modo loquendi antiquorum 7o par.la in 9to ex. dt. si febris nō a collera est dt. Aphors. et Gal. dt. q. Antiqui nō vocant febres nisi illas que est sine apostemate et qn est cum apostemate non vocant febres sed dicunt q. est pleuresis et sic de alijs si est peripleumonia et humor et cat. febris causon pestilentialis febris seu lanodes et emphiala lepyria tiphodes et elodis et emitriteus et 3a par.la 3. epidimiarum in 9to 16. easdem diuisiones ponit et sic in 7m spes diuidit febres 9tinas sic p febres succendentes seu tiphodes hoc intelligit in tract.u que est post librum aphors. dt. Gal. q. hypp. in eo aphor.o ubi dt. qui crescunt plurimum habent innatum calorem dt. Gal. q. hypp. nichil mali ibi dt. et dt. Gal. in eo trac.tu aliqua est febris humida ut tiphodis et elodes sic dt. Gal. et ille trac.tus habetur solus in greco et sic p tiphodes febres intelligit febres in qua eger videt semper sudare. 4a et 56. in 4a par.la aphorum dt. Gal. qn in febre supuenit sudor et febris nō remictit hec significat multas mag et longas egritudines, et sic cū Gal. hic exemplificat de febre longissima, cū dt. tiphodis ro credo q. intelligat illud q. dcūz est s. p tiphode et elodes intelligit febres humidas in quibus est sudor, causon est febris incendens adurens cū max.e siti dr pestilentialis p3. p emitriteus q. infamis in diar est et lipariam est qn int.ra ardent et ext.ra frigent et emphiala a flegmate vitreo ut p3. p.a 4. in cap.e de emphiala et est qn caliditas est ext.rius et frig.as est interius et hec vocat ab Avic.a emphiala, sed Gal. alio mo vocat emphialam nā 3o de simplici dist.ne 3a cap.e 7o et in de mala 9plexione diuersa dt. qn eger in eadem parte sentit calidit.e et frig.te in toto corpore hec vocat emphiala a Gal.o et omnes acutas incendentes ut sunt de collera et de sanguine vocat causones tiphodre i. fumigo q. a calidit.as est accepta in humore viscoso multo ro dr tiphodes i. succendens, sic est dub.m q. a Gal. nūat emitriteum inter 9tinas sed oppositum huius habetur ab hypp. nā hypp. in p.o epidimiarum in 3o part.e illius libri nūat emitriteus inter interpollatas, Gal. in illo loco hoc soluit et nō habetur illus locus est n. in greco sm, dicit n. Gal. ibi, Antiqui duob. modis vocant 9tinas

Error male exponen. Avic.am p.a q.

causonicus

obiō g. Gal.m q. in hoc 9to 12o diuidens febres 9tinas dicitur solum in tres et tn alibi posuit plures spes febris q. sit 7m et nō soluit hac obiones aphor.

Pro hac v. Gal.m 3o de simplici med. dist.e 3a cap. 3 et Avic.am p.a fen 4.i tract.u 2o cap.

Gal. et Paulus Aegin. et Aet. alio mo des cribunt febrem epialam

bu 6o

Gal. et [illegible]
Sol. dts. ad [illegible]
dt q. hemitr. est cum frigore et q. nulla int. est cum frigore et sic in [illegible] dicit p [illegible]

febres uno m° ꝑ ?tinua dicitur que est uniformis ut causonis sinocha
?enon .i. omotenia augmasticam et peracmasticam et ꝑ opp^m vocat
interpollatas et deficientes et intermittentes et sunt que excrescunt l3
nō omnino intermittant et sic emitriteus dr̄ interpollata qa habet ex
crescentias, alio m° dr̄ ?tinua que nunq definit et q sentit excrescentias
et sic emitriteus dr̄ ?tinua, alia dub° est quare vocatur emitriteus
seu semi?na imo emitriteus sit tota ?nas integra, et Gal. vocat semitertiana
qa eius medietas est ?na et nō dr̄ semi?na qa pp̄ habeat ?nas integras sed
qa huius aggregati pars est ?na id eo m° dr̄, declarato quo m° interpollate
?ig... modus ?iudicandi et q° m° quedam sunt longe et quedam breues et
sic de ?tinuis colleverem. dr̄ 3° in 3is [illegible] quotidie et melancholice
de q°. in qua iudicant, nunc dicitur salubritas ut mortalitas febrium, febris
de sui na ostendunt nō solum breuitas et longitudines seu modum iudicandi
sed et salutes seu mortes et q^ue omnino sunt sane et hypp. p° epidimiarum
t^u 16. hoc dt ubi dimittit febres et 6° epidimiarum par. 6a de ?ines ?lius
partis interpretate a Gal° dt Gal. qui sentit ?nas si prius habuerit epi
lepsiam, liberant ab epilepsia et si nō habuerit epilepsiam nō habebit
amplius epilepsiam, Gal. dubitat et dt. ut q qui ?nis perrunt, in 7a par.
?to 4?° dt Gal. R° ad hoc q febres [illegible] illae que sunt cum apmate
sed vocant apmata et sic intelliguntur [illegible] hypp. q. i. q^ue sunt sane qui non
sunt cum apmate [illegible] et hoc acceptat Gal. et ab eo accepit Auic^a
in cap. de ?na et ab hypp^e in p° epidimiarum, ?na quecumque dum modo
sit interpollata et toto genere salubris est dummodo nō committat error et
sit sine apmate et sic intelliguntur et de ?na q salubris est nisi error committat
et 42 aphor° in 4a par. hoc dt hypp. de ?na q. i. est salubris et sic semper
intelligimus q sit sine errore et sic ut sit ?na pura ut notsal est salubris
sed ?. p° de febribus ad glaucones ubi ponit casum ?ne notha et q adolescens
p. sex menses habuit totas ?nas nothas et q sepe fuit in periculo mortis ?
?na est periculosa R? q nō valet qa fuit in periculo pp morbus regimine
sui ut pp aliquem alium errorem, quotidiana nō est ex toto genere salubris
ut sit ?tinua ut et q sit interpollata et aliqui ?iunt et aliqui sanat, que
aut ?tinue sunt nō vacat periculo imo sunt periculose omnes, dicto ?° de ?tinuis
et de interpollatis que sunt sine apmatibus dt Gal. pari m° d. de omnibus aliis
egritudinibus et exemplificat et de aliis q in sunt et sine febre sed sunt
et cum apmate, frenesis est apma in subst cerebri ut in membranis tegentibus
cerebrum, peripleumonia est apma in pulmone et pleuresis est apma in pellicula
illa pleura in costis et iste egritudines sunt acute, pleuresis nisi in 14 diebus
resoluatur tunc postea in ptisis transit in aphor° 8° 15 par. hoc dt hypp.
et cum transit in pus nisi in 14° liberent hic in phtisim transit, hypp.
aphor° 15° in 5a par. dt hoc et sic peripleumonia et pleuresis
et frenesis sunt acute sed angina et [illegible] que fit intra gulas
est peracuta 3° prognosticorum 18 t^u dt hypp. in 3° die interficit ista

Hemitriteus credo q nō sit ex q sit ?tinua qa patitur errorem et Gal. in 2° de dif. feb. cap° pprio dt. inulla et ?tinua cum errore

febres et morbi ostendunt et saluti ut mortem

?na ex toto genere salubris ?m° intelligitur

obd

hod

que sint febres acute et q peracute

Angina, alia species Anginae minus mala poterit termi. in 7.ma et et in 14.a et sic cum dat exemplum de pacula intelligis de illa mala, post dicit est collera i. collerica passio in qua eger simul et semel secedit colleram et et per uomitum euomit colleram et in 4.a ut 7.ma ter.tur tetanus est spasmus ulis et uocatur distensio et ter.tur in 4.a in 5.a par.te aphor.o 6.o dicit hoc Ypp. q.s. in 4.o ter.tur distensio, sed Ydrops suppurati et alia sunt longe cum inter sipsae et intestina est agua uocatur Ydrops, suppurati contra solet dici de omni ma in somniis questa in quocumque loco consistat sed proprie quando concauitas pectoris repletur sanie tunc iste uocatur suppuratus et de phisis intelligit sic Gal. phisis fit ut propter corporis extenuationem dicitur per ulcus pulmonis ad quod sequitur extenuatio corporis et melancolia iste omnes egritudines sunt longe et ad recte dietam ordinandam satis est cognoscere egritudines que ter.tur in 4.a aut citius et in 7.ma aut citius et an ultra 7.us aut saltem ultra 14. sed de aliis que ter.tur ultra 14. non oportet scire determinate in quo tempore determi.tur, et Gal. dicit quod notandum quia dat hic Ypp. de egritudinibus quod est satis confusa et si Gal. intelligit quod est confusa quia non scio quo tempore ter.tur egritudo longa sic uerum est, sed si intelligat quod sit confusa, q.s. non scias ordinare dietam hoc falsum est quomodo cognoscas prodicandi modum ex hiis ult.o dies dicit Gal. frenesis et pleuresis de 3.o in 3.m prodicat qui aut sunt suppurones et et phisim quotidie prodicat et maxime in nocte in hoc est differentia pleuresis frenesis et peripleumonia sunt acute egritudines et de et de frenesi et pleuresi dicit quod prodicant de 3.o in 3.m et hoc ratio clara est quia frenesis et pleuresis est de collera aut de sanguine, hoc n. dicit Gal. 2.o de crisi in cap.o 12. cum sanguis putrescit exercescentia de 3.o in 3.m facit, sed peripleumonia licet fiat ex sanguine, sed ut plurimum fit a, sanguine fleg.co quam a sang.ne collerico et ideo non est quod prodicet de 3.o in 3.m Gal. 2.o de crisi 12 et Auic.a 4.o canonis tractatu 4.o in cap.o de febribus apostematum et febres que pendent ab apostematibus non euenit quod prodicent eo modo quo est sua ma etiam sperthicii prodicat de 4.o in 4.m et quando sunt apostemata ma incipit fluere quia ma transmittit de una parte ad aliam et membra que expellunt mam collericam plus expellunt de 3.o in 3.m et ideo cum fit pleuresis de ma collerica que ut plurimum est ideo prodicat de 3.o in 3.m sic dicit de fleg.te et sic dicit de humore melancolico, nos dicimus non posse esse apostema in stomaco ut in epate ex sanguine et hic quando non poterit esse sine prodicone que fit quotidie et magis ad noctem et sic et 2.m mam humoris, 2.o prons. dicere tria bona Ypp. ponit signa est qui suppurat et eorum qui phisici nere sunt, inter alia signa est hoc quod corpora sunt demagrata dicit Ypp. magis in nocte cum antequam in die, dicit Gal. ratio huius est quia in corporibus demagratis febris ethica cum membra sunt desiccata est febris lenta et debilis propter paucum fomentum ut in calce in qua est calor remissus sed cum hic ponis aguam super ea, hic calor fit intensior, et sic in ethicis cum corpora humectant ex cibo tunc calor fit maior et ideo cum in nocte hoc sit quia comestio fit maior in sero, et sic erat mos antiquorum

Marginal notes:

q sunt egrae Longe

moderat diens Gal.

Ratio quare pleuresis et frenesis de 3.o in 3.m erant

feb. ab apostemate prodicat 4.m nam mar quam pro

!

obo. q. ea uerba Gal. i. cum de supuronibus aut que uentri eueniunt aut epati et tabi quotidie et magis ad noctem

ratio quare in ethicis et phisicis accessio nis magis in nocte fuerit

sol.o ad obiones — ut s. in sero plus comederent et ideo in nocte plus urerent non ratione mae
que pro dicat sed est ratione nutri, hoc statim declaro quod non repugnat
dicto Gal. dicere quod febris apostematicorum pro dicat eo modo quo est materia quae
sunt apostemata et maxime cum materia fluit sed quando materia non fluit amplius
tunc talia apostemata in stomaco ut epate ut plurimum vertuntur ad ethicam
sol.o obiones — et in nocte magis urerant, et ideo Gal. dicit apostemata stomaci et epatis
cum suppurantur et dicit cum suppurant et hoc est cum materia non fluit amplius
et ideo tunc non fit pro dicto 2m magis sed in nocte magis simulatur et
de ex his apostematibus nos et scimus modum pro dicandi maxime cum materia trans
mittitur et fluit et scimus etiam quomodo sit in suppuratis cras morbo generum

Lectio 27a ordinaria

Super parte quarti declaratam Iac. mouet duas quaestiones, prima an omnis morbus salubris habeat
4or tempora, 2a an, nam morbus sequentes modos pro dicandi, quo ad primam quae quasi
pro magna ~~parte~~ superius fuit declarata ideo brevissime expediam, Iac. in hac quaestione — p.a q.o Iac. super hoc aphor.o
dicit quod non omnis morbus salubris habet 4or tempora, sed sta tempora ponuntur ratione
virtutis in materia, et probat quia aliquis morbus salubris habet tantum duo tempora, et
presupponit quod materia faciens morbum per reduci ad benignum et et quod non euacuet
et in 3 de ingenio cap. 6 hoc voluit Gal. et sic antequam sit humor
putrefactus licet sit alteratus tunc per reduci ad benignum, et tunc si nominatur
tales egritudo sed a tali non ut si sanguis sit sub calefactus, virtus
cum medicina agit infrigidando tunc in tali actione virtutis in morbo erit
principium augmentum et status et status erit quando erit humoris facta reductus ad benignum
sed tunc non erit declinatio quia non datur hic nisi 3a tempus, eodem modo
dicit Iac. si aliqua egritudo incipiat a materia digesta et de numero egritudinum quae sunt
a materia digesta pars sequuntur antiqui quia verissime scilicet est impossibile
quia si in digito incipiat parvum apostema tunc non facit febrem sed
cum tale apostema vertitur in saniem per fieri febris quia accidit et in
saniem vertitur ideo tunc fit febris et sic fiet hic febris, et tunc non reperitur
principium neque augmentum quo ad digestionem sed est status digestionis quando incipit talis
febris et sic antiquis licet dicant hoc non dicunt tamen dicunt aliqua quae viri verificant
de hoc quia dicit ut Vlg. quod incipiat febris et urina sit digesta, Gal. in
de 4or temporibus morbi, dicit omnis morbi salubris quo ad totum morbi habent
4or tempora, sed de temporibus distinctis quo ad digestionem hoc non negaret Gal.
immo fateret quod hoc non oportet quod habeat omnia tempora, et sic quae adducit Iac.
quo ad totum morbi omnis morbus salubris habet 4or tempora quo autem ad digestionem materiae non semper habet omnia tempora. quod Iac. dicit — non sunt contra Gal.m, et quando materia reducitur ad benignum primo incipit inflamatio et
post augetur, et post stat et post declinat et sic quo ad totum morbi et
tunc sunt 4or tempora ... inferebat post unum q. s. aliquis morbus salubris
habet minora tempora quam mortalis et hoc est falsum, dicit Iac. in forte fiat
parvo crisimus 3 sed in principio expellatur per vomitus materia, et tunc est solum
principium et declinatio, et in morbo mortali de necessitate sunt 3a tempora
s. principium augmentum et status, ista ratio omnino falsa est, est enim impossibile esse in
mortali morbo tria tempora perceptibilia et hoc est falsum, quia de collatio

est egr.º mortalis, et tn illico fit incisio, et sic nõ sunt 3.ª tpra in pceptibili — miror de Curtio
in decollone, si tn intr.ªs q in pceptibili saltem in mortali sint 3.ª tpra
sed hic et in salubri morbo sunt et 4.or temp.ª qa de necitate incipit
augetur et stat et declinat, Iac. dt. de morbo imali, et dt. q nõ ppriẽ sunt — op.º Iac. de morbis imalib
4.or tpra, sed dist.ur in inmalib morbis tpra penes eff.us quos facit ipa
febris, s. penes demacrationes et nõ dat declinatio et penes eff.us s. penes
demacrationes. Nos dic.us 2m Gal.m et Com. q si eger sanet et loquendo — op.º Gal.i et Com.is
de ethica sunt 4.or tpra et si moriat eger sunt tn 3.ª tpra, et sic
quo ad essentia morbi sunt tpra et in ipa ethica, qui sequunt Auic.m
q.r s. p. inducem calt.s et q nõ pendeat talis calt.s a for.a subali, isti
p. dicere q sit in statu febris ethica et nunq incepit neq aucta fuit
talis febris, ut si Sor. calefiat et acquirat 4.or gradus cal.tis et sic hic
patiat febris putrida qa lz totum corpus sit equaliter calidum tn qa calt.s illa
nõ est firma in membris ideo hic est putrida, sed postea deficiat esse
putrida et fiat ethica, hic nõ est pnc.d neq aug.us, sed hoc falsum
est imo com.º quo remittit calt.s in membro, remittit et for. subalis
et sic in putrida nõ est calt.s impssa p totum corpus, sed in ethica est
eqlr impssa p totum, et hic est q putride que plongant fiunt ethice
Alia q.o an nã egr.us sig.cet modus iudicandi et in q nõ qr. p. cog.
nã alicuius humoris et tn nõ scimus q.m.º iudicabit, p.º q.r in cap.
de febre compliata dt. Auic. de fleg.cas febris illa, et q nunq in illa — 2.ª q.o Iac.i i hoc cap.lo
fleg.ca facit paroxism. 3.ns et neq 4.nus et dt. qa hoc est pp pauicitatem
nãe et dt. Auic. pp hoc nõ inferas q nã nõ sit fleg.a, Iac. ex — P.º Iac.i sup isto gone
ea auct.te infert q nõ de necitate cognito humore peccante cog.nus
modus iudicandi sed bene ut plurimum cog.ur modus iudicandi cog.to
humore peccante, Gentilis sup ea parte Auic. uidens q illud dictum — P.º Gentilis.
Auic. erat ad. suas op.nes de qua in 14.ª gone in suis gonib loquitur
q queda pprietas occulta est que facit iudicones, sed s.r dt. Gentilis
qr flegma facit cot.nas, Gentilis d.t q ca tanta quant.e et qual.e et
tali dispone agit occulta illa pprietas, ut reubarbaru trahit colleram
sed nõ trahit nisi sit in tanta qntitate et sic magnes trahit
ferrum, si tn ungat alleo nõ traheret et sic requirit et dispo, in
hac diff.te q.r s. ex diuersis humorib diuersimode iudicant, collera s. de
3.ª in 3.m, flegma quotidie et melancolia de 4.º in 4.m sunt plures — 3.es op.nes de cauis iudican
op.es et Gal. 2.º de crisi febrium cap.e ul.to sunt una op.nes, Alia
est op.º Com.is qui m. aliqd adderet Gal.º et 2m aliqd nõ, et 3.º
est op.º Gentilis que op.º est Iac.a, et uidebimus p.º op.nes Gal.i et post
uidebimus op.nes Gentilis et postea Com.is, qr sit febris cot.na que
est ca q sit interpollata ca in qua omnes conuenit est qa mã — Cã qr iterpolleris i 3.na
q putrescit expellitur a uenis extra uenas et quo uadit ibi putrescit
et ca qr erat de 3.ª in 3.m que est et sic querimus quare erat de
uenis ad extra uenas et ca ex crescentia est qa mouet a uenis

ca exacerbationis febris 9t[ra]nis | maioris ad ueras minores, sed quare mouet tali die, ut est qa membra
trasmittut, ut qa locus quos mouet ma trasit ca, ut qa ma a seipsa uadit
et no 9tingit alio m.o magis et q eat a seipsa no est magis qa no magis
iret ad unum locu q ad aliu, 9.o ut trasmittit ut trasit, ut ibi ubi
op.o Gal.i de ca p[er]iodi cum febrium | putrescit gnatur si trasmittit quar trasmittit die 3.o in 3.m V.G. Collera
dt Gal. attractiua retentiua digestiua et expulsiua supfluit.s iste 4or
uir.s sunt in omib membris et dt Gal. membra no expellut a se nisi qn
aliqd molestat illa ut qnti.e ut qual.te uere q.o magne ad paruas expellut
qa aliqd grauat ea membra et collera dt 3.o in 3.m expellitur, qa ad
hoc q multiplicet collera stimulans reqrit tm tpis et sic de fleamate
suo m.o dicatis et sic et de melancolia, dt Gal. sigs quotidie emittat
dig.nes et semp tali hora emittat, et alius una die sic et alia no sed semp
eadem hora emittat egestiones tali hora, dt Gal. hoc est qa ut emittat
fe.x reqirit cibus datus et reqirit tm tps ut digerat cibus et sic in
tali hora emittunt feces, Et nos uidemus unu in quo quotidie catarrus descedit
et in tali hora, et ca huius est qa nutr.tus trasmittit ad cerebrum et
resecant supfluit.s et id fit in tali hora catarrus qa tm tps reqrit
antequa nutr.tus trasmissus sit et supfluit.s sint resecate qa tm tps
reqirit ut nutr.tus eat ad cerebrum et digerat et resecent supfluit.es
et sic dt Gal. et tm tps reqrit ut aggreget tm collere qui possit
compo Gal.i p[er]iodicon[is] febr. ad catarr. egest[io]nes urinas et similes | stimulare ut expellat et in fleg.te est aliud tps et i melancolia est
aliud tps, et ut diuersi cibi in diuersis tpibus digerunt, sic et diuersi
humores in diuersis tpibus aggregant et ista est ca p[er]iodiconis et
ut est de emissione urine et de catarro et de egestionibus et de
optalmia sic est et de p[er]iodicone ut in optalmia anteq expellit et
hoc est hic qn ma est aggregata et sic in podagris et fit qa podagre
fiunt pp mas aggregatas, si aut paroxismus fiat qa in membro
aliquo sit ma que paulatim incipiat calefieri et hic dolor fit et
sic fit febris et postea fit attractio noue mae et hic causat alius
paroxismus in tali tpre qa tm tps requirit, ut p. aggregari alia ma
Gentilis Arg.m 9 Gal. | 9.a istas op.nes Gentilis adducit arg.m, et dicas fort.m arg.m Gentilis
dt 9. qa p[er]iodicu est eff.us ordinarius sed eff.us ord.s det hre causas
ord.as q.o p[er]iodicatio det reduci in cas ord.as sed Gal. reducit hoc
in uir.tes expulsiuam seu attractiuam que expellit ut ultra huiusmodi qn stimulat
retorq.t arg.m 9 Gentilis | sed hoc pot inf.s modis uariari q.o p[er]iodicu no det reduci ad hoc
hoc Arg.m cogit et Gentilis soluere qa ipse dt q uirtus occulta in tali qnte
et dispone mouet sed q sit in tanta qnt.te et dispone no ne, p. i fin.s
modis uariari q.o et hic no reducis p[er]iodicones ad cas determinatas
Sol.o p[er] arg.i Gentilis 9t[ra] Gal.m | soluamus nos et p eo et pro nobis, concedo q sed paroxismo 9t.e V.G.
ops. q dinno aggreget ma et secdo q[uant]itas et tandius pot aggregari
ma et modo plus et modo minus et id paroxismi uariant quo ad hora
imo anq pot esse tanta collera adeoq quotidie fieret paroxismus

sed essent in hac due 3.ne et paroxismus in 3a die corresponderet paroxismo p.i diei, sed tu dices piodico est ord.ta concedo quo ad diez sed no quo ad horas, 2o. istat et dr. [illegible] eff.us qui no. p. reduci in caz manif.as dz reduci in caz occultas, sed piodico no pot reduci in caz manif.as qa quero quare collera piodicat.r est ne qa est calida ut frigida ut humida ut sicca ut grauis ut leuis no. p. dre q sit qa est cal.da qa melancolia est cal.or fleg.te g.o deret citius piodicare qz flegma q. collera est cal.or fleg.te g.o deret citius piodicare, reflecto arg.m sor. hz egestiones quotidie tali hora arguo sic no qa humid ut calide no emittant eg.nes in tali hora, g.o q sor. in tali hora omi die emittat eg.nes hoc dz reduci in caz occultas, sed no ualet qa hoc est qa requirit tm tpris et no est qa sit calida ut frigida ut humida ut sicca ut grauis ut leuis probo q pprietas occulta gentilis no p. teneri, dn d. in collera est uirtus occulta que in omi 3a die mouet, quero an hec pprietas de sui na semp m. ut q uno tpre mouet et alio no, si dct p.m g.o ipa no est ca piodiconis qa g.o sep mouet no est ca q moueat magis in una die qz in alia, ut magnes semp trahit ferrus qn est prope ferruz, uirtus n. nalis semp agit 2m ult.us suus posse, si tu dicis q no de se semp agit sed qnqz agit et qnqz no sed hoc dre est dre chimericas imaginones, 8o. phy. cap.l 8o Ari. hoc no dret de uolunt.e na ubi pbat q a, uolunt.e eterna no. p. esse eff.us nouus et d.t q. illos qui dnt q deus est ab eterno sed q de nouo fecit mundum dt. Ari. quero quid mutauit uolunt.m dei, 48. 2i. phy. Com. dt. q no dat tpa q sit indiuis ad opp.tes eff.us qa esset ociosa qa utrumqz eff.us no. p. facere cum sit impoli. hoc g.o neutrus facit, g.o dct ociosa g.o multo minus hoc. p. tu dicere de pprict.e illa occulta et no. p. dicere q sit uoluntas g.o est uirtus nalis g.o semp agit et io d.t gentilis quod semp agit sed cum tanta qtit.e, sed .q. g.o uirtus no est que f. piodicons sed est talis qntitas et disp.o q et sic ut dt. gentilis q cum erit tanta qntitas, tunc uirtus illa occulta expellet, sic et Gal. dicet q cu erit tanta qntitas tunc membra expellet seu attrahent et sic cogit.r gentilis deuenire ad caz Gal.i, ultis uidere q ca piodicons no est ex parte qntitatis qa nos uidemus q qnqz collera est in maiori qntitate et qnqz i minori et tn mouetur semp. te. 3o. in 3.m g.o n de rone qntit.is sit 3.na in aug.to paroxismos et tunc expellit collera in maiori qntit.e qz qn sumus in declinone qa in declinone minus collere expellit, sed quero quare fleg.ca quotidie piodicet, tu dices est qa est maioris qntit.s qz sit collera, g.r sumo fleg.cam s. paroxismus fleg.ce in declinone et sumo paroxismus 3.ne in aug.to tunc minor est ma in fleg.ca qz in 3.na et tn fleg.ca quotidie mouet g.o no est rone qntitatis hoc qa plus collera stimulat in tanta qntit.e qz illud flegma, Gal. hoc soluit 2o. de dif. febrium cap.o 4o. ce fines ubi p. rones quare flegma quotidie et no

g.o m.o fint due 3.e

2.m arg.m q. Gal.

reflectit arg.m q. gentilis

arg.tum q op.m gentilis

cu uirtus illa no sequit qntitate sed hor.as humoris

Probat q qntitas mat. no sit ca piodicons

Vi. Gal. 2o. de dif. feb. cap.o 4o.

Pro 5° et 6° Comtre
4° coll. cap° 29°

sic collera facit paroxismum, dt. io est qa collera de facili iflamat et pp suj subtilitas qd inflamat expellit ut p porositates et p urinam ut p egestiones sed flegma cu accendit cu sit crassum et uiscosum io partes accense no resoluunt et Gal. no uult q in illis 6. horis que decept esse hore quietis in fleg. no uult q hic corpus sit mundum ab omi uestigio et fomento putridi caloris et io hoc uestigium qd restat in fleg. facit ut citius redeat piodico sed in 3na qa nullum uestigium putredinis et nullum semen caloris putridi restat io no fit citius piodico q in fleg. et io no est sola qntitas que f. paroxismum sed op. q sit et aptus illud ad putredinem sed flegma est uiscosum et grossum, R. q. forte et ccedo casum sed paruus ille humor flegmaticus pot citius putrefieri qa restat semen caloris putridi in eo, et sic qa in eo paroxismo febris collerice, totus collere qd accendit est expurgatum io collera que restat no est apta putrescere et p io paroxismus fit tardior, in melancolico aut qa est humor frigidus et siccus ipsa melancolia io est humor minus aptus ad putredinem et io piodicat de 4°. in 4m., cum q° pprietas occulta nichil faciat ad piodiconem et qd dr de pprietate pot dici de membris io uanum est recurrere ad occultas pprietates.

nullo pacto ponenda pprietas occulta ...

Lectio 28a ordinaria

In pposita diffte de ca piodiconis recitata fuit op° Gal. de quarto cap. ult. de diffs febrium et et p parte in cap. 9°, et impugnata fuit. po Gentilis quo ad sua occultam pprietatem. Restat uidere sntias Comtoris. Dcam fuit 2m Gal.m q ca quare fiat piodico ut v.g. in 3na est qa expellit ma extra uenas et expellit om 3° die qa om 3° die ut sui qualitate ut qntitate stimulat uirtutem et talis aggregatio mae requirit tps et fit solum om 3° die, Com uro cu Gal° conuenit in hoc q.s. ca piodicationis est quia tm tpis requirit qd noua ma expellat extra uenas, et hoc dt. 4°. coll. cap. 27. sed dt. ibi Com q io qd facit istam mam expelli est actio caloris nalis qui pparat istam mam ad expulsionem, et qa tm tps requirit ut pparet eam io in tanto tpre fit paroxismus, et sic Com no dt. q expellat ma qa sit superfluitas noua aggregata i tanto tpre q stimulat uirtutem sed dt. q est qa calor nalis requirit tm tpis ut i. mam pparare ad expulsionem et Com dt. q calor nalis ordinate agit et io fiunt piodicones, Gal. no dt. q requirit tempus ut calor pparet mam sed requirit tps ut ma de nouo aggreget intra uenas, si esset uera op° Comtris p° sequeret q febres q eisdem ordinem obseruant essent meliores qa hoc arguerent maiores actiones caloris nalis agentis et tn ista febris peior est in aphor° 3° in 1a. par. dt si febris eadem hora obseruat redeat hoc signat egritudinem difficilem et dt. hoc esse deterius quam si paroxismi anticiparent, Com dt. fateor q iste peius ordo signat diffilem maiores egritudines quia calor qnto diutius agit det facilius posse separare mam et io si tm tpis sumit in a°. paroxismo sic et

op° Comtris que pars dat ab op.e Gal.

arg.m 2. op.m Comtris

R°. pro Comtre

in 3°, ut in p°. parorismo tunc sig.cat resistentia magna ut si calor n̄alis
agat in unam libram collere et ɔparet duas q̄. unicas collere in p°. parorismo
tunc in 2°. parorismo deberet facilius ɔparare et io si redeat eadem com- 2° pro Com.ned
plexio tunc arg.it mag. ee fixa et stabiles et difficulter mutari et io dicit
Com. uolo q. anticipet parorismi sed aut ord.ne, ɔ sed ɔ. Com est aliud arg.m A.d arg.m ɔ Com. ne
q° nō eque facile soluit, d.r q° parorismi declinationis debent semper anticipare et
nō semper sunt post.res et subsequunt, in parorismis 3.ne in declinatione mā
est minoris quāt.tis q̄. in aug.o et est minus resistens q.a iā est uicta q°
calor d.et eam ɔparare ut expellat et in tardius ueniūt parorismi i declinatione
sed hoc est quia illa mā pauca nō tā cito stimulat, uir.tes, et io op.s q. sol.o et p com. p. dom
si Com. uult reddere cām huius q. ueniat ad op.nem Gal., bene posset ex op.ne et hic considerare
Gal. simul cū dco Com.to fieri una totalis cā° et hoc nullam haberet
repugnantiā et nullum arg.m ɔ se, dicam q°. q. pro. 2° parorismo requirit
q. calor n̄alis ɔparet mag. et sic ɔparando eam magis inflamet et fit in
ɔparatione stimulatio et hoc est simile dcis supius, q.s. si uirtus d.et di-
gerere mag. op.s q. inflamet mā et sic quāto magis mā preparat calor una cā° ex op.ne Gal.s
quanto magis inflamatur et sic cā quare fiat 2.us parorismus est q. calor et Com.nis et fac.t.
n̄alis ɔparat mag. et ɔparando eā fit stimulatio et sic expellitur, cāusa
q° quare fit de 3°. in 3.um s.ig.na est assignata a. Gal.o in 2°. de cāusis
febrium cap.o 4°. ēē finem, manif.m igitur est ex ijs quecumq. sunt quomo
egris ostendit parorismos et ɔsistentiam et idem f. tempora anni, Gal. et adducit 3.a pars co.ti
aplor.m as. 2°. par.te egr.do in estate est breuis et in hieme est longior et d.r
Gal. et nō solum cogn. tpra anni sed op.s et cog.re simul mām morbi, ut sit
3.na in hieme et p. hoc nō d.r q. ɔclindit p. 40. dies, et tpus anni nō sig.cat
egr.nes esse longam ut breuem q.a sig.et q. sit de tali mā ut uir exponit fac.s ; arg.it fac.m
imo estas nō solum statuit esse breuem arg.it de egr.ne collerica imo et be-
ami ratione egr.ne o, quacumq. mā fiat et ɔ.trs 5°. in 2°. par.la d.r in estate sunt
breuiores egr.nes si sint salubres q.a et calor estatis iuuat pro resolutione
mā, et si sit mortalis egr.o cū resoluit calor n̄alis resoluit et uirtus q. tpra anni nō p.o oste
et ita citius fer.tur et in hieme fit rarum, q.a frig.s facit q. nō tm resoluat dat iudicarius
2°. tpra anni ostendunt modum iudicandi mediantibus materijs et sic ɔ nō
p°. tpra ostendunt modū iudicandi tpra anni sed bene tpra anni ɔstitutionis
primo proprio ostendunt, 6° epidimiarum in p°. par.te 4.tu 13. d.r q. dies h.et horas
matutinā q. proportionat ueri, meridies assilat. estati, seram autuno et noxe
hiemi pportionat et d.nt doctores si incipiunt in uespere febris ut plimum Hore dici et noctis
solet esse 4.na si incipiat in meridie est collerica si in mane incipiat proportionant 4.or an
tunc est sanguinea et si in nocte incipiat tunc est fleg.ca, Gal. dicit te poris et et q. 4.or hu
post q. ex ijs que hyp. d.r sic p tpra anni dat uir.tute alias res que morib pportionatur
pportionat temporibus anni, et sunt iste s. regio status celi ɔplo etas et
uictus uictus et exercitia et media ista si sint calida arguunt
mam collerica, et si sint frigida arguunt mam fleg.cam, et sic hyp.
p tpra anni dedit uir.tute oīa ista q. sunt pportionata temporibus

quod omni tempori dedit inter regiones status celi et plani etates et consuetudinis et alia

anni complexio collerica estati flegmatica hiemi melancolica autumno et sanguinea veri regio calida et sicca estati et sic de omnibus aliis, patet 5. de consuetudine et de aliis, sed de etatibus est aliqua dubitatio quomodo scilicet etates proportionantur temporibus anni

quo modo etates proportionent humoris et anni temporibus

dixi supra quod a principio usque ad 25. annum, quamvis sit merito talis etatis talis etas sanguini et veri proportionatur, sed propter inordinatum regimen fiunt superfluitates et flegmatica et ideo proportionat hiemi, a 25. ad 35. estati et humori collerico proportionatur, a 35. ad 49. est etas consistens et melancolica et proportionatur autumno, in 33° et et 32° 2.ta 3° pronosticorum dicitur quod ut in autumno fiunt melancolice egritudines sic et in etate a 35. ad 49. fiunt egritudines melancolice, sed in estate adurunt et in autumno concentrant et sic fiunt melancolice egritudines cum non resolvantur, sic in etate augmentativa id est in etate vigoris que est a 25. ad 35. tunc generat colleram nigram sed in etate pragmatica que est a 35. ad 49. eam concentrat et restringit et sic fiunt in tali etate egritudines melancolice et sic patet quod egritudines melancolice non fiunt propter humores hic factos scilicet in autumno et ideo solet dici valeant qui vivunt in ordinato regimine, nam licet tunc non appareat quod fiant egri tamen in futurum incurrunt egritudines et a 49. in postea est senectus et proportionat hiemi talis etas, in quo tempore fiunt egritudines longiores an in autumno vel in hieme? ratio videtur velle quod in autumno fiunt melancolice et in hieme flegmatice dicens ut dicit Ypp. in aphorismo 25.° in 2a particula quod hiemales sunt longiores et concedo quod egritudines melancolice sunt longiores flegmaticis et non dico quod melancolice sint breviores flegmaticis et materie flegmaticis interpollatis, sed comparis easdem egritudines ut scilicet melancolicas egritudines in autumno provenientes, melancolice egritudini facte in hieme, tunc scias autumnales egritudines esse breviores quam in hieme et ratio est quia hiems est frigidior et ideo plus ingrossat materias et plus prohibet resolutiones. Postea declarat quomodo circuitum ad invicem incrementa ideo nobis ostendunt, Galenus dicit clarum credo esse quod circuitum successiva incrementa interim augmenta accessionum seu paroxismorum quod idem est per circuitum intelligimus periodus id est reditus ad status dispositiones et sic per successiva incrementa circuitum intelligimus augmentis paroxismi 2.i et sic quia paroxismi qui sequuntur sunt aucti tunc cito est status quia impossibile est quod quis velocissime currat et non cito pertingat metam et ideo si 2.s paroxismus materie augeat super primum sicut constatus erit brevis et paroxismum 2.m augeri dicit Galenus cognoscimus tribus, primo si anticipet paroxismus 2.s ut si invadat hora 12. 2.us paroxysmus et primus in 15.a hora, 2.° si 2.s paroxismus durat per plus temporis quam primus paroxismus 3.° si accessio vehementior ut maior sit et idem est dicere vehementiores seu maiores, et cum dicimus si accessio 2.i paroxismi sit vehementior, intelligimus id est si febris sit intensior, quando igitur in his tribus fit augmentum notato in 2.° paroxismo respectu primi tunc est augmentum, sed si 2.s paroxismus stet in his tribus tunc est status, si autem declinet in his tribus tunc est declinatio. paroxismum dicit Galenus intelligas

egritudines melancolici que generantur in autumno non fiunt propter humorem generatum in autumno sed in estate

quomodo egritudines in hieme est longiores egritudinibus in autumno

augmentum paroxismi ex tribus cognoscitur vide per hoc primo de crisi

deteriore parte periodi et est a principio usque ad statum et reliquum tempus post statum est melior pars periodi et non est pars paroxismi et hoc idem dixit supra in paroxismis sub titulo opus, in primo de crisi capitulo 3° et sic non est 2°. Nam ista sententia quod si ex 3 cognoscimus paroxismum augeri duo adducit, et dicit in primo de crisi capitulo 3° ista sententia ex Hyppocrate et est ista sententia Galeni non citat 2 mo epidimiarum sec. 3um in prima pagina in textu greco, dicit Hyppocrates si egroto cito fiant illa est brevis et cetera considerans an paroxismus cicius veniat et si longum tempus occupet et an sit maior ille 2 paroxismus, sed primo de crisi capitulo 3° ponit Galenus alia consideranda ultra ista 3a et dicit primo videas an sit paroxismus vehementior i. intensior, 2° an sit malignior i. sunt accidentia maligna et eger non ita tolleret, et sic contingit quod sit malignior paroxismus et quod non sit intensior febris, 3° dicit Galenus considera tempus declinationis quod cum febris est in augmento ut in 3a vel die quartis non est multum agitat sed ut sitis ut dolor capitis restat vel eger non sentit se multum alleviari, et sic cum tempus quietis est primus et reliqua 3a sunt et intensa s. quod sit 2 paroxismus intensior et sit malignior et anticipaverit et per longius duraverit tempus etc.
Gal. dicit Hypp. ut opus quod ego dicam superflua ut quod Hypp. sit diminutus et dicit quod neque sic, neque sic, et dicit quod sub qua parte eius s. dico an paroxismus sit maior vel minor intelligo vehementiam febris quo ad intensionem et et quo ad malignitatem et dicit Gall. de tempore quietis quod sub intelligit et sub hoc s. cum dico an paroxismus sit maior vel minor seu sit magis vel minus et dicit Gall. opus sic dicere ac si declinatio sit pars paroxismi ecce quo modo dicit clare quod declinatio sit pars paroxismi, et hic dicit opp. declinationem non sit pars paroxismi et tamen hic eamdem sententiam declarat Et alio ego ista duo loca Gall., et proprie sumendo paroxismum est peior pars periodi et non includit declinationem, declinatio bene dicitur declinatio paroxismi, sed non est pars paroxismi, primo de crisi 3° dicit Gal. considera et declinationem an sit peior vel melior hoc non s. intelligitur in eo quod dicit Hypp. considera an paroxismus sit magis vel minus, ac si declinatio sit paroxismi pars, i. quia declinatio est tanquam pars et tamquam aliquid pertinens ad paroxismum licet non sit pars paroxismi, et si multis cognitum an status cito erit videatis et consideretis illa tria cognita s. et illa duo que addit Gall. in primo de crisi 3° et illa quae in hoc 12° contextu ponit, Cras expediam questionem ad.

Lectio 29a ordinaria

Dicebat Hypp. in aphorismo hic quod morbi et tempora anni et successiva incrementa et signa post apparentia declarant, paroxismos et constitutiones morborum, et restavit examinare questiones illas, an anticipatio paroxismorum significet augmentum et reliquimus lectionem in ea parte de signis post apparentibus et faciemus hoc mane lectionem brevem ut expediamus

aphor. 11

Sic sumit Curtius declinationem non esse paroxismi partem tamen Gal. 1 de crisi vel in pluribus locis dicit oppositum

Gal. in Gal.

solo Gal. m[?]

Curtius non negat quod declinatio non pertineat ad paroxismum et quod aliquo modo non sit eius pars tamen non est vere pars

Q(uod) an anticip(ati)o parox(ismi) sig(nifi)cet aug(mentu)m ut ne — signa o(mn)ia sequentia in m(ateri)a lect(ionis), q(ue)rit q(uod) an anticipatio paroxismi
sig(nifi)cet aug(mentu)m eg(ritudi)nis et Jac. d(icit) p(rim)o q(uo)m(od)o multis causis p(otest) paroxismi
anticipatione ut p(ro)p(ter) inordinatum regimen ut p(ro)p(ter) difformitatem m(ateri)e ut
si m(ateri)a faciens 2m paroxismum sit subtilior q(uam) m(ateri)a p(rim)i paroxismi
citius redibit 2s paroxismus q(uam) fecerit p(rim)us, 3o m(ateri)a que citius apta

Jac. op(ini)o cu(m) g(ente) [illegible] — est putrefieri citius facit paroxismum 4o multo magis pot(est) esse causa
anticipationis, 5o maior sensibilitas membrorum seu fortius noc(umen)tis illatum
membris p(otest) esse ca(usa) huius anticipationis 6o d(icit) Jac. anticipatio fa(cta) p(ro)p(ter)
inordinatum regimen n(on) sig(nifi)cat p(ro)p(ter) hoc aug(mentu)m totius egr(itudi)nis 7. arguat
aug(mentu)m illius paroxismi et in ista sua p(rim)a 7. supp(oni)t Jac. q(uod)
inordinato regimine ista collera p(otest) citius putrefieri, si autem collera

Ista o(pini)o e(st) q. Gentilis qui t(enet) q(uod) ca(usa) p(ar)ox(ismi) codidianis est p(ro)prietas occulta — esset p(ro)prietas que facit q(uod) in 3a die putrescat collera, hic non posset
putrefieri citius ex inordinato regimine, sed et anticipatio sit p(ro)p(ter)
diffor(mita)t(e)m m(ateri)e hic non erit et aug(mentu)m et f. chimerica imag(inatio)nis et hic
est d(icen)d(u)m q(uod) ipse d(icit) ac si diceret q(uod) ex hoc signo medicus nichil [illegible]
p(rim)o de crisi cap. 9o d(icit) Gal. aliq(uando) egr(itudi)o est de fine non q(ua)n(d)o [illegible]
paroxismi anticipant et hoc d(icit) Jac. est p(ro)p(ter) diffor(mita)t(e)m m(ateri)e ita semp(er)
m(ateri)a quelibet faciens futuros paroxismos est subtilior ut m(ateri)a 3ij
paroxismi est tanto subtilior q(uam) m(ateri)a 2i quanto subtilior erat m(ateri)a
2i paroxismi q(uam) m(ateri)a p(rim)i et sic de aliis et d(icit) Jac. ista anticipatio
non arg(ui)t aug(mentu)m morbi q(uia) hoc est in declinationes, sed bene ex
anticipatione anticipationis arguit aug(mentu)m morbi ut si p(er) hora(m) solitum
erat anticipari et postea fiat anticipatio p(er) 2as horas et usq(ue)

R(espondet) Gal. sine limitatione — sic, hoc totum q(uod) d(icit) Jac. est (contra) Gal(enu)m p(rim)o de crisi cap. 9o et sic
Gal. dat istas p(ro)p(ositio)nes sine omni limitatione q(uod) si cu(m) paroxismi solent
p(er) hora(m) v.g. anticipari et anticipent plus q(uam) p(er) horam tunc est
aug(mentu)m Jac. d(icit) op(ortet) supp(oner)e q(uod) m(ateri)a sit uniformiter difformis
si d(eb)et esse vera ista regula Gal(eni) i(dest) q(uod) requirit quanto m(ateri)a 2i paroxismi
est subtilior m(ateri)a p(rim)i paroxismi sic sit 3a m(ateri)a 2e d(icit) Jac. sed
si m(ateri)a 2i paroxismi sit subtilior q(uam) m(ateri)a p(rim)i et anticipet p(er) hora(m) et
3a m(ateri)a 3ii 2e sit longe subtilior q(uam) erat 2a ad p(rim)am sic erit diffor(mi)t(e)r

Arg(uitu)r Jac. opinionem — difformis et hic ista anticipatio d(icit) Jac. non arguit aug(mentu)m [illegible] hic
est manifestus error et est (contra) Gal(enu)m p(rim)o q(uia) medicus non p(otest) cog(nosce)re
q(uod) m(ateri)a sit difformis uniformiter 2o plus est q(uod) d(icit) Jac. q(uia) tunc hoc
signa nichil possit medico, q(uia) non possemus cog(nosce)re aug(mentu)m ex anticipatione
anticipationis, error est q(uia) supp(oni)t Jac. q(uod) egr(otu)s sentiens anticipationes
anticipationis hoc sciret q(uia) m(ateri)a est difformis uniformiter sed hoc plus
est imo stat q(uod) m(ateri)a sit equaliter grossa et equaliter subtilis et tu(n)c
fieri anticipatio ut v.g. fiat in hora 2a paroxismus flegm(ati)ce et tamen
m(ateri)a 2i paroxismi est p(ro)pinqua ut putrescat hic repellit extra
uenas et ut m(ateri)a 2a putrescat requirit v.g. 24 hore et sic
sumus in flegm(ati)ca sed ponas q(uod) m(ateri)a que omnis d(eb)et f(acere) paroxismum

possit venire ad talem dispone q. s. cito putrescat et sic eras v. gr. in 23a. hora facit paroxismum et non in 24a. hor, pone quod materia 3ii paroxismi sit omnino consilis mat. 2i. paroxismi et tunc paroxism. 3i. erit in 22a hora et materia 4i. paroxismi facit paroxismum in 21a. hora quod stante materia omnino consili et que in equali tempore p. ad putredinem devenire fit anticipatio uno et eodem modo et ideo cum nos videmus anticipationem anticipationis hoc est quia materia est aliorum quantitatum et sic magis stimulat virtutem expulsivam vel est quia materia citius est apta ad putredinem devenire et ideo tunc erit augmentum morbi et si apta est et materia putrefieri tunc erit et propter multitudinem mat. et mor. si paroxismi sint et longiores quo non dato ho. r.

s. quod materia sit uniformiter difformis vel difformiter difformis nullo dato tali r. si fiat anticipatio anticipationis tunc fit augmentum morbi non quod sit uniformiter difformis vel difformiter hoc non p. contra medico, pari modo dicitur sed de postpone, q. s. postpositio significat declinationem, et dicitur sed quando materia est difformis uniformiter tunc postpositio significat declinationem morbi sed si esset difformiter difformis tunc non significatur declinatio morbi, sed hoc est fluxus, sed si materia primi paroxismi putrefiat in 24. horis et materia 2i. paroxismi putrefiat in 25. horis tunc fit postpositio, ... materie sequentis paroxismus sint difformes difformiter ad hunc significatur declinatio et tales postpones ...

Lectio ... ordinaria

Sed ex his que mox apparent ... declarabat in principio huius aphorismi quod ex multis medicus debet cognoscere paroxismos et statum egritudinis, primo ex natura morbi 2o. ex temporibus 3o. ex successivis incrementis ... sic docet quod ex signis post apparentibus possumus cognoscere et statum egritudinis et exemplificat de pleuresi et dicit si sputum in principio apparet tunc status ... et ut dicitur de sputo in pleuresi sic intelligitur de sudore et aliis humoribus ... de urina et aliis in aliis egritudinibus, Galenus in 5o. parte ... declarat que sunt signa que post initium egritudinis apparent et sive sintomata sive casus sive accentia sive signa voces nichil refert idem enim significat, et hoc dicit Galenus quia quod greci sintomata nos casus vocamus, sintoma ut dicit Galenus quod de accidentibus et morbo et intitulatur liber ille ... de differentiis sintomatum ut generali nomine ... et tunc significat idem quod res preter naturam, et sic omne quod preter naturam est in nobis potest vocari sintoma sive casus quia fit preter intentionem nature et ista ut in pauciorib. evenient et sic est de omnibus egritudinibus ... ut in paucioribus eveniat quia ut plurimum homines sunt sani sed specialiter nomine accepto hoc nomen sintoma significat tunc sintoma accentia que sequuntur que et signa vocantur, et sic hoc modo sumendo sintoma non significat egritudines neque causas egritudinis sed dicit Galenus de omnibus accentibus que sequuntur morbum quedam nequaquam morbum sequuntur et sunt inseparabilia et significant egritudines ista signa, quedam sunt assistentia p. s. et non ... et hoc non sunt inseparabilia

ca quod fiat in paroxismis anticipatio anticipationis

Postpositio et causat ab eadem ...

intelligit Galenus in hoc ...

Sintoma duplex ...

2o. modo accepto sintoma

Differentia de accentibus morbum sequentibus

acentia i[n]sequentia egr[itudi]nem aliqua i[n]separabilia et aliqua separabilia et hec fiunt quaedam i[n] p[ri]n[cipi]o et quaedam post et quaedam no[n] fiunt

et ista quaedam fiunt in p[ri]n[cipi]o et quaedam post et quaedam no[n] fiunt et hec sig[nifi]cat d[iversi]tas
egr[itudi]nis ut an sit magna ut parua egr[itudo] et in quo loco sit, [secundo] aliqua
signa sunt critica et aliqua sig[nifi]cant dig[estio]nes ut indig[estio]nes aliqua aut sig[nifi]cat
salutem aut mortem et istas diuisiones ponit Gal[enus] ut ostendat q[uod] signa
sunt que possunt post apparere, exemplificat in hec g[ra]d[u] et in cap[itul]o
15. artis me[dicinalis] inde 2[us] textus ponit exemplum de omnibus his signis in
pleuritide, morbus lateralis siue pleuresis, est flegmon siue apostema
calidum co[n]sistens in pellicula que interius tegit costas i[d est] in pleura et in
tali apostemate sunt signa inseparabilia et propria, et signa inseparabilia
conueniunt quaedam o[mn]i et semper et et aliqui soli ut est de aggregato horum
quinque signorum, quod conuenit omni pleuresi et soli et semper et sunt quinque

quinque signa i[n]sepa[ra]bilia et p[ro]pria i[n] pleuresi

de quibus in fine huius co[mmen]ti et cap[itul]o 15. in de const[itution]e ar[tis] med[icinalis], p[rim]o est dolor
et dolor et tumor et rubedo necessario fiunt cum incipit apostema sed tumor et
rubedo no[n] p[ossunt] uideri in pleuresi et restat ut uideat sentiatur dolor et est pungi-
tiuus quia in 15. de co[n]st[itution]e ar[tis] med[icinalis] quia membrum est panniculosum ideo est dolor
pungitiuus i[d est] intensiue in una parte circa et extensiue, hoc est quod dico
dolor pungitiuus et sic in pleuresi tendunt partes circa sternum et ideo
et circum eo dolor ipse coniat sed magis est in m[edi]o. 2[m] est febris ideo
p[ro]pter ro[ne]m loci huiusmodi et ex ro[ne] egr[itudi]nis quia fit ex collera ut sanguine
collerico, [primo] ex loco quia est locus propinquus cordi, [secundo] ex ro[ne] egr[itudi]nis
na[m] et q[uod] sit in pleura apostema et si sit apostema fleg[maticu]m puro ut melancolicum
tunc no[n] esset febris sed in pleuresi apostema fit ut ex materia sanguinea uel
collerica ut mirota [illegible] in pleuresi acuta febris dicta est

pleuresi

Ypp[ocrate]s 3[m] signum est difficultas anhelitus quia apostema est in pectore et
dolor facit et constrictiones in pectore, 4[o] est tussis quia ex tali
apostemate resudat materia ad pulmones ut quia ex [illegible] talis apostema
et tussis quaedam est cum sputo et uidetur sine sputo et no[n] op[ortet] quia in
pleuresi sit tussis humida et cum sputo sed requiritur q[uod] sit tussis sicca, et 4[o]
regiminis 66[o] t[extu] ponit Ypp[ocrates] ista 4[or] signa, 5[m] signum est de
pulsu q[uod] sit tensus cum diuersitate quia apostema est in membro neruoso

de 5[o] signo i[d est] de pulsu serrino n[ota] l[itte]ra Ypp[ocratis]

et sic arterie tendunt et similiter hoc est diuersitas, et hoc est quod
aliqui uocant pulsum serrinum sed de hoc 5[o] signo nec[essari]o dixit Ypp[ocrates]
et in 2[o] tract[at]u de dis[ciplina] et p[rim]o de crisi 15. et 3[o] epidimiarum, sunt
posita hoc ex[empl]a de Anaxione l[itte]ra q[uod] hic concursus horum quinque signorum
est necessarius et q[uod] est proprium q[ui]a m[od]o quia s[emper] conuenit omnis pleuresi et semper
sed et soli pleuresi, et huiusmodi signa no[n] semper inueniunt in omni egr[itudi]ne
quia bene inueniunt signa que conueniunt omni et semper sed non soli

2[m] genus signorum q[uod] sunt separabilia

in q[ua]l[ibet] signorum que no[n] sequitur necessario, ut q[uod] in hac egr[itudi]ne eger
melius decumbat super latere leso et aliquando est contrarium et hoc ostendit
d[iversi]tas egr[itudi]nis quia si materia faciens apostema sit in parte ext[er]iori, tunc
si iaceas super eodem latere nocet, sed si sit in parte interiori
tunc si iaceas super opp[osi]to latere nocet quia tunc apostema pendet, [secundo] q[uod]

dolor erat ad furculas ut q erat ad hypocundria, ista signa no sut
necessaria sed sig.cant diversitatem loci quia si it ad furculas tunc apostema est
in parte superiori si erat ad hypocundria tunc est in parte inferiori
et si dolor no magis coreret furculis quam hypocundriis tunc signum
est q apostema est in parte media si aut dolor coreret utrique parti
tunc apostema est magnum, patet media q in pleuresi emittat sputum
no est semper hoc usque ad .xi. stetit Anaxion q nichil spuit
et quando sputum cito appareat et videt tunc sig.tur q hec materia que facit
apostema est rara et sic resudat sig.tur et q pleuresis ipsa est rara
ut jacet posit erit modo, et tunc cito ter.tur, sed si sit alio modo
tunc nichil expuit, diversitas sputi est quando sputum est bene digestum et
tunc sig.cat salutem si aut sit male digestum sig.cat mortem, 3.m genus
signorum sunt signa cretica que sig.cant crisim, na in pleuresibus
no reserunt nisi ad unam creticam expulsionem tamen quoque fuit sudores
et p.o de crisi .14.o d.t quedam signa cretica sunt et ea ipsius crisis
et ista sunt omnes evacuationes ut fluxus sanguinis et egestio ut urina
quedam signa cretica sunt solum signa ut dolor capitis et q videantur
lacrime et diff.tas anhelitus et tensio hypocundriorum et q videat
res rubeas ante oculos hoc totum sig.cat fluxum sanguinis, 4.m signum
est sig.cans digestionem et cum nichil expuit, tunc est indigestio et
cum expuit aliquid sed subtile tunc est parva dig.o, et sic procedendo
si no expuatur tam subtile tunc est minor indig.o et sic et ex urina
et ex egestionibus sumunt signa dig.nis et sic et dant signa sig.tia
indig.nem ut si sputum sit nigrum ut lividum, ideo ea erat latitudo
et in signis sig.tibus ind.nem, ult.m g.s signorum est q quedam sig.cat
salutem ut mortem, et quedam signa salutis ut mortis sumunt ex signis
dig.nis et signa dig.nis semper sig.cat salutem, signa vero indig.nis
sig.cat mortem et quedam signa que sig.cant salutem ut mortem sumunt
ex aliis, ut ex facie hypp.ca et ex aliis de q.s in prosticis dicit
hypp, Gal.s d.t p.m genus signorum statim in p.o morbi tpe.e recepit
et no apparent more et ideo de his no loquitur hypp., signa assidenta
et no dicunt post apparentia quia ista quoque no sunt tpe. et quoque sunt
in tpe.o et sic p.ea q post apparent no.cat signa sig.tia dig.nem
et et signa sig.tia salutem et et signa cretica et signa cretica
videntur in p.o statim morbi tpe.e, i diminuti apparent, et p.o de crisi
q.o 5.o 6.o et 7.o cap.e et mar.e in 6.o cap.e dividit tpe.d morbi
et sic et facit sic, na tpe.d morbi sumit pro instanti 2.o capitur
tpe.d pro tribus diebus itaque usque ad 7.s dies durat tpe.d 3.o capit
pro toto tpe in quo no apparent signa manif.e dig.nis et sic
sumit tpe.d pro una parte morbi et in Anaxione duravit tpe.d
usque ad 17.m et in 17.a die incepit aug.m, d.t Gal.s signa
cretica nusquam fuit in eo puncto indicium sed bene in dicto ...

signa no inseparabilia sed sig.tia diversitatem loci

diversitas sputi i pleuresi

signa sig.tia crisim futuram

signa sig.tia dig.nem ut indig.nem

signa sig.tia salutem ut mortem

[margin, left:] cap. 4

signa post apparentia hypp. no no.cat p.o genere 2.o signa sed alia s. dig.nis cretica et salutis ut mortis signa

princ.d morbi q.t.o sit

Signa dignis no. p. apparere i principio morbi

Signa i dignis possunt apparere i puncto indiuisi

Qd om signa mortis p. i principio apparere

Qd om contingat egritudine i declinatione mori

Secundo at sacr. q eger p durasset p. mori i principio ob malitia huius mat. et et accentia

alijs principijs sunt ut est in principio q diebus ut in principio accepto pro
una parte morbi p. apparere signa dignis nunquam sunt i puncto indiuisi
neque in principio capto pro ut est una pars morbi imo cum apparet signa
manifeste dignis tunc talia signa sunt fines et terminationes principij et
sunt principio augmenti et cum hoc stat q signa dignis p. apparere in principio istis diebus
imo et in primo die sed tunc cum apparent incipit augmentum morbi, signa cruditatis
statim in puncto indiuisi p. esse et et post tales punctis, ut sunt signa
mortis que non apparent in principio sed post et sic per signa que post apparet
intelligit Ypp. signa critica et signa dignis ut indignis et signa mortis
ut salutis, quam ... dicat omnia ista signa in libro de crisi hoc dixi
et ... uerba Ypp. et siqs hoc uult uidere ample uideat illum locum
hic aut sumatim dicam, et contra hoc pono ... Ypp. de quo in 3o libro epidi-
miarum Gal. ... et in primo de crisi. 18. sed antequam ueniam ad
... signa mortis possint in principio apparere ... Gal. quod
possunt apparere in principio, ista q qui hic sit est ... Gal. dicit
q in puncto indiuisi non apparent signa mortis, et isti expositores querunt
de alijs diebus principijs et de hoc non est dubium imo multi moriunt i primo die
... in apoplexia moriunt antequam ... signa manifeste dignis ... expositores
de hoc dubitant sed est superfluum et in hac parte est difficultas an in de-
clinatione p. eger mori, supponendo q sicut in egritudine salubri distinguitur
tempus penes accentia et et penes digestiones mat. sic et in mortali
distinguitur penes malitia mat. et penes accentia qa incipit malignari
tunc est principium et qn magis auget malitia tunc est augmentum et ...
est qn est in uigore 2o supponendo q ut ex malitia mat. uel
ex multitudine p. mori et 3o de crisi 9o hoc dt Gal., dt sac. p. mori
in principio febris ex multitudine mat. que extinguit calorem natiuum et sic
moritur bene in principio febris sed est in statu quo ad suffocationem, dico
3o q eger p. mori in principio quo ad malignitatem mat. nam si eger sit ualde
debilis et q sit parua malitia p. mori, ultimo dico dt sacr. q in principio
quo ad accentia non p. eger mori qa cum eger moritur tunc accentia sunt
ultimata, prima 3o est uera et est ... cap. 9o ... de crisi et
in febre sincopali et in apoplexia ex multitudine mat. moritur qd dt q in
principio malitie p. mori et non in principio accentia imo idem est iudicium
de accentibus et de malitia, qa malitia que interficiet hs. sit pauca
tn cum interficit est in ultimo malitia que p. esse respectu illius uirtutis tu
dices si perdurasset eger illem malitia fuisset maior, sed 3o qa et si febris
... accentia fuissent maiora tu dices accentia sunt maxima
... huius uirtutis et sic dicam ego de malitia, dico 3o q tn in principio
malitie in se considerate et et pars in principio accentium in se considerata
p. eger mori sed tunc respectu uirtutis et malitia et accentia sunt
ultimata sec ... est Gal. q in puncto illo indiuisi non sunt
signa mortis, 2a difficultas et ... pro hac 2a difficultas 3o de crisi

5.° et 9.° et videte et Com.mentatorem 3.° coll.t 9.° et 2.a q.i 98. cap.e videte Avic.a et hoc explebo et ibo ad 7.m Anaxionis et p.° de crisi 18. et 2.° de dispnia 8. cap.e videte p hoc ex.° et videbitis q.° m.° ipse hypp. fuerit artificiosus in hoc casu, lz. aliq dicant q hypp.s nō sit credendus in hoc casu quia ipse facit flobottomiam in ottavana

Lectio 91.a ordinaria

Restabat pro qu.sto alterius lectionis an eger p. mori in declinatione uli qa dix.us q in pnc.° in aug.to et in statu p. mori et p. signa mortis apparere, 3.° de crisi 5.° et 9.° d.t q nō solus est impole sed nec et imaginabile q moriat in declinone uli morbi, na eger pit qn ma uincit vir.tes sed declinatio ulis est qn ma est perf.e digesta et virtus ex toto supaquit mor. q.° m.° q.° eger p. tunc mori, et non solum in declinone uli est impole egr. mori imo et in aug.to et in statu si sint signa complete dig.nis tunc sumus certi q non morit et sumus certi q crisis deb fieri bona et 9.° pronostico q.° 4.° 7.to hoc d.t Gal.s signis febriat et virtus cerebri sana sit et nō sit apna et sit sola febris de ma putrefacta intra venas et in colore et suda et in hypostasi sit urina digesta tunc nō potest mori et si in crisi futura apparent aliqua signa mala pp hoc nō timeas et et ut mordicationes oris stomaci ut de dolore capitis ut de debilit.e vir.tis eet signu aliquod malus in crisi pp hoc nō timeas, et in hoc differt medicus ab idiotis, et qnta signa timorosa videmus q tn nō obfuerunt d.t Avic.a 2.a q.i cap.e 9.° et Auenzoar in 2.° l.° suo ubi loquit de diebus creticis idem d.t et 3.° pronosticor. 9.to q.° d.t Gal. et q membris aliqd tenderet ad corrup.nes et pta signa mala eent dum.° sint signa bone et plete dig.nis adhuc scias q nō p. eger mori qa hoc est pp agitonem mae et nō qa ma vincat vir.tes, 2.a q.i 98. vr velle q pot eger mori in declinone et expr.a hoc pz. Gal. d.t p. mori in declinone uli ex errore ut medici dantis medicamina nō quenientia ut ex errore egri, sed 2.a q.i 98. cap.e postea dixit q in declinone uli nō pit nisi ex errore d.t et sepe variolar. et morbillor. p. mori, int.ur i. qn variole declinant i. qn sut extra tn redeunt intus et tunc morit qa tunc nō est declinatio febris. lz. sit declinatio morbillor. ut dicas qm magis i morbillis qs in alijs egr.nib in declinone morit ex errore qa ma illa participat malignit.e et id qd cumq mord.us regimen f. errore in morbillis sed stante declinone totius morbi s. rone febris et morbillor. nō p. eger mori nisi eueniat error, 3.° coll.t 9.° d.t Com. et et expr.a hoc pz. qa qui sunt febres mortales anteq ueniant ad mortem, totum corpus infrigidat, et p.° pronosticor. 27. et 28. d.t frigidus anhelitus sig.cat mortem, si q.°

[Right margin notes:]
p istu gone Vide Aver. 3.° coll.t 9.° et Avic. 2.a q.i 98 et Gal. p.° de crisi

2.m Gal. nō solus ē i pole sed nec imagi. egr. mori i decl.ne uli

Aut.s omnia Gal.i q signa q.ms sit certitudo pro sal.te et morte

Avic.e aut.s 2.a q.i 98. q vr ex.a Gal.e

Sol ad aut.s Avic.e

alia aut.s Com.is et Gal.i ctria

Sol.o ad alias aut. textus

anxelitus est frigidus q.o febris declinat, 3o de crisi d. Gal. in textu
de uera declinatione, que est qn uirtus superat mat. et tunc pulsus fit
fortior et in casu dato tunc febris remittit, sed remittit qn uirtus
remittit et resoluit et tn tunc et cor febrit et qn febris declinat
et uirtus fit fortior, tunc est uera declinatio, Gal. in 3o ponit ex.m
recitatum ab Hypp. in 7o (?) epidimiar. ex fine et d.t et hoc in
p.o de crisi 18, causa quare hic Gal. adducit ex.m Anaxionis pleuritici
ut decl.ret sententiam Hypp. in hoc t.u et ut decl.ret diuisionem signor. dicit
Anaxion in abderis q. 2m tracias portas habitabat et d.t hoc qa forte

Ex.m de Anaxione

alij hoc eodem nomine s. Anaxion nominabat et iste febrit febre
acuta et cum dolore ct.uo et non pungitiuo dolore et cum tussi sicca
neqz expuebat aliqd ex p.s dies d.t post qz erat sitibundus perigil
urine multe boni coloris et subtiles, dub.ur ex istas p.as partes qr
d.t Hypp. hec 3a non ne sat erat dicere fuit pleuresis et qr non dixisset

Dub.o q. Hypp.s

hec 3a et max.e cum mos Hypp. sit abbreuiare et io non debuit
dicere fuit febrem ct.uam et tussim siccam et dolorem ct.um et 2o de
dispnea cap.o soluit hoc et d.t Gal. non p. dici qz sicut ei contingit
sic scripserit qa nec unum uerbum frustra d.t Hypp., d.t Gal. qn

Sol.o ex Gal.o

aliq.a egr.do est in qua sunt signa inseparabilia que sequunt
ipsum 2m omes euentus i. qz signum qd libet cum uenerit eo mo. qo solet
uenire et sunt 2m omes euentus tunc Hypp. d.t nomen egr.tis et

mos Hypp.cis in ponen. signa et nom.e egr.tis

relinquit illa signa sed si sit aliqd signum qd qz non fiat
2m omes euentus tunc d.t nomen egr.tis et d.t illud signum, si aut
sint p.ta signa que eueniunt, sed sint ultra ea et spectant
nas egrdm magis p propria determinatione tunc d.t Hypp. illa signa

q. pleuresis sunt 4or signa necessaria

et relinquit nomen egr.tis in pleuresi sunt 4or signa neccia
s. febris tussis dolor diff.tas anxelitus et pulsus tensus sed de hoc
ult.o signo nichil d.t Hypp., sed febris pot esse maior et minor
dolor pot esse ct.us et non et iste Anaxion ct.ue dolebat et ut
plurimum pleuritici sunt tussim cum sputo sed Anaxion habuit
tussim siccam sine sputo usqz ad xi, et io non fuisset satis dicere
fuit pleuriticus qa sic dicendo non declarasset qualia fuissent
ista signa et pauci sunt pleuritici qui sint dolore pungitiuo
ct.inuum, bene sunt dolore pungitiuo, p. qa Anaxion fuit febre

Hec 3a signa nullam egr.m requirunt nisi in pleuresi s. feb. acuta dolor ct.uus et tussis sicca

talis uehemente io d.t fuit febrem acutam et d.t Gal. hec 3a nusqz
sunt alibi nisi in pleuresi s. febris acuta dolor ct.uus et tussis
sicca io tacuit dicere qz sit pleuriticus qa ex hijs tribus poterat hoc
intd.i, mult go Gal. qz io dixit ista 3a Hypp. qa hec non sunt
2m omnes euentus necnon eueniendi et qa qz sit pleuresis sequit
ad ista 3a io tacuit nomen egr.tis decl.at istam Gal. in 2o
de dispnea cap.o 8o signa qz necio sequunt egr.tis uarias sunt
d.ias quarum aliqua ut plimum sunt et aliqua non ut qz sit

sicca tussis

sicca tussis in pleuresi hoc est in paucioribus et quod dolor sit continuus in
pleuriticis hoc est ut in paucioribus, sed vos dicetis, an quod sit febris
acuta hoc sit ut in paucioribus? in hoc est manifesta contradictio in Gal. 2° de differentia
cap. 8. dicit Hypp. hec 3a dicit quam in pleuresi hec 3a ut in paucioribus eveniunt
quod febris acuta ut in paucioribus evenit, idem vero invenitur in cap. 15. in
de const. ar. med. ubi dicit in pleuresi necessario est febris et quia est apostema
calidum et est propinquum cordi ipsum pleuriticum apostema et non dicit quod sit febris
acuta et si alterum horum deesset non esset pleuresis et sic tamen potest sumere ex
hoc loco quod febris acuta non est necessaria omnino in pleuresi quia si esset apostema
calidum in pleura et esset materia tamen pauca tunc non faceret febrem acutam
sed remissam, in fine contra huius 12. ubi reassumit signa necessaria pro pleuresi
dicit pungitivus dolor et febris acuta, Responsio idem in 5. interiorum cap. 2°. ex fine
idem habetis et dicit febris acuta est in pleuresi hic contra 24. introductorii
pulsuum 2m latinam traductionem sed est in 3° de causis pulsuum 2m grecam
traductionem ubi dicit pleuresis est cum febre acuta cum defficit ibi pleuresis, certe
est apparens contradictio sed ex dictis in 24. contra in introductorio pulsuum et ex
dictis in 2°. regiminis contra 7i. elicit quod in pleuresi et dolore descendente
non semper dicit medicinam et dicit quia febris est multum vehemens cum pleuresi
tunc non dicit medicinas sed facit flebotomias sed cum est remissa febris tunc dicit
medicinas, in contra 24. pulsuum postquam dicit quod pleuresis est cum febre acuta
et dicit pulsus est velox et frequens sed non est eodem modo hoc in omni pleuresi
nam in pleuresi a materia collerica est febris acutior, febris acuta et quod
sit febris velocis motus et quod sit cum timore sed quelibet febris in pleuresi
est que cito terminatur sed Anaxion valde longa sed de sua via pleuresis
in 14a terminatur ut 20. Responsio omnis febris in pleuresi est cum timore, quia apostema
pleuriticum est cum timore quia est apostema intrinsecum, timor in febre
ut potest esse ratione febris ut ratione apostematis et in pleuresi ex magis
flegmatica tunc ratione febris non timemus sed timor est quia coniuncta est
cum apostemate et sic vult Gal. dicere quod in pleuresi est febris continua
quod debet esse acuta quia est cum apostemate et cito terminatur tamen hec febris
acuta habet latitudinem quia aliqua est magis periculosa et alia
minus et ideo cum dicit Gal. quod in pleuresi est febris acuta intelligit
quod est acuta ut ratione febris ut ratione apostematis, et quando dicit quod est mitior
hoc est propter diversas materias ut propter materiam flegmaticam et ideo Hypp. dicit quod erat
febris acuta in Anaxione, ut daret intelligere quod erat febris satis
vehemens, in omni quo pleuresi est febris acuta quia cito terminatur et
est cum timore ut ratione febris ut ratione apostematis, sed sumendo
febrem acutam pro febre vehementi, tunc in omni pleuresi non est febris
acuta, quia si est pleuresis de materia sanguinea ut flegmatica tunc
non est febris acuta, si ista tria signa fuissent 2m eodem
modum eveniendi, tunc Hypp. dixisset Anaxion habuit pleuresim
et non dixisset illa 3. signa, vos dicetis quare non addidit quod habuit

[Margin: in paucioribus est quod in pleuresi sit sicca tussis et et dolor continuus]

[Margin: contradictio in dictis Gal.]

[Margin: quid importet hoc quod dico febris acuta]

[Margin: contradictionis Solutio stat in hoc quod si accipiamus febrem acutam pro febre multum intensa tunc febris acuta non reperitur in omni pleuresi si autem sumamus pro febre quod cito terminatur et est cum timore tunc in omni pleuresi est febris acuta]

G. 1.

anhelitus

diff^{tas} 2a H. dixit q in 7a. die habuit tales diff^{tes} anhelitus, si diff^{tas} anhelit.
est signum necessarium quaere ideo dicit q hoc fuit in 2a Gal. dicit q hoc
non dicit qa de hoc non habebat dicere aliquid noui, qa hoc non est signum
ut in paucioribus euenions et in pleuresi anhelitus est paruus pp

2a Hypp. dicit q 7a die fuit anhel. difficultas

dolores qa non dilatat pectus pp dolores tn quando dilatantur et est
spissus qa non multum aeris attrahit et ideo q sit diff^{tas} anhelit.
necessario natur., sed qr dicit in 7a die fuit diff^{tas} anhelitus dicit Gal.
q Hypp. fuit coactus hoc dicere in 7a die, qa uoluit dicere q in 7a die
egritudo fuit deterior facta, et febris tussis dolor diff^{tas} anhelitus
sunt 4or. q sunt in pleuresi, et uult dicere q solus febris est intensa
et dolor stat ut prius et tussis non minuit neque et diff^{tas} anhelitus et
ideo egritudo fuit facta deterior, sed h. febris esset aucta si tn diff^{tas}
anhelitus fuisset diminuta ut dolor ut tussis tunc non sequutum
fuisset q egritudo fuit facta peior, et q non uelit Gal. dicere q Hypp. dicit
q in 7a. die incepisset diff^{tas} anhelitus pz. ex hoc qa dicit et diff^{tas}
anhelitus durabat et non dicit q diff^{tas} anhelitus fuit tunc facta, sed intr
q diff^{tas} anhelitus in 7a die durabat i. ut prius, uos dicetis dubius

Dub^o. q supp. hec

de hoc qa dicit dolores gr^{us} et tussim siccam et febres acutas non
posse esse nisi in pleuresi sed Hyps dicat q in pleura sub costis
sit uentositas q pot facere dolores gr^{us} et esset tussis qa esset aliqua
materia grossa in pulmone q non pot expelli, tamen non tunc pot dicere febre
acutus ex sanguine ut collera putrefacta in uenis, et tn tunc hec

Sol^o. ad dub^{m}

egritudo non esset pleuresis. hoc est imaginabile sed non inueniens
hoc, qa si esset febris acuta tunc resolueret talis febris uentositatem
et et resoluit uentositas ex fomentis et materia catarralis q facit
tussim incipit paulatim et ideo ops. q fuit facta talis tussis prius q fuit
uentositas et febris, et ideo in eodem tempore non accendit pot febris et
et fieri uentositas et fieri et tussis et ideo ista 3a solus i pleuresi
possunt iungi, Hyps sitis dicit q in pa die fuit febris acuta
dolores gr^{us} et tussis siccam et sitim intensam, an sitis talis sit

neque sitis intensa neque uigilie sunt necessaria signa

ut in paucioribus contingens, neque sitis intensa neque uigilie sunt
necessaria signa neque in pleuresi qa ut plurimum expuunt ideo non sunt
multas sitim, in 9o ..., in introductorio pulsuum dicit si pleuresis
sit a materia sanguinea ut ualde acuta collerica fit uigilia
sed si sit a materia fleg^{ca} ut nisi tunc uapores qui eleuant non
sunt irritantes sed sunt humidi et ideo tunc non sunt uigilie
Urine erant multe et boni coloris et subtiles i. erant digeste
in colore sed non in substa et ideo hoc fuit signum incompletum
digestionis et a pa die usque ad 6am mobil. d. qa perseuerauit ille

si pleuresis sit a materia collerica fiunt uigilie n^a si a fleg^{ca} non fiunt

Anxior ut prius, 6a die deteriorauit, et calefacientia
n^a proficiebant, utebat Hypp. fomentis et cum illis fomentis et
non alleuiabat neque et augebatur dolor, aliq uolunt Hypp^{tes}

respondet et dicit quomodo stat usque ad 6am diem in fomentis, sed male f. qa ma attrahebat in corpore ad locum, illi credunt q Hypp. in epidimijs doceat curare sed no f. hoc imo docet pronosticare et no d. remedia que fecit et in p.o et 3.o l.o epidimiarum qui sunt veri libri Hypp. hoc pot videri et Gal. in 3.o epidimiarum sup eo tu dt no credas q Hypp. in alijs fundaverit fliam usque ad 8.am et tc. duo egri narravit ab Hypp. in p.o et 3.o l.o epidimiarum et no dicaq illi q egri solum fuerint pleuritici sed et narrat alios egros et non pleuriticos et tn de nullo alio egro dt q fecerit fliam nisi de Anaxione et no dt hoc de Anaxione qa curam pleuresis doceat qa in 2.o regiminis acutorum talem curam docet et sic in epidimijs no docet curam tn verissimum est q sepe et iuvat q die fecerit fliam in alijs egris et sicq status egr.my docet, et q.o m.o fuerit urina et sputa et alia ut suas pronosticare, dt Gal. forte fecit fliam in 8.o in Anaxione qa forte ipse no fuit vocatus ante 8.am h. Hypp. narret casum illum Anaxionis tn narrat illum q forte relatus fuit sibi, p. fomenta fuit ut videamus si dolor dbt remitti et si faciunt fomenta arcere dolorem tunc statim dimittas fomenta et facias fliam ut medic.os sed si minuat dolor no facias fliam neque medic.os, sed si dolor no augeat neque diminuat tunc potes stare cum fomentis, et sic qa in Anaxione usque ad 8.am cum fomentis perdendo dolor no augetat neque diminuebat sed perseverabat ut prius io in Anaxione usque ad 8.am distulit fliam sed meminit de flia ista fca in 8.o q tunc erat corruptela apud medicos qui dnt q post 4.am diem no dbt fieri flia, imo dt Gal. et Hypp. q usque ad 90.m diem debet fieri flia et hec est corrupta et hec debet dici et no e amplius in [illegible]

9. quos dat volentes respondere Hypp.is

Hypp. i l.s epidem. no docet artem curandi sed pronostica

g. Hypp. dimisit fliam 6.o usque ad 8 diem

flia usque ad 90 dies fieri pot si dimissa sit

Lectio 32.a ordinaria

et 8.a die venam secuit [illegible], prosequitur Gal. dictum casum Anaxionis et heri declaravimus usque ad 7.am diem, dt nunc q 8.a die fuit fca flia, 3.o regiminis tu [illegible] dt Hypp. no dbt pigritari contra multum sanguinis exeat donec sit rubicundior multo ut pro puro rubeoque lividus effluxerit, et dixi ibi q sanguis si sit collericus in apparentia fit lividus et si sit albus in apparentia extrahas donec fit rubicundus et dicebam qa dbt ex pectori 2.o mut.o et no p.a tm, virt.s tn consentiente, et hoc satisfacit illis qui dicunt q flia no fiat ex eodem latere qa no est melior modus divertendi quam evacuare fontem 3.o regimi [illegible] dt ut omino totum corpus est evacuandum ut divertendum et loquitur ibi disiunctive et 4.o regiminis in [illegible] eo ubi loquitur de [illegible] dt evacuandum est corpus qa hoc faciendo et divertit, Hypp. q.o in 8.a die fecit fliam f. ex eodem latere et qa tunc dolor est diminutus et tussis sicce [illegible] hec sequebant et dico q flia illa fuit facta ex eodem l.

8.o die fuit facta flia ex eodem latere

[illegible]

Crine. i pleuresi | Aug.ᵗⁱˢ | -ꝯ. dicto | Sol.° | Dub.° | Solo

latere quod dolor fuit diminutus et sudavit ꝯ caput in die undecima
et febris est fca minor et incepit aliqd subtile expuere nichilominus
expuere in pleuresi sig.ᶜᵃᵗ qꝫ sit indigestus morbus, expuere adhuc
sed subtile adhuc sig.ᶜᵃᵗ ꝓncipi. morbi, in 17ᵒ expuit aliqd magis
digestum, et hic erat signum manifeste dig.ⁿⁱˢ, 20ᵒ die sudavit et
febris remota est et est alleviatus eger, sed restitit sitibundus
et sputa que exiciebant nō erant omnino bona et crisis hec non
potuit esse bona qa in die 20ᵒ erat aug.ᵗⁱˢ et tota mā nō erat
digesta et que relinquunt in morbis post crisim subversionem
facere consueverunt, et sic in die 20ᵒ dempta fuit febris et sic
pleuresis fuit remota, die 27. rediit febris et tussis et hypostasis
erat multa alba et germiens et sputa erant germinantia et sitis
cessavit et sic duravit usqꝫ ad 34. et qa in 27ᵃ die sputa
et et urine erant complete digeste, io in 34ᵒ fuit liberatus, in 27ᵃ erat
et bona spiro qa nō erat ampliat febris neqꝫ dolores et hoc casu sa...
qꝫ eger.ᵈᵒ ista it Anaxione fuit tert.ᵃ in 34. et hec m.ᵗ part.ᵃ in apho.ᵒ 8ᵒ
et qi pleuritici in 14ᵃ nō ter.ᵗᵘʳ transit hec pleuresis in empima et sic pleuresis
nō ter.ᵗᵘʳ in 14ᵃ nō omnino nō transit ... pleuresis fuit ter.ᵗᵃ marcoᵃ
in Anaxione et bene rediit febris sed nō pleuresis et qꝫ sic ... qa dicit
qꝫ in 27ᵃ bene spurabat et sic ... pulmones ...
fuit inflationes et febris et io cu in 27ᵃ fuerit ... quo ... fuit
fca ... , nos dicemus quis mortuus fuit iste cu duravit usqꝫ ad 34ᵃ
dico qꝫ si dividamus istos egr.ⁿᵗᵉˢ ... ꝓncipi. usqꝫ
ad 17. dies duravit et in qi fuit signum dig.ⁿⁱˢ sed debilis et in 17
incepit aug.ᵗⁱˢ, et mā nō erat bene digesta, et nō poterat pleuresis
transire 20ᵐ dies ... crisis ... fa. et aug.ᵗⁱˢ
dig.ⁿⁱˢ duravit usqꝫ ad 27. et in 27. incepit status et duravit usqꝫ ad
34. et in 34. ... fuit ... et ... facta
fuit declinatio per sputum et per urinas, si nos dividamus
temp.ᵃ quo ad acuta ut quo ad essentiam egr.ⁿᵗⁱˢ ... usqꝫ ad dies 8ᵘˢ
fuit ꝓncipi. loquendo de ꝓncipi.ᵒ quo ad essentiam morbi et usqꝫ ad dies 11
fuit ꝓncipi. quo ad acuta, de isto Anaxione dᵗ. Gal. qꝫ propositum est hoc
... ut ostendat qꝫ si sputum statim in ꝓncipi.ᵒ apparet hic ... egr.ⁿᵗᵉˢ
nos dicemus ... est signum post apparens et post ... dicis
qꝫ est ... gravis dᵗ. est signum post apparens .i. est
post illud ꝓncipi. ... hic aut ... qꝫ in ꝓncipi.ᵒ appareat ut in
... ꝓncipi.ᵒ per tribus dies et dᵗ. Gal. ut in 7ᵒ ut in ... ter.ᵗᵘʳ si
incipiat expuere ... ante 3ᵐ, si aut ... in 7ᵒ die hic nō transit
14. dies et hoc ... prosficare, et si sputat post 7ᵃˢ hic
nō transibit 20. ratio sumitur qꝫ si ante 3ᵐ sputasset hic nō
transisset 11ᵃˢ dies qꝫ est signum debilis aug.ᵗⁱˢ signum manifeste
dig.ⁿⁱˢ et signum complete et qꝫ in una die cretica apparet unum

sed hic in reliqua die critica apparet reliquum et ista se consequuntur quando egr.° est velocis terminationis et non adest aliquod signum longitudinis et si in 2.ª die sit signum debilis dig.nis, hic in 4.ª est signum manif.e dig.nis et in 7.ª erit signum complete dig.nis et si in 3.ª incipiat spuere, hinc in 7.ª erit signum manif.e dig.nis et postea sequetur completa dig.stio et si in 4.ª incipiet spuere, hic in 7.ª erit signum complete digestionis et in xi erit signum perf.e dig.nis et in 14. erit signum complete dig.nis et ergo in 2.ª sit signum debilis dig.nis in si adsit signum aliquod long.nis hic non terminabit in 7.ma et ideo d.t Gal. si aut 3.ª incipiat spuere, hic vel 7.ª vel 9.ª vel xi.ª liberat, si aut in 7.ª sit signum debilis dig.nis et spuat subtile, hic in 7.ª erit signum manif.e dig.nis, in x.ª terbitur nisi adsit signum long.nis, quia si in 7.ª die cum incipit spuere, sit signum longitudinis hic transit ad 14. sed quia in Anaxione, pleuritico non fuit sputum usque ad xi.ª ideo duravit usque ad 34. sic possumus ex hoc ex.º sumere, quod materia est perf.e cruda, et certum tempus requirit ut digerat et aliud tempus certum requirit ut compleat, in Anaxione in 17. die fuit dig.º manif.a et in die sequenti critica s. 20.ª non potuit apparere complete dig.º quia in Anaxione fuit signum long.nis quia spuit usque ad 17.am quasi nichil et spuit et post 20. numerantur dies critici per septenarios et id signum fuit quod materia erat grossa et pleura erat satis dura et sic sim. tpris requirit a princ.º usque ad manif.am dig.nem quantum requiritur a manif.a dig.ne ad completam dig.nem et 2.m regulas positas nos possumus cogn.e de omi egr.ne quando ter.bit d.t Gal. quod sit flegmon si non ergo cutis est subtilis, nam si manu fiat apostema hic nichil resudat, sed si fiat mor. apostema, hic resudat immo in vulneribus nos videmus quod aliquid virulentum exit ex tali fissione, d.t Gall quia materia in apostemate contenta est subtilis et pellicula que ipam continet est rara, nec cum subtilis, hic resolvit materiam et cito ter.bit ubi aut est contrarium, hic pat est illud ad pot ... et hic sig.ur longa egr.º et ubi est causa signum sputum cito apparens sig.cat brevitatem egr.nis, de e.º istum casum d.t Gal. in aliis flegmonibus ita est et d.t pleurezim ee flegmonem et in introductoria medicorum d.t Gal. in c.º 24 d.t Pleuresis est flegmon cum febre acuta in pleura q.º vult quod pleuresis sit flegmon, sed non ne flegmon est apostema sanguineum ... dico, sed quia pleuresis fit ex omi materia, pauci sunt qui advertant quod d.t Gal. in tractatu de pleurisi, quod dico apostema fieri ex sanguine i. ex sanguine qui est 4.r humor et purus, vel ex sang.ne i. pro tota massa que est in venis et continet omes 4.or humores et pro tota ista massa vocatur sanguis, et si ista massa fluat v.g. ad manum hic facit flegmonem et est proprie flegmon, et ... est ex sanguine illo puro, si humor iste qui e. venis extrahitur est rubeus et fluit ad manum hic facit dolorem cum rubedine q.º flegmonis, rubedo dolor et tumor sunt signa necessaria flegmonis

Signa brevit.tis et longitudinis in pleuresi

tota tempus requirit a princ.º usque ad manif.am dig.nem quantum a manifesta ad completam dig.nem

Declaratur causa quare sputum in princ.º apparens brevia egr.nem

Pleuresis est flegmon cum feb. acuta in pleura

rubedo dolor et tumor signa necessaria flegmonis

q̄ dicat uere flegmon | ft vere igr dr flegmo ille qui est fcus ex massa sumorali et hec massa
sumoralis het proportiones inter sumores qr sed si talis massa sortt
plus de flegmate nc si fluat talis massa uocat flegmor sed qt
a, dnio flegcus et uocatur talis massa sumor flegcus si aut dnat
mlia in tali massa nc uocat sumor molancolicus et f. et flegmone
sec flegmon syroides uocat, si fiat apma in pleura ex sanguine pmo
nō est pleuresis, capo. 15. in de 9ste ar. med. dt pleuresis est a
apma calidus et est in tali loco sed si alter hoz desit nō erit
pleuresis et sic et si sit de mela pura non est pleuresis, si
sit et ex sanguine solo et est flegmon, sed si sit ex sanguine
et flegte dnante flegmate et est flegmon dt Gall. 5 cap. 15.

et q̄ apa ex ?s i pleu[ra] sit flegmō ut melius nō sic d(ic)it. flegmon q̄ sanguis fluit | ce fines in de const. ar. med. dt si flegma sit in pleura et compactus et in
cipiat putrefieri et f. febres nc causatur dolor, et nc sumor qui fluit e sanguis
qui est extra uenas et sic uocat illud apma flegmon. l3 rōne pt occasionis
esset forte a, dnio mā illa flegca et melancolica tū q̄ fluens est
sanguineus id uocat flegmon et sic et q̄ sanguis sit mixtus cū mlia
dnante tn q̄ stante dolore sumor qui fluit est sanguineus ideo uocat
tale apma flegmon, et q̄ pleuresis sit uera ul nō uera Gal. in 5o interiorum
capo. 2o. ce fines et 7o. 34. Auica distinguit pleuresim rōne loci et nō rōne

pleuresis ex loco et nō mā dist.ur | mae et sic nō opz distinguere rōne mae sigs uelit distinguere q̄ sit uera
pleuresis, aliqua magis flegca et aliqua minus, hoc et facit Galenus
sed utraq est uera si sit in pleura, opz itaqz considerare signa dignis
et indignis, et dt q̄ nichil expuere in pleuresi sigcat ultas cruditates
expuere sputum subtilem sigcat dignes debiles et occulta, expuere digest
et decoctus sigcat manifestas dignes et nc incipit dignes et si expuat pfe
decoctus nc est status quo ad dignes et sllud sputum q̄d est albus lene et
equale nc sigcat completas dignes et 2o pnosticor videatis pro hoc
ubi de sputo et de hypostasi sermonē loquuntur et dt q̄ hypostasis det ee
alba lenis et equalis et aliqi dicunt leuis sput et aliqui dnt lenis

q̄r eger raro moritur ? pncipio parox. et ut plurimum i declinatione | p.m. hoc dimisi hoc q̄a 3o de crisi 9o dt q̄ eger het mori in declinatione
ptius paroxismi et quid sit vo diuersitas, hoc dimisi hoc, qn est ultis
declinatio nc, scio q̄ uirtus supat totam mām, sed qn sumus in declinone
partis nc solum sumus q̄ uirtus uincit mām illius paroxismi sed cum hoc
stat q̄ uincat aiplus a tota mā, uos dicetis quare nō pot mori i statu pnci
paroxismi, dt Gal. in pncio uirtus retrahitur sed in declinatione calor
expandit et uirtus reseat debilis interius et io nc succubit pp materiam

Lectio 33a ordinaria

declarauimus q̄ qn in pleuresi sputum cito uidet nc abreuiant egritudines si aut
post, nc sigcat egres longam et declta sunt signa simpla a sputo
restat uidere de sputo signante completas dignes, et dt sputū album
lene et equale est complete dignes signum et idez dt infra in sa
9o de urina 2m hypp. in 2o pnosticor. fo 26. et eedem ?ditiones

de sanie, et sanies q est alba lenis et equalis et non multi fetoris est signum complete dig^nis, de egestionibus q sit egestio lenis et mixta et q sit proportionata cibo assumpto et q exeat tempore debito et non d^r q fiant albe, l3. merito dignius quod sit in stomaco deberet esse albe q^a tamen collera it ad intestina iō fiunt colorate, et sputum et sanies et hypostasis jn urina conveniunt q debent esse alba lenia et equalia, sed differunt in hoc q^a s. sputum requirit et q sit mediocris substantie, et sanies requirit et q non sit multi fetoris, in p^o pronosticorum g^o alle^o d^r Gal^s sanies est alba q^a uirtus digestiua est in membris solidis ut sunt uene et arterie que uocantur membra spermatica et solida et ista sunt uirtutis digerendi et conuertendi sanguinem similem sibi, et non mirum q^a ergo superfluitates debent esse albe ut nix sed sunt albe et uene et arterie et ista iste g^o superfluitates debent esse albe et est q^a dig^o fit in membris spermaticis q sunt alba, aliqui scribunt leue per ut et faciunt dr^as inter leue scriptum cum diptongo et leue sine diptongo et dicunt q leue sic scriptum s. cum diptongo sig^cat i. leuigatum et non habens asperitates sed si uos dic^us leue prout scriptum est significabit i. leuigatum et leue sic scriptum per et sine diptongo et sig^cat i. sine pondere et sic sumitur pro legato in non habentes asperitatem et sic hypostasis urine debet esse lenis i. leuigata et non diuulsa et non habens asperitates et superfluitates digeste debent habere istam lenitatem q^a si non g^o hoc includit uentositas in illis que diuidit illas partes et signum est q calor non conclusit illam uentositatem et sic non est facta bona digestio q^a calor non potest resoluere illam uentositatem, requirit g^o q sit equalis in 2° pronosticorum 28. g^o i. q sit uniformis in partibus eius partes ut sint equaliter grosse ut equaliter subtiles ut equaliter albe et intelligo et per equalitatem i. q in tempore toto perseueret talis equalitas usque ad Crisim, si non sit equalis in toto tempore d^r Gal^s super g^o textum 2° pronosticorum sig^tur q sunt diuerse materie in corpore et q una digerit et alia non et ideo non est completa dig^o et sic et si omnes partes non erunt equales tunc sig^ur q s. non sit completa dig^o, uos dicetis non ne sat erat dicere equalis, et non dicere lenis, dico q non q^a stat q urina sit diuulsa et tamen partes erunt equales ut si una pars sit grossa et alia erit gracilis, sed queret aliquis quid superfluitas sit partes equales aliud est melius aliquas partes sint grosse et pauce ut q sint pauce partes et turbe, dico q peius est si sit inequalitas in pluribus partibus pauci q^a hic signatur q dominus materia resistit, tamen uirtus, sed si partes sunt grosse l3. sint in equales non tamen sig^ur q materia tamen resistat uirtuti, sputum debet esse albus lene et equale et addit q sit mediocris substantie, et de hypostasi non addimus q sit mediocris substantie sed bene dicimus de urina q sit est mediocris substantie, nunc declarat que signa sig^cant mortem et d^r sputum rubrum uel flauum non permixtum non est signum bonum sed malum

conditiones boni sputi et sanici in pleuresi et alijs apathibus

dria iter sputum et saniem et signa eorum dig^nis

q^r dig^o c, in sanie et superfluitatibus debet esse albedo

quid sig^cet lenitas in superfluitatibus

quid sig^cet equalitas

dubi^o cum sol^ne

q^o cum sol^ne

dria iter conditiones sputi et urine

medius loquendo Hyp[st]
i pronost[ico] de signis
sig[nificanti]bus salutis ut morte

sed si sit lividum ut nigrum mortale valde, Hyp. in pronosticis ubi hoc loquitur
[illegible] mala i. que sunt remissa et que sunt magis mala dicuntur mortalia est
que sunt extreme malitie sunt valde mortalia, flavum ruffum et pallidum
sunt ter[mini] quibus in sputo et urina utuntur medici, de quibus p° de crisi, 12°.
Greci dicunt xanthos quod nos vocamus flavum et pyros i. ruffus et ocros i.
pallidus sed lividus nos et greci [illegible] et nos pallidum i. ocros, color

qs sit color flavus

flavus est rubeus clarus ut color carbonis igniti, et iste est color collere
naturalis i. collere rubee, iste color flavus est m[edius] inter albus et nigrum
et color rubeus est et medius inter albus et nigrum sed color flavus
plus est de albedine quam rubeus, color ruffus est adhuc plus albedinis

qs sit color ruffus

quam color flavus, et est color ruffus ut color leonis, pallidus color adhuc
plus est albedinis quam ruffus et sic est p° albus color, et post est pallidus

ordo i coloribus p° est
albus 2°. pall. 3° ruffus
4° flavus 5° rubeus

et post ruffus et post est flavus et post est rubeus, isti se sunt
[illegible] [illegible] albedinis, color flavus est naturalis [illegible] collere, et si aquositas
alba jungat eum hoc est color ruffus, sed color lividus est color albus
plumbeus et dicitur a pallido d[icit] Gal. color flavus et ruffus in sputo si
sint [illegible] in sputo naturali tunc sig[nifi]cant maiorem malitiam quam si essent
[illegible] cum sputo naturali, q[ui]a 2°. pronosticorum sputum debet cito apparere
et debet esse mar[illegible] [illegible] et debet esse permixtum cum sputo naturali, sic debet
esse in peripleumonia d[icit] ibi, sic sit lividus est mortale in pleuresi et si
sit nigrum est mortale valde, Gal. 2° pronosticorum 38. ubi Hyp. in t[ex]tu
d[icit] de vomitu, dicit debet esse permixtus ex collera et flegmate quia si collera

qr[e] sup[er]fl[ui]t[ate]s i[m]p[er]mi[x]te
sint peiores vide Gal.
2° pron[osticorum] c[omment]o 38.

pura exeat tunc sig[nifi]cat magnum [illegible] collere, et ibi declarat Gal.
quare superfluitates impermixte sint peiores nam arguit quod sit magna in-
flamatio que resolvit omnes alias superfluitates et adurit colleras et sic
si appareat purum flegma arguit quod resolvantur omnes alie superfluitates
et restet solum flegma, sed per hoc non arguas quod 3[ia] pura est peior
quam p[rim]a nota quod in 3[ia] pura, in superfluitatibus que expellunt non fit
vomitus ut egestiones pure collerice sed sunt mixte flegmate quia in
tali casu expellantur flegmata que sunt in intestinis, et [illegible]
aliud est dicere humor faciens [illegible] purus est purus i. non multum
permixtus aliis humoribus, et aliud est dicere superfluitates que expellunt
sint pure, et sic si pura collera ut purum flegma emittit est signum
mortale ~~[illegible]~~ sputum lividum, nam significat quod calor naturalis est mortificatus et ut
ex nimia calliditate ut ex nimia frigiditate fit lividus et nigredo ut d[icit] p°
de crisi, 12. et g[ener]al[ite]r cumque sit est signum mortale. Prosequitur Galienus

vria inter signa
dig[estio]nis et signa cru-
ditatis et signa
sig[nifi]cant mortem

et declarat que [illegible] sit inter signa dig[estio]nis et signa cruditatis et signa
que mortem sig[nifi]cant, et post declarat que sunt signa cretica, signa
complete dig[estio]nis sig[nifi]cant futuram sanitatem et vitam, signa opposita his que
sunt signa male dig[estio]nis tunc sig[nifi]cat virtutem vinci et ideo sig[nifi]cant mortem
ut in sputo lividitas ut nigredo, sed signa significantia cruditatem
est nichil spuere ut spuere aliquid subtile, et quamvis sit in se non sig[nifi]cant

salutem neque mortem et io sig.cant long.nes bene ex hoc tu potes postea
signare salutem vel mortem, ut quia vides quod eger est futura longa — modus pronosticandi salutem vel mortem
et vires egri sunt debiles et eo morietur, et sic ex signis cruditatis
tu potes coniecturari quod postea morietur vel non, aliud genus signorum
sunt signa cretica et non sig.cant dig.nes vel indig.nes sed sig.cant
crisim .i. subitas mutationes faciendas a natura vel per expulsionem
ad extra vel cum apostemate in aliqua parte corporis, et Gal. numerat
ista signa et dicit sudor totius et rigor precedens sudorem fluxus sanguinis — signa significantia futuram crisim et causantia
undecumque fluat vel per nares vel per matrices vel per hemorroides, vomitus
secessus et ista sig.cant crisim, et sunt et causa crisis, et apostemata
sunt talia ut parotides .i. apostemata post aures vel apostemata in aliis partibus
alia signa que numerat sunt solum signa significantia crisim et non sunt causa
crisis s. dolor capitis alienatio difficultas anhelitus vigilia rubedo faciei
et quod ante oculos appareat tenebrosa vel lucida tremor labii inferioris
et vox ingeta sine ratione, lacrime involuntarie tensio hypocondriorum — signa significantia crisis et non causantia
et omnia ista sunt signa solum et non causa crisis, et ista omnia signa
sunt communia vel ad crisim per fluxum vel per vomitum, adeoque aliqua sig.cant
fluxum sanguinis et aliqua vomitum, vigilia et alienatio sunt communia ad
crisim per fluxum sanguinis narium et per vomitum, si appareat lucida
ante oculos fluxus erit, si tenebrosa erit vomitus, et ratio — ratio istorum signorum que significant diversitates crisis
huius est quia materia que est in stomaco est talis quod elevant
fumi, et tremor labii sig.cat vomitum, lacrime involuntarie fluxum
sanguinis narium quia significatur quod ibi est multa materia, morsus stomaci
sig.cat vomitum, hypocondria tensa et difficultas anhelitus significant
motum sanguinis ab inferioribus ad partes pectoris et eo significant
fluxum sanguinis, quia in vomitu materia illa non est tanta que possit
facere tensionem et videte 3o de crisi cap. ult.o et 2a q. Avic.ns
et 3o pronosticorum videte Hypp. Gal. ponit alias inter ista et
p.o de crisi .19.o cap.o hoc docet sed lia est mala, quedam
signa sig.cant salutem vel mortem et huiusmodi signa vel in superfluitatibus
sunt que sunt bonas dig.nes vel mala et ista signa que sig.cant
salutem vel mortem que coincidunt cum signis sig.tis dig.nes ~~[illegible]~~ non — alia signa significantia salutem vel mortem que non sunt sumpta ab dig.ne sed ab aliis
tue sunt semper certa, alia signa sig.cant salutem vel mortem ex
aliis ut quod sit facies hypp.ca quod oculi fugiant lumen lacrime non
voluntarie gravitas membrorum alienatio stridor dentium, et sig.cant
ista salutem vel mortem, sed non coincidunt cum signis sig.tis dig.nem
p.o de crisi 19. dicit dire signa dig.nis semper sunt certa, signa
salutis et mortis non semper sunt certa, et lia est corrupta et
deficit hoc quod s. 2m genus de quo loquitur sunt signa salutis
et mortis que sic se habent, quod quedam reperiuntur in speciis morbis
et superfluitatibus et quedam in toto corpore et sic post signa salutis — signa cretica sunt magis dubia quam salutis et mortis
et mortis, sunt signa cretica que sunt magis dubia quam signa

signa salutis et mor. salutis et mortis et de signis salutis et mortis dicimus q. sunt in medio
sunt m.^te inter signa quia ad cert.^nes s. s. inter signa dig.^nis et signa cretica et q. signa
dig.^nis et signa cretica salutis et mortis sint in m.^o m.^e talis hoc esse uer de illis quae non coincidunt cum signis dig.^nis, sed de aliis signis quae non coincidunt int.^ur, et Hypp. in prog.^sticis ult.^o hoc m.^d loquendi. s. sunt signa bona ut sunt ~~mala~~ signa signantia salutem ut sunt valde bona, ut sunt mala ut mortalia ut mortalia valde et signa mortalia non sunt omnino certa et sic et signa signantia salutem non sunt omnino certa, signa cretica quandoque sunt bona et quandoque sunt mala, et si sint post dig.^nes sunt bona si autem sunt ante hanc sunt mala et Hypp. d.^t concotiones securam salubrit.^m sig.^cant, Gal.^s ponit 3.^s auctates Hypp. p.^a est in p.^o epidimiarum in parte 2.^a non, ille l.^r dividit in 3.^s partes et sectiones, alii aut.^s t.^ct Hypp. sunt in 2.º epidimiarum non longe a prime.^o Cras complebo totum h.^c

Lectio 34.^a ordinaria

Quia in ordin.^da debita dieta, opp. medicum scire statum egr.^nis, et modus p.dicendi Hypp. in hoc aphor.^o decl.^rat q.^m m.^o cog.^ur hoc hic ex na. egr.^nis hic ex temporib. omni hic ex circuitib. successivis incrementis, ult.^o ex signis post apparentib. et gal.^s d.^t quedam signa sig.^cant bas.^nes quedam sig.^cant essentiam quedam dig.^nis signa quedam salutis et mortis quedam sunt signa cretica, restat uidere

d.ria inter signa dig.^nis et creticam d.rias inter signa dig.^nis et signa cretica, d.^t signa dig.^nis semper sunt bona sed cretica si sunt qa. m.a est digesta hic bonum sig.^cant sed si sunt ante dig.^nem m.ae hic malum sig.^cant qa sig.^cant uel mortem ut recidiuam in i Antonio pleuritico in quo facta fuit crisis in 20. ante dig.^nem m.ae et ideo in eo fuit f.ca recidiua, ad decl.^onem Gal.^s q. signa dig.^nis semp. sunt bona et signa cretica quandoque bona et quandoque mala, d.^t q. Hypp. p.^o epidimiarum ante narrationes 3.^e status t.pris ubi d.^t coctiones indicant celeritatem se curit.^m salubrem in qua aut.^s t.^e Hypp. in uniuersum laudauit dig.^nes et opp.^m cruda et incocta et d.^t cruda et incocta et p. cruda intelligit

q.d p. m.am crudam et q.d p. incoctam m.as frigidas incrudatas non digestas et fleg.^cas quae non dum sunt ~~intelligit~~ conuersae ad n.am sanguinis, et p. incocta intell.^lit m.am quae non est parata ad expulsionem, est possibile, q. in i. eg.^o collectice et acute egr.^nis sit m.a digesta et cocta assata et in illa non sit parata ad expulsionem et quae in malos abscessus uerhit quandoque m.a expellens m.am expellit ad aliquas partes et facit ap.ma, abscessus et ap.ma idem sunt, quandoque m.a expellitur ad partem aliquam et extra fluit et uocatur ap.ma p. extra f.ut p. ut p. hemorroides ut p. urinas ut p. nares expellit materia et idem d.^t 2.º epidimiorum ex t.pore d.; et quae in malos abscessus p.uer

q.d int.^cat p. p.uertionem crisis ipse Gal.^s tuntur. i. in malum ap.ma ut in manus fluxum t.c. tunc sig.^ur ut puo crisis et Gal.^s d.^t int.^cat p. p.uertiones crisis. i. q. non fiat crisis uel qa fiat crisis mala, ut sig.^cat long.^nem t.pris, ut est calor n.a facit crisim ut sig.^ur mors ut sig.^ur saltem recidiua ut fuit in

Anaxioni pleuritico, et sic Gal. sup hac aut.te Hypp. dt. cochiones
sigcant virtutis dnari et sic incochiones sigcant dnim, et ea oia que
dca sunt .s. longitudines et mortes ut alia sigals. in po epidemiar. sup hoc tu
dt. q indignes sigcant securitas et sui oppm fieri mortes, et no fieri crisim
et fieri recidiuā et sic hec tria que sigur p indignes oppm securit. salubrit.
oppur hoc q .s. fiet crisis cu labore, et celerit. oppur longo. Galnus
post dt. q sicut hic ubi laudauit cochiones, sic 2o. pronosticor. spatur unaquaqs
dignes, 26. 2. proshcor. dt. q qn in urina est hypostasis alba lenis et
equalis per totu tpus morbi est optima urina et sigur q cito ueniet
sanitas et secure, et 2o. proshcor. 13o. dt. dignes in uentre et in intestinis
sigcant bonu et dt. egestiones molles et que egerit tpre debito, et cm
qntitatz cibi assumpti, sunt optime, et 2o. proshcor. 43. loquit dedignur
in pectore et sic loquit de sputo et dt. si cito et facile expuat, et q in
sputo rubedo sit pmixta sputo nali, tale sputu est laudandu, et qa cito
expuit sigur q cito terminabit egrdo et qa facile expuit, sigur q est bone
sube sputu et q no est magnus dolor et sic in pronosticis multu laudat dignes
2o. epidimiar. dt. signa cretica que no creticant, i. que no liberat egritudines
ut sigcant mortes ut recidiuas sed cu crisis fit post dignes tuc est bona
idez dicit Hypp. in 2o. epidimiar. cuius dt. q signa cu dt. q signa que in
melius indicat no statim appart in pncipio egritudinis et bene aduertatis
nos cu multi uident crises, ut sudores et alia letant, sed si ista sit
mā no digesta tuc est malu et io dt. Gal. no cōdicunt ista duo
q .s. si sputu statim apparet abbreuiat egrnes et hoc dt. hic sed
2o. epidimiar. dt. signa que in melius indicant no statim apparent
dico q sputu cito apparere sigcat certe egrnes cito terminari, et si
appareat cito et mā sit indigesta, tuc cito morietur, et si appareat
cito mā exnte digesta tuc cito sanabit et sic cu hoc stat q signa
que in melius indicant no statim apparent, et sic ista no repugnat
q a .p. sputu statim apparere, sed terminabit ad mortes, dixius
q quedā signa sigcant passiones que dnr patognomonica, quedā
sunt assidentia et quedā dignis et quedā salutis ul mortis, quedā
cretica signa dignis fuerit declarata in egestionis sputo et urina
hic Gal. ponit drias inter signa dignis et signa cretica, sed de signis salutis
et mortis nichil dt. in hoc loco, sed po de crisi 14o. dt. q signa salutis
et mortis mo modo se hnt, inter signa dignis et signa creticas, et
sunt minus certa qz signa dignis, et magis certa qz signa
creticas, et sic signa dignis sunt certma, et hoc ample declarauim.
in diffte ea. an certius sit signu sumptu ab urina ul a pulsu
ulto. dt. Gal. ut diuisio signor facta, sit manifa declaro, in pleuresi
in qua est febris acuta dolor lateris pugnitiuus diffitas anhelitus et
tussis, ista 4or signa sunt necco sequentia pleuresiz et sigcant
passiones et alibi Gal. ponit .5m signu, signa assedentia sunt

Vide p his omnibus et p. 2o et 3o pronosticor.

no .9. dnt hoc adinicem .s. sputu apparet istimo pleuresis q. cito ter. tur et dnt signa q in melius idicant no apparent in principio

Vi. eadez sup p. p. Auicenne

q neq dolor nō ascendit neq descendit i pleuresi et hoc qn apa nō ē magna

ut q dolor ascendat ad furcula ut ad hypocundria et sic qn neq dolor nō
ascendat neq descendat et hoc erit si apma nō sit magnus, p. queger
iaceat melius sup latere dolente et sub opp.to p. sunt signa a q.tes in
pleuresi ex sputo, et sunt signa sig.tia salutes ut mortes et signa crisis
et signis uult ample uidere de his signis uideat l.m de crisi et 3to
Gal. sup pronosticis et sic sumus expediti de declis gal. in hoc q.to magno
sed dubius fuit in p.nc.o q. q et status morbi et modus piodicandi ex q.or
ex hipp. docet cog.re dub.ur quem.o statim apparens. i. in p.nc.o
pro ut p.ned. se extendit ad 3.es dies q.o m.o ex signis postapparentib.
cognoscam modus periodicandi nam ur hypp. declarare, q.or solus q.o m.o
ex hoc cog.ur status egr.nis, ex na egr.nis et temp.s anni, et circumstan
successiuis incrementis, cog.ur status egr.nis et modus piodicandi, sed
ex signis postapparentib. hypp. ur uelle q signa tantur solus status egr.nis et
nō modus piodicandi et sic est soluta q.o, sed qa Gal. in q.to d.t quod
omib. his q.or cog.ur et modus piodicandi, io dico q si ex signis post-
apparentib. cognosco q cito terminat egr.do et sic paroxismi cito
anticipabunt, et sic si ex signis postapparentib. cognoscam q egr.do
tarde terminabit cognoscas et q paroxismi postponet, sed t.us hypp.
ur uiuere solus q ex signis post apparentib. cog.ur status egr.nis sc.

22.a q.o fac. et et 23.a

Restat 2.a q.o fac. et 23.a resol. p.e genus sunt in hoc, et p.a q.o fac.
est q in morbis in malis, pot in p.nc.o apparere crisis pdic signum p.c dig.nis et complete sunt in
etica et effimera, 2.a q.o est q in morbis malis apparent signa dig.nis
complete in p.nc.o unom.o merito actionis nat in ma. in eo paruo temp.e
et hoc nō p., alio m.o pot int.li merito actionis nat in ma nō in
eo paruo t.pre sed ante, et hoc m.o pot esse ut sit ma mala in loco
remoto a, corde, hu nō facit febres sed uolo q ma illa moueatur
uersus cor et faciat febres et sic hic erit signum complete dig.nis merito

impugnō p.e lecte minoris q.nis fac.

actionis facte a, na in ma t.pre p.cedenti, et sic et in p.nc.o putride
pot apparere signum 9plete dig.nis, circa istas duas q.nes fac. de 3.a
gnus ad effimeras et sinochas, sine putredine. i. 9t.ur ex speciale factione
sanguinis nō aut putrefacti. 3.o de diff. febrium cap.e 7.o d.t infestale
signum effimere est q urina in p.o die sit complete digesta, sed q.
si hoc est p.prius effimere q.o m.o repit in sinocha, dico q q.o de

sinocha est m.a inter effemeram et putridas et magis est dicen ep.a p putrida,

signis p.o d.t q sinocha est media inter effimeram et putridam et qa
ut plimus sinocha querlilur in putridas io mat inter putridas
sed q.tus ad signa sinocha est effimera ut p.z q.o de ing.o q.o et
sic regulat sinocha ut effimera et sic competit sinoche q in p.nc.o
sit urina digesta, in q.tus sinocha est effimera, sup t.u eo cruda
et incocta et que in abscessus malos querlilit eo, ibi Gal. d.t q in
etica membra spermatica et solida sunt lesa et io eius digestio

qr i p.nc.o etice nō pot apparere urina 9plet dig.

fiat a, membris spmaticis io in etica 2.m Gal.m non pot
apparere in p.nc.o urina complete digesta. h. posset esse aliqr

digesta quo ad 2as partes et 2am q.i, si Iac. dixisset hoc de recidiva i. q
recidiva possit incipere mã ante complete digesta verissimum dixisset
et de hoc habemus exemplum de Anaxione in hoc q.o in quo in 21o die, incepit febris
et mã erat complete digesta, sed de egritudine incipiente quę non sit recidiva, numquam
vidistis neque videbitis q. p. incipere mã ante complete digesta, ro huius est
qa in Anaxione, mã erat in partibus pectoris quę fuit resoluta, sed restarunt
reliquię illius, et hinc fit ex humoribus inflamatione, ut cinis ex lignorum
combustione ideo mã poterat esse complete digesta, et hic in completione digestionis
fuit facta magis inflamatio et ideo rediit febris, sed in egritudine incipiente hoc
non p. esse. Si tu dices imaginor, q mã sit in pede quę digerat et cum
est complete digesta appropinquet cordi et hic erit febris et mã erit
complete digesta. R. dico q hoc implicat nam non hic non mittet mã illam
ad cor. Si tu dices volo q mã sit in loco adeoque opus sit q transeat ad viam
cordis propinquas in pectore. Sed hic dico q. f. febris statim antequam sit complete
digesta, et sic consequentia quę infert Iac. ex Iac. ... inferunt solum de recidiva
et cum dr q omnis egritudo habet 4or tpra quo ad digestionem mãe, non intelligo solum
de recidiva sed de tota egritudine incipiente vna cum recidiva. Gal. p.o de
crisi 17. dt. in aliquibus putridis pa die est signum complete digestionis et hinc
egritudo non transit 4or dies q. hoc non est proprium et inseparabile ipsi effimerę
Solvo sic q in putrida, mã pot esse tam facilis digestionis et virtus tam potens
adeo q post 12. horas p. diei urina erit complete digesta, sed hoc non
pot apparere in putridis in p.is horis p. diei sed post aliquot horas ut post
12. sed in effimera apparet non solum in p.o die sed et in principio diei, qa
non est malitia in humoribus sed in spiritibus i. eff.ra ideo non requirit tpus p dig.nem

Lectio 35a. ordinaria

Erat ult.a q.o sup aphor. ... vtrum quelibet crisis fiat in statu morbi et
Iac. facit divisionem, et dt. crisis, ut intelligitur in morbo mortali ut in salubri
de mortali dt. contingit mori in principio aug.to et statu, q.o crisis pot fieri
in his tpribus et q in principio quo ad dig.nem mãe non dico in principio accessionis
pot eger mori, nam semper eger morit in statu, accessionis, pz qa mã pot
esse tanta quę suffocet calorem naturalem, et sic non erit digesta, in aug.to
pot mã esse tante malitię q resolvat vir.tem et sic moriat, et sic etiam
in statu, Gal. 3o de crisi 6o. clare dt., posse egrum mori in quolibet tpre
s. in principio aug.to et statu, sed dt. q crisis vera fit in statu ut paribus
ante, sed Iac. errat qa credit q semper cum eger morit semper fiat crisis
sed 3o de crisi 9o dt. Gal. q non est verum hoc qa ut fiat crisis opz q virtus
aggrediat mam, et conetur eam expellere et q fiat agit.o in materia
et Gal. 9.3 modis declarat posse mori sine crisi, in principio cum mã est multa, hic
calor naturalis non movet mam et sic morit sine crisi, 2. in statu morbi stante
magna flãma q resolvat vir.tem hic morit. et tamen virtus non agit in mam
et ideo morit sine crisi, 3. de morte contingente in declinatione paroxismi
hic et. n. fit mors sine crisi, concedat q.o q dt. Iac. q.i p. mori in principio

Marginal notes:

impugnat Iac.

q in recidiva mã ante digesta fiat febris

Quaesito pro Iac.o

Impugno

Quaesito

Impugno

ideo q. dicit Gal. p.o de crisi cap. 17

Solo ad obiectum

Ult.a q.o Iac. sup aphor.

Error Iac.

3b. modis contingit egrum mori sine crisi aliquantum Gal.

aug.to et statu sed nō seqt q.o crisis p. fieri in mo q3 illor(um) tprum bene
ȝcedo q. p. et fieri crisis in ꝑnc.o quo ad dign(itate)m et et in aug.to et statu
sed nō us. dre eger morit(ur) in ꝑnc.o q.o in pnc.o fit crisis et sic de aug.to et statu

quot modis crisis dicat(ur) et qn in qq3 fiat s.m Gal.3

dicatis tantu ad term.m salutis, crisis uno m.o pro agitone mat(eriae) alio m.o pro
enacuone, 3.o m.o pro alterone ad sanit.m 4.o m.o pro aggregato ex omibus
his, crisis p.o fit in statu ut pars ante statu usq(ue) pars desit ut nō sit dign(itas)
et hoc d.t 3.o de crisi cap.e 6.o, sed q. tu dixisti tam q crisis fit in ꝑnc.o
et aug.to q.o crisis nō fit solu(m) in statu ut pars an(te) statu(m) [illegible]

[illegible] dica

de crisi p.o d.t egr.do q. ter.natur ad salute(m), uno m.o subito ad salutem alio m.o
paulatim alio m.o p(ro) his subito et p(ro) his paulatim, p.o m.o dr crisis absoluta, sed 2.o
m.o nō dr crisis 3.o m.o dr crisis impleta, eodem m.o egr.do ut ter.natur ad mortem
s(ed) fortis et hic dr crisis mala ut ter.natur paulatim ut ter.natur p(ro) his subito et partim

sol(uti)o obonis

paulatim et io cu(m) dico crisis absoluta sig.cat bona, sed crisis mala nō dr absoluta
sed dr crisis mala, et io nō fit crisis nisi in statu ut ppe statum et hoc
est ver(um) de crisi bona et ad hoc stat q crisis mala p. fieri in ꝑnc.o aug.o et statu
et hoc d.t Gal. in 3.o li.o ubi d.t q. capiendo ꝑnc.m p(ro) p.is.m d.ch q. p. fieri
crisis in tali ꝑnc.o, ex his omib(us) p3 q ex 4.or poss.tu cog.re statum et modum

divisio ani in 4.or tempora

tro dicendi [illegible] solitus pro ȝplem.to huius aphor. dec.ti q.o m.o in 4.or
partes dividat anus et q.o m.o incipiat tale tpus, divident in uer estatem et
autunnum et hiemem sed qn incipiunt aliq dnt, q hic tpus est frigidu(m) et hum.du
tuc est hiems, cu(m) est calidu(m) et siccu(m) tuc est estas uer est, cu(m) est temperatu(m)
et sic dnt de autunno suo m.o Gal. et hypp. d.t Gal. 3.o par.te aphor. i.a 9.to
q tpora ani incipiunt et ter.natur p.m ortum et occasum aliquar(um) stellar(um) sed x.o uel

divisio ani s.m Gal.3 3. par.te aphor.

1.o die Martis semp incipit uer apud omes et ꝑnc.m estatis est in ortu
pleiadum et hoc est K.dis Maii in regione Gal. estas q.o incipit in ortu pleiadum
et nō semp in eodem die oriunt pleiades ubiq(ue), estas durat usq(ue) ad ortum Arcturi
et hoc est K.dis 7bris et hic est ꝑnc.m autunni et autunnus est usq(ue) ad
occasum pleiadum et est ad K.das noue.bris, et hic incipit hiems, hypp. in

hoc hēt hypp. 3.o trac.tu de regimine uictus et p.o epidimiarum

3.o trac.tu de regimine uictus absoluti hoc d.t p.o epidimiar(um) 9.to c.o d.t hec
q al.s ubi d.t Gal. q hypp. nō divisit anu(m) p mens(es) q apud diuersas
gentes sunt diversa nomina gentiu(m), et io quo(s)q(ue) h3 nobis dre tpra nor(m)
seruantia suas nas sunt mala ut qn est tpus q sit hiems et hic nō
est frig.dus tuc est malu(m), illi aut qui dnt q hiems est qn aer est frigidus
nō p. soluere illud dem na dicaō q eos q.o semp hiems seruat suam nam
2.a fen p.i can. ubi loqt.r de mutatione aeris Avic.a d.t q.dam uerba q uir dic
q tuc sit hiems qn est aer frigidus sed hoc nō est ver(um) q. uelit hoc Avic.a

Aphor. xvi

et io male aliq accipiunt hoc ex Avic.a, 1.o senes facil.me tollerant ieiunium
ista est lra trad.nis latine et omes trad.nes hoc m.o stant h3 trad.o antiqua
alia uerba hēat sed in t.u greco alio m.o stat et ubi d.t in t.u minus
adolescentes Greca d.t minime adolescentes omni(um) minime pueri d.t latina

corrigit tra(nslationem) h3 s.ntia sit eadem

h(aec) d.t Greca lra, omn(ium) max.e pueri et tn eadem est s.ntia sed int.ores omnium
max.e pueri. i. pueri max.e omnium minus tollerant et sic eadem est s.ntia

sed etates dist^{ur} sic a, 1^a. natiuit^{is} ad 14^{m}. est pueritia a 14. ad 25. est adolescentia

2^a. par^{ta} 1^{ti}. 29. et 25. ad 35. est iuuentus seu etas uirilis et florida et 35. ad 49. est etas consistens

3^a. par^{ta} 1^{ti} 29. eodem m^o. uocat in 49. incipit senectus que durat ad finem uite, sen^{tia} g^o. est

senes fac^{me} toll^{ant} ieiunium 2°. loco illi q sunt a 35. ad 49. et isti sunt consistentes minimus

adolescentes d^t. l^ra antiqua et dimisit hypp^s iuuent^s minime pueri et inter eos minus

tollerant qui sunt humidiores et hent plus caloris, Gal. d^t. omisit iuuent^s qa illa etas m^o m^o

se het inter etates consistentie et etates adolescentie hec l^ra hoc m^o exposita est clara. sed

l^ra greca d^t. alr hec sen^{tia} est eadem et pro hoc not. nm adolescere idem est qd crescere et

io q adolescentes .p. int^{re} omnes qui crescunt et hic adolescens est a 1mo natiuit^{is} ad 25.

annus hec p^{prie} adolescens est a 14. ad 25. et sic et pubertas 1^a par^{te} 3to. 7°. durat a

19°. anno ad 25. et hic l^ra greca d^t. senes fac^{me} toll^{ant} ieiunium 2°. loco consistentes minime

adolescentes .i. crescentes comparando istos ad consistentes et ad senes et omnes istos crescentium q

maxie nm toll^{ant} sunt pueri et inter pueros qui sunt humidiores et sic eadem est sen^{tia}

cum l^ra latina Gal. 7. 1mo et .f. in hoc ipso p^o d^t. q^o m^o cog^o etatis deseruit p dicta ordin^{da}

pro quo sciatis q ut recte ordines dieta op^s cog^{re} statum egr^{ri} et modum siccandi i

et cog^{re} uir^{tes} p cog^{da} uir^s ut p^s p^o regiminis 97. op^s q cog^{ur} etas habitus corp^{us}

tempus anni, consuetudo et multa alia considerat pro uir^{te} et io hypp^s nunc docet etates ut .p. scire

q m^o uirtus .p. toll^{re} dieta 2°. d^t. Gal. qd intel^{at} hyp. cum d^t. senes fac^{me} toll^{ant} ieiunium, d^t q tardius

incurrunt famem et q si incurrat famem minus leditur alter ille q het illa duo facile tollerant

ieiunium et sic in duob^s consistit facultas tollerandi ieiunium, Iac. d^t. 9°. requirit q facile releuet

ex noc^{is} contingentiis ex fame, sed hoc nm .p. Gal. et nm dat ponit nisi hoc 2^m sequit ex

2°. nm q minus nocum^{tis} incurrit illi facilius releuat, pari m^o. ponit duo est nm tollerantia

ieiunii q .s. cito incurrit famem et si toll^{ant} famem ledunt illi nm toll^{ant} ieiunium et pueri

diff^{ter} tollerat et senes fac^{me} et consistentes satis facile et adolescentes satis difficiliter et

iuuenes m^{to} m^o. sic het huius cam .p. hypp. in aphor^o sequenti et max^e. si addas hyc etiam

etenim q crescunt plimum hent calidi nati et sic legendo hic p adolescentes in hoc ipso aphor^o.

op^s int^{re} q crescunt, recte g^o m^o ex etate sumit indicium de dieta et p sit similiter aphor^i

et g^o. m^o sequens est ca. 13. aphor^i declat^{at} Gal. qd intel^{at} p consistentes post 35. annus calor

incipit minui et quasi insensibiliter usque ad 49. et omnes consistentes qa nm hent sensus

senecti manifestius et hoc d^t. 1^a par^{te} 3to 3°. et sic d^t. Auicen^a haec consistentes et solum

cog^{ur} hy qa nm tam cito toll^{ant} labores et uigilias et mordicationes ut tollerant isti iuuenes

non citius. q uolabit consistens ex labore et ex uigilia q iuuenis et io in consistenti uirtus

est aliq^{to} m^o diminuta, hoc nm p^cipit, hoc ab sensibus sed medicus cum sit artifex sensualis

uocat hos consistentes sed docet Gal. q hypp. dimisit iuuenes qa hys extremis

facile cog^{ur} media nam iuuenes m^o m^o se hent qa nm hent tm caloris ut pueri et

plus hent caloris q senes io m^{to} m^o se hent cum d^t. hypp^s. inter pueros diuersis q sunt

humidiores ex tentos ex p^te nat^e et ipsorum cont^{rii} toll^{is} ieiunii, Gal. d^t. 7. p^o. senes

fac^{me} tollerent ieiunium, in de decrepitis hoc m^o est uerum et io legemus senes facillime

toll^{ant} ieiunium exceptis decrepitis, senectus est frig^{da} et sicca, sed post 35. incipit

calor minui et exsiccari g^o. hic incipit senectus, in de tabe tract^u p^o d^t. Gal. q

ipsi dnt q senectus est frigida et humida facile resp^{nt} q consistentes est frigida

et sicca intrinsecus sec^{do}. ipsorum d^t. Gal. 7. hos q senectus est frigida et sicca

d^t. Gal. si ego dico q dat 2^m magis et minus senectus a consistentia hec 2^m magis

et minus .p. uariari in inf^{tes} et io nm acceptat 2^s illos in datis qa illi .f. q senectus

durat a consistentia 2^m magis et minus io d^t. Gal. a 35. anno ... siccat et frigidat

intr.co sed cu magis fleg.ma multiplicari sed incipit senectus. h. intrisecus sit sicca
et hoc incipit in 49. q. ante qq. calor no est tm diminutus adeo q fleg.ma p indigest.
multiplicet et io in senib. semp opz. hoc vis ad fleg.ma multiplicata. h. intrinsecas
sint sicq et usq ad 65. durat p.a senectus et in 65. dmq incipit 2.a senectus et ...
senib. det dari cibus sepe et in pauca qnut.te ut d.t Gal. si in sen.te aphor. de omq
senib. d.t hip. curat senes om. facile tollant paucitate cibi no dico longas abstinentias
a cibo et sic iam simus expediti de hoc aphor. et et cle. 9o Gal. ...

Lectio 36.a ordinaria

qt vicibus sint cibandi decrepiti

Senes facil.me re in fine 9.i huius aphor. limitabat Gal. aphor.m de his senib. no senes decrepitis no tollant
ieiunium sed sepe sunt cibandi, sed dub.ur quot vicib. debeant cibari, dico q sepius q iuvenes et pueri
debent cibari, na iuvenes et pueri bis in die sed senes ter et hoc et Gal. 5o de tuenda sanit.e ubi docet
regere senes, et 7a p. doct.a 3a cap.e de nutrim.e senib. idq d.t Avic.a sed thuc.a d.t bis uel ter
cibent et d.t bis uel ter qa loq.t de omib. senib. s. p.s et 2.is, (de Antiocho medico et Telepho
grammatico q vixit 100. annos et alius s. antiochus vixit 80. annos et plus) loq.t Gal. loco citato
et Antiochus panem cu melle qnq crudo et qnq cocto hora 3a diei sumebat sed prius ute batur
fricionib. et hora 6a balneabat et hora 7a prandebat et sumebat p.o oleras ut a. qt subducerent
ventres post sumebat pisces marc. bonos et petrosos, in cena sumebat carn. ut aves cu iure simpli.
et pane, Teleph. plus aut in decrepita etate no balneabat nisi bis uel ter ul qter in mense sed bis
in hieme et qter in estate et sprib. m.s m.to m.o et hor.a 9a sumebat far cu melle solu et hor
7a p.missa fricione ul unctione sumebat pisces uel et pullos et sero solus panes cu vino, ex his
exem.is bene sumit q decrepiti sunt bene plus cibandi sed solus senes plus, 2o sumit qd prandio

vo qt in prandio sumendu aliqd quod ventrem subducat no aut in cena

debet sumi aliqd qt ventres subducat sed in sero no et vo est qa in cena cibus sumit p corpis
nutr.o et in nocte melior fit dig.o q in die et io eo tpre det sumi cibus q nutriat et no subducat
ventres et debilitet vir.tes et n. est sic tm obsit dig.i bone qa cibor diversitas, et cu i senect.
intestina exiccat io venter det subduci io melius est sumere cibos subductivos q. h. no bene
digererent si no tm obsunt ut si caperent in sero, infertur 3o q cena dit ee maior prandio q
in sero det sumi cibus q no sit subductivus et hoc est d.a quod 6o de ing.o cap.lo 7o ...
inter cenas et prandiu sunt 18. hore sed inter prandiu et cena sunt solu 6. hore, hoc qa in
somno melior fit dig.o q in vigilia, hic qa in q est melior fit dig.o, loq in mane, vez est q gramm.
ille videbat opp.m fre sed forte sumebat tm panis cu vino in sero aderat plus, illud quod
sumebat in mane, et aphor.m hip. in. sal. 3. huius, quo ad p.as qones p.o s.s supp.ur qd famem
causantia p.o est resol.o totius, 2.o attractio membror ab epate mediante venis est attractio epatis
a stomaco est et attractio stomaci deinde est nale desiderium, s.supp.ur et q facilius tollerant
ieiuniu est in hoc q s. diu p. stare sine cibo et q si stat sine cibo no ledatur, hic ponit ista q
q senes facilius tollant ieiuniu qa tardius incurrunt famem qa in senib. minus est de calore q.o
minor resolo q.o minor attractio, in hac 9.e cu sal. s.supp.ta q calor in mebris ... calefacit
membra et alterat membra sed ... na 4.o celi 24. et 2.o ... p.o nichil alterat seipsu, s.q.o
q calor in subdo alio eorq in illud no agit, sed calor in spirib. et sanguine eorq agit in
humidum membrorq resolvendo illud humidum, sed in seni.s calor est debilis et membra sunt
sub minus humida sed dub.m est utru stante equali calore in duob. sed in uno sit minus
humidus na hic debet plus agere in minus humidu qa est minor resistentia q in senibus
est agens qt agit cu minori resistentia d. resolo debet esse maior. Dico q no est vez q qr
est minus de humido hic sit minor resistentia, humidu n. no qriat calido et calidus ...
qa calefit sed frig.tas resistit huic sed in membris senu est plus frig.tis q.o plus resistit, et io h. in
et iuvene sit calor equalis tn ubi est plus de humido fit maior resolo, sed q. qa tu dices opp.m de senib.
h.o q. a. re molli fit facilius evaporo et a. re dura fit diff.s evaporo et h. in iuvene et pueris sit equalis ...
q ad frig.tem sed in iuvenib. sunt membra duriora, ut dicens eodem.o probabit a decrepitis facilius ...
ieiuniu qa est minus de calore q in p.is senib. p. membra sunt frig.ius q.o tardius ...

q° facilius decrepiti tollerant ieiunium, solutio est in hoc q° minor calor et siccitas membrorum et durities decrepitis tardius incurrerent famem et hoc esset si tamen cibus sumeret decrepitus ut p(rim)i senes sed q(uia) non sumunt tantam quantitatem cibi ideo citius incurrunt famem quam p(rim)i senes, 2° q° considerando toll(erantia)m ieiunii penes noc(umen)t(u)m quod cauat ex fame et p° est tristitia 2° calor resoluit humidum 3° inflammant uapores et spiritus sed senes non sentiunt sensus tam acute p(er) minus est calidi in senis, sed q° econtra hoc de decrepitis q(uia) in decrepitis minus est de sensu in ore stomaci et minus calidi q° et in decrepitis deberet esse maior toll(erantia) ieiunii quoad hoc s(ed) q(uia) difficilius incurrunt noc(umen)tum sequatur ieiunii toll(erantia)m, R(espondeo) q° si equales quantitates cibi sumerent ut p(rim)i senes tunc concluderet sed q(uia) minus cibi sumunt q(uia) aliter non p(ossent) digerere ideo non sequitur, Alij dicunt in decrepitis minus fit noc(umen)tum q° facilius tollerant ieiunium non sequitur dicunt isti q(uia) h(oc) noc(umen)tum fit minus tamen plus nocet illa pauca resolutio et illud paucum noc(umen)tum in decrepitis est maius noc(umen)tum in iuuenis et p(rim)is senis, si hoc v(erum) sit uerum ut p(ro)p(ter) facilius sustinerj tamen q° dicitur q(uia) non ualet. in ultimis senis minus fit noc(umen)tum q° minus ledit q(uia) dicas q° illud minus noc(umen)tum plus nocet ultimis senis quam maius noc(umen)tum alijs R(espondeo) q° modus arguendi absolute non ualet. sed et experientia uisum est q° si equali tempore ieiunet iuuenis et p(rim)i senes q° p(rim)i senes minus ledit sed non sic est de decrepitis nam decrepiti plus ledit et ideo p(otest) stare 2a solutio sed p° magis satisfacit uiso q° quo ad facilitatem tollerandi ieiunium et quo ad hoc q° ieiunium p(otest) stare senes et et q° minus noc(umen)tum incurrunt sed q(ui)s melius releuat dicit Jac(obus) q° dato esset noc(ument)o facilius iuuenes et pueri instaurantur quam senes q(uia) maior est uirtus instauratiua in pueris et iuuenis, sed ex noc(ument)o dato, p(ro) equali toll(erantia) ieiunii in equali tempore dicit Jac(obus) senex citius releuatur q(uia) minus noc(umen)tum incurrit senex q(uia) h(oc) in eo uirtus sit debilior, ponit postea alias q(uestiones) q(ua)s non dico q(uia) non est opus speculationis 2a q(uestio), est an pueri ut iuuenes facilius tollerent ieiunium et r(atio) est clara q(uia) difficilius tollerant pueri et iuuenes quam p(rim)i senes, sed q° fit puer in embrione tunc a tali parua quantitate non fit maior resolutio quam a sene p° sed in pueris fieri maiorem resolutionem ut intelligitur absolute ut p(ro)portionaliter s(cilicet) in r(espect)u ad suum corpus et hoc satis est q° s(ed) in puero maior fiat resolutio r(espect)u sui corporis quam in alijs, dota difficultas est in 3° genere an s(enes) decrepiti facilius uel difficilius tollerent ieiunium quam p(rim)i senes, p(rim)a q° decrepiti tardius incurrunt famem quam p(rim)i senes q(uia) membra sunt frigidiora et calor est minor, sed q° q° opus esset cibare decrepitos antequam famescerent sed hoc est falsum, probo q(uia) Galenus dat cibus decrepitis et tardius incurrunt famem q° [illegible] R(espondeo) q° ceteris paribus breuiter decrepiti tardius incurrunt famem sed q(uia) decrepitis non tamen cibi datur ut primis senis ideo cetera non sunt paria de pueris dicit pueri ceteris paribus citius incurrunt famem quam iuuenes quero quod intelligatur Jac(obus) p(er) hoc ceteris paribus si intelligatur equales quantitates cibi, sed q° si des tantam quantitatem cibi puero et iuuenj hic non citius puer incurret famem quam iuuenis immo non poterit digerere si intelligatur ceteris paribus i(d est) de cibo p(ro)portionato puero et et iuuenj, hic falsum erit q° decrepiti famem tardius incurrant quam p(rim)i senes et comparando decrepitos non p(rim)is senes intelligatur ceteris paribus i(d est) data equali quantitate sed comparando iuuenes et pueros intelligatur ceteris paribus i(d est) de cibo p(ro)portionato puero et iuuenj et sic opus fuit istas expositiones si uolumus saluare istas dictas q° et s(ecundu)m ar(gumentum) repugnarent comparando decrepitos ad pueros q(ui) s(unt) difficilius sustinent ieiunium, si consideremus dicta aut senes decrepitis ter in die q° fen p(rim)i can(onis) ubi loquitur de regimine infantium dicit bis ut ter cibentur et sugant lac et Paulus egineta in p° suo l(ibr)o idem dicit, tamen experientia p(atet) q° plures decies i(n) famine sugunt lac et pueri comedunt saltem q(ua)t(e)r et ideo opus dicere q° pueri difficilius sustinent quam decrepiti, R(espondeo) q° ponuntur duo alij modi r(espondendi) et ambo sunt falsi unus modus est hanc dicens, unus modus dicit famem fit p(ro)p(ter) consumptionem humidi sed in decrepitis est minus humidi quam in alijs sed in p(rim)is senibus et iuuenis est plus humidi ideo non tam cito incurrunt famem ut decrepiti, Dico q° aliud est loqui de consumptione absolute et r(espect)u et aliud est loqui de uirtute consumptiua intrinseca sed uirtus consumptiua quanto maior tanto plus recipit sed in iuuene uirtus consumptiua est fortior sed de uirtute [illegible] est, 2s modus saluandi est q(uia) dicit i(n) decrepitis uirtus digestiua est debilis ideo uirtus appetitiua insurgit sed hoc fuit improbatum i(n) 3° genere de [illegible] q° multi sunt decrepiti q° [illegible] sani et sic ut delinquunt alias genus [illegible] [illegible] p(er) solis [illegible] Gal(enus) i(n) ult(imo) [illegible] ultimi senes tale quod patitur quale [illegible] pene ex [illegible] accidit [illegible] suffocationem [illegible] et subitam [illegible] sequunt [illegible]

Decl[ara]tum fuit heri q[uod] in diff[iculta]te toll[erand]i ieiunii p[rim]o loco sint pueri 2° adolescentes 3° iuvenes 4° consistentes et ult° senes sed decrepiti diff[icili]or tollunt et hoc est diff[icili]us si iuvenes diff[icili]us tollant q[uam] senes et iuvenes facilius tollunt q[uam] pueri et ponamus q[uod] iuvenes facil[ius] ut 4°r senes ut 5. et decrepiti ut 3. q[uod] erit transitus de extr[em]o ad extr[em]um sine m[edi]o sed transitus de gradu ad 3° op[orte]t q[uod] sit p[er] m[ediu]m, p[ro]ptere[a] col[ligitu]r huius op[er]t[er]e dicere aliter duas, semper usq[ue] ad etatem [?] sene[ctutis] augetur facilitas toll[erand]i ieiunium et cum sumus in max[ima] facil[itate] paulatim imus ad diff[iculta]tem op[orte]t q[uod] dic[atu]r q[uod] in p[ri]n[cipi]o decrepite etatis incipit remitti facilitas illa et hec in p[ri]nc[ipi]o decrepite etatis est facilitas senis minor q[uam] q[uam]v[is] et sic hec maior est facilitas q[uam] in iuvene sed in fine decrepite etatis est diff[icili]ma s[ed] ut poss[umus] imag[inari] q[uod] i[n] m[edi]o p[ro]v[ecte] senectutis ut i 57. ut 58. incipiat remitti fac[ilitas] toll[erand]i et in p[ri]nc[ipi]o decrepite etatis est max[ima] diff[iculta]s toll[erand]i ieiunium et sic no[n] itur de extr[em]o ad extr[em]um si vero m[edi]o etc. variis incipit remitti illa facilitas toll[erand]i ieiunium, ut i[n] p[ri]n[cipi]o p[ro]v[ecte] senect[uti]s ut i[n] p[ri]nc[ipi]o decrepite, an de c[om]plexionibus sit ut dictum est de etatibus et ut q[uod] eadem sit r[ati]o i[n] utrisq[ue] q[uia] etas est solum nal[ur]is c[om]plo aliq[uid] e[st] in re sua est h[uius]m[od]i c[om]plexio sum[itur] etc. in opp[ositu]m est r[ati]o q[uia] etates sunt variae c[om]plexiones dat[ur] puer colicus sang[uine]us melancholicus et flegm[aticus] et sic i[n] aliis etatibus [?] p[ri]mo de ing[enio] etc. 8 et 9° d[icitu]r q[uod] magis coll[erici] leduntur i[n] toll[erand]o ieiunium q[uam] sang[uinei] sed c[om]plo coll[erica] est sicca et sang[uine]a est hum[ida] et 2° regiminis t[ex]t[us] 29 d[icitu]r q[uod] ex ieiunio magis ledit coll[ericos] q[uod] q[uia] no[n] est idem de c[om]plexione et etate, p[ro]p[ter] hoc 7°o d[icitu]r Gal. et dicunt volunt q[uod] no[n] sit idem de c[om]plexionibus et etatibus et d[icitu]r q[uod] r[ati]o diversitatis est q[uia] c[om]plexio q[uam] putatis si alteretur versus tempera[mentu]m q[uam] hec melius disp[ositi]o et sic sanguineus toll[er]at ut veniet, sed collericus no[n] toll[er]at sed in etatibus in[?] q[uia] etas e[st] disp[ositi]o max[ime] nalis, ista r[ati]o diversitatis no[n] p[ro]b[ans] quia ut i c[om]plexione sang[uinea] e m[aio]r hum[iditas] q[uam] i tempore si in pueris e maior hum[iditas] q[uam] i iuvenibus et c[om]plo ex his est e, in iuvenibus q[uod] e max[ime] temperata q[uia] recedere puer e tendere ipsos versus c[om]plexionem meliore[m] et pueri est [?] nale, c[on]cedo sed et c[om]plo sang[uine]a est q[uo]d nale sub trac[tatu] Hypp. de dicto Amor. 9° 7° hoc d[icitu]r Gal. ubi d[icitu]r q[uod] pueri habent superflua hum[iditat]e q[uod] merito p[ro]p[ter] exsiccari q[uia]d[a]m ad sanit[atem] sed q[uia] pueri augetur ideo q[uia]d[a]m ad hoc regit illa hum[iditas] et ideo no[n] sile de etate et c[om]plexione q[uam]v[is] q[uod] eadem [?] si de c[om]plexione ut de etate q[uia]d[a]m ad corp[oris] resolutionem et toll[erand]i ieiunium et p[rim]o regiminis 9° 4° est ista sententia, ubi d[icitu]r sit h[abe]t sens situ corp[ori]s sicu[m] et no[n] valde porosu[m] hic facit toll[er]at et d[icitu]r q[uod] corpus molle et h[abe]t pores latos diff[icil]e toll[er]at ieiunium sed sang[uineus] h[abe]t situ[m] corp[ori]s moll[e] q[uod] diff[?] idem d[icitu]r Gal. de toll[erand]o s[?] de ing. 14° ubi d[icitu]r q[uod] corp[or]a alba mollia et pauci sang[uinis] no[n] toll[er]at[ur] et[iam] vel dicetis p[rim]o regiminis 43. d[icitu]r corpus toll[erans] ieiunium est siccum et h[abe]t poros strictos d[icitu]r et h[abe]t venas latas idem 2° c[om]plexionum 4°. et sic h[abe]t venas strictas diff[icil]e toll[er]at ieiunium sed h[abe]t venas strictas sunt frigidi sicut in flegm[aticis] ut melancholicis, in d[ict]o [?] 17. con[trari]o d[icitu]r q[uod] i melancholicis e max[ima] diff[iculta]s toll[erand]i ieiunium p[ro]p[ter] Gal. aut[em] p[rim]o q[uia]d[a]m ad c[om]plexiones q[uod] est p[ro]pter situm corp[ori]s dico p[?] eodem m[od]o ut dixi ut de etatibus, una disp[ositi]o est merito etatis alia est merito duritie ut mollities corp[or]is alia est p[ro]p[ter] hoc q[uod] h[abe]t multum sang[uinis]. p[ro]p[ter] ista o[mn]ia attendit toll[erand]i ieiunium, ut si sit q[uod] h[abe]t de situ corpus [?] merito huius toll[er]at ieiunium sed si h[abe]t paucum sang[uinem] merito huius no[n] toll[er]et, dico q[uod] h[?] situ c[on]siderationem ad corp[ori]s dispositionem idem est dicere de c[om]plexionibus et de etatibus, sit sang[uineus] corpus et no[n] sit coll[ericus] et sit in utroq[ue] e[st] de sang[uine] hic facilius toller[abi]t coll[ericus] corpus sed dico q[uod] si collericus diff[icili]us toll[er]at hoc no[n] est merito corp[or]is sed est q[uia] h[abe]t p[ro]p[ter] de nutr[imen]to ut [?] alias causas s[?] dixdas et p[rim]o regiminis 43. d[icitu]r Gal. et sic c[on]cordantur aut[oritat]es Gal. et c[on]cedo cu[m] q[uod] h[abe]t venas strictas ad s[?] latas hic h[abe]t strictas diff[icili]us toll[er]at q[uan]d[o] hoc q[uod] est h[abe]t venas strictas, Ind[e] dices qui h[abe]t venas strictas est frigidus dico q[uod] est p[ro]p[ter] h[oc] sed p[ro]p[ter] est et q[uod] h[abe]t venas strictas sit calide c[om]plexionis et sic p[ro]p[ter] c[om]plexiones m[od]o corp[or]is disp[ositi]ones no[n] m[od]o q[uod] h[abe]t nutr[imen]tum paucum ut multum sic idem est iudicium de c[om]plexione et etate, sed 8° de ing° d[icitu]r q[uod] coll[ericu]s corpus minus toll[er]at ieiunium, dico q[uod] p[rim]o regiminis 43. d[icitu]r q[uod] toller[an]t ieiunium regit[?] et q[uod] h[abe]t os stomaci forte ad eos no[n] moveretur colleram in t[ex]t[u] 24. e regiminis d[icitu]r Hypp. q[uod] noc[umen]tum fuit ex fame sibi m[od]o o[mn]e esse tensa. 4° c[on]gestio c[on]buritur 5° urinas fit citrina d[icitu]r hic ibi urina fit acuta viridis coloris vult dic[ere] i. citrina, 6° fit os amarum, [?] oculi [?] [?] vene in temporibus pulsant [?] fit extremorum frig[idita]s d[icitu]r Hypp. hoc noc[umentu]m fit magis in his in q[uibus] magis d[omi]n[a]t[ur] coll[era] in p[?] superioribus i. in stomaco et dat ex[empl]um de uno fleg[matico] q[uod] semp[er] generabat collam q[uia] pori felleus os stomacum erant lati et iste diff[icili]us toll[er]at ieiunium et ex ieiunio it coll[era] ad os stomaci in stomaco et ideo virtus debilita[?] [?] fit extremorum frigus sed noc[umen]tum q[uod] fuit in q[uo] coll[era] e in toto e[st] q[uod] os sit amarum q[uia] sanguis in coll[eram] c[on]vertit, [?] oculi [?] fuit redit suspensa et os amarum ista duo ostendunt q[uod] coll[era] sit in toto ut in stomaco et ideo d[icitu]r Avic. in q[uo] hoc [?] coll[era] it ad stomacum q[uod] rit, distinguendum q[uod] c[om]plo facilius toll[er]at ieiunium, decisio q[uod] est q[uod] si p[ro]p[ter] c[om]plexionem m[od]o [?] corp[ori]s dispositionem idem est de c[om]plexione et de etatibus et sic verifico o[mn]es Gal. aut[oritat]es 2° c[om]plexionum 4° q[uod] h[abe]t venas strictas diff[icili]us patitur ieiunium dico q[uod] hic [?] [?] Ind[e] si sit corpus molle et h[abe]t multum sang[uinem] dico q[uod] no[n] tam diff[icil]iter toll[er]abit ut corpus molle et pauci sang[uinis] p[?] ing° corp[oris] 8° Gal. d[icitu]r volo dicere q[uod] sit c[om]plo q[uod] ex labore facilius incurrunt febrem q[uod] illa est c[om]plo coll[eric]a 2° [?] c[om]plo sanguinea 2°. docet Gal. q[uod] de corp[or]ibus si ieiunet p[er] 3. dies transibit in febres et d[icitu]r q[uod] collericus si p[er] 3. dies ieiunet q[uod] [?] ethica ut [?] transibit, sed sang[uine]us si ieiunet p[er] 3. dies incurret febrem putridam sed no[n] tam acuta[m] [?] [?] [?] facilis et sicca, si coll[ericu]s et flegm[aticu]s febricitat equali febri, hic merito dispositionis corp[or]is minus cibi dabo coll[eric]o sed q[uia] coll[ericu]s h[abe]t minus nutrimenti ideo q[uod] ad hoc dabo plus cibi coll[eric]o [?] [?] fin[?] q[?] corp[or]is 2° ut 3° de [?] ad febres ubi Avic. [?] alter [?] [?] Gal. 8° de ing° 8° sed no[n] [?] ad m[?]

Lecio habetur s[?]

Lectio 38.^a ordinaria

Dicebat superius pro Gal. auct.^te 8.º de ing.^o cap. 8 q. collericos et sanguineos comparando quis eorum citius incurrat febrem pp causam alequam, dicit q. collerici citius qa humores in collerico sunt inflamabiles et calor acutus, querit 2.º an si collericus et sanguineus cadant in effimeram et ieiunent p tres dies quis eorum magis ledet, dicit Gal. q. collericus magis ledet qa sbit ut ad et ethicam ut ad causonem, sed sanguineus et ledet secundo cadet in talem putridam adeo ardentem et no cadet in ethicam. Aliud tn est querere dato q. hij duo febriant putrida febre acuta et equali terminanda in 7.ma quis eorum subtiliori dieta sit regendus, dixi q. opz considerare pla resolutio maior fit in sanguineo qa membra sunt molliora et io minus subtilis dieta ... collerico stante parit.^e in fortit.^ne stomaci si consideremus multit.^m sanguinis qui si sit equalis in utroqz tunc equalis dieta convenit, sed si in coll.^co collera eat ad stomacum, tunc iste collericus no tollerat tantam dietam et hoc est qd dt Avic.^a in cap.^e de cibis febricitantium in gnali. Restat pro oplem.^to Aut.^tis Gal. decl.^re ... nam Gal. d.^t loco illo collerica 1.º sanguinea 3.º calida tn 4.º sicca tn. 5.º tempata sic se hent p ordinem ad febrem, Avic.^a p.^a 4.^i cap.^e 2.º d.^t p.^o sunt sanguinea 2.º collerica 3.º calida tn 4.º humida tn et nichil dt de siccis tn et nichil dt de tempatis dico q. dca Avic.^e sunt ut declaratio dcorum Gal. Gal. loco dco declarat que corpora sunt parata ut citius incurrant febrem ex causa ex.^ca ut a sole ut vigilia et humoi et ponit ordinem iam positum, Avic.^a (supponens hanc sntiam Gal. veram esse et videns q. et ab intr.^co possunt fieri febres ut putride que fiunt ab oppilatione, Avic.^a q.^o querit de febre in qua incurritur tam a ca ex.^ca q. intr.^ca querit q. de omib causis loquendo quod corpus facilius incurrat febrem, et a ca ex.^ca collericus citius incurret et citius incurret effimeram sed omib simul comparatis sanguineum citius febriet, et sic complo humida tn ponit in 4.º ab Avic.^a et Gal. in 4.º ponit siccam tn, dico q. a ca ext.^ca sicca tn complo citius cadet in febrem qz humida tn, sed comparando absolute no dico a ca ext.^ca sed computatis omib causis qa humiditas no bene regulatur a calore et est mater febris io humida tn citius cadet in febrem Avic.^a q.^o ponit ordinem omib causis computatis s. extr.^cis et intr.^cis sed Gal. comparat solum quo ad cas ext.^as, dicebamus que complo facilius tollerat ieiunium, et verum est q. merito habitudinis corp.^s post dicendum est de habitudine corp.^s et de etate compleum sunt 9. una tempata, et 8. distempate, ergo hic declarat unum qd iam nobis declaravi, et dt q. illa complo in qua minor fit resolutio melius tollerat ieiunium, et dt qn calidum agens

het maiorem proportionem sup resistentiam, et frigidum est quod resistit
dicit ista 3 sunt complexiones calide, calida et humida, calida et sicca
et calida tantum, frigida et humida frigida et sicca et frigida tantum
et iste sunt tres complexiones frigide, sicca tantum humida tantum et temperata
tres complexiones calide equaliter tollerant ieiunium quia equalis est pro-
portio calidi sup frigidum et iste difficilius tollerat quam frigide et
temperate medio modo se habent, dico quod hoc est plus quia oportet considerare
et durities et mollities corporis et dato quod equalis sit calor et equalis
frigiditas in calido et humido et calido et sicco et calido tantum, tamen quia
calidum et siccum primum evaporat quam calidum et humidum et bene
concedo quod est equalis calefactio sed non equalis evaporatio et ideo
complexio sanguinea difficilius tollerat ieiunium, dico quod si queris
que complexio facilius tollerat ieiunium dico quod oportet considerare corporis
habitudinem et complexio sanguinea difficilius tollerat quo ad hoc quam
collerica sed oportet considerare et multitudinem et paucitatem sanguinis
et stomaci dispositionem, que complexio in sanitate citius incurret famem
dico quod potest esse quis sanguineus sed habebit stomacum calidum et
tunc iste cito non incurret famem quia stomacus est calidus, et potest
esse quis melancolicus et habebit stomacum frigidum et tunc cito incurret
famem et sic merito complexionis ea que est resolubilior citius
incurret famem quantum sit merito dispositionis sed oportet considerare stomaci dispositionem

Aphor. 1. 14.

Qui crescunt plurimum habent calidum, primo declarationis substantiam textus 2º quaestionis Gal.
Hypp. facit primo antecedens ex quo infert consequens, 2º facit aliud antecedens ex quo
infert aliud consequens, qui crescunt habent plurimum caloris quare plurimo egent
nutrimento senibus paucus inest calor quare pauco egent nutrimento, a multis
enim extinguntur et ex isto 2º ante infert aliud consequens scilicet quare febres
in senibus non fiunt tam acute, qui crescunt plurimum habent innati
caloris, 5º de simplici distinctione 2ª capitulo 5º dicit quod per calorem hic intelligit

calidas

Hypp. substantiam ~~calidam~~, et non calorem istum primo complexionum capitulo capitulo 7º
dicit idem ubi dicit quod hoc nomen calor seu calidum dicitur de caliditate
et etiam de substantia et sic album et duo significat et dicit idem clare Gal.
in hoc textu et per eos qui crescunt intelligit a principio nativitatis usque
ad 25 annum, quid intelligat per calorem innatum dico quod in 9º pulsuum
quarto 5º dicit in hieme pulsus fiunt rari et tardi et in estate sunt
frequentiores, dicit Gal. quod quia Hypp. dicit hieme et vere ventres sunt
calidissimi, dicit intelliguntur sunt calidissimi scilicet calore innato, et in estate
caliditas acquisita est maior et calor innatus non facit pulsus
frequentes, 5º de simplici distinctione 2ª capitulo 5º dicit per calorem innatum
intelligit spiritus ut substantias aereas vaporosas quod de facili patet conversio
in spiritus per calorem quod innatum in pueris intelligit substantiam aeream
vaporosam que ut est spiritus ut est pinguia ut in spiritus convertat
sed nos sumus ex sanguine menstruo et ex semine et in his

parz est de terra, et io in pueris plurimu talis caloris nati sed pro
cedente etate fit exsiccatio et qa calor nalis est qui digerit et qui
facit omes opones nales cum iste calor est multus qo plimo indiget
nutr.to qa si no sit nutr.tu calor ille ageret in humidu membror
senibus aut paucus calor .s. natus inest, paucis qo cibis egent qa
si multus cibi des tuc extinguit calor et qa in senibus est non
solum paucus caloris nati sed et hent paucum calorem acquisitu et
io in ipis fiunt febres frigide, et hoc infero. qo eos qui tenent q
calor febrilis sit alius a calore nali, nam si sit alius qo febris
in senibus pot esse acuta et intensa pp calorem acquisitum, sz no pp
calorem nalem et io calor febrilis est calor nalis factus intensior, sed
in senibus cum sit paruus calor si addat unus gradus caloris fiet tempat.
sed in iuuene no est sic qa est plus caloris nati in iuuene, aliqui
sunt ut licus qui respondent hypp., et dicut q ut tu uis q pueri
plus caloris extensiue ut intensiue hent qz iuuenes, no extensiue,
qa maius est corpus iuuenis neqz intensiue qa in iuuene est calor
mordacior, et Gal. facit unu tract.us pro defensione hypp. c.
licum, licus dt si int.ry q hent fortiores calores ad expandu tuc
no det dice q hent multum caloris, sed Gal. p.o complexionu 7.o dt
q hypp. intellexit no de calore pro qualit.e sed de calore p suba
et licus credebat q hypp. p calorem intelligeret qualit.m et tuc concluderet
Argum.m lici si hypp. intellexisset calorem pro qualit.e et io licus no redar-
guit hypp. sed sumz maius int.uz c. cum dr qui crescunt plimu
hent inati calidi hoc int.ur data equali qntit.e pueri et iuuenis
et io plimo egent nutr.to i. in r.ne ad corp.is qntitatem senibus
uero paucus calor natus inest et et paucus calor acquisitus etc.

Lectio 39.a ordinaria

In 9.to aphor. hic Gal. facit 4.or p.o dt quo m.o qui crescunt plimum
hent calidi innati 2.o q sequat q egeant plimo nutr.to 3.o q senes
hent parum calidi et gtio egeant pauco nutr.to 4.o q in senibus
fiunt febres frigide, dt p.o q in 2.o de complexionibus loquutus est de
calore iuuenis et pueri, et 4.o m.o quibusdam medicis videtur q calor
iuuenis sit maior calore pueri qa hent iuuenes calores acutiores
alij uero dnt q pueri hent plus caloris et dt q iste ter. calor
seu calidus qnqz sumit pro suba calida et aliqn pro qualitate
ut dt. c. p.o complexionum 7.o et qn sumit pro suba qnqz sumit
p suba inpmixta ut si sint duo uasa plena aqua calida
equaliter et q unum sit maius alio tuc in uase maiori est plus
calidi .i. plus de suba calida qnqz in rebus pmixtis ut
duo uasa equalia et in uno sint due partes uini et una p.s
aque et in alio uase sint due partes aque et una pars
uini, tuc in p.o uase est plus uini, et simile est huic exemplo

Not. hic dicat Curtius ... unitate caloris in ... quando ... Fernelium in lib. de febribus.

si sint vasa inequalia 2m easdem pportiones mixtas sic vult dicere
(l3. Leonicenus traducat 2m equas pportiones) itaque sint duo vasa
quorum unum 9tineat .x. libras et aliud centum et in eo paruo vase
sint due partes vini et 3a pars aque et in alio sit opp.to modo
tunc plus vini est in vase minori, l3. in vase maiori sit plus
vini absolute sed pportionate est plus de vino in minori vase
ut clare dt in tractu 9 licet q nichil sit erratum in eo aphor.
qui crescunt habent plurimum inati calidi et sic lra greca dt easdem
proportione et no dt equa, Gal. dt postea q nos hoc termino calido
pro qlit. utimur, ut si sint duo vasa equalia in quorum uno aqua
sit calidior dicimus est plus calidi in hoc sed deberemus q hic
est magis de calido et non plus, usus tn facit q loquamur q est
plus calidi, l3. signamus qlit.s ut facimus in febre et io dt Galenus
debemus bene aduertere terminorum acceptiones et io male aliqui redarguunt
Hypp. et idem dt 2o de simplici dist.e 2a cap. 2o et po complexionum 7o post
declarat 9m qui crescunt plurimum habent caloris inat., Gal. vult declarare
q in pueris plus est caloris pportionate ad reliquas partes corporis, spus
sanguis et membra solida ut nervi cartilagines ossa et caro, ista sunt
membra solida, sanguis qo et spus et membra solida sunt inuicem
p mixta, in pueris sanguis et spus ad reliqua membra habent maiore
proportionem q in aliis et sic est pmixtio inequalis in pueris et
iuuenib. l3. qo puer et iuuenis sint inequalis qntitatis tn pportio
nate maior est proportio in pueros q in iuuene, q aut plus pportionate
sit in puero q in iuuene q suba caloris inat. est aquea aerea
humida, sed suba calidi acqsiti est sicca et terrestris, suba calida
in nobis inata est corpus calidum quod nos gnat et in nobis est
sic dt in tractu 9 licet et est semen et sanguis mestruus et
sanguis het humidit.es sed non ita aerea ut semen, et semen het
humiditas aereas 2o de simplici dist.e 2a cap.e 2o dt p calorem inati
intelligit hic spum et semen et sanguinem et cum pcedit qno tunc
exiccatur et fetus sex dierum est solum semen et sanguis dt Hypp.
in tractu de fetu sed in pcessu indurant exiccant et terrestrificat
et qnto magis pcedit qno tanto magis exiccant in fetu sex
dierum est solum semen et sanguis et qnto magis procedunt tanto magis
fiunt duriora et io in his qui crescunt plus pportionate est de
calido inato no dico plus absolute sed comparando spus et
sanguinem ad membra solida, aerea aquea humida est suba
calidi inati, sed suba calidi acqsiti est sicca et dura, et
si tu dicis iuuenem habere plus calidi inati q puer sic ego
pari mo dicam q febriens habet plus calidi q no febriens, et
hoc no dt Gal. formaliter sed pot accipi ex suis dictis, et dt
Gal. ut se het calor febricitantis ad calorem sani sic est calor

iuuenis ad calorem pueri, calor in puero est in humido, vapores
febrientis sunt fumi fuliginosi mordaces acres, fuligo habet
maiorem adustione et fumus minorem in sanis sunt magis mites
et suaues et max.e in pueris et hoc est quia corp.a e quibus exeunt
vapores mites sunt humida sed corp.a e quibus exeunt vapores
fumosi sunt sicca, calorem ignitum aduentitium et extraneum et preter
naturam idem d.t esse Gal. cum calore iuncto sicc.ti quia d.t Gal. quod erit
a substo terrestri est fuliginosum et acre, ex istis infero quod
Gal.us de necitate in febre iungit cal.tas et siccitas quia si p. calor
extraneus iungi cum hum.te tunc posset esse plus calidi nati in
febriente et in iuuene quia calor natis est calor humidus et aereus
nos diceris non ne. p. dari corpus febriens in quo augeatur calidi tas
et non siccitas quia erat corpus superflue humidum g.o p. dari febris
sine sicc.te si bene consideretis que d.t s.o de simplici dist.e 2.a cap.s 5.o
uidebitis hoc esse impossibile d.t medicina contraria sanitati debet conservare
calorem nalem quia sanitas fit a calore nali, spus calor vaporosus
aereus est calor natis et quod et habeat aliquam uiscositate requirit
talis medic.a et quod et sit temperati caloris quia si sit abstersiua medic.a
tunc vapor humidus exalaret et restaret maior siccitas, si sit medic.a
nimis calida tunc euaporaret vapor humidus et bene calefaceret sed
esset cal.tas cum sicc.te sed quero a vobis febris non p. esse nisi sit
calor in g.o et tunc ex quo substa vaporata exalet g.o impossibile
est, febrem dari quin consumatur vapor ille aereus d.t Gal. febris est
calor natis in igneum mutatus et lz membra possint esse humida
ut in hydropeticis pp calorem sub.m aerem euaporat et ita non deci
piant aliqui qui dicunt febrem esse sine sicc.te quia d.t febris est
calor extraneus et non ponit sicc.tem in def.ne febris sed sciant
quod idem est dicere calor extraneus et dicere calor siccus unde e in sanis
est plus calidi nati i. caloris iuncti cum hum.te g.o in febre cal.tas
est iuncta sicc.ti Gal. d.t ut res manifestior fiat uerumenimuero ad
elementa corpus componentia ex quatuor elementis, in puero est plus
aeris et aque et in iuuene plus sicc.tis et terre, sed imaginemur
quod in utroque sit tantum de igne tunc in puero adhuc est plus de subst
nati caloris proportionate ad alia membra, hoc stante declarat
quod plurimo egent nutri.to quia a substa humidiore stante equali
calore maior fit resolutio quam a substa sicciori ut si stet aqua
et ferrum ad solem tunc plus diminuetur aqua quam ferri et sic
de aliis rebus, cum g.o in iuuene et puero sit tantum caliditatis sed in
puero est hum.tas et in iuuene sicc.tas et ideo pueri egent plurimo
nutri.to, senibus uero est 3.a pars quia paucus calor natis inest
et ideo pauco fomento egent i. pauco nutri.to egent et humorit

fomentu pro nutr.to nove p. ex hoc dco qa d.t in senib fiunt febres
frigide infertur q febris est calor solu inatus mutatus in igneu
heur. 3.o coll.t 2.a calor extraneus remissificat a calore nati in sene
q.o est paucus q.o est paucus calor inatus, p. no facile est intendi
calores acquisitus in senib. et no fiunt in senib febres acute, et si
aut fiant febres acute tuc sig.ur ca illius febris esse multu
potentem et ideo hic no de facili liberant, ista sufficiant illi
qui cupit hypp. int.re ad eos uo qui redarguunt hypp. efeci tract. sup. 1.o aph.
q nichil sit erratu in hoc aph.o qui crescunt plimu hent caloris
inati et ille tractatus est impressus in greco post aphor.s, sicut hypp.
redarguit p.a q.a d.t calores plimu d.o in eo q.a d.t inatu. d.t sicut
ut intd.s plus de calore .i. de suba calida ut de qual.te ut intd.s
q hea plus calidi qa fortior est in agendo, sed plus de suba calida
est in iuvene qa corpus est maius p. si loquaris de qualit.e
tuc equalis qualitas est in utroq si intd.t q fortior sit in
agendo tuc male uteris ter.s p. quare d.t inati qa calor inatus
in eo q calor no dr.t ab alio et ideo debes dre qui crescunt plus
hent aeris et humidi et no des dre plus hent calidi inati
lectio 40 ordinaria
Adducebant supius rones sicut hypp. et posuit eas rones qn dicit
cu d.t hypp. qui crescunt plimu hent inati caloris ut intd.s di
cal.te quo ad fortes opones uel quo ad subas uel quo ad qualitates
Gal.s d.t q omib modis int.ur sed dico p.o q int.ur quo ad subas, q
d.t sicut iuvenes sunt maioris qntitatis q pueri q.o maior est
suba in iuvene, d.t Gal.s q loquendo de suba spus et sanguinis
no est plus de tali suba in iuvene qut p.portionatr, no intd.o
q.o p subam quamcumq subas sed subam pro sanguine et spu sic
plus est de suba in puero q in iuvene, d.t Gal.s in stufa est
caliditas sunt uapores est aer et sunt fumi, cu aer est bone
dispositus det esse sine fumo et uaporib dicamus q aer sit cal.tas
inatis stufe fumi et uapores sunt accntales dicamus q in una
stufa sit plus aeris et pau. uaporis et fumi et in alia stufa
sit opp.to m.o hic in p.a stufa est plus calidi inati et sic d.t Gal.s
est in puero qa in p.is sex dieb embrio nichil aliud est nisi seme
et sanguis et postea ptinuo exerceat ut unguentu tetrafarmacon
q.d est ex q.or subiis s. ex una libra cere ex una libra pinguedinis
et una libra rasine et una libra picis adeo q sit equaliter pfectus
ex his 4.or subiis et aliud unguentu fiat ex una libra cere
una pinguedinis una rasine et duab libris picis, tuc plus est
calidius picis in hoc ult.o ung.to q in p.o et sic est in puero r.u iuvenis
dico 2.o q et est plus de qual.te in puero, na in 2.o ung.to si est

plus de sub͠a piās sed q̄l.tȝ nō absoluit a, sub͠a q.o et plus qualitatis
est in illo mag.to et sic et cū in puero sit et plus de sub͠a calidi
nati q̄ȝ in iuuene q.o et est plus de qual.te et de uir.te et ideo dico
3.o q operationes dependentes a, calore nato sunt fortiores in puero ut
de uirt.e nutr.ua q.o omnibus modis q.d quibus licus. Hypp. arguebat
puer esse plus calidi nati q̄ȝ iuuenis, erat aliud arg.m uerum
est q in eo trac.tu q. licus desunt 10. uel 12. lineę et in illis lineis
quę desunt hoc arg.m deficit sed ex his quę sequuntur in eo trac. In
elicitur q uidebat sic licus arguere d.t licus calor in eo q calor
nō dif.t ab alio gr. q.o d.t Hypp. calidi nati, calor q.o in pueris
dif.t ratione humid.ti et ideo in nō debes dicere qui crescunt esse plus
calidi sed debes dicere plus humidi, Gal.s longo processu,
et exemplis repetat hoc et d.t si ualeret arg.m lici q.d omnes artes destruerent
quia uox ut uox nō dif.t ab alia uoce q.o nō dat gram.ca neque musica
q.o musica nō est de diuersis uocibus, et. color ut color nō dif.t ab alio colore
q.o nō dant species coloris distinctę imo sunt contrarij, medius q dent distin
ctę species coloris, d.t bene Gal.s q in calore nō repit q dent calores ut albedo et nigredo
contrarij et ideo inuit Gal.s q dant diuersę species caloris, hoc nō d.t clare
Gal.s sed ut hoc inuenire, diff.tas esset hic si dant cal.tis species distinctę
q.o m.o Ari. probat q.or esse elementa nam erunt .8. elementa, nam una caliditas
cum alia sicc.te facit unum elementum et alia cal.tas cum alia qual.te facit
aliud elementum .s. cum alia sicc.te et sic nō erunt tantum sex combinationes
et q.or elementa sed erunt duodecim combinationes et .8. elementa, si unaquęque q.or
qual.tas erit dup.x ut dup.x est cal.tas certe hoc arg.m est difficile sed
resp.deo q si per calores intelligimus sub͠as calidas sic sub͠ę diuersę calidę
dif.t spe, si sumatur calor nō pro simp.ci qual.te sed pro complexione calida
sic pot saluari q unus calor dif.t spe ab alio et sic sunt diuersę species
febris et sic calor nat.lis dif.t spe ab acquisito, sed q. calor febrilis
nō dif.t a, nat.li, q.a q alia est complexio spiritus et alia est complexio uaporis
putridi et distin.tur spe et sic q in diuersis subiectis sint diuersę cal.tes
spe distinctę et diuersę nō est dub.m sed diff.tas est an in eodem
subiecto possint esse duo calores ut in effimera spiritus sunt supcalefacti
utrum illi spiritus habeant duos calores distinctos, et tunc dico q hoc impossi.le
est quia in eodem subiecto nō possunt esse contrarij imo illi duo calores et sic
neque et spe dist.ur sed est una tamen complexio quę ut est temperata facit
operationes nat.les ut est distemperata facit febres, et in effimera non
oportet q ad hoc sit inflamatio in omnibus spiritibus, et tunc cal.tas in uno spiritu
nō inflamato dif.t a, cal.te in alijs spiritibus, alia dub.o est quia d.t
Gal.s q ut pueri magis resoluuntur q̄ȝ iuuenes ideo magis egent nutr.to
et diximus nos q sanguineus magis eget nutr.to q̄ȝ collericus
aliqui dicunt q hoc nō est uerum nam a, sub͠a humida plus resoluit
q̄ȝ a, sicca ceteris paribus sed in collerico calor est magis potens

puero

ad agendum quia iunctus est sicco et non est sic in sanguineo, 3º quod hoc nichil est nam siccitatem ergo contra Gal. quia calor in iuvene est iuncta sicco quod est fortior et in iuvene non est sic quod non sunt contraria sed Gal. voluit quod stante equali calore in gradu et in uno sit iuncta humido tunc plus resoluit in humido, allegant dicunt non est sic hoc quia in puero magna fit resolutio ideo non fit flia ante 14 annum et in egritudine acuta et si est sic de sanguineis quod et sanguineum indicant flebotomandi, 3º quod quia ad maiorem resolutionem est similitudo inter sanguineum et collericum ut est inter puerum et iuvenem et dico sed data paritate in calore inter sanguineum et collericum quia posset esse quod tanta collerissimus adeoque sentit plus calorem quam sanguineus sed in puero maior fit resolutio quam in iuvene et fit tanta adeoque impedit fliam sed in sanguineo fit maior resolutio quam in collerico sed non fit tanta que tollat fliam, ubi quod non sit verum quod qui crescunt plurimum sentit mali caloris, nam in iuvene operationes sunt perfectiores et propterea operatione est, a calore malo quod calor malus in iuvene est fortior pro dicit ut tenet et Conciliator differentia 6. de operationibus sensitivis et motivis non est dubium sed difficultas est de nutritiva et digestiva et allegat Conciliator Gal. 6º de acutis cap. 3º ubi Gal. dicit comparando iuvenes ad pueros quod in cibis mollibus digerendis sunt pares in digerendo iuvenes et pueri sed quo ad siccos melius digerunt iuvenes Conciliator margine errat nam Gal. 6º de tuenda sanitate non longe a principio dicit virtutes naturales esse fortiores in pueris idem dicit 5º de simplici dist. 2ª cap. 3º ubi loquens de medicina generante saniem dicit hoc idem ibi et idem dicit 2. prosticorum textu 33º ubi dicit urina aquosa est deterior in pueris et nigra est peior in iuvenibus quia dicit pueri sunt fortiores digestivi quam iuvenes et ideo dicunt melius digerere et ideo si sit orine cruda urina est malum idem dicit Clare 6º de acutis cap. 3º ubi dicit digestionem calido et humido fortificari, sed pueri sunt calidi cum humido quod fortius digerunt pueri, sed Conciliator nescivit interpretare illam auctoritatem et propterea dicit flium nam textus ille non dicit de digestione absolute sed de digestione in stomaco postquam Gal. 6º de acutis cap. 3º dicit quod in pueris est fortior virtus digestiva et quod fit melior digestio per esse virtutis talis parte cibi merito virtus dicit quod est fortior in pueris sed merito cibi loquendo de digestione in stomaco iuvenes in siccis cibis melius digerunt quam pueri et molles equaliter digerunt iuvenes et pueri et hoc est quia iuvenes sunt sicciores et pueri humidiores, 2. ratione humiditatis contentiva est debilis magis in pueris quam in iuvenibus quia humidi est relaxare 3º notandum quod stomacus cibum non proportionatum respuit cum quod cibus siccus non sit proportionatus puero ideo cito expellet ipsum quia est disproportionatus et et contentiva est debilis sed in iuvene cibus siccus est proportionatus et est virtus contentiva fortis ideo retinet illum cibum siccum et digeret, sed cibus humidus venit stomaco ideo illum

amplexabit stomacus pueri sed in iuvene. lz. sit disgueniens hi retinet et h. sit disgueniens tri qa est humidus to de facili digerit et sic quamvis sit merito virtutis pueri melius digerit sed quo ad cibos no est sic et maxime loquendo de cibis siccis restat quo de calore pueri et iuvenis et qa ano pto declarata fuit to breviter ptranseo, an calores in gradu sint equales in puero et iuvene qa de calore pro sua decisione est 2. complexionum 2. dt. q sunt diverse oppiniones in hoc passu perdere rone at sensu et tactu et Gal. dt. q rone no possumus pcedere qa ut sumas rones ex opombus vel ex hijs que sunt in iuvene et puero quis dicet puer abundat sanguine qo calidior et iuvenis est collericus qo calor. Q. ex opombus pueri melius digerunt qo hent plus caloris, no valet qa calor temperata plus digerit sed tu dices pueri plus appetit qo caloris no valet qa appetitus p esse a frigte. sed dt. aliqs pueri plus dormiunt qo sunt frigidiores no valet qa hoc pot esse ab humte, sed dicet aliqs pueri augentur qo sunt calidiores, hoc no valet qa auctio fit ab humte dt. alius, iuvenes velocius moventur qo sunt calidiores hoc no valet qa hoc est qa plus hent siccitatis et to opz tactu decidere qones istas, et dt. Gal. q tactu invenit equales esse caltes in puero et iuvene, sed q. si vis diversos tangere tu no poterit esse omnino equales in oplone, si tangeres eundem tu no poteris recordari de calore quem hebat dus erat puer et de calore quem het dus est iuvenis, Gal. dt. q diffultas erit rone hoc videre et dt. q equalis est caltas in utroqz sed in iuvene apparet mordacior qa est iuncta cum sicco, Ugo. de parbo facit duo argta q. Galm que credit concludere, et dt. caltas ad tactus q sit mordacior ut est qa est intensior ut est qa est iuncta sicco. qa mo est pate q Gal. tactu scierit q in iuvene est mordacior qa iuncta est siccitati caltas immo pot esse et rone intensionis, 2o dt. ipe eodem mo quo pbas collericum coll esse calns flegco sic pbo iuvenes esse calidiores puero qa urina est magis tincta et pulsus velocior et egestio magis calida est in collco to collcus est calidior sic dicam etiam ego de iuvene ad

Lectio. 41a ordinaria

decltus fuit supius q in puero et iuvene est equalis caltas in gradu sed in puero est iuncta cum humte et in iuvene cum sicce et Gal. dt. sensu tactus hoc decidit tangendo eos servata parietate in alijs s. in oplone et alijs et Ugo. de parbo ponit duo argta c. Galm quorum unum est qa pari mo sicut nos dicimus collcus intensive esse caltas flegco sic pbabo q iuvenis sit calor puero, signa sunt ista s. ex parte urine et pulsus et egestionum, pulsus velociores et frequentiores sunt in collco et urina tincta et egestiones collce qo est calor flegco, q. in collco est caltas mordacior, sic dicas ego de iuvene rn pueri, dico q hoc nichil est qa concedo q ea signa concludunt de collco facta comparatione ad flegmaticum suppta eadem etate, sed no valet de iuvene rn pueri, ego fateor q

massa sanguinea in coll.co est cal.or quam in fleg.co et hoc egestiones et urine ostendunt quia in tali massa predominatur collera sed in fleg.co predominatur flegma in tota massa sanguinea fleg.ci, et ideo valet in tota massa sanguinea predominatur collera in coll.co et in ceteris est paritas s. in ossibus cartilaginibus et aliis et ideo sequitur quod est cal.or fleg.co, sed in puero est maior proportio spirituum et sanguinis, respectu aliorum proportionatorum et ideo est plus de calore innato quia membra sua sunt minoris quantitatis respectu sanguinis quam in iuvene, et dato quod in iuvene esset massa sanguinea cal.or, tamen quia plus est de ossibus et de aliis que sunt frigida ideo non sequitur quod totum corpus iuvenis est calidius et ideo Ho. non bene percepit quod dicit Gal.s 2.o simpl.ium est, tangere calidius mordacius potest a duplici causa esse vel quia est cum maiori sicc.te talis cal.tas iuvenis ut quia est cal.tas intensior quomodo ergo potens scire o Galene quod hoc sit in iuvene quia cal.tas est iuncta sicc.ti, Gal. dicit quod siquis experiatur tangere diversa corpora calida minus calida et temperata que sint diversa in humido et sicco sciet quod est distemperata cal.tas ratione sicc.tis ut ratione intensionis et hoc dicit primo simplicium alt.o et 2.o simplicium primo et in trac.tu 9. licet ut si tangas lapidem frigidum et lapidem calidum cognosces et lapidem temperatum et sic etiam si tangas aquam frigidam et calidam et temperatam et aerem frigidum calidum et temperatum cognosces aquam temperatam et aerem temperatum et tamen non dices ista est aqua temperata iste est aer temperatus et iste est lapis temperatus et tamen in lapide temperato est mordacior cal.tas quam in aqua et aere, et certum est quod ista via habet aliquas diff.tes, sed quid refert medici precise scire an sint penetrative equalis cal.tis satis est scire quod quo ad tactum sint equalis ut propinqui sed ratione hoc non possumus decidere, et ideo licet sensus non possit ita exacte iudicare tamen sat est medico hoc iudicare quod facit sensus tactus, multa possunt dici super hoc sed quando ista sunt satis dicta et tractatum hoc ample

.15. Apsor.s

Ventres hieme et vere etc., primo declarabo sententiam Hypp. 2.o 9.tum, dicit Hypp.es ventres hieme et vere esse calidiores natura, per ventres aliqui solum stomacum intelligunt sed in rei verit.e int.mus et venas et arterias et stomacum et omnes concavitates intrinsecas, hoc ostendunt verba Gal. in 9.to ubi dicit quod ideo cociones sunt meliores et nutritio et sanguificatio sed sanguificatio fit in epate et venis et nutritio fit in porositatibus membrorum et coctio fit in stomaco et 9.to quo in 9.to pulsuum dicit idem q.s. in hieme fortificatur coctio et nutritio et sanguificatio ventres ergo i. concavitates intr.ce hieme et vere sunt cal.mi natura et somni sunt longissimi ideo dicit Hypp. alimenta copiosiora sunt danda in hieme et vere hoc potest intelligi dupliciter, sensus unus est quod plus cibi pro unica vice ut int.tur quod plus cibi i. in una die [illegible], hoc [illegible] quare super hoc apsor.o [illegible] sequenti magis patet int.us itaque dicit quod cibus dandus in 24 horis debet esse plus in estate sed quod datur in una vice debet esse plus in hieme et ideo exponit plura alimenta dentur in una vice, sed hoc est [illegible] Hypp. et Gal.s dicit quod plura alimenta absolute s. in unica vice et in equali tempore dentur in hieme et ista sententia int.tur de sanis ut dicit Gal.s in fine [illegible]. et in sequenti apsor.o de egris loq.r

et q intur sensu dic. s. q plus alimenti det in hieme absolute istam sniam
clare dt qo 18. Gal. in hac pa par. Gals. ubi Hypp. ur eamdem sniam
quam et hic et dt. Gal. q nō replicauit eamdem sniam qa op3 scire qnta
qntitas cibi in unica uice det dari ul in plibg uicibg et dt q in hoc aphoro
loquutus est de cibis dandis in equali tpre et ibi in 18. aphoro loquitur
de cibo dando in unica uice, et q hoc sit uem uideamus uerba Hyppis sic
dt uentres hieme et uere sunt calmi io pla alimenta dent et dt qa calor
inatus est plimus et exemplificat de athletis et etatibg i. pueris, sed pueris
datr plus cibi in plibg uicibg qz iuuenibg et nō datr plus cibi in una uice
et io in equali tpre pueris plus cibi datr in equali tpre pportionaliter
ad suum corpus s. t. athletis plus cibi datr in unica uice et et in eqli
tpre qo relinqtr q intur q hieme et uere plus cibi detr in equali tpre
qz in alijs tpribg āni et io nō solum in unica uice sed et in equali tpre
plus cibi det dari hieme et uere qz in alijs tempribg qa tūc ē plus caloris inati
et uem est q hac. dt. q pot et teneri ista nra expo sed magis laudat illam
que teneri nō pot, sed tu dices in hieme fit minor resolutio, hoc tanget
Gal. in qto et ia soluemus ibi, Hypp. dt. uentres hieme et uere sunt calmi
et io plimis alimentis egent qa calor inatus est plimus et io puerjs et
athletis plus cibi datr qa est plus caloris inati in athletis pp exercitium
in somno calor nalis intus retrahitr sed tpus somni est post cenam qo in
cena plus cibi detur qo cena det esse maior prandio qa tpus post cenam
est tpus in quo somni sunt longiores, uos dicetis sniam Hypp intmus
sed sunt dubnes ples, nos dixit semp q hypp. semp seruauit miram
breuitatem et maxe in aphoris sed. q. supius dixit qui crescunt
plimum hent caloris inati plimo qo egent nutrto sed idem dt hic, q.
dt uentres hieme et uere sunt calmi na et post dt qa calor inatus est plims
sed hoc idem est, idem n. est dre uentres calmi sunt na et dre calorem
inatum, q. iam dixerat in hoc aphoro q pla alimenta danda sunt et tn
in hoc aphoro eadem iterum replicat qo plimo egent nutrto, declaro q non
sit supfluitas, nam lz ista propo sit uera ur q s. ubi est plus de
calore inato plus cibi det tn qa calor inatus in diuersis est alius
pp diuersas cas io cibus pp diuersas cas det ut in hijs qui crescunt
est plus caloris qa hent plus de sba humida et aquea, et io q
corpus plus resoluitr io pluri egent nutrto, sed ista qo in hoc aphoro
nō tenet pp istam uiam qa in hieme fit minor resolutio sed hieme
et uere pluri alimento egent qa hieme et uere uentres sunt calmi
et qa calor inatus est plimus et q nō fiat maior resolutio qz in estate
et nō solum uult declarare de hieme et uere qn calor nalis est multus
sed et q ob quacumque cam calor nalis sit multus plus cibi tūc det ut pp
somnum calor nalis est multus, io cum somni sint longiores plus cibi tūc
det, q. cum calor inatus est pp exercitiū ut in athletis tūc plus
nutri det, in qbg et in estate plus cibi det qz alijs hominibg et io

facit istas p[ro]pones ut[ra]s hypp. q[uod] ubi est plus caloris n[atur]alis ob quo[n]d[a]mq[ue] sit
ca[usa]m tu[n]c temp[ore] plus cibi det, sed tu dices, prius dixit ventres hieme et vere
sunt cal[idissi]mi n[atur]a, e[r]g[o] d[ici]t q[uod] calor n[atur]alis est plurimus sed ista sunt d[iversa]
dico q[uod] n[on] q[ui]a ver est, d[ici]t ignis n[atur]a sua cal[id]us est et i[de]o cu[m] d[ici]t ventres
hieme et vere sunt cal[idissi]mi hoc poterat int[elligi] et de calore extraneo i[de]o
declarat q[uod] int[elligi]t de calido n[atur]ali i. sp[irit]uoso et sanguineo, ad 3.m dubi[um]
q[ui]a d[ici]t plura alimenta dent sed iter[um] replicat e[r]g[o] plura egent nutrimento
dico q[uod] r[ati]one hiemis veris et somni plura egent nutr[imen]to, sed post subiu[n]xit iter[um]
e[r]g[o] plura egent nutr[imen]to ob quacu[m]q[ue] ca[usa]m calor n[atur]alis sit multus et hoc f[ecit] q[ui]a q[ui]s
posset d[ice]re e[r]g[o] q[uando] est calor multus ut p[ro]p[ter] hiemem ut p[ro]p[ter] ver vel ob somnu[m]
solu[m] tu[n]c det plus cibi i[de]o subiu[n]xit q[uod] plus cibi det semp[er] du[m]m[od]o calor
sit multus ob quamcu[m]q[ue] ca[usa]m hoc sit ut p[atet] in athletis in quib[us] est calor multus
p[ro]p[ter] exercitium et i[de]o plus cibi tu[n]c det n[on] tantu[m] cibus in somni det quantu[m]
regulari p[otes]t a calore n[atur]ali eade[m] s[ente]n[tia] qu[am] habe[ba]t hic habet et 18. apho[rism]o
et a gal[en]o sup[er] tract[at]u hypp. de dieta sanor[um] qui est in greco ubi d[ici]t hypp.
q[uod] minus bibendu[m] est in hieme et vinu[m] meracius q[ui]a vol[ebat] calefac[er]e
et exiccare in hieme q[ui]a hiems infrigidat et humectat sed d[ici]t q[uod] plus
cibi det, et hieme plus cibi tolleramus et vere q[ui]a tu[n]c plus caloris n[atur]alis abu[n]dat
s[ci]l[ice]t facilius in hieme q[uam] vere plus cibi tolleret, dico e[r]g[o] m[odo] o[mn]ia verba hypp[ocrat]is
sint necia, in e[r]g[o] gal[eni] p[rim]o o[stendi]t 2° decl[ar]at s[e]n[tent]iam apho[rismi] 3° limitat apho[rismum]
ult[im]o removet dub[ium], o[stendi]t i[de]o est q[ui]a s[ci]l[ice]t q[uod] n[on] parum iuvat pro dieta ordina[n]da
cog[nitio] t[em]p[o]ris a[n]ni q[ui]a hieme melius appetu[n]t et digerunt et estate minus et ca[usa]m
huius ponit ab hypp. in t[ex]tu, est dub[ium] e[r]g[o] m[odo] ver[um] est q[uod] h[oc] sit plus d[e] calore
q[uod] plus appetat, n[am] secundo tegni ponenda signa c[om]plonis stomaci
d[ici]t q[uod] stomacus frigidus plus appetit sed q[uod] melius digerat in hoc non
est dub[iu]m, sol[utio] est q[ui]a hic clar[issi]me loq[ui]t[ur] hypp. et gal[enus] d[ici]t de calore
n[atur]ali sp[irit]u et sanguine qui intus retrahitur p[ro]p[ter] aeris frig[idita]t[em], et gal[enus] 2°
tegni ponit signa complexio[n]is stomaci n[on] quo ad calorem n[atur]alem, sed ponit
signa de stomaco loquendo de c[om]plone stomaci et decl[ar]at que est c[om]pl[exi]o
et qualitas et sic n[on] sumit ibi cal[idita]t[em] pro sub[stanti]a calida s[cilicet] aerea et
sp[irit]uosa et i[de]o ista stant simul q[uod] cu[m] est multu[m] calidi n[atur]alis fit digestio
et appetitus sed de c[om]plone stomaci loquendo d[ici]t c[om]pl[exi]o frigida stomaci
q[ui]a stomacus est vacuus tu[n]c fit intensior appetitus q[ui]a frigidi est c[on]densar[e]
sed stomacus calidus liquefacit hum[idita]t[em] et i[de]o n[on] causat appetitu[m] in ipso &c

Lectio 42a ordinaria

Postq[uam] in p[rim]a parte h[uius] fecit o[stendi]t incepit post s[enten]tiam apho[rismi] declarare et
d[ici]t q[uod] melius digerimus hieme et vere &c et r[ati]o est q[ui]a ventres hieme et vere
sunt n[atur]a cal[idissi]mi i. plus h[ab]ent caloris n[atur]alis, et 8. phy. t[ext]u 8. ar[istoteles] d[ici]t frigidu[m]
circu[m]stans facit ut calor refugiat et hoc est in ca[usa] q[uod] in hieme calor
concentret[ur] sed dicetis vos hoc est ver[um] de hieme, sed n[on] de vere q[uia] ver
servat suam natura[m] s[ed] hiems n[on] servet n[atura]m suam, R[espondeo] q[uod] in vere est
cal[idita]s temp[er]ata que est sim[il]is calori n[atur]ali i[de]o talis cal[idita]s potius illius

oseruat qm resoluat et ia calitas est ccontraria io u, Com 2º colliget
cap.º ult.º d.t q talis calitas ueris gnat spus sed sat est saltem qm no resoluat
quo m.º in hieme et uere somni sunt longiores nam cap.º penult.º 2º coll.t paucitas
caloris nalis est somni causa d.t Com et io d.t ut senes exercitiu facit somnu
qa resoluit calores nales et omnes ubi facientes [illegible] sunt diminuentes
calores nales et sic d.t Com q paucitas caloris nalis est potissima somni ca,
Resp.tur facile q hieme et uere est plus caloris nalis sed dico q multitudo
uaporum euntiu ad caput est ca nalis somni et hoc fit in hieme pp multitudinem
cibi et tales no resoluunt, 2.º lz in uenis et arterijs sit plus sanguinis et spus
in hieme et uere tn et tunc cerebrum infrigidatur, qa attractio aeris pro anhelitu
est partim ad cerebrum et partim ad pectus et talis aer est frigidus, 3.º
noctes sunt longiores et tenebre iuuant pro retractione caloris ad intra, his
omnibus osideratis somni sunt longiores lz paucitas caloris nalis sit et ca somni
ubi est plus caloris nalis plus cibi det indicio sunt etates et Athlete de
pueris clarum est et de athletis est et uerum pp exercitiu quod auget calorem
naturalem, alia calefacientia augent potius calorem extraneum ut stare sub sole
et in balneo aque calide, et et medic.e faciunt calores supacquisitos et io
exercitiu est max.e laudatum et est fauabilis ca sanitatis tempatum exer
citiu d.t Com 6.º ut p.º coll.t, R.º q exercitiu hoc faciat uide p.a parte
cantici Auic.e t.u 184. 2.º imas impressiones ut t.a 183. calor ut extinguit
a, sicc ...io ut a, suffocatione ut est de calore et flamma in uentosa non
perforata que flamma querit se [illegible] partem opanatam et illam osumit et alia
non est opanata, et io extinguit et io nisi flabellet extinguit, eodem m.º
opcise gnat calor in nob et io ops q calor euentet qa si non tunc fumi
capitosi retinent et suffocant calores ut est et in carbone in quo cinis
retentus suffocat sed anhelitus auiat ex exercitio et io facit maiorem
calorem natum exercitiu, et phibet calorem natum a suffocatione sed reliqua
que calefaciut ut balneum aque calide et sol no faciunt euentationem
sed resoluendo humidum et rarefaciendo poros calefaciut et sic et medic.e
calefaciut sed oia ista faciunt spus et calores natum exalare et i[illegible]
calitas inuectas siccas que uocat calitas acqsitas, habes Galenum 2º de tuenda
sanit.e et ppe opinem et ultra m.us hoc a Gal.o, et d.t lz cu exercitio
hoc sit tn no est pprium qa ire et uerecundia faciunt calorem nalem et
et uerecundia hoc facit qa in uerecundia calor nalis retrahit, sed uos
dicetis no ne medic.e exterius applicite et interius calefaciut ut d.t Gal.
p.º de simplici dist.e 2.a cap.º 3.º, dico q sic et dat ex.m de pipere q si
eo m.º porat no calefacit, sed si puluerizet calefacit et arterie
terminant ad cutem, et io tunc porositates arteriarum lz sint stricte tn
dilatat pp medic.as illas s. piperis et trahit tunc aeres et et piperis
subtilissime puluerizatum et tunc piper acuat, R.º q.º q calefacit interius
sed facit calores nales uaporosos exalare et calefaciut calore innato
sicco et calore nali, in 3.a parte 5.i d.t sigs diligentius querat uenit.e apsor.

solet q nō est uerū in omibꝫ aialibꝫ, nā hoc nō est uerū in omibꝫ aialibꝫ q sut
in cauernis q̄a plꝫ minus cibi sumut qꝫ alijs tpribꝫ, sed uerificat in
omibꝫ alijs aialibꝫ hentibꝫ plꝫ sanguinis et spūm, et euenit hijs aialibꝫ
ut hominibꝫ qui si sint fortes et lauent in balneo aque frigide roborant
et si sint debiles debilitant sic dt, eueniunt aialibꝫ, nō solū requiritur
aialia esse calida sed et esse notlis qntitatis, 6a fen qt can, tractu 3o
capo xi quedā aialia sunt calide spūms que tn in hieme mortificant
ut uespe q̄a sunt parue qntitatis et io dt Gal aialia nō calida sed
henta multū sanguinis et spūm et hoc nō pot esse nisi sint magne
et notlis qntitatis et sanguinem et spūm intensus p calorem nalē sit sanguis
et spūs in hieme intus mouentr et nō caro, et io excipiunt aialia in
cauernis degentia Pt. obz q aialia abundent spū et sanguine et io
dent esse notlis qntitatis, 8o de na aliū cap 17 Arij et Alber mags
in tractu po cap 8o et tractu 7o cap 7o in 7o suo lo de aialibꝫ logt
de aialibꝫ in cauernis stantibꝫ et dt q abundat flegte et io eo nutriunt
ime quedā hent tn flegtis adeoqꝫ impinguant ut ursi dt Arij et quedā
nō hent tn flegtis et extenuant, querit Alber mags an aliqui hoies
possint stare tm sine cibo, et dt q tpre suo mulier per 30
dies stabat sine cibo et qnqꝫ p 20 et dt q et hoc qdā melancolicus
per 35 dies stetit sine cibo et pom excepto q omi die ut alternis
diebꝫ sumebat ciathum aque, et hoc refert in multos flegtis et si hoc
uerū esset tūc posset fieri qd dt Hypp q si egri qnqꝫ stent p 7m dies
sine cibo, Pt. dicit Alber q in assa arbore putrida, multe hirundines
fuerut ibi inuente, in 21 apsoro 5e parte dt termino hoc in iuuene bene
carnoso tū dt qo ibi q in estate iuuenis hens tetanum a, balneo aque frigde
curatur io quero cur Gal in hoc 7o p robusta corpa intelat et senes
et io quero magd senes in hieme fortificent, et ur q nō qad dt Hyppts
ibi in apsoro etate et iuuene, Pt 7a parla apsoro 18 dt pueri et
adolescentes bene se hent uere et initio estatis, et senes bene se hent
estate et autumno et hieme iuuenes bene se hent qo in senibꝫ calor
in hieme nō auget q̄a nō hent multū sanguinis et spūm et io
sub corpibꝫ robustis intur iuuenes et nō senes, sigs aut senex melius
stet in hieme dre poterit q nō est senex nisi intur ille apsoro 18
7o parte de decrepitis, Gal facit dubiū q̄a dem est q in robustis
uentres hieme et uere sunt caldi et q plꝫ egent alimento sed
alimentū datr pp id qd resoluit sed in hieme pauca fit resolutio qo xc
sed dt Gal q in hieme impinguent et fiant carnosi hoies nō est dubm
et omes et dnt q ubi fit pauca resolutio pauca cibi qntitas detur
istaqꝫ qones omes hent soluere et nō solū Hypp sed solus Hypp pot hoc
soluere, in hieme plꝫ nutri dat nō q̄a minor fiat resolutio sed q̄a
in estate et autumno fin est resolo io tūc det instaurari Pt. in hieme
det esse tn spūm et caloris adeoqꝫ resistat frigi xc, Pt. dent eē liberi

multi cibi ut in estate futura resistat resolutioni future et io nō dat
alimentum solum pp io q. m° in hieme resolvit sed et pp alias causas
dat ut dictum est bene nutr. dat pp io qd resolvit, sed dat et pp alias
cas et io nō sequitur quia in hieme pauca fiat resol. q. tunc minus cibi
det, q° m° solus Hypp. et sequaces possunt solvere hoc, in tract. de accretione
et marcore in pnc° dt. q. una via dt. corpa nra esse compta ex 4or
elemtis et fieri in nobis calorem nralem habentem virtutem que hēt regere
totum corpus et auget et nutrit, sed in pnc° generationis format et plasmat
corpus et superfluitates omnes malas resolvit, alia secta dt. q. nra corpa
constant ex athomis qui a casu faciunt corpus hois et nō ponunt
aliquem calorem nos regentem, sed dt. oia fieri a casu isti q° nō possunt
solvere hoc argum. sed Hypp. pōt hoc solvere quia licet plus nutrimenti
q. resolvatur tn calor nralis illud digerit et impinguabit pp causas
dictas ut s. p. resistere frigi. exter. et resolutioni faciende in estate
futura et pp restaurationem in totam in tpre pcedenti, unde dicendum
hoc est flius q. s. in hieme et vere plus cibi det, nam Gal. 43° rto
p° regiminis sl dt. sigs egrotet hieme minus cibi det, P. Avic. pa
fen 4. in cap. de cibatione febricitantium in gnali idem dt. R. q. Hypp.
loquitur hic de sanis sed Gal. et Avic. loquuntur de egris, et ratio
diversitatis est ex dictis a Gal° nunc, qa ut instauret qd resolvitur
in estate pcedente et ut impinguent ut resistant frigi. exce. et ut
resistat resolni in estate futura, sed in egris nō volumus auger
sanguinem et spus nisi in acutis fre debemus q. pax per debilitt
et in febricitantibus febre putrida q. nō est acuta volumus et auger
sed solum volumus conservare eom. ut stant et qa in febricitantibus
in hieme minor fit resol° io minus cibi det tunc, sed in estate
fit maior resol. io plus cibi tunc det, Ind. d. q. calor nralis a pnc°
format corpus nutrit et auget et superfluitates omnes malas solvere pellit
sed [illegible] de mq° cap. 8° dt. idem et 2° de gnatione cap. 2° et cap. 4° dt. idem
Ar. et dt. q. talis calor nō destruit, sed an iste calor nralis corrumpat
nos. sed in oppm est Gal. p° de tuenda sanit. in pnc° ubi dt. q. calor
nralis agendo in nos se destruit et exiccat nos P. in de tabe cap. 3°
et 4° dt. idem et Avic. in 3a fen p. can dt. idem in pnc° et dt. q. et destruit se io

Lectio 43a ordinaria

Mota fuit diffitas an calor nralis qui format corpus et auget et expellit superfluit.
an faciat et ad corrnem hois ut solum ad conservationem et posite sunt aut. st. pet. q.
Aliqui dnt q. est calor celestis et calor elemtaris et igneus et q. calor nralis
compositur ex hoc duplici calore et q. calore celesti solum conservat format
et auget et pta facit sed calor nralis ut participat calore elemtari
sic destruit 2° celi 42 rto luminaria motu et calore celesti agunt
corpa celestia in hec infra q° dant duo calores, per calorem cel.
int. de virtute celi hoc verum est, sed q. ex actione celi ut ex lumine solis

fiat alia calit.s et distincta spe a calore elementari hec no pot imaginari
et ratio est qa videmus q lenis calit.s fca a sole facit calores febriles
et hic talis calit.s corrupit et facit mala accidentia et destruit, [illegible].
sequeret q essent pla elementa q 4.or si daret illa calit.s celestis qa
essent ptes [illegible] et io in nobis est solus calit.s elementaris, io R.o
adr ad quesitum, calor nalis in de tabe cap. 3.o et 4.o et p.o de tuenda
sanit. in pnc. ubi d.t q a pnc.o nativitatis usq in finem etatis iuvent.s
solum agit perficiendo, na format corpus auget et nutrit et facit
ult.ius pf.m in viris membris, sed a 35.o anno ultra calor exiccat et
ita corrump.tur na d.t Gal.s pnc.a generationis nre sunt humida et sunt
semen et sanguis cum spu, et sunt humida ut possint recipere for.as
[illegible] s. et cordis et ossis et alias qa membra nra dent esse solida
io in pnc.o est aliqd qd pot exiccare et io p.o formant membra et
augent et usq ad iuvent.s calor perf.it membra exiccando et sic illa
exiccatio est perf.o corp.is nalis, et sic hic semp calor nalis agit i nob.
ad perf.m et nullo m.o destruit sed pta etate iuvent.s cum membra sit
iam perf.a membra no gent amplius exiccari sed qa na ordinavit in
pnc.a generationis q calor viveret et hoc de necitate fecit et io per-
severat in exiccando et io exiccat humidum et p acons et calidum
exiccat et sic fit mors unde si p. hic alterari elementa no sequeret
mors, sed hoc est impole et hoc no p. evitari, et ut flamma consumendo
oleum consumit se, sic facit calor nr qui consumendo humidum consumit
et seipsum, hoc stante cum d.t [illegible] de ing.o cap. 8.o a pprio calore nichil
corrumpit hoc verum est usq ad finem iuventis qd est usq ad 35. annum
[illegible] nichil corrump.tur eo m.o quo ab extranea cal.te i. a putredine nunq
n ducit ad putredinem calor nalis, imo donec calor nalis conservatur
in sua temperie et eventat nunq fit putrefactio, et q fiat febris
putrida aliqndo hoc est impole nisi adsit putrefactio et oppilatio
sed si pcedat sed si pcedat effimera pot tunc fieri putrida et p.o
de drijs febrium hoc d.t clare Gal.s R.o ad Auct.s in de tabe dico q
ultra iuvent.s calor nalis exiccat na Auct.s Avic. R.ur q est vera
post etatem iuvent.s, d.t Gal. in [illegible] calor nalis format auget et
nutrit et sustentat malas resolvit, sed calor acqsitus resolvit et
bonas [illegible] calor extraneus ut ignis et sol agunt solum
resolvendo et bonum et malum et [illegible] q ut calor acqsitus
[illegible] agit sic et et medic.s agit et no discernit bonum a
malo sed solus nalis calor resolvit bonum a malo discernendo, et
hinc R. optime errant qui nunq expectat opus caloris nalis et tn
calor nalis est qui expellit malum et no bonum et io det expectari
opus caloris nalis et io antiqui medici et Hypp. et Gal.s semp expec-
tabant crises nae et [illegible] faciunt medici qui semp no expectata
dig.ne dant medic.as et expectare dig.nem est expectare opus caloris

Melior solo e [illegible]
q nihil corrupit a proprio
calore [illegible]

incipiendo

nalis et nō est euacuanda nā nisi dig.ª et si nā de se sufficienter
educit nō mouens cū medic.ª sin aūt, moue, et tū isti credunt q
medicine discernant bonum a, malo, Calor nalis expellit superfluit.ª
et quanto fortior est tanto magis insensibilr resoluit superfluit.ª et io sudor
non est nalis, superfluit.ª naporose i. fumj expiransi, et alie grossiores
per urinam, et io in hieme hypopostases in urina sunt meliores et sec
unda fiūt melius in somnis longis sed q ga Auic.ª 2ª p.ª cap.º de his que
proueniunt ex somno, d.ª in somno fortes oēs, opēs retardāt euacuationes preter
sudores, alique superfluit.ª ut excreantur requirit sensus ut est de urina
et egestionib, superfluit.ª q.º expulsio una est ad extra corpus, altera
est loco locum deputatum ut urina expellit.ª a, uenis ad uesicam, et sic idem gut ex corp^s
est de egestionib et de expulsione et corpus non est deinz. Auic.ª ga
in somno ligati sunt sensus, et si det nomeretam q sentiat punctionem et
sic de urina et de egestionib et io in somno hec retinent ex hoc tū non
sequit.ª q urina in somno nō eat ad uesicam et mali humores eant ad
intestina, hic d.ª Gal.ª in somnis longis superfluit.ª melius expellūt.ª nālis
ad sua receptacula i. ad uesicam ut intestinas, Gal.ª d.ª post q ex quo
hieme calor nalis est multus io cibi appetentiam intendit et alia, si hiems
suam nām seruet ga si eet adeo frigida et corp.ª robusta debilitaret
r.º requirit q corp.ª sint robusta 3.º q debita qualitas cibi det ga
si non tūc paucus sanguis et spūs fiorent et frig.tes extrinsece
uincerent, tūc his tribus stantib, tūc hieme calor naturalis est multus
tūc oēs opōnes nales augeant augent.ª n. appetitus et nutricō et plura et
et corpus fit carnosius, sed 3 ga Gal.ª et hypp.ª 3.ª par. aphor.ª ubi loquūt
de egritudinib ueniētib hieme et d.ª q fleg.ª sūt tales egr.nes et idem d.ª Auic.ª
2.ª fen p.ª doct.ª p.ª cap.º 6.º q in hieme nō abundat sanguis ga si sic
q.º egr.nes sūt essent sanguinee ut collerice, dico q si hiems sua
nām seruat seruato debito regimine et si sint robusti tūc sanguis
abundat et tūc isti abundāt sanguine et nō egrotāt et si egrotant
egrotant egr.ne sanguinea ut coll.ca sed si nō seruent iste 3.º conditiones
tūc pōt esse q fiant fleg.ce egr.nes, sed qn quis nō utit.ª debito regimine
qr uis q multiplicent fleg.ca na si comedat plus bene fient flegmatica
sed si edat minus deberent potius fieri coll.ca egr.do, r.º q ut plus utat.ª
nimio cibo ut pauco semp fiūt fleg.ca ga si sit paucus tūc paucus spūs
et sanguis generant et tūc frigiditas ex.ca debilitat calorem et tūc per
indig.es fiūt fleg.ca si et plus comedat et p indig.nes fiūt flegmatica
si aūt hiems nō seruet suam nām ut si nō sit robustus tūc et
fiūt fleg.ca et io ut plurimum fiūt in hieme fleg.ce egr.nes ga est ut
plurimum pctum in regimine cibi ut hiems nō seruat suam naturam
d.ª postea Gal.ª q nō solum in hieme sed et in aliis nalib oēs opōnes
sunt meliores si seruent illa 3.ª et in 2.ª parte ueris nisi fiat ftia
egr.nes contingunt ga hieme et uere corp.ª sunt repleta sanguine

et dubitantes ne calor estiuus faciat sanguinem illius expandere et ita frangere
uenas ut q faciat q expellat ad partes aliquas et q fiant apostemata et io
omnia dubitantes de re faciebat flias, hic Gal. ponit eius quare in
2a. parte ueris quidam faciunt flias et q solum sua dre q tunc forte
quemienter facta fuit quadragesima que facit loco flie nam ubi quadragesima malos
minus sanguinis generant et multo magis minoratur sanguis in ieiunantibus
et hoc est de q p q s. ieiunamus et io qui non f. quadragesimam uel
ne faciunt flias mirabile est q estate sequenti non egrotent, difficile est
qa b. par. 3la. 3to 47o et hic est s. dicto hic dt q tamentes egr. estiuus
flebotomant in fine ueris sed b. dt q nunc flebotomandi et purgandi
in uere qui egent euacuatione et dt q suspicant habere egr. grossas
ut apoplexiam et epilepsiam in pncipio ueris euacuat, et qui sent egr., a
ma subtili tunc in 2a parte ueris euacuant et hic dt absolute in 2a. pte ueris
dico q hic supponit q hieme et uere sint repleti sanguine et io dubitatur
ne fiant apostemata et io hic loquitur de egr. prouenientibus ab humoribus
subtilibus et calidis, sed humoribus frigidis et grossis peccantibus in pa parte
ueris euacuant qa humores calidi s. sanguis et collera a temperato calore
ueri dissoluuntur et io pa parte ueris non mouentur a tali calore, nam sanguis
et collera sunt cal. ex talis aer qui tunc est, sed de calore estiuo est
periculum et io possumus expectare usque ad 2am partem ueris, sed humores
frigidi et a moderato calore calefiunt ut glacies calefit a temperato calore
et io periculum est in pa ueris [illegible] moueat talis humor et dissoluat
et hic si uultis conseruare a 3a ut [illegible] sanguinem uel
humori fiat flia in 2a parte ueris, tamen repugnat [illegible] s. q hieme et
uere plus [illegible] et tu dt q 2a parte ueris fiat flia et tu iam dixisti
q fiant quadragesime q. ista repugnant, Gal. dt regula hypp. e ueris pma
q pro ut est calor naturalis sic des cibos et in se plus est caloris, plus
cibi des nisi forte sit periculum de nimia fusione sanguinis a calori
estiuo et io regula in se est uera sed si sit periculum de repletione
et q uenis non possint tunc [illegible], tunc non est uera et hoc est per accidens
sed regula in se est uerissima et io in qb est periculum de plectore s. minoret
uel cum flia ut ieiunia, dt Gal. q hypp. non distinxit, et dt q quando pa
ueris assimilatur hiemi et tunc est maior frigiditas q diebus precedentibus
et 2a. pars ueris solet quandoque ee ut estas et tunc in 2a parte ueris
cibes ut in estate et si pa pars ueris sit ut hiems tunc cibes ut
in hieme et si aer sit m. m. tunc m. m. procedes cras expediam q[illegible]

Lectio 44a. ordinaria

Circa Aphor. im 15m. sunt mouent plures diffes et po. an uentres hieme et
uere sint na calidi, diff. in hac q. 28. in hoc consistit ut uideamus ut
dicitur est q in hieme uentres sunt calidi na. i. plus sunt de spu et de
calore aereo humido, an et intensiue sint calidiores, arg. ut stomacus
in hieme habet plus de spubus, an illi spus sint calidiores et intensiue i hieme

spus et nō solum stomacus sed et stomacus ipe in sui sba sit calīr hieme, q aut
non solum stomacus et alie gravitates hieme plus de spūs sed et intensive
probat ex oṗonibus quia plus calefaciunt hieme. q calor unita est fortior
se ipsa dispersa, Gal. in 9o pñm 9s 3o dt hieme inr̄e partes sunt calidiores
caloe nali sed in estate sunt caliores intensive tn nō hīt tm de spū
et hoc probat ex dcis in eo 9o et 4a pulsuu, dt nam pulsus sunt velociores
maiores et frequentiores in estate et hieme sūt eqles se ides vtrūq in hieme
et estate et forte estate est minus obediens qa est siccius in estate, et p
estate est eadem virtus et forte minor q pulsus sūt eom in estate propter
necitatem auctam unde sciatis q vl rone virtus vl instrum vl rone necitatis
variat pulsus sed in estate forte est minor virtus q hieme et sic de
instrom nam est idem vtrum et forte minus obediens q pulsus sūt eom
in estate solum ex aucta necitate, q in corde et arterijs est maior calor
et intensior in estate et idem est iudicium de alijs partibus corpis sed bene
in estate est minus de spū, quo mo hoc assimilat hijs q apparent, dr q ut
putei et loca subterranea hieme sūt calidiora sed estate sunt frigidiora
estate et frigd nō est sic in nobis et tn deret esse idem in nobis, unus modus et ver
respo est qui iā dcus est q corpa nra plus de spū et de calido aqueo et aereo
hent hieme sed nō est intensior calor in hieme, sed estate est calidius
corpus intensive, Iac. vult salvare q et hieme est plus caloris intensive
dt ut calores multiplicant spem sua intentionales et spuales in medio ut videtur
sic calor et frigus multiplicant spes suas intentionales et spuales 2o dt ut spes
luminis reflectitur a speculo et in reflexione plus calefacit, sic spes caloris
cum venit ad frigidum reflectitur et tūc plus calefacit, 3o q supponit q spes
intentionales calefaciunt hijs dcis dt Iac. calor in nobis multiplicat
spes et usq ad frigidum et reflectit et tūc talis spes intensius calefacit
et io corpa nra sunt caliora hieme et qa plus sunt de spū et qa et sunt
caloris intensive, et sic et eodem est de ipa hieme et aere hiemali, nā
mictit spem suam ad corpus nrum qd est calidum et tūc reflectit et sic
intensius infrigidat, Iac. dt q in regione aeris estate frigor est q hieme
et sic loci subterranei dt calor positus in locis in hieme mictit mictit
spes ad frigidum et talis spes reflectit et tūc intensius calefacit et sic
de frigido in ma regione aeris, ad Autem Gal. in 9o pulsuu q dt
q in estate in nobis est intensior calor dt Iac. q pulsus sit maior et
velocior et frequentior in estate est qa aer est calidior et nō qa sit intensior
et calor in nobis et io qd deest in qlitate aeris opz supplere in qntitate
aeris et io aucta est necitas, verum est q Iac. ponit hūc modum probabilem
sed q hoc nō p. stare. po spes intentionales sunt pro cogne et pro realibus
oṗonibus et dato et q darent tales spes probo q talis reflexio nō itendat
qualitas qa calidum et frigidum si sint simul applicata, tūc tu dicis q
utrūq intenditur ad gradum qa fit reflexio sed quero q mo fit reflexio
fit nō ut est de pila in pariete vl ut est de lumine in speculo subterraneis

nõ pª nel qa spes illa nõ pot moveri locatr 3ª neq; nel mª qa speculu
illuminatũ aliud lumen de novo producit gº oporteret q spes calidi
veniens ad frigidũ q hu frigidũ fiet de novo aliã spem calidã
sed q mª hoc nõ est qa frigidũ nõ spem calidã, tu dices ego dico
q est sic te qa spes nõ pot transire ro reflectit sed h. gº sequeret
q hoc corpꝰ eque calidũ approximatũ se, intenderet sed hoc est
falsum, probo qsequat qa sit jã unũ corpus calidũ qd multiplicat
spem suã nõ obstet nã p talis spem transire gº reflectit gº eu illa
spes nõ p agere in corpus eque calidum gº reflectet gº intenderetur
sed hoc est falsũ gº et q hic applicata se intendat hoc est
p accns qa virtus unita est fortior, solet dici aliter et est Arist 8º
Phy. tª 8 q res nalis agit due hĩc unũ per se et aliud per accns
ut frigidũ infrigidat per se, et repercutiendo calorẽ in corpꝰ calido sic calefit
per accns ut de corpꝰ nro in hieme, sed ons medici dnt q frigidũ
repcutit calorẽ sed calor nõ repcutit frigus et io nõ infrigidat calorẽ
repcutiendo, nec resoluendo humidũ qr calor resoluit calidũ inatũ
et sic calor nõ refrigidat qa repercutiat frigorẽ, sed phi interdũ vident
dre q calidũ fugit frigidũ et frigidũ calidũ, medici aut nũq dnt calorẽ
repcutere, sed dicũt resolvere et de frig. ben medici qcedũt q repercutit
calorẽ et nã medicorũ opĩo qui tenet q calidũ nũq repercutiat gº mª
saluat q loca subterranea hieme sunt calª qa frigidũ repcutit calorẽ
et vapores illos et q estate fiunt frigª et q est qa calorẽ repcutit
frigus, sed dico q est qa tota calor qui qtinetur in locis illis evaporat
et resoluit a calore estatis et cũ vapores illi exhalent et aqua sit dessr
frigida et sic et terra io loca subterranea restant frigida, sed quare
nõ est sic de corpis nris, nã estate corpus nrũ interius deret esse frigius
Rx. facitr q et loca subterranea usq ad distantiã illam ad quã sol et
aer ptingit, sunt aliquã calorẽ sed ubi sol nõ ptingit ibi sũt frigda
sed in nris calor augetur et estiuus penetrat per totũ corpus et io
est calidius intrinsice in estate corpus nrũ, et io demonstratur pro
hoc est qa pulsus sunt velociores maiores et frequentiores et nõ pot
respi ad istorũ rationẽ, nisi dr qr calidũ faciat suã operationem
tñ frigidũ de sui na fugit calorẽ sed hic dre eet dre q calor rep
cutit frigidũ et tñ hoc nõ videmus q medicinæ applicitæ exterius frig
refrigerent nisi resoluendo, vel dicitur qº mª saluat q mª regio aeris
sit estate frigidissima naz aer in na sua nõ est frigidus et io lz vapores
exhalent pp hoc nõ possũs dre q mª regio aeris in estate sit frigidior
bene mª regio aeris est frigidr aere qui est hic, sed quare est frigior in estate
phi dnt q est qa calorẽ repcutit frigus, dico q est, qa ut hic constat
si actu calidus sit, tñ intra corpus, perfrigidat sic vapores ascendentes
eleuati a sole ascendunt, et exhalata parti calida a talibꝰ vaporibus
tũc restant vapores illi in mª regione et frigi, q aut membra nra estate

sunt calidiora

sint calidiora intensiue p3. qa pulsus est maior uelocior et frequentior
in estate q° est causa necitas qd calis est intensior, sed dt. q hoc est
de pulsu qa aer qui attrahitr est calr. dico q 3s sunt cause ...
pulsus .s. uirtus instrum et necitas et istis positis ponitr pulsus et uarijs eas
uariatr sed estate uirtus est minor et instrum minus obediens et lz
aer sit calidus tn nō pot pulsus fieri maior uelocior et frequentior, nisi
prius cor fortius dilatetr et tūc fiet pulsus maior et lo fiat, q estate
et partes nō sint caliores intensiue, sedo dubium est q uentres hieme
sint calidi spu et calore nali, an calor nalis et spus sint idem corpus
an diuersa, aliq dnt q sunt diuersa, qa 3° tegni g° is° Aly. dt q in
accentibus animi quoque spus retrahuntur et tūc et retrahitr calor naturalis
que sunt duo diuersa, P. 3a fen pi cani cape p° ubi dt q calor nalis
ad humidum membrorum est ut flamma ad oleum sed hoc non pot de spu
uerificari qa spus fiat et generatr ut ex aere ut ex tenuiori parte
sanguinis ut clare p3. g° de utile 8. et in de uirib cordis cape pmo
ab Auice et 2° 3a cape p° et. 12. de ing° cape 5°, sed dicunt isti
calor nalis fit ex humido membrorum resoluto in uapores q° sunt diuersa
corpa. P. dnt isti in plantis est calor nalis q° nō sunt ibi spus qa spus
generantr ex sanguine, ista p°. fa est, et dicunt Aly, est Gals 5° de
simplici diste 2a cape 5° ubi Gals dt est aereus uaporosus et spumosus
calor nalis et auget opes operaes nales, et dt Gal. ... nalem
intell° spus et stoici dnt q spus sunt subba aie, dt Gal. ego nō audeo
hoc dre sed ut est de subba aie ut pm instrum aie, et dt q de spu,
est in om parte b3 plus in una q in alia et de subba eius nō est
res multa q° sensa in locis uacuis imo res que est ex isto in istis
locis nō est nisi sicut mā que indiget ad sue uersionē parum donec
fiat spus nalis purus in qualite sua sed ipe cū hoc adiuuat in operibus
nalibus auxilio ult°, Gal. uult dre q ex subba uaporosa et aerea
est spus et totus uapor in arterijs et uenis contentus ut est spus ut patz
de est, et dt Gal. q et q nō sit uersus in spus, tn multū iuuat
ad opones nales et hoc est qd uoluit dre Aly q s. calor nalis et
spus dnt ut uapor grossus et subtilis, et calor nalis fit ex parte
uaporosa et subtiliori sanguinis ut et et spus et dnt solus ut
magis digestus a minus digesto, et ratio est qa humidum membrorum
resolutum nō uertit in calores nales, et rō est qa si sic q° corps
nō debilitaret ex resolutione membrorum, dicimus q° nō esse uerum
qd dnt illi, ad Autem Auic. dico q calor nalis ad humidum membrorum
se het ut flama ad oleum, qa ut flama consumit oleū sic calor nalis
consumit humidum membrorum et in alijs nō est similitudo, Ad illud
de plantis Albs mag. in suo tractu de uegetb et plantis dt q

in plantis sunt spus qa eminebat flores et fructus et sta et in autum-
retrahunt qa nihil et hoc dr esse p. spus, sed q in plantis nõ est sanguis
dico q in plantis spus fiunt cu subtiliori parte illius et in de mar.
cordis cap. p. d. illud q spus fiunt cu subtiliori parte mat. et q
spus fiant cu subtiliori parte sanguinis hoc uerz est in sta(n)tibus sanguinem

Lectio q 2 ordinaria

dicebat heri q fac. p 2ª gone et p 3 decl. et monet alia gone plus multi hieme et uere dant dari et hoc pro magna parte fuit decl. et ipse dt q b. plus cibi in una uice det hieme, sed q in equali tpre plus cibi det in estate et hoc impugnauimus in reliquis huius gonis p. dt q in hieme est dandus cibus maioris digis qa calor ualidus est, preterea et ipse dt q. estate utimur lactucis que hieme nõ inueniunt et tn lactuce sunt frigide q. sunt diffis digestis, q lactuce facilius digerunt q caro et panis et sic nõ solus qa cibus sit calidus ut frig. sed genes et subtilis et grossities sube attendit dig.o sed subtilis sube sunt lactuce p. eo q lactuce et bete nõ facilius digerunt q panis ut dt hal. p. uirtutis aliorum cap.o 16, dt n. ut cibus operetur et uertat in subas membrorum multa actio requirit et multo m.or requirit actio pro lactucis et herbis et nõ ualet qa est mollior g.o facilius digerit sed et in quadam modo dixtionis consistit dig.o sed in dices q est uerz q fac. comparat lactucas ad carnes, h. alter tencat q lactuce facilius digerant q caro sed dico q panis facilius digerit q caro 3.o de ing. cap.o 8.o ubi dt q caro porcina diffime digerit et sic caro porcina ut dt. gal. diffis digerit q panis g.o multo fortius hoc est de bouina ut p3 3.o de alimentis in princ.o hoc dixi qa nõ ualet est cibus mollior g.o facilius digerit, dt fac. q hoi robusto in hieme plus cibi in una uice det et in estate fit q. et q plures uices in estate det plus cibi q hieme qa estate fit maior resol.o et eo minuit q corpa ut dixit 2.m fort. et debilit. uirium sic regant sed hoc est flus qa certus est q hoies tempati ut ppinqui temperamento sunt fortiores aliis g.o tempati debet plus comedere q calli et fleg.ci et sic estate p plures uices debet comedere et tn omes edunt solum bis et si plus ederent errarent et hoc s.o de tuenda sanit. dt de Antioco q Antiocus et Telephus senes solum ter edebat dico g.o sic, iuuenis perse bis edit, q estate ter sed q. iste est fortior q decrepitus sed decrepitus in estate edit ter g.o iuuenis in estate det comedere bis et sic sequent contradictoria q 3 iuuenis in estate edet bis et nõ edet bis sed ter, et sic iuuenes in hieme et estate solum bis dent sumere cibum, sed dices q. in hieme calor est fortior et plus cibi dat in una uice g.o plures uicibus

minus dat et in estate fit g. dico quod hieme in prandio plus cibi debetur
hi tamen tempus ubi virtus fortis in digerendo maiorem cibum quando virtus debilis
vult pro minori cibo et ideo tamen bis in estate et hieme dat cibum, nos dicimus
homini forti plus cibi dat in una vice et debili in pluribus vicibus datur
diu quia augeantur vices tamen non augebuntur vices in exemplo hoc dat ter in
tract.u de regimine vitae dicit Hypp. plus cenet et minus prandeat, sed in
hieme ut nihil sumat in prandio, ut si vult sumere in prandio, parum
sumat, sed in estate parum plus sumat in prandio quam in hieme non dico
plus quam in cena, et sic ista est diversitas inter fortes et debiles, nam forti
in hieme dabimus tantum in cena quod sufficiat et pro prandio, sed debili et
dabimus aliquid in prandio, Tu tamen dixisti quod quantitas cibi in die naturali
debet esse maior in hieme quam in estate, et hoc dicit Hypp. in tract.u de
dieta sanorum, ubi dicit quod plus potus detur in estate, et hieme plus cibi et
minus de potu sed quod sit meracius, nos dicimus quod potest salvari dictum Hac.
quia licet minus cibi detur in estate, tamen potest dari tantum potus in estate quod erit
plus quam cibus datus in hieme, dico quod hoc non sequitur quia dicit Hypp. in estate
plus potus detur sed aquosus et in hieme detur minus vinum sed debet esse
meracius, quando nutrit vinum aquosum in estate licet sit plus, quando nutrit
illud pauci vini in hieme quod est meracius, plus autem vini aquosi datur in
estate propter refrigerationem, in quo 30. an maior appetitus sit hieme?
et quod ex consumptione humidi substantifici fiat fames dicit Hac. et sitis propter con-
sumptionem humidi roridi, dico quod est sic, immo causat fames ex con-
sumptione humidi nutrimentalis, 7o de utilitate cap.e 8o ubi dicit quare soli stomacus
datur sensus et dicit quod est ut sentiat inanitionem et dicit quod plantis non datur sensus
quia habent radices et sic semper habent unde trahant, sed in animalibus non est
sic nam stomacus non habet unde trahat, et ideo ad sensum illum sequitur
tristitia et ideo causat famem et ideo ad humidum substantificum stomacus
sit resolutum vel non, si deficit humidum nutrimentale fit fames, et
experientia probat quod hieme fit appetitus et estate sitis, Hac. in dubitationibus
querit hanc dubium et dicit quod est quia calor naturalis est maior in hieme et
ideo plus resolvit de humido substantifico quam rorido in hieme, et in estate
fit maior resolutio humidi roridi, sed g. non nisi humidum roridum est
facilius resolubile, et calor naturalis debet et hieme plus roridi resolvere
2o dicit Hac. quod calor naturalis est melius applicatus humido substantifico in
hieme, sed in estate calor naturalis est melius applicatus humido rorido
sed vellem scire quomodo fiat melior applicatio, nam calor naturalis est ubique
ex partibus et per omnia membra et ibi est humidum roridum et est humidum
substantificum, et calor estatis facilius resolvit humidum roridum quia
est facilius resolubile et calor naturalis in hieme debet facere idem
et ideo deficit Hac. in fundamento quia fit fames propter resolutionem humidi

nutrimentalis, R/ q. in omni membro nostri corporis sunt attractiua proprij nutr.i
et retentiua digestiua et expulsiua et sic et est in stomaco hac estate
fames causat quia stomacus est uacuus a cibo, sed hieme uirtus digestiua
debilis et ideo expellit cibus et ideo cibus euacuat stomacum, nam calor nalis
in hieme plus deperit, et sitis non fit hieme quia sitis fit per resolutionem
humidi naturalis et aerei sed hieme corpus nimis est humidum quia uapores
non exhalantur et ideo restat humidum aereum et roridum et calor nalis
quia non est calidus intensiue in hieme ideo non exiccat et ideo non fit sitis
in hieme, in estate calor estiuus consumit humid.tem aeream ideo fit sitis
quia calor nalis exhalat ideo non fit dig.o et ideo non fit fames, in 3a parte
an maior resol.o fiat hieme uel estate, q. in hieme quia calor est abundantior
et corpus est humidum, sed contra nam corpora estate demacrantur, hac. p.o ponit
unum modum resp.i et est Gal.i quem non acceptat et ponit 2m modum
stim, p.s modus d.t q. hieme fit maior resol.o superfluit.m a calore
uno nali et bonum non resoluat, sed estate et male et et bene expellit
superfluit.s et hic est modus Gal.i 2s modus est q. a in hieme fit a.or
resol.o humiditatum et spirituum sed fit minor resol.o de humido substantifico
quam in estate et estate plus resoluit de humido nutrimentali, et hic opinio d.t
Gal.s, ro hac est quod.t ipse q. p.o fit maior fames hieme quam estate, et
fames fit per maiorem resolutionem humidi substantifici q.o ratio, Itemq. fames
sequatur consumptionem humidi substantifici, d.t hieme est plus caloris et
membra sunt humidiora et estate fit contra quia hieme fit maior resol.o
quam estate, hoc ait. si supponerent paritate caloris eius membra
essent humidiora hieme humido substantifico, sed stim est q. calitas
sit equalis, imo plus est de calore nali hieme, sed est minus calor
sed estate est intensior calitas, 2o stim est q. membra hieme sint
humidiora humido substantifico quam estate quia durities retrocessus
in etatibus, et bene sunt humidiora quam si estas processisset et
bene sunt humidiora quam in estate subsequenti et bene est plus de
et uapor.ii spu,, et de sanguine in porositatibus membrorum, sed q. nutr.i sunt hum.ora
hoc stim est, q. hieme fiat resol.o minor ut per Galum in hac q.o loco
ubi dubitat quomodo sit uerum dictum Hyp. q. s. plus cibi detur hieme cum
minor fiat resol.o sed si uerum esset quod d.t hac. q. s. maior fiat resol.o
in hieme humidi substantifici quam estate hic facile est soluere contra
Gal.i et Hypp. nam dicerem q. hieme dat plus cibi quia maior fit resolutio
etc. 32. et 33. dicto quia tanguntur quedam sophistica et non solum
et non solum in stomacho sed et extra ... requirit pro quanto
sed in iuuent.e ossa sunt dura et ideo non possunt extendi, ult.o q.o
sup hoc aphor.o an in somno fiat melior dig.o q.a 8.o pulsum et hic d.t
q. in somno melior fit dig.o sed somnus habet duas partes p.am et 2am

pcruj

et qo. d. pulsus dt. [illegible] non semper pulsus in pa. parte somni qa calor
nalis retrahit tunc ut concoquat, est de calore nali ut de igne sup quo
ponunt ligna et ignis tunc remittit et videtur debilitari, sed in
parte fine pulsus maiores non ppter velociores sunt frequentiores, ideo est
dubium quod dr quod in fine omnes dig. sunt meliores an hoc sit in pa
ut in 2a parte somni, dt. Jacobus in stomaco et epate in pa parte
fit melior dig. et in 2a. parte est melior dig. in venis et arterijs
dico q in pa parte non p. fieri melior dig. in stomaco et epate qa
calor est debilitatus, et calor agens in ligna se fortificat, qo. calor in
cibis agens se fortificat, sed dico quod calor non p. se fortificare agendo
in cibis quousque cibus non est digestus sed cibus in stomaco stat p
ptes horas et dico q cum calor agit in cibis et intra venas et cor
calor minuit et tunc [illegible] et calor et ideo auget et calor naturalis
et stante cibo in stomaco et ideo non in primo principio somni fit
melior dig. sed cum incipit vigorari calor tunc fit melior dig. vo

Lectio 4a ordinaria

Apsor. 16s Victus humidus omnibus etc. Huius apsor. dupx lra reptr, una est quam habent
omnes tradnes dt. humidus victus omnibus febrientibus etc., alia lra dt. omnes humide
diete febricitantibus conferunt, itaque hic omnes in ista apsorismi cum hic dicit humide
pa lra secundum omnes traductores et idem dt. lra greca que reperitur
in textu Hypp. in greco et idem dt. lra calixti et trad., sed lra Gali quam Gals.
comentatur stat 2o. mo et 8o de ing. ult. ubi citat hunc apsorismum dt. sic et in
de optima heresi ad Thras. idem dt. et po. de febribus ad glauconem in capite
de cura febrium sine accidentibus stat lram pam ipse Gals. credo q parum desit
inter hanc lram et aliam et q ambe p. verificari, nam si qs dt. omnes
humide diete omnibus febricitantibus conveniunt staret bene, dieta ut est actu
humida i. floribus et aqua ut est humida pota ut lactuca et spinachia
humectant nos si comedat et sic verificatur apsor. q omnino dieta humida
i. et actu et pota convenit febrientibus, sed Gals. in de optima heresi cap. 2o.
2m. tradnes antiquorum verificat apsorm. de dieta humida actu dicit dig.
fit p decoctionem et commixtionem eius qd digerit, sed aut q ista actio
et alteratio facilius fit in rebus facilibus, 2o scit q febrientes sunt virtutes
nales debiles dignas qa febriunt sed virtus digua consistit in calore
nali sed febris est calor igneus et siccus, ideo non solum pota humida sed et
actu humida debet esse dieta pp siccitatem febris, dubito est que tangitur
a Jac. sic qr non dt. humide et frigide diete qa et frigide conveniunt febrientibus
dt. Jac. non dt. qa hoc reliquit ut clarum 2o. dt. qa forte nos fuissemus
nimis audaces in infrigidando 3o dt. qa facimus etiam mentionem de
pueris et pueris non conveniunt frigida imo calida ideo etc., credo q nichil horum
sit verum po. quia est q frigide diete omnino quo humide i. actu et pota

conveniant febrientibus, videlicet [illegible] persona [illegible] ut puncella det acu frigida sed dant calida ut tepida h. Laduca grias det frigida, p. ornat
Hypp. p° regiminis quod estate frigidum et hieme calidum dat, q. dt hn l.
in consonis des aquam frigidam, [illegible] post dig^nes mae, et ideo actu frigida
vi. t^a q° 4 regiminis non conveniunt omnibus febrientibus neque [illegible] quod [illegible] Hypp. t^{tt} [illegible] dt. [illegible]
pueris et ungat q. int^o [illegible] est q. in febribus humoralibus cum humores digerant
sed actualis frig^{tas} impedit dig^{nes} et ideo h. estate [illegible] calorem. etiam posset
dari [illegible] sub actuali frig^{te} in hieme non pot fieri, p. 2^a solo minus
vera est bene. n. potero dre humide dicte et moderate frig^{de}, minus vera
est 3^a. r°. qa poterat dre humide et frigide diete conveniunt febrientibus
et pueris humide, credo q. non dicat frigide qa humide actu et poa
omnibus febrientibus conveniunt qa non impediunt di^{nes} sed frigide actu non
conveniunt [illegible] humores [illegible] et di^{o} impediat, verum est q. febri ut
febris semper conveniunt frigida sed qa in humoralibus frigida [illegible]
et impediunt di^{nes} ideo non conveniunt, sta q°. Apbor. est, omnes humide
diete ut actu ut poa conveniunt omnibus febricitantibus max^e. [illegible] febri
citantes pueris, adeo q. t^{us} iste non solum est verus de pueris [illegible] sed et
de egris qa humide diete conveniunt pueris et tone febris et tone etatis
et alijs qui soliti sunt uti humidis conveniunt humida, tone consuetudinis
et tone febris et humidiora adust si sint pueri assueti uti humidis
Gal. q°s facit p° 3t^{us} 2° [illegible] q. m. multa bona ad artem spectantia
Hypp. d^t. sic breviter q°. ponit istos et solvit, Ult° dt. quare Hypp. non d^t
de nali [illegible] regione et temps omn, quo ad p^m. positum Hypp. d^t supius
de quant. cibi et max^e. de sanis in apbor°. [illegible], nunc vult declarare
de qualit^e cibi et in sanis et egris d^t. q. sic Hypp. multa bona ad artem
spectantia d^t. breviter, et d^t. q. res [illegible] indicat de sui [illegible]
et sic des [illegible] exhibitione, et res 2^m [illegible] convenit q. conservet et
indicat de simili exhibitione, sit puer febriens, tunc [illegible] febris
conveniunt humida sed ut puer est conveniunt silia, et etas est humida ideo
humida conveniunt, et sic [illegible] et [illegible] consuetudine et hum^a.
conveniunt qa soliti sunt uti humidis et totam hanc doct^{nes} dedit Hypp in hoc
parvo apbor°. et ideo docet non solum de dieta in egris sed et in sanis, Gal.
volens decl^{re} q. febri conveniunt humida, d^t. est res [illegible] ideo [illegible]
[illegible] et fit febris qa calor nalis in igneum convertitur et ideo febris est
calida et sicca q°. sibi conveniunt humida, ut febris est conveniunt frig^a.
sed ut ma digerat non conveniunt frig^{da}, [illegible] an siccitas sit de
essentia febris et hoc alias disputavi sed p° regiminis. 18. et qa. et
8° de ing^o. ult° et et in hoc sens q. Gal. clarius loqui non potuisset
si voluisset febrem s. in ma sua esse calidam et siccam et q. febri
ut febris est humida conveniunt ut [illegible] sic d^t. 8° de ing^o. q°. febris

ut febris, est siccam [illegible] posset [illegible] Gal., et q hoc sit [illegible]
ostendo clarissime tollendo [illegible] [illegible], q siccitas sit de [illegible] febris
dicit quidam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] febricitantis corpus erit humidum
[illegible] et hic augent [illegible] et febrit et hic non est siccum, sed dicos
corpus [illegible] a febre. Sed dicunt isti q reperiantur [illegible] ad hoc et ideo hic
est corpus humidum et in febrit, et dicunt q in diffinitione febris non ponitur
siccitas, ego quero an res aliqua sit humidior aqua, aqua humida potest
calefieri [illegible] [illegible] [illegible] et vapores [illegible] [illegible] vapores [illegible]
ab aqua calida non sunt aerei quoniam in propria sphera non ascendit et
ideo vapores illi sunt aliquo modo ignei et ideo vapores illi elevati ab aqua
sunt ignei et sunt ignei quia sunt sicci et si essent solum calidi
et humidi essent aerei sed sit in aqua calefacta possunt esse vapores calidi
et ignei sed in corpore febricitantis [illegible] humida est calor mordax
video p[illegible] qui [illegible] [illegible] [illegible] calidi dicit hoc Gal. et sic sit corpus
humidum [illegible] tamen si febrit elevantur vapores mordaces et bene concedo
q talis est humidus sed calor ille est [illegible] siccitas, [illegible] dico quoniam
in membro humido [illegible] [illegible] cum siccitate, [illegible] dico q calor [illegible]
et aereus cum quis febrit est [illegible] [illegible] siccitate et ideo non valet illud argumentum
et Gal. [illegible] qui [illegible] dicit calor magis mordax est igneus sed
calor naturalis est suavis et calor febrilis est mordax et dicit q calor naturalis
est cum humido et calor febrilis est cum siccitate [illegible] in diffinitione febris ponit
siccitas idem enim est dicere febris est calor igneus et dicere est calor siccus
et Gal. primo regiminis 42 dicit nam febris est calida et sicca q febris
igni proportionatur [illegible] Hipp. in aphorismis appellat febrem ignem et sic patet
q semper in febre calor est magis mordax quam in sanitate, dicet quis
q calor ille qui exhalat est igneus et sic et est igneus illud a quo exhalat
sed febris non dicit michi siccitatem [illegible] solum caliditatem [illegible] sic dicit quidam et tunc non
erit [illegible] nisi in nomine de quo non curo [illegible] curo [illegible] [illegible] q hoc nomen
febris dicat solum caliditatem sed satis est q sit et siccitas et sic quoniam
et humida et frigida et sic in omni febricitante est caliditas et siccitas
et hoc totum Gal. vocat febrem, est Gal. in [illegible], 2o de [illegible]
primo dividens [illegible] dicit q caliditas quando in tantum auget q constringat humorem
et ledit operationem, tunc est febris et dicit in fine et quia febris est mala
complexio calida ideo sola infrigidatione removetur, dicunt isti q febris
dicit solum calorem decipiunt isti febris dicit ego dicit caliditatem et siccitatem
sed tu dices sola infrigidatione febris tollitur concedo, nam si removeatur
frigiditas et q restet siccitas tollitur febris [illegible] [illegible] enim dicit febris scilicet caliditas et
siccitas et ideo si tollatur altera tollitur febris, et hic febris dicat caliditatem
et siccitatem tamen Gal. dicit caliditas et caliditas ledit et ideo non valet illa opinio, sed
tu dices q Gal. dicit q caliditas in tantum [illegible] q constringat humorem et ledit

caliditas

quod [illegible] est febris, quod non [illegible] est [illegible] calor siccus, sed ha[illegible]
[illegible] pono quod sit solus calor, et ad siccus calor dico quod in membris
solidis per hoc esse sed quod in [illegible] illis non fiat siccitas esse impossibile
ut impossibile est quod aqua calefiet fortiter et [illegible]
videtur Galenus [illegible] obiectioni quia [illegible] aliquis [illegible]
arguere Hippocrates et ponit exemplum de hydropico febricitante qui habet
aquositatem in corpore et tibiis et ventre et ideo dicit medicus, etiam si cum
[illegible] fluxus esset quod humida diaeta conveniant omnibus febrientibus
quod male dicit Hippocrates dicit Galenus et bene [illegible] ibi indicat mihi quorum
[illegible] [illegible] Camaliue quia [illegible] sunt quod quod est dispositio simplex
indicat de suo [illegible] dando, sed si dispositiones sunt varie et complicate
tunc sumitur indicatio a duabus et attendas ei quod magis urget non neglecta
altera ut si sit pleuresis cum sputo sanguinis sputus sanguinis
indicat de restringentibus et pleuresis indicat [illegible] aperiente et [illegible]
dicit Galenus videas quod esse ea quod magis urget et si sit sputus sanguinis
[illegible] [illegible] attendere illi plus, tunc attendas plus illi
non neglecta tamen pleuresi si sit cum tunc magis attendas pleuresi
sic dicit Galenus de hydropico, unde aque inter cutem conveniunt sicca et unde
febris conveniunt humida quod siccitas est in calore naturali quod calor naturalis est [illegible]
[illegible] et sic dicit Galenus merito febris conveniunt humida, et ideo dicit Galenus
oportet miscere et humida et sicca, humida propter febres et sicca propter
hydropisim, quare si sit febris cum [illegible] et nulla sit siccitas in hoc
casu quod non est indicatio de humidis et tunc fluxus et sic aphorismus Hippocrates
[illegible] et ibi qui sic dicunt non possunt salvare [illegible] huius aphorismi et febris
si esset sola caliditas indicaret solum de frigidis et non de humidis
et ideo si debet esse verus aphorismus ut vult Galenus non potest esse quod febris sit
calor sine siccitate et ideo Galenus [illegible] in [illegible] quod [illegible] sit corpus
humidum si febricitat quod dent et humida, et de his satis et [illegible]
pars [illegible] in qua Galenus solvebat obiectiones, in altera parte [illegible] dicit quare Hippocrates
solum meminit de etate et de consuetudine sed naturalis complexio et regio et tempus
anni, et status [illegible] sunt dimissa, dicit quod aliqua [illegible] cursu currunt et hic [illegible]
[illegible] [illegible] ut etas indicat de cibus et cibatione et sic [illegible] de naturali
complexione et consuetudine per etatem. et per hoc [illegible] dicit quod febris indicat de [illegible]
[illegible] quod omnis calor excedens indicat de [illegible] ut calor estivus indicat
de [illegible] et sic frigiditas hiemis indicat de [illegible] et sic [illegible] et de regione
et tempore anni et sic per ea que dicit hic et naturalem complexionem et [illegible]
et regionem [illegible] possumus et etas naturalis complexio consuetudo regio et tempus
anni, sunt quod indicat et regio et tempus anni, cum excedunt in distemperie
semper indicat de [illegible] ut res [illegible], et etas et naturalis complexio et con-
suetudo indicant de similibus et secundo de [illegible] ultimo ponit duo exempla

in quo; una ponit contentiones omnes indicantes de calidis et siccis, calididitate
et in alio facit contrarium dicit si sit iuvenis et collericae complexionis et utatur siccis
et febricitet hieme, tunc febris de frigidis et humidis indicat sed omnia alia
indicant de siccis humidis et propter hoc calida et humida sed cum multa
intensione, dicit aliquis sit complexionis frigidae et humidae et utatur cibis frigidis
et humidis et febricitet estate et in regione calida et sicca et hoc quia
omnia indicant de frigidis et humidis et tamen frigidiorem et humidiorem
convenit, ex hoc loco patet quod flegmaticus febriens frigidiora et humidiora convenit
quam collericus si equaliter febricitent, Galenus 8. de ingenio sanitatis dicit etas naturalis complexio
et consuetudo indicant de similibus dicit si sit quis iuvenis et calide complexionis
sed sit solitus uti frigidis quod conveniat hoc dicit propter simpliciter ac
conveniat quia magis in corpore est contrariare consuetudo et consuetudo conveniat consuetudo
et magis consuetudo quam contrariare laedit in his quia frigida et humida conveniunt
febrientibus, ergo, natura disponens medicum indicet, semper contrariis indicibus
effectus quod ad contrariantia
In fine 9. libri dicit quod quando dispositiones indicant de similibus conservando, et sic complexio
naturalis frigida de frigidis quia conservanda est complexio naturalis et conservatio fit similibus
et respectu non indicat de remotione et hoc fit contrariis, Sic est differentia quia
variae auctoritates sunt nam 3. tegni textu 20. et dimissione simplicis dicit quod si vis
conservare applicamus similia calidiora calidioribus et frigidiora aut non minores
dispositiones fit contrariis idem dicit 2. de tuenda sanitate de frigidis aliter naturas hominum
quia in antiquum non est hoc, sed ubi ponit signa complexionis oculorum
dicit omnis discrasia laeditur a similibus et iuvatur a contrariis nam intemperato collericus
laeditur a calidis, et 6. de tuenda sanitate ubi ponit regimen conservativum
et reductivum dicit si vis conservare siccum corpus utaris siccis si vis reducere
ad temperatum contrariis et sic dicit de humidis sed in discrasia calidiori et frigidiori
semper utaris contrariis sive velis conservare vel reducere idem dicit 3a particula contra
dicit sola complexio temperata gaudet similibus, aliae vero contrariis gaudent, ergo conservatio
non fit similibus per quod habetur 5o de tuenda sanitate et 1a primi Avicenna dicit quod senes
et tamen senes qui sunt frigidi et sicci calidis et humidis conservant, ergo
multi medici collericos conservando utuntur frigidis et in flegmaticis calidis utuntur
ergo similibus non conservant, certe in hoc sunt variae auctoritates et tamen
omnes auctoritates unam volunt sententiam, et 6o colliget cum rei clare commentator solvit hoc
et certe hoc non est dubium quod simile similibus conservatur natura similia non fit actio
et ideo hoc est quasi per se notum et quod contrarium contrario corrumpitur sed sit collericum
corpus s. calidum et siccum si ego volo applicare calida et sicca, tunc
si scirem praecise in quo gradu sunt cibi et sic in quo gradu est ille collericus
ut an sint cibi in primo gradu ut est ille collericus sed quia non est facile
scire istos gradus et ideo periculum est ne erremus et facile corpus
collericum potest tunc plus calefieri quam conveniret et omnis inordinata discrasia

calidis

febrit a, tibi qa no applicant ipse ipsa, et ideo dt Com. qr callis tribus
diebus interpositis et eligas calida no concedentia qa p errare ideo interponi
frigida post res ut pt dies ut phibeant lapsus futuros et ista frigida dt com
dantur no conservandum sed ad conservandum qd faciamus hoc ne fiat alter
lapsus et ideo opposite sunt conseruant hoc est necessarium, advertere tamen
callis [illegible] callis callis hoc est qd dt [illegible], in moderata dispositio
febrit a, tibi et [illegible] a, contrariis [illegible] usu et hoc est [illegible]
determinare semper qr callis calida applicent sed no intense calida
tunc dico qd simile [illegible] conseruat ubi sit ipse simile et ideo calorem [illegible] conseruat
ad et hoc dt 2o temperamentorum de tuenda sanitate [illegible], alie [illegible] dant
aliud qa [illegible] approximando simile possumus errare et ideo debemus intermiscere
contraria, [illegible] 6o de tuenda sanitate [illegible] siccus siccis et humidus humidis
conseruant sed in dispositione callis calidus et frigidus utrisque contrariis, in siccis
in complexionibus no applices contraria qr siccitas no est qualitas activa et et
qd applices sicciora pt hoc no [illegible] et [illegible] semper [illegible] sit
et tamen no fit [illegible] et ideo in siccis no debemus commiscere contraria et sic
et in humidis qr humiditas no est qualitas activa sed qa calidus et frigidus
sunt qualitates activae ideo in calidis et frigidis ut velit conservare ut reducere
utrisque contrariis sed in conservatione utrisque contrariis dico qr miscendo contraria
sic ratio, [illegible] 3a parte [illegible] 9c 3o in [illegible] temperata solum
temperantes utaris [illegible] sic no est necessarius [illegible] utrisque contrariis [illegible]
[illegible], sed semper in sanitate conservantur cum calidis et humidis, dico qd
conservant ab ulteriori lapsu qa semper labuntur p frigidum et siccum
ideo no volumus conservare senes eo modo ut sunt qa no est possibile hoc, sed
conservare volumus eos ab ulteriori lapsu, sed iuvenes sunt conservari quo ad
frigiditatem et calorem [illegible] quo ad siccum et ideo senes no conservat [illegible] conservatur
ab ulteriori lapsu, vos dicetis qr calidis et siccis utimur in iuventute, dico qd
dico qd utimur et siccis qa siccitas illa no obest iuvenibus, imo quanto magis
exsiccant tanto magis perficiant membra et ideo illa siccitas est [illegible]
ad [illegible] [illegible] [illegible] frigidis conseruant semper dico qd
ista malefaciunt, vos dicetis callis [illegible] frigidis [illegible] conservabunt
[illegible] reducent [illegible], [illegible] 6o de tuenda sanitate et [illegible]
ubi dt calorem [illegible] qd senes qui sunt occupati exercitio
nullo modo sunt reducendi qa qui sunt reducendi, sunt paulatim reducendi
et sic sunt [illegible] qd nihil aliud [illegible] et ideo qui sunt occupati
exercitio nullo [illegible] sunt reducendi, sed si no utuntur exercitio et no egrotent
tunc sunt reducendi et ideo qui [illegible] indistincte et qd semper utuntur callis
frigidis malefaciunt, quaerit [illegible] an humida dieta conveniat febrientibus
in qua [illegible] dt [illegible] qd verum est qd [illegible] a, [illegible] ab egr.
[illegible] a, [illegible] egris et [illegible] ab accidente sit indicatio ab his quatuor medicus

humor indicans pro [illegible] et q. [illegible] medicus plus attendat uni q. alteri et nichil
plus dt. Iac. vos dicetis q. debet plus uni q. aliis attendere, dico q. regula [illegible]
est [illegible] Gal. 12º de ing. 9º et 9ª q. in cura putridarum in generali
si non [illegible] et [illegible] febris, tunc febris indicat de frig. et humidis
[illegible] de calidis [illegible], tunc q. [illegible] non prosternunt [illegible] semper attendas
[illegible] non neglecta febre [illegible] non [illegible] que primis calefaciunt, sed quando
[illegible] prosternunt [illegible], febre tunc attendas febri et des frigida et q. hec augeat
[illegible] et hec [illegible] q. [illegible] des salvare [illegible], et [illegible] erit [illegible]
attendas tunc [illegible] aperientibus et dissolventibus opilationes et calefacientibus
in 2º de ing. 9º dt. q. [illegible] plus attendere [illegible] egr. [illegible]
[illegible] [illegible] egr. [illegible] et [illegible]
[illegible] q. hoc est [illegible] attendas accentibus
[illegible] et [illegible] est q. dolor [illegible] augeat [illegible], et [illegible] opiatis
et est [illegible] et [illegible] des [illegible] in [illegible]
[illegible] dolent, [illegible] hec q. [illegible] prosternunt [illegible] et [illegible] augeat
egr. [illegible] attendas [illegible] q. [illegible] egr. tollit [illegible], hec [illegible]
est diff. [illegible] q. humidis [illegible] in [illegible] febre, [illegible] in [illegible] febris
pestilentialis, [illegible] et [illegible] in [illegible] cura
febris pestilentialis q. [illegible] cura est uti [illegible] [illegible]
[illegible] q. [illegible] in his febribus in quibus [illegible] et [illegible]
[illegible] et est bona [illegible] est [illegible] quod [illegible]
[illegible], [illegible] febres pestilentiales [illegible] sicut et alie febres
et q. Hyp. et Gal. non faciunt distinctum tractatus de pestilentibus febribus, pº de
[illegible] febri [illegible] q. [illegible] pestilentialibus febribus
et dt. q. cura [illegible] pertinet ad terapeuticam et [illegible] in terapeutica [illegible]
[illegible] putridarum, et nichil dt. de pestilentibus, pº regiminis [illegible] dt. q. Hyppocr.
[illegible] pestilentes febres, et [illegible] est q. in pestilentibus ut plurimum [illegible]
sed in epidemialibus [illegible] ut plurimum moriunt, et [illegible] hec est [illegible] et [illegible]
Hypp. febres pestilentes, sunt cura ut alie, si habent humores superfluos
evacues si sunt opilationes eas aperies [illegible] humores putrescant, et q. [illegible]
putredinis est humiditas [illegible] exiccas corpus, ista [illegible] ut preservat corpus
a peste, vos dicetis medici faciunt [illegible] q. medici dant stiptica in pestilentibus
dico q. [illegible] conveniunt sed non stiptica et acetum est repercussivum sed [illegible]
habet [illegible], Alie febres putride evacuando superfluitates [illegible] curantur
et et aperiendo opilationes et consumendo humiditatem, vos dicetis, si exiccatio
preservat a putredine [illegible] febribus et morbis pestiferis non conveniunt, [illegible]
dico q. verum est q. magis in stipticis conveniunt [illegible] q. aer corrumpit
humores, sed non valet ista [illegible] oportet corpus exiccare in febribus pestiferis
q. humida non conveniunt, dt. [illegible] Gal. q. in hydropica oportet exiccare membra
sed cum calor [illegible] sit [illegible] igneus [illegible] oportet et humectare et [illegible] in pestiferis

opz. miscere et frigida et humida et debemus dare acetosa pro exsiccatione
corporis, et syrupus acetosus et oximel non solum in pestiferis sed etiam in aliis febribus
debent dari, et cum hoc stat quod cum calor magis sit febris igneus quod humida
applicentur et quia in pestiferis magis urget suspitio de putredine tunc
est maior indicatio de siccis et humidis dicere omnibus febricitantibus convenit
hoc stante dicit Iac. in p. 9ª indicatione sumpta a virtute non semper debemus applicare
frigida et humida in cura febris quia si quis cadat in febrem simul tunc
debemus medicari indicatione sumpta a virtute hic opz dare cibus qui faciliter
digerantur et restaurant spiritus et si esset cibus frigidus et humidus qui cito digererent
et instaurarent, tunc libentius daremus hec quam cibus medicantes et 10. de ing°
s. ibi ponit exemplum de eo qui cadebat in syncopim in principio potissimi dicit Gal.
usus ad. et semper dare cibus ante paroxismum, sed ut deridentem quosdam medicos
volentes tenere illum per dies sine cibo, sed qui post paroxismum veniret virtute de virtute
id dicit Gal. postquam vixit illis 4 annis fuisset fine cibo, non facta est
similis, et eo dabat, et sic ut absolute ac et aqua si
debilis dabat cum aqua calefacta, ut aceto et cetera simul parati
apparet in videlicet et non pos magis quam a deinde sic quod fecit
Gal. secundis et tamen necessitas virtutis in dare nimis et non verum est
quod angeat febrem, sic tamen virtus indicat quod dentur cibus facilius digeri et spiritus
instauramus, vos dicetis, verum est tale, hic quod corpus sanum facilius digerit
cibos sibi similes quia magis cupit sibi simile et cibus qui magis appetit
melius digerit, sed tamen pariter in facilitate digestionis, sed in aegris ut febricitantibus
tunc cibus frigidus melius digerit quam calidus cum facilis digestionis ut est frigidus
quia cibus frigidus melius digerit quia habet tamen dolorem similem et eo
indicatione sumpta a virtute cibus facilioris digestionis et instaurationis facilioris
et quod sit frigidus convenit, si aut velles dare medicationem venae oportet hic misceat
cum quibus remictat caliditatem, alia 2ª febris ut febris est convenit frigida
et humida indicatione sumpta a causa febris, ut febris et causa febris sunt
similia, ut est febris pendens a collera, et hic dicit Iac. indicationem a causa
convenient frigida et humida, et hoc non est verum quia potest esse quod collera illa
sit crassa et sic quod difficile digeri et quod sit aliqua oppilatio quae requirit
aperitionem, si febris non minus debilitet et digestio fit calidis et si hyp.
angebat corpus ut confortaret calor nativus et esset melius digerendus, et sic si
materia collerica sit crassa tunc est falsum quod dicit Iac. si causa sit frigida tunc
non convenit frigida et humida, ab accidente indicatio sumpta non semper est de
frigidis ut si sit somnolentia et de causis somni dicit in 3°. interiorum 3° et 3°
3ª et 2ª 2ª nervis semper, et dicit quod caliditas et siccitas sunt cause vigiliae, et humiditas
et frigiditas sunt somni et frigiditas pluribus gradibus obtinet in somno et caliditas pluribus gradibus
facit in vigilia et si sit siccitas sola facit vigiliam et si sit cum caliditate f. maiorem
vigiliam et si complicatio fiat in contrariis ut in caliditate et frigiditate hic quod vincet

opubit et ca ... ad ... sennus
h in divisionibus ... ergo nisi ... sanguinis ... posset
suffocare calores et sic ... sanguinis abundantia ad
... lectio 4a ...

... complexi ... quis ... duas ... in egro ... complicatis ... quis
magis non attendere quam alteri, hic ... sequeretur quod si equales essent indicationes
quod utrique attenderes equaliter sed hoc est difficile ... quod debemus utrique equaliter
attendere ut videbimus in ... sequenti ... dubitatio ... non videtur quod cum febris
et febris sint ... causa sit frigida ut quod sit flegma ... causa
frigida ... causat ... effectum ... non est ... coniunctio et ... est
solis, et coniuncta est vapor putridus qui ... febres et ille est qui facit febrem
sed ... est flegma ... putrescat et ... et sic ... dico
eam et frigida ... de ca ... adducens ... ostenderem quod ... dicat
cam causam coniunctam et Avicenna ... quae ... sunt ... Avicenna
Avicenna ... coniuncta ... et nichil plus ... sed ca
quis est quod facit egritudinem mediante ... ca ... Avicenna ... non
... Galenus vocat causam coniunctam ... et in ... medicorum
capitulo ... suspectum ... Galenus ... sit ca
coniuncta apud Galenum ... coniuncta est quae posita ponit effectus et remota
removet et in tractatu de causis pulsuum ... et hic apud Galenum multe
sunt ... non dat ca coniuncta et in multis ... causas ... dicit
quod ... nulla dat ca coniuncta ... Galenus ... coniuncta
tollit egritudo sed ... Galenus ... tollere et posse convenire
ad egritudinem ... causam ... Galenus ...
ibi ... in ... complexionis, et omnis mala complexio quae est egritudo
non tollitur ... ca ... alterare membrum ... et ... non
datur ca coniuncta, et ... hoc stat quod detur ca coniuncta, ut lapis in vesica
oppilans meatus et oppilatio est egritudo et posito lapide ponitur oppilatio et ablato
... in ... medicorum ut sagitta est ca coniuncta, sed
... sagitta facit egritudinem in ... et sic
sagitta est ... ut ... nobis ... egritudinem
in ... et sic ... sagitta tollitur egritudo in ... non dico quod tollat
solutam ... probatur quod in mala complexione detur ca coniuncta
ut in febre ... febris ... et febris ... sed ca febris ...
posita ... febris et remota causa removetur febris ... est ca
coniuncta in tali febri, ego ... ut ostendas duas Galeni auctoritates
quae ... pugnare ... capitulo 22 ... Galenus ibi quod
febris si facta est, ... removeas quod ... est et ... febris, hic
... est facta et ... est futura fieri et pro parte futura removeas
eam ut ... et ad partem ... attendas curando eam, et hic ... sane

Dubitatio an detur ca coniuncta in mente Galeni

im...tas

Argumentum ... quod detur ca coniuncta in mala complexione

partium posita [illegible] [illegible] febris et non tantum remanet [illegible] futura fieri, et sic
tollit^r febris fiens, sed restat pars facta, [illegible] [illegible] quod mouet^r partim est
in ter^o a, quo et partim est in ter^o ad quem, et cum non est [illegible] [illegible]
ea, tollat^r egr^do fiens et bene remouet^r [illegible] [illegible] quod est fiens sed non
tollit^r pars facta, sed [illegible] [illegible] est quia remota tollit^r tota egr^do
sed pars [illegible] quae est facta est pars et febris fientis, uos dicitis, probat
quod dat^r febris fiens quae nullas habet partes factas, nam [illegible] de [illegible] cap^e p^o
in fine dicit quod febris est facta et iam remota est causa, tunc soluta remouens
mala [illegible] cum contrariis in equali gradu, sed si fiat febris de nouo
[illegible] et si pars fiat et pars sit facta, tunc [illegible] factum remouens
contrariis et partes fientes conseruet remouendo causas quod [illegible] Gall quod sit
febris fiens cuius nulla pars sit facta, facit [illegible] tria membra [illegible] Gal.
[illegible] [illegible] statu, alia [illegible] dixit est in fieri et non [illegible] Gall [illegible] quod sit febris
et tunc nulla pars est facta ut quod [illegible] tunc calor est in fieri in corde
quod accendit^r [illegible] et tunc uocat^r passio et non egr^do, et [illegible] de accidenti et morbo
in [illegible] et sanitas et egr^do sunt affectiones [illegible] [illegible] et non in fieri
sed [illegible] [illegible] fieri et [illegible] [illegible] non [illegible] egr^do, sed [illegible] accedit
calor sed remota [illegible] remouet^r [illegible] accensio et [illegible] non est egr^do illud
et [illegible] calor possit esse in fieri itaque nulla pars sit facta, quia [illegible] medici
tunc non dicunt egr^do sed passio et [illegible] [illegible] loquens de febre ut est egr^do
et febris sed partes fiens et partes futuras fieri et sic [illegible] quod [illegible]
est res permanens et [illegible] et res quae est in [illegible] uocat^r passio et [illegible]
[illegible] in [illegible] complexione [illegible] dat^r [illegible] [illegible] sed in aliis [illegible] dari
Manet alia [illegible] an in morbis complicatis medicus debeat uti medic^s compos^{tis} ex contrariis
et multa sunt utilia in hoc genere, morbi complicati dicuntur qui [illegible] indicationes
complicatas et quod sit complicatio inter eos et egr^s ut inter morbum et accidens
an tunc debeas componere medic^as ex contrariis, ut in apostemate [illegible] oportet
resoluere [illegible] repercutere, ut in statu unum indicat quod resoluat, aliud
indicat quod repercutiat [illegible] [illegible] [illegible], et tunc medicus facit medic^as
mixtas ex resolutiuis et repercussiuis sed an hoc bene sit fiens dub^{itur}
quia in facto sic facit medicus, [illegible] p^o medic^as esse compos^{tas} ex contrariis
uno m^o ex contrariis reductis ad unam formam et quod sit fermentatio talis
medic^a alio m^o ex contrariis non reductis ad unam formam itaque medicina
non sit fermentata ut tyriaca in [illegible] sed multas formas sed [illegible] diu
stat tunc uenit ad unam formam, alio m^o nos possumus [illegible] [illegible]
istorum et melius ad propositum s. medic^as esse compos^{tas} ex contrariis itaque nos
attendamus quod etiam illa medic^a sit reducta ad unam formam, sed uideamus
an cum actuat^r talis medic^a p. diuidi in diuersas partes et contrarias
[illegible] non separ^r in illas in actuatione ut rosa est mixta et tamen
cum applicat^r corp^i una pars est aperitiua ut succus eius et alia pars

conclud. non dari
causas ginetas in febre

est resolutiva [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
virtute corp. partibus in diversis partibus [illegible] est calefactiva et alia
infrigidativa, quae autem medic. est uniformis et non dividitur in partes
diversas [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
in [illegible] partes diversas, et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] qualitates contrarias que
[illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] sed [illegible] [illegible] [illegible] est temperata, dicit
Jac. medic. compositum ex contrariis quod dividit in partes [illegible] [illegible] morbis
complicatis, 2° dicit quod medic. temperata [illegible] curare et diversas [illegible]
[illegible] quo ad [illegible] partes [illegible] Gal. sed quo ad [illegible] partes [illegible] [illegible]
sed quo ad 2m [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] possit contrarios [illegible] curare
est [illegible] Gal. [illegible] de simplici [illegible] 2° cap. 4° ubi ex proposito longo
processu dicit quod [illegible] debet fieri [illegible] aequalia in gradu et quod temperata
medic. non potest perfecte curare egr. sit [illegible] [illegible] duos gradus frig.
et tu applices medic. temperatum, sed dicit Gal. [illegible] agens [illegible] in [illegible]
cum passo [illegible] in agen. [illegible] sit [illegible] agens [illegible] 1° [illegible] 4°
et per [illegible] 2° in 1° [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et sic semper fit [illegible] [illegible] in sensibus, [illegible] [illegible] medic. temperata
agit in [illegible] frigidius et [illegible] agit cal. sed [illegible] frigidum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] medic. [illegible] non restat temperata et sic non poterit illud
[illegible] [illegible], ut in aqua frigida si ponemus aquam tepidam [illegible]
efficiet [illegible] aqua [illegible] [illegible] [illegible] temperata [illegible]
et [illegible] dicit Gal. si membrum est frigidum si debet reduci ad [illegible] [illegible] applicare
calidum [illegible] non est [illegible] medic. tepida [illegible] contraria extrema in [illegible]
possit complicatos morbos curare, Jac. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
in gradu aequale, ut [illegible] [illegible] [illegible], si membrum est frig.
in 2° [illegible] calida in [illegible] dicit Jac. calida [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible]
facere duos gradus caloris, et tollere illos duos [illegible] frig., et hoc est
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
dicit Jac. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] medic. [illegible], ista
est vana expositio [illegible] [illegible] Gal. quis est qui nesciat quod si membrum
sit frigidum in 2° quod debet medic. [illegible] calida [illegible] qualis erit ista
dicit Gal. [illegible] medic. [illegible] [illegible] [illegible] et medic. minus
calida bene removebit illud sed in longiori tempore, et temperata
non faciet [illegible] [illegible] removebit, ut calida in 1° [illegible] [illegible]
sed [illegible] sed calida in 7° [illegible] [illegible], sed poterit facere [illegible]
[illegible], et [illegible] [illegible] medic. [illegible] curet, sed in tempore debito, et [illegible]
[illegible] [illegible] dicit quod in [illegible] applicent forte contraria in aequali
gradu curarent illas egr. Gal. 3° [illegible] cap. 89 in [illegible]
Leoniceni dicit si membrum [illegible] ad unum extremum decem unius
i gradibus [illegible] medic. debet et calor et [illegible] decem i [illegible] gradibus

ut patet m. hoc qd apponitur et medicina applicari exterius sed
medic. dat dari interius et medic. calida
ut sit epar calidum in 2° et medic. frig. ... habet medicinam
... applicari ad epar ... et ... fri. ... erit
illud qd ... ad epar, ... effectus ... hic ...
esset de medic. ... in equali gradu applicari contrarie ... ...
uel interius et ... medic. frig. in 2° effectus remanebit calidus i epate
et ... Gal. ... de ... in gradu formali, in hoc diff. ... Galen
Frigi... morbi ... curant ... medic. cp. frijs adeo ... dominant ...
... achant ... ut sit frig. ... alia cal. et hic ...
pars applicet parti sue calida parti frig. et frig. parti calide, ut
si epar sit calidum et ... frigidi, ... dilutus ... quoniam
applicatio fiet istis ... in ... sue ... d. q. ...
... q membra trahant medic. ... membra
et hoc ... medic. ... ut ... mitit
odores ... cameras, sic in nobis ... et in corpus et ... membra
et hic medic. ... et hic ... membra
trahunt, hic trahunt ... medic. et ... ut magnes ... et
barbas ... sed si medic. ... membra ... ut ... mitit
ut magnes mitit ... ad ferrum ... si ...
nō magis hic ... ad ... est ... elemento
qui ... magis ... ad ... locum ... ad alias ... q medic. frijs
complicatis, maior pars frig. ... membris calidum et ... maior
pars ... d. medici q membra trahunt ... virtutes
et ... medic. ... quedam, sed membra sana
trahunt sibi ... trahunt frigida et ... in signis sto-
machi, d. hoc ... trahunt ... medic.
... pars calida ... frig. ... hoc ...
... et ... ille ... ad ... et Avic. in ... 4.
... cap. de cura ... pro hoc, hoc ... Galen ... q
medic. ... frijs ... et q membra trahunt
... medic. sed ... hoc ... est diff.
... coll. cap. 57. ubi Com. respondit medicos in ista determinatione
... et d. q medici no ... medic. ... frijs nisi
q ad ... et ... si sit ... aqua ... et aqua
frig. ... in ... et ... alt. et 2° ...
... hoc 57. et ab Avic. in cap. de ... sed ... medici ... medic.
... frijs ... ut ... de simplici ... cap. ... et 4.
... q medic. ... frijs applicata ... frigidos effectus quare
hoc no facit ... aqua cal. et frig. et d. Com. q ... hoc ...

Lectio [illegible]

Declaratum fuit heri quod medicamenta ex contrariis composita possunt contrarios effectus [illegible] Com. 5. coll. cap. 57.
tangimus hoc quod est [illegible] medicinas multis modis [illegible] Gal. et Avic.
et multi quod medicamentum compositum ex [illegible] debeant [illegible] et contrarias
effectus ut aqua tepida quae calefaciet infrigidatos et infrigidabit calefactos et
[illegible] quod dividatur medicamentum in diversas partes [illegible]
[illegible] medicos primo dicit quod [illegible] non videntur [illegible] habere
effectus nisi in virtutibus 2^is, virtus prima est ut caliditas ut frigiditas ut humiditas
ut siccitas, 2a virtus ut est resolutiva aperitiva abstersiva et hoc
est 2a virtus, et rosa est repercussiva quo ad aliquam partem et
camomilla est resolutiva et [illegible] est 2a virtus [illegible] qualitas [illegible]
[illegible] corporis et [illegible] determinatae parte, 3a virtus est quod medicamentum in
[illegible] partes [illegible] sed in determinata parte corporis, ut medicamentum quod frangit
lapides in vesica et renibus et non alibi, 4a virtus medicamentum est a tota
substantia et a proprietate et non in [illegible] partem qualitatis, contraria ex rosa
et camomilla ut ex solatro et camomilla resolvit et repercutit, Contra
dicit sed hoc non est in qualitatibus primis [illegible] ex aqua calida et
frigida si applicetur [illegible] temperata [illegible] ab hoc mixto
[illegible] de hoc [illegible] et [illegible]
[illegible] in virtutibus primis non sunt diversae actiones [illegible] in 2^is
qualitatibus et virtutibus [illegible] 2a [illegible] quod mixtum
ex solatro et camomilla [illegible] ex rosa et camomilla potest
agere et [illegible] Gal. 7 de simplicium [illegible] quod mixtum
ex solatro et camomilla repercutit et resolvit [illegible]
hoc [illegible] est in [illegible] Gal.
3o de simplicium [illegible] cap. 3o et 4o [illegible] ex contrariis
possit [illegible] et hoc est [illegible]
de medicamento [illegible] diversas partes, sed si
[illegible] non [illegible] in partes [illegible]
non [illegible] ut medicamenta [illegible] bene [illegible]
[illegible] sed [illegible] ex [illegible]
et camomilla [illegible]
sed hic [illegible] et non [illegible] in partes [illegible]
[illegible] effectus facit [illegible] ex aqua calida et
frigida hoc non facit, 3o de simplicium [illegible] cap. 9o dicit quod mixtum
ex succo absinthii et melle si [illegible]
super linguam [illegible] dulcedinem et amaritudinem
ut est [illegible] Gal. sed hoc est quod in qualibet parte [illegible]
est aliquid absinthii et mellis, et sic [illegible]
ex solatro et camomilla in qualibet parte est aliquid

rose et aliqd solatri [illegible] ubi [illegible] est rose [illegible] nõ est solatrũ q non
se penetrant corpa et ro in diversis partibus fuit diverse impressiones
reales [illegible] diverse [illegible] p. [illegible] et i eadem parte
et sic est in composito ex succo [illegible] et melle ut est in alijs partibus
corporis de alijs reb[us] et hic nõ [illegible] percipit in alijs partibus q[uia] [illegible]
discernit sensus gustus et subtilius q[uam] sensus tactus, et ro medic[amen]ta composita
[illegible] [illegible] [illegible] nõ sit deveniens ad unam formam simplicem, tunc
aget [contra]rios eff[ectu]s et sic d[icit] Gal[enus] qd est de qualitatibus [illegible] ut de primis
ut [illegible] ex aqua et vino [illegible] diversas partes s. aque et vini
vos dicetis q hec dum Gal[enus] et Avic[enna] est verum q[uia] hec corpora sunt solum
mixta et approximata, sed si veniat ad unam form[am], tunc dico q si
nõ p[otest] dividi in plures partes tunc aget [illegible] illa ut aqua media
inter extrema et hic nõ curabit [contra]rias egr[itudi]nes bene melius dispones
sed si sit calis q p[otest] dividi tunc p[otest] contrarios morbos curare, Com[mentator] dicent
q ut in virtutibus p[rimi]s, miscendo calidum cum frigido fit tepiditas sic
miscendo repercussiva cum resolutivis fit quid m[edium] q[uod] aget ut tepiditas
et d[icit] Com[mentator] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fuerunt gradus in virtutibus 2[is]
nõ d[icitu]r esse repercussiva [illegible] resolutiva et [illegible] d[ica]m p[rim]o ut in 2[o] et
in 3[o] gradu [illegible] [illegible] posuerunt gradus in virtutibus p[rim]is, et sic si posuis-
sent gradus in virtutibus 2[is] tunc commiscendo repercussivum et resolutivum
in 3[o] [illegible] fieri [illegible] [illegible] ut tepiditas, nõ ne et Com[mentator] velit
nolit [illegible] [illegible] q in mixto [illegible] p[rim]is [illegible] sunt diverse virtutes
ut aqua camomille commixta cum aqua rose, tunc statim nõ fit 3[a]
for[ma] et [illegible] si applicet [illegible] nõ operat[ur] per virtutes m[edi]as quia in instanti
nõ [illegible] fieri illa alteratio q[uia] s[i] [illegible] tepidum applicet nõ faciet [contra]rios eff[ectu]s
ut si [illegible] [illegible] commixtum cum aqua frig[idissi]ma in instanti tunc nõ fiet
una 3[a] for[ma] sed nõ sentiet [illegible] [illegible] frig[idissi]mas et calidis[si]mas
q[uia] [illegible] [illegible] [illegible] partes [illegible] [illegible] [illegible] inter illas partes
[illegible] q[uia] sunt partes minime [illegible] [illegible] partes [illegible] nõ percipiunt 2[o] d[icit]
Com[mentator] q[uo]m[od]o [illegible] [illegible] in una [illegible] [illegible] [contra]rios eff[ectu]s et d[icit] q
[illegible] pars [illegible] recipit [contra]rias sp[eci]es ut [illegible] sp[eci]es albedinis et
[illegible], [illegible] [illegible] [contra]rie [illegible] nõ p[otest] [illegible] in eadem, dico q Gal[enu]s
[illegible] ex[empl]um de composito ex [illegible] et melle ut p[ro]bet q in eo
commixto sunt [illegible] corpora q [illegible] quasi dicat q[uod] [illegible] nõ [illegible] erit
in alijs commixtis, et [illegible] unaq[ue]q[ue] pars commixti aget [illegible] partes [illegible]
[illegible] et sic d[icit] de mixto ex succo rose et solatro [illegible] ex
solatro et camomilla q ibi sunt duo corpora [contra]ria, et sic Gal[enus] nõ
vult dicere q in eadem parte corporis sint diverse partes illius [illegible]
[illegible] d[icit] Com[mentator] [illegible] medicos vos dicitis q medic[amen]ta [illegible] ex [contra]rijs curant
[contra]rias egr[itudi]nes et q membra [illegible] sunt partes medic[amen]ti, sed [illegible] quia

Ubi h[abe]mus Com[mentator] d[icit] respon[sio]
deas q hec res est [illegible]
sensus vult dicere nõ [illegible]

in medic.a illa sed [illegible] q nō est [illegible]
seat diuersas partes, [illegible] resoluit in diuersas partes sz sit
[illegible] Sec medic.a est [illegible] ad unam
formam [illegible] in partes, dr. Com q. m.o [illegible]
[illegible] medic.a diuidat in partes [illegible] et facest
[illegible] sic fit [illegible]
[illegible] quantitas m.a et [illegible] p calefacere [illegible] infrigidat et in
frigidore calefactis dr. [illegible] in partes vel
[illegible] et [illegible] unas partes [illegible] est et partes
[illegible] infrigidet et frigidas [illegible] dr. Com [illegible] sec
[illegible] sit Sec [illegible] in partes, [illegible] ne hoc reuelatum
[illegible] q. medic.a in partes diuidat [illegible] medici [illegible] per.a
hoc [illegible] q. medic.a [illegible] calidas [illegible] frigidas [illegible]
et [illegible] nō [illegible] et hoc est q.a [illegible] et bene [illegible]
sed q.a medici [illegible] q. ex [illegible] per uit. m.a
q. [illegible] q.a [illegible] fit [illegible] et [illegible] medici non
[illegible] sed fuerint [illegible] hoc [illegible] dat [illegible] alia
diff[illegible] est [illegible] q. videmus [illegible] frigidius
eff[illegible] et medic[illegible] cal[illegible] ut tyriaca [illegible] fit ex
infrigidatione [illegible] et [illegible] 3.o de simplici
dist[illegible] 38 q. [illegible] calefit et infrigidatur sed hoc est
in diuersas partes [illegible] in aquam facit circulos et si
aliud [illegible] dicitur [illegible] circulos [illegible] intersecant, [illegible]
si [illegible] aliqui aquam [illegible] frigidas [illegible] corpus calefit
et infrigidatur [illegible] nō [illegible] simplici [illegible] 2.o
in ultimis [illegible] est [illegible] in [illegible]
[illegible] est in [illegible] esse [illegible]
d.t Gentilis [illegible] fit [illegible] et sic [illegible]
remanebat [illegible] partes, [illegible] calidit[illegible]
et frig.tas [illegible] et sic erit [illegible] et [illegible] et hoc
[illegible] medic[illegible] frig[illegible]
q. frig.as [illegible] cal[illegible] in aqua [illegible] corpus
[illegible] fiet circuli diuersi [illegible] partes aquae
et sic dr. Gal.s [illegible] diuersas partes
et in empiala idem membrum calefit et infrigidatur sed in diuersis
suis partibus et [illegible] dr. Gal. in tract.u de inequali
discrasia, et Gentilis [illegible] q. Gal. d.t q. [illegible] partes adequate
[illegible] membri moueat [illegible] sed q. m.o saluat q. eadem
medic.a calefaciat et infrigidet. de medic.a [illegible]
diuidit in diuersas partes transeat, sed si applicetur [illegible] q. m.o p. [illegible]

Argumentum. Myrrha est calida in 2° et tamen stupefacit, Gal. in gene. dicit. presupponit quod stupefacere sit auferre sensus et debilitare sensus et somnus, propterea debilitati ab omni mala complexione et calida ut frigida et sic quilibet [illegible], dicit Gal. quod medicamentum calidum propterea et auferre sensum et sic stupefacit, ideo quod medicamentum stupefacit sine frigiditate [illegible] de [illegible] capitulo 4°
[illegible] stupefacta transitum spiritus, et bene dicitur quod [illegible]
propterea debilitatem sensus et posset esse tamen quod tolleret [illegible] sed hoc facit
[illegible] sed non [illegible] stupefaciat et [illegible] Gal. non propterea [illegible], sed
somnus fit [illegible] frigido et humido et tamen [illegible] facit somnus et stupefacit et
[illegible] est calida in 1°. quod [illegible] calida non solum [illegible] sed
et calide et sicce facere somnus dioscorides dicit quod [illegible] facit somnum
Agnus castus esse calidus et siccus et tamen facit somnus, hoc dicit dioscorides
Amygdale amare [illegible] provocant somnus, [illegible] [illegible] et amare
sunt calida et tamen faciunt somnus, propterea [illegible] facit somnus, 4°. de accentu
ult° et 1°. [illegible] 3° et [illegible], 4°. dicit quod [illegible] somno est frigiditas
et humiditas sed frigiditas [illegible] et [illegible] [illegible] et calor
[illegible] facit [illegible] et siccitas et facit vigilias sed minus [illegible]
et Camfora et acetum et [illegible] faciunt [illegible] et tamen sunt frigida. Gal.
in 9°. [illegible] dicit quod [illegible] naturalis et quod fit somnus non [illegible] naturalis
quia spiritus et calor naturalis fatigatus retrahit se [illegible] ut [illegible] a nutrimento
et tunc fit somnus et [illegible] calor naturalis et calor
naturalis et maxime [illegible] sensus [illegible] mediantibus nervis pot impediri
quia nervi sunt viscosi, et [illegible] fit [illegible] ab humido ut a frigido et frigido
condensat [illegible] et [illegible] impedit spiritus non transeunt et [illegible] in [illegible] sunt
humores [illegible] et frigidi [illegible] spiritus non transeant et sic fit somnus
[illegible] et [illegible], et calidus et siccus resolvendo humores et [illegible]
frigidus faciunt vigilias [illegible] Camfora que est frigida et
sicca facit vigilias [illegible] dicit camforas facere vigilias nisi Rasis
et Serapio [illegible], et Gal. et [illegible] nichil dicit de hoc

quia vapores elevati impediunt spiritus ne transeant

nichil dicit [illegible] et dioscorides, sed [illegible] 3° ad almansorem quod aliqui
multo odore camfore [illegible] vigilias quod qui [illegible] infrigidantur
[illegible] in cura camforis [illegible] calefaciunt et sic camfora
odorata facit somnus et [illegible] in [illegible] camforam et [illegible] non sequitur
quod frigiditas [illegible] vigilias, propterea [illegible] facit vigilias quia in aceto est
pars calida et [illegible] pars frigida et sic [illegible] aceto fit somnus et ex
hoc non pot inferri quod [illegible] potentior [illegible] quod frigiditas imo
frigiditas est potentior, dico quod Gal. qui refert [illegible] dioscoridis non facit
mentionem de alijs [illegible] et [illegible] somnus sed facit mentionem
solum de aceto quod facit somnus, in 43. cap. [illegible] 6° de simplici et
de alijs de quibus dicit dioscorides nichil dicit [illegible] Gal. quia spiritus infrigidatur

et [illegible]

et nec quilz debet transire spus infrigidans hic fit somnus sed ab simte
pot fieri somnus in disperdendo nubes illas ut nubes solem impediunt. 2°
n, re ~~[illegible]~~ pot fieri somnus ut de torpedine pisce qui
si ~~tangitur~~ hic fit somnus ut dicit Albs. ~~[illegible]~~ si tangat baculo
et fit ~~[illegible]~~ ut manicte non dabens pot et fieri somnus, et sic et
medicia cal. et sica tollendo vigilias ~~[illegible]~~ et ex his dolorem
facit somnum et sic et amsius tollendo vigilias que est ca doloris
facit somnum sic dt. Dioscorides de amso et eodem pot dici de Aneto
2° calidus faciendo euaporationes ad caput et sic replendo caput simte
pot fieri somnum et q ~~medica~~ frigida causet vigilias hoc non pot dici
nisi eet ~~[illegible]~~ exiccatiua et hic bene potest facere vigiliam
et ita ~~[illegible]~~ omnis experientia de tyriaca aut cras dicemus in

Lectio 56. ordinaria

~~Declamauimus~~ heri q.m. medica ex [illegible] possit [illegible] effectus [illegible]
sed q.m. tyriaca stupefacit et calefacit ut intus exhibeatur ut extra
applicetur et ponitur calida in 2°, 12 de ing° cap. 5° post tres ut quatuor
annos q fca est ipsa tyriaca ad hec et stupefacit et hinc certum
est q deuentus est ad unam formam, dicebatur supius q medicine
intus sumpte compositae ex [illegible] faciunt [illegible] effectus qa membra
trahunt diuersas partes illius medicine et sic tyriaca cum diuisa est
in partes calidas et frigidas hec membra trahunt, et partes calide
membrorum trahunt partes frigidas et sic hic fit stupefactio, sed hec
non uir posse stare, si n. locus multo fleg. frig. fiat dolor, hec membrum
illud infrigidatum non trahet partes frigidas tyriace immo trahet calidas
ergo non tollet sensus q non tollet dolor nam membrum preternaturaliter
dispositum trahit [illegible] et tu tyriacam et hic membrum illud stupefacit
et io dico q tyriaca het partem frigidas que mouetur ad caput vel ad
cor et sic facit somnum et sic stupefacit aliae aut partes calide tyriace
iuuant partes infrigidatas, si aut tyriaca ponatur extra, ut sub dente
dolente et qd dico de [illegible]iaca idem et est de filonio et de aliis humori
si ponatur sub dente q.m. tollit dolorem qa non diuidit in partes
In dices agit diuersos effectus in eodem dente sed agit in diuersis
partibus dentis et unas partes calefacit et alias infrigidat, et ut virtus
sensitiua recipiatur in aliquo opz q totus illud membrum sit bene dispositum
ut cum in neruo est humor hic non transit spus neqz virtus et
lz humor ille non sit in toto neruo tn non transit hic virtus
sensitiua qa opz q totus neruus sit bene dispositus si virtus debet
transire et tn non in qualibet parte nerui est humor qa tunc
non eet de neruo, sic medica ista tyriace compta ex calida

parte et est ex stupefacientibus, hec pars stupefactiva indisponit partes
aliquas dentis et ideo b3 pars calida nō [illegible] io hic dens nō sentit
qā sat est q aliquē partes b3 parum sint indisposite et io hoc
m° fit stupefactio in dentibus et est precise ut est de compto ex
solatro et camomilla et de compto ex rosa et camomilla et
de compto ex absinthio et meliloto et sic eadem medicina p. calefacere
et infrigidare et tn idem membrum qm eadem partem adequate nō
pot moveri contrarijs motibus et sic caliditas et humiditas facit contrarios effectus
et 2°. tegni cap° de signis complexionis cerebri, qui sunt cerebri calidi
et humidum dt Gal. isti rone caliditatis [illegible] vigilant et rone humiditatis
dent dormire io isti gravi sono [illegible] nec bene vigilant, an
frigiditas p. facere somnum 2°. tegni in cap° de signis complexionis cerebri
37ª q° lac. et in tract. de plenit. nec dt Gal. q sani et frigidi sunt somni et
q nō sit subiectio [illegible] mali dispone firmat [illegible] de michi.
q qā sequeretur q [illegible] coll.co et fleg.co equaliter febrientibus frigidiora
debent dari fleg.co q3 coll.co et fleg.co rone febris est equalis indicio
et rōnalis cōplo fleg.i indicat de frigiditate sed in coll.co indicat de caliditate
q° minus frigida debent dari coll.co qā solum febris indicat de
frigiditate in coll.co, pono q collericus et flegmaticus equaliter febriat .i. vel
rl proprij temperamenti et equaliter .i. ad tactum flegmaticus sit calidus
et frigidus ut 4or et collericus ut .6. tunc rl proprij temperamenti
dr febrire collericus si sentit caliditas ut .8. et flegmaticus si debet equaliter
febrire erit qn habebit caliditas ut .6. sed hic nō equaliter febriunt
quo ad tactum qā oporteret q et flegmaticus haberet caliditas ut .8., aliqd
esse calidius vel frigidius vel est quo ad gradum vel est quo ad posse
calefacere vel infrigidare et potentia rei ad agendum nō solum sequitur intensiones
sed sequitur et multitudines ut datis duabus rebus equalibus in gradu quarum
una sit maior et alia sit minor tunc res maior plus aget ut
sint duo ignes unus magnus et alius parvus, tunc magnus plus
calefacit parvo, si supponas equales intensitatis ut duo pedalia
et unum sit intensius in caliditate et aliud remissius, tunc plus calefacit
quod est intensius, stat q° sit calidius intensive nō tn potentia, piper
est calidum in fine 3 vel in 4°. et minimum in 2°. et tn due libre
vini plus calefacit q unum granum piperis, et lactuca est frigida
in 2°. et oppium in 4°. et plus due libre lactuce infrigidant q3
unum granum oppij, an coll.co et fleg.co equaliter febrientibus conveniant
frigidiora vel mtur in gradu intensive, vel quo ad posse ad agendum
et si equaliter febriat rl proprij temperamenti tunc magis frigida conveniunt
coll.co quo ad posse ad agendum et utrique tn conveniunt frigida

equalis r.a proprii temperamenti nõ dico q frigidiora absolute conveniunt utrisq egrotat
et sic potentius frigida conveniunt coll.co quia a flegco si usque removentur
duos gradus calitis a calte ut 6. tunc est minor resistentia frigi
agenti qz sit in coll.co in quo est caltas ut 8. quia frigid agenti
fortius resistit caltas ut 8. quam resistit in coll.co qz caltas ut 6. que
est in flegco sed q flegcus habet caltem ut 4or pro exo licet nõ sit verum
hoc exm na habet minus calitis qz 4or si go habat flegcus ad caliditatem
ut 6. go oportet q medica debeat habi ad oppm per duos gradus frigiditatis
et sic collcus habet caltem ut 6. si habitur ad caltem ut 8. tunc debet
habi medica ut duo frigor et tunc frigor est medica ra flegci qz sit
medica ra collci quia medica flegci est frigida ut duo pp excessum duoz
graduum frigis et ultra hoc et debet habere plus frigis pp complonem frigidam
ipsius flegci et medica ra collci debet esse frigida ut duo pp excessum
duoz graduum calitis et debet habere minus frigis ea medica pp complonem
nalem collci, dico q est frigior intensive medica flegci hec omnia hoc stat
q medica ra collci sit potentior ad agendum, sed difficultas est si collcus
et flegcus habeant equales febres ad tactum cui conveniunt frigidiora.
et in hac qone posteriores sunt multum diffusi et multi vexati sunt, 8o de
ing.o ult.e et 9o de ing.o 15. et 7o de ing.o ult.o solvit Gal. hoc et si
Gal. nõ solveret ratio ipsa solveret, ratio duob nõ maior est indicatio
de calidis tunc plus de calte convenit, si collcus et flegcus sint calidi
ut 8. tunc plus distat flegcus a sua nali dispone q maior frigiditas
requiritur pro flegco ergo qa est equalis resistentia in coll.co et flegco
et plus distat a nali dispone flegcus qz collcus et frigiam intensive
et quo ad posse ad agendum conveniat tunc flegco quamvis sit merito
febris utrisq est equalis indicco sed in flegco nalis complo de frigidis
indicat et in coll.co indicat de calidis go frigidiora conveniunt flegco
ugo in 4a p. in qone quam movet ee hoc ponit fundamentum q minus
frigida flegco conveniat qa in flegco sunt membra frigida q adiut
ad remittendam caltem, qualia nervi cartilagines et ligamenta
go in flegco nõ convenit potentior medica ut si puer unus in
hieme febriret et alter in estate, tunc qa aer in hieme iuvat
io minus frigida dantur in hieme illi puero febrienti in hieme
sic si collco et flegco equales febrientib si sola medica vis remitteret
caltes tunc frigidiora conveniunt flegco sed qa in flegco membra
sunt frigida io nõ tam frigida conveniunt ut in collco dico q
verum est q nõ tam frigida conveniunt flegco ut si eius membra
essent ut sunt ea collci sed membra flegci sunt frigidiora
et humidiora membris collci sed hoc nõ est quo ad complonem
innatam resultantem ex mixtione que resultat ex 4or elementis

sed quo ad calorem influentem membra coll.ca sunt minus frigida membris fleg.cis et ideo parua est differentia inter membra coll.ca et fleg.ca sed est multa differentia quo ad naturales dispositiones et quo ad calores febriles quereunt et ideo frigidiora conveniunt fleg.co intensiue et qualiter cum equaliter febriat quo ad tactum et ego possem adducere multa argumenta sed non sunt ad propositum nolo vos involvere et ista quo ad hoc sat sint. Alij dicunt in hac diff.te quod fleg.co et coll.co egro febrienti quod flegm.co debent dari magis approximari frig.ora sed non frig.ora intensiue quia calor fleg.ci est debilis ideo posset nocere fleg.co intensa cal.tas ut dicit Com. 4o. coll. de spiritu et iuvene quod sint intense frigida non applicentur 7o de ing.o ult.o dicit quod vis alterare nunquam dubites de vir.te dicit Gal. et ideo ista res.o est contra Gal.um quia hoc modo agendo virtus confortatur et quod cito redeat ad naturalem dispositionem, sed si vis evacuare ab aliquo membro tunc oportet bene considerare vir.tem, sed nos dicimus contra nam omnes medici faciunt opp.tum p.a 4.i in cap.le de cibatione febrientium in generali dicit in febribus quibuscunque debetur aqua frigida et multa si ille sit iuvenis et carnosus et naturae calide et si sit frigide naturae non des frigidam, dico quod idem aiebat Gal.s sed inter alterare cum contrarijs in gradu et alterare cum re istius quia est dub.ius ne excedat inter ista est differentia magna, siquis febriat cal.te ut 3. tunc dando frigida ut 3. nunquam errabo, sed si volo dare aquam frigidam quia tunc utor re superflue infrigidante ideo tunc melius est uti hoc in iuvene naturae calide quia et quod tunc plus infrigidares quam conveniret non tamen noceres ut si esset frigide naturae quia si esset frigide naturae tunc posses interficere ipsum, sed datis duabus medic.is quarum altera conveniat coll.co et altera fleg.co dico quod frigidior est que convenit fleg.co et cum hoc habetur dan. Avic. et sic sunt expositio hoc

tummodo non nimis alteres sed alteres per contraria in gradu.

17.s Aph.or. et quod semel aut bis etc., hore regionis etatis et consuetudinis alia littera dicit postquam Hypp. dixit de qualitate et quantitate cibi dandi, nunc vult declarare de vicibus, et ideo in superioribus Hypp. non loquebatur de quantitate in una vice sed absolute et sic loquitur particulariter quibus debet dari una vice ut pluribus et dicit considerandum est quibus debeat plus dari et condonandum est aliquid hore regionis etatis et consuetudinis, nos dicimus quod dicit Hypp. quod oportet considerare, sed oporteret quod hoc doceret ipse Hypp. dico ut superius dicebat quod ex virtute et morbo debemus considerare si volebamus scire quantitatem sic dicit hic. s. consideres vir.tem et morbum, sed aliquid condonandum hore etatis regionis et consuetudinis, et quia dicit aliquid condonandum signi.cat quod principalius consideratio non sumitur ex his, Hypp. solet sex res numerare. s. tempus anni regionem et statum caeli et ista tria se tenent ex parte aeris, sed etas consuetudo et naturalis complexio se tenent ista 3. ex parte naturae hominis et quandoque Hypp. ponit unum et quandoque omnia, et quando ponit intelligatis et idem de alijs que sunt eiusdem rationis, dandum est aliquid

Sare et regioni [illegible] et [illegible] et [illegible] et naturales
complexionem et addit [illegible] consuetudinem considerans, Gal. in specialiter
ponit [illegible] [illegible] virtus esse debilis et qui est fortis, quomodo
debeas agere et [illegible] [illegible] est iste [illegible]

Lectio [illegible] ordinaria

Gal. in quarto aphor. [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] vult declarare [illegible] vicibus debeat dari [illegible] et dixit ex
parte anni et etate et consuetudine sumuntur indicatio [illegible] sed
magna pars indicationis [illegible] et virtute [illegible] cibi [illegible]
una [illegible] [illegible] vicibus in [illegible] [illegible] sumuntur [illegible]
a virtute et [illegible] et [illegible] hoc docet et post docet quomodo a [illegible]
anni, [illegible] [illegible] et consuetudine, et de virtute [illegible] regula
est ista, si sit defectus [illegible] corporis humoris [illegible] si humores sint pauci
vel corrupti et virtus sit debilis [illegible] cibi pro una [illegible] et plus
vicibus [illegible] [illegible] cibi [illegible] et cum sit
defectus humoris [illegible] [illegible] cibi [illegible] in [illegible] et si
humores [illegible] corrupti [illegible] et [illegible] cibi sed plus vicibus ut
contemperentur cibi illi malitiam humorum illorum corruptorum, et ideo si humores
sint vel pauci vel corrupti tunc des cibum sed in plus vicibus et parum
pro vice, videtur quod hoc non sit verum quia si virtus sit debilis et
humores mali a, hic non debeat dari multum cibi et plus vicibus quia non pura
corpora quanto plus nutries tanto plus ledes dixit Hypp. in 2a particula aphor. aph. X
sed ista corpora sunt non pura quo [illegible], [illegible] dixit quod [illegible] aphor. [illegible] quanto
magis nutries ultra id quod convenit, sed [illegible] quia hic aphor. est verus sola Jacobus [illegible]
non solum in corporibus non puris sed et de aliis et ideo non dixisset dixit non pura
quo de [illegible] dixit Gal. si virtus debilis sit cum malis humoribus, tunc
mali humores volunt evacuari et virtus non tollerat dixit quod hoc eget
medico doctissimo et vix poterit ad hoc sanari et a medico doctissimo soli [illegible]
sed dixit parum nutries et sepe et paulatim evacues malos humores et ideo
aphor. ille [illegible] non pura corpora et est quia ibi vult loqui de evacuatione
non pura quo corpora quanto magis nutries non evacuando tanto magis ledes
et hic cibus bonus datus [illegible] sit [illegible] virtutis videatur [illegible], tamen nisi evacues
tunc mali humores [illegible] et ideo cum hoc stat quod plus vicibus nutriatur
et parum pro vice, 2a [illegible] debili virtute [illegible] sine diminutione humorum
et corruptione sed quod humores multi vel mediocres tunc parum pro vice debet et
raro quia virtus debilis non tollerat multum cibi pro vice et corpus non [illegible]
de multo cibo et ideo raro des cibum sed parum pro vice et debet, nos
diceremus quomodo stabit virtus debilis si humores sint boni et multi vel
mediocres, [illegible] de [illegible] virtus est ex spiritu et humoribus seu massa
sanguinea et ex membris solidis et quolibet horum trium requirit debitam

qualit. et splores si [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] virtutis est osservan-
isti 3. et in multi[illegible] humorosi [illegible] in qualit. debita
q° est virtutis fortis [illegible] q. [illegible] sunt [illegible] ut fuit resolutu
q. R[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dari multo
magis si sit fortis virtus [illegible] [illegible] pars pro vice det et
plur[illegible] et [illegible] ponit [illegible] regula [illegible] [illegible] [illegible] dispositio
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] diceretis
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. dico q. [illegible] [illegible] faciat
[illegible] [illegible] [illegible] virtus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fortes cu plectoria
[illegible] si virtus sit fortis [illegible] [illegible] [illegible] pars [illegible] [illegible] et in plus
3.a R.la vicib., Vir.tis [illegible] fortis [illegible] et si humores [illegible] pauci [illegible] tunc
[illegible] multus [illegible] in una vice [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] virtus fortis
tolleret multu[illegible] cibi in [illegible] [illegible] [illegible] corrupti indicat
de multo cibo, vos diceretis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] humoribus.
dico q. et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], sunt n.
q. in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ab humorib. corruptis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] humorum
tunc pars cibi des [illegible] [illegible] pauci[illegible] [illegible] dispo [illegible] [illegible] de cibo
b3. virtus possit tollerare et [illegible] [illegible] q. [illegible] multus cibi [illegible] in una vice
ut in plurib. vicib., Illud id[illegible] d.t hic Gal. [illegible] [illegible]
a, vir.tis et morbo nunc applicat ad tempore anni, estate pars pro vice
et plur vicib. dico in egris estas n. facit vir.t debiles et facit corpus
resolutu na humores in estate ut sunt pauci ut mali et corrupti et
io tunc est sibi ac si osservemus in p.a R.la q. 3. virtus sit debilis cu paucit.s
humor. hieme vero multus pro vice et raro [illegible], sed de hoc est dub.s qu
nulla R.la d.t des multi cibi et raro, ad eas q.s R.las p.t addi 5.a [illegible] illas non
ponit Gal. qa hanc reglas ponit hic cu loquit. de hieme et 5.a R.a est talis
s. vir.tis forti existente cu humorib. mediocrib. et no multis tunc est multus
cibi et raro et tunc hoc deservit hiemi inter. n. estate et ver est hiems
in vere et mar.s in 2.a parte veris est virtus fortis et multi et sunt humores
et tunc damus pars pro vice et raro et sic q.a R. deserviet veri et
mar.s 2.a parti veris sed q.n virtus est fortis cu mediocrib. humorib.
tunc multus cibi des qa virtus tollerat et des raro qa dispo no indicat
de mult.ne cibi, vos diceretis q. R.a no est 9 aplor.ma qui d.t ventres
hieme et vere [illegible] dico q. Gall. d.t q. [illegible] sit tempore veris, si no timeatur
nimia plenitudo, tunc no des multus cibi sed qa timet. plenitudo et ne
humores effervescant in estate io stat ea R.la et io dixi q. erat facta
quadragesima veris est qa nunc est in p.ncipio veris sed deberet esse i 2.a p.te
Autumnus assilat. ut q.n virtus est debilis et humores sunt pauci vel
corrupti et tunc det. pars pro vice qa virtus est debilis et sepe et det.s

qa indicat ... indicat ... et la ... virtus est fortis et
humores corrupti in autumno tunc des multus cibi et sepe, sed gravius est
morito autumni quia virtus est debilis, ab etate et consuetudine et mali
dissone de qolibet ... faciunt virtutes fortes et debiles et facit corpus
plenum et ... et ... facit sic ... datus, etas
decrepita facit virtutes debiles et humores ... et ... pars pro
vice et ... vicibus des, est ... sias ... solitus est sepe et
multus ... et ... datur cibus ...
sed fortes ... et ... est cum ... dicit ... pars pro vice
et ... et ... dicit damnus est aliqd ... p declaran sntia hypp.
[illegible] sed aliqd est damnum
[illegible]
[illegible]
et ... et consuetudinibus aliquando
et ... virtutes fortes, sunt due corpora ...
[illegible]
pars ... cibi et ...
[illegible] ... plus
debilis ... equalis ... in ... et in ... natura ... egrotent
[illegible]
consuetudinem ... Apho. ...
sed ... sensus ... considerentur
... hypp ... et in ...
... semel des ptisanam ...
... des ... ptisanas ...
... hypp ... debilis cibus ... semel et
estate ... in decrepitis ... est virtus debilis ...
... hypp ... cibus ...
qui ... cibus ... virtus ...
debilis ... semus ... facit ... hypp si ... sanitas
et virtus ... bis ... hypp ... semel ut bis.
Aphor. 18. Estate et ... hypp ... et autumno ...
cibus gravissime fert, et hieme ... et ver 2m locum ... et estate
et autumno pars pro vice ... des ... est debilis, et in hieme
qa virtus est fortis ... tollerat multus cibus ...
... sunt aphor. ... bis ... replicant hypp. et p.
duplicem ... dicit, in aphor. ... 18. dicit de gravitate cibi dandi
absolute in die mali in equali tpre, sed etiam ... sciri ... solum qualiter
dare duas libras ptisane sed in quot vicibus et ... dicit qd superius
dicit hiems in equali tpre tollerat multus cibi, dicit aut hic paucioribus

uicibus det hieme et estate et autumno plu[ri]bus uicibus et hieme semel et estate
et autumno bis ut si des hieme et in prandio ne dus in cena sed in prandio
parum des, sed estate des plus in prandio quam in hieme, non dico plus quam in
cena, 2a. dubia est quia in hiis loquebatur precedens Aphor., sed iste Aphor.
et in somnis et in equis verificatur, ex hoc patet quod Hyp. et Gal. in
hieme in una die semel uero quatuor edit dicit Hyp. in [illegible] supra
diximus, quomodo intelligatur hic Aphor., Jac. dicit quod Hyp. ulterius quam solus
estate et autumno minus cibos debet in equali spatio quam in hieme et uere unquam
non loquitur de uicibus, sed solum quia [illegible] dicit hic Aphor. [illegible] ipse
dicit quod plus cibi in estate debet in una sua [illegible] et sic dicit Hyp. et sic
sibi [illegible], Ugo dicit exponens a, [illegible]
uice plus cibi det hieme quam estate, sed [illegible] est [illegible] et
nesciens [illegible] aliam exponens, et dicit quod [illegible]
in quarta febriat [illegible] et eundem [illegible] in estate [illegible], tunc
in hieme uirtus est fortis ideo non debet [illegible], sed in estate
uirtus est debilis et [illegible] ideo in estate plus cibi
dat quam in hieme in hoc casu [illegible], dicit Ugo ideo credo quod Hyp. uelit
quod [illegible] det hieme [illegible] ultra [illegible]
quam si det hoc in estate uel uere, iste exponens non placet quia Hyp. non
doceret modum dandi nutrimentum [illegible] sed det docere quod hieme [illegible]
nutrimentum excedens quantitatem debitam, sed postquam [illegible] quantum cibi des
in [illegible] et morbo et etate et aliis [illegible] debes quomodo
facies an dabis [illegible] uel pluribus uicibus [illegible] et dico quod
sumpta quantitate cibi quanta sit quod si sis in hieme [illegible]
dare sed si sis in estate tunc in duabus uicibus des, et [illegible] hieme
[illegible] argumentum [illegible] ualet dicit Ugo sit hoc fortis hieme cuius
non det [illegible] et [illegible] debilis in estate [illegible] cibus, concedo quod alicui
in estate det cibus et alicui in hieme non det, sed dico quod sumpta supp.
quantitate cibi quanta debes dare et supposito quod utrique des cibus [illegible] una uice
det in hieme et in estate in pluribus uicibus des [illegible] panciores [illegible] plures
uices non quod des in estate sepius uel [illegible] sed [illegible] qualia in hieme
[illegible] et si non [illegible] in prandio det, sed
in estate det plus in prandio quam hieme et dotur [illegible]

Lectio 5a. ordinaria

Sequitur Aphor. [illegible] est [illegible] an estate et autumno cibos difficillime ferunt, et dicit
quod aduertatur aphor. requirunt conditiones [illegible] in aphor. eo, s. Ventres
hieme [illegible] et conditiones que requiruntur sunt iste s. quod [illegible] sit robusta
et hiems seruet naturam suam et quod debitum regimen seruet et sic omnes
conditiones iste requirunt sed in solutionem argumentis sunt due difficultates
prima est ista s. medicamenta calida stomaco applicata [illegible] digestionem

sed caliditas facta cum rebus acutis in stomaco aut cum medic. est ut caliditas
estatis quo et calor estatis deberet et hoc fit, ut quod unctiones medicine et
cerota et forma stomaco applicata potius deberent impedire digestionem
ut si ista iuvant digestionem quod et calor estatis deberet iuvare, et 7. de ing.
7. Gal. et 13. 3. Avic. applicant puros stomaco, dico quod medic. et cerota et et
unctiones que stomaco applicant debent habere aliquam viscositatem et unctuositatem
ut restringant poros ne calor naturalis exalet neque debent esse excedentis
caliditatis et sic estate in fonte applicato stomaco et de causa non iuvant
stomacum 2. calefactio facta in stomaco trahit sanguinem et spiritus illuc, sed
calor estatis nichil habet viscositatis et tenacitatis et applicatur toto corpori
et non solum stomaco [illegible] fugat calor estivus, nam est quod calore
acerbitatis faciunt ea que applicant stomaco, sed [illegible] attinent intus
calorem naturalis et ideo iuvant digestionem et solum exercitium facit calorem naturalis
et magis cerota et unctiones iuvant si stomaco applicentur quam si applicet
panni qui habent viscositatem nisi sint pelles leporis quia corium est satis
[illegible] et [illegible] tales pelles et [illegible] proprietatem stomaco et membris
nervosis ideo quod dono de interius calidis neque viscositas intus que applicat
stomaco et mare in complexione sicca stomaci, et complexio frigida et
sicca stomaci est pessima nam si applices stiptica potentia tunc illa
stiptica exsiccant quarum stomacus est exsiccans et si applices calida
faciunt tunc illa [illegible] infrigidant quia calor naturalis diminuitur, et bonum
vinum laudat per hoc [illegible] Gal. et et laudat quod exterius applicat
sed non nimis calida neque nimis stiptica et quod [illegible] sunt oleum
masticinum oleum de spica que [illegible] et retinent calorem intus
Alia est difficultas si calor naturalis iuvat ad digerendam [illegible] nocivam quod et
digerit materiam bonam [illegible] quia estate [illegible] plurimum breviores fiunt
d. in aphor. [illegible] Ypp. et in 12. [illegible] loco allegato sic aphor. [illegible] d. estas
abbreviat omnes egritudines quod hoc est quia digerit materiam illam malam quod multo
fortius digeret materiam illam bonam, loquendo de digestione que est separatio
male materie a bona, solus calor naturalis hoc facit et calor estatis hoc
facere nescit, sed si loquamur de digestione id est de subtiliatione materie quecumque
sit ut bona ut mala dico quod tunc calor estatis hoc facit et sic calor
estatis et resolvit calorem naturalis et sic impedit digestionem dico quod calor
estatis abbreviat mortales egritudines quia resolvit virtutes et et salubrem
resolvit quia iuvat ut citius materia resolvatur et subtilietur, sed vos dicitis
ille calor resolvit virtutes et, verum est sed quia virtus vincit materiam
et est tam fortis quod resistit illi resolutioni et ideo quia subtiliat
materiam tunc abbreviat egritudinem et salubris [illegible] qui per circuitum
in hoc textu Ypp. vult quod in egritudinibus in quibus fiunt circuitus ordinati
tunc in accessionibus nichil oportet dare neque cogere virtutem ad digerendum

Not. de pelle leporis a proprietate [illegible] stoma[illegible] iuvat

estatis

Aphor. 19.

aliqd qd no p. sed auferre aliqd et uerum idem sit hoc cum eo qd dr in xi
aphor. Sed Gal. decl. has uerba sed nt [illegible] decl. dr q loquitur
de paroxismis seruantib ordinem et docet nunc de tpre q mo det dari dieta
et dt qd neqz in pn° paroxismi neqz paulo post [illegible] accessionis
det cibus hoc est uerum in febrib ordinatis [illegible]
nd [illegible] tpus quietis et [illegible] dicitur [illegible] 48.
neqz [illegible] coarc sed [illegible] de hoc [illegible] Gal. [illegible] paroxismos
ut [illegible] uerum crisim [illegible] ut ia dictum
est et [illegible] est [illegible]
[illegible] ante statum et [illegible]
[illegible] paroxismi [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
et [illegible]
[illegible] paroxismi [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] est [illegible]
esse [illegible] ante [illegible]
[illegible] paroxismos [illegible]
[illegible]
dico q [illegible] statum [illegible]
statum [illegible] paroxismi
frequentant paroxismi [illegible]
dieta et qd decl. sufficiet q [illegible] est [illegible] in xi
aphor. [illegible] dicitur et absolute q in paroxismis [illegible] sunt sic
aut res [illegible] ut ia dictum est, [illegible]
Gal. [illegible] crisim accessiones, q si [illegible] ante
statum, [illegible] non est [illegible] accessiones, [illegible]
cum dico Gal. q dt Gal. [illegible] crisim [illegible] accessiones [illegible]
[illegible] q tanta dieta requirit [illegible] illi paroxismi
supuenerint, et [illegible] illis, tu debes auferre dietam ante illos
paroxismos, sed clarior est [illegible] ante crisim i. ante statum

Mouet qd an in dicendo dent ep̄s arguendo, Gal. 3° tegni c° ut 8. pn
dt. q a, tpre ut ep̄s est nō simul medico et 3° de ingo ult° idē dicit
ut si sit uulnus ut egrodo lz sit in pa ut in ca. det nullas indicōnes
sumi a tpre sed rem dispōnis egri, nō da medic. in pa et nō est rone
tpris, et sic in uulnere medic. qui applicant, nō applicant [illegible] sed
rone talis dispōnis et lo nō ud q indicē sumunt a tpre, et ex ones in
[illegible] sumunt, ex corp. nali et ab eius dispōne, et sic quantitas
et qualitas cibi et sic medic. sumunt ex dispōne corpis in q sed medici
sumunt [illegible] a tpre ut ex. [cant] in quali dispōne est corpus, uel dicitis
ut [illegible] et ones [illegible] est nō simul [illegible] medico, [illegible]
[illegible] sulis [illegible] qualitz ut ex. 2do [illegible] concludit
[illegible] ut [illegible] in quali et qualit. in [illegible] dicas de qualit
nos [illegible] est febricitans et [illegible] cibo [illegible] in tanto gradu et cu
hoc [illegible] in gnere [illegible] hic et [illegible] q sit in tanta
[illegible] nō [illegible] facit [illegible] qualit., dico q est qd
[illegible] ut [illegible] qualitas [illegible] includit
in quali. et lz [illegible] applicari [illegible] se unu
[illegible] et scire quant ei [illegible] ad nutricōnez
et sintit [illegible] frigidum nō sufficiat pro [illegible] et
[illegible] cibi q [illegible] qualit.
[Aphor. 20.] ut [illegible] et [illegible] [illegible] Hypp.
docuit de euacuatione faciendum in nobis ꝑ dietas [illegible] Gal. de
aliis [illegible] faciendis ꝑ [illegible] et [illegible] docet
de [illegible] et mala est de euacuatione diff. qui et resoluat
ex Hyppocratis aphor. et [illegible] medicus totus [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible] et [illegible] crisis est fca
integre ut [illegible], sed [illegible] pro
[illegible] ut pro [illegible] sed det legi [illegible] que
iudicata sunt integre nō mouens neqz nouare fre neqz [illegible]
et que [illegible] integre nō mouens et nō faciat [illegible] sed
solum ordinos regimen in sex reb nō nalib et sic hic pot legi disiunctiue
ut f. et Gal. in 9° disiunctiue, quid sit crisis uidelt in 2a par. [la]
9° [illegible] dt. q est subita mutō ad salutem ut mortem que fit natura
[et tentante expellere malum a bono i°] separante bonum a malum et si expellat solum bonum est bona crisis [mala]
si aut bonum et malum expellat est mala crisis et crisis simpliciter
accepta signcat bonum et crisis mala est subita mutō ad mortem
et bona crisis est subita mutō ad salutem, Gal. dt. q in tractu
Hyppocratis de humorib est idē aphor qui est hic et est ibi aphor.
nus [illegible] qui est 19. aphor., et dt. q ibi scribit que iudicantur et
iudicatur sunt aparti i. perfecte sed in lra greca in tractu de humorib

quod licet nunc semper non dicatur [illegible] i. minus equalis et sic dicitur [illegible] [illegible] sed
[illegible] integre et sic debet stare neque debet stare nunc in loco de
[illegible] neque debet stare minus equalis [illegible] prosequemur [illegible]

Lectio 53ª ordinaria

Que indicant et indicata sunt integre etc., Galenus in 9º [illegible] dicit quod [illegible]
[illegible] indicat [illegible] indicatum est perfecte [illegible] medicus [illegible]
[illegible] ordinem [illegible] in [illegible] non [illegible]
de [illegible] Galenus [illegible] et [illegible]
[illegible] arthos [illegible] et
[illegible] sunt de [illegible] et in [illegible] integre perfecte

indeficienter — [illegible] sed [illegible] arthos [illegible] et [illegible]
[illegible] si crisis fiat [illegible]
medicus [illegible] in diebus [illegible] si fiat crisis
in [illegible] diebus [illegible] dicunt
arthos [illegible] Galenus [illegible] quod indicant
[illegible]
[illegible] indicata sunt dicitur Galenus et hoc [illegible] est
quod et quod sunt [illegible] de novo et [illegible] et [illegible]
[illegible] debet [illegible] complere hoc [illegible]
[illegible] complete [illegible]
[illegible] perfecte [illegible]
[illegible] dicit Galenus [illegible] fieri perfecte crisim ut quod sit [illegible]
crisis [illegible] pro bona crisi [illegible]

Quot requirantur ad bonam crisim. 1ª conditio — [illegible] primo est quod fiat per evacuationem [illegible] crisi [illegible]
[illegible] ut fit [illegible] debet quod fieri crisis
per evacuationem [illegible] crisis [illegible]

2ª conditio — [illegible] medicus [illegible] 2ª conditio est quod [illegible]
[illegible] et non alia ut si egrotus [illegible] et [illegible]

3ª conditio — [illegible] hic est [illegible], 3º requirit quod fiat evacuatio per rectitudinem
i. [illegible] partes, ut in epate [illegible] egrotante [illegible] narium ex
parte dextra et si in splene sit egrotando hic debet [illegible] narium
sinistra, 3º de crisi cap. 3º dicit [illegible] Hypp. [illegible] Galenus

4ª conditio — 4º requirit quod crisis sit salva i. sine malis accidentibus, signum
est hic quod [illegible] magis, alia [illegible] est [illegible] signa

5ª conditio — [illegible] ante crisim appareant ut in urina ut in sputo [illegible]

6ª conditio — egrotando, 6º debet fieri in diebus [illegible] crisis, ut est 4ª dies 7ª
[illegible] 14ª et 17ª iste enim sunt dies [illegible] in acutis ut videbitis in
2ª par. si ergo crisis fiat cum his sex conditionibus, hic nichil
agas si desint aliquae ut [illegible] ex istis conditionibus hic agas, primo
dicit que indicant et indicata sunt integre non [illegible] neque novi aliquid

fre, qr q° addidit neqz aliqd mini fre. nec sat erat, dic nd mouere?
ut dato q beni dictus est neqz aliqd mini fre qr dt. neqz medicinis.
dico q nd sat erat hy nd mouere nisi qd aliud dret Sypp. qa
q s. p. intitr i. nd moueat nisi quo m. ma neqz magis quis mouet
nd moueat, tu vz sed alias vias pehnisset intre posse mouere
et io addidit neqz aliqd mini fre sed q dt. neqz medicinis
supponat quis. p. viz. neqz aliqd mouere i. medicinis
et alijs rebz fortibz, sed fricationibz et alijs rebz lenibz posse et io
explicando sua scriba dt q neqz medicinis neqz alijs
mentatis moueat i. fricationibz ut etiam mg.°, 2a et maior fiat
dub°. quod dt q si fit pars sit perf. i. cum illis sex 9ditionibz
tuc medicus nihil debet agere et si desint 9ditiones ille agat, an hoc sit ux.
utriq uiri fit et q debet aliqua illaz 9ditionum qr tuc debet agere
neqz debet q°. de signis de cura febrium
cum accidibz dt. si purgetur sit fluxus ventris, q na nd euacuet prius
requirit ipso tuc et fiat aliorsa
periculum de natura humorum sit in eo crisis
crisis nd fit et Gal. dt medicus se intromittat, q°
qa in hoc aphor° est, concedamus illam scriptam Gal.; et
loquitur ibi de crisi, sed concedamus q loquatur et de crisi, Aphor.
dt. que indicant perf. ut indicate hac sit pfe requiruntur
6e conditiones iam posite, nd intitr 9.° qe qn crisis fit perfe i. qn
cum fit euacuatio tota ma, cum est fieri non euacuatur tota
ma et illud qd dt Gal. est sine malis accidentibz et apparet in eo
sypostasis in urina et fit euacuatio nd et fiunt alie
6. 9ditiones de quibz hic et in qa forte fit euacuatio perfe.
io nd des intromittere, et io na operante, et quod complebit tuc
na forte complebit post io tuc nd te intromittas, ias dictis, de
ficiente aliqua 6. 9ditionum quid agendum? si fiat euacuatio per
tuc attendas omnibz dif differentijs et matrimonialibz, si si
na f. crisim et euacuet nond peccans, dico q tuc nd iuues
illas euacuationes sed diuertas eam ut dt. mg.to aphor.
nam euacuatio humorum nd debilitat virtutes restaret ma
peccans ibi que fret recidiuam, pari mo si fit crisis ex parte appta
tuc nd est bonum hoc et tuc indebis a experts virtus debilitarj
et io istam euacuationem diuertas et prohibeas, si desit (ut sepe euenit et
in hoc notat) q fiat crisis non precedente digne ma quid deo
tuc? imo multoties medici iuuat illam crisim que est sine digne
et mali ut est in morbillis i. in petecchijs, sunt illi morbilli
crisis ma indigesta exnte, dico q ma indigesta exnte, si fiat

euacuatio quorum egri saluantur et quorum moriuntur, 3º de crisi cap. 6 dt. Gal. quod
fit talis crisis non precedente dig.ne ut uirtus est fortis que p. durare donec
residuum materie digerat et hic saluatur, sed si uirtus sit debilis et non p.
durare usque quo digerat materia residua, hic moritur et io quod est talis
crisis si uirtus est fortis non times [illegible] sed neque et [illegible] impedimus, sed si
uirtus debilitatur hic statim [illegible] euacuationem quia similis [illegible]
dig.nis et uirtus debilitat et io uirtus non potest digerere reliquum [illegible]
et io moritur et sic agas in tali [illegible], et io [illegible] ut sepe [illegible]
et mag.r [illegible] essent morbilli, quorum crescunt [illegible] [illegible] et expellant
materiam p. morbillos hic est febris [illegible] et Gal. non [illegible] [illegible] de mor-
billis et hec est urina turbida [illegible] [illegible] in morbillis et
io [illegible] est indigesta et [illegible] in morbillis [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] uentosas et [illegible] [illegible] dig. [illegible] dig.º sit [illegible]
et isti ponunt [illegible] uentosas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
dig.nis sed male faciunt [illegible] [illegible] esse [illegible] uirtus et si uirtus
[illegible] et [illegible] morbilli hic saluatur [illegible] si sint morbilli cum
debili [illegible] ut [illegible] moriuntur et io si uirtus sit fortis [illegible] impedias
[illegible] morbillos et quod [illegible] sit [illegible] et [illegible] [illegible] expellens

nota pro cura morbillorum.

ut reliquum materie digerant, urina facit crisim et [illegible] in die cretica
et quod sint signa dig.nis et reliquum [illegible] conditiones, hic medicus p[illegible]
quod fiat crisis et non impedias eam, sed hic medicus sit [illegible] quod
fiet reuidiua et Gal. in pº de diebus creticis cap. 5º dt. signum certum
quod sit simus [illegible] quod non fiet recidiua est quod fiat in die cretica
et hic fere semper non fit recidiua et non [illegible] quod si fiat crisis [illegible]
in die cretica [illegible] reuidiuent [illegible] et recidiunt si desit alie 6.
conditiones [illegible] [illegible] quod si in die cretica fiat crisis cum aliis 6 conditionibus
requisitis hic non recidiuant, et dt. Gal. sig.m [illegible] [illegible] et certius
[illegible] [illegible] quod crisis [illegible] ad salutem est si precedant signa digestionis
[illegible] de crisi 3ª ubi computat omnes 6 conditiones sic positas dt. quod in finitis
crisibus interfuit et [illegible] uidit aliquem esse mortuum in quo [illegible] fcta
crisis materia existente digesta et ista est fort.ma [illegible] sup qua fundant
op.nes [illegible] sup quod [illegible] an signa [illegible] sint certiora quam signa dig.nis
3ª [illegible] est quia [illegible] Hypp. que [illegible] et indicata [illegible] [illegible], cum
si non fieret crisis et non esset fcta sed esset futura fieri p. signa [illegible]
[illegible] an hic totum opus [illegible] permicti. et [illegible] quod sic quia si crisis cog.nis
quod natura p[illegible] [illegible] sup materias pers[illegible] faciet crisim [illegible] si [illegible] die [illegible]
sit alba lenis et equalis, hic in [illegible] fiet crisis [illegible] dt. Hypp. et hinc
terminauit et ad salutem et io Hypp. demisset et [illegible] ut [illegible]
[illegible] integre, dico quod et quod [illegible] die egrotus [illegible] iudicia [illegible] esse
in [illegible] ad salutem [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] cum [illegible] [illegible] experiendus [illegible]

[illegible] et provocandi [illegible]

[illegible]

[illegible] crisim [illegible]

[illegible] crisis, et [illegible] de recidiva [illegible] crisim [illegible] qn. fit in die [illegible] gn. sit manifesta crisis

[illegible] suspitio de recidiva [illegible] crisis est [illegible] gn. sit crisis completa

[illegible] gn. sit crisis salua

[illegible] et [illegible] crisis [illegible] gn. sit crisis certa

[illegible] gn. sit crisis iudicata

[illegible] et postea [illegible] se crisis sit bona [illegible] Gal. [illegible] et sentit [illegible] ad bonum [illegible] ad malum, et [illegible] crisis [illegible] perturbatio [illegible] sicut sub iudicio ut qui est in carcere stat in iudicio [illegible] iudicetur de morte [illegible] salute [illegible] iudicium [illegible] crisim [illegible] doctores sumat pro [illegible] vel pro separatione vel pro [illegible] vel pro aggregato ex [illegible] crisis [illegible] 13.° [illegible] in [illegible] particulare et crisis [illegible] fit [illegible] immaterialis [illegible]

Lectio [illegible] ordinaria

Quaeritur [illegible] crisim [illegible] et de hoc [illegible] crisis [illegible] vel pro [illegible] vel pro [illegible] vel pro aggregato [illegible]

[illegible] se intromittat [illegible] et [illegible] crisim [illegible]

[illegible] sit febriens [illegible] febre [illegible] cholerica [illegible] et tollat [illegible] febris [illegible] se intromittere quo ad [illegible] febrem et quo ad [illegible] et sic [illegible] Hipp. quae indicant et indicantur

Cur urina aliquando in morbis varia appareat

[illegible] hec sit [illegible] que ad [illegible] [illegible] [illegible], dico quod fluxus est hoc et sedat
casus et quod removeat tota [illegible] febris sed dico quod non apparuerunt
in eo signa digestionis [illegible] [illegible] et non dico quod nulla [illegible] ap-
paruerint signa digestionis [illegible] [illegible] [illegible] etiam [illegible] [illegible]
dicendum quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] apparet digesta et quandoque
adhuc in aliquibus diebus apparet digestio et in aliquibus non et sic [illegible]
non est crisis completa, [illegible] [illegible] crisim completam [illegible] [illegible] [illegible]
est remota et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible], dubium est an in [illegible] [illegible] [illegible] crisim [illegible] fieri [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
operatrix medicus vero minister [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
fieri crisim et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] medicamentis [illegible] [illegible] [illegible] nisi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et in de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], et [illegible]
medicus et [illegible] [illegible] sunt [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible] medicus sed [illegible] [illegible] hoc facit [illegible] [illegible]
sit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] hoc [illegible] [illegible] [illegible]
ad suum locum, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
aliqua [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] medicus est minister [illegible]
impedimento ut in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et alia [illegible]
faciendo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] carnes, [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] medicus est minister, [illegible] [illegible] [illegible] digerit
et [illegible] [illegible] tegni [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] et [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]
aliqua pars et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] hoc fluxus [illegible], et [illegible] in [illegible] natura
solus [illegible] et medicus est minister, sic in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] perfectam
crisim et medicus [illegible] esse minister. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] ut alio modo [illegible] [illegible], [illegible]
regimen quod non debet sibi aliquid dum fit crisis, et natura fieri perfectam crisim
[illegible] quod [illegible] omnibus impedimentis hoc [illegible] fieri sine medico, quod
non faciat perfectam crisim hoc est quod materia est digesta et virtus expulsiva
stimulatur et expellit, sed hec sic quod materia est multa et digestio [illegible]
hoc stimulat naturam et [illegible] expellet [illegible] et [illegible] quod est pauca materia, tunc
virtus non stimulabit ab ea et [illegible] [illegible] non expellet et [illegible] fiet
crisis imperfecta, [illegible] [illegible] quod crisis uno modo fit sine [illegible] [illegible] quod virtus
stimulatur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] crisis, alio modo fit crisis non
sine [illegible] sed [illegible] et hoc esse quod est parata materia, expulsioni
et [illegible] [illegible] quod virtus non sit stimulata, [illegible] parva pars que restat
[illegible] non stimulat, [illegible] quia iam est parata expulsioni [illegible] expellitur
quia impressa est ibi forma ea quod est parata expulsioni et [illegible] [illegible]
crisis fit unica expulsione, an non possit fieri crisis [illegible]

nā peccantis est faciendi [illegible] ad est pers.a [illegible] q est [illegible] tota
nā, tūc [illegible] q erat tota nā, nō [illegible] expellere q [illegible] restituit
nisi [illegible] erit et [illegible] expellere illam q.o facit crisim pers.am hec
est Avg.nis [illegible] et est [illegible], et tota [illegible] restituit [illegible]
euacuatione [illegible] restituitur [illegible] euacuatione [illegible], [illegible] erit
tota nā, erat [illegible] sed illa pars que restituitur
q̄d [illegible] est [illegible] expulsione, et sic nō est [illegible]
q tota [illegible] restituitur [illegible] que restituit [illegible] restituit
[illegible] facit
crisim [illegible] crisis [illegible], in
ea die [illegible] et si nō
[illegible] regiminis [illegible]
[illegible] ubi loq.r
de [illegible]
[illegible] in die [illegible]
[illegible] complet
crisis [illegible] ad [illegible]
euacuat.r, [illegible] al opones
dies [illegible]
in qua dies [illegible] crisim [illegible]
[illegible] crisim [illegible]
[illegible] dies [illegible] est critica
q [illegible]
et [illegible] est [illegible] crisim [illegible]
poterit [illegible] de [illegible]
sed dēt [illegible] spirit
fr̄e sudores et deficit, [illegible] et sic [illegible] tu,
[illegible] eius i q nā est [illegible] in hora eius [illegible] critica
et [illegible] regiminis [illegible],
q tūc q dies ille erat [illegible] critica [illegible], [illegible] per
suas oppones [illegible] per sē crisim [illegible]
regiminis [illegible] ut [illegible]
egr.do de [illegible] salubris, [illegible] egr.nes
que [illegible] salubres [illegible] et nisi medicus ageret, [illegible] essent
mortales, [illegible] de [illegible] Aliqui sunt
egr.nes mortales ut [illegible] epilepsia fortis ut spasmus
de sicc.te [illegible] sunt absolute mortales aliqui sunt mortales [illegible]
que fieri dēnt et si fiunt [illegible] sunt salubres et isti de se
[illegible] salubres sed ut q nā est [illegible] in q [illegible] peccat in
mult.ne, ut q uirtus est debilis ul q est [illegible] hic moritur.

ut [illegible] sanguinea, si [illegible] fuerit [illegible] futura mortalis fiet salubris et si tu [illegible] per [illegible] salubris [illegible] sunt [illegible] q. [illegible] cum ergo [illegible] Medicus [illegible] sint salubres hic iste sunt paucissimi, [illegible] salubris [illegible] fiet salubris si [illegible] que fieri debet, et si est [illegible] de [illegible] ma [illegible], ut si [illegible] tunc [illegible] ne fiat [illegible] sup[er]abit sed [illegible] remouebit [illegible] uerificatur de [illegible], sed non de [illegible] solutum [illegible] medicus [illegible]

Aphor. 21.

[illegible] ducere [illegible] Hyp. [illegible] Aphor. [illegible] sunt [illegible] tract[at]u de humoribus sed [illegible] Aphor. [illegible] in eo l[oc]o sequitur digesta medicari et [illegible] de humoribus est ordo conuenientia sed [illegible] indeterminata [illegible] ducere [illegible] repit [illegible] ducere [illegible] loca conuenientia [illegible] repit [illegible] ducere, ut si in febribus [illegible] per [illegible] ventris, tunc hoc [illegible] quod ducere [illegible] per[ti]culas sed [illegible] talis [illegible] quod ducere [illegible] et d[icit] Gal. quod [illegible] ille ducere [illegible] sed non [illegible] sit [illegible]

Credo q[uod] hoc d[icit] propter materiam furiosam.

[illegible] non dico [illegible] non [illegible] est [illegible] sunt [illegible] que est in motu [illegible] loca [illegible] hic [illegible] in motu hic est Aphor. sequens, [illegible] digesta [illegible] et [illegible] est [illegible] in motu, et [illegible] hic [illegible] quod sunt ducenda et [illegible] et non part[icul]ariter ut [illegible] de ma[teria] digesta sed hoc [illegible] est [illegible] si sit furiosa [illegible] si sit in motu, et [illegible] hoc sit [illegible] ubi dicitur [illegible] fiat medic[atio] et [illegible] non est digesta [illegible] est in motu aliquando [illegible] ma[teria] digesta [illegible] ducere [illegible] loca conuenientia sed [illegible] in pleuresi [illegible] hic sic est locus disconueniens [illegible] dico q[uod] non est [illegible] repit ad [illegible] absolute, hic ducere [illegible] ad loca conuenientia [illegible] in pleuresi et [illegible] Aphor. iste est [illegible] et si [illegible] ducere [illegible] est digesta [illegible] est in motu, et [illegible] ducere [illegible] repit, si locus ille sit [illegible] conueniens, [illegible] non [illegible] et [illegible] non tentet [illegible] et ma[teria] est digesta [illegible] ventris; et sic [illegible] q[uod] si [illegible] non tentet, tunc [illegible] fieri euacuatio, Gal. in [illegible] d[icit] [illegible] declinatio [illegible] quecunque fuit [illegible] euacuanda que sit talis [illegible] fiat [illegible] non facta est sed non est [illegible] quecunque [illegible] sit euacuanda hic

ducenda per loca convenientia [illegible] est [illegible] dicit fieri evacuatio et alia
est [illegible] humores, et stomacus intestina vesica matrix [illegible]
sunt loca convenientia et [illegible] et palatum si fieri debet fluxus sanguinis
ut [illegible] sit in capite et de fluxu sanguinis [illegible] fiat [illegible]
et per [illegible] fit [illegible] sed si materia sit in epate per [illegible] i. per
secessum ut per stomacum i. per vomitum ut per urinam [illegible] ut [illegible] est [illegible]
cat ad cor, et si materia [illegible] per urinam [illegible] in [illegible], ut si
materia [illegible] per secessum [illegible] per [illegible], sed si materia moveret [illegible] versus
cor [illegible] et in summa omnia que sunt evacuanda ut ista sit
digesta [illegible] materia [illegible] ducere [illegible] oportet per loca convenientia
[illegible] de materia [illegible]. [illegible] de locis [illegible] convenientibus si materia est
in parte [illegible] epatis [illegible] per secessum [illegible] in [illegible] gibbosa [illegible] per urinam
2° de [illegible] ad [illegible] dicit [illegible]
in parte [illegible] per urinam sed in [illegible] et [illegible] medicinas
solutivas, [illegible] cap° [illegible] si materia est [illegible]
[illegible] per urinam sed si sit [illegible] et [illegible] si sit
grossa [illegible] per secessum [illegible], aliqui [illegible]
[illegible] epate [illegible] si [illegible] fortis [illegible]
[illegible] loca [illegible] sunt [illegible] convenientia [illegible] ulceratio
[illegible] supponunt [illegible] ducere oportet [illegible] que sunt
evacuanda et [illegible] et [illegible] si debet [illegible] evacuatio [illegible]
sit fortis et [illegible] sit salubris [illegible] Hypp. [illegible] sit facienda evacuatio
et [illegible] materia debeat esse digesta, [illegible] hoc est esse [illegible]
[illegible] est digesta, et [illegible] intestina sunt ulcerata [illegible] sunt loca
convenientia, [illegible] fortem ut fiat [illegible] in pleuresi [illegible]
latere, si undecumque natura repit et in [illegible] debet fieri eductio per eandem
partem sed in pleuresi cum est dolor [illegible] ad eandem partem [illegible] natura
[illegible], in [illegible] tractatu de humoribus ubi [illegible] et [illegible] aphorismum dicit calor corporis
[illegible] humores [illegible] nisi aliquid supabundat humorem et dicit [illegible] humores
undecumque natura repit inde ducere oportet per convenientia loca et dicit nisi
longinqua maturitas [illegible] quia maturitas [illegible] ut [illegible] vel alibi
[illegible] ducat [illegible] vult dicere, [illegible] sit apostema [illegible] melius est [illegible]
exterius aperiatur et sic [illegible] esse in aliquo loco adeo [illegible] est
[illegible] aperiatur intus et sic Hypp. [illegible] et vult [illegible] hic [illegible]
[illegible] digesta et [illegible] est vera [illegible] aphorismi de quacumque materia ut digesta
ut non [illegible] sit furiosa sed in pleuresi natura ipsa tentat
per unam partem [illegible] hanc per eandem viam fiat ipsa evacuatio [illegible]

Lectio 55a ordinaria

Aphor. 22 Digesta medicari [illegible] in hoc aphorismo Hypp. vult declarare [illegible] medicus debet
materiam evacuare et dicit materia existente digesta debes medicari i. uti medicina solutiva

evacuatio [illegible]

[illegible]

[illegible] ut non [illegible] digerit [illegible] membra [illegible] dig.° [illegible]

[illegible] et [illegible] expulsiva [illegible]

[illegible] nichil [illegible] expellat [illegible]

[illegible] et [illegible] magnitudine [illegible]

[illegible] ad hoc [illegible]

[illegible] urinas [illegible]

[illegible] non moveat [illegible]

neque [illegible] cum ma est [illegible] cu ma est

[illegible] solutiva et [illegible] in dictis [illegible]

[illegible] punctus debet esse ibi, d. post [illegible] cruda, [illegible]

q. cruda [illegible] neque pharmaco neque [illegible] movenda [illegible] posset

[illegible] digesta evacuet [illegible]

digesta evacuari debet, [illegible] cruda [illegible] p. evacuari et [illegible]

[illegible] non [illegible] regiminis [illegible] digestiva et [illegible]

cruda eget [illegible] non debet moveri aliqua [illegible] et idem [illegible] de

[illegible] loco [illegible] si ma cruda moveat et [illegible] venis

[illegible] ad [illegible] et si sit in [illegible] venis [illegible] ad membra

neque in [illegible] si est cruda [illegible] est in [illegible], ma frigida grossa

flegmatica [illegible] ma cruda [illegible] et aliquando est ma quae non est digesta sed

non est cruda, ut ma [illegible] in [illegible] est [illegible] et [illegible]

non est cruda, in [illegible] sit [illegible] et [illegible]

[illegible] non digestiva [illegible] expulsivam, [illegible]

q. ut est cruda [illegible] non cruda ut [illegible] utrumque modum

L [illegible] d. non cruda

et d[t]. nō crudā neq[ue] in p[ri]nc[ipi]o, d[t]. q[uo]d digestu i. parata ad pulsione et nō cruda
medicarj; cruda [illegible] nō moueas, sed neq[ue] in p[ri]nc[ipi]o et hoc d[t]. pp [illegible] nō [illegible]
que [illegible] nō est cruda ut est m[ateri]a coll[ectio]. in p[ri]nc[ipi]o, et nisi sit furiosa i. nisi
moueat ab uno membro ad aliud [illegible] cū [illegible] neq[ue] in p[ri]nc[ipi]o. itaq[ue] ea
[illegible] s. nisi sit furiosa de[bemus] purgari expellis uerbis s. neq[ue] in princ[ipi]o.
et nō de[bemus] purgari [illegible] nō cruda, [illegible] cruda modo est furiosa
et [illegible] nō est euacuanda, [illegible] quo nō est furiosa, et [illegible] sunt Apho[rismo]rum
et alios Apho[rismos] [illegible], [illegible] omnj euacuandj facienda, possemus alio
m[od]o [illegible] diuisionem [illegible] alia est digesta et alia nō, et si mouetur
[illegible], et perf[ecte], tunc [illegible] moueas et si nō mouet perf[ecte], tunc moueas tu,
et si est digesta et nō mouetur, [illegible] tunc moueas tu, cū medic[ina] solutiua
q[uia] est indigesta [illegible] est in motu [illegible] et si est in motu moueas et si
[illegible] est [illegible] nō moueas, [illegible] p[rim]o [illegible] p[er] m[ateri]a[m] furiosam Hypp.
et Gal., [illegible] p[er] m[ateri]a[m] furiosam, m[ateri]a[m] esse in motu, itaq[ue] [illegible]
moueat ab una parte ad aliam [illegible] ad [illegible] ad faciendum
[illegible] aliquod, [illegible] medicj in p[ri]nc[ipi]o febrium [illegible] et [illegible]
[illegible] m[ateri]a[m] furiosam [illegible] intelligo q[uae] mouet[ur] [illegible] multa, d[icitu]r et
furiosa et q[uae] nō mouet[ur] [illegible] uenenosa est furiosa et q[uia] esset
[illegible] ut si sit [illegible] contra [illegible] membris [illegible] et uocatur furiosa
[illegible] furiosam, q[uia] sic mouea[tur] [illegible] sit [illegible] Gal. neq[ue]
[illegible] Auic. [illegible] dicit quest[io]n[e]m Auic. [illegible] d[t]., si m[ateri]a
[illegible] mobilis, tunc ante dig[estionem] euacuet, sed est [illegible] in [illegible]
[illegible] cap[itul]o 7[o]. ubi [illegible] m[ateri]a est plurima [illegible] [illegible]
membro ad membrum, [illegible] cuj aut m[ateri]a est [illegible] quod mouet
[illegible] de membro ad membrum, q[uia] si d[icitu]r [illegible], mobilis, [illegible]
esset mobilis [illegible] m[ateri]a q[uae] [illegible] est [illegible] et [illegible] m[ateri]a est mobilis
et [illegible] uolt d[ice]re m[ateri]a[m] que mouet, et Auic. [illegible] in cap[itul]o de [illegible] putridis
in [illegible] nō euacuens ante dig[estionem], cuj aut est plena mobilis, euacuet
q[uia] cum m[ateri]a mouet et m[ateri]a [illegible], [illegible] sed si est
[illegible] sit [illegible] talis m[ateri]a, tunc [illegible] Auic. nichil ualent
q[uia] [illegible] natura nō [illegible], et p[rim]o de Crisi cap[itul]o 9[o]. ubi citat [illegible] Apho[rismu]m
Gal. et q[uo]d [illegible] in colūna [illegible] Hypp. d[t]. nisi m[ateri]a sit
furiosa et p[er] furiosam m[ateri]a[m] [illegible] i. q[uae] mouetur ut [illegible]
[illegible], et [illegible] est furiosa [illegible] euacuatio [illegible] sit in
[illegible] facilius [illegible] si est [illegible] et [illegible] quasi [illegible]
digesta [illegible] separauit eam ab alijs et [illegible] Gal. per furiosam m[ateri]am
[illegible] eam que [illegible] mouet et d[icitu]r in hoc [illegible] m[ateri]a est quieta
nulla m[od]o eam moueas, et tn̄ isti medicj d[ice]nt p[er] m[ateri]a[m] furiosam [illegible].
m[ateri]a[m] multam et si nō moueat et sic et m[ateri]a[m] multam [illegible] et
crudam uocant isti medicj m[ateri]a[m] furiosam q[uia] est p[er]iculū pp tale m[ateri]a[m]

et hic [illegible] istos [illegible] mat. in morbis [illegible] furiose et [illegible] d. Ypp.
multe [illegible] sunt furiose [illegible] d. ipsum Ypp. in acutis [illegible] [illegible]
et ista duo dicta nō pnt saluari ab istis medicis, vos dicitis [illegible]
euacuatione [illegible] sed ista [illegible] impugnabitur infra, et q. pro
aphor. xx. et Gal. vocat mat. furiosam cum est in motu, [illegible] q.
sic vult Gal. de mā furiosa (et alia mat. q. nō est in motu ut sit paulta
vel venenosa nō euacues in princ.) [illegible] et Auic. in p.ª q.ᵗⁱ in cap.
de cura putridar. in quale ubi idem vult Auic. et d. cum mā sit plurima
et mobilis opz. q. euacues eam qa nō est [illegible] mat. ut d. et in
9.ᵒ 29. infra ipse Gal. et Auic.ª [illegible] qr mā malis debeat euacuari
qa hic mā tenat mouere [illegible] et to [illegible] eam, isti dnt cum mā est
malis et permut. de membro ad membr., et sic loqut disiunctiue
et valet q. Auic.ª d. ibi [illegible] mā plus de causis [illegible] in princ. sed
Auic. loqt copulatiue s. cum mā est multa et [illegible], et probo q. debeat
stare copp.ᵉ nā vī q. subiugit est talis s. qa mā est in motu et [illegible]
nā tenat eam expellere, et si tu d. q. est multa et [illegible], sed reddas
rones qr debeat euacuari mā multa [illegible] nō mouat. et sic [illegible]
non pōt adaptari mat. q. est multa et [illegible], et d. Auic. multa et
mobilis qa pōt ee [illegible] q. monet et parua ad [illegible] nō debes ipsam
euacuare, nā n. non eget medicamine [illegible], nisi [illegible] a, mā
d. Gal. [illegible] mā [illegible] p. [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] pōterit
euacuare, et [illegible] d. cum mā est multa et [illegible] mauet [illegible]
euacues, [illegible] p. [illegible] [illegible] idem ubi [illegible] d.ᵒ si [illegible] q. multe
[illegible] mat. [illegible] [illegible] cum euacuatis [illegible] d. [illegible]
fuerit multa et furiose mat. et sic d. [illegible] et [illegible] et. Auic. [illegible] multa
addidit Gal. et Ypp. [illegible] et Gal. et Ypp. [illegible] [illegible] [illegible]
4. p. cap. 23.ª et ille [illegible] nō est bene intellectus et a, Gal. in 9.ᵒ 29.
in p.ª par. sumpsit illud qd d. ibi Auic., d. Auic. Gal. vult q. in
cronicis semp [illegible] [illegible] et in acutis et [illegible], si sit [illegible]
mā, sed si sit in motu [illegible] euacues [illegible] dig., cum aut [illegible]
ut mā supet vir. [illegible], hic melius est euacuare si [illegible] sunt [illegible] et
ypocondria nō sint tensa [illegible], isti qui [illegible] [illegible] [illegible]
docuit q. [illegible] euacuari [illegible] sumpsit, cū aut [illegible] [illegible], [illegible]
sit in motu mā ut sit [illegible] [illegible] euacuess [illegible] qa in [illegible] acuta
est [illegible], et sic in [illegible] acuti [illegible] [illegible] Ypp. in Aphor.ᵒ 29.
sed Auic. vult idem qd d. Gal. in 9.ᵒ 29. et [illegible] et cū [illegible]
loqt et de mā in motu et nō de mā in [illegible], et vult dic q. euacuas
sed nō semp, nā si mā nō sit grossa et nō sint tensa ypocondria
tūc euacues et est eadem [illegible] quā d. Gal. in 9.ᵒ 29. et citat Gal.
Auic.ª ibi, [illegible] q. sit ista qr [illegible] mat. furiosas, int. ea q. actu mouet

[Left margin:] [illegible] cap. 2

[Left margin:] nisi ypocondria sit tensa

et nō ꝑ mult.ne neq ob univers.te neq ob aliā rē euacues in ꝑnc.o nisi mā sit in motu sed et q sit in motu nō semp euacues, nā si essent magna impedim.ta nō euacues et ista est decisio ut q sint hypocondria tensa &c, et sic solues q. loca Avic.e ad pbandū q ꝑ mās furiosas int.ur ea que actu mouet, et io a. ꝑnc.o nō dent medicine minoratiue, q. 1.a q.a regiminis d.t q medic.a data ante dies.nes plongat Crisim, q aut mā fleg.ca etiā q sit multa, nisi sit in motu nō debent euacuarj pposito, q. hz. Si dicat q.o uirtus supabitur nisi minoret, dico q si est multa et sanguinea ut q sit coll.ca ut melan.ca si uirtus cōstet tūc facias flias dum.o tūc eam ꝯsentiat et io concedo q est tūc minoratio sed cū flia et in mā melan.ca qa et est admixta aliqd sang.nis si mā sit multa et fleg.ca et nō det medic. nā r.o de ing.o 3.o et et p.q. in cap.e de cura sincopalis humorose ubi ꝯsupp.it q sit febris a. tanta mā mult.ne q quasi suffocat et p.a r.g.la in tali cura est q nō fiat euacuatio, si in- cogitauerit tam ꝯ medic.a tūc peius fit, et sic non pōt fieri minoratio sed tūc solis fricationibz et ieiunijs curat qa flegma est apta conuerti in sanguinem, sic inquit ꝑmenides. Sos qui dant minoratiua, Gal. 4.o de tuenda sanitate ubi d.t mā cuius est cruda fleg.ca grossa nunqz eam euacues qa mā illa que est ultra epar transet ad uenas paruas capillares epatis et tūc retinebit ibi et nō poterit intrare in eas uenas, et sic facit oppilationes et nō euacuabit eā, et impediet alias mās subtiliores nō transeat, ldez. inde flia doct.a p.a summa 3.a cap.e 2.o d.t ubi d.t si in aliquo sint signa plenitudinis et sit corpus solitū cadere in egr.nes aliquas, tūc uisa egr.ne statim euacuabo ut flia ut medic.a, sed si nō sit solitus, tūc uel ille obseruabit regimen debitum ut non, et si seruabit regimen debitū tūc solo ieiunio uel fricationibz curabo eum, et si nō seruabit debitū regimen, tūc euacuabo et si humores sint melancolici euacuabo flia ut medic.a et si sint fleg.ci anteqz incipiat egrotare p. aliq.a euacuatio illis fieri, sed cū magno timore et fiat talis variatio, sed postqz incepit egrotare nō euacuabo, q.o minoratio cū medicinis solutiuis nō est facienda nisi mā sit furiosa et nō semp adhuc, nā si uie nō sint parate, tūc nō facias eā euacuationem et qn mā est fleg.ca nō sunt parate uie et si qn mā est furiosa et uie nō sint parate nō euacuas q.o multo minus euacuabis si materia sit multa et nō sit in motu &c

Lectio 56. ordinaria

Gal. in 9.o lr̄i Apfor. p.o decl.ait qd ꝑ medicarj int.it i. uti medic.a purgante, 2.o qd ꝑ mās furiosas int.git i. eam que est in motu et post Gal.s ponit sniās Apfor. q. s. qn mā mouet, hz eam euacuare, sed si nō sit in motu nō moueat cum medic.a neqz alio

ing.º donec m̃a nõ est digesta, m̃a qñ est digesta tunc n̄a sup̃fluitates expellit et iõ tunc Semus vir.tes coadiutrices et d.t q. 4.or sunt in aliis virtutes ut dixit ipe in comentariis de virtutibus n̄alibus, et in crisi n̄a expellit qd malum est n̄a separat qd malũ est a bono, et medicina trahit et deterius humorum d.t Gal.s et nõ trahit quemlibet humorem indifferenter ut multi dicebant, Vlt.a pars q. d.t multoties est q. m̃a non movetur de loco ad locum et sic p̃ furiosam m̃am intelligit que movetur si intelligeret p̃ m̃am furiosam i. m̃am multam, tunc nõ est raro m̃a furiosa immo fiunt egritudines de plenitudine ut plurimum, quia fere apud omnes medicos erat usus dare minorativa, sed sic Aphor. et est sequens ubi d.t in acutis egritudinibus raro et in principio.

Argumentum quod p̃ m̃am furiosam nõ potest intelligi m̃a multa

... est. q. hic modus practicandi, io ista est sua opinio salvet, p.º veniunt in hoc q. Hypp. p̃ m̃am furiosam intelligit nõ solum eam que movetur sed et eam que est multa ut esse ventosa ut intelligit m̃am qñ est in loco principali et tunc in omnibus dist ... dare medicinas minorativa in principio et io ista dicit q. furiosa dicit movendo m̃a qa semp est m̃a multa, et sic faciunt opp.tes ipsi Hypp. d.t Hypp. n. d.t multa uo nõ sunt furiosa, dixit q. hoc nõ. p. stare ... per m̃am furiosam intelligit solum eam que actu movetur, Alii dicunt q. modus practicandi eorum est s.m Hypp. et Gal.m qñ digesta medicari intelligit m de medicina eradicativa que .s. totam m̃am faciente egritudinem evacuet et sic q. .s. evacuet tota m̃a nõ debet fieri qñ m̃a est cruda vel est in principio sed nos damus tunc minorativa, dicunt isti et dicunt q. Hypp. d.t nisi sit furiosa, qa tunc damus et medicinas eradicantes sic dicunt isti, hec ista sit eorum glosa illorum tamen est falsissima, p.º nõ nõ. d.t Hypp. digesta medicare movere q. tunc quero qd isti p̃ movere m̃a ... si intelligit i. eradicare tunc est negatio qa ia dixit medicari et sic idem bis repliceret, si intelligit movere i. fricationibus balneo et exercitio, sed q. nõ nõ pharmacum solutivum quod tamen vis minorare agitat m̃am plusque et faciat frico et tamen tu dicis q. Hypp. d.t nõ movens m̃am et tamen tu das medicinas que movet m̃am, ... et clarius Gal.s in 9.º d.t qñ m̃a nõ movetur amplius tunc nõ moveat pharmaco neque alio ing.º sed an pharmacum illud minorativum p. dici aliud ing.m et dic et pharmacum illud est aliud ingenium et io verba Hypp. et Gal.s nõ p. adaptari. Hic distinximus, 3.º ista mihi ... d. tres q. que omnes sunt simpliciter impossibiles dicunt qñ m̃a est digesta tunc evacuetur cum medicina eradicante, qñ est cruda minoretur, 3.º dicunt qñ est furiosa eradicetur, q. p.m sit falsum pz. n̄a Gal.s in p.º de febribus ad Glauconem cum loquitur de cura q.re d.t expectes digestionem si vis evacuare et tunc nõ solum semel sed bis et quater des medicinas qa m̃a est rebellis et et q. tu expectaveris, totam et completam digestionem ad hunc in pluribus vicibus evacues, q. virtus nõ tollerat q.

tota illa materia evacuetur in unica vice et Hypp. et Gal. in 6a part. in Aphor.
27. et quod dicunt quando est magnum apostema suppuratio non fiat evacuatio tota
in unica vice quia tunc ille moriretur et quod tota illa materia sit digesta, et
ideo falsa est eorum propositio quod probatur in sequenti Aphor. ubi dicit ductiones ad dicit Gal.
quod in superioribus aphor.is nullas summus regulas de quantitate evacuationis. Hic
medicus sentit indicium quod materia peccat ut an collera ut alii humores, sed
an debeat evacuari debeat ut plures non scimus hoc nisi per Aphor.um sequentem
ubi dicit usque ad virtutis tollerantiam dicit n. et egri bene tollerent, et sic ut
tota sit digesta sit non quando evacuas facias evacuationem solum quousque virtus
tolleret, si quidem Hypp. et Gal. in hoc aphor.o dicta medicorum non loquuntur
de quantitate et tunc ex ponis de quantitate quod male exponis, probatur quod non
scies quod medicina illa evacuet totam illam materiam et etiam quod non scit quanta
materia peccet et sic quod non vis quod Hypp. te doceat materiam quod non potest doceri
certa rei quantitas nec verbo dici nec calamo scribi potest sed quod est virtus
sic evacuans et quousque virtus multam evacuationem tolleret et quousque non et ita
in eo Aphor. quod dicit evacuationibus ad summum et dicebat quod et usque ad
tollerantiam virtutis evacuetur propositio quod propositio sua quod est falsa, ... est
falsa quod materia cruda non est tota evacuanda, non dicunt ipsi quando materia est cruda
est furiosa quia ista et dicunt quod materia multa est furiosa, si quidem materia furiosa
per vos est eradicanda quod multa materia est eradicanda et tamen multa est
cruda nam ponas per casum quod ~~multa~~ materia cruda sit multa et tunc sequitur
hoc quod materia cruda sit eradicanda et sic materia cruda erit eradicanda
et non erit eradicanda et sic implicant contradictionem ista nam materia cruda potest
esse multa apud eos, 3o quod est magis falsa quia dicta ~~materia~~ furiosa evacuetur
eradicatur vel, si sunt furiosas id est multas nam propositio quod non tota eradicari
quia potest esse ... et ... materia hic moriretur, si ... per furiosam id est
quae movetur ... sit in pleuresi materia in motu, tunc non potes dare medicinam
quae totam materiam purget, nam non potes dare medicinas fortissimas elleborum
quam medicinam dat Hypp. et tamen illa medicina ... materiam non removet et eo
simpliciter falsum est quod materia furiosa debeat tota eradicari et sic ...
... includas ista expositione ... et ita ... est ... quod non sunt
simpliciter falsa et impolas, probatur clarius in sequenti Aphor.o Hypp. et Gal. in
quo dicunt quomodo medico usque ad sincopim evacuare ... tollerent
et tamen tunc non educit totam materiam, probo ... de ... in febre
sincopa cum putrida ubi fiat ... usque ad sincopim et ... stavit
febris ad ... in eo, probatur in acutis doloribus et in ... in
sequenti quod dicit fiat ... usque ad sincopim et tamen non evacuat totam
materiam, et sic si vos vultis totam materiam evacuare, tunc hoc est evacuare
plusquam ad sincopim, sed evacuatio ultra sincopim est evacuatio
ad mortem nam sincopis et mors pares erunt, probatur quod hos medicinas dator

in augmentum dosis in quantitate morbi nō tollit totam mām sed si vis evacuare opz. dare fortiores medic.as q2 ex quo dat in augmentum dosis et sic opz dare medic.as ultra gradus 3 qd excedit, et tunc hoc fre est interficere, Ult.o
p. ista ratio bona, sequeret q multum diminuta esset doctrina Ypp.
in hac p. par.la itaq docet nos evacuare solum evacuatione eradicativa d.t
digesta medicari .i. des medic.s eradicative et nō des eradicative qn est cruda,
et si sit furiosa tunc eradices sic exponunt isti, p.t dicas q esset insufficiens
qa nō docet modum q. fiat eradicativa evacuatio, Vos dicetis concedimus
sed Ypp. sic non loquit de omni evacuatione, sed hoc est ratio ma
docet Ypp. in hijs paucis Aphor.s oia q pnt doceri de evacuatione in
9.o 34. in 4.o regiminis ubi tx erat ambiguus, erat n. ibi duplex lra, d.t
ibi q.m.o opz evacuare ubi hoc sumit ab Aphor.is, et ni ne facit Gal.
l.m qui inscribit qls opz medicamentis purgare et q.m.o et qn et est tractatus
valde utilis, et tn nō dat alia reglas pro evacuatione ... quod sic
dicit d.t n. ibi qn longe sunt egr.tes tunc semp expectes ... si mā
sit acuta, tunc ut est in mota mā et tunc evacues, et si sit quieta
tunc expectes q sit digesta, et tn nō loquit de minoratione, et sic ibi
Gal. loquit solum de hoc ut d.t Ypp. et per medicam Ypp. et Gal. int.
ulr de omi evacuatione ut eradicet talis evacuatio ut nō eradicet, et an
eradicet ut non hoc est contingenter, et si mā est pauca, tunc eradi
caret et si sit multa tunc nō eradicaret totam, et sic p.rog.o nō ille
tract.us Gal. est diminutus, si int.tes ut dat isti, q.d q nō deant dari
medic.s ultra gradus 3 quia tolleret virtus ... Aphor.os iam
... et ... infra et hoc di ... ut tollat illa r.o sunt
alij q alio m.o defendunt hoc et dnt bene satermur qd d.t Ypp. sic
et Gal. q medicamentum simplex a, mā quantitate qn est digesta, evacuet
et qn est cruda nō evacuet alio m.o sed in egr.te pnt esse indicationes
contrarie in egr.te mali qd mā indicat de evacuatione hoc est si mā sit
digesta et si sit cruda nō evacuet sed si sit multa tunc indicat
de evacuatione et si sit pauca tunc nō opz q evacuet, et sic stat
dnt isti sntia Ypp. qa nō illa multa. p. vincere vir.tes et dnt
isti si multa sit mā et cruda, tunc qd ... illud determinas
... et si vincit mult.do tunc evacuet, si nō vincat mult.do
sed cruditas nō evacuet, ... sit. sumit et indicatio
iste modus v.i nō p. stare, p.t sequitur q Ypp. nō dat doctrinam
claram et relinquit nos in ambiguo qd. n. sciam ego qd faciam
cum mult.do indicat de evacuatione et cruditas nō indicat de eva
cuatione, et io dixi si mā sit multa ut coll.ca ut sanguinea
ut melancolica tunc indicat de minoratione, sed cum talia dēt fieri
talis minoratio, et tunc est alius modus minorandi q2 p. medic.as

P. qlibs. medic.a hēt suam dosim et tunc contingeret p. q una medic.a nō evacuaret totam mām et tunc oporteret augere dosim sed hoc est malum et contra 4. p.i cap. 3.o ubi d.t q melius est infra subsis tere q2 excogitare evacuare qa hz. par. de mā rest.at tn nā. p. illud per seipsam evacuare ...

et si mã sit multa et fleg.ca tũc ieiunijs et fricationib. mã illa minoret

si n. uteretis tũc medic. mã illa iret ad uias epatis et illas opplaret

ℛ. in 9to ꝫq. infra dt Gal. qr dt in acutis, dt Gal. q hoc dt qa in

cronicis nuq̃ det in pnc.o dari medic.m sed si rẽne multũ nuq̃ det

medic. dari quam et in cronicis nõ p. dari medic.a in pnc.o et si in

cronicis semp expectat digestio, et si sit acuta tũc si est in motu

mã moueatis in pnc.o sunt alij qui dnt q int.r hoc mõ sntia

Ypp. q. s. uera est sntia illa sed nõ nũc sed erat uera tpre Ypp.tis

sed nũc nõ est uera qa apud Ypp. nõ erãt medic.e nisi fortes ut ellebor

et sim. sed nũc est cassia et manna q sunt medic.e nõ fortes, si

int.us q det in pnc. v.g. cassia q solũ leniat intestina et nõ mt.

mãs intra uenas spirituos tũc hoc et concederet Auic.a, et Gal. concedunt

n. in pnc.o tamq leniat uentrem et q prouocat sudorem, sed tamen

nõ est q in pncis. nõ det medic.a qa moueret mãs et comprimet digem

et Ypp dt pharmacari i. uti medic.a solutiua, isti Aduersarij q. uidet

rõnes fort.ias ad dubitãdũ et dt tũc concedis ostinato et Gal. q det cassia

et tũc dant isti nuq̃ in magna qntit.e cassias, sed q. qa medic.a

illa in qntit.e certa mouet et mãs intra uenas sp̃ritualis. de cassia

det dare usq ad. x. ℥. ul usq ad. xij. ℥. et si datur i maiori

qntit.e ℥. tũc nõ fiet magna eductio tñ fiet magna acuitio et

senaq. nõ nimis purgabit et exper.a compertũ est q dentur

medic. in tanta qntit.e debilit et nõ in maiori neq in minori

qa in minori qntit.e nõ euacuant et in maiori qntit.e sederẽt et sic

est de cassia si exhibeat in maiori dosi quã. xij. ℥. xx.

et nõ leniunt uentrem nt. istorum, prouocat ubi urinã potius, tam in pnc.o

et in ... putridarum in qnli [illegible] petitis ab Auic.a

et isti ... ell.rius de Sebesten in pnc.o pro nutritatiuo, sed

in ell.rio est scamonea et tñ fortiori medic.a n. esset tpre Ypp.is

erat ellebor et scamoneas ut p3. ... in 2.o regiminis

et sic tu das scamoneam que est fort.ma, sed dices, dabo in

diminuta dosi et sic dupli. sit ... Ypp. ... nõ det in

completa dosi, sed q. ut est diminuta dosis et ...

adeo ... mas, et tũc peccas, sed si datur in quantitate

q moueat mãs et nõ educat et tũc deterius fiet, in 2.o regiminis

... dt dari medic.a in acutis est periculum, nuq̃ nõ

egnoscis ... et forti medic. mouebit et nõ educet

et tũc hoc est malum et tu nõ opj dre dabo in completa dosi

uel diminuta qa opj. hoc regulare 2m tolleratiã uir.tis, uos

dicetis an p. dari medic.e alię, dico q si medic. illę non

agitent mãs q tũc hoc concedas sed si uis dare in tanta

Gal. 1o. meth. uidit dari cassiam purgan humorem proprius et tñ tũc

talis.

grossities quoniam tunc non gerdit, et minus malum est in corpore completa, dare
medicamina que .s. moverent et educerent quam in diminuta corporis dare, ubi
moveant materiam et non educant, dubitatio consideranda maxima est contra Galenum
qui dicit si materia sit cocta tunc neque medicina neque alio ingenio moveatur, sumamus
sic quando fit febris ut a collera ut a sanguine, et tamen non esse furiosa
tunc in dicis est cocta materia quoniam neque pharmaciam neque alio ingenio tunc moveant
quoniam neque et sic fit flebotomia quoniam neque potest fieri flebotomia nisi quando materia esset in
motu, quoniam Hypp. sic negaret flebotomiam in materia non furiosa, et vellet quod
solum in materia furiosa fieret flebotomia, et tamen dicit acutas passiones flebotomari
in textu 17. 4 regiminis, ista est una maxima dubitatio, non minus impedit
digestionem et flebotomia movet humores quoniam cum, si nos consideremus dictum Galeni in
hoc 9to dicit per materiam furiosam intelligit eam que [illegible], evidenter
moveant evacuent sed cum ista quod moveat [illegible] fuit ad faciendum
alia tunc in hoc casu nec per sarcinam nec alio ingenio moveremus neque et
flebotomia et sic hoc decet Galenum in 9to methodi materiam [illegible] movebat
et iam firmata est non in tunc flebotomia ut medicina [illegible]
.n. apatis non conveniunt medicamina neque flebotomia et cum hoc sunt quasi corpore
sit a, materia quod non prius movebat quod tunc [illegible] flebotomia diminuit
et tunc flebotomia non facit magnum motum et eo non impedit digestionem, sed
medicina solutiva omnis calida est et eo movet et febres, de una
nositate participat omnis medicina, et in debilitate virtutis omnis
medicina [illegible] agitat fortiter medicina et [illegible] humores ab
invicem et flebotomia mediocriter facit [illegible]
sic [illegible] retardant crisis
per [illegible] medicina, et eo [illegible] flebotomia, acutarum
passionum [illegible] et eo [illegible] Galeni est
clarum, et [illegible] Hypp. qui dicit [illegible] moveramus
non cruda, 4. [illegible] et frictiones
et exercitium et balnea in [illegible] non conveniunt [illegible]
sed de flebotomia non loquitur sic Hypp. [illegible] flebotomiam
in hoc Aphorismo [illegible] flebotomia [illegible] medicinam
neque balnea neque alia, [illegible] in epidimiis [illegible] Hypp.
in egris quos ibi describit, in nullum [illegible] flebotomiam [illegible] fecit
flebotomiam in illis nisi de [illegible] pleuritico, dicit Galenus credo quod
Hypp. [illegible] flebotomiam sed non dicit de flebotomia quando in dixerit, [illegible]
passiones flebotomabis et eo ipse Hypp. [illegible] datam
et in dolore ascendente in [illegible], in textu 20 in primo regiminis [illegible]
flebotomiam 4 [illegible] hypocondria [illegible] et ibi [illegible] concedit flebotomiam
nisi haberemus textum illum xi. 2. regiminis, haberemus difficultatem [illegible]
.s. in hoc aphorismo excluderentur [illegible] flebotomia et sic materia cocta

cum quando in principio possumus
uti flebotomia sed non possumus
uti neque medicina alijs ingenijs
et causa est quoniam flebotomia .s. non
minus movent quam alia
ingenia sed flebotomia educit
et sic materia restat alle
viata tamquam a sarcina
alia ingenia movent sed non
ita evacuant, .s. et alia
evacuant tamen non ita eva
cuant ut faciunt alia
ingenia etc.

Vide et textum 19
4o regiminis

expon[ere] in acuta eg[ritudi]ne et fieri p[er] fl[ebotom]ia, et sic Ap[horismu]s iste excipit medic[ament]um et o[mn]ia ingenia excepta sola flebotomia etc.

Lectio 57ª ordinaria

declaravimus heri q[uod] s[ecundu]m Hypp. et Gal[enu]m m[ateri]a no[n] est evacuanda nisi sit digesta ut sit in motu et q[uod] p[ro]pter m[ateria]m furiosam int[elligi]t eam q[uod] movet et sol[et] h[abe]tis in hoc 9º et in q[uar]to p[rimi] 4ª par[ticul]a ubi d[icitu]r q[uod] m[ateri]a turget q[uan]n movet[ur] de loco ad locum et idem d[icitu]r in r[egimine] 9º 4ª par[ticu]le et idem d[icitu]r in tract[at]u quos op[orte]t medicam[en]to purgare et q[uan]n et l[ibr]o de crisi 9º idem d[icitu]r sed 9º t[ex]to p[ri]o q[uar]ta par[ticu]le et cap. 9º in l[ibr]o de crisi ad confirmat[ione]m huius adducit Hypp[ocrate]s in l[ibr]o de re[gimine] in 4º regiminis acutor[um] ubi d[icitu]r quicumq[ue] inter initia etc. et est diff[iculta]s q[uonia]m int[elligi]tur ille t[ex]t[us] 4º regiminis, n[on] n[isi] Gal[enu]s 9º p[rim]o 4ª par[ticu]le et p[rim]o de crisi 9º adducendo t[ex]tum illu[m] ad hoc q[uod] q[uan]n m[ateri]a movet[ur] tu[n]c evacuet[ur] sed q[uan]n est iam firmata q[uod] tu[n]c no[n] moveat[ur] nec medic[amen]tis neq[ue] alio ing[eni]o, et sic vr expo[n]ere Hypp. ibi loquens q[uan]n m[ateri]a no[n] amplius movet[ur] sed iam tota firmata est in a[liqu]a parte tu[n]c opp[osit]um vr velle Hypp. ibi uno dicimus q[uod] in [...]patiis debemus uti primus fl[ebotom]ia et post medic[in]a ipsa utimur et in t[ex]tu

17º 55 4 reg[imini]s precedente d[icitu]r Hypp. prius premittamus flebotomiam et post si eg[ritud]o sit magna demus medic[amen]tum et Gal[enu]s in locis aliis in int[elligi]t q[uan]n m[ateri]a est fluxa sed Hypp. d[icitu]r q[uod] statim inter initia morbi, invenio Gal[enu]m in alio loco exponentem h[oc] p[ro]p[te]r ter[miu]m istum s[cilicet] digesta medicari etc. et declarat q[uod] p[ro]p[te]r m[ateria]m furiosam int[elligi]tur et quando int[elligi]t m[ateria]m q[uod] movet[ur], in al[iis] vero [...] [...] [...] in Latino no[n] est hoc sed est in greco et ille l[ibe]r in Latino in multis est truncatus et multo plura sunt in greco, et [...] turopigre et q[uonia]m in flegmone stomaci turopigra [...] dari et [...] s[ecundu]m q[uod] debeat dari q[uan]n est digesta m[ateri]a, et et Gal[enu]s id d[icit] [...] Hypp. indigesta med[icina]ri etc. et d[icitu]r si est indigesta tu[n]c nisi motus m[ateri]a[m] [...] ad expulsionem m[ateri]e tu[n]c no[n] educat pharmace, et q[uod] m[ateri]a no[n] [...] [...] ad partem aliquam nec iam sedem firmam habeat in aliqua parte, vult dicere Gal[enu]s q[uod] no[n] solum requirit[ur] q[uod] m[ateri]a moveat[ur] ad hoc q[uod] debeat purgari medic[in]a sed q[uod] tali moveat[ur] ad eo q[uod] talis motus iuvet expulsionem m[ateri]e nam si m[ateri]a ascendat tu[n]c no[n] des medic[amen]tum et q[uod] moveat[ur], et io [...] esse in motu ut est q[uan]n de l[oc]o no[n] magis inclinet ad unum locum q[uam] ad aliu[m] ut q[uod] m[ateri]a moveat[ur] ad caput et m[odo] ad brachia et m[odo] alibi et hec est m[ateri]a furiosa et de h[oc] loq[ui]t[ur] in q[uar]to p[rim]o 4ª par[ticul]a, et tu[n]c indiget re, trahente m[ateria]m illa[m] ad aliquem locum, et illi motus iuvat expulsionem et medic[in]a est ut [...] ducens m[ateria]m illam ad deter[minata]s [?] loca [...] an[tequam] m[ateri]a movet[ur] ad deter[minata]m partem ut in pleuresi movet[ur] ad a[...] et tu[n]c q[uan]n movet[ur] motu qui iuvet expulsionem tu[n]c evacues eam m[ateri]am ut si descendat in pleuresi, sed si sit ad aliqua[m] aliam partem m[ateri]a illa fessus adeo[que] impediat expulsionem, tu[n]c no[n] des medic[amen]tum ut in

pleuresi si ascendat tunc non euacuos, vnde eius natura repit dictum Ypp. nam in
pleuresi dolore ascendente tunc tota massa sanguinea mouetur sursum et
si das medicinam, tunc ut ea medicina purgat omnes humores ut unum tantum
si omnes tunc melius est facere fleubotomiam quia fleubotomia melius euacuat omnes humores
quam medicina et si trahat tamen unus humores, tunc trahes cum medicina solum
unum humorem deorsum v.g. solum colleram trahes deorsum et illi .3. alij humores
trahunt sursum colleram et sic fiet agitatio et non trahet deorsum colleram
ut dato quod trahat deorsum colleram tamen alij .3. humores et ascendunt et ideo
si materia debet euacuari debet moueri ad motum qui iuuet totam euacuationem
ut si debet euacuari materia debet tamen moueri adeo moueatur indifferenter ad
quaslibet partes tunc et potes euacuare, intellectus huius apparet sic modo dico quod
duplex est casus in quo non debet materia medicari deinde in apparatu et unus casus
est quando tota materia est fluxa et alius casus est quando tota materia mouet
ad determinatum locum quod motus non iuuat expulsionem, et in hijs duobus
casibus uerificatur textus Ypp. 2o. in quarto regiminis dum natura materia sit in fir
mata tunc nichil agas et si materia fluat v.g. sursum et sit motus
ille non iuuans expulsionem ideo moueri faciat et tunc, et ideo non solum quando
tota materia est fluxa sed etiam in principio non licet euacuare ut declaratum est, et
ideo dictum apparent soluo in textu expositi 2i regiminis et textu 3o. quarti regiminis
nam in textu expositi dat medicinam quia materia tunc mouetur motu conueniente ex
pulsionem et ideo soluitur quia tunc dedimus intellectum natum in Galeno, In
dicens quod Ypp. in textu 3. quarti regiminis uult quod in flegmonibus ypocundrijs
ut in [illegible] non des medicinam statim sed fleubotomiam et post
dat medicinam quia materia adhuc est in motu, sed hoc etiam sequitur ea in
uenitate apud textum 2o. quarti regiminis, dico quod si fluat superius
humor in pleuresi tunc prius fleubotomiam et post des medicinam quia fleubotomia
tunc cessat motus materiae quia natura fluit propter plenitudinem ergo unum membrum
expellit ad aliud membrum et fleubotomia in principio copiosa tollit in principio
causam fluxus et hoc facto quando cessat motus potes dare medicinam sed prius
antequam fiat fleubotomia non potes dare medicinam quia medicina tunc operi et
[illegible] non tolleramus, et ideo habetur primo de crisi 9o. et 7o. primo 4o. con. in
dicat [illegible] textus [illegible] 2o. quando materia tota est fluxa, est tamen intelligendum
quod addidit textus ille [illegible] in quo non licet medicina euacuare cum medicina
in principio et hoc est uerum non solum quando materia est fluxa sed et quando est
in fluxu dummodo talis motus non iuuet expulsionem, et ideo quando materia
est in motu ut illac ut hac adeo quod indifferenter mouetur, tunc mouens
cum medicina sed si sit fluxa ut firmauerit suum motum ad locum
determinatum quod motus non iuuet expulsionem tunc non mouens cum medicina.
Habita ista sententia Ypp. et Gal. restat examinare quaestionem quam hic
mouentur a Iac. an liceat euacuare materiam ante digestionem.

p.m gd p supp.ur est q loquamur de dig.ne mae q parande ad expulsiones
2.o q supp.ur que sint noc.ta que fiunt si euacuet ante dig.nez et ista noc.ta
ponit ipse Auic.a in p.o 4.i in cap.e de cura putridaz in gnali, p.o si
euacuet ante dig.nez qa hic no est sepatu malu a bono io tu euacuat
et bonu et debilitat virtus; 2.o impedit dig.o mae ex motu na motus
impedit dig.nez ut p3 .4.o f.a 4.i regiminis 3.o sequit q miscet ma mala
cu3 bona, Addatis nos aliud noc.m q.o sumit ex 9.o 9.i 2.e par. q.z segt
et 4.m noc.tu qa si euacuet ma indigesta hic gnop fiunt vertigines uel
torsiones in uentre ul anxietates ul debilitas vir.tis, et hoc est qa tu
fit agit.o et medic.na liquefacit sanguinez et et membra sana et io
vapores eunt ad Caput et fit vertigo 2. offendit stomacus et io fiunt
anxietates, Euacuatio ul est de ma coi que est contra in di febre et
talis ma 9tinet 2.a intestina et in uasis urine et in stomaco, et quedam
est euacuatio mae proprie et hec euacuatio de ma propria est duplex s.
eradicatiua ul minoratiua, et tu dnt isti h. vultico ante dig.nez euacuar
mas coes cu lenientib uentre ul prouocantib urina ul sudores, sed supp.
int.t in 2.a Aphor.o de euacuatione de ma propria, et q supp.it Iac. q illi
s. canones Auic.e s. in p.a q.o in de cura putridaz in gnali int.unt solu de
ma coi et hoc supp.it Iac. et Gentilis in p.a 4.i in cap.e de cura putridaz
in gnali, sed in cap.e 8.o et 9.o in xi. de ing.o, d.t Gal. q ista leniua
ut phisana aqua mellis et oximel et sumac euacuat et aliqd mae
proprie, na docens Gal. febres putrida Curare ut Gal. post putrefacta
cures hoc m.o s. decidendo putrefiens et reliqua ... in ...
et sic d.t in sumorib q putrefiens est euacues et reliqua euentes remouen
oppilones ul euentes debito exercitio ul sumac et aliqd putrefiens est ul
p lenientia uentre ul p prouocantia sudores euacuatu, et d.t ista lenientia
no dent esse calida ut aqua mellis phisana et sumac qd no sunt
calida g.o uult q ista euacuent aliqd de ma facient febres et io et
qd est intra uenas euacuat p p urina et sic et p sudores, et sic euacuat
no solu mas coez uez et et de propria, sed nos dicens q.o q supp.tur q
d.t q digesta medicari ic dico .i. medic.a solutiua, sed hc dicet, d.t nec
mouere, dico q nec mouere .i. nec mouere alio ing.o q impediat et agitet
ut est balneu et frico, sed phisana et aqua mellis et sumac faciunt
faciles uias quib transeunt superfluit.es et no agitat et io int.t digesta
medicari mouereqz dico q int.ut nec alio ing.o forti mouere, et et q phisana
et sumac euacuent aliqd mae proprie (qa nolo q p ista euacuent solu
ma cois) no impediunt dig.nez, 2.o d.t Iac. de ma propria q no lz euacuare
medic.a nisi in sex casib et p.o est qn est ma multa qa hic timor
est ne superet naz, 2.o in apostemate intrinseco, 3.o qn ma est prope membru
prnc.le uel qn ma est furiosa ul qn mouet ad faciendum apa uel

Gal. xi de
ing.o d.t len...
euacuare aliqd
prij sumoris

qn est prox^o moueri, ex p istis 6. casib^s, q^e sunt qn m^a est in motu, sed intendit alius humorum motus ille mouet expulsionem, et sub furiosa m^a Gal. intelligit
ut eas que mouet ut eas que est uenenosa et nos per mas furiosas intelligimus
ea que est in motu duo in motu tali qui mouet expulsionem, et sic cum
d^t. si moueant ad faciendum opus hoc est uerum si motus ille mouet, qn
d^t. si m^a sit prima moueri, hoc est plus qa tunc m^a no est furiosa
cum no moueat^r. E. ut p. scire q si prima moueri, que faciat opus intus
dico q si est tota fluxa tunc no des medic^as, et si m^a est multa et no
euacues, et etc q sit in membro princ^li no euacues nisi moueant, io dicimus
q det fieri euacuatio ut qn m^a est digesta ut est in motu qui mouet
expulsionem, in hac quaestione sunt due extreme op^nes et due mediae, una
extrema est Hypp. et Gal. qui s. no euacuet^r nisi sit digesta m^a uel
nisi moueatur, sed Rasis semp in princ^o ante dig^nem euacuat, in 16. continentis
et 10. ad almansorem in omni febre ante dig^nem euacuant, op^o media est
Iac. Ias dicta qui ponit sex casus sed isti sex comprehendunt omnes febres, alia
op^o media est Com^ris 7° coll^t cap^e 9^e ubi ponit m^as op^nes inter opinione
Gal^i et Rasis et tenet q no semp ante dig^nem euacues nec semp expectes
dig^nem, et Com p^o multa q in omni febre per acutos semp liceat euacuare
ante dig^nem qr omis talis febris est de m^a furiosa et de m^a furiosa
est calliens ualde et subtilis adeo q p. fre noc^ta magna, ego p^o declaro
q hoc no est 2^m Hypp. et Galenum, ut Com d^t q est 2^m Hypp. in f. parte
in 4° aphor^o medicari in ualde acutis si m^a turget, d^t. q^o Hypp. in
p^a die medicis in ualde acutis sed no semp sed qn m^a est furiosa
si uerum est q^d d^t Com, qui s. semp ualde acuta sit per mas furiosam
et q in ualde acutis semp des medic^as frustra addidisset Hypp. illam
particulam s. qn m^a est furiosa, 2° consequenter q m^a que educit^r alio m^o
educit^r a medic^a et alio m^o a uir^te, et quanto subtilior est tanto melius
educit^r a medic^a sed que educit^r a uir^te det ee mediocris subta per
uir^tem attractiua qua habet euacuare medic^e ut magnes resp^u ferri
et io quanto obiectum est subtilius et minus resistit tanto facilius trahitur
ut magnes facilius trahit paruu ferru qm magnu, sed de expulsione
facienda a m^a no est sic qa m^a euacuat humores quia imprimit uir^tes
in eos etiam hoc requiritur q digerat ut deducat ad finem io pro hoc
requirit^r q sit mediocris subta, ad illa dig^nem sequit^r impressio forme q^e
educit^r, hoc stante d^t Com, si euacues m^as grossas ante digest^nem
sequit^r noc^tum ia dicta, sed si sit subtilis m^a no sequit^r tunc ea inconuenientia
ut si m^a sit grossa tunc medic^a trahit subtile, et restat grossa m^a
et io restat illa, ad illud de permixtione m^ae male cum bona d^t Com
q no sequit^r noc^tum quando tunc hoc fit qn m^a est grossa sed si sit subtilis
tunc euacuat, 2° q sequit^r uertigo anxietas et huiusmodi hoc est uerum

de humoribus grossis et d. Com solum hoc intendit fit qa medic.a solutiua calefacit et exiccat sed d. Com ego Corrigam eam nam p miscebo frig.da et io dicit in valde acutis non expectes dig.nem qa si vis expectare forte fiet mala dig.o et io mori poterit, postea declarat istas partes Com d. si uero egr.do non sit multum acuta tunc ut pendet ab humoribus paruis et tunc expectes dig.nem ut in 3.na pura, ut pendet ab humoribus grossis et tunc ut est ab hum.ris melancholicis ut ab humoribus fleg.cis, et si sit ab humoribus melancholicis tunc expectes dig.nem qa est egr.do salubris, sed si sit ma grossa et fleg.ca tunc aperies uias cum syr.is sed non est expectandum q tota mam na digerat sed paulatim digeras et paulatim euacues qa in fleg.ca est periculum et non est febris salubris io non expectes digestionem naem sed expectes solum digest.e medici q s. apiant uie et subtilient humores, Ar isti rones Com.nis habent aliqd euidentie conformiter fund.tis Com.nis tu dicis euacuare ante dig.nem in peracutis, euacuat de bono et de malo, reflecto nam si tu facis fliam in pacutis tunc et euacuat bonum et malum, si tu dicis medic.a mouet et agitat humores sic et dicam ego nam flia mouet humores et io et flia impedit dig.nem, et io et medic.a in acutis p concedi ut et in concedi fliam, et declarabo q ista op.o non est tenenda, et q.o m.o in fleg.ca febre non lz. euacuare ma existente indigestam, sed ex p.a 4.i in de cura putridarum in generali aliqui sumunt q Auic.a uelit q in fleg.a fiat euacuatio ante digest.em, sed in p.a 4.i in de cura fleg.ce uult tenere opp.m, ibi est dup. lra, una lra d.t ego aut non diligo expectonem ec et ex hoc loco sumunt isti q in fleg.ca fiat euacuatio in pn.o sed qui adaptauit addidit ly nisi, et ego expono ut q legat cum ly nisi, ut sine q Auic.a uoluit q expectetur digestio et post infra ibidem d.t Auic.a et quidam in magis.o ec, et uideatis sup hiis duobus locis Gentilem s. sup p.a 4.i in de cura fleg.ce et sup eo loco ubi d.t ego aut non diligo ec sumunt Gentilis q in fleg.ca fiat euacuatio in pn.o et in 2.a aut s.a nescit Gentilis quid dicat, et decl.bo q usque ad statum demus expectare dig.nem lz. cum lenientibus p mouere ante statum ec

Lectio s.a ordinaria

In pp.ta diff.te adductis extremis op.nis est op.o Com.nis m.a q heri fuit recitata cum suis fund.tis et hoc q d.t Com non est 2.m Hypp. neque 2.m Gal.m neque est 2.m Auic.am, dicit op.o ea Com.nis q in oi egr.ne peracuta lz. euacuare ante dig.nem 2.o d.t q in fleg.ca et ante dig.nem euacuare lz. quo ad p.m uidimus q in opp.m est Hypp. qui d.t in ualde acutis euacues eodem die si ma turget, sed non dixisset Hypp. si ma turget, si uerum eet q d.t Com Concedatur q supp.it Com, q pauciis noc.tis fit in euacuando mam subtilem ante dig.nem q si eet ma grossa, sed cum hoc dico q fit et noc.tis si euacuet ma subtilis ante dig.nem, unum ex noc.tis que fiunt si euacuet ma ante dig.nem est qa tunc euacuat bonum ut malum

si evacuet ante dig.ne et ideo fit noc.tu, et virtus debilitat dt. Com. q.o et flia
no fiat qa et evacuat bonus sanguis et et malus, dico q medic.a evacuatiua
ultra hoc q evacuat bonu et malu ut flia et facit sed medic.a et hoc facit
q.s. calefacit et exiccat et sic nocet febrientib, 2o participat medic.a de veneno
sitate et ideo vir.s debilitat, 3o cu facimus flia tota massa sanguinea movet
et talis motus factus per flia est motus consuetus et solitus ipsi nae no ut sanguis
defluat per venas hoc est solitu nae ut et motus consuetus est ipsi cu sanguis
ab epate movetur ad venas, sed medic.a no movet nisi nae vim inferat talis
medic.a et inferendo vim nae stimulat venas ita ut altra hoc, et ideo maius
noc.m fit in medic.a q in flia et max.e si fiat flia in plenit.ne no hic
flia exonerat nam totu ab una sarcina sed motus fens a medic.a impedit
dig.nes et motus fens in flia no impedit dig.nes et h. aliqd est nocum.tum
in motu fco a flia tn est maius noc.m illud qd sequitur ex medic.a q
illud qd seqt ex flebot.a, aliud noc.m est qa nisi vie sint parate
hic no p. humores expire sed humores subtiles exibut, dico q no repugnat
q egr.o sit acut.ma et a. ma coll.ca et tn vie cc epar erint oppilate
aut venae epatis capillares erut oppilate pp aliquas mas grossas ibi exntes
et ideo cu in acut.mis na no sepat p urinas hoc signu est q hic vie no
sint parate, et ideo no des medic.as, sed tn dices forte nocebit nisi des
medic.as, dico q si tu dubitas de acuit.e hic des frig.a q remictunt tales mas
acuit.e et si times de plenit.ne hic f. flia, et ita ratio Com.is no cludit
qa et q ma sit subtilis tn ad hoc fiut noc.ta si evacuet an dig.nes, Ad illud
de fleg.ca qa dt. Com qa fleg.ca est cu timore ideo evacues, sed 9. qa tunc
oporteret in omib acutis egr.tis uti medic.s qa in omib acutis est timor
et tn dt. hypp. in acutis raro pharmaciis uti, declt hac determinatione
q.s. nuq evacuari det nisi ma sit digesta at nisi sit furiosa ops. vider
qd dt. Avic.a et postea ops videre que sunt 9. ista nus pones, et Avic.a
videte in 3.b locis supius adductis s. in p.a q. de cura putridaru in gnali
et q.i p.i cap.o p.o et 3.o ubi vult eunde pones, Vos dicetis in capt. dt cura
febris pestilentialis dt. Avic.a in sp.ne.o summa curatio eius est exicatio
et hoc cu flia ut cu sol.ne ventris q.o vult q in sp.ne.o evacuet et ideo est
diff.tas an in pestiferis debeat observari illud qd dr in hoc Apho.o s. digesta
medicari ... dico q et in febrib pestilentib ideo fieri det et p exic
catione int.mus i. alleviationes et minorones aliqua, sed vos dicetis
hoc no dicedit 14. dico q et hypp. hoc gedit sed minores cu lenib s. cu
provocantib urinas et sudores et lenientib et ista lenientia no phrbat
et p.a q. in de cura putridaru in gnali postq posuit illos s. canones
observandos in omi putrida dt. postea occupis in dig.ne et evacuone
q no est 2.m semitas minorabu et desiccabu sed ille qui adaptauit
4.us Avic.e ubi dicebat exiccionis traduxit alleviationis et sic in-

de cura pestilentiae dt. qui adaptavit alleviationem ubi dt. exiccationem et sic in
de cura q.e uti eodem ter.no dt. n. in princ.o q.e facias alleviationes, imo concedim.
quod et cum clisteribus lenibus in princ.o minuendus, quia febris pestifere in princ.o curet
ut alie putride probat nam p.o de diis febrium cap. 4.o ubi postquam dt.
quae sunt agenda pro conservatione a peste dt. et quae haec propria sunt artis
curative ro in libris terapeuticae de hoc dicemus et tn in terapeutica
nichil plus dt. de febribus pestilentibus quam de aliis sed dat ibi in tera-
peutica regulas universales pro omnibus pro omnibus putridis verum est quod in pestifera
febre ultra putredinem est aliud nam quo ad putredinem est equalis
cura in pestilentibus ut et est in aliis putridis sed quantum ad veneno-
sitatem oportet addere aliud quod plus resistat venenositati quam in aliis
febribus, tu dices est materia mala in febribus pestiferis ideo oportet evacuare
eam dico quod hoc esset verum si talis medicina evacuaret solum malum sed
evacuabit et bonum, et sic virtus debilitabitur sed in pestiferis est
aer infectus et ideo omnes humores sunt infecti et oportet omnes evacuare
vos dicetis Gal. precipit non solum exiccationem et alleviationem, sed et exiccatione
tiera, concedo quod hoc concedit et ut resistamus putrefactioni ideo exiccam.
corpus sic dt. Gal. in libro de conservatione corporis a peste, et ideo acetosa
non stiptica sed acetosa incidentia quaerimus in pestiferis ut est aceti
sed que sunt acetosa et stiptica augent oppilationes et p.o de diis febrium cap. 4.o
dt. oportet porositates omnes aperire si vis preservare a peste, et sic et Avic.a
in cura febris pestilentialis observat illum aphor.m s. digesta medicari et
Alia auctoritas est p.a in tract.u p.o cap. 29. s. cum quis evacuat vulneris, ubi
dt. cum in cap.te est materia multa, tunc primus aliquid evacues et reliquum postea
digeras quod vult quod evacuatio fiat ante dig.nem dices quod Avic.a prius dt.
quod oportet p.o digerere et post evacuare, sed dt. si materia sit flegmatica ut in ca-
tolica, tunc cum incidentibus purges, et dt. si materia est multa et rebellis
in cap.te peccans, tunc des medicinas calidas in 3.o ut in 4.o resolutibiles
quia per nimias calefactiones materia dilatet et faciat apoplexiam quam in hoc
casu melius est evacuare et post digerere dt. postea reliquum est quod
quod in princ.o applices calida quae non liquefaciant, et non dt. quod in casu
evacues cum farmaco sed dt. applices temperata calida et tunc dicit quod
si sit melancolica materia tunc cum fleubotomia ex cephalica evacuando, et sic
pot. et fieri evacuatio cum resolventibus temperatis, et hoc fiat si sit materia
cruda ut si sit materia flegmatica multa, imo dt. Avic.a rectius est dimictere
applicationes illorum fortium, et quod hec sit mens Avic. videalis omnes eius
curas port.res in de cura 3.ne purg. dt. evacuare ante dig.nem est
minus malum quam in aliis tn est valde malum et in 3.a pura evacuare
ante dig.nem, in cap. de cura flegmaticae dt. Avic.a, unde eius op.o
simplex quod paulatim debeat evacuari 2.m opus Avic.e et sic quod 2.a

Sol.o stat in hoc quod cum
dt. Avic.a evacues ante
dig.nem quod illa evacuatio
est cum rebus calidis temperatis
et sic non est evacuatio
cum farmaco solutivo

Avic.as debent fieri minorativa, et dividit ibi Avic.a fleg.a et dt de
p.o fleg.te q. op3. dare rosas et cassiam que leniunt ventrem solum faciun
et dt Avic. Rasis aut gravem q. mecht habet turbith et turbith est plur
macia et dt ego aut no diligo expectionem dig.nis et lenificationis, sed alia
lra dt ego aut no diligo nisi expectionem &c et reprobat opinionem Rasis
et si legatur cum ly. nisi, lra est clara et si legatur sine ly. nisi tunc etiam
erit eadem sntia et tunc est sensus talis dt. n. ego no diligo q. expectem
lenificationem et dig.nem sed volo q. primus lenificemus lenientibus et postea
expectes dig.nem si aut legatur cum ly nisi est eadem sntia, et vult dre
ego no diligo expectare dig.nem in totum adeo q. no lenifices nisi facta
dig.ne, immo lenias primus, et isti fundant totam suam ponem sup hoc t.u
qui tn est fre sed debet stare cum ly nisi, dt Avic.a parum infra in eodem
loco cum fuerint in ang.a tunc quidem in hoc tpre reddunt evacuationem humoris
crudi et dt Avic.a volo q. expectes complementum dig.nis et Gentilis et
Gentilis dat.tur sup hoc loco et finaliter facit 3 dtas et dicit chimeras
fr de cura q.a dt in 3m.o, evacuet aliqd no allemiandum, ut si egr.o
indicet de flia tunc fiat flia et sic fiat allemiatio et no evacuatio, et q.
sit verum q. loquatur de alleviatione cum illis .5. canonibus videte in de cura
putridarum in gnali ubi dt si tunc no videbitur q. natura leniat facies lenitiones
p clisteres in p.a q. in de cura [illegible] dt in 3m.a alleviet et dt dig.ne
fca evacues et cum sy. violato solutivo et manna si sit op.us tunc cum
istis procedas ante dig.nem sed ista no sunt [illegible], et sic et docet
qui fiant in 3m.a si [illegible] sit fleg.a et hoc et concederet Hypp. et Gal. q.
.s. cum lenientibus [illegible] evacuent, sed in Hypp.te et Gal.no q.a in dicio
2m Hypp.tis [illegible] declarationem sed 3 &c. de
ing.o caps q.a ubi p. cura febris sinochi humorose que est a, mala copia
fleg.a multa que quasi suffocat, tunc dt Gal. in dorso et tibiis et toto corp.e
p medietatem tpris fricationes fortes et p medietatem tpris dormiat et tn
tn [illegible] cruda ex parte no evacuet cum medic.a neque cum alio ing.o
in 4.o de tuenda sanit.e ubi docet pservare corpus ab egr.tibus et describit
unum egrm qui in p.is venis que sunt ante epar .i. in messaraicis habebat crudos
humores et multos et aliqs habebat et no solum humores crudos in eis venis
sed et in aliis venis sed no habebat illos humores crudos in porositate membrorum
et sit alius hens crudos humores in ambitu totius, tunc in pservatione
[illegible] dt Gal. caveas ne facias balneum neque fricationem neque exercitium
ne materia trahatur ad membra, sed ut digeratur ibi ubi est, sed in 3.o hominem
tunc fricetur corpus, et volunt q. hoc faciendo exercitium dt Gal. est
fca p.a dig.ne in stomaco et et fca 2a dig.ne in venis et epate adeo q.
cum fit 3a dig.o tunc fieri debet exercitium, et no est q.a stomacho cibo in
stomaco, si facias exercitium tunc motus pturbat dig.nem et rone caloris

membra trahit cibum indigestum et et epar trahet cibum indigestum et sic
et in 2a. dig.ne si fiat exercitium tunc sanguis indigestus trahet ad membra
sed in 3a. dig.ne non agitant humores quia tunc est facta divisio nutrimenti
et ita est ipsius nutr.ti confirmati et exercitium auget calores naturales et ideo tunc
melius digerit eodem modo quia materia cruda est in conditione talis tunc fricatio
auget calorem naturalem qui digerit eam magis et pro parte et resolvit, et resolvendo aperit poros et resolvere non est movere
et quia membra sunt adeo repleta et in capite et in toto ideo tunc fricatio
et calor ille non trahit quia sunt adeo plena et ita cum levi motu et fri-
catione hic evacuat sed stans est movere cum pluribus et ideo stat
regula s. digesta medicari etc., vos dicetis quod Gal. dicit app.mo 5
in [illegible] par. tu in acutis morbis etc. dicit n. in 9a. quod Hyppocrates jam dixit morbo
[illegible] quod in principio si necesse sit utimur facta remedia et ista sunt flia
[illegible] sed in statu non est necessitas [illegible] et fiunt in statu [illegible]
[illegible] in statu non fiunt ista [illegible]
[illegible] facta validior p. sup reliquum quod [illegible] Gal. [illegible] et in
[illegible] p. flias et et per evacuationem, dicet Gal. vult quod
Hypp. dicit in acutis raro utimur [illegible] in principio
et in principio tunc [illegible] si [illegible]
si opus sit evacuare magis [illegible]
[illegible]
[illegible]
et hoc est [illegible], sed [illegible]
[illegible] in hoc [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ellebor. et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] elleborum, et sic [illegible]
non est [illegible]
[illegible] digesta medicari [illegible] de dig.ne in quo non [illegible]
[illegible], et sic [illegible] de dig.ne [illegible], sed [illegible] sit
talis quod non [illegible] digerere, tunc non expectes ut sit sanguis
bonus aptus [illegible] in nutr.ta, et tu [illegible] expectare digestionem, tunc
non digeret hoc [illegible], et sic potest esse mag. flegm. quod [illegible]

in mult.ta illam n. na no digeret, et sic qn ma est talis q ea in no digerit
pro expulsione tunc vanum est expectare digones et io in sanis no expectat
digo qa expectaremus et nunqm eveniret, sicqs q. sit qui in cap. scat alopitia
i. in eo ma fles. ad caput corrumpat capillos, et cutim, tunc na no p parabit
illam ad expulsione sed solum vie debent esse parate pro expulsione et
cum vie sunt parate tunc evacues et io Gal. tunc in hoc casu dedit statim
evacuantia et et dedit qa forte vie erant parate, corp. no dt. Aphor.
ubi qs vult purgare ops fluxa facere, vos dicetis q. go nunqm liceret
medico divertere, si tu vis q no evacuet nisi sit digesta ut nisi mat
mae inuet expulsionem, dico q qn vult tm divertere tunc trahit ad qrin
ut si ma trahit sursum tunc trahas deorsum, sed cum vult divertere et
evacuare, tunc undecunque na repit et sic secus est cum volo tm divertere
antequam n. incipet ana si possem trahere ad opp. hoc frez et io nego quam
q. s. no liceat medico divertere, restat go. q. pro complem. istius p. par.
et est in tali qone controversia inter Gal. et Avic.as, et dimictm istam qonem
quam in festis paschalis examinabo, et legas tres reliquos aphor. ot

Lectio 59a ordinaria

Dedimus no esse facien evacuationes cu pharmaco solutivo nisi ma sit digesta
ut nisi mata tunc fuerit expulsionem, sed qa mam esse digestam habet
magnam latitudinem p. esse n. in totum digesta et pro parte io dubr
an debeat expectari totalis digestio an partialis et gnr., hanc diffic.
resolvit Gal. in q. com. in loco, et et in tract. q. ops medicamentis purgar
et qn et hoc p. videri videm rones quas assignat Gal. dt. n. ma indigesta
no det evacuari qa eo tpre na solet evacuationes i. crisim fre, et medic.
tunc videat ad facit na, et si na complete agat tunc et no intromictas
si no complete agat tunc compleas quae n. restant faciet recidivam
sed na ut opat in sanitate at par ante sed ut plurimum in sanitate operat
sed tunc est complete digesta go. det expectare completam digonem, et si in
princ. evacuaret tunc retardaret crisis et in aug.to cum sunt signa digonis
manifesta sed no complete tm tunc no operis, maxim in acutis i quibus
fit crisis qa na posset p vim tunc divertere p quam tu no evacuares
et io impedire posses crisim, et sic completam digonem dees expectare
et hoc vult Gal. in redden rones suins, vos dicetis tu na no totus
primum simul evacuat sed simul digerit unius quiqs paulatim digerit et
paulatim evacuat, sed cum imitare nam q. quisqs medicus et det sic
fre, dico q ea ingr. quae in om petrida conveniunt, s. tenire ventrem
et provocare sudores et urina ista concedunt ante digonem et hoc
mo paulatim evacuemus qa et ista ingr. leniendo evacuant
aliquid mae proprie nec dus mae cois sed pharmaca solutiva no
conveniunt, An ma tota exacte digesta tunc tota debeat evacuari

Aut si est Gal. lo. qo et qn ops medicamentis purgare nos et q si humores sint subtiles sunt evacuandi in princ.o ad hoc dicit multi [illegible] illi humores q. hs. sint subtiles tn sunt digesti sed q. qa p.o epidimiarum Gal. dt. ocs humores subtiles esse indigestos alii dicit de dispositione evacuationis s. nae et de hac dicit mt. Gal. i [illegible] sic qa na qa na ut expellat humores indigestos ut humores sint apti ad expulsionem

Vi. p hoc q. 20. p. par.

alia evacuo est p pharmacis et ista humor est subtilis no requirit digestiones qa p se sunt apti ad [illegible] sed hoc no p. stare qa ut dixi humores sunt subtiles sunt crudi et si sic [illegible] q dicis [illegible] si tenditur qs sunt digesti [illegible] gal in loco dt [illegible] subtiles sunt crudi [illegible] alopitia illam [illegible] humores evacuari aliqn sunt [illegible] et si

tibus q ultra ea lenientia et si apparerent signa complete dig.nis, et si nō
tūc nichil f. tūc moue sed eo tpe sed paulatim et euacues tūc, et paulatim
digeras et dūc apparet signa complete dig.nis et dūc est mā tota digesta
est magna cā nā et in statu et in declinatiōe nō est tota mā iam
digesta sed qa magna pars est iā digesta et nā tūc est potens sup eam
mām, et io et apparentibz signis complete dig.nis, paulatim digeras et paulatim
euacues, et sic q paulatim digeres et paulatim euacues hoc semper obseruat
-s. cum lenientibz et post et in statu et paulatim digerit et paulatim
euacuat cum aliis pharmaciis, ut in pleuresi cum est sputum complete
dig.nis, tn et sputum crass expuendum digeritur, et ita semper simul ista q
q añq mā sit completa digesta nō des pharmaciā solutiuā et q
et paulatim digeras et paulatim euacues ut dt de. q.to dt. Gal. ex
pectes dig.nes et in statu tūc euacues et sic et [illegible] et quod [illegible] fuit
et sic in pn.o nō des medicas qa prolongares egr.em et impedires
dig.nem et in aug.to nō des qa [illegible] mā nō mouebit sed [illegible]
et nā nichil facit tūc operis, [illegible] qa nos [illegible]
practicantes [illegible] sed [illegible] in pn.o et [illegible] egri
saluant [illegible] [illegible] [illegible] est bonus
ut [illegible] in pleuresi [illegible] valent [illegible]
supp. [illegible] Gali [illegible] in eo aphor., quibz crisis fit [illegible]
[illegible] est [illegible] dt. Gal. q Ypp. [illegible] et plurimi
[illegible] nisi sit [illegible] et [illegible]
plurimi [illegible] ut plurimi egr. [illegible]
nisi sit [illegible] nō est [illegible] est
longio [illegible] est in [illegible] [illegible]
et [illegible] et [illegible] valet [illegible] plures
saluant [illegible] regimine [illegible] Ypp. [illegible]
[illegible] phisonia sed [illegible] egri [illegible] ut plurimi sunt
[illegible] status dt. Ypp. regimen subtilissi., et [illegible]
[illegible] propter [illegible]
saluant [illegible] subtilissimi regiminis [illegible]
[illegible] et egri liberant sed [illegible]
[illegible] moriunt, sed [illegible] saluant; [illegible] q hoc
est [illegible] pro maiori parte sunt [illegible], [illegible] illud [illegible] plures
liberant et [illegible] et cū minori periculo illud eligi dēt et io nō valet
[illegible] sunt liberati [illegible] nō valet [illegible]
Aphor. 23. deiectiones nō [illegible] p hoc Ypp. [illegible] quantitas euacuationis Aph. xxiij
faciende, [illegible] dt. Gal. [illegible] in [illegible] aphor. in perturbationibz
uentris [illegible], ubi dicit etas regio hora et [illegible] considerentur
ut cognoscas humores peccantes et Gal. ibi dedit signa p hoc cogn.do
isti [illegible] euacuari absq dig.ne ut sunt [illegible] distantibz ab equali
et intr.lis ut sunt [illegible] et sic nō [illegible] euacuari nisi [illegible]

sed de quantitate nullum signum est positum, bonum est positum signum quod talis humor evacuetur sed certa rei quantitas nec calamo scribi nec verbo dici potest, dicimus deiectiones non multum exprimentes etc., et non valet sunt multe que sunt bone et donec egritudinis removeant fiat evacuatio dummodo non excedat debitam quantitatem et hoc cognosces si egri tollerent et si evacuas quod debes evacuare, unde dicens posito est quod evacuem humores peccantes et egri tollerent et tamen totus humor peccans non erit evacuatus, dico quod de hoc non oportet dare regulas quantum tunc evacuatio erit sufficiens quando egritudo erit remota, si egritudo sit [illegible] sed evacuatio donec durat morbus est facienda donec tollerant eger et non oportet dicere est multa deiectio que est bona, est parva que est mala imo bene quod sit parva et erit bona et stat quod sit multa et erit mala, et forte quod tempore Hippocratis erat medici ut nunc et non sunt qui dicebant quod cum erit multa evacuatio erit bona ut tempore facit medicus, et cum oportet usque ad animi defectionem ducere, ubi querit si sufficiat eger, hoc videtur repugnare quia potest [illegible] si potest facis istam evacuationem usque ad animi defectionem in egri non tollerabit, dico quod nulla est quod quando evacuatio non excedit si vires tolleret sed quod Hippocrates videbant quod [illegible] in aliquo casu non solum evacuari possunt vires tolleret sed et usque ad lipothimiam oportet evacuari et sic facit [illegible] [illegible], sed [illegible] si [illegible] fit evacuationem usque ad animi defectionem oportet et videre si eger potest tollerare, [illegible] sit [illegible] et [illegible] siccum [illegible] et non [illegible], et [illegible] non valde calidum et tunc si adsunt omnia ista poterit fieri evacuatio usque ad lipothimiam et eger poterit reduci, sed si [illegible] debilis [illegible], et tunc vult dicere Hippocrates quod in aliquo casu potest fieri evacuationes usque ad lipothimiam si eger tolleret, Galenus in hoc commento dicit quod [illegible] est [illegible], sed de quantitate docet vel fient [illegible] evacuatio ut fiat [illegible], [illegible] sicut oportet evacuare talem humorem [illegible] humores oportet evacuare [illegible] si humor peccans sit multus hic multam facias evacuationem, et dicit Galenus [illegible] positi sunt significationes [illegible] evacuans [illegible] signa quod [illegible] egritudinis qualis [illegible], sed [illegible] posita sunt signa [illegible] sed [illegible] est [illegible] multum [illegible] tollerant eger [illegible] est bona [illegible] signa in quantitate ut [illegible] corpus plenum [illegible] magna [illegible] evacuatione et si [illegible] corpus non plenum [illegible] paucam [illegible] evacuationem [illegible], iste aphorismus est male traductus, est [illegible] in greco qui male traducitur, 3° prognosticorum 44 est [illegible] inter [illegible] et signa certa, [illegible] signa [illegible] certis signis egritudinis qui [illegible] non sunt multum exprimende, sic debet legi [illegible] bonum signum [illegible] pro quantitate cognoscenda sed non habemus certa signa sed quod talis humor debeat

multus

evacuari

evacuari [illegible] solū [illegible] signis cog.co sed et certis signis

hoc cog.tur si consideret [illegible] an sit [illegible] estate

[illegible] consideramus ego [illegible] quantis summ[illegible] sed [illegible] quantit.

[illegible] et hoc [illegible] sed [illegible]

evacuationis [illegible] et [illegible] possimus conijcere de quantit. sed hec sunt

signa [illegible], etiā illi medici qui [illegible] de Hypp.te q in aphor.

[illegible] loquit. de [illegible], ut bene cognoverunt [illegible] et

intellexerunt sui Aphor.ra [illegible] Hypp. no[illegible] certitudo [illegible]

[illegible] evacuari [illegible] ubi loquit. de [illegible] in Aphor.o

22.o [illegible] et Gal. [illegible] summer [illegible]

tolleret [illegible] evacuat [illegible] summer [illegible] evacuat [illegible] et [illegible]

[illegible]

et post dicā rones pro Hypp.te et post dicā an nos deamus fre tales evacuationes

.M. i.

[illegible] fiunt [illegible] evacuationes usque ad sincopim [illegible] 19. [illegible] d.t Avic.na sanguinis emissi-
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad defectionem [illegible], et sic [illegible] in tali casu
[illegible] sincopis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sincopis [illegible] Medic.
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] in omnibus operationibus, [illegible] cap. 12. [illegible]
const.ne ar. med. aliquando [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible], [illegible] [illegible] reponit membra
dislocata, [illegible] membra [illegible] [illegible] reponere [illegible] membra [illegible] [illegible], [illegible] non valet
[illegible] membra [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non valet [illegible]
[illegible] [illegible], sed [illegible] [illegible] operationes que facit medicus et [illegible] Medic. [illegible] [illegible]
[illegible], [illegible] d.t [illegible] evacuatio fit ab arte [illegible] [illegible] [illegible], sed
evacuatio usque ad sincopim [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] facien. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible] sufficiet ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Gal. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
sincopim, et [illegible] fortis, ego [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] plusquam decem uno plusquam duodecim libras sanguinis, et ille qui [illegible]
venit in sincopim plusquam vigesies, adeo quotiescumque [illegible], cadebat
in sincopim, et liberatus est et supervixit et post mortuus est, sed [illegible]

[illegible] qui est magis quam [illegible] sit semel sincopis, et nullus erit periculi timor et [illegible] quibus nullus est timor, et [illegible] nichil est, [illegible] est [illegible] in Gal., [illegible] in [illegible] cum [illegible] fluxus usque ad sincopim, [illegible] non fit [illegible] putred., [illegible] est [illegible] calefien[illegible] magna nulla est [illegible] fluxus usque ad sincopim, [illegible] est [illegible] sit [illegible] putred. [illegible] magna, [illegible]

[illegible]

Procurabat [illegible] usque ad sincopim [illegible] Gal. p. 3. casus in [illegible] et [illegible] Gal. [illegible] fluxus usque ad sincopim, [illegible] Gal. [illegible] et fluxus ventris et de hoc [illegible] et sic in [illegible] casu non [illegible] medic., et ego eo [illegible] quod non timet Gal. [illegible] fluxus per ebullitionem humorum et per [illegible] acuit. [illegible] et [illegible] cruditas impedit fluxus sed acuitas non impedit

calor[illegible]

[illegible] vrina et [illegible] hoc est sign. [illegible]

[illegible] hoc [illegible] superioris in febre [illegible]

ad flegmonem magne [illegible] non cum medic.[a] sed flia [illegible] evacuatio usque ad
sincopim [illegible] 19. et 20. in [illegible] regimenis acutorum in aphoris. [illegible] fit [illegible]
et postea [illegible] medic.[a] sed [illegible] et moderate, [illegible] cum flia
evacuat usque ad sincopim [illegible] non per medic. [illegible] dolor [illegible]
dolor nullus [illegible] est [illegible] evacuatio usque ad sincopim [illegible]
dist.[a] de flia ut de medic.[a], et sic in hoc 3.[o] casu [illegible] Gal. [illegible]
[illegible] flia et [illegible] oportet evacuare usque ad sincopim [illegible] Gal.
[illegible] omnes et [illegible] in hoc [illegible] sincopim [illegible]
[illegible] Gal. [illegible] ut [illegible]
[illegible]
ad sincopim [illegible] medic. [illegible]
usque ad sincopim, [illegible] flia [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] sincopim [illegible]
[illegible] per medic. [illegible]
[illegible]
[illegible] usque ad [illegible]
[illegible] ad [illegible] evacuatio usque ad sincopim per
medic. [illegible]
[illegible] Gal. [illegible]
[illegible]
[illegible] medic. [illegible] flia [illegible]
[illegible] dolor [illegible]
[illegible] est [illegible] est [illegible]
[illegible] evacuatio, et [illegible]
[illegible] flia [illegible]
sit dolor [illegible] fuerit medic.[a]
et sic [illegible] fiat evacuatio usque ad sincopim
per flia et non per medic. [illegible] dolor [illegible] Gal.
sed [illegible] Gal. in [illegible] flia [illegible] usque ad sincopim, [illegible]
tenere ut [illegible] est [illegible] ut fiat usque ad sincopim evacuatio cum medic.[a]
[illegible] sic [illegible] Gal. [illegible] est dolor [illegible] fiat usque
ad sincopim evacuatio ad [illegible] dist.[a] non [illegible] fuerit flia ut medic.[a]
si flia fuerit [illegible] fiat usque ad sincopim flias, si non fuerit medic.[a]

sed hic non fiat evacuatio usque ad sincopim, sed bene [illegible] medici
in hoc casu, sed non det. talis medic. qui ducant usque ad sincopim, ut vult
[illegible] Gal. [illegible] det. medic. [illegible] evacuant usque ad sincopim sed bene [illegible]
[illegible] medic. fortis, si [illegible] in tali [illegible]
usque ad sincopim, et si [illegible] medic. [illegible]
[illegible] usque ad sincopim, et [illegible]
[illegible] medic. [illegible] illustrissimi
[illegible]
sed [illegible] est [illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible] medicinam [illegible]
[illegible]
semper expectari [illegible] semper
expectat [illegible]
iudicandum [illegible] Gal. hoc ut [illegible]
timent, [illegible] consideratione, in talibus [illegible] indigent eva-
cuatione ut [illegible] iudicium firmum expectans, ut si sit dubius, ex-
pectes ut carp. [illegible] et hoc pro bono iudicatis, [illegible]

quod hic timent Hipp. dare medic.as in acutis in acutis [illegible] sed non Medici
[illegible] non timent, cuius medic.ae solutiva est calida, sed viola et [illegible]
frigid.ae [illegible] solutiva sunt calidae et [illegible] et viola, et
[illegible] bene [illegible] frigidi, sed [illegible] sunt [illegible] illis [illegible]
[illegible], sed cuius medic. quae solutiva est esse calida, sed febris ut
febris est et [illegible] et humectandi, et sic [illegible]
s. febris ut febris [illegible] et non [illegible] aliud [illegible]
et [illegible] est de [illegible] febris et [illegible] febris non [illegible]
[illegible], sed [illegible] medic. [illegible] humores si abundant [illegible]

[illegible]

[illegible], non [illegible] humectandi, et [illegible]
[illegible] febris [illegible] est [illegible] pro [illegible]
[illegible] sup. calefaction. febris, [illegible]
corpus dispositus [illegible] dare medic.as, et [illegible] est [illegible] non
est cruditas [illegible] et qui non sunt multi et grossi humores

et q[uan]d[o] illa n[on] sunt inflamata [illegible] in istis singulis est

considerandum [illegible] sit furiosa, et in [illegible]

[illegible] medic[in]a [illegible] Gal.

d[icit] q[uod] [illegible] est multa [illegible] materia, [illegible] sunt

[illegible] si hypochondria sunt tensa, q[uia] si sint inflamata

[illegible] sed [illegible] sic [illegible] dictum Gal.

in [illegible] hoc [illegible] hy

pocondria sint [illegible] et [illegible] et [illegible]

[illegible] et si hypochondria [illegible] infla

[illegible] et hic

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

fit [illegible]

facilius [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

cresceat [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] sed [illegible]

[illegible] Gal. [illegible]

[illegible]

[illegible] est [illegible]

[illegible] in

[illegible] est

[illegible] et sic [illegible] est [illegible] furiosa [illegible] materia

et [illegible] sunt [illegible] et [illegible] sit [illegible]

et et [illegible] et post [illegible] in [illegible]

et [illegible] in [illegible] sic [illegible] sunt

casus in q[ui]b[us] materia est furiosa et non licet evacuare

Aphor. 25. Si qualia purgari op[or]t[et] [illegible] iste Aphor. d[icit] Gal. [illegible] in 2° aphor.

sed [illegible] hypp. [illegible] et sic replicare [illegible] in hoc loco [illegible]

necte pro evacuatione sine posite et ut oplenus [illegible] illud quod dixit supra
5 in [illegible] Aphor. de spontaneis evacuationibus [illegible] replecat [illegible] evacuationes
que fiunt ab [illegible], [illegible] purgationes [illegible] purgat [illegible] confert
et bene ferunt [illegible] non nocent [illegible] colligere [illegible]
[illegible] et Gal. determinavit [illegible] medicus [illegible]
purgationibus, [illegible] incidentem [illegible] Aphor. ut [illegible] evacuant, sed
[illegible] post [illegible] et post [illegible] additur [illegible]
Aphor. ut sermo [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
includit [illegible]
[illegible]
[illegible]
ubi [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
de [illegible] evacuationibus [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] et sic [illegible] Aphor. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
sic [illegible] non repit [illegible]
de [illegible] debent sumere [illegible]
dicta et [illegible]
et [illegible] facere [illegible] et [illegible]
[illegible] omnis difficultas et omnia que sunt ne-
cessaria pro evacuationibus faciendis [illegible] hoc loco
et sic finimus [illegible] de hac pe part. [illegible] bene

Finis pe part. Aphor.

Lectio 61a ordinaria 2e partis

In quo morbo somnus laborem [illegible] partis [illegible] Hipp.
[illegible] ut dicit [illegible] et [illegible] medic[illegible]
[illegible] partis [illegible] et [illegible]
[illegible] quod spectat ad [illegible] ad [illegible] hic
[illegible] et [illegible] non est [illegible] si [illegible] intermisiset [illegible]
[illegible] saluti ut mortis [illegible]
[illegible] dicit [illegible]
[illegible] Hipp. [illegible]
[illegible] quod [illegible] si non
[illegible] dicit Gal. [illegible] mortale est
[illegible] et [illegible] est in [illegible]
[illegible] Hipp. [illegible] fit in [illegible]
in mortali [illegible] in alio [illegible]
et [illegible] sit somnus nocere [illegible] est
[illegible] Gal. [illegible]
[illegible] non fit [illegible] est [illegible] ipse somnus in [illegible]
[illegible]
[illegible] et rigor
et [illegible]
[illegible] Gal. [illegible] paroxismus [illegible]
calor [illegible] dormiunt in [illegible]
[illegible] somnus nocet
[illegible] fit [illegible] Gal. [illegible]
fit [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] paroxismi, hoc [illegible]
paroxismi [illegible] et [illegible]
[illegible] in quo morbo somnus laborem facit
[illegible] ut [illegible]
[illegible] Gal. [illegible]
[illegible] est signum mor. et in declinatione est [illegible]
[illegible] in declinatione [illegible] et [illegible] est [illegible] signum
Gal. et Hipp. [illegible] signum malum [illegible] mortem et [illegible] valde
[illegible] malum, ut [illegible]
[illegible] signum mortis et [illegible], mortale [illegible] mortis
et [illegible] paroxismus [illegible] signum bonum [illegible]
valde bonum, dicit Galenus [illegible] est [illegible]
[illegible] declinatione est signum mortale valde, [illegible] somnus
[illegible] non sit [illegible] est Avic. in p. 4. in cap. de [illegible]
putridarum in generali et [illegible] est [illegible] modus practicandi [illegible] medici usque ad
declinationem volunt ut dormiant egri, sed in declinatione [illegible]
[illegible] practicantes non concedunt quod egri in aug. et statu dormiant, dicit Avic.
prohibens [illegible] paroxismi ne dormiant [illegible] prolongat [illegible] paroxismi et auget [illegible]

et impedit dig. humoris et in declinatione innat, apud [illegible] forte non nocet [illegible] in statu nocet [illegible] tota [illegible] [illegible] hoc loco Gal., dt. Gal. somnus [illegible] prolongat [illegible] paroxismi [illegible] fit [illegible] magis retractionem caloris et sanguinis [illegible] si sint humores in stomaco [illegible] et [illegible] non dicat de humoribus [illegible] in stomaco [illegible] in [illegible] humores, et Gal. dt. in declinatione [illegible] et dt. et [illegible] somnus et [illegible] dt. [illegible] apud statum [illegible] in 2a. parte augmenti et [illegible] [illegible] ad declinationem [illegible], in salubri [illegible] est qa calor et humores [illegible] retractio [illegible] in augmento incipit [illegible] calor et in fine aug. iam [illegible] et in tali aug. somnus retrahit calorem et [illegible] calor [illegible] [illegible] calor [illegible] facit [illegible] retrahit [illegible] et [illegible] frigidus [illegible] fit hoc [illegible] humores [illegible] declinatione sunt pauci humores [illegible] et statu [illegible] humores [illegible] et [illegible] [illegible] et in statu et in 2a. parte [illegible] et est [illegible] in statu [illegible] in statu [illegible] parte augmenti [illegible] dt. Gal. [illegible] in statu [illegible] et Gal. dt. [illegible] est signum [illegible] in declinatione [illegible] doloris [illegible] mortale [illegible] dicat [illegible] somnus [illegible] an sequatur [illegible] somno [illegible] et [illegible] in vigilia [illegible] calor [illegible] hoc dt. Hipp. et Gal. in eo [illegible] [illegible] et [illegible] sequitur [illegible] calor et sanguis [illegible] retrahit [illegible] [illegible] et resolvit calor debilitatur [illegible] sequitur [illegible] et illis [illegible] mortale et ista est causa quare [illegible] in somno fit signum [illegible], et in [illegible] non est sic qa tunc calor minus retrahitur et tunc somnus magis [illegible] calorem et hinc non augetur febris et nullum aliud fit [illegible] sed prolongat [illegible] et non augetur [illegible] nisi qa [illegible] in [illegible] et hic [illegible] augetur [illegible]

Ro. stat in hoc qa Gal. dt. [illegible] et non dt. semper [illegible] in statu et prope statum

[illegible] paroxismus

quia somnus in [illegible] et [illegible] in fine et somnus [illegible] noc[illegible]
ex [illegible] dicit [illegible] est [illegible] mortale [illegible] est in declinatione
et [illegible] in declinatione [illegible] et in fine [illegible] et in [illegible]
medijs [illegible] et [illegible] noc[illegible] q° fit in [illegible] remanet
[illegible] est salubre
[illegible] et q° calor [illegible] est mor[illegible]
[illegible] facit hoc
[illegible]
in [illegible] debuit
[illegible] est [illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible] circa [illegible]
[illegible]
[illegible] quid sit [illegible] et [illegible] videte
[illegible] apho[illegible]
[illegible] videte
Gal[illegible] quid sit somnus et etiam videte Avicennam [illegible] 3[illegible] trac
tatu, primo cap° 4° et ibi videte quid sit [illegible] 2° [illegible] cap° ult°
a fine 3° [illegible] 4° et 4° de [illegible] et morbo cap° [illegible] 5 circa finem [illegible]

Queritur ... an ... in declinatione paroxismi sit ... [illegible]
et ... sit ... dividitur in ... [illegible]
... [illegible]
in ... ponit ... et ... [illegible]
de subeth, ... est ... ab ... [illegible]
quo ... [illegible] ... restat ... , et ...
est ... et ... locum ... , et quod sint ... [illegible]
q. nō semp in ... [illegible] ... in
[illegible]

[illegible]

in ... calor ... [illegible]
calor solum ... [illegible] ... in cerebro, et id ...
q. nō solum in partibus ... et ... calor ... , sed et in
... et ... est q. iste calor ... [illegible]
cor sed ... restituit in venis arterijs et ... et in ...

[illegible] pandit ad [illegible] ... magis perficiuntur ... in vigilia
a corde [illegible] arterias cum multis spiritibus vitalibus qui ... in spiritus
animales, et omnes spiritus ... retinentur ... et alii spiritus animales
[illegible] ... retinentur et hoc ... sed
non est necesse ad ... spiritus
animales sed ... est ... unius ... sed ...
... non solum ... sed si aliqui sint spiritus animales
in ... cerebri ...
et in somno fit ... spiritus ... qui est in ...
[illegible]

[illegible]

... remedia ... ad caput ... infrigidant, ... prohibent
in origine membrorum, et hec virtus ... per nervos
... virtus sensitiva ... que est in cerebro ..., 2°. coll. cap.
ult°. Conciliator vidit hoc ... qui est ...
... et ... cerebrum ut infrigidet cor et ... infrigidat
cerebrum ad provocandum somnum, p°. hoc est ... de ... partium
cap. 2°. 3°. et 4°. ... Gal. ... probat quod cerebrum non est ... hoc ...

sed demus q sit sonus p hoc, sed nō ut pulmo [illegible] est sicut [illegible] cor qa aer-
attrahitur [illegible] repugnan p pulmonem et in hoc [illegible] conveniunt qr̄s pulmo
solū servit cordi [illegible] prestans ut solum cerebro sed
et pulmonis [illegible] applicari [illegible], et [illegible] [illegible] magna [illegible]
in hoc [illegible] [illegible] [illegible] solū
sunt [illegible] in cerebro [illegible] somnus [illegible] sensus est in cerebro, An-
somnus [illegible] ut [illegible] est [illegible], cū
[illegible] ut somnus [illegible]
dulcis et a [illegible] [illegible] calor [illegible]

[illegible]

[illegible] tale [illegible] hic est [illegible] illa [illegible] sequitur [illegible]
si in cerebro sit [illegible] calor hic [illegible] illarum [illegible]
malarum ut d. [illegible] calor [illegible] fit somnus ut est [illegible]
somnus in cerebro [illegible] vibratione illa [illegible] laedit [illegible] convenit
[illegible] agit in illud cal. [illegible] et illud obtundit, si autem [illegible] somnum laedit [illegible] sic [illegible]
q necessario sequitur [illegible] non [illegible] aliquando [illegible] laedit somnus ut [illegible] sor.
cerebrum [illegible] frig. adeo si [illegible] infrigidet ulterius [illegible] et hic in
sor. fiat somnus qa accidit q repiatur talis mala complexio, in

pdicti q sedat per se qr de necessitate sequit tale nocumentum ad talem somnu
et ita est distinctus in nomine et hypp et gal. in curante de hoc

Lectio 6ta ordinaria

[illegible]

peior q ille qui est in nocte, sed q fit in die est peior q illa
q fit in mane, et suppit hoc ab hypp 2o prosticorum et in xxi. [illegible]
Avic. et hoc est peius in statu paroxismorum, somnus diurnus si fiant
in prnc. paroxismi multotiens nocet, Conc. in dtia 108. istis aut [illegible]

adduit et id exponit [illegible] et d. q Avic. nõ comp̃at noc[tu] status ad noc[tu]

p̃nc. sed noc[tu] in p̃nc.º status comp̃at ad noc[tu] in fine status et in fine

status nõ nocet sed in p̃nc.º [illegible] et d. sic, in p̃nc.º eius, i. in p̃nc.º status

determinat est, [illegible] sit [illegible] status sit et nõ nocet et sic glosa[illegible]

videntur [illegible] Ypp. et Gal. [illegible] Avic.

[illegible] prognostica [illegible] et ibi Ypp. dat [illegible] signa [illegible],

[illegible] acutis sunt mala [illegible] nõ dormire [illegible] in die [illegible] in

nocte est malum, et dormire in die et [illegible] in nocte est malum sed minus

malum, et dormire in die et [illegible] est [illegible] signa [illegible]

[illegible] sunt bona [illegible] in nocte [illegible] et nõ in die [illegible] somnus

[illegible] in [illegible] est bonum signum sed [illegible] in nocte est malum

sed est minus malum [illegible] nõ dormire [illegible]

[illegible]

[illegible] status [illegible]

[illegible] somnus et in [illegible] somnus [illegible] magna [illegible]

[illegible] est magna [illegible]

in p̃nc.º [illegible] et aliud [illegible] somnus [illegible] in p̃nc.º est [illegible]

et [illegible] in p̃nc.º [illegible]

[illegible] est et sic nõ [illegible]

[illegible] est [illegible] in declinatione [illegible]

[illegible] in p̃nc.º [illegible]

[illegible] est [illegible] sed [illegible]

[illegible] sed in declinatione somnus [illegible] nocet [illegible] nocet

[illegible] bene [illegible] sed [illegible]

p̃nc.º et [illegible] in declinatione est [illegible]

sed in aug.º et statu est [illegible] in declinatione

[illegible]

in declinatione [illegible] et in declinatione

[illegible] sed [illegible] est somnus [illegible]

[illegible] in declinatione [illegible] noc.

[illegible] in declinatione [illegible]

[illegible] est signum [illegible] in declinatione [illegible] in declinatione

[illegible] est, [illegible] in declinatione morbi [illegible]

[illegible] mortalis sed [illegible] in declinatione [illegible]

salubris sed morbi mortalis, [illegible] in declinatione

[illegible] morbi salubris, et d. [illegible] est [illegible] in [illegible]

[illegible] sed in declinatione [illegible] agat in illo [illegible]

et [illegible] illa [illegible] et faciat [illegible], ista [illegible]

nichil valet [illegible] q a hic noc[tu] in declinatione signi[ficat] mort[em] [illegible]

hoc de morbo q advenit et sic illud noc[tu] est in p̃nc.º morbi qui

det in [illegible] et nõ sig[nific]at noc[tu] in morbo [illegible], et id est [illegible]

[illegible] in [illegible] proximi et [illegible] mortis
[illegible] Hipp. nichil [illegible] in [illegible]
[illegible] nichil [illegible]
[illegible] Hipp. [illegible] et [illegible] est [illegible] sit [illegible]
2. [illegible] est [illegible]
[illegible] est in [illegible]
[illegible] Hipp. [illegible] indeterminate
3. [illegible] et [illegible] Gal. [illegible]
[illegible] aliqui [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible] Gal. [illegible] Hipp.
[illegible]
[illegible] sicut [illegible] et [illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible] peior est somnus excedens [illegible] Hipp.
[illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et coll. [illegible] ergo [illegible] vero
[illegible] paria [illegible] plus [illegible]
[illegible] signa [illegible] hoc et sic Gal. et Hipp. non determinarunt
[illegible] certa [illegible] docere non [illegible], verum si volumus
ad hanc determinationem [illegible] dico quod peior est somnus excedens, non [illegible]
Gal. super [illegible] pulsum [illegible] hoc vello [illegible] de [illegible] cap. p.

dt Arg. q somnus est[illegible] inter vivere et non viuere [illegible] dt Gal. Somnus

[illegible] allegat [illegible] et sic [illegible] est [illegible] et [illegible] somnus

est [illegible] [illegible]

[illegible] et opposita [illegible] est q somnus [illegible]

[illegible]

plus [illegible] et d. calor [illegible]

[illegible] pro [illegible] digerendo [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] pro [illegible] facientibus [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] sensus et non [illegible]

[illegible]

[illegible] et [illegible]

et hoc est q[illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] et [illegible] non [illegible] q sit [illegible]

in dormiente q[illegible] cutis est frigida [illegible] q calor retractus est [illegible]

virtus restat [illegible] et sic restat [illegible] retractus

et [illegible] moriens. His declaratis sequitur alius Aphor. q.

4. Nec sanitas nec fames nec aliud nec bonum [illegible] ad bonum, ista
[illegible] mala i. signa morbus futuri, aut morbus futurus p. esse
salubris et in morbus [illegible] cap. [illegible] futuri [illegible]
Gal. p. divisionem signorum egritudinis futurae, in [illegible]
sunt que sunt dispositiones naturales in nobis [illegible] inequalitate ut [illegible]
[illegible] quod [illegible] dispositiones non naturales, somnus
et vigilia [illegible] dispositiones naturales et ista [illegible] somnus
et vigilia [illegible] signum bonum [illegible] si fit maior vel minor
est mala, [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Aliud [illegible] signorum est in dispositionibus [illegible]
[illegible]
et [illegible] Gal. [illegible] futurae egr.
si [illegible] est egr. [illegible]
et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
q sint corp. [illegible] egr. [illegible] et p. dici [illegible]

ij et sic docet q sit corp.
disp.ta ad egr. [illegible] fit egrota
ut cog. q corp. sint [illegible]
[illegible] corp.a egrota ut sit mor.lia
ut nos [illegible] mor.lia corp.a solis
[illegible] di [illegible] aut
corp.a nos [illegible] et [illegible]
docet q sit corp. q sit futura
fieri egra [illegible] erunt mortalia

sed in [illegible]
et [illegible]
[illegible] est
bona et est [illegible]
est [illegible] egr., sed
[illegible] si [illegible]
sunt signa egr. futurae [illegible] factor
[illegible] malis [illegible]
q [illegible] est [illegible] vult
docere signa [illegible] futurae egr. [illegible]
[illegible] morbus [illegible] cog.
[illegible] et [illegible]
sed [illegible] est [illegible] et [illegible]
de sono et aliis [illegible] dispositionis sit [illegible]
magna [illegible] egr. [illegible] est [illegible] egr.nis, [illegible]
criticis cap. [illegible] et tract. 2. [illegible] p. 2. q. [illegible] docet et [illegible]

Ed de princ.o egr.nis

sed probo q non p. sciri princ.a egr.nis, nam si sumis princ.a egr.nis pro
qualibet parva lesione, tunc semper quilibet esset eger, in dies ego

[illegible] a decubitu [illegible] adeo decubit, sed [illegible] sunt aliqui adeo debiles [illegible] lesio facit eos decubere [illegible] adeo fortes [illegible] decubere [illegible] non [illegible] in acutis egritudinibus solet [illegible] et [illegible] Gal. [illegible] in aliis egritudinibus [illegible] vel aliquid aliud [illegible] impedit [illegible] solitis [illegible] solum decubat, sed [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fortes [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sequitur [illegible] [illegible] [illegible] membra [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Gal. [illegible] bene et op[illegible] [illegible] replent[illegible] [illegible] faciunt oppilationem [illegible] urine [illegible] oppilat collum vesice, ledit [illegible] lapis non oppilaret non impediret [illegible] vesice et [illegible] lapis est causa oppilationis et oppilatio [illegible] ledit, [illegible] possum [illegible]

[illegible] operationes

alia opon im.te ledit lapis et est op.e ca, na cu vesica expellit urina se constringit et lapis im.te ledit constrictione vesice et rone huius opon. ledi im.te p. dici egr.do et sic no inquirit q eadem res sit egr. et sit ca, et sic humor replens vena est egr.do q impedit constrictione vene et p. esse ca egr.nis qa facit oppilone, et sic idem p. esse ca egr.do et acons ut in febre ethica ad qua si sequat mala compl.o stomaci tunc febris ethica est acons qa sequit ad ulcus pulmonis et est egr.do qa im.te ledit opones et est et ca tunc mali complonis stomaci, An qui expiens sanit.m incidat in egr.m et hec qrit pp antiqua litas, egr.do ut sumit ut dis.m q neutralit.s, alio m.o q egr.m mi.mus et neutral.te et vera egr.m, et hic qr int.ur an qui expiens sanit.m incidat in vera egr.m ut in neutral.m, ad hoc d.t no est ver. q oe expiens sanit.m im.te incidat in egr.m verum ut in neutral.m sed pot incidere in morte ut in eo cui incidit caput, et p. d.t eo qui morit morte nali, in .4. de tpib. morbi ubi cap. 3.o et 4.o d.t oes morbi salubres hent 4.or tpa sed morbi mortales carent declinone, et d.t q alij morbi mor.les hent q.ndam augm et statum imperceptib. ut in als capitis est tuto g.m et prius incideba una pars q alia, et cu est soluta callus a medicis vel a.m una parte et si ulterius no incideret restaret egr.do et sic ille cui incidit caput cadit in egr.m sed imperceptibilem, ille et qui morit morte nali, li no videat habere egr.m multum perceptibiles tn augs veniat mors in tm debilitat ut ledant opones et eo efficit eger et neuter, ad d.t oes expiens sanit.m et acqrens alias disp.ones que no pendeat in tollus a ca primitiua tunc incidit in egr.m ut neutral.m qa si penderent a ca primitiua hec no esset, verum ut di eos applicare stomaco ab ext.o et adeo calefaciat q impediat dig.nem et hic alio m.o est egr.do nec et neutralitas, ut et sicut sunt manus ligata saxa corda ut q est habet et tn no est egr. et non est neutralitas vera sanitas ut et qui in fortis no cuius ho est sanus ut eger ut neuter, in hoc in medi qe multi tractant et 2.m Gal.m et Com. Averroes multi mari et accipit hic qa resumit habentur di eo q hnt manus ligatas sive corda unde illi est sanus qr no eget ope medici, ut et eas qs esse in carcere supr ab causa a, suis operib. et tn est sanus, sed medici eos primitiua non vocaret eas egr.nis qa no egent ille cause primitiue arte ut dispo ledens opones q pro sui remotione eget arte vocat ca egritudinis et pari m.o si daret et dica si daret qa no reddeant hoc Gal. contra Com, hoc q.s. sit impressa cal.s in stomaco dependens a, re ex.a na 2.m Gal.m cal.as est for.a salubris et 2.m Com subalis et 2.m q intendit cal.as intendit et for.a subalis et bene pote est q manus calefiat ad ignem et est calida manus per vapores, hic tn est cal.s firma donec duravit vapores

subalis

1.5.5. -X. 17

et sic si cal^tas in stomaco sit in potesit^ib ... est sanus ille qui
impediat esse tn impedit a'. ut qui no eget arte pro sui remotione, et sic
cre corporis ut est sanum ut eger ut neutrum q' ... dicat in hoc ...
Labores spontanei narrant morbos ... docuit Hyp. et Gal' q. res
... mutant ut q'lit. ut q'tit. ut tpe si sit parua mut.^o tunc
sig^cant futuram egr^m si magna sig^cat egr^m. vos dicitis si d^t. Hyp. no
satietas no fames nec aliud ... spontanei labores q. labores
sunt res externales, dico q. addit hoc q' ... signi duo sunt ... signorum
sig^bia futuros egr^us, unum est q. n'ales dispones augent^ ut diminuunt
ut quat^te ut q'tit^e ut tpre et tunc sig ... futuras egr^es, aliud q'. est
rerum externalium ut si sit dolor ... humor, et q. ... d^t. no satietas
nec fames ... ut ... solum de rebus n'alibus ... subdit
de rebus externalibus et sic ... hoc Aphor^o q'. ... est
et tn no est egr^o et sic ... hoc loco ... neutralitas, ... sig^ur
q. egritudo est futura, p labores spontaneos d^t. Gal. ... int^r ... lassi-
tudines no n. int^ur lassitudo ... ab exercitio ... no sig^ur egr^m futuram
... q. ... in precedente motu ... exercitio ... spontaneos labores ... est
... malos humores ut multos ut malos et multos simul ... lassit... ...
... de tali lassitudine ... q. d^t spontaneos, 4°. d^t ... fam^e
... q'dam lassitudo ulcerosa, tensiua et apposita, ... lassitudo ulcerosa
q. ... ut ... parti^s corporis ... punctures ... q. sunt
humores acres et mordaces ... humores ... melancolici
adusti, tunc est lassitudo ulcerosa ... et sic est ista lassitudo ulcerosa p
malos humores, lassitudo tensiua et ...
tendentur ... et membra et no est p malos humores et ideo uocat^
lassitudo tensiua, est lassitudo apposita que est ... multa ... replet^e
et ... calor ... fit dolor et hoc ... solum
sentit ... in ... partibus ... tensiones dolorosa ... ideo
uocat^ lassitudo apposita, cum q. lassitudo sit tribus modis et ... hoc 3^m
sit semper periculum est ... sequit^ ... ut plurimum ... egr^do
ideo d^t. Hyp. spontanei labores ... d^t ...
d^t. de spontaneis laboribus et ... lassitudinibus ... q. ...
labores ... ab exercitiis no sig^cat morbos, 3^a fen p^i Canonis in loco
proprio de lass^ne sequente exercitium et in cap^o ... lassitudine spontanea
d^t. de lass^ne sequente exerc^m q. est triplex, ulcerosa tensiua et
apposita et ponit remedia pro illis lassitudinibus et q. ... stetit
q. no fecit exer^m et postea exercent ... lassit^nes ...
et hoc est q. pinguedo dissoluit ut d^o. et cadit in membra et facit
lassit^nes et tunc ... ... egr^m q. ... d^t Hyp. labores spon-
tanei ... dico q. ad lassit^nes ex exercitio bene p. sequi egr^da ... hoc
vero est q. tunc est ut plurimum ... pauca faciens tales lassit^nes et calor

solus sufficit resoluere ut aliqd leue ing^m ut medio, sed qn est sponte labor tue sig^m multa mã ut mala, ut multa [illegible] ut satis mala io non facili pot resolui talis mã et io frequenter tue fit qui, tres dictis quod Gal. de laboris spontaneis [illegible] de tuenda sanit. sua ur q nõ sibi ille locus ppius, et ut est sanitas, egrit., et neutralitas [illegible] cond. correspt pars conseruatiua sanit., et egrit. correspt pars curatiua que est [illegible], et neutral. [illegible] pars pseruatiua qr q Gal. nõ [illegible] pseruatiuam [illegible] corpora neutra, et [illegible] nõ posuit hos in [illegible], Gal. in q. de tuenda sanit. soluit hoc in [illegible] et mouet [illegible] et dt qa ad lem de conseruanda sanit. partibus spectat [illegible] exercitiu pro [illegible] sanit. et qa [illegible] sanit. habere io spectat ad partes conseruatiuas sanit. remouere lassit. [illegible] causas exercitio sed qa eodem mo [illegible] lassit. spontanes io [illegible] Gal. pp [illegible] doctrine et loqui de [illegible] et io [illegible] posuit [illegible] et sic [illegible] canonis ita [illegible] quarit sac. an iste lass. [illegible] vel accns. et [illegible] accns, di [illegible] [illegible] accns di [illegible] lodit [illegible] lodit opones sed [illegible] im^{te} lodit [illegible] operationes, ut dt q et est accns, et dt lasso est dolor in pda ad motu in qua in pda [illegible] illud triste [illegible] ut mala mã ut multa ut mala [illegible] io dt sac. q lass^{do} est egr^{do} qa est lesio sensibilis et lodit uirt. operatiua qa uirtus motiua est impotens et sic lodendo uirt. lodit opones, in hoc dco sac. [illegible] errores [illegible] erat manif. qa dt q [illegible] lass. [illegible] egri [illegible] erat futuras egr. et hoc est qa tuc nõ impedit [illegible] solitis exercitiis et [illegible] q omis lesio [illegible] sit egr., [illegible] errat qa nõ [illegible] ille limitationes [illegible] ad medicu sed omis dispo que est egr. im^{te} lodit opones, et [illegible] est [illegible] ad medicu q oms accns ut est qualitas mutata ut exiens mutatu ut [illegible] mutata et [illegible] nõ lodat opones nisi lodat uirt. tn medicus nõ [illegible] considerat [illegible] et sua [illegible], sed [illegible] est medico [illegible] q qn est bone complo tuc operat et [illegible] et [illegible] et sic qn est mala complo tuc lodit opones [illegible] ad medicu est dicendu q mala complo im^{te} lodit opones [illegible] quarit Medicus an [illegible] lodat ut non, et nec [illegible] scire [illegible] et sic in lass^{de} aliqs est impotens ut [illegible] malã repletione ut [illegible] multa repletiones ut ob malas et multã repletiones [illegible] nõ lodit tanto [illegible] q impediat [illegible] a, solitis oponib, et sic est et neutral. [illegible] dico q nõ opz. dre, one accns ut est [illegible] lesa ut actiuitas, dico q uirtus

debilis non vocatur lassus sed ad virtutem debilem sequitur talis lassitudo et bene quod sit medicus quod debet esse talis complexio et talis compositio ad quam postea sequitur talis anima sed non curat scire quid sit anima, quicumque dolentes non sentiunt etc.

Lectio 66a ordinaria

Quicumque dolentes etc. triplex reperitur littera hic, prima est traductionis Antiqui, alia dicit quicumque dolentes aliqua corporis magna ex parte et est traductio Laurentiani alia littera dicit quicumque dolentes aliqua corporis [illegible] et est traductio [illegible] est et littera greca dicit [illegible] i. magna ex parte [illegible] plurimum, sed [illegible] plurimum est mala littera quia [illegible] construi cum hic dolore [illegible] plurimum dolorem si littera dicit plurimum [illegible] construi cum hic dolore et [illegible] construi [illegible] si dicit magna ex parte [illegible] [illegible] [illegible] posuit 3 limitationes, [illegible] in quocumque corpore [illegible] dolores et pro aliquo tempore non sentiunt talis dolor quia [illegible] si dormiat [illegible] non sentit [illegible] [illegible] sub oculis, [illegible] magna ex parte et [illegible] sentiat [illegible] dormiunt [illegible] sunt [illegible] sed quando vigilant [illegible] sentiunt et [illegible] pro aliqua parte [illegible] sed [illegible] construit hic plurimum cum hic dolore et [illegible] [illegible] posuit illas limitationes, Galenus in [illegible] dicit [illegible] dolores [illegible] et dicit non [illegible] dolores sed [illegible] dolores, [illegible] [illegible] Hippocrates ubi dicit dolorem fuisse in [illegible] i. in tali regione fuisse [illegible] calidos et [illegible] cogunt [illegible] [illegible] frigidi sed sensatio [illegible] frigida [illegible] [illegible] et [illegible] dolores, [illegible] quicumque dolentes aliqua corporis i. [illegible] dolores [illegible] dolores non sentiunt [illegible] dolores non [illegible] [illegible] sensus est [illegible] non [illegible] quia [illegible] non sentiat [illegible] si sit fortiter [illegible] aliqua [illegible] non sentiet, dicit erisipilas [illegible] flegmon et [illegible] ruptio, et spasmus seu [illegible], [illegible] sit causa doloris et [illegible] [illegible] declarat [illegible] Galenus. sed littera est mala ibi, sed dicam [illegible], omnis dolor vel est a mala complexione vel a soluta continuitate et quae sit causa verior declarabit sed apud Galenum [illegible] soluta est [illegible] causa doloris, in esse [illegible] arteriis et in membris [illegible] nervosis sunt 3 nervi, ligamenta et corde [illegible] solutio continuitatis, et solutio continuitatis vel est manifesta sensui vel occulta, [illegible] extendat intestina, [illegible] facit dolorem [illegible] aliqua solutio continuitatis sed latet sensum talis solutio, si sit in carne ut est manifesta et [illegible] dicitur vulnus vel ulcus, si sit soluta continuitas [illegible] [illegible] et non sit manifesta [illegible] greci dicunt [illegible] [illegible] ruptura, et cum in Dioscoride [illegible] sit herba valet ruptis et [illegible] i. patientibus rupturas sic [illegible] sed [illegible] quod dicetur nunc, si sit in nervo vel corda et manifesta sit solutio continuitatis [illegible] dicitur convulsio latine sive spasmus grece, si sit in osse

tuc latine puncturas et grece catagma, et hic non ponimus nisi istud, si sit in
parte carnosa ut in venis ut in arteriis et sit manifesta talis solo continui et
si sit per corrosionem dicitur ulcus et si sit per incisionem dicitur vulnus ut confundunt
isti termini, si sit in carne manifesta solo tunc dicitur ruptio, si sit in membris nervosis
et sit cum re pugnente dicitur punctura si cum re rodente dicitur ulcus, si sit cum re co
tundente ut cum re gravi tunc dicitur latine contusio seu conquassatio et grece dicitur plasma
et si sit cum re incidente dicitur vulnus, sed si sit immanifesta dicitur simul exio ut spasmus
dicit Gal. in tertia caliditate per esse causa, et innuat erisipelas et etiam flegmone et innuat alia
dolores quos Aristoteles in quibus est causa factiva doloris interius talis i. in membro s. apto nato sentire
et si non sentiat tunc mens egrotat, dicit Gal. in fine commenti non refert ut dicas omnes
vel interiores vel mentem egrotare, sed dicit per mentem intelligit ut mente sensuum interiorum
ut exteriorum, sed erat quod intelligit solum virtutes interiores que sunt in capite secundum eum in
hoc platonicus ipse Gall. non platonici volebant quod virtutes non essent in capite, et sic per
mentem intelligimus virtutes sensuum interiorum sed dicit Iac. de doloris Aristotelis et
etiam per intelligit de dolore, dico quod non est verum hoc quia si per mentem et de dolore tunc
Gall. non fecisset illam distinctionem, dolor est sensus rei contrarie que subito alterat nostrum
corpus et ideo ubi est dolor ibi est sensus doloris, dicit Iac. de dolore verificatur
nam si manus dolet et percipiat dolorem contristatur et virtus sensitiva exterior non percipiat
a virtute interiori tunc virtus sensitiva interior est lesa, et tunc supponit quod virtus sensitiva
interior indicet de rebus pertinentibus ad sensum exteriorem, dico quod iste corpus facit
contra Gal. Plat. et dico quod que sunt dulcia indicant amara a sensu exteriori
[illegible], sed quoniam sensitiva interior indicet unum et exterior aliud hoc non potest contingere
et sic si indicat per gustum dulcia esse amara tunc et virtus idem indicabit
nam ut percipit dolor ut non si percipit a sensu exteriori, tunc et ab interiori percipit
S. si verum esset hoc quod dicit Iac. tunc non solum de dolore esset verum hoc quod quidem
perinet ad sensum tactus sed et visu, si videt album et indicat nigrum
tunc lesa est mens et ideo verificatur solum Aristotelis ut dicit Gal. et quod quod dicit Hypp.
non sentiunt quod intelligebat solum de virtute sensitiva exteriori, probatur nam Hypp. et Gal.
semper utuntur hoc termino sentire, tunc semper intelligunt de exterioribus sensibus, et imaginantes
ut cogitantes ut memorantes, vocat Gal. et Hypp. cum volunt loqui de sensibus
interioribus, quicumque sunt cum factiva doloris et illa non sentiunt sensu exteriori ut est
tunc mens egrotat his, sic intelligitur Aristoteles, est difficultas an ut in egrotantibus sensus
exteriores et interiores possunt indicare id quod non est et sequitur non hoc, an in contingit i sensus
vos diceretis secundum fidem nostram tenemus quod non quia sana corpora sunt liberum arbitrium
habent ex vi una complexione magis quam ex alia inclinentur ad aliquid tamen sunt liberum
arbitrium, et ideo egri si quid malum facerint non erunt puniendi illi in tractatu de sequela
potentiarum anime capitulo 10. 20. et 21., clare probat quod ex intellectus quod est in sanis potentia anime
sequitur complexionem, et dicit per homines in regione calida et homines qui sunt in
regione frigida, tunc isti non solum contrarii corpore et complexione sed etiam sunt
mores contrarios et operantes contraria et etiam iudicia contraria sunt et ideo in regione
temperata sunt homines prudentes, P. et multis aliis Plat. in tractatu de

de respub.ca ut hoc pbant et plato uolebat q pueri a 18 ad 35. annu biberet
uinu et a 35. ultra biberent copiosius et usq ad 18. annu q no biberent
uinu qa uinu pturbat mente, et postea Gal. sequit q si q° mali hoies
si cogunt ad sic agendu q no sut puniendi na essent excusati et cert in
eodem casu in q° sut egri, [illegible] no ualet hoc na h. sint de necitate mali
tn dent puniri ut animalia uenenosa h. sint mala de necitate tn ea inter
ficimus et ita hoies mali puniet ne alios seducant, et ita d. Gal. utaris bonis
cibis q ait putat pro melius bonae, Nos tn no sequimur ista op. et dixi
hoc ut int. [illegible] mia Gal. et dicim q h. pars inclinent tn hoie liberu arbitriu
Jac. mouet duas qones p. est an q° Aplor. sit uera 2a est an dolor sit in
sensu ext. J psipi et ibi uidebitis diff. de causis doloris, in p. qone supponit
q recipit dolor et est et ca doloris 2°. supp. q d p mentem int., 3° supp. it
et d. est duo dnt membra aliq ledi ab opibus et dnt impediri ab opibus

et hoc supp.it qa decidit q mens egrotat ut ob propria lesione ut p coit [illegible]

D. facit duas dist. inter ledi p essentia et ledi p coit. J sic Jac. dnt
est membra impedire in opibus et d. est ledi et ledi [illegible] ob mala cplones
ut ob mala cpone ut ob solone cont. no p exercere suas opones, et impedita
suas opones qn no p exercere suas opones sine aliq istorum q. ut hoies qui haberet
manus ligatas hic est impeditus a suis opibus et tn nullu est illorum q. pmi.
est si ossa et rasa comesa no digerant a stomaco hoc est qa cibus est
disproportionatu et tn hic no est lesio [illegible] p [illegible]
possibilit. opionu ut [illegible] uocem hic no p pro. uocem, et [illegible] non
est lesus et qn matrix dilatant hic [illegible] [illegible] interiora tn no sut
lese, Gal. [illegible] no longe a [illegible] [illegible] qui duo q a d. est ledi
et [illegible] est impediri, et d. q illi dnt lapis in uesica no ledit qa [illegible]
et uesica facit opones suas et [illegible] dicebat q uer est q uesica no est
lesa sed impedita quasi dicat Gal. [illegible] [illegible] [illegible]
in medic.a sed qones iste sut logice et [illegible] d. Gal. no [illegible]
de ledi et impedire sed opertuisset [illegible] illius [illegible]
et [illegible] in [illegible] et [illegible] est hic egr.do illa [illegible]
[illegible] et [illegible] dico q no opp. distinguere [illegible] facit Jac.
sed [illegible] qn no fit opo qr no fit et [illegible] dnt remoueri [illegible]
et sic si manus sint ligate hic est egr.do in compone qa in compone [illegible]
[illegible] p. [illegible] sed ligatas manus hic no uocat egr.do a medicis qa
hoc p. remoueri sine [illegible], 2a dist. ponit Jac. de ledi p essentia
et ledi p coit. J et p. [illegible] cap. p° et 6°. et de [illegible] et de [illegible] hoc tractat
Gal. Jac. d. ledi p essentia est q in eo sit [illegible] mala compo ut mala [illegible]
ut soli [illegible], dico q hoc est [illegible] qa si in stomaco sit mala [illegible], hic
ascendunt uapores ad caput, et tn est in cap. dolor et tn est et in cap.
solo [illegible] aliq. [illegible] sensu et tn [illegible] dnt q est dolor per coitate
Alio m°. d. Jac. q est lesio p essentia, et est qn ledit opo alicuius mebri
et no alicuius leditur et qn est [illegible] no est p coit. J ut q dent [illegible]

uoxe in epiglott tunc est solum q nulla sit lesio in epiglott sed oppositum q aer expellatur a pulmone ad epiglotim sed debeat fieri uox, sed dicimus q pectus sit lesum et tunc aer expellatur non cum violentia et tunc non fit uox et tamen in epiglott non est lesio et non est lesio per contactum, sed dicit Jac. q[illegible] capite elevato a pede in cerebro aliq in epilepsia cadunt ut refert Gallen ponit signa epileptie et sic idem est ergo per [illegible] a digito pedis et tamen oppositum cerebrum non pendet ab [illegible] pedis, alio modo quo dictus est [illegible] Gal. p° int. [illegible] locis citatis dicit qm [illegible] sicut [illegible] pendent lesio ista aliunde [illegible] q remoto primo nocumento stomaci [illegible] tunc est lesio per contactum, sed et q aliunde pendeat si non [illegible] ad [illegible] tunc est [illegible] et dolor capitis si tollitur remoto humore [illegible] est per contactum, et si non [illegible] tunc lesio per essentiam lesio [illegible] capitis [illegible] quod aliquid ledat per [illegible] est qm aliquid [illegible] transmittitur [illegible] transmittit ad membra lesum per contactum q si non transmittit [illegible] transmitti, exemplum [illegible] ut [illegible] a stomaco transmittuntur [illegible] exemplum [illegible] a cerebro [illegible] ad [illegible]

et [illegible] transmittit [illegible] transmittit [illegible] sola et [illegible] vires [illegible] exemplum [illegible] ut si [illegible] et non [illegible] exemplum [illegible] non transmittunt [illegible] aeris [illegible] sufficienti [illegible] dicit Gal. [illegible] sit [illegible] est tamen proprie dictum quod est lesus per [illegible] est non transmittit [illegible] ut [illegible] epiglott sed et quod [illegible] solutum [illegible] aliunde pendeat, dicimus q est tunc lesio per contactum tamen est lesio per contactum minus proprie dicta, ista dictio [illegible] posita dicit Jac. qm est causa doloris [illegible] in manu, dicit q si non sentiat tunc manus [illegible] qa manus [illegible] sit stupefacta [illegible] sentit [illegible] cerebrum non sentit [illegible] q hoc non est [illegible] q [illegible] causa doloris in membro quod non sit stupefactum et [illegible]

Lectio 67 ordinaria

Super Aphorismum Leo quaecumque dolentes [illegible] alia 2a quod an dolor sensu percipiatur quod [illegible] est si [illegible] dolore [illegible] causa doloris ut caliditas frigiditas et similia, et q ista percipiuntur sensu q dub[illegible] qa si Jac. exponit non solum de causa doloris sed et de ipso dolore [illegible] [illegible] scire quod sit dolor, [illegible] sensus sit doloris perceptivus et dicit Gal. dolor est tristis sensatio [illegible] subita [illegible] et [illegible] in [illegible] et qa sensus [illegible] sensus [illegible] sensu percipi [illegible] dicit quod sensus [illegible] dolorem, [illegible] sunt difficultates [illegible] quod sit dolor [illegible] que sint causa doloris 2m Galenum, [illegible] ad [illegible] differentias Conciliator [illegible] 77.
dicit q dolor non est sensatio sed est qualitas de 9a specie qualitatis sensu perceptibilis et ut caliditas et alie qualitates sensu tactus percipiuntur sic dicit q dolor est qualitas de 9a specie qualitatis, et dicit Conciliator probo [illegible], qa multi dolent et percipiunt

dolorem et non percipiunt calidum neque frigidum neque humidum neque siccum nec percipiunt cum sit soluta continuitas nec non: et nesciunt dicere nisi dolorem et non operari ... et sentiunt dolorem quam tu sentias calidus. quod dolor est qualitas, secundum ... Gal. et Avic.
et breves dicunt, dolor est tristis sensatio obiecti contrarii subito et malitia impotentis
quod est sensatio, dico contra ... ut non valet ros est parva pluvia
quod est pluvia, et ut non valet flegma est sanguis diminute decoctus
quod est sanguis non isti termini sunt distractivi sic non valet ista ... :
dolor est tristis sensatio obiecti contrarii subito et malitia impotentis quod dolor est
sensatio, oppositum contrariis ... [illegible]
[illegible], dicit iste dolor est sensio obiecti ... [illegible]
[illegible]. Contrarium dico non ... [illegible] agendi obiecti et
hic nullus est terminus qui distrahat et ... [illegible]
[illegible] ista ... sic non valeret ... [illegible] sensatio doloris
[illegible] quod est sensio ... [illegible]
flegma est sanguis diminute decoctus, id est ... est diminuta
... sanguinis, et ros est parva pluvia ... [illegible]
p. dictus pluvia et sic iste termini diminute ... [illegible] dolor
est sensio obiecti ... nullus est terminus quod distrahat ... [illegible]
[illegible]
sensatio ... dolor ... [illegible]
[illegible] ... dolor
non est sensatio ... [illegible]
et ... [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
percipit ... ut ... [illegible]
sensus ... [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] de aliis sensibus ... sic sensus ... percipit ... [illegible]
... lacerti ... est ... [illegible]
obiectum quod non ... [illegible] et ... quod non est ...
non ... a sensu exteriori ... aliquid quod non est ... [illegible]
lacerti in movendo, non movent non ... quod non est ... a sensu
a sensu exteriori ... et ista est ... imaginativa ... in
parte lacerti laesa quod dolor spectat ad sensum exteriorem et sic dolor est
tristis sensio obiecti contrarii subito malitia impotentis. Aliqui dicunt quod dolor est appetitus
ad fugiendum rem malam ut ad prosequendum rem bonam sed hoc est et falsum

q a ut percipiat vel dijudicent op. prius cal.te illa, et sic dolor nō est appetit sed
sensus. Restat op.o dōis nova q.s. dolor est sensio obis ḡnis subito et valde i̅ sensibus
2a. diff.tas est (qualis sint caūe doloris. q a ex ponit Aplor. iste, quicumq̄ Sentes cās   Qō de cā doloris
doloris hic sunt multe op.nes p.o est videndum que sit op.o Gal. et hoc 2.o quel
sit op.o verior, an Gal. ut dicens, Avic. 2.o fen p.o in cap.o de causis doloris d.t
q Gall voluit sola soluta q.t.is ee cām.s dolorum doloris et 9.o coll.t cap.o 3i idem
d.t Com de Gal.o, sed Conc.or et Mrisatus 2.o tegni f.a 88. de divisione sua
et multi alij dnt q Gal.s voluit quod solum a, soluta q.t.is sed et a, mala c̄plone
et q nō sit soluta q.t.is fit dolor, et loco citato s. 2.o tegni vult hoc dīe Gall.
et d.t loco citato dolor ut soluta q.t.is ut mala c̄plones sig.cat et d.t solvit soluta
q.t.is ut incidendo ul corrodendo ul quassando ut faciendo tensiones et sic 4.or
modis solvit q.t.is, alterat aūt c̄plo ut a, cal.o ut frig.o ut hum.o vel a, sicco
sed si dolor est solum a, soluta q.t. nō dixisset ubi est dolor ibi est soluta
q.t.is ul mala c̄pto, in hoc questio est non op.o Gal. contra. de ing.o cap.o
7.o et 4.o de accin. cap.o 6.o 12 de ing.o cap.o 7 d.t q nos manif.te sensu per
cipimus q si fiat soluta q.t.is tunc dolet, et p. sig burant ab igne aliqui mi
dolet, et sic subita alteratio cal.is ul frig.is causa dolorem. an vero cal.tas fortis
alterans faciat dolorem p.te ul q a solvat q.t.is d.t hoc decl.ris in 1o de simplici
medic. s. in dist.ne p.a cap.o 3.o et in 4.o l.o de simplici, cadit unam.o dicer
si modo fit mordicatio a, cā frig.a et a, cā calida, et d.t intense calidus
et intense frig.us c.f. dolorem solvendo q.t.is, Ad p.bandum q. cal.s intensa
et sic frigiditas c.f. dolorem sed solvendo q.t.is hoc fit d.t Gal. certū est
si tn sit in cal.te temperata, tu nō dolet (licet illud tepidum destrueret
te et duceret ad mortem tu nō dolentes ut p. enumerabam dum quis p. stare
in balneo calido adeoq moriet p. exalationem sp.us et tn nō dolet ut sig.
extraheret multū sanguinis p. fleb. et moriret, et io egri sentes val.de
debiles nō sunt ponendi in balneo, si aūt aliqs percipiat aquā magis calidā
tunc dolet. p. Gal.s ponit aliā rōnem q est fort.or a et d.t sigs sit vulnus
et occurrat aeri frigido, hic f. dolorem, et si nō est vulnus nō fit dolorem
immo in hieme quaq est tanta frig.tas q fit mordicatio in facie et sic f. dolorem
sed est quaq frig.tas moderata nec f. dolorem, dū m.o tn sit vulnus, si aūt nō
sit vulnus hoc nō facit q.o sensus frig.is nō est qui dolet, sed tu dices op.
q nō solum sentiat frig.tas sed op. q imp.mat dico q et q imp.mat frig.tas
si nō sit vulnus nō dolet, et tn cutis sentit ut caro immo melius, d.t Gal.
est q a cutis est dura io nō solvit q.t.is frig.tas in cuti sed q.a est vulnus
tunc in carne facit ipsa frig.tas c.f. solutionem q.t.is q a p. c̄stringere illā carnem
hoc d.t Gall. et nulla alia rō p. assignari d.t Gall. et trad.o antiqua ibi est
corrupta et nō intelligis sic, sed hoc vult dīe q.o frigidū nō mordicat
nisi faciendo solutā q.t.is, et sic calidū nō mordicat nisi faciendo solutā
q.t.is, diceret q nos nō videmus fieri solutā q.t.is et in hieme cū est tanta
frig.tas (q f. mordicationem et tn hic nō vr soluta q.t.is, d.t Gall. imo m.

p incisione ut p corrosione manif.e fit sol.o 9t.nis, alio m.o fit imanif.e ut p 9tusiones
ut ventositas facit dolorem et hoc est qa ea facit solone 9t.nis noh imanifestas
ea ventositas tendens na hic nulla est mala complo. s. neqz cal.tas neqz frig.tas sed
et io opz. q hec sit soluta 9t.nis que facit dolores et sic res corrodens aliqa
facit manifestam corrosionem et sic manif.as solones et aliq res facit imanif.as
solones sic d.t Gal.s est de dolore qui fit a soluta 9.te ut acetu sup manu
positu mordicat qa facit solones 9t.nis, sic frig.tas 9tundendo facit dolores
qa facit solones 9t.nis et sic calidu et frigidum gnqz f. solones 9t.nis manif.as
et gnqz imanif.as que est mordicatio, ut q.o in tensione fit solo 9t.nis immanif.a
sic et in cal.e et frig.e fit gnqz solo 9t.nis imanif.a et hec est certa et
indubitata op.o Gal.i q.s qlit.es no faciunt dolores nisi solvat 9t.nuis.
Idem longo processu 4.o de acciz 6.o decl.at et no solum in tactu sed
et in aliis sensibus hoc d.t ut in gustu sapor ponticus et [illegible] faciunt
solones 9t.nis et sic vox aspera et magna in tinitris solvit 9t.nuis, imo
tonitrua gnqz solvit murum, color lucidus et albus solvit 9t.nuis et sic
in oni sensu obta 9tristantia no 9tristant nisi solvendo 9t.nuis sed 9tra
Iturisanus et Conc.tor aut opp.e 2.o Gal.i et Galen 2.o tegni ubi [illegible]
pro solone sunius dico q Dunsani et Conc.tor nesciverit hoc solvere, pro
solone [illegible] q Gal.s p.o int.s 2.o et 3.o 9plonum 4.o vidt q an ingens
in agendo repatit ut passu sit parvum ut agens magnum ut d.t q gutta
cadens facit aliqd lz no sentiat et tenue gutte cavant aliqd, [illegible]
gutta cavat sed insensibi et sic [illegible] [illegible] obviando, sed d.t Gal.s
q iste alterones insensibiles a medico iudicant ac si nichil [illegible]
rei verit.e sint alterones et motus et io qdlibz corpus semp alterat, sed qu
est alterate insensibr hic medicus no curat de hoc d.t Gal.s 2.o tegni
omibz hiis sensu diiudicatis, hiis suppositis dico q aliud est loqui medice et
aliud 2.m rei verit.e, loquendo medice dico q solo 9t.nis que parva est hic
no iudicat a medico et io d.t Gal.s 2.o tegni ubi est dolor ut est soluta
9t.nis sensata ut est mala complo sensata et sic int.r [illegible] Gal.i 2.o
tegni sed lz hoc dicat Gal.s tanqz medicus tn aliud est 2.m rei veritatem
et 2.m rei verit.e loquendo dicet Gal.s q mala complo facit dolores mediante
solone 9t.nis licz sit imanif.a hoc m.o salvat q Gal.s voluit malas 9plones
f.re dolores solvendo 9t.nuis sed alibi loqt medice, ut loqt com.o ut et loquunt
alii, ut d.t 12.o de ing.o cap.o 7.o ubi d.t oms fatent q ubi est dolor ibi ut est mala
complo ut soluta 9t.as et sic in aliis locis loqt 2.m q oes loqunt, sed cu erit i loco
proprio ubi decl.at hoc, no q de siplici sed docet et docet q mala 9plo p se no f. dolore
nec solones 9t.nis, Restat dist.ns ut videamus que op.o sit verior, an op.o Gal.i ut
Com.tis 3.o coll.t cap.e 37. qui d.t q sola mala 9plo cat dolores et q sol.o 9t.nis f. dolores
faciendo malam 9plonem et Gal.s dicit totu opp.tum, Avic.a tenet q mala
9plo im.te cat dolorem et q et soluta 9t.nis im.te causet dolorem et sic
tenet opinionem mediam, et oras respondebim ad rones alior 9 Gal.num

Proposita fuit diff.tas de causis doloris et dbium fuit q Gal. tenet q nulla mala
complo f. dolores nisi mediante solone gt.ij, An hoc op. sit vera vel aliq.?
et diximus q tres sunt pncipales opnes, una Com.ij 9.o coll.t 9i. q tenet q soluta
9.tas nd causet dolores nisi mediante mala cplone, et 2.a p.i cap.e pprio de
ca doloris tenet Avic.a mala cplones i.m.te causare dolore, et sic et q soluta
9.tas cat im.te dolores, et 9. Avic.a militat fort.ma ro, na cal.tas et frig.tas nd
faciut dolores nisi mordican et solven gt.uiij 9. Com.ij est arg.m evidentissimu
Presupp.it Com q incisa cuti nd fiat dolor nisi fiat mala cplo quero qua mala
complones facit talis motus, tu nd. p. dre q f. mala cplones nisi calida, ponam.
q quis sent manu frig.da et pungat, quero an hic doleat. et certus est q dolet
et tn hoc nd. p. fre cal.tas qa ~~membrum gaudet redire ad mala~~ natalem cplones g.o si sit
dolor nd est rone cal.tis g.o est rone solonis gt.ij, qa tn Avic.a et Com. p. arg.ta
9. Gal.m io opz solvere, Avic.a f. tres rones 9 Gal.m et due similant eodem fund.to
p.o sic pungat manus hic dolet et nd solum ubi fit incisio est dolor sed et in
aliis partibus et tn solo gt.ij est tm in una parte g.o solo gt.ij nd est ca doloris
fari m.o d.t Avic.a si frig.du p te facit dolores qa solvit gt.uiij sed dolor i membro
infrig.to ubiq cpendit et tn solo gt.ij est in una tm parte, hon quis dolet, hic — solo. duorum arg.torum Avic.
confundit vir.tis sens.va dolor ipe aliq.m.o et sentit dolus triste et virtus nd f. bene
iudicium de loco ubi pcise sit dolor et io dolor apparet et alibi et sic sut solute
due rones Avic.a q eodem medio militur, Ad rone Com.toris dico q qn qs dolet
nd ~~semp pcipit~~ frig.tis ut cal.tis qa dolor agitat vir.tis et cfundit eam, io virtus
nd p. iudicare de tali obto, 3.o d.t Avic.a sensus sunt in aialibus ut purgat
vel contristentur sed nd ne mala cplo eque bene ctristat ut facit et solo
gt.ij g.o aial eque bene d.t sentire mala cplones cu dolore ut et sentit gt.ij
solones g.o d.t Avic.a mala cplo calida vel frigida et sentitur cum dolore
hoc arg.m potius opp.m cludit d.t Gal. quacumq impssione fecas a cal.do vel frig.do
nd dbt aial sentire cu dolore nam hic semp aial doleret na semp ut est
cal.tas vel frig.tas aliqua, et io na f. ut cal.tas vel frig.tas qn multu intendat
adeo q interficiat aial, q hic sentiant et hic cu est hoc est et solutum
gt.uiij et sic si tanta sit cal.tas vel frig.tas adeo q cburat hic solvit gt.uiij
manif.te si aut nd cburat et sint intense hic et solvunt gt.uiij sed
immanif.e, alia due Arg.ta Com.ij 7.o coll.t 9i. sut ut d.t Com in
duobus in omnibus aliis sensibus, Alii sensus cognoscentes solutio gt.tis nd
dolent ut si videas soluta gt.tis vel audias et fecas solutas g.tis nd
dolent, g.o neq tactus, dico q aliud est loqui de cog.ne et actione
spuali et aliud est loqui de actione reali, sed in sensu tactus fit
impssio realis et nd solum spualis et io sentit dolor sed in visu et
auditu est solum impssio spualis, 2.o et fortius d.t Com 9 Gal.m
soluta g.tis est sensibile coe na a tactu et a visu pcipitur, sed oes
alii sensus delectant et tristant solum re obta ppria, ut visus delectat
vel pstat ee dolorosus na color viridis et et celestis delectat visum

sic et auditus ec sonos delectat et tristat et gustus ec sapores et odorat ec odores g. et tactus delectat et tristat ec obta ppria et ista sut calta et frigta, hum.ta et siccitas q.o sensus tactus no tristat ec solutos gt.ez Gal. reflectit g. Com. gad.o 4.o de acciti cap. 7.o q in alijs sensib. obta ppria no faciunt dolores nisi soluendo gt.uus et no alr q.o eodem.o in tactu qa obta sunt ppria soluut gt.uus hic in tactu fit tristitia, sapores extremi ut acres ut stiptici et acetosi et acuti si recipiunt in lingua mordicant ec soluut gt.uus sic mali odores acuti soluut gt.uus sed manif.o sic in
ii disgregat uisu et so auditu uero aspera in tonitruo no sola i audetu soluit gt.uus sed qq. dirumpit parietes, eodeq. m.o lumen magnuq soluit gt.uus et spus uisiui et frig.du nimis fargando ... facit dolores eod q.o m.o Arg.m Com.tis pot. g. serpius reflecti et sic pz q fuit op.o Gal.i de causis doloris et q sit melior
Aphor. 7. vii — Que longo tpre extenuat corp.a ... multa alia put dici in gone de dolore sed op. resecare, in hoc Aphor.o Hypp. docet instarare corp.a resoluta, superiusq. de euacuone et instaurone dixit, nuc hic uult decl.re q.o m.o diuersimode sint instauranda et d.t corp.a q diu sut demacerata, hic lente i. in longo tpre et leniter instaurent sec d.t Gal.s ut si sit corpus demaceratu in duobus mensibus tuc in longo tpre instaurent et pars pro mec, si aut i breui tpre sint demacerata tuc plus pro mec des, Iac. ponit limitones que no queriut ut sui moris est et sic et Ugo et alij dnt, et Iac. d.t q p.o resolo q fit in nobis aliqua est nalis et aliqua est fca a, ic, q est pternas, resolo q fit in decursu etatum est nalis sed q fit a, fame nimia ut a, ieiunio, e, pternalis et ista q est pternalis ut est irrecupabilis ut in ethica 3.e spi. siccitas est irrecupabilis et et siccitas in decursu etatum est irrecupabilis, alia est demacerato irrecupabilis, et dnt isti q de ista loquit Hypp. s. de resolone pternali et recupabili, dico q multi sunt sones q resoluunt p decursu etatum et tn in senectute fca oplone frigidiori fiut pinguiores, et aug.tur gsbit ec mebrm solida i. spermatica et dura et sic int.t Hypp. et Gal. de om extenuatione q instarabilis sit, et loqmur de resolone carnis et pinguedinis et de resolone fca a, calore nali et no loquim.r de sicc.te et uez est q membra fca sicca p decursuz etatum magis fiunt humidiora et mors est cessatio uirtutis nutr.ue a, suo ope, dnt isti si duo sint corp.a quar una in longo tempore extenuet et aliud in breui, op. q sit ab eadez ca nasim longo tpre extenuaret a, ca debili ut a, febre lenta et aliud in breui sed a, forti ca ut a, cantaride, tuc no eet uerus Aphor.s, q. dnt isti uirtus instauratiua det esse equalis, na si in eo q in longo tpre est extenuat.r uirtus instauratiua sit fortior, tuc citius instaurabit istes qz aliud et id op. dre q sint cetera paria in uir.te resoluente et et in ca resoluente, et ec ipse g. dnt Hypp.s et Gal.o in 3.a limitone, quis est tam rudis q nesciat hoc dre no .n. op. q Hypp. doceat hoc in Aphor.s qs est tam rudis q nesciat q si cetera no sint paria q ad cas q tuc no uerif.ur qo sic dr et Hypp.

solet docere res per se obscuras, p. q dant iste limitationes Ypp. et Gal. in 9.co
ubi dt. Gal. q corpa q brevi tpre extenuat est qa occurrit ca resolutiua corpis
q agit po. in res que facilr resoluunt. i. po. agit in spus et humores 2o. lig. sit
caro et pinguedo 3o. extenuat et fiunt gracilia membra solida. i. oia mebra alia
q nuat po. pronostica g.o ulto. et sunt ossa cartilagines ligamta. nervi carde panicul
villi in musculis exntes et vasa generantia sanguinem et spus i. arterie et vene
et ista sunt oia membra spmatica et sic caro et pinguedo no intr. p mebra
solida, ex hoc sequr dt. Gal. ca corpa q brevi tpre sunt extenuata habent
membra solida integra et ex qnti virts instauratiue et sent, ex hoc p.
q .. Galn. virtus instauratiua est in membris solidis na cu dt. de carne dt
restabescit et no dt q in carne fiat nutric. decoctio distributio et sanguificio
sed dt. q i membris solidis fit hoc, nos dicemus est ne ver q i membris
solidis sit virtus instauratiua et digestiua, dico q sic no po. pnostic.
g.ta ulto. ubi dt. grandis dot ee sanies bona et dt. inter alias cditiones debet
esse alba qa membra q faciut digstes sut membra solida et spmatica que
sca sut ex spmate et sunt alba et id dica alba ut nix, et sic et in
urina hypostasis dot ee alba, et sanies no est omnino alba qa nutrit
et calor, p. epidimias cu dt. Ypp. cruda et incocta et que in malos
abscessus &c. sup cot. dt Gal. q dixit q est decoctio humoru et fit a virt
fit n. virt. digua q est extensa in membris solidis et dixit ibi si in
febre ethica sit et putredo humoru hu no p. febris putrida nouit
nisi remoueat illa mala complo, ex hijs infert Gal. q corpa q i longo
tempe extenuant q in illis no solus spus et humores et caro sed et membra
solida fiunt gracilia g.o virtus digua est debilitata sed qa est debilis
virtus hic no p. dare multus nutr. i pro vice qa no digerent id opz dare
parz pro vice et id in longo tpre opz q instaurent cu dot parz p vice, sed
corpa brevi tpre resoluta hu in membris solidis no est faca resolo et id
virtus est fortis, hoc g.mo Gal. p supp.it disputatus et ipsi dnt q int.tm
ceteris paribs et fn Gal. reddit cas qa est disputas in virt. id verificatur
Aplani et sic dnt Gal. et ex qnti ip et Ypp., et id dt. Gal. et Ypp.
q ne faciamus ut multi inspiti qui cu vident corpus extenuatu hic
dnt des multu cibi na hic multiplicant supfluitas et ad hydropis faciti
ducet et id opz dare parz pro vice, si in longo tpre, fiut fca rasato
hijs stantib est dubo. qa dt lente reficere opz. et exponut lente: i. logo
tempore et tenuiter, et sic p. int.s est q intur i. parz cibi dare pro vice
et dare longo tpre et raro sed an sic int.s sit verus. certe hoc
sntia est 9. 17. g.us pt. par.te ubi Gal. p. regulas et pn. est si virtus
sit debilis cu defectu humoru, hic parz cibi et sepe des, g m.o g. hic
exponut lente ro m.o i. q dot parz cibi pro vice et sepe, ad conver
dondas istas scripturas iste est int.s, si corpus sit in longo tpre ex
tenuatu et virtus instaurua sit debilis hic des parz cibi pro vice et

Collt. Curtius ex hoc g.to q virts
instaurua et digua sit 2a Gal.m
i membris solidis et cu interro
gassz eu domi sue an in mebris
carniformib dt in g.a s.te dubius
in via Gal. h. Gal. in hoc g.te
videat innuere q solu sit in
membris solidis tn dt. q in hoc
est dub. in via Gal. et quod ipse
in legendo dixit q ex hoc loco
p. q maxe. in membris solidis
est virtus instaurua et noluit dic
q solus i mebris solidis sit talis
virtus instaurua et digua &c.

in longo tpre no dico parz cibi def et raro sed des porz et sepe s. in quant
p. virtus sufferre, cu hoc in longo tpre des. i. p. 15. dies ut p mensem
et sic no intr.o et longo tpre, q hec longo tpre inter una vice et alia
sed longo tpre. i. no curas q instauret in 8. dieb sed instauret in
15. dieb ut p menses, de hvales exponez sac. mover q.o dub.us, p.o est
in soluta imo int.or state disput. imo int.ory sic qs in longo tpre
resoluat et membra solida, et sic resolo in brevi tpre resoluit spus
et humores sed mediocris resolo resoluit carnez et pinguedinez et si sit
resolo in magno tpre hec et membra solida resoluit, et ita quq sit so
et a quq ca fiat talis resolo si in uno sint extenuata in longo tpre
adeoq mebra solida sit resoluta tuc est vera sententia huius Aplori

Lectio 69.a ordinaria

Restabant dub.nes quedam hvales de ld.o p.o erat occurrente eq.li ca resoluen
puero et iuveni qs hoc facilius instauratur. d.t sac. si eq.les sit ca et i tpre
equali hec citius instauratur iuvenis qz puer quo eq.lis ca resolu.r plus puez
resoluit q iuvenez, sequendo aut determinonez fcaz hec no opz ita absolute
resp.re dicimus q mar.e in membris solidis est virtus instaur.a ideo si ca
resoluens puez et iuvene no resoluat membra solida, hec sit maior resolo
fca in puero quo ibi est fortior virtus instaur.a in puero ideo citius puer
instaurabit hic plus de humoris in eo sit resolutu, si aut resolo esset et
fca in membris solidis q a membra solida pueri sunt molliora ideo plus hec
resoluat illa membra solida pueri ideo magis debilitat puer et ideo tardius
instauratur. 2.a dub.o si equalis ca occurrat membris carniformib et mebris
solidis quo membra hec citius instaurabit d.t sac. q citius instaurant mebra
solida sed hoc no p. stare quia mar.e in membris solidis est vir.tus dig.ua
ideo calor in sanie est ibi membris solidis et ita cu queris de equali ca res.
r.a carniformiu et et solidoz, dico q qn solu membz carniforme est resolutu
et no solidu q hec citius fit instauro in membris carniformib qz si mebra
solida eent resoluta, dico q.o q si eq.lis ca occurrat membro carniformi
et membro solido q hec citius reintegrabit membz carniforme hic plus ea ca
resoluit de carniformi qz de solido tn quia in solidis mar.e est virtus dig.ua
ideo hic minus de solidis membris sit resolutu tn illud ad hec tardius instau
rabit.r p. cauz dcam, 3.a dub.o in def.u nutr.ti q membra magis retineat
an. nutr.ta ut ex.t ca.e p.o de diffs febriu cap.e 8. d.t siccitas in febre
ethica p.o fit in corde demu in alijs membris coicatur, sed opp.m d.t in de
tabe trac.tu p.o cap.l 5.o ubi d.t demaceratio multa no est tanta i intr.eis
q.ta est in ext.ris imo d.t si incidas corpus mar.e demaceratu non
invenies intr.a membra demacerata et ideo est quia epar facit sang.em
pro se et alijs sed cor attrahit ad se multus sanguinis mediante
dilatone et mediante vena q iuxta cor est et sic ista membra
p.o retinent nutr.tu pro seipsis, pro parz diff.te clare dre possumus

q ꝗ demacio fit ronē febris ethice q̄ hec incipit a corde et cor hec cibus extenuat ꝗ̄ reliqua membra sed in aliis egr^nis in q̄b nō fit demacio in corde impressa sed fit pp̄ defectu natur. sicut p° deficit nutri^tus aliis ꝗ̄ epati et cordi nō est tradit ualenter nutri^tus, et ita in de diuis febrium loquitur de macredine q̄ sequit^r et hic sed in de tabe loqt^r de extenuatione nutri^ti

Aphor^s 8^s Si a morbo cibū assumētes ut Hypp. in hoc Aphor. docet q^o m^o in qualescentibus accidat esse appetitus et q^o m^o ex hoc decamus egr^re quid medicus debet agere et d^t. si quis surgens a morbo sumat cibū abundanter et cū appetitu et nō instauretur hic est sig^m q̄ sumit plus cibi ꝗ̄ sit opus, si uō nō instaurari accidat in eo q̄ nō habet appetitus ut capiat cibus et extra pars cibi sumit, hic indiget euacuatione et in aphor^o 31. et 32. in hac ꝑ^a par. consilio d^t. sed i 31. max^e sed hic loquit^r de instauratione uir^s et ibi loqt^r de reassūptione corp^is et hic hic mit^{it} de instauratione in uiribus nō dico de instauratione corp^is sed de instauratione uir^tis sed in 31. mit^{it} de instauratione corp^is i. ut si corpus erat demacratū et nō fiat crassū sed in 32 Aphor^o d^t. Gal. ibi exponens 31. et 32 aphor^m q̄ illi duo Aphor. debebant collocari imm^te post istum tn̄ ordo fuit uariatus sed Gal. d^t. q̄ sermones Hypp^tis nō fuerunt bene ordinati, in 32 d^t. Gal. qui qualescunt et surgunt a morbo et nō bene se hēnt i. nō sunt qualescentes ueri et sunt apti ad recidiuā et appetunt cibū aliq. sumunt cibus sed post iterū egrotant, et aliq nō appetunt sed postea appetunt et qualescunt, sed q^t q̄a in hoc aphor^o d^t. opp^m eius q^d d^r in 32. ubi d^t q̄ qualescentes nō ueri q̄a appetunt cibus et sumunt cibū et hic d^t opp^m q̄a d^t q̄ solum ueri qualescentes sūt q̄ appetunt cibum et nō corroberant et hic utunt pluri nutri^o, et ibi d^t q̄ et ueri qualescentes et et nō ueri qualescentes sunt qui appetunt in p^ric^o cibus et nō stert tūc de finos deteriūs se hent, Iac. et ergo dnt q̄ hic Aphor. intr^ur si quis accipiat plus cibi et nō instauret^r q̄ hic utat^r pluri cibo et uolunt q̄ uō d. q̄ egeat euacuatione iste et sic mit^{tunt} p^{am} partem aphor., sed [illegible] hoc m^o exponi nō n. op^e. addere (ad hoc q̄ plus cibi utat^r) nō op^e. addere hoc q̄ s. nō egeat euacuatione, h. sit uerū q̄ utat pluri cibo, nā dato qualescente q̄ cupiat cibū ut hēat malos humores ut nō q̄a appetit cibus et nō instaurat hic cibus sumit^r in maiori q̄nti^e ꝗ̄ conueniat et si sint mali humores ad hoc plus cibi capit q̄a uirtus debet attendere ad digerere malos humores, stat n. q̄ mali humores nō sint in stomaco sed in ambitu totius et hic erit et appetit^s et io in 32. aphor^o d^t. qui nō hēat corpus mundū si sument cibus iterū nō appetent q̄a mali humores aggregabunt et destruent appetitus, et nō pp̄ hoc uolo dicere q̄ nō egeant euacuatione q̄a in aliq^o casu egent euacuatione ut q̄n appetit cibus et sunt in eo mali humores si io accidat q̄ nō appetat nō instauret^r tūc sūt mali humores et hic eget euacuatione, ista scriba stante huius Aphor. q̄ s. sumat^r plus cibi ꝗ̄ conueniat ut. p. esse q̄n corp.

ista 2° nō soluit a curho q̄a nō cadit i sua expositione sed cadit i expone Iac.

est mundum ut qn corpus est no mundum ad huc stat q egeat evacuatione, ex hoc
sequitur quomodo limitones fac. sup pa qre sufficit, dt fac. det esse verus qualescens
tn hic nulla amplius sit ca iste egrinis. 2o. dt fac. requirit q appetitus
malis persevret 3o requirit dt fac. q no utat cibis malis, hos dicimus
nichil hoc requiri pmo ut sit verus qualescens ut non ut utat cibis
bonis ut no ut sit appetitus malis ut no, 2mo. sumat multa cibi
quntitis et vires no instaurent hic utit pluri cibo, et si est corpus
mudu vires instaurarent nisi uteret pluri cibo et si sit imundum
et utit pluri cibo ex hoc no vult dre q no egeat evacuatione na in
2o. casu eget evacuatione, et hoc est qn s. q qualescens appetit et no
corroborant vires et est suu corpus imundu, sed si qualescens no appetat
et no instaurent hic sumus certi q eget evacuatione et 3a dt q ptec pnca
male se sent et si appetat mlmo. hic no appetit, et hic hic est certus
q sunt mali humores et corpus no est mundu et isti deterius se sent
eis q no appetit in pnco et postea appetit qa hic corpus est imundus
sed sigum est q hic illi humores erat pauci, et sic sut digesti, Gal.
in hoc 9to dt iste aphor. fuit obscurius pp brevitis loquendi et more
loqndi in aphor dt q cu appetitu sumunt cibo et abundantes dence
fanet hic illi assumant cibus et sic assumenti duo includit s. appetet
et humores abundantes et hic si isti no instaurent sigm est q utant
pluri cibo, Gal. [illegible] dt postea [illegible] q no appetit eget evacuatione
sed dt ubi supp. qn mali humores sut simul aucti, hic egent
flia, si aut unus humor abundet hic eget pharmacia, sed q. dr.
supius q cu egemus flia et medicina hic incipimus a flia, sed in eo
casu no sut omnes humores aucti, pt. Avic. 4a pi cap. dt si unus humor
supabundet da medicinas, si omnes, fac flia, dico q sntia declta supius
est vera, na si utamur medicinis et flia hic incipiamus a flia, si
aut [illegible] altero remedio utamur, hic cu humores sunt equales, utimur
flia, ro est qa stante plenitudine venar, si dederis medicinas hic virtus
medicine no transit pp plenitudinem sed manantibus venis [illegible] virtus medicine
facilius transit ro flia pmictit, alia ro est qa qn egemus flia
hic est [illegible] ut pz. 4o. regiminis. 19. et 20. et flia pmissa tollit
mna cursus mae na et q medicina iret sursu in quo casu medicina no
qvenit, hic si facias po flia hic postea poteris dare medicina
na po no qveniebat medicina qa hic ma movebat sursu, sed qn no
sit ma in motu ad [illegible] neqz sit plenit.do no in his duob casib
semp pmictit flia sed qn nichil hoc sit in eo inques [illegible] fieri
unaqz [illegible] evacuationes, dico q si omnes humores sint aucti fac flia
si aut unus tm hic des medicinas si humores no moveantur
ad oppositas partes nam hic no liceret medico trahere deorsus
Restat dubio an qualescentis sit flebot.di seu pharmac.di eos videbimus

Circa textum Aphor.^m dub.^ur an quando conveniat qualescentes flebotomare. qa Gal. in 9o. d.t cu d.t Ypp. q si no assumet cibu scire opz q indigent evacuatione d.t Gall quia cum ista evacuus et quando medic.a, p.o dub.o di sua et u.r q no, na Gal. in fine 3.ij. tegni ubi loquit.r de regimine convenienti et debito qualescentib d.t q in qualescentib est paucus sanguis et bonus et d.t q solu sunt corp.a diminuta et vires extenuate et eo egent instauratione corp.a et vir.s qa sunt pauci spus et sanguinis eo sunt frig.di et sicci et eo sunt regendi ist.o ut bonus s. cu calefacien. et humectan. qa q.o sunt pauci sanguinis et boni sanguinis eo no sunt flebot.di, idem fen 4.a cap.o 10i. tract.tu p.o Avic.e d.t opp.m ... et Gall. et d.t ... d.t Avic.e
Istu dub.o solvit qa 3o tegni loco d.o loquit.r de qualescentib veris in quib nichil remansit de morbo nec et de ca facient morbum et eo egent sola arte medic.e instaurativa q fit cu cibis et exer.o moderato et isti nullo m.o sunt flebotomandi imo sanguis in eis det augeri, sed hic loqt.r de qualescentib in qb remansit aliqa ma et qui no sunt veri qualescentes, sed d.r qa h. sunt aliq humores mali in istis tn est sanguis paucus, Avic.a loco d.o Adducit duas rones q illi qualescentes sunt flebot.di et d.t qa reliquie ille sunt sanguini mixte eo ille educunt educendo aliqd sanguinis S. d.t h. sit paucus sanguis tn qr ille sanguis est malus et eo opz pp has duas rones pre.ctas, videt q intra Gal. sit ista ubi dicit q veri qualescentes sunt pauci sanguinis et sunt frigidi et sicci sed u.r q hoc sit ctra qa 2.o regiminis et et 1o.o d.t q ... si egr.us sit remotu requirit post duas dies post crisim eodem regimine quo prius in egr.ne regebant, sed cu frigidis et humidis regebantur in egr.ne q.t no cu calidis regent qualescentes, et usus medicor est qualescentes nutrire frigidis, ad hoc et dica q Ypp vult hoc qa dubit est ne aliqd retineant, et dubitat ne ... in crisi sequeh der.r apparere et eo ... p digerer illud et p. expeller eas ... q post crisim p.s stet p duas dies eodem regimine, sed cu ia successit 2.a dies et critica, et ia es.t certus q nichil remansit de egr.ne nec et de ma hic es certus q ma est tota educta et et hs alia signa ad cog.dum hoc ut si sit appetitus et cosumit ... cu frig.is ut multi ignorantes f. sed cu cal.is perdas, qui sunt pauci sanguinis et pauci spus et eo sunt frig.di et sicci et eo egent cal.dis et humidis et no frig.dis qa frig.da no instaurant, nisi restaurat aliqs mala opla in aliq.o membro no utamus frig.dis qa si restasset aliq.a mala opla in aliq.o membro, tunc oporteret uti frig.dis, Ar p Sarmaco licet purgar qualescentes et dria 130 conc.tor de hoc loqt.r et clamat ... medicos qui semp dant medic.as pp illum aphor.m qui relinquunt post crisim recidiva fre ... sed qa na facit crisim pfectam tunc nichil agas sed qa deficit na tunc tu agas, cu q.o na quando f. crisi pfecta

io hic nõ des medic.ⁿᵉᵐ et hi illi sunt veri qualescentes et sunt ut sonos
et senis nõ quenit medic.ᵃ nisi sit egr.ᵈᵒ io op. distinguere et nõ
fre reglas ulq ut f. medici sed videas an crisis sit perf.ᵗᵃ fca et tunc
nullo m.ᵒ des medic.ⁿᵉᵐ, vos dicetis q.ᵒ m.ᵒ cog.ⁿʳ si sit ver.ˢ qualescens
cog.ᵘʳ hoc m.ᵒ stante egr.ⁿᵉ ut dolore cap.ⁱˢ ut instantia vigiliarum
ut sonolentia ut a.ᵈ. hunt sed cu remota est febris op. videre an
sint remota oia accidentia ut restaurerit ... ut aliqd et si aliquod
restaurerit hic est sig.ⁿ q restaurerit aliqd malorum humorum et max.ᵉ si nõ
haberit appetitu hic est sig.ⁿ q humores mali sint in stomaco ut circa
regiones stomaci sed si nullu accidens restauerit hic crisis est facta
perf.ᵗᵃ et io hic nõ eget aliq.ᵒ pharmaco et io nõ dicatis vtr qualescentes
semp oportere pharmacare ut multi dnt, cu quaer.ᵉ medici multi semp
cu febris est remota dnt dent medic.ⁿᵉ est qa ...i. de ing.ᵒ 13. ubi
d.ᵗ q divites sepe deterius curant q pauperes, qa Medici illis medentes
ut plura lucrent semp aliqd dant ut videant aliqd fre et Gall. ibi
narrat op.ⁿᵉᵐ methodicorum q in sex mensibus nolebat tradere tota medic.ᵃ
d.ᵗ Gall. in sex mensibus hoc faciunt qa ipi dnt nõ des medic.ⁿᵉᵐ nisi
p.ᵗᵒ 3.ᵒ die et primo q daret cibu ungebat oleo hypocondria et post dabat
cibum in uno die et in alio nõ et post faciebat cataplasma, et dnt
isti methodici q omnis febriens est flebot.ⁿᵈᵘˢ si virtus sit fortis sed d.ᵗ Gall.
q ... ista causa sepe peius curarat divites q pauperes qa hnt plus sanguinis
nã vivunt in ocio et utunt cibis multiplicantibus sanguinem et io si vis
divites flebotomare tunc sui affines nolunt hoc et tn hoc auxilio egent
et io hoc dimisso medici f. contra, et d.ᵗ Gall. hoc f. aliq ut videant aliqd
innovare, Aliq cogunt ita facere qa sic nolunt dare medic.ⁿᵉᵐ d.ᵗ eger q ille
est negligens medicus et q vult detinere eum in lco et q vult plura lucrari
io d.ᵗ Gall. q cogunt medici sed si medent paupes nõ curant ista et
ita in proposito Medici ut plura lucrent semp dant medic.ⁿᵉᵐ in qualescentibus
et io nõ est mirum si multi a. ...c.ᵒ dant medic.ᵉˢ q tn est q. hypp.ᵗᵉ et
invaluit ista osuetudo ubiq ut dent medic.ᵉˢ q tn sunt nocue et medici
cogunt f. hoc voluntarie et aliq sponte qa hic sequit plongo egr.ⁿⁱˢ (nisi
sit annus pestifer.ˢ qa hic moriebant eo m.ᵒ facien ut faciebat in anno
1528. ubi data medic.ᵃ moriebant) nisi q.ᵒ sit annus pestis plongat
egr.ᵈᵒ et auget io acquirit plus honoris qa nisi dent medic.ᵉˢ statim
tunc dnt Assistentes q ille est negligens et plura lucrantur qa est longa
egr.ᵈᵒ qr q.ᵒ nõ nisi q dent minorativa, et forte multi f. hoc pp istas
causas et sic cupiunt ut plura lucrari ut plus honoris acquirere eo m.ᵒ hic
f. uno suo, tn nõ dando minorativa, hic citius et melius liberant
et nos habentes utraq via et f. qd vultis tn oscientia nõ tollerat dare
minorativa, q.ᵒ m.ᵒ qualescentes appetunt in tanto qa est virtus debilis
In 19.ᵃ one d.ᵗ Jac. est qa membra sunt inanita et io fit attractio

Nota de Anno pestifero
in q.ᵒ ... ...
nec. purgare ...

nō solū a virt.e sed et vacui nēcitate certē hec rō est absurdissima
nā experiētia scitis q nūq dat vacuū vacui necitate p.o succedit qd est
subtilius et facilius est et rō ille porositates facilius aere implerent et
tūc nō eēt amplius vacui nēcitas adeoq deberet attrahere cibū sed fit
attractio a virt.e p porositates cutis fit attractio aeris imo expiramus et
inspiramus p cutim etc, sed virt.s nalis in nobis necitate adgentes agit
fortius ut virtus in corde exīns sicut est necessitas sic agit, et sic
Matrix retinet fetum p sex menses qa tūc op3 et sic in qualescentib
nō est stomaci plenitudo et est maiori instauratione et rō virtus fortius
opat in eis et lz sit minus debilior tn virtus debilior cū maior conatu
fortius agit qz virtus fortior agat cum minori conatu etc.
Aphor 9. Corpa ubi qs vult purgare op3 etc. rō dt. Gall. in 9.o libro q isti duo
Aphor.i sunt ordine ppostero, postqz Hypp. dixit Aphorm in lectione debebat
ponere rone eius scilicet que est qa corpa q nō sūt pura, et tn inter
posuit hūc Aphorm ubi dt. corpa ubi qs etc. sed qa sūt scripti isti aphor.i
hoc m.o legit hoc m.o Iac. ut sui moris est exponit Aphorm atq
cōveniat et cōmittit duos errores clarissimos, et dt intentio Aphor.i qn
mā nō est furiosa, nā tūc nō op3 corpus ppārare, sed q.a qa in 9.o
Aphor.i in acutis egritudinib raro etc., dt. Gall. qn dixit Hypp. raro qa
nō nisi qn mā est furiosa, et dt. Gall. nō semp qn mā e furiosa
qa nisi vie sint parate tūc nō dēt dari medic.a, et tn Iac. dt hic q
mā furiosa debemus dare medic.as et q vie sint indisposite, et rō sic
Aphor.i intentio utrum vel mā sit furiosa vel non, 2.o error manifestus
qa p fluxa fācere, dt. intentio i. op3 mās digerere, et dt q hoc est qn
grossas mās incidimus et tūc op3 vias ppārare et sic iste aphor.
est idem aphor.o 22. p.e par.lc qa addit hic et mas op3 preparare
sed q.a qa Gall hic nō dt. subtiles humores ingrossare, nec ita intendit
Hypp. sed fluxa fācere est subtiliare humores et ppārare vias et fācere
fluxū est subtiliare et Iac. exponit fluxa fācere i. digerere humores
et equare humores, et dt. Iac. q lz. Gal. nō dicat q subtiles humores
debemus ingrossare tn intentio, dt. Gal. q alibi dixit q si vis purgare vomi
tu, utaris provocantib vomitus ut assuescat et si vis purgare per
secessū, tūc assuescas cū reb provocantib ventrem, sed dt. Gal. hoc
verū est sed aliud vult Hypp. dīcere, nā vult dīcere q debemus subtiliare
humores et ppārare vias et dt. Gal. ego feci integrū librum de
subtiliante dieta q utendo fiunt evacuationes sine diff.te sed nō faciendo
hoc tūc sequunt evacuationes mala accidentia, et si verū eēt qd dicit
Iac. q.s humores subtiles debemus ingrossare g.o nō dixisset
Gall. q fecit ipse lm de subtiliante dieta, sed in eo tractatu
quas op3 medicamentis purgare etc. et qn op3 in 9.o Aphor.i
in acutis egritudinib incipientib et raro etc. idem dt. qd dt hic sed q.a

vide gal.n in comment p.e parte nā facit pro Iacobo.

q intentio q op3 fluxa fācere i. q

p.o q.t in de cum putridam in gnali d.t dig.o in humoribus est equatio et
subtiles opp. ingrossare uno arguebat q. Rasis q. d.t q. subtiles n.
sunt ingrossandi c. 19.o cap.o in de const. Ar. med. idem
dicit etiam Gal., sup Aphor.a digesta medicari in dicit q. dig.o
in humore una est que fit a calore nali solum ut reducere
mam apostematis ad formam humici et hunc expellere et calor
naturalis facit hoc et Medicus in hoc nichil potest facere
nisi applicando emplastra que iuvant calorem nalem, et retineat
calorem illum et removendo superflua calliditatem febrilem q. impedit
calorem naturalem et sic medicus tali potest removere impedimenta
q. reducere ad hypostasim formam hoc solum calor naturalis facit
Alia est digestio que est fre humores flexibiles et hoc non fit
solum a calore naturali sed cum medicinis facit etiam hoc
medicus, dico q.o q. Avic.a cum dicit digestionem in humoribus
esse equationem hoc est verum de digestione prima que est reductio
forme mae ad expulsionem et hec gnam subtiles ingrossant
sed digestio quam facit medicus nichil aliud est nisi humores
subtiliare et hoc sat est pro medic.a et tunc cum medicina
attrahat ut Magnes ferrum eo quanto subtilior est
humor tanto facilius trahet a medic.a no dico a
virtute, sed tu dices si humor subtilis sit imbibitus
in membro difficilius trahetur dico q. etiam si sit in
bibitus humor grossus in membro ad huc difficilius
expelletur et ideo Avicen loquitur de digestione
que fit a natura et a calore naturali que est
reductio forme pro expulsione sed Hypp. et Gal.
loquuntur hic de digestione illa quam facit ipse
Medicus, Ad Auctoritatem Gal. Cap.e 19. in de const.
Art. med. dico q. loquitur ibi, de materia que debet
reduci ad benignum et dicit ibi Gall. in loco citato
reducatur ad benignum mam, cum contrariis et non loquitur
tunc de materia evacuanda sequitur deinde alius
Aphor. s. 10.mus qui d.t non pura corpora quanto magis n.
quem Aphorismum primo de simplici capite ultimo
Galenus ampliat etiam ad non puros animos et dicit
ibi Gall. loco preallegato q. qui habent mala prin
cipia et et malas opiniones quanto magis docebis
eos tanto ipsi peius faciunt quia semper parvus
error in principio solet maximus fieri in fine
Cras expediemus illum Aphorismum deo concedente.
et d.t Gal. ut excuset se q. replet tlas operis de medicina

tunc subtiliandi. Preceptor meus a tr
solvebat et dicebat duplicem esse
medicum purgand.s fluida fre
corp.a nt. s. corp.a natura ut
occidentie ut qualitatis, ut
corp.a acta egrotantia, et hic
i p.o m.o intelligendum Gali q.
hic medicus non debet expectare
opus nae sed solum cum medic.a
debet purgare et cum medicina
rone cal.is magna sit violentior
attrahere humores sic ergo
medicus solum debet subtiles grossos
reddere humores et incidere
et no reddere crassos si sint
subtiles, et sic intelligendum Gal.
sed i acta egrotantis corporis
medicus no p. sic procedere
q. in his debet ~~expectare~~
operationes que quidem ut ex
pellat mam digerit et ci
q. non procedit hoc m.o s. si
humores sit crassi subtiliando
et subtiles ingrossando
itaque hec ars vult equare
humores ut ipsa Natura ass
+ crisi facilius p. expellere
et q. medicus debet imitari ipsam
nam in hoc et debet imi
tari eius ordinem i digerendo
humores et sic intelligendum
Avic.e sic dicebat ipse
et hunc considerabam line
solutionem

Non pura corp.a

Lectio 71. ordinaria

Nō pura corpa quanto magis eo decl.ᵘⁿ fuit sup.ᵘˢ 2ᵐ Gal. pᵒ de simpl.

q qui sent fla...ne quanto magis eos doces tanto magis illi ledunt, ... Causa ueritas... Aphorismi

Aphor. est qa corpus nō purus. et maxᵉ si sint mali humores ī stomaco, tunc

Aquit in nutr.ᵘˢ quertendo ipsas in malos humores et ita augetur maior cacochimia

Ugo de collera prasina et de eruginosa dubitat an p. fieri in stomaco, et dᵗ idem

membrum gnat malos humores et bonos sed epar gnat bonos humores 9ᵒ et etiam malos

3ᵒ coll. cap. 9ᵒ Com dᵗ q idem membrum gnat bonos humores et et alios, Ugo

dᵗ 2ᵐ Auerr. q collera prasina et collera eruginosa gnat in epate, sed 9ᵒ

qa hoc mᵒ nō saluat Com., Ugo, qa dicit ibi Com q collera prasina et

collera eruginosa gnantur in stomaco et hoc p putrefactionem uel nutr.ᵒʳᵘᵐ uel fuit

ex collera uitellina trasmissa q. conuertit et sic. Com concedat q idem mebrum

gnat bonos et malos humores sed nō concedit Com q collera prasina et eruginosa

nō gnent in stomaco qa Com teret q genita ex putredine sint alterius speciei

ab illis quae nō gnantur ex putredine, ut dicas 2ᵐ Auicᵉ q collera eruginosa

et prasina gnant in stomaco sed dnt spē a collera genita in epate

qa quae fit in stomaco est fca p putrefactionem, sed 9ᵒ qa Auicᵃ dᵗ q collera

genita in stomaco et collera genita in epate sunt eiusdem speciei na Auicᵃ teret

q genita ex putri mā sint eiusdem speciei cū alijs hᵗ Com hoc negaret. i. quae

gnant in epate et quae gnant in stomaco q sint eiusdem, Aliud est dicere — ostendit Curtius 9ᵒ Ugonem

collera prasina et colleram eruginosa fieri in stomaco et aliud fieri a stomaco — colᵃ prasinam et eruginosam

et Com concedet q collera prasina et eruginosa fiunt in stomaco sed ex putredine — generari in stomaco

ut multae aliae caeterius ex putredine gnant sed nō fit a uirᵗᵉ stomaci et sic

dᵗ Com q idem membrum gnat malos et bonos humores, hᵗ Ugo dᵗ q nō est uerum

q membrum gnans malos humores gnet et bonos, qa dᵗ collera prasina fit in

stomaco et in stomacus nō gnat collera bona, sed dico q errat qa ea collera

nō fit a uirᵗᵉ stomaci. Est dubᵒ an in stomaco gnent humores, Medici — dubᵒ an in stomaco generentur humores

coiter tenent q omnes humores qui fiunt a uirᵗᵉ membrorum nō dico a putredine

gnunt in epate et in stomaco solus chilus fiat, Gal. uult q flegma solum

in stomaco de necessitate gneretur, et Gal. concedit q et in epate fiat flegma

sed p indigestionem, in tractatu de collera nigra cap. 8. et 2ᵒ uir.ᵘᵐ naliū

prope finem et 3ᵒ de util.ᵗᵉ part. cap. 9ᵒ in his omnibus locis dᵗ Gal. q necessᵒ

gnat in stomaco et in intestinis, Auicᵃ pᵃ pᵢ post caput de humoribus idem dᵗ

et dᵗ q id qd superfluum est in epate est humor melancolicus naturalis et sub

uagit et forte si decoctio fiat a calore superabundante erit collera nō naturalis

et forte si erit aliqd minus decoctum qd conueniat huic fiet flegma, et aliquid

het rones spumae et est collera nalis et aliqd est bene decoctum et e sanguis

et tō Gal. ponit rones qr na non ordinauit ī epar membrum purgans a flegmate — ostendit Curtius 2ᵐ Gal.

ut cistis fellis purificat a collera et splen a melancolia et renes puri — flegma gnari in stomaco

ficant ab aquositᵉ urinali, dᵗ Gal. in tracᵗᵘ de collera nigra cap. 8ᵒ — et raro in epate,

et 2ᵒ uir.ᵘᵐ naliū ultᵒ dᵗ est qa gnō prima flegᵗ est in stomaco et illud

qd est dulce in flegᵗᵉ exnte in epate quertit in sanguinem, 2ᵒ uir.ᵘᵐ naliū dᵗ

flegma acetosum het
omimodã indignem. in
2a digne et nõ in pa

salsu het aliqs putredine et dt q flegma acetosu het omimoda indigne i. in 2a digne
et nõ intur hoc de pa digne que fit in stomaco et flegma acetosu p ultras calores
pot in sanguinem querti sed in epate restat acetosum flegma qn epar michil agit
ee ipum, sed si ageret epar in ipum tunc quertet ipum in sanguinem, et sic bene
flegma acetosu est digestu in stomaco, na si nõ eet ibi digestum tuc exiret
e stomaco solum cibus eo mo quo sumptus est, si sit aut flegma salsu i epate
tuc hoc est p putredinem et sic et putrefacit alios humores, et hac p medicos
opp. trahere hoc, na .n. nõ fecit membra que attrahant putrefca, in epate
gnat p accns flegma, 2o tegni dt in epate frigdo sit flegma purum, et bene est
pote q una partem chili epar nõ quertat et tuc f. flegma et nõ est propria
intio epatis hoc fre, Galt dt epar agens in chilum, illum sibi assimilat, sed caro
epatis est rubea et chilus est ut ptisana ordei, sed flegma est album et viscosum
et frigdum et epar est caldum et io epar nõ pot agere in chilum et fre flegma
sed stomacus potius hoc facit q a stomacus est albus et gnat chilum in sto
maco qui est albus et io cum cibi flegci sumunt et q stomacus bene digerat
facit flegma bonu et dulce et nale ex una parte illius cibi sed si male
digerat f. flegma acetosum et malum, et si in stomaco nõ dr necitate gnetur
tuc p. sfore corpus sine 4o humore qd tn est impote, sed dices dicam q necio
gnabit in epate et dicam q in quolibet nutrto sunt partes diverse ex qbs
gnont diversi humores, sed qo q a flegma gnatu si p querti in sanguine
qo pars chili q pot querti in flegma quertet et in sanguinem ab epate
na epar gnat rem rubeam et ita intit Gal. 2o virtutum naturalium capl ult. et
verba Gali sunt difficilia ibi, sed intur mo declo, hec declm fuerunt
satis subtilia nõ tn multu ad pposi ipius. ... na ubicumq sit malus humor
aut in stomaco aut in epate semp veru est nõ pura corpa corpa qnto magis
natrues tanto magis ledes, sed in qto 17. 2e parlis dt opp. Gal. et et Avica
in 3a fen p. canon in cape de eo qi comedit et bibit dt Avica habentes malos
humores hic dent largiter comedere et bonos cibos sumere et max quando virtus
est debilis in qto 17. pe parlis dt si virtus sit debilis cum humore corrte tuc
porz cibi des prouice, sed si virtus sit fortis tuc multu des, dedi solones
supius sup hoc et adduci Galm in 9o de ingo capl xo. ubi dt qn humores
mali sunt in cdbo et virtus est debilis tuc porz nutrias et parz evacues
(et hoc est qd dt Avicn) et hec est diffma cura et dt Gals q nisi solus
a medico prudentmo pot curari, qo q bene nutriendus est sed evacuan
est et, sed hic cu dt nõ pura corpa qnto plus nutris tanto magis ledes
intur hoc si solu nutries adeoq dimictas evacuationem et ista est vera soto
sac aut solvit aitr dt nutrum aliqo tn nutrit et qddam est nutrm alterum
ut lactuca dt qo q sic intit Gal. et hypp. de nutrto reassuplano, sed
cu dt habentib malis humorib, rem bonam largiter comedere dent dt isti
.i. rem bona altrantem ut si sit flegma des rem calidam, sed qd dt Avica
et ipserhm qn nõ potit ut solvat iunter et vult Avicas dre qd dt Gals. i. qn

In epate q mo p accns
gnetur flegma,

stomacus bene digerens ad
hue f. flegma sed dulce
et nale,

ro ducens ad inquoniues
si dret i stom. nõ sit flegma

Instantia qd. dea

Soto ad Instantia

qd. In dictis Gal.
qua et vide i exponi-
qti 17. pe par. lis

virtus nõ tolleret euacuões, tūc nutrios et post euacues et v. Iac. mala est q. h.
lactuca aliq° m° f. collerã minus acutã sed q. fit actio cū reactione et h. lactuca
agat in colleras, tñ collera reagit in eam et sic corrūpit aliquã portione lactuce
et augebit cacochimia. h. difficilius corrumpet lactuca ca, collera q̃ alias et
io opp. euacuare et nõ stare in sola nutritione, et hoc est uerum sm̃ Gal. et Hypp.

Apho. xi.
Facilius est repleri potu q̃ cibo &c., et io q̃r nūc hoc d. q. supius declauit de con-
ualescentib. egentib. pro corp. resumendo et et pro uirib. resumendis, et d. q. breui
tpre sūt extenuata, breuiter instauranti, nūc uult decl.re instaurantia, Gal. in
9.° allegat Hypp.s in trac.tu de nutr.°, nõ dico in trac.tu de regimine uictus, sed dico
in trac.tu de nutr.° c̃c̃ finis et est impssus hoc inter opa Hypp.s ubi d. qui egent
celeri instauratione utant. poto, et qui egent celerrima, utant. odore et sic d.
ibi et in aphor.s noviter impssis post hūc aphor.m sequit. hoc et qui citissima egēt
utant. poto, et sic trac.tus de nutr.° est Hypp.s et ibi est et aut.s ̃lla in p.°
de util.te part.b. cap.° 8. c.m membrorū totalit. oia sunt ɔpstilia, h. q. ipse sit
l.m de nutr.° d. q. ille nõ est Hypp.s s.m Gal.m et ibi in eo trac.tu addit et q. qui
egeret tardiori instauratione itaq. nõ solū uires sed et membra instaurare opz.
hec eget cibis solidiorib. nã dixi q. pro instauratione spūs et sanguinis utat.
poto ut odore, xi de ing.° cap.° p.° d. corpus nrũ ex membris carniformib., et solidis
et spūb. ɔstat et io ɔseruando istra ɔ.a ha ɔseruabis uir.es An odores nutriãt.
q. nutr.ta liqda citius instaurent q̃ solida d. Gal. illi sciũt q. sciũt q.m°
fit nutr.° sed dig.° fit qm res solide fiũt liqde et cū res liqde facilius di-
gerant io &c. et hoc dixi est in eo Apho.° 5. humide diete febricit. ɔueniũt
p humidas dietas et posuimus .i. liqdas, et dixi c.a xx. ij. et in de util.te
part. Gal. et in trac.tu de util.te respirationis et 12. de ing.° cap.° s.° d. aer
transitur ad pulmones et digentur ibi, ut in spūs ɔuertat, sed si aer nutrit
de quo minus ur. et q. minus ɔuertit in spūs q̃ boni odores q.° multo
fortius hoc est de bono odore, nã bonus odor est et aer vaporosus, et
spūs delectat odorib. et ɔfortat illis, et io ex odore eger instaurat. et io
qui uult citius instaurari utat. liqdis, et qui citissime utat. odorib. et io
bene faciũt medici qa cū uident q. egri sunt debiles .f. q. teneat odori-
fera in manib., Gal. in 9.° d. per potum intelligas .i. res liquidas
et et uinū et non aquam et nõ intelligitur hoc de uino aquoso
dicit Gal. qa hoc uinum minime nutrit sed int.ur de uino rubro
et subtili, Iac. forliuiensis mouet sup hoc litteralem dubitatione
an det. uinū simile aque &c. et uidetur q. nõ qa uinū calidum est
et aqua est frigida et Gentilis in p.a q. in cap.° de cura putridarū
in generali d. hoc loquitur et Iacobus sequitur in hoc Gentiles
et videte etiam ipsum Galenū in tractatu de urinis, et et in
tractatu de euchimia et cacochimia circa finem
et littera ibi est corrupta et ubi d. insensibiliter littera greca
dicit sensibiliter et d. vinum album et austerum infrigidat &c.

pro instauratione sang.s et spūs poto et odore utendum est, p membris nõ instaurandis utendum cibis solidioribus

corrigit l.am Gal.i corruptam in l.° de euchimia et cacochimia

Dubitabat in Aphor.o l.co an det vinu qd in vir.te sit sic aque, d.t Iac. omne vinu est calide complonis sed aqua est frig.da q.o ei, ans probat ga. 8.o de simplici cap.e de vino s. cap.e 19. d.t vinu est calidu in 2.o et si sit novu ut mustu est in p.o et antiquu est calidu in 3.o et sic est etia de sicc.te nam musto est siccu in p.o 2o, ad Arum gas in omib alijs rebus que in corp. assistant gnatr sed sit individu unius spei eodem.o se habent oma alia ind.ua ut si una lactuca infrigidat sic et oes alie lactuce infrigidant h. lactuce sint unis spei et sic oes infrigidant, et sic omnia allea calida sunt, Iac. d.t vinu albu aquosu debile qd est quasi sine odore et sine sapore hoc est frigide nae et hoc pot dari febrientib et d.t plures sunt spes vini ideo no inquenit q aliqd vinu sit frig.du, si in d. q dat et vinu mediocre, na dat frig.du vinu et dat calidu vinu q.o et mediocre et hoc gcedit Iac. in tract.u de vinis et clarius in tract.u de euchimia et et cacochimia ubi loqt de vino, vinu novu auster, ut albu et infrigidat et si hat oia hec et et sit aquosu adhuc est magis infrigid.um sed q. 8.o de ing.o cap.e 9.o ubi loqt de cura effimerar ubi d.t q vinum albu aquosu det illis febrientib et et coll.is et tale vinu est qd tenuit. et colore assilat aque et parr odoris het et no d.t q hoc sit novu neqz turbulentu, subiugebat Gal. g istu sentiu, q d.t Gal. na Hypp. in lanis coll.is p hibet vinu in c. par.a 6.i epidimiarz et d.t t.us ibi hentib calida nam det.r aqua pro pom et illi dent gescere, et in d.t Gal. q Hypp. dat vinu et in acutis in 3.o regiminis et sic citat ista q d.us Gal. in Hypp.te et d.t dicu Gal. et p.o d.t q 6.s l.r epidimiarz forte fuit Thessali filij Hypp.tis ut d.t q int.ur debet aqua pro pom .i. aqua cu vino permixta sic exponit ipe Ex hijs dcis Gal. elicimus certe eo m.o q.o d.t Iac., na vinu qt d.t Gal. esse sicte aque h. no manif.e calefaciat ut d.t in tract.u de vinis, sed vinu albu novu et auster qd in quasi agresta participare (et oes dnt q agresta infrigidat) hoc vinu infrigidat, et sic hoc vinu no daret febrientib pp stipticitate et no dico pp frig.te, Iac. erravit q a d.t q vinu qt est sicte aque p. dari febrientib q a tale vinu no p. dari in p.ne.o et exorte magna flama, q a Gal. d.t de isto q no infrigidat h. no manifeste calefaciat, et illud aliud vinu s. novu et auster, et no concedit febrientib no dico pp frig.te sed pp stipticit.te, et ideo 2.m hac int.us solvunt obones que p. fieri ex dcis Gal. et 9.o de ing.o 9.o dat vinu albu aquosu ad provocandu sudore, sed aut [...] no det in p.ne.o et q det no exorte magna flama si vinu est frigidu qr p hibet hoc in p.ne.o? dico q no est hoc vinu illud qd gcedit febrientib nam no gcedit vinu illud auster sed aliud vinu qd no manif.e calefacit, et ideo considerando vina diversa 2.m spem, repit in vino maior latitudo q in alijs reb, ut omnes lentes exiccat oes lactuce infrigidat et oma allea calefaciunt sed vinum aliquod calefacit et aliquod vinum infrigidat

Nota q bene gcedit tale vinu Gal. ij

vos dicetis si dat aliqd vinu febrientib qd infrigidat gr 8º de simplic
d. q omne vinu calefacit, dico q id est qa agresta est frigide nat
et illud vinu qd dt. de frigido est parti a parte agresta sed G.
de simplici logt de vino in se et absolute nam aliud vinu qd
est mixturam ex vino et agresto nd est solu vinu, ad argm qd
dt. in omib indijs eiusde spei idem reptitur dt. Gal. qdatur latitudo
in vinis et dt. Gal. q datur vinu mediocre et cuz dt. q dat albus
ste aquel nd vult dre q sit ste in virt et hic dac p. dorri i estimonis
et in putridis dt sed nd in spne. et nd ce ntr magno flema, sic
dicit vinu rubeu esse ccessu mar var esse nutritiuu dt. Gal. sed
infra in 18º qto dt. oppm et dt. vinu rubeu minus nutrit qm nigru
vinu, qa sac. sebat stans p'ns lo addaxit hanc qdictom sed in 18º
nd coparat rubeu ad nigr, sed vinu ciron i. subnigru vl suffiscus
seu vermiglum culus ibi comparatur ad nigr et la solo est q sic loqtur
de vino rubeo grosso et ibi comparat vinu vermiculus vel cirosolu
vt nigri et dt. q cirosolu minus nutrit et sic dt. traductio nova et
et lra greca, sac. lr ppt ista traductione nd infra in 18º qto pro
antiq. dt rubeus ubi debet stare cirosolus, solvit sac. q aliqd
multu nutrire vl est qa 7º de mgº 6, facilius degeretur et
id magis nutrit 2º q ptes partes suas qvertat in subam nutrienti
3º qd qn qversus est nd facile resolvat sed vinu rubeu grossu
ls. cito qvertatur et qvertat ptes partes in cito resolvit sic caro
dat nutrimentu magis p mens. vult qº dre sac. qd vinu rubeus plus
nutrit nigro qa am ples partes qvertit et nigr plus nutrit
qa postqa est qversus nd ita cito resolvit, sed q lr dicis q
nigr difficilius resolvitur qa est grossius sed q. qa et loqtur
de vino rubeo grosso et supp. q sint equalia in grossitie
sed vinu rubeus est magis ste sanguinis id citius nutrit et
id vera solo est qa lra est sta in 18. qto, dt. satisf Aphor.
sed est alia diffta, nam Avic. p. sen p. canonis in cap. de
qmone sumere ubi dt. nutrimentia qu masticat aliquod suscipiunt
dignus qd abi masticat facilius digerunt, et sic est contra qd
melius est febrientib vl qualescentib an dare cibu in for.
liqda vt dare cohesus vt dare cibu q masticet, ex una pte
est Aphor. et vr q in for. liqda dt. et ex alia parte est
sctia Avic., pro solone dico q utraqs regla verma est, cibus
masticatus facilius digerit (q) alius intris partib et alb, vt
si sumat caro masticata et nd masticata facilius digeret
q est masticata et mastico qa dividit partes et extendit
et cu res q dent alterari dividant in ptes id hic facilius
alterantur, q. qa virtus in ore est digva virtus et tunica qui

tegit partes oris est ut tunica stomaci id est cibi digne et sic est sputo ad
digerendum et sic duplex masticatio iuvat per digestionem, et cibi liquidi et facilius
non sic digerunt quia cibi masticati non plus sunt in partes multas et divise
in partes subtilissimas quam faciat masticatio et maxime quia est in egris
et siccus et ideo non tamen iuvat digestio in illis cum sit masticatio ideo medici
aliquando dant cibos in forma liquida, super hoc aphorismo est 20 . in aphorismis
sit verum et sicut dicit in secundo quod nutritio est quando nutrimentum assimilatur nutrito
sed quando in stomaco cibus in chilum convertitur nec fit digestio et non
nutritio et in nobis fit prima digestio in stomaco 2a in epate et in venis
et est sanguificatio ex chilo, et est una tamen digestio in epate et venis
et 3a digestio est in porositatibus membrorum ubi sanguis convertitur in 4
humiditates que de humiditatibus convertitur in substantiam corporis nutriti et membra
spermatica ut ossa cartilagines et ligamenta ut fuit ex spermate sic
et nutriuntur ex sanguine albo quando convertitur in naturam spermatis et
hoc est 3a digestio sed quando sanguis est factus similis spermati et convertitur
in substantiam membrorum spermaticorum et hoc est nutritio, dicit Jac. res
liquide facilius digeruntur quam solide et 2o facilius nutriunt 3o
quia plures partes convertuntur in substantiam nutriti et sic corpus plus nutritur
ex liquidis cibis, dico ceteris paribus et aliis, non sunt vinum album
aquosum et est ova vel carnes et tamen caro plus nutrit sed dico
quod cetera non sunt paria sed dico data eadem res, nec ea data
in forma liquida plus nutrit quam ipsa data in forma solida, est dubium
quia G. de accidenti et morbo capitulo 3o ubi dicit iuvenes et pueri quantum
ad cibos humidos sunt pares in digerendo sed quo ad siccos hoc
iuvenis melius digerit quia digestio fit per assimilationem et iuvenes
habent complexiones siccas ideo facilius digerunt res siccas iuvenes quam humida
non digeruntur facilius, dicit Jac. quod Gal. ibi dicit iuvenes melius digerunt
sicca quam faciant pueri sed non dicit melius digerunt sicca quam humida
quia et iuvenes facilius digerunt humida quam sicca et sic tenet ultra
Jac. quod humida facilius digerunt, in declaratione quod pueri non sunt virtutes
contentivas fortes et ideo non dicit retinent cibos siccos quia non sunt obtime
convenientur sed humida h. non conveniat iuvenes tamen per virtutes fortes
ea retinent et ideo humida et a iuvenibus facilius digeruntur
Gal. loco dicit iuvenes digerunt melius sicca quam pueri quia assimilatio
sit facilior inter similia et sicca sunt similia complexioni sicce
quo vult quod melius digerat iuvenis sicca quam humida, certe
Gal. videtur velle quod res sicce et similes iuvenibus facilius digerantur
quam alia sed mirabile est hoc esse verum paribus ceteris et aliis, cibus
aliquis humidus virtute potest dari sub forma liquida et est sub forma
solida ut cucumeres h. non sint humidi actu tamen sunt in virtute
humidi et potest dari in forma non liquida et est in forma liquida, et tamen

iuuenis melius digerit nutr.ta uir.te sicca et in substa q res humidas uir.te
et hic cibos sicciores iuuenes facilius digerent et pueri melius humidas
digerent et si illi cibi sicci dent sub forma ~~liqua~~ liqda facilius
digerentur q in for.a solida ut iuuenis melius digerit carnes uituli
q agni qa caro uituli est siccior, sed hic dices est regula quibus
melius digerit q est melius delectabilis q natis compl.to gaudet similis
2o. tegni cum loquitur de stomaci signis hic sic iuuenes sunt sicci
g.o melius digerunt cibi sicci qui for.a solida q sub for.a liqda
r.o q compl.o natis non solum similis in actu sed et similis in uir.te magis
gaudet et h. utraque cibus est ext.r actu humidus iuuenis plus
nutr.ur sicco in uir.te 4o de aten. cap. 6o d.t stoma. appetit
qd uir.te membris et lingua appetit que uir.te conuenit stomaco
ut qn in stomaco est nimia excicc.o stomaci hic cu humida
delectatur lingua sic dico compl.o sicca gaudet siccis i. lingua
delectatur siccis qn stomacus hoc requirit, decisio g.o est q h. cibi
siccioris magis conueniat iuuenis tn si illi cibi dent in for.a
liqda adhuc magis nutrient q si dentur in for.a solida &c

Lectio 73a ordinaria

Declarabat superius q cibi liqdi facilius digerunt q solidi qa facilius est
in plori pote i. nutr.ta liqda et faci. mult q ut res nutriat et facile
digerat q requirit q sit quedam similitudo uirtualis inter nutriens et
nutr.um et q hoc sufficiat qdam. n. aialia nutr.ur pane et carne et qda
nutr.ur herbis et feno, ergo d.t q bene requirit proportio in substa et
uir.te sed q et similitudo actualis requirit et q.to magis actu assilat
tanto facilius nutrit qa in totali similitudine facilior est transitus
sed c. qa de dig.ne in stomaco est informatio, nullus n. cibus est similior
chilo q ptisana ordei et chilus fere in oibus est similis actu ptisane
et tn non facilius digerit ptisana q uinum et c.to 7o infra d.t Gal.
q nichil magis digerit q uinum et adeo cito nutrit uinum q non transit
q moram in stomaco ut d. qdam, sed c.o c.plom 2o. d.t Gal. c. hoc
q uinum op. et in stomaco digeri, ergo forte dicet q hoc non est c.
ipsum qa ipse id q supplet illam similitudinem uirtualis et proportionem
in mixtione elemtorum et hic stante tali paritate q.to est
similior actu tanto facilius conuertit sed uinum het maiorem proportionem
tionem i mixtione elemtorum q ptisana, d.t ergo sanguis est similior

actu ex quo alijs et tn sanguis simpliciter pro nutr.º ad mar.ª diff.te p. digeri
et tn sanguis assilat membris, r.º q. qn res actu assilatur rei in quam
det quert, hec bene, quanto similior tanto facilius quertit. sed sanguis
nt est sitis chilo in quem det querti nec ex chilo p ulteriorem
decoctionem factus est sanguis, et ideo si sanguis deret in chilum querti
oporteret q. digeretur et ex eo fit q ulterius decoqueret et ideo ex sanguine
p ult.am decoctionem no. p. fieri chilus et q facto chilo postea fiat
sanguis sed bene sanguis factus in epate quertit in carnem sed
est dub.º et ista dub.º mouet qa sanguis q ab epate demandatur
ad stomacum in carnem stomaci quertit. qr q.º et ille sanguis non
quertit in chilum, ubi est idem agens et eadem ma. det sequi idem
eff.us sed ma est sanguis in stomaco et agens est stomacus qr
q.º no quertit in chilum, R.º na 6.a par.a Aphor.º 2.º ubi d.t qr
sanguis exit ex uasa sua necesse est q corr.atur sed dum est in
uenis seruat et ideo dum sanguis ingreditur stomaci porositates
hec digerit et quertit in subam stomaci et no in chilum quertit
sed dum sanguis est in cauit.e stomaci hec sanguis aliq.º

Aphor. xij.

applicat ipi stomaco ... relinquuntur in morbis post crisim
in hoc Aphor.º Hypp. clare d.t q ea q relinquunt post crisim
f. recidiuam et d.t Gal. q hic aphor.s coniungit cu precedenti, adeo q
hic reddit aliam cam qr qn no appetit et no sumit cibum cum appetit
hec opz euacuare ea corp.a et alias cam p. superius cum d.t no puro
corp.e re, Gal. in ex pone hunc et et sup p.a pone hunc aphor. d.t
qa relicta est aliqua pars mat. concocta q pars ... potuit ... no f.
egressum sed aucta in qutitate et qual.te f. egr.nem, 2.a ca d.t Gal. est
qn portio mat. antecedentis restauit hec f. recidiuam 3.a ca est
mala qlitas relicta i membro post egr.nem ut si in aliquo post
febrem restaret mala qplo que aggregaret mat. coll.am et fit febris
d.t Gal. crisis qdam pf.a est et opz. ut sit pf.a crisis ut corpus
illud no sit aptum ad ca extr.a recidiuare ut opz. q tota ma
sit euacuata et et q mala qplo no restauerit in aliquo membro
ulterius d.t recidiua qdam est uera et quedam no uera, uera est
q fit pp aliqd derelictum ex precedenti egr.ne 2.º requirit q egr.º
redit sit eiusdem ronis cu precedenti ut si erat 3.na opz. q redeat
3.na hijs stantibus d.t ipe dico q facta crisi pf.a nunqz. p. fieri recidiua
uera nec no uera, dico 2.º q est poss. tota mam ee euacuatam
q f. febrem et tn egr posse pure recidiuare ut si restasset
mala qplo in stomaco ut in epate ut alibi, in hijs dictis
uir est qcl.º ad in decl.ta et uir q sit q. Gal.tr in hoc q.to et et superius

Gal. in com.° 3.i postq̃ 9t.uit dt. recidiua fit qa mala mã que remansit
diu stans in corp.e putrescit et io accendet febres et max.e si talis mã 9tineat
in locis calidis et sic n̄ ponit Gal. alias causas recidiue nisi mas que remansit
l3. neq3 gal. neq3 hypp. negarent q recidiua possit fieri et ex mala 9plone
q restauit et hypp. solus de hac cã int.it qa hypp. loqt de illis conualescentib3
in q3 nõ est appetitus et dt. isti sunt euacuandi pp malã mas q remansit
et Gal. 2.° de crisis febrim dt. de mala complone in fine, et dt. una causa
noui fiodi est mala 9plo restons et sic mala 9plo membri poterit et
esse cã recidiuationis, vos dicetis si hoc est uer3 q.° 9tra ast qd dictum
est supius cũ dr̃ ea quorz crisis fit in p.a par.e ibi dcus est q qñ
est facta crisis p.fa q hũ nil agat medicus et pro crisi p.fa ponuntur
sex 9ditiones et inter eas nõ nuata fuit hec 9ditio q nõ restaurit
mala 9plo, sed pone q sit crisis cũ omnib3 illis sex conditionib3 et hũ ea
est crisis p.fa sm Gal.m sed 9. restabit mala 9plo q.° p. recidiuare
et nisi remoueat ea mala 9plo f. recidiuã, dico terciã ee solutio iam
dcam q recidiua p. fieri ex mala mã q restauit et et ex mala 9plone
sed supius in p.a par.a dcus est qñ nõ f. crisim p.fa cũ eis sex 9ditionib3
q hũ medicus nõ dt euacuare eo m.° quo euacuat nã nec et p alios
mã des irritare, medicus tñ dt ordinare regimen in sex reb3 nõ natib3
sic dicebat ibi et io qñ in 9ualescentib3 restauit mala qualitas hũ cum
regimine remoueas illud ut si in epate restat 9plo mala calida hunc
f. q utaris frigidis p.° cũ exercitiis et unctionib3 et hoc et f. et non
bt ing.° s.° unctiones emplra et clisteria 9prehendit Gal. sub dicta
et sic quo ad motiones mat int.ur ille Aphor. et uer3 est q hac. dt q ad p.fas
crisim op3 q nõ restet et mala 9plo sed Gal. et hypp nõ sic dicerent
et sic aũe accipit ter.os hac. q3 f. gal., ut possumus dre q febres males
in q3 nã f. crisim l3. mã putrefca accendat cal.e in membris, qndo
tñ mã tota remanet hic cal.e nõ est impssa equatr in oĩb3 membris
qa hũ esset ethica imo restant aliqua membra nõ calefca q alterant
calida membra et remouet ea et sic erit p.fa crisis ut g.° sic sit uolq
reducat regimine imo hypp. 9cipit ut post duos dies crisis fiat reducat
eodẽ regimine quo prius p duos dies et forte ad hũe fines ut remoueat
mala complo, in Anaxione xx.a die fuit fca crisis impfa et die 27.
fuit fca recidiua et sic restauit portio mat que prius digerebat et in
xxvij.° fuit complete digesta io ea mã in anaxione erat mã commota
q f. recidiuã, uerũ dt. hac. in gone qñ mas q restat erit mã que adhu faciebat
febres hic raro f. recidiua nã que reliqua erat erat mã adusta et
fca est incineratio et io si f. egr.nes f. q.nas et sic nõ erat uera recidiua

sed qn restauit mal' antecedentis portio hic f. recidiua et Hyppo. et Gall. in hoc
Aphor. no f. diffrenas inter recidiuas ueras et no ueras sed int. puncta a dr gradus
recidiuae, Gall. in 2a. parte 9ii dt. malis humoris restantibus diu i corpore
opt. putrescere et sic causare egrnes hac. no ben int. hoc pp bra antiquos
malas quasi int. bra antiqua q humores debent diu putrescere si debet fre
recidiuas et hoc mouet qrum gones hac. sed Gall int. q fit recidiua qa
cu restat humores no p. longo tempore faciat q putrescant et cu incipiunt
putrescere faciunt egrnes, et cu huius est ut dt. Gal. 9o de util. cap. po
ubi dt. qn na f. multa spiracula qb caput expurget, dt. humor qui
restat in aliqua pte q no est aptus nutrire f. grauit in eo membro
q. impedit transitus bonorum humorum ad illud membrum et hoc ex hoc sequitur
q membrum illud nutrur malis huoris, 4o. segt q malus huor putrescet qa
membrum aget in illud et hoc querit an mali humores putrescant in locis
calidioribus hos et ur q no, qa ubi est multus calor nalis hic plus conseruabit
a putrne ex alia pte est dictus Gal, resolo est in hoc, q si mali huores
sint in locis calidis ubi p. euentari et trasspirare hic calor nalis oseruat
eos ne putrefiat sed qn no p. trasspirare hic putrefiunt, q. calor nalis
oseruat huores bonos et no malos io qn calor nalis inuenit huores malos
ut eos expellit ut corrupit eos, putredo n. fit a calore extraneo et calor
nalis fit etiam extraneus illis malis huoris, querit hac. in alia gone an
precedens morbus et recidiua sint idem morbus nuo et dt. q ut egrdo dicat
recidiua po reqrit q precesserit precedens egrdo q. precesserit ulis declino
illius egrnis 3o. q recidiua sit eiusdem spei cu pa 4o. reqrit q fiat
a mia precedente ut a mala oplone et p. hac 9ditiones reqrunt ut
sit recidiua alie due 9ditiones reqrut ut sit uera recidiua, est
dubio hacma an debeat precedere declino ulis, pbo q nu qa po de crisi
cap. 3o. dt. Anaxion recidiuauit in 27. et tn in eo no precesserat ulis
declino qa status dignas egrnis fuit in 27. et durauit ad 34. tempora
ut sumunt penes essentiam morbi et acontia et gradus penes digres mai
et sic intur q debet precessisse declino ulis .i. gradus ad essentiam egrnis
et acontia et sic in Anaxione declinauit apa et cessauit ex toto
sed in 27. fuit status q ad dignas mac et sic sumus expediti de hoc aphor.o

Lectio 79. ordinaria

Quibuscumque crisis fit his nox ... in hoc Aphoro docet nos cagnre qn in crisi
futura est subsequens euacuo et fiat ut salus uel mors, et dt. qn nox fit
diffilis magis qm in precedentibus hic fiet crisis febres magis q crisi tertur
ut plerumque sunt aliquas accessiones itaque magis inualescunt una hora
qm alia et si debent febres uniformes et 9clusit h. gradus ad febre sit uniformiter
tn eger magis grauat ut alleuiat una hora qm alia gradus ad alia
acontia et crisis fit in hora peior et qn nox fit difficilis et molesta

et eger est perturbatus tunc sigcat q fiet crisis et q tertur ad salutem vel ad mortem
Gal. dt. po qd sit crisis et cur nox magis procedat sit diffinitio qz dicit 3o
dt. q ulta pars tus no est in omnibus exemplaribus dt. crisis est subita mutatio
in morbo vel ad sanitatem et, sup qb dicit Gal. sac. in. ... et sic flam
... na dt. lra antiqua crisis est velox et et sac. laborat an crisis sit motus
macti vel morbi sed nos intmus q est subita mutatio ipius egri in morbo et
id supfluit eo qd, qr magis in nocte sentit perturbo dt. Gal. crisis fit
qn na separat malum a bono sed in hac sepone vel fit insta vigiliarum vel
altero vel diffas ... vel alia ... et ista magis apparent in nocte
na somnus magis perturbat a ... et ista magis perturbant egrum et capo 9o
in tracte de motibus ... dt. q das ... sebat dolores in nocte et no i die
et nulla alia rones reddit nisi istas qa dt. q in die virtus magis ad alia
divertit et in nocte hoc cessat et id stat virtus cu hoc obitus et id sentit
dolores et id cu in nocte no divertamur ad alia obitus magis sentit
h. si in nocte debeat fieri possimus tunc in die fiet perturbo sed h. fiat
in die perturbo sed no ita in die gravat eger qa in die intentus ad
alia, posius et intn q h. q crisis et fieret in nocte sequenti q no solum
in die fiet perturbo sed et in nocte precedenti dies et ad hunc magis erit
qz in die, ulta pars tus dt Gal. q no est in multis tbus et melius stat
in nocte sequenti qa hoc est alleviatus et dt. Ypp. ut plimum qa
in febribus pestilentialibus crisis ut plimum ad malum tertur sed febres
ut plimum no sunt pestilentiales, querit an deffo crisis sit bona s. est
velox et in decidenda hac qone po dt. crisis multipr. p. sumi et p. sumi
comuniter ut 7o de crisi po s. p quacumque actione sac. citat ... q de
directo est in. ipius et no dt. Gal. q crisis accipiat sex modis bene dt.
egrdo vel ad salutem subito vel ad mortem subito vel ad salutem paulatim
vel ad mortem paulatim vel ad salutem partim subito et partim paulatim
vel ad mortem partim subito et partim paulatim, ut stante febre 9tua
et in 7a die fiat fluxus sanguinis vel a. et removeant due partes
febris tunc est facta subita mutatio sed qd restat tertur paulatim
et sic de egrne mor. ut si fiat expulsio mala et resolvant due
partes virtis et qd pars restat de virtte tunc paulatim resolvitur et venit
ad mortem et sic dt. Gal. q sex modis tertur egrdo et sac. dt. 2a Galni
q hijs sex modis fit crisis, una dt. Gal. q h. sex modis tertur egrdo in
no dr sex modis crisis qa qn tertur egrdo paulatim ad salutem vel paulatim
ad mortem tunc no fit crisis na crisis est subita mutatio ad salutem vel
mortem vel salutem q sit subita mutatio p magna parte et id crisis

regrit q sit subita muto et sic crisis fit tri q.or modis, Jac. dt crisis uel sumit
pro agitone pcedente et hoc est qd dt hypp. nox diff.is ut pro euacuone ad
extra uel intus ut p altrone q sequitur ad euacuonem i. ad salute ut p morte ista
3. includunt in crisi dt. Jac. quq sumit crisis p.o m.o et qq 2.o m.o et qq
3.o m.o et qq pro aggregato ex omib et dt q hypp. sumit 2.o m.o et 3.o m.o
sed 3.o nn qn dt hypp. quo crisis fit his nox diff.is fit acute sic dt tra
antiqua sed det dre in paroxismus, nam uult hypp. q fiat crisis qn fit
p turbo qa dt his nox diff.is est in parox.is et nd dt male crisis et si
dret ante crisim Jac. bene dret et Gal. dt crisis est subita muto a
et to sumit crisis nd solu pro euacuone imo et sumit p agitone pcedente
ut dria inter hic locu et p.o de diebus creticis cap. p.o dt n. hic crisis est
subita muto ad salute uel ad morte fit aut nd spontee a et sic ur
hic accipe crisim nd solu pro agitone pcedente et pro euacuone sed et pro
mutone ad salute uel ad morte et sic 3.o m.o sumit crisim sed opp.m dt p.o
de dieb creticis et uocat ibi crisim pcedente altrone et euacuatione
si uideatis t.us grecu ibi in de dieb creticis est eadem snia q hic et
utrobiq Gal. et hypp. capiunt crisim pro p turbone pcedente et p euacuone
et p mutone egri ad salute uel ad morte et to sola def.o crisis est
subita muto ad salute ut morte et fit qn na discernit a et sic tres
iste motus includens illa 3. uocat crisis et to dt hypp. in hoc aplor.o
qn crisis fit, qa cu fit crisis hic p turbo fit et pseuerat crisis qn
fit euacuo et ter.tur crisis qn fit muto ad salute ut morte et to in
q crisis fit nox in porisma fit diff.is nd dico in crisi dt p.o de
dieb creticis Gal. dt crisis est p turbo et finit ad salute ut morte
quasi dicat crisis incipit qn fit p turbo et finit qn ter.tur ad salute
ut morte et dt ut qn fit judiciu de eo q incarcerat hic sui timent
q m.o fiet judiciu et illi dnt q res est sub judice, sic qn na incipit
separe hic fuit accidia mala, et donec na euacuet mala p seuerat accidia
et sic crisis dt aggregatu ex omib illis 3.b et cu durant ista tria
na crisis est in fieri sed qn sunt ista fca hic crisis est fca et ita
int.ur ille aplors quo crisis fit aut fca est, Jac. p dist.3 q nd est
ad p positu et dt motus alicuius rei ut est ut subitus ut ut ea sed hoc
est ex p positu qa dt t.us grecus crisis est motus egri et nd dit dre
q crisis fit uelox et uehemens motus morbi et in hac gone dt q hypp.
et Gal. dnt q crisis est uelox et uehemes motus morbi cu eger deducit
ad salute uel morte ut excludant crisim impf.am dixi q crisis
fit 4.or modis, dt Jac. q excludit crisis impf.a que nd uadit usq

ad mortem uel usque ad salutem dico quod uerissimum non solum de crisi perfecta sed et de imperfecta ut si fer.tur egrotus partim subito et partim paulatim ad sanitatem tunc est subita mutatio crisis uersus sanitatem quia non tota sanitas acquirat ut si in principio fiat subita perturbatio et remouerent tres partes egritudinis tunc mutatio est ad sanitatem i. uersus sanitatem quia non tota sanitas acquiritur unica uice et sic ista diffinitio conuenit crisi perfecte ad sanitatem et perfecte ad mortem et imperfecte ad sanitatem et imperfecte ad mortem, sed an perturbatio debeat esse necessario in crisi dicit Iac. quod non et quia potest subito mori quia sit materia uenenosa ut in pestiferis morbis dico quod bene eger potest mori sine perturbatione ea tamen non uocatur crisis ut patet 3º de crisi 9º et si debeat esse crisis oportet quod fiat perturbatio egri et quod sequatur euacuatio uel passio uel corpus et quod ad hunc motum sequatur salus uel mors et bene potest eger mori sine perturbatione sed non dicatur tunc crisis et multis modis potest eger mori sine crisi ut diximus supra in prima parte quando querebat an contingat mori in declinatione, mouet 3am et 4am questiones sub eodem titulo an crisis diurna sit perfectior nocturna et quo tempore magis fiat crisis an in nocte uel die et que sit perfectior et hic sunt diuerse expositiones, sed iste questiones nullam utilitatem dant, nam quid ad medicum uel magis fiat in die aut in nocte dummodo sciat quid debeat agere, et querere quando magis fiat perfecta crisis est hoc superfluit et dico quod sat est medico quod quando est imperfecta crisis quod tunc suppleat, et si sit perfecta nichil agat quia non examinat iste questiones ideo eas examinando, an magis in die quam in nocte fiat. Hypp. et Gal. non curant hoc, et non est difficilius ante postremum et dicit non precedens sit molesta uel fiat in die uel in nocte unde tota crisis non fit neque in die neque in nocte sed fit in die et in nocte et si euacuatio fit in nocte tunc perturbatio fit in die et si euacuatio fit in die perturbatio fit in nocte et ideo sumendo crisim pro toto aggregato tunc est frustra talis questio, si crisis sumatur pro euacuatione tunc in febribus magis paroxismus fuit in nocte tunc euacuatio fit in nocte, et si in die fiat paroxismus tunc euacuatio in die fiet, et in febribus uniformibus quando uirtus magis stimulat et quando materia est digesta tunc fit euacuatio et hoc est magis in nocte quia tunc plus uiuit calor magis potest et fieri in die etiam quia in eis et febribus uniformibus quando eger magis grauatur tunc fiet crisis, que crisis sit perfectior an nocturna an diurna non

dico q si sumat crisis pro toto eo aggregato tunc est frustra talis questio
qa quelibet crisis aggregat dies et noctes sed sumendo crisim p evacuatione
quero que evacuatio sit perfectior an diurna an nocturna, dico q si fiet evacuationes
in die et erit imperfecta crisis ut si materia sit indigesta ut si fiat in die
non critica p. idem p. fieri in nocte et in 9o Aphor. eo quod crisis fit
et facta est plures conditiones requirunt pro perfecta crisi, In dices ceteris
paribus existentibus qa erit melior evacuatio, et ego vellem scire q si qn cetera
erunt paria et quomodo hoc ego cognoscas. et sunt tres opiniones una est Conciliatoris
in dria 103a. ubi dicit qa evacuatio fit in nocte ceteris paribus existentibus
q est perfectior sed dicit totum oppositum alii dicunt q alique modi crisis ut crisis
p sudores sunt perfectiores in die, sed crises facte per fluxum ventris
sunt perfectiores in nocte, Simeonis sed est et ut dicit ceteris paribus
i. stante ipsitate in dignitate materie et in virtute dicit in die vie et meatus
sunt magis aperti et sudores sunt subtiliores et solis calor fortificat
virtutes et ideo melius expelletur per sudores in die, et sic dicit et de aliis
evacuationibus, Conciliator dicit primum et motiuum suum, est qa in nocte magis
stimulatur a natura virtus ideo hec fit crisis perfectior 2o calor naturalis evacuat
sed in nocte est fortior et magis unitus et magis quo in nocte fortius
p. agere, 3o virtus q f. crisim sumat ex lumine lune crisis n. sequitur
motus lune sed in nocte luna plus influit quam dicit, op. m. dicit q
evacuationes q sunt qa natura movet a circumferentia ad centrum ut
qa movet per vomitus ut per fluxum ventris q tunc melior fit in
nocte sed q sunt qa natura movet a centro ad circumferentiam ut per
sudores tunc fit melior in die, dico q h. in hoc non sunt rationes apte
et manifeste sed op. conciliatoris est melior qa in sonno corpus intus est calidius
et ideo vie sunt magis apte h. porositates cutis non sunt adeo apte
et p. in nocte calor plus subtiliat humores et dicit Avicenna sonus
omnes retinet evacuationes preter sudores, sed tu d. lumen diei subtiliat
mas mo magis hoc q. calor intus in nocte et sol potius debilitat
nedum q virtutes augeat et ideo potius est ad tertiam opinionem Conciliatoris
nos tu de hoc parum curamus qa contingit fieri quandoque crisis perfectius
in die et quandoque diminute et sic et in nocte quandoque fit diminuta
et quandoque perfecta et sat est cognoscere qn est perfecta et qn non et sic
requirunt conditiones pro perfecta crisi restat pro ma dr crisi videre
a. qua ca fiat crisis, et sup eo Aphoris. 2e qa est iudicatio
videbitur amplius hec, et cras videbimus quod dicit commentator

Lectio 75ª ordinaria

decl^tur fuit heri q^o m^o in crisib^s fiat mor lhoc cum est diff^lis sed qa uid esse inter Com et Gal^m controversiam de ea cur s. fiat crisis ro in hac lect^e decl^bo ubi s Gal^i mentem et et Com^ris et uidebimus fund^ta ambor, Gall reducit crises que fiunt in solem et lunam tamquam in cas in egr^nib^s acutis fiunt crises uel in 7ª ut in 14. ut 20. eundo p septenarios, in cronicis in 7^m mensib^s et qnque in 7 annis et fiunt, sed que est in ca q in acutis fiunt in 4. ut 7 dt. Gal. crises in acutis sequunt motus lune 2^m q luna hit diversos aspectus et crises que fiunt in cronicis morbis sequunt motu solis q hoc fiat sic Gall accipit ho ex sensatis et 3° de dieb^s cret^is cap^e 6° et 7° dt. cas hinc et dt dicam illud qd semp observavi diligenter et semp inveni uer et hoc meminerit Astronomi egiptij et dt. q si cosideres nat^les et f. fig^as suel nat^is hinc qnque in aliquo loco erant fortunati s. Jupp. et Venus et in aliquo loco erant infortunia s. Satur. et Mars et maius infortunium est Saturnus et minus est mars et Jupp est maior fortuna et uenus est minor, et Mercurius cum bona fortuna bonus est et cum malis malus est et Sol et luna 2^m diversis iudiquet sic sunt bona uel mala, si in ariete fuerit luna qa qs nascitur uel signo opp^to ut in libra uel cancro et capricorno qn luna est in his 4^or signis, et Jupp est in ariete hic ille dies est sibi bonus, sed Jupp. sit in ariete et Saturnus in tauro leone et scorpione et aquario et luna sit in tauro uel in aliquo hor signor et hic est aliqd mali in hoc et sic si uel loco in fortunato ut opp^to ut 4^tis sit luna in nat^te hic est malus et sic si qs egrotet luna exalt in ariete et Jupp. in nat^te fuit in ariete hic egr^do ea est bona et salvabit sed si egrotet qn luna est in scorpione ut humoi et Jupp. fuit in nat^e in Saturno hic est mala egr^do sed dt. Gal in 28. dieb^s toto zodiacum p transit luna et singulis septem dieb^s in loco quadrato repit et si fortuna erat in p^o loco hic semp procedendo in crisib^s ulterius fiet muta ad bonum et no solum in egris sed et in sanis f. mutones luna hinc est q supp. multis mag^cat acumina que ueniunt in dieb^s crchas dt. Gall hoc est qd sensu uidet et qd quilibet p. uidere et q uolunt credere astronomis p. sin aut p. exspiri dt esse q sunt sophiste isti qb plenus est mundus nescio q^o m^o sit mue Gal. dt qn luna in zodiaco facat mutones dt q hoc magis et (qd ad mu p positu) p. s. neat sed sat est q tu credas hoc sensu

neq; deus velle q ego p[ro]p[ter] reli sensatis redda[m] rone[m] imo c[ontra]rio m[od]o facimus
potius n. acuita ex sensa[ti]o probamus et q diminuit sensus ne scientes
rones sunt imbecilles et hoc est fund[amentu]m Gal. et sic cum luna applicat
ut illi loco ubi in nat. erat fortuna vel in opp[osi]to loco vel quadratis
hic semper fit muto ad peius et ista fiunt in 7narijs et hoc est verum
in acutis q[ue] ter[minan]tur p[er] 7nes vel per 9nes ut infra dicemus et dies 9. indicat
7nes et 40. dies est ultimus in acutis, ut in 40. ut 60. ut 80 vel
120. sunt dies critici in longis egr[itudini]bus et si crisis no[n] fiat in his dieb[us]
tunc fit in 7m mensib[us] et si no[n] in 7m mensib[us] hic fit in 7m annis et
si transit 7m annus hic fit in 14. anno et cu[m] huius crisis in cronicis,
reducit in motus solis dt. Gal. q[uod] hypp. dt. egr[itudin]es hieme [con]tingentes solvunt
in estate, et autumno [con]tingentes solvunt in vere, et d[icit] ut luna in 14.
diebus transit medietate zodiaci sic sol in sex mensib[us] transit medium
zodiacum et ideo 7us mensis est cronicus et est ut 14. dies in acutis
acute egr[itudin]es in 14. dieb[us] ter[minan]tur et cronice in 7m mensib[us], si egr[itu]do excedat
7m menses dt. hypp. ter[minatu]r hic in 7o anno et texta 28. 7e parte
videte ibi hypp[ocrate]s postq[uam] Gal. dixit q[uod] 7mus mensis in cronicis est
ut 14. dies in acutis sed et in acutis 7a dies est critica, dt. Gal. q[uod] glob[us]
medietas omni habet duo t[em]pora, ut una pars habet estate et autumnu[m] et alia
pars habet ver et hiemem et ideo si citius q[uam] in sex mensibus ter[minatu]r
cronica hic si incipiat in vere ter[minatu]r in estate ut autumno sicut et in
acutis quedam ter[minan]tur ante 14. ut in 7mo sic et quedam qui cronicas ante
mensem hic estas corr[esponden]t 7mo diei et no[n] dividit hic p[er] menses
equales sed p[er] t[em]pus m[otu]s dividit adeo q[uod] si incipiat in vere hic debet
terminari in autumno si debet correspondere 14o diei et si debet correspondere
acute que ter[minatu]r in 7a hic ter[minatu]r egr[itu]do cronica in tempore quod im[mediat]e
sequitur, et unde provenit ista muto de sole q[uam] de luna dicta est cu[m]
sed dt. Gal. no[n] est t[em]pus muto q[uia] si in estate incipit egr[itu]do tunc
verisimile est q[uod] in tempore c[ontra]rio mutet et p[ro]p[ter] inter hiemes et
ver est muto magna et hoc fit ex ortu quarum stellar[um] et si cronica
egr[itu]do transcendat dt. sup[er] septem menses hic vadit ad 7m annos q[uia]
si eet dest[itut]a medici ut egri q[uod] prolongaret egr[itu]do[n]es tunc ter[minatu]r in anno
d[ici]t no[n] huius est muto in etate et ideo si egr[itu]do transit 7m mense[m]

tui uadit ad 7m annos et hec est tota sententia hali qua capit ex ser. uiro
et ex locis hypp.tis et medicus est artifex sensitiuus et si nunc remouerent
cronica egr.do in 14.o anno hec non potest hypp.s tempus alterius sed in temporis
longinquo pertrahitur d.t Gal. mutatio q. est 2m actiones propria lune. luna
agit uno m.o ex proprio influxu alio m.o agit lumine) qualitate lune mediate
influxu hec magna uis d.t Gal. p. ex eo apparere q. a. s. isto alteratione
dicimus posse impediri a multis q. a ultra hoc q. agit proprio influxu
agit et mutat aerem q. p. impediri p. uesania paroxismi p. fre
q. eius agat p. dos.ta medici et esse p. ut inquit d.t Gal. multi medici
hi q. nescio an dicant dici destructores medici et omnia ista possunt
impedire q. non fiat crisis salubris in illis diebus et tamen si luna hic sit
in loco fortunato in quo erat et in nat.e et q. fiant impedim.ta fiant
mutationes bone et ista impedim.ta fiant f. q. nunc semper uerificatur hoc sed
saltem ut in pluribus hoc uerificatur et ideo hec luna magna uis, 2.o ex hi
Com in 9.to ca. negat his influere uis celestes et p.r parte contraria
1003. usque ad 1006. idem d.t et 9.o colli.t 9.o et 4.o colli.t causam q.a et d.t q. hypp.
et Gal. reducunt crises in causas lune sed d.t q. iste sunt cause remote 3.o colli.t
9.o reddit causam huius Com et d.t q. non p. aliqua egr.do ad bonum permutari
nisi materia prius digerat sed materie diuerse uolunt diuersa tempora pro sui digestione
ut caro pulli si decoquat in aqua et et caro bouis hic iste carnes in
diuersis temporibus coquuntur et sic diuersi humores in diuersis temporibus coquuntur et q.
sunt cocti hic natura eos expellit et ideo egr.do q. hec humores qui p. digeri
in 4.a terminantur in 4.a et sic que ter.tur in 7.a hec humores qui digeruntur
in 7.a et sic de aliis, bene concordaret forte cum gal.o de mutationibus factis
in etate ut in temporibus sed de mutationibus factis a motu partis lune non
concederet Com et d.t ut medii et standum in ea isto manifestis, Ind.
hoc r. f. pro egr.ne salubri sed de non salubri q. d. Com d.t ut ad in.
producendam formam sanitatis requirit deter.tum tempus sic ad faciendam for.am malorum
ut q. fiat hypostasis nigra requirit deter.tum tempus et aliqua est materia q. cito
malignat et aliqua tarde, et sic fiunt in diuersis temporibus crises et mali
magna et euident.ma ratio. q. Com, q. a isti eff.us crisis sunt deter. itaque
fiunt deter.tis temporibus et diebus semper q.a sunt reducendi ad eas ordinatam
sed nulla est ex ord.te ut motus lune et solis Gal. d.t q. motus lune

agit nō solū in egris sed et in sanis sed sit unus humor q in q^or choleris
p Com^tor digeret[ur] hic 3. nā si humor ille sit multus hic digeretur
tardius et si sit paucus citius digeret[ur] et io nō semp debet seruare eundē
ordinē [illegible] q^a nō p. dari humor subtilis q digerat[ur] in 6° die ut in alio tpe
Com^tor d[icit] q nō est uez q si sit paucus ut multus q pp hoc varietur tempus
ut 3. j. tarmis sit et libra una eiusdē carnis hunc eodē tpe digerentur
et nō variabit[ur] tpus pp hoc, sic n. sunt q^or humores in nobis et p. aliquo
m^o variari q^a sunt subtiles ut crassi hoc tn nō p. fieri in infinitis modis
et io d[icit] Com q in aliqb fit crisis in p^ncip^o 7mo die ut in m^o ut in fine
sed h3 q^s obstinate respondere p[otest] itas dic tn nō ut q ita p. dici re vera
cu in subtilitate et grossitie et mult^ne et pauci^te p. variari et talio^r
est de humorib in nob et de carne quilibet nā fit dig^o a calore nali et q^a
parua est nā hic plus de calore nali ei applicat[ur] sed de carne in aqua
nō est sic imo ut sit pauca ut multa caro hic semp idē calor applicat
et io debet reducē crises ad eas ordinatas et q^{bz} sensu p. hoc uidere d[icit] Gal.
d[icit] forte aliqs quo m^o facia si nō hoc nat^{tis} et Astronomia multū iuuat medicos
et op3 scire aliqd astronomie, Aliq d[icit] q q^n q^s incipit egrotare hic uideas
si sint fortune et hic est salubris egr^do et ignota nat^te et hoc uz uelle
ptolomeus in p^pone. 60. in centilogo sed credo hoc nō esse uez sed op3
scire nat^{tes} nā eadē hora plus egrotant ut in egr^{nib} 9tagiosis ut
fuit in anno. 1528. et tn unus saluabat[ur] et alius moriebat[ur] et sic
si sin duo eadē hora uulnerati et uulnere et tn unus morit[ur] et alius sanabit[ur]
et io recurrendū est ad nat^{tes} ut si in nat^{te} Sor. Iupp. fuit in ariete
et luna et fuit in ariete ut in loco opp^o ut in q^o. et in nat^{te} platonis
fuit ibi saturnus et luna fuit in tauro et nūc uulnerent[ur] ambo
et hic Sor. saluabit et plato morietur, et et dca ptolomei nō sunt
ita clara p p^a r^o et et dca ptolomei p. adaptari huic boni Gal. et sic
a priori nos nō poss^{us} scire q^n in nat^{te} hoc fuit si ignoret nat^{tes}
tn p. sciri a posteriori utz in nat^{te} fuit fortuna ut infortunia seq^t [illegible]

Lectio 76^a ord^{rio}

In uentris fluxibus ad hypp. dec^{lat} hyp^r ut cognoscamus q mala egestio
sig^{cat} bonu at iuuat nos et d[icit] in uentris flux ib vii, et mutones
fieri ad malas egestiones t^u 22°. 2° pnosticor d[icit] malas egestiones
et mortales ee que ut esse pinguis ut magni fetoris ut nigra ut viridis
q^a iste 4^or egestiones ualde male sunt, pinguis n. sig^{cat} colliquationē

membrorum q est magni fetoris sig.cat putredinem, iac. dt. triplex est fluxus ventris lienteria est fluxus cibalis cum cibus et potus remanet ut sumuntur, qn humores egerunt vocat diaria et qn cum humoris exit sanguis et ulcerant intestina hic dissenteria vocat iac. dt. q int.mr ... solum de diaria, ista restrictio nō det fieri imo verificatur et de lienteria ... verif. de dissenteria ut dicit apsor. ... in diuturnis ..., et dt. ... longa lienteria cum ... fit acetum est bonum, dt. gal. lienteria est qn intestina non ... et qn intestina ... fit vento ... quae acida et hic est sign. q calor nō ita deseret cibum imo aliquid ... iuvat ... si in lienteria fiat muto est bonum sig.m ut in diaria, ... iuvat dt. iacobus i. est bonum sig.m et ... nō vult dre ... tollerari q muto est bonum p ... et ... est bonum p ... sed an si fiat fluxus humor et postea fiat ex ulceratio in testinor. hic hoc sit bonum signum in ... fen p. cap. ... p. ... ubi dt. nisi ad malum fiat muto i. ad pingue ut nigrum et ... ut magni fetoris et etd. auic.a nisi fiat dissenteria et si excipit et dissenteria nō ... intestinor malum est, iac. p. limitiones ... dit pori dt. iac. q egestiones muserit ut si fiat fluxus coll.us et fiat fleg.cus dt. iac. hoc p. esse precedentibus signis dig.nis et et nō precedentibus sed si non euacuet nō precedentibus signis dig.nis hic fit sintomatice hoc et ... est malum hic, ... tatione ... nō p. ... addere ... si addas hoc hic ... nō solum ... de egestibus sed et de ... verificarent apsor. sed limito ea quae p. iac. solet addi qn ... mutores sed hic nō loquitur de crisi sed ... esse fluxum ... in ... modo ex ... egest. ... et modo melancholica et modo flegm. et sic de aliis et stat q expellant diuersi humores et tn nō fiat crisis et ... q expellat ... humor et ... dico ut ... et huma, dt. gal. ... cat q iam corpus est modificatum ex humore prius exeunte, et incipit ... agere in alium humores et ... sig.cat virtus ... et ... si fiat muto in fluxibus ventris est bonum ut dictum est et hoc est verum at fiat precedentibus ... ut nunc et verum est q si precederent signa dig.nis ... hic melius esset in p.o libro de crisi longo ... et q numquam fit aliquod sig.m dig.nis ... sig.cat bonum, ... q ... euacuationes sint sintomatice nō sunt ex toto malae et ... in virtus tolleret sintomatica expulsione et hic

ꝑmittas q fiat qa ea mā est mala et io dēt ꝑmitti q̄ exeant et evacuatio
sint scō est qn n̄ p̄cedunt signa dig.nis, 2a fen qt. cap. 77. ubi Avic.
dt. q in crisi p̄cedentib signis dig.nis varij humores expellunt hic est bonū
et sic si detur medicina educens plures humores et educant plures humores hinc
est bonum qa hic medicina f. qd dēt fieri et pp hoc dixit Avic. fac. post
illas evacuationes, sed hoc concedimus sed ultra hoc est addimus q et n p̄cedent
signis dignis si fiat muto in egestionib hic est bonum, est sunt amb. qa ut
q sic aphor. q dicat textus 23. 2i p̄nosticorum ubi dt. varietas egestionum
sig.cat longas egr.nes dt Gal. mo ca est qa hic sig.cat varios humores
ibi esse, et q et coll.s et melici et flegi solent videri in egestionibus
et sanguis nō expellit ꝑ ventrem a, nō nisi sit vulnus, hinc dominans
aliquis humor in corp. ut si dicat flegma ut melia ut dt Gall. et q
essent varij humores et omes coll.s hic diff.ter est vincere inter ipsas egr.nes
nā virtus difficilius supabit varios humores q. unus ut. 3s p̄m. q. virus
est qd dt. hic Hypp., dico q Hypp. nō dt. hic absolute q sit signum bonum
sed dt. q iuvat, sig. s. n. hēt humores facientes longas egr.nes et illi
evacuentur hic hoc est bonum sig.m qa mundificatur corpus sed rōne quia
sig.cat longas egr.nes sic nō est bonum signum et io nō dt Hypp.
hic absolute q sit bonu sed dt. iuvat ¶ Ubi fauces egrotant ꝟ.
in hoc Aphor. Hypp. dat reglas ut cog.mus cū videmus ut fauces grotare
ut tubercula nasci in corp. docet q. mo medicus hēat agere an s. dēat
nutrire nō evacuando in dēat prius evacuare dt. considerans excretiones
sic vult dre et nō egestiones et sic considerans excrementa omia s. et
urinā et si sint coll.ce excretiones hic corpus est repletum morbis humorib
si vo. omes superfluit.s q expellunt sint sites sanis hic nutrias, dt Gall.
q Hypp. volens uti brevit.te dt. duos sermones opp.tos et dereligt illud qd
sequit, sed addas q.s. si sint coll.ce hic nō est tutum nutrire, qa nō
pura corp. quanto plus nutries in et dereligt hoc q.s. nō est tutū qa
hoc sequitur et in ult.a parte addas q.s. si sint sites sanis hic corpus
est sanum et hoc addas, ubi fauces, ꝑ fauces int.lt locum vacuum ultra
uvulam in qua est orif.m gule et orif.m canne pulmonis et talis vacuitas
vr aperto ore ea qo vacuitas q aperto ore. vocat fauces ~~fauces~~ et circum
ea sunt corpora dicta glandosa amigdalae que replentur humiditate
et fiunt aspera et sac. ꝑ tubercula exponit i. botsor. i. porros pustulos

[Margin:] ut dr solvas q nō est p dicta qa Hypp. dt. nisi ad mala mutatio et dr hoc verba excludit ut colores humorum ib. 2o p̄nost. 27. et mag.iet de alijs mutatis q nō sint contrarie dominar.

Aphor. xv.

sed apud grecos

sed apud grecos alr accipit 2°. de febrib. ad glauconē nō longē a prmc°
dt. Gal. fima bubon figeton dent na istn 3ª dicunt flegmones in carne glandosa
ut sunt carnes post aures ut sub assellis ut in inguinib. sed cum fit flegmon
ex sanguine calido ibi in illis carnib. glandosis [illegible] suppurēt hic dr
bubon et cum incipit in somnis querti uocat fima et figeton uocat qn
est sanguis permixtus coll.a sed semp est in carnib. glandosis, et id intur
ubi fauces egrotat .i. carnes glandose ibi existentes tumefiunt et sic tuberc.
.i. apata fiut et in reliqs carnib. glandosis hic considerare opz. ex verbis
et Hipp. qui loqt de apatib. coll.is qa loqt de apate sanguinea ubi solet et
ex coll.a et sanguis solet querti in coll.am et Gal. in 9to dt. qd hec apata
fiunt a sanguine coll.o et a nō opz. hic intre de omnib. apatib., h. uerba Hipp.
et Gal. in 9to uideant intri de apatib. sanguineis et in carnib. glandosis
nos tn possu. intre de omnib. apatib. nō solum in carnib. glandosis sed et
ubicumqs sint et quecumqz sint apata et hic intur tuz s. si sint biliosa .i.
qz hoc oppur ad illud qd est site sanis et nō qz oppnr ad tuberculis, Gal. in
9o duo f. et p.o dt. quomo Hipp. omisit quedam et dat supplem 2°. dt
unde Hipp. accepit hanc sntiam, dt. Gal. nā in corpis solet superfluitates
a principalioris membris ad minus principales partes transmittere ut ad carnes
glandosas ut ad cutim, et dt. Gal. pote est qz nā transmittat omes superfluitat.s
ad cutim ut aliquo, et corpus erit mundum et pote erit q nō transmittat
omes, et dt. hoc distinguas considerando excretiones nā si sint siti sanis
hic sigcat corpus et mundw si aut nō sint sitos sanis hic signum
est q nō est mundw corpus, Gal. 2°. de acutis. 6° et in de sitia, doct.s
primaria suma cap. 7° dt. una sntiam qua bene attendatis dt. n. q fortia
membra transmittut ad debilia sed cum corpus repletur hoc fit qz fortia
transmittut ad debilia membra, in nobis sunt membra debilia natr. s.
carnes glandose cutis tohus et et alie carnes tohus sed nō sut tā debiles
ut carnes glandose, post est pulmo splen et cerebr. que et sunt debilia
dt. Gal. si cerebr. splen et pulmo sint fortiora qz cutis et reliqua
tuc transmittut superfluitas ad carnes et cutis et hoc uidet in eis qui
incurrut scabies et fiut ul bubones ut fimata ul scabies si aut carnes
glandose sint fortis et pulmo ut cerebr. ut splen sint debilia hic
ut fit asma ut empima, nā superfluit.s eut ad pulmones uel ad cerebr.
et hic incurrunt dolores cap.is ut eunt ad splen et hic fiut egri.es splen

p. 1.

et sic egr.nes in epate ut in corde, non ita sepe fiunt qa sunt membra fortia :
s. Gal. pulmo est debilior alijs et postea est splen et cerebrum ratione sue
mollicieі dicitur ex debilius sed qa est in loco altiori et ex purgant superfluitates
per nares et palatum, et ideo non est debilius et quod quidam sed dolores capitis hunc
hoc est qa superfluitates ad caput et hunc ordines debito regimen et ad fortis
membris recipiunt ??? ??? re ??? et ??? eras exped. diffi.

Lectio 77.a ordinaria

Ap. Sor. xv. Ubi fauces egrotant ??? in superiori lectione dicit fuit ??? ap. ??? et etiam
restat dec. dub. tractus quas m. ??? et et ??? m. clarum est quod ubi
fauces egrotant aut tubercula nascunt considerare oportet excretiones
que si sunt coll. hic corpus non est sanus et non oportet nutrire nisi premissa
evacuatione, sed contra ??? quod sole egestiones coll. ??? arguunt impuritatem corporis
et ideo non opus erat ??? ubi fauces egrotant aut tubercula nascunt, ???
tollit ista dub. non qa excretiones sunt biliose hic signatur impuritas
corporis sed multo magis est et hoc quia ??? et evacuat per vias non ordinatas
a natura ut per fauces et per alias vias, et ex nutrimento semper superfluitas
aliqua refecat, nullum n. est nutrimentum omnino simile membro nutriendo
et ideo natura ordinavit vias et instra quibus superfluitates expellit, coll. superfluitates
per urinas et et per excretiones expellunt, et hoc est quia superfluitates servant
quantitatem debitam hic fiunt egestiones et urine similes in sanitate qa et in
sanitate aliquid coll. expellit per urinas et egestiones sed quando superabundat
coll. hic quamquam per urinas et et per egestiones expellunt sed quamquam superfluitates
adeo abundant quod natura non potest expellere per vias ordinatas et hic ad cutis transmittit
et fiunt tubercula et membra fortia expellunt ad debilia et maxime
ad cutis et ideo fauces egrotant et fiunt tubercula, si aut excretiones
sint similes sanis hic est purum corpus, sed contra quomodo ergo hic fiunt tubercula
dico quod at per egestiones factas paulatim fiunt tubercula et hic non est
impuritas in toto corpore sed solum in eo loco ubi fiunt tubercula ut qa
abundat superfluitas et hic natura expellit et hic expellit et per urinas
et egestiones et hic est in toto talis superfluitas, et sic si vis scire
an tubercula sint et fauces egrotant et quod hoc sit qa abundet in
toto superfluitas ut sit per egestionem paulatim factam hic videas excretiones
alterius ut quod cum tubercula sint et fauces egrotant semper sit malum ergo non
oportet dicere quod in speciales excretiones ??? quod bonum significatur malum sed pro quanto
significatur virtutem esse potentem et expellere superfluitates sic est bonum, ??? dubitatur
??? videtur n. quod egestio per arguere superfluitates qa egestio arguit superfluitates intestino

et de hoc sup. pone videbimus id derelinque hoc in t.º 4º. nō ut q. si egestiones
sint collecte q. nō natus sit nutrire corpus imo p. et mā in corpe collecta que
expellat ad cutis et p urinā et p egestiones sed tota illa mā iā sit
expulsa et hic fauces egrotant et tubercula fuit et tn̄ nō opz. hic purgare
eā egestiones p. et sitis somnis et tn̄ mā rebellis est intra venas et tunc
nō est natus nutrire an secundo eodem mº. q.s. int.m dicta hypp. seu aliq.
p syncopaturā sit ad eam de mā gleata in tra venas [illegible] q illa urina nō p syncopaturā sit
sitis somnis, hic in hoc aphorismo hypp. vult q. qn̄ nā expellit mā et fauces
egrotant et fuit tubercula, q ut cognoscas an hoc fiat qa corpus sit plenum
superfluitatibus hic considerēs ex urinis qa facilius est nāe expellere ad viam
urine egestiones qa sunt parate magis ipse viae et id facilius et prius
expellit p illas vias q. p alias et id hic nō erunt tubercula et fauces nō
egrotabunt et hoc est qn̄ superfluitas est pauca sed qn̄ est multa
tunc nō solum p urinā et egestiones emittit superfluitates sed et ad alias
partes demandat sed si egestiones et urine sint sitis somnis et fiant
hic tubercula hic hoc est p̄ egestionē paulatim factā et .h. in aliquo
casu imaginationis sit opp. tn̄ falsum est q ut plurimum verum est qd dt hypp. ut
dicatis q. in textu dicto hypp. cum p syncopaturā, movet q. 30. an egestiones
collecte p. super totius impuritatem signē et in pº articulo decidit id quod
querit, et decisio est q. egestio int. decidit a stomaco et intestinis
et id int. significat super ea sed qa tota et p urinā et egestiones purgat
id et mediate significat super dispositiones totius, sed difficultas est in 2º articulo
in quo loco egestiones sumant formā suam substantialem cibus [illegible] ad
unam partem querit in chilum et alia pars in egestiones sac. dat pº verās
solones de mente pp dubitas una pp auctoritates Auic. solones alia dat nō ita
verā, pº dt q. egestiones formā suā in stomaco suscipiunt, ut in
omni digestione in qua aliqd p̄ducitur generatur in eodem loco generant superfluitates
verificatur ex illa digestione ut in epate fit sanguis et in epate fit ex
melia et colla sic in stomaco fit chilus cuius superfluitas est egestio qd
et est de mente dt Gal. sicut ille q cribrat frumentum sic est stomacus
nā stomacus separat oē superfluum ab eo qd est bonum, et omnia mala
eiit p egestiones ut qui cribrat excernit terrā et reliqua mala
vero in egestionibus ultra terras substantiales est fig. sua et et fetoret
ista duo acquirunt in intestinis in stomaco n fit chilus et transmittit

ad intestina et hic epar tradit quod bonum est et reliquum restat in intestinis
quia tamen Avic.a 16a. 3ii. cap.o p.o ut dicit opp.m et dicit quod intestina crassa s.
monoculus et colon et rectum facta sunt ut egestio compleatur et ut egestio
recipiantur et ut non sit necesse saepe egerere ut facta est vessica pro
urina et sic videtur Avic.a velle quod egestio non p.f.ur in stomaco sed in
intestinis s. crassioribus, dico quod int.t Avic.a quo ad accentionem i. quoad
formas accentales quae fit in illis intestinis crassis, quia tamen Jac. vult
salvare quod egestio quantum ad formas substantiales fiat in intestinis et supp.to quod stomacus
habeat virtutes continentes debiles et digestivam debiliorem et quod intestina habeant
attractivam fortem et et contentivam hic dicit fieri form. substantialem egestionis in
intestinis, vel sicut volunt in anatomia 2m Gal.m 4o de util. 18. ut 17. quod
intestina chilum sugunt ab epate sed in [illegible] fit hoc fiat frustra
hoc ideo et natura dedit et intestinis aliquam virtutem digestivam ut et venae aliquo
digerunt sanguinem sed [illegible] sanguis fit in epate sic sunt intestina
r.a stomaci, et ideo si in stomaco non est completa digestio hic et in
intestinis complebitur sed quod totaliter digeratur in intestinis hoc non bene potest
concedi nisi sit paucissimus cibus et subtilissimus ut est de vino et de dig.o
quasi tota fit in stomaco et intestina habent virtutem complendi, quod Jac.
supp.it quod intestina habent virtutem contentivam et attractivam falsum est nam
dicit in anatomia quod intestina 2m Gal.m solum habent virtutem expulsivam
et ideo dicit 5o de util.te cap.o 11. quod intestina habent solum villos latos, pariter
dicit in 3o virtutum naturalium cap.o 8. dicit tamen et virtus attractiva retentiva dig.va
et expulsiva sunt in omni membro sed membra quae agunt villis non
sunt sic, an si excrementa sint signa somnis hic corporis p. nutrimenti et videtur
quod non p. Avic.a in cap.o de febre pestilentiali ubi dicit quod status quiniae
sit bonus somnis et et egestiones g.e, quantum ad hoc ista difficultas nichil
facit quia supp. non loquitur in febre sed loquitur quando tubercula apparent et
hoc habet veritatem ut in pluribus, quia tamen Jac. tangit hanc difficultatem ideo considerabimus
solent doctores aliquo modo declarare hoc et Avic.a sumpsit eas in hac a Gal.o
in 3o lo. de prognosticorum expulsionibus et est 13 lo. de pulsibus ipsius Gal.i
in 94. dicta Conc.tor dicit quod hoc est quia non est adeo maligna quod virtus
non audet in materiam et ideo expellit urinas et egestiones ut prius, ista
r.o non p. stare quia quando materia est adeo mala quod virtus non agat in
in materiam tamen materia agit in virtutem et ideo debilitat virtutem et in omni actione
fit reactio et ideo virtus et [illegible] agere in materiam et ideo virtus non poterit

expellit quod Conc.ri
hoc cum urinas et puls.
[illegible] bonis pulsibus et
urinis somnis in
pestilenti febre

et expeller superfluit.er, ad 10m resp. dendum est in febribus pestilentialibus calor
nō est auctus multum dt. Gal. ibi, sed peccat potius malignit.e qm̄ intensione puer uij
et id cum febris sit remissa urina nō est tinctor, ad 2m pp febris remissa
pulsus nō velocitat neque frequentat et hoc est qa febris est remissa
sed qm̄ natura perdit et virtus debilitat tunc pulsus fit debilior sed pulsus
nō est multum variatus sed semper fit debilior aliquantulum qa in aliquibus sunt
pulsus natur. satis debiles et aliqui nō, id tunc nō p. cog.re dimus aliquam
qntū ad pulsum et dt. Gal. multi medici decipiunt et sepe idiote iudicant
melius qz medici qa idiote ɔsiderant aliquid qd medici nō ɔsiderant
et dt. Gal. fetor anhelitus iudicat pestem p. si partes oris et gutturis
sint densificat, p. langorem pectus et videre si est inflamatus et dt. omnes
urine sunt aquose et qn sunt multum varie et sic p. cog.i pestis
vos dicetis 3o m.o p. re febris pestilens et q virtus sit prostrata et q pulsus
sint similes sanis nō erit tunc pulsus parvissimus, iste febres pestilentes
interficiunt qnqz statim et qa nō est intensa venenositas tunc parum est
debilitatus pulsus, sed qn est intensa malignitas tunc qnqz in una
hora interficit et tunc certum est q urina nō esset bona et natura in
una hora ut duabus tantam malignitatem acquirit adeo q in una hora
interficit et sic p dicas ut 3. dies prius durant febris p. esse q
urina sit ut in sanis, sed qn natura est multum maligata tunc
tunc nō est similis sanis urina ad 4m ubi fames laborandum nō est ad
et ista sententia absolute intell.a ur ecōtra illud qd contra fit nam nos
utimur exercitio in mane an prandium et de ur velle Apho.
q post cibum utamur exercitiis, dt. Gal. p famem intel.s extremam
famem et esuriem et dt. Gal. 3o epidimiarum et et 6o epidimiarum
in 6a par.la t.a 12o ubi dt. q illi q leguminibus vescebant ob famem
debilitabant et p famem intelligit mar.e penuria et nō solum p famem
intelligimus max. ex defectu famem ex penuria sed et si sit hoc qa ipse
vult ut qa hoc faciat luxum et sic intel.ur Hypp. cum dt. carnes sunt dandas
senibus et p famem intel.it max. defectus famem et sic et intel.it
po. pnosticorum t.a ... et nō intel.it p famem famem naturalem et
sic intel.ur aphoris. p. ubi fames intensa erit tunc nō opz corpus laborare
et id labores cibus perdit 6o epidimiarum in 4a par.la t.a ult.o 2m
impressiones naturales et antiquas impressiones et et in 6o epidimiarum

nō aliis traductionis hoc nō respicit tūc iste, labor, cibus, potus, somnus, venus,
et omnia mediocria et 3a fen p. doct. 2a cap. p. dt. idē Avic. sed
omittit de venere et dt. in exercitio cibo potu et sōno consistit sanitas
et 2o de tuenda sanit. in comen. idē dt. Gal. ex hoc simaliq prandium
ut nullus debet esse ut paucus, nō p. fiat exercitium deinde cibus
et potus et deinde dormiat sed post prandium denat somnus q. 2a
traductio antiqua. hic f. multos errare et ego fui qnq ad illas, lra antiq.
dt cibus semp moderatus exercitium pcedit, et tūc grecus lt. labores
cibos pcedunt, et 2a lras antiq. dicit aliq q exercitium moderatum
debet fieri an cibus sed qn est facturus moderatum exercitium tunc
cibus pcedat illud exercitium et sic volunt q dicat Gal. sic, ista
est sntia falsissima et lra antiqua mala est ~~ille illud~~ noc.
qt sequit ex exerc. moderato sequente cibus multo magis
sequet ex imoderato exercitio si fiat post cibus, labor cibus
potus somnus venus omnia mediocria sic est ordo aliq tn fuerunt
decepti ex ea lra, Hypp. q. ut dt. Gal. multoties ubi forma sū
et ista sntia includit duo, q. s. nō fiat exercitium post cibum
et et q nō fiat exercitium nisi cibus sequat et hoc multotiens
sic Hypp., cum posuit Gal. sntias suas Aplori. subiungit q hec regula
com est pro sanis et pro egris et est magna dubio sup hoc
dequa considerabitis et ut ille q nō est accepturus cibum nō utat
labore sic in egris q nō est sumpturus cibus in ea die nō utat
forti motu neqz vomitu neqz medicina neqz flebo. sic vr dīc clare
Gal. in hoc cōo qa mes Hypp. semp fuit observare virtutes sed virtus nō
eet fortis hi clares medicorum et fēst mediam, et in tract. de alim.
dt. Hypp. virtus est una gnē et plures spē et eo qd in singulis ut
in plli dicas virtus ut virtutes nō refert, sic est dubio de hoc dcō
Gal. et vr q sit vera ista sntia sic Gal. est. n. dt in 2o regiminis
lu 12o et 17o ubi Hypp. dt. f. pro hoc et dt. post pharmaciam da
ptisanam et finita opere medic. des et ptisanam iterum, p. 9o de ingo.
cap. 2o ut 7o ubi loqt de uno et de servo q habebant sinocum
q. cuj fecit flebōtomiaz et statim dedit cibus, in opp. est sntia Hypp.
in p. par. et dicit q si tertius egro. ut in 4a ut in 7a q tu a. des
et tn si dolor infestat tunc ante q. facias flebotomiam
et sic vr loqt Hypp. ibi de dicta q. s. n. des sed nō q libet

alia remedia et 2º regiminis 15. et 16. et 43. in pº regiminis
docet q si crisis fiat ut in 4º ut in 7º et eger sufficiat viribus
hec ibi docet q.s. nichil dos et docet quando sufficiat viris sed ma,
hoc intur de flia q debeat diminui, dico q non q acutas passiones
flobothomabis rem 7º ut est vera sed gal. hic sed videbis seorsum
Lectio 78º ordinarie
declaravit fuit in pª part. aphor. q aliqui egri sunt in quibus convenit uti dieta tenuissima
i. ut dare ut solo potu et hoc utimur usque ad 4or dies ut ad 7m est hoc q.s.
usque ad 7m dies utamur dieta in 15. ut 16. in 2º regiminis et 43. pª
regiminis dt. q et usque ad 7m dies utimur dieta, dein est in aphor. lecto
q ut sani q non sunt acceptum cibum ea die non debent exercitari sic egri
non debent flobothomari neque pharmacari neque alio sorte motu moveri
in ea die in qua non sumunt cibum, et ideo est difficultas an in egris in
quibus servamus commoderam mediam usque ad 4m ut usque ad 7m in his
utamur flia ut pharmacia, et videtur q non q acutas passiones flobothomabis et
et Q. medici hoc f. q ad dieta tenuissima quia s. fliam et quia
dant medicinas in oppositum est hal. in 9to, ex 2º regiminis a 12º usque
ad 18. sumit solo et dt. hypp. istas sententias, que videtur posse intelligi
diversimode et p. dari istam intentionem omnis sententiis hypp. ibi q.s. possumus
uti media usque ad 7m dies sed hic secus in sola dieta et non facimus
fliam neque medicinas et sic p. reponere ubi fuit ista oppones s. flia
ut medicina q hic in 4º die qua utimur commoda dieta non debemus
facere tales oppones, in 2º regiminis dt. hypp. si dolor ascenderit facias
fliam et si dolor descendat des pharmaciam et data medicina statim
des ptisanam ordei et tamen quantum convenit accipere et post in 2a sequentis
dt. eodem modo dicendum est sicut utatur solo succo ptisane et tales debemus
eodem modo preparare, hal. in 7º dt si utaris solo succo ptisane et non
tota ptisana, hic eodem modo prepares eos i. pharmaciam et liberos si convenit
ut flobothomes si convenit utaris succo ptisane et dt. hal. si regas
solo potu egrum eodem modo prepares corpus sola sententia hypp. duplex potest
exponi, q.t. q quando utimur dieta tenuissima ut. ad. facere hic debemus isti
dant q hypp. vult q quando est egrotus in qua ut utaris ptisana tota

ut succo ut potu hic si convenit fleb. faciatis eam et si convenit medic.
etiam des et data medic. des ptisanam ut succum tunc gradus convenit
alij dicunt quod Hypp. vult dicere quod ubi in egritudine in qua convenit tota ptisana
hic data medic. des ptisanam et sic si convenit succus hic data medic.
des succum et si convenit potus solus hic data medic. des solum
potum et sic non videtur quod oportet dicis Hypp. s. dare decidi ista questio, tu vero
Hypp. et Gal. volunt hoc tertio s. preparare eodem modo corpus ut sit egritudo
in qua conveniat tota ptisana ut solus succus ptisane et vult dicere si
conveniat ptisana hic data medic. des ptisanam et sic utique des nutrimentum
hic des medic. et p. regiminis quod dicit stante dolore siquis det ptisanam
non prius preparato corpore i. non mitigato dolore aut fleb. ut clisteris
ut medic. ut fomentis hic statis eos interficies, subiungit Hypp. idem
intelligendum si conveniat solus succus ptisane i. stante dolore numquam des nutrimentum
ergo fleb. fac ut pharmacar ut clisteri uti, sensus quod Hypp. et
Gal. est si sit egritudo in qua solo succo utaris hic eodem modo preparas
i. stante dolore intenso non des succum nisi dolore prius remisso
ut clisteris ut fleb. ut medic. ut fomentis, et pari modo est de
potu solo si utaris solo potu, et sic quod ista responsio quod
est decisa, quod s. ipsi volunt et in tenuissima dieta in qua solo
potu utimur quod faciamus fleb. ut medic. ut convenit et hic salvo
[illegible] quod et dico quod per fames ut dicit Gal. in principio quod inter
extrema media que longe virtutem prosternit sic dico si quis usus
sit extrema dieta in maiori quantitate quam conveniat in eam egritudinem itaque
virtus multum sit debilitata hic si fecis fleb. ut medic. ad hoc magis
debilitares sed in casu in quo credimus virtutem iam posse tollerare medic.
usque ad quartum diem ut usque ad 7. hic ista dieta est convenientissima et sic ut de
sanis verificatur de fame extrema que sit maior quam conveniat sic intelligitur
de egris quod sit maior quam conveniat et in summa quod faciamus fleb. ut demus
medicinas stante media hoc sit virtute tollerante, movet questionem an corpus
famelica sint exercitanda, dico quod exercitium est motus voluntarius
quo variatur anhelitus ad magnitudinem velocitatis et frequentiam et doctrina est
3a. fen p. cap. p. sic describit Avic. et 2o. de tuenda sanitate satis
ex quo idem dicit Gal. et docet quod sit motus quod exercitium quod labor

et ut motus sit exercitium oportet quod sit tantus adeoque variet anhelitus et labor
est cum exercitium tantum durat adeoque fatiget et inducat lassitudinem
dicit Jac. quod littera Gal. dicit in maius et in minus quia exercitium cum est
superfluum hic in fine fit anhelitus minor et ideo dicit quod exercitium est
motus vehemens ita ut alteret respirationem in maius et in minus
textus Gal. 2° de tuenda valetudine idem dicit quod dicit Avic. et non dicit in maius et minus
quia Gal. distinguit exercitium a motu et si perseveret exercitium adeoque
debilitet hic vocatur labor sed hoc est [illegible] declarat quae sint utilitates
sequentes exercitium quas ponit Gal. 2° de tuenda sanitate et Avic. loco dicto
una utilitas est quod membra fiunt magis solida et robusta 2ª est quod calor
naturalis augetur quia caliditas exercitii est augmentum caloris naturalis sed alia caliditas
extranea non est. hoc et in primo illius aphorismi quod crescunt plurimum habent
quia calor naturalis per fit omnes operationes et ideo augere calorem naturalem est augere
omnes operationes scilicet nutrire digerere et sumere 3ª utilitas est quod superfluitates resol-
vuntur, vos dicetis non non non. s. quod quodlibet membrum habet quartam virtutem
et sic et habet virtutem expulsivam quo quodlibet membrum expellit suas
superfluitates quod non est opus exercitio dico quod hoc verum est sed non potest
tam bene expellere quia superfluitates transeuntes aliquo modo non ad hoc creat
quod est impossibile quin aliquid pars superfluitatis restet et illud pars quod virtus
membrorum non potest expellere oportet quod expellat ab exercitio et nisi quis
utatur exercitio tandem illae superfluitates reaggregate faciunt egritudines et ideo
dicit Avic. loco dicto quod qui utuntur exercitio cum debito hic conservatione
sanitatis non oportet uti medicinis solutivis utendo et debito regimine in
sex rebus non naturalibus sed si non utatur exercitio oportet pro conservatione
sanitatis uti medicinis solutivis quae sunt venenosae nam si non essent
venenosae hic non non tollerarent eas difficulter et ideo medicinae illae purgant
sed invecterat et h. sunt medicinae satis bonae et benedictae tamen ad hoc
sunt laboriosae quia naturae et Hypp. 6° epidimiarum in 6ª particula dicit
duo summa capita conservandi sunt s. non repleri et exercitari
tempore debito, ex hoc patet error eorum quod decepti [illegible] utuntur
pillulis aloeticis saepe ut bis in hebdomada et alio modo quia dicit Mesue
in capitulo de Aloe quod qui utuntur pillulis aloe dicit continuus usus solvit
egritudines quae non sit sanabilis, quem tamen usum damnat Gal. in 3ª particula

in 9.º 15. ubi d.t Hypp. quorum 9stitutiones sicciores sunt salubriores
d.t Gal. qa hec superflitates exiccant sed in humidis 9stitutionibus aggre
gant superfluitates que nisi exercitiis resolvuntur f. egritudines et ergo d.t
evacuabis superfluitates cum medicinis solutivis in mense bis ut semel sed
d.t Gal. non dant tales medicinas nisi illi q. vere indigent et non
p quacumque parva re et si bibunt et p parva re non des medicinas qa
exiccant corpus et inveterant sed medici dant 9servare in sanitate
et in forti sanitate q diu duret et medicine bene 9servabunt sanitatem
sed accelerant senectutem et si est parva necessitas pre parvis sumant
medicine et nocentes sed si sit magnum nocumentum hic des eas et ideo Gal.
est 9. eos et et Avic. loco dicto et ita non repleri corpus et uti exerci.
sunt duo summa cap.a p conservanda sanit. ideo non solum quotidie sed et
neque bis in mense debes uti pillulis alochiis et isti tamen dant alternatis
diebus et s.º de sua sanitate in fine ubi docet 9servare senes in
sanitate et mar.s qui sunt 9siptici ibi damnat usum illarum pillarum aloe
qa nimis exiccant et accelerant senectutem sed docet alia remedia
ibi pro senibus et sic bene ille pille 9servant ab egritudine sed faciunt
vitam breviorem, ad Aut. sic melius dico q. fateor totum illud qd d.t
et d.t uti diebus 9t.is aloe f. q non fiat egrotus q non sit habilis servari
sed ultra hoc f. hoc et q.s. nimis exiccat corpus et mors non procedit
solum ex exiccatione et exiccantia bene 9servant a putr.ne et egr.ne
sed melius est uti exercitio et or.to regimine et hic superfluitates
9sumunt et nullus egrotabis et tamen f. exercitium tempore debito si tamen
q. n. [illegible] et notetis pp eos medicos q pro quacumque parva egritudine volunt
q capiunt pillulas si tamen sit corpus qd non velit uti debito regimine
et exercitio non dant uti medicinas solutivas, his dictis v.º ad quones
d.t Iac. fames quidam est naturalis quidam 9ter naturam q est nimis intensa
de fame naturali d.t indicare scripta a fame exercitium non 9venit qa
fames f. corpus resolui et exiccari et sic f. et exercitium, d.t tamen
hoc. 9stante fame p. ex aliquid qd sit fortius pro exercitio indicando qz
f. fames in 9rium et humidas carnes habentibus fame ad libere 9venit dico
hoc est verum in se sed non est ad propositum Aphor.i non loquitur Hypp. et
Gal. de fame et ma et bene cum fame decimus uti exercitio et licet de fam

extrema loquendo ad hec nō est corpus exercitandum, et de fame nata et fames nō indicat dr exercitio aliqd tn̄ p. indicare ut dt. Iac. qn̄ s. est aliqd a°. qd sit fortius in indicando qm̄ f. fames Iac. dt. fca pa et 2a digne et dimidiata 3a digne fiat exercitium, 2°. de tuenda sanit. dt. Gal. fca pa digne i. facta digne in stomaco et epate et venis et sic dt. et Auic.a et sic nō bene dt. Iac. dicen et dimidiata 3a digne, imo dēt fieri exercitium fca pa et 2a digne, tn̄ 6° coll.t cap.e 2°. Con dt. absolute q. hora exercitij est post fcas dignes qa dig° melior fit in gnlē et ro nō dēt fieri hic exercitium q° ratio sua uir concludere et de 3a dig.ne, clar.mr Gal. et Auic.a dnt q fca pa et 2a digne et nō ens dre facta omni digne qa semp in nob fit aliqua dig° et semp uirtus nutr.va agit et anq finiat 3a dig° incipit pa, sic est q nō. p. int.t dcas horas i. fca om digne sed int.ur fca pa et 2a et incipiente 3a dig.ne tunc fiat exercitium et rō est qr s. conueniat in 3a digne exercitium et nō in alijs qa uos als dicei 2m Gal.m 3°. uir.tus natur cap.e 13°. q 3a sunt tpra in qb cibus digerit pm est qn cibus in stomaco in chilum conuertis et hic stomacus retinet portem pro se et residuum chili mittit ad epar et intestina, 2m tpus est qn epar digerit chilum et f. sanguinem et reliquum mittit ad alia membra et retinet id qd pro se est, 3m tpus est qn sanguis it ad porositas membrorum et conuertit in eas sum.tas et in 2° tpre portio chili que retenta est in stomaco hic unit.r stomaco et in 3° tpre sanguis retentus in epate unit epati et chilus in stomaco assilat et hic est tpus capiendi aliud cibum et hic dēt fieri in 3° tpre exercitium et transacto eo tpre qn s. stomacus uniuit et assilauit dēt assumere cibum aliud et hic nō est tpus exercitij, et rō est qa qn fit pa dig° si hic utaris forti exercitio hic motus f. q stomacus nō continebit cibum et exibit indigestus et si in 2a digne utaris exercitio hic p. uenā calefa et et membra trahet sanguinem indigestum, sed de 3a digne nō est sic nā hic sanguis est in porositatib membrorum et in locis strictis et non p. exire et ideo si hic fiat exercitium augēt calor natus et hic calor melius f. digne et nō f. distributionem om tpus in mā illa nō p. exire amplius et si fiat exercitium in pa et 2a digne hic bene augētur calor sed trahet mā an dignē et ideo hora faciendi exercitiums

est qn est fen p.a et 2a dig.tt et incipit fieri qa et hoc est de mane qa in septem ut 8. horis fit pa dig.o et 2a dig.o fit in 4or horis tu dices si hora exercitij est ista, q.o exercitium no fit ut resoluat superfl.tes 3e dig.nes, dico q p exercitium resoluit et superfl.tes p.e et 2e dig.nis et no solum 3e dig.nis q est alia superfl.tas 3e dig.nis que p cessit et sic exercitium resoluit superfl.tes p.e 2e et 3e dig.nis et fortificat calorem natem in

Lectio 79a ordinaria

Aph.s xviii. Ubicumque cibus p.ter naturam &c, in hoc Aplor.o Hypp. vult decl.re hoc q s. qn plus cibi summimus q virtus p. digerere q hic f. egr.nes et decl.r hoc qa sanatio q fit p euacuones ostendit fieri maiorem plenitudinem q s. veniat, sed dt. hec oditiones requir.r ni cibus acceptus f. egr.nes et p egr.nes fit int. tres m.s. s. dt. ipse egr.o sumit p disponem sensibiter ledente o.pones ut 2o m.o sumit p disponem insensibiter ledente et hoc est neutralitas apud ipsum, 3o m.o sumit p via ad disponem insensib.r ledente et sic et nuat hec oditiones requisitas ni cibus receptus f egr.nes et dt. quando medius hoz hec modorum requisitorum deficiat f. egr.nes 3.o q est quando dispo distans aliquo m.o a, sanit.te et sic f. disponem p mam ut ad neutralitatem vel hora sed qn virtus plus capit q p. digerere et cibus et bo mus aliq.o m.o alterat et no loq.r de vera egr.ne ut et egr.ne distinguit a, neutralitate et q sit vera qa dt ostendit sanatio hec sanatio opp.or vere egr.ni et videlicet hoc et in expone q.s ee vera, in s. p.tis olim dividitur, in pa dt q.o dicat hic aplor.s a p cedentib in 2a dt ad p ter naturam int.at et dat tres expones et tn unam laudat 3o decl.at ultimam partem aplor.i s. ea q dt. ostendit sanatio in 4a parte dt q p euacuones et q.d p purgones et qd int.tat p sanationem ult.o dt qua dispones ipse vocat plenitudinem in pa parte dt q illud qt deus fuit supinus in eo aplor.o ni sacietas ad famem &c hic dt in part.s de cibo, q q est cibus superfluus est malus sed dt. q.o hoc est superfluus dico q supinus dixit q est n.m hoc dt. sed p bat in hoc aplor.o qd supinus ni probaverat qa dt ostendit sanatio, in 2a p.te q.s dt. Gal.s qd int.mas p hy p terminis et una plenitudo est quo ad vasa et altera est quo ad vir.tes et qn tn sanguinis ut dicitur est in venis adeo q vene tendunt qa vene dent hic mediocres plenit.nes

et hec est plenitudo quo ad uasa et cum est talis plenitudo tunc sunt uene tense et rubicunde et cum hac plenitudine stat uirtus multum robusta ut est in athletis, alia est plenitudo quo ad uirtutem qn uirtus non potest eam gubernare ut quando uirtus est debilitata ut quando plenitudo sit nimia quod non potest uirtus gubernare, dicit Gal. intelligas q sit plus cibi quam uirtus possit uincere non dico q sit plus cibi quam stomacus possit continere dicit Gal. neque illi q plus nutrimenti capiunt quam soliti sunt egrotant imo stat q uirtus sit tanta q eum digerat plenitudine et potest et stat q quis capiat nimium cibi quam solitus sit et tamen male digeratur talis cibus et hoc erit si uirtus sit debilis et cibi sint dure digestionis si aut plus cibi sumat quam solebat et cibus sit facilis digestionis et uirtus sit fortis tunc uirtus digeret illum cibum et sic loquimur de plenitudine quo ad uirtutem dicit postea Gal. q in stomaco quandoque est uirtus que potest digerere magnam quantitatem cibi et quandoque non digeret paruam sic dicit uirtus epatis est cum chilus et quandoque uirtus illa magnam quantitatem chili digerit et sanguificat et si uirtus sit fortis et chilus digestionis facilis sit, et quandoque non digerit paruam quantitatem chili ut si uirtus sit debilis et chilus sit difficilis digestionis, postea uirtutis naturalis Gal. distinguit inter illud quod est uere nutrimentum et illud quod est quasi nutrimentum et illud quod est futurum nutrimentum et dicit quod uerum nutrimentum est illud quod iam membris est unitum et debet assimilari, quod est quasi nutrimentum est illud quod est intra uenas et non est unitum ut sanguis in uenis, quod est futurum nutrimentum est cibus in stomaco receptus, dicit ergo Gal. q et de uirtute membrorum est sic q scilicet quandoque digerit multum de uero nutrimento quandoque non digerit paucum de uero nutrimento, 2º expositio dicit ꝑ sternas intelligit de cibo non in quantitate sed in qualitate itaque si detur nutrimentum disproportionatum ut si pulmoni detur sanguis melancolicus eum tamen deberet esse collericus tunc fit egritudo, dicit ergo Gal. ista expositio
est uerorum iuniorum non tamen quelibet modica disproportio possit facere egritudinem imo iusgamus cicuta papauer ut oppium quam sunt uenena frigida non ledunt nisi sumantur in quantitate debita ergo multo minus cibus disconueniens in qualitate facit egritudinem si non sit in debita quantitate acceptus, et ideo Gal. reprobat istas expositiones, vos dicetis ergo ideo dicit. prima expositio si tu dicas si detur plus cibi quam uirtus possit digerere, sed dico et q cibus non augeat supra

uir.ts tn erit tā parvus lapsus adeo, ut n. f. egr.ne q.o eodem m.o p̄cise pot res senti
p.a ex sc, dico q in p.o exponere ē ubi plus cibi sumit q̄ uirtus p. digerere
sed nō q̄libȝ modicus excessus f. plenit.nes quo ad uir.ts sed ubi ē hoc
sign.m q. sit plenitudo quo ad uir.tem hic est excessus magnus et hic
multiplicant superfluitates et fiet egr.do sed h. ē cibus temperato hoc
h. sit hoc disproportionato qualō ad qualit.m tn poterit ex q digerat illū
cibū, 3.a ex pō huius ter.i p̄ternaturaliter est et d.t q int.ur p̄ternaturaliter i.
exuberans i. si plus cibi det q̄ conueniat et sit superabundans quasi dicat
s. ē pis excedens nō fiet egr.nes sed bene f. si superabundet ultra mediocrit.s
d.t Gal. littera est vera tn nō est teneñ p.o qa nūq̄ hypp. usus est hic p̄ternatu
i. exuberans 2.o qa nō est mos antiquorum qui uoluit dicere aliquam causam
fore egr.nes q.d. exuberans ut nō d. exuberans calefactio exuberans humor
corr.o sed ipse q̄ supp.nt q int.ur hec corr.ur superabundans,
pars expositiones qa impugnauit duas expositiones et p.a nō ostendit aut sanatio
ista est 3.a pars q.ta d.t Gal. lra est defectiosa sed det dicere ostendit aut
et sanatio d.t Gal. qa cibus p̄ternaturaliter plus acceptus q̄ uirtus p. digerere hoc
ra, uir.ts hic nō bene digeret et hoc nō solum rō dictat sed et exper.a qa
s. sequit sanō, hoc m.o legen lras d.t Gal. ut in qualibȝ arte ex
rone inuenimus qd agen. et hoc q.t rone respir. et operationis quas fore.ns
successu cog.ur et fortific.ur id d.t Gal. sicque multo cibi sumes plus q̄ uirtus
p. digereret et utat exercitio ut equali ut minori (et hic sumit q si multo
cibo utimur q utamur et multo exercitio) hic si ille incipiat febrire
et f. fluxus et remoueat febris hic arguas q.o hoc fuit p̄p̄ plenitudinē
qa si nō q.o hic nō fuisset remota ea egrdo p̄ illas euacuationes et sic
equiuoce loquitur ut f. empirici q nō ferent fluxus nisi hoc uidisset uniuersaliter
ut in plibȝ dispositis sed hoc nō f. rationales et forte q in t.u erat hylet
et aliq ut superfluos absoluerunt eam copulam, et forte q hypp. nō posuit
et hic exponit lras Gal. sine hylet, et exponit sic s. q sicut fortalibus
rebȝ ut dictum est q. s. q.s plus cibi sumpserit q̄ uirtus p. digerere sicque
f. euacuationes et iuuat toto corpus hic signum esset iste ex nimio cibi

qualit' tendebat in egr.ne itaq; int.ur de egr.ne no id fca sed qa q sentit
indispones et hic f. fluor et ea indisp. removet hic sig.m est q fuerat plenitudo
q fecisset egr.nes etiamq; quis cadat in egr.nes cadit in neutral.tr et sic
p. logi et Gal. sylet in 4o parte 3i d.t p evacuatione semp supp.t int.it
qa humores sunt aucti equalr et qn fit evacuo omnium huorum melioris et sic
est evacuo in qnto sed purgo est in quali et flia no purgat sanguinem
sed evacuat totu qd est et pharmaca educens colleras purgat sanguinem
et evacuo ut ad flia at ad ventositas q sunt pr purgne flic balneo fricone
et exercitio et dieta et oia ista evacuant indiffr omnes humores et non
magis unu q aliud, et pr sanones int.as humores fcas p evacuationes qa
si fieret p purgones talis sano hic no fuisset plenitudo sed fuisset pp
corr.nes, et d.t q in edia et acerrim evacuat qa inedia est privato et privo
no agit sed d.t est calor natus qui evacuat et resolvit, Gal. in 3a par.
3o 11. d.t balneat partes supfl.es evacuat et mix eas que sut in cutis
et sic et frico sed exercitium supfl.es cutaneas et et intr.as resolvit
d.t Gal. de utraq; plenit.ne sicq; vult longiores sermones videre videat
tract.us de mult.ne q sm habes grece et latine et est pulcherrimus et
docet ibi signa distinguentia unam plenit.nem ab alia, ult.o d. sitiens
Aplor. dub.ur qa vr q no est plenitudo quo ad vir.s q hic humores
corr.ur et hi no solu opt. evacuare sed et alterare, ut d.t Gal. h. bonis
humores p. fre plenit.nes quo ad vir.s in no. p. dici p morbo qn corr.ur
sed antq; sint corrupti hic vocat plenitudo et no corr.o et est in huorib,
ut in aceto qnq; n. vinu acetosari incipit sed no dr quousq; est iaceto
et saepe aliquo ing.o p. reduci sed qn est factu acetum hic no. p. regredi
sic d. q humores antq; ita alterentur q corr.ur et no. p. reduci et q fit evacuatio
illud qd supfluu est qd in viribus deret digeri hi no. p. qa sunt iam
corrupti et qnq; no sunt adeo alterati q sint corrupti et hic se evacuet
qd supfluu est reliquu qd restat et reducitur ad benignu et tunc
vocat plenitudo quo ad vir.s qn aut sunt adeo alterati q sunt corrupti
hic dr febris et egr.do ex corr.ne et hic no sola evacuatione potest curari sed
et requirit purgatio ipa et sic sumus expediti cu hac Aplor. restat
examinare qones 77.e et examinavimus et questiones et sac.e etc

Sup. Aphor.o [illegible] mouet qd p.a in cibus [illegible] ingestis s. egr.nes, p.l art.lus
[illegible] est de quesito, ar.lus 2. est [illegible] supp.o q albus s. egr.nes in quo g[illegible]
cac s. egr.nes et quantum ad p.m sac.s d.t [illegible] qd [illegible] d.t [illegible] g[illegible]
cibus [illegible] ratione quantit.is ut qualit.is [illegible] s. egr.nes et capiendo egr.nes [illegible]
[illegible] dem est de hoc p.o mo.o ar.lo d.t sac.s [illegible] est [illegible] corporales [illegible]
[illegible] corp.lis [illegible] est primitiua quedam [illegible] quedam [illegible] Auic.a p.o
canon fen. 2.a d.t q [illegible] medicos est id qd p.o est et ex quo fit motus
ad aliquam dispones [illegible] et d.t egr.o [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ledit op[illegible]
et sic d.t in nobis [illegible] egr.nes et [illegible] sunt res [illegible], id qd in nobis
est ex quo im.te sequit lesio alicuius op[illegible] uocat egr.o et id qd precedit
istas dispones uocat cam et id qd sequit uocat acns, [illegible] d.t Auic.a [illegible]
est id qd p.o est ex quo puenit [illegible] alicuius dispones sac.s d.t si Auic.a
d.t ca est res [illegible] posuisset [illegible] res [illegible] est cae et ad
egr.nes sed Auic.a [illegible] d.t sic, et [illegible] [illegible] loquutus est [illegible] ut aliquid sit
egr.o [illegible] solum [illegible] im.te ledere op[illegible] sed [illegible] dispo esse cuius esse
[illegible] sit in successione et [illegible] sit op[illegible] que ledat a[illegible] op[illegible] [illegible]
dici [illegible] hoc egr.o et [illegible] dolor [illegible] dici egr.o et [illegible] dolor erit ca
aut [illegible] d.t hoc [illegible] cas [illegible] firmat et [illegible] egr.nes, [illegible]
ca solet dici quedam est primitiua [illegible] [illegible] [illegible] est
corporalis [illegible] et in [illegible] medicorum addit quedam [illegible]
[illegible] due cae [illegible] pro eff.a [illegible] quelibet [illegible] sit sufficiens [illegible]
illum eff.m et [illegible] quelibet illarum uocat [illegible] ut [illegible] et [illegible] lapis in uessica
iste uocant [illegible] quelibet [illegible] p. [illegible] retentionem urine si uero due
cae [illegible] eff.a aliquo causando et nulla illas [illegible] p. [illegible] uocatur
ca [illegible] cas, cae [illegible] seu [illegible] et [illegible] corporales (uel
[illegible] ut complexionales [illegible] ut [illegible] dic.r [illegible] cas corporales)
sunt [illegible] res [illegible] et [illegible] et [illegible] cae primitiue et [illegible] sunt corporales
[illegible] primitiue [illegible] incipiunt [illegible] dispones et [illegible] s. [illegible] ut sigs [illegible]
[illegible] solis egrotet [illegible] illa ca [illegible] et sic [illegible], et p.o de
febris ad glaucones ubi loquitur de effimera ex causis [illegible] et d.t ibi [illegible]
cae primitiue [illegible] cog.i pro cura facienda sed [illegible] cog.
ut sigs sit uulneratus [illegible] scire cas primitiuas [illegible] hoc [illegible] ut s. si
[illegible] sit ibi fractura ossis sed [illegible] cog.e egr.nes [illegible] nichil

innuat cae primitiue plures ibi medicus et quod sit nota egr.de satis diligenter quid de illis causis et in hoc n. innuat et sat est quod hec remouens egr.nes et causas a qua pendet sed medicus illud f. ut melcant diligentiores ei egr. et ut eger magis confidat in effis sed in res uerit. si egr.do sit nota hec non innuat, ergo primitiua est ca non corporalis quod facit egr.nes et recedit, causa ans est ca corporalis et ut se tenet ex parte humoris ut ex parte complexionis ut ex parte compositionis interquam et eff.us aliquid mat et ca coniuncta est et huiusmodi sed nec l. mat sed nichil mat inter ipsius et eff.us et quod nichil mat i. nulla alia causa mat ut quod non mat aliquid ipsius et in de cest.s antis med. cap. 15. medici uocat causas et quod non hec cont sed quod consaluta sit ut indig.s cibi et sic mat et sic mat ipsius sed uera ca est quod cat et sic pcas coniuncta int.mus etiam interquam et eff.us non mat alia ca ut inter quam non mat ipsius sed pprie ca coniuncta apud Auic.am est coniuncta quam non mat alia ca ut humor putrescens est ca mediata et mat.ta ca sunt uapores putridi in corde et sic et Gal. concederet dari causa coniunctam, sed Gal. accipit cam coniunctam qua posita ponit egr.do et qua remota remoueatur et sic d. in int.o ductoris medi. cor cap. 2. sed Auic.a uocat coniunctam ca quae est im.ta et ideo uapores putridi in corde non sunt ca coniuncta apud Gal.m quia illis remotis non remouet egr.do et ex.m pro ca coniuncta apud Gal.m est ut aculeus et sagitta, nos dicens remota sagitta non tollit uulnus dicens quod sagitta est ca coniuncta non uulneris sed est ca coniuncta egr.nis in nuo et hec remota spina remouet egr.do et ea posita ponit sed non est ca coniuncta uulneris, conueniunt ergo ca primitiua et ans sed differunt quia primitiua non est corporalis sed ans est corporis. P. inter cas primitiuam et egr.nes non oportet quod mat altera ca ut caltor solis p. fre egr.nes sed inter cas antis et egr.nes oportet quod mediet altera ca, et conueniunt et quia sic.ut inter cas antis et egr.nes aliquid dat mediare sic et inter primitiuam et egr.nes p. medium aliquod, P. ca primitiua dat a coniuncta quia primitiua non est corporalis, P. dat quia quandoque non im.tr f. egr.nes ut morsus regimen, aliquid dat ut quidem sit ca corporalis et primitiua ut si quis digito percutiat oculum alicuius hec bene est ea extr. et primitiua et tamen est corporalis ~~sed si percutiat suum~~ oculum dicimus quod idem r. diuersos p. ee corporale et non corporale, et dico quod si quis percutiat oculum alterius digito, hec bene est ca extra sed si percutiat oculum suum hec non est ca extr. sed de qua agit est ut ca primitiua sed ut est pars corporis f. dices corporea, cibus

plus ingestus est egr.m in gradu cat primus qa no est huor magis q plo
magis compo et sic est et de pota, sed si preberus nta humores sic
esset cibus ca corporalis, u dicas siqs bibat sanguine et sic alis
dispones, sic queros q ca est sanguis, sanguis est humor q non est ca
pmitiua sed q est pmitiua qa sumit ut cibus et nutrit, Rq. qa sanguis
lz sit huor tn qn capit ut cibus id est ca pmitiua, de lapide i
uessica dico q est ca egritudinis qa cat oppilones et impedit transitum
urine sed p quante habit p strictiones uessice est egr.do, et dicis cas
corporales esse q sunt ut huores ut compleo ut compo si lapis
in uessica est egr.do in compone, et si q membri et de cibus mag
dispones ymet plasma et et supfs et sic oppilo magis est egr.do in gone
ut et in mod id p. dicis lapis ca corporalis q innitur 2a oppilonis et est
2a mente Gal. et Auic. et hec potius dca sunt p declaroe teras
et cibus plus ingestus est ca pmitiua, an possit sit corpus magis ueneno
nutriri qa dr Gal. in 9o gnd quibus porho medica ueneni habit
et in q hoc uolt qa uenenum p. nutrire et mini a calore mo q p. ter.
declar cibus medicina uenenum, cibus medicinalis medicina cibalis
medica uenenosa, p cibus in formis nutritius qt agit in nos q sola sua
go. s. expoliatur a sua fora substali et ueritit in huores ut est
panis q expoliator a fora sua et solus querit in nutritius et non
agit dicit actione de qua curet medicus bene agit et in stomacu sed
medicus de hoc no curat, sed lactuca bene nutrit sed et infrigidat
et pro qnto nutrit dr ma et cibus pro qnto alterat dr medicina
et cibus medicinalis dr siqd s. ambo sed plus nutriat q est
dr medica cibali, uenenum est id qd agendo in nos destruit et si
uenenum corrumpat alterando ut calefaciendo at infrigidando dr
medica uenenosa et si interficiat q sua pprietate dr non
alterando sm pas quales dr uenenum, et si aliqs cibus nutriat
et uenenositate interfat dr cibus uenenosus, Rq. q plone 2o et 4o et
3a fen p. in cap. de his q permut et eo qd comedit et bibit at
p. esse in tanta porna qualitate q p. nutrire sed i magna
no p. qa calor det agere in illud et quo det nutriri et illud

et Avic.a dt. hoc de mente rufsi, 2o. q hz. uenenu p. nutrire tn aliq
ptes restom' supflue q m hcent oes supflueitis ut cu salivact
urina et egestionibz et semine et ille partes sunt que interficiunt
et et in lacte restant aliquae partes supflue et sic potuit interfice rege
et nullus est cibus q ... se solu querteat in subam nutr. etio aliquid
ueneni restat, tx' cibo pestilenti r.o q in hijs nutr.s aliqua est pars uenenu
et illa pars q est uenenu no nutrit et hoc no repugnat et sic uenenus
putrefaciendo et corrodendo ut calefaciendo ut a, pprietate agens no. p. nutrire
3. de simplici loco dco dt. q uenenu agens putrefaciendo cu a ctuat a calore
agit putrefaciendo et putref.it corpus nrm et sic uenenu agens corrodendo
corrodit corpus cu actuatur a, calore, sed uenenu frigidu p. esse tam
parum q perdet frig.s et sic no erit uenenu sed uenenu calidu no pot
destrui a calore a, nro, nos dicens calor corrupens subam illius ueneni calidi
corrumpet et cal.s illas dico q illud uenenu calidu est tale mixtum adeo q no
p. corrumpi, et Gal. loco dco loqt de uenenis cal.te agentibz sed no loquor
dr illis que a, pprietate agut, in lis de simplici no loqt de uirt.ibus
medic.s agentibz a, qual.te, et 2a. uirtus medic.s est resoluere ut sliplicare
ut repauere in oibz partibz nri corp.is medicantibz p.s qual.tibz 3a. uirtus est
puocare urina ut frangere lapides et sic medic.a mediante 3a. uir.te
agit in deter.s partes nri corp.is et hoc et fit p.s q.lit.es et sic Gal. loqt
de 2a. et 3a uir.te et et de pa uir.te que pa uirtus sunt 4.or p. q.l.tes
et de uir.tibz agentibz a, pprietate no agit in lis de simplici, et dt. Gal.
se fenpus ... in quo de hoc dicet sed ut no fecit ut ad manus nras no
puenit et sic Gal. in lis de simplici poit rones omnia opiones q ponit
a, Dioscoride, et Gal. in medicinis simplicibz sequit Dioscoride et Dioscorides
p. uirtutes rones et opiones et p. omes eff.us tam preueni ex tes a qual.tibz q a
pprietate et Gal. reddit rones omnia q dt. Dioscorides de hijs q fiunt a,
qual.tibz et de uir pauca dic Gal. de simplicibz sed multa dt. et i pijs s.
lis. mor.e in 3o. 4o et 5o. docet q.mo medic.a que est calida in tali gradu
ut sicca quas opones f. et qn loqt de tali medic.a dt. solu est calida
et sicca in tali gradu et hoc f. qa ia dixerat q medic.a que sunt
tales q.tates et q tales sube sunt q. f. tales eff.us, in 3o. q. de simp.
no loqt de ueneno agente a, pprietate, et de isto 2o. modus resp.o
hz. de ueneno calido et de frigido dicat qd dt. Gal. no addit de ueneno
a, pprietate dr quo no dt. Gal., sed 2o. Gal.n dr ueneno agente, a,

Q. 1.

a, pprietᵉ certe nec ibi nec alibi Galᵉ dᵗ aliqd, nō ut qꝫ est 2ᵐ Galᵐ nō
p. venenū tale agens a pprietᵉ nutrire, q a videmus q ambra trahens
paleā cū calefit, fortius innatᵉ magnes et calefacta fortius trahit ferrū
et sic et medicī calefcē innatᵉ et sic et nō agentis a pprietᵉ innumit
a calᵉ et sic venenū agens a pprietᵉ innatᵉ a cal. q° in qᵃcumqꝫ
qntitᵉ innat nō nutriet, galᵉ dᵗ q sic nā aliqd venenū calidum in
tam parua qntitᵉ innaet q nō interficiet q° nutriet, dᵗ Galᵉ nō nutriet
lꝫ nō interficiet ut tam parua qntitas ignis erit que nō ledet et de
illa parua qntitᵉ veneni fiet hoc q.p. expellet v superfluitas, et q de
simplici distᵉ 4ᵃ capᵉ 7° dᵗ Galᵉ, si medici pmiserint venenū cum
pauca qntitᵉ in aliqua medicᵃ et hic .f. magnos effectus, Cantarides innant
oxos ... ad vesicā et corrodit et exulcerat, sed si pmiscent in
parua qntitᵉ cū medicinis puocantibus urinā et ponantᵘʳ mᵗᵉ grane cantaridis
que medicᵃ ea magnā acquirit virtutem et directionē ad vesicā et nō ledet
et magnū .f. iuuamentum de venenis frigidis dicendum est, q in parua qntitᵉ
p. nutrire ut sus gamus papauer cicuta et eppium sed 3° pronosᵘ 4ᵒ et
et 7° de simpᵇˡⁱ distᵉ qᵃ capᵉ p° et 7° innat et succū lactuce in magna
qntitᵉ ee venenū frigidū, et ratio est qa in succo lactuce est frigus
multum intensum, et qn comedit lactuca in sua subsa hec nō p. defferri
ad cor penetrare sed succus lactuce in notali qntitᵉ interficit qa cito
it ad cor, et et q lactuca in notali qntitᵉ innat nō interficiet et
sic 2ᵐ Galᵐ venenū calidum in nulla qntitᵉ p. nutrire sed bene
frigidum in parua qntitᵉ, q. hoc est diffᵗᵃˢ qa bᵗ 4ᵉ capᵉ 2°
ubi postqꝫ .p. mentem Galᵉ dᵗ q cicuta interficit homines et nō sturnos
dᵗ sed in hoc (et vult ponere alias rones) sunt pprietᵉ q sicerent
q° mᵒ r. hic ... q cicuta nō interficiet sturnos qa vie sunt angustie
imo dᵗ ipse et q cicuta penetret ad cor cito, p. esse q acuta, calᵉ
sturni et nutrire sturnos a pprietᵉ, et sic in hoc vᵐ Avicᵃ contra
Galᵉ qa Galᵉ dᵗ solum istas rones qa .f. vie in sturnis sunt angustie ut
aurum in structio digerit et nō .p. dre q sit qa habeat maiorem calᵉ qm structio
imo aurum consertitur in ... in eo et hic in igne nō ita hꝫ ... 29
capᵉ Com dᵗ q est pp pportionē inter res eas et calores ... dicens Galᵉ
intᵒ in de simpᵇˡⁱ est q nō vult ... de effectibus factis a pprietᵉ occulta
et sic secluse occulta pprietᵉ nulla alia rō .p. reddi de sturne q nutriᵘʳ

ex cicuta et hoi sit venenu, et q hoc sit ver est supp° q sturnus secat proprietas
q. p. cicuta corrupit ad hoc erit ver dicere q cicuta nutrit sturnos qa in
sturno sunt vie angustie bene n. p. ee q per quandam proprietatem impedit cicuta
eat ad cor q alteret a calore sturni sed si iret ad cor eius ea frigiditate sua
cicuta ipsum interficit et Gal. non negaret occultas proprietates Jac. in
1° art.° huius generis ponit 3. ut 4.r fundta quis ipse tractat q venenum
calidum est et agens a proprietate nutriat et dt Gal. 6.° de accidenti et
morbo dt q una planta in persia erat venenosa que fuit transplantata
in egypto et h. prius erat venenosa tn fuit fca non venenosa et hoc
pro tanto qa non nutriebat amplius re venenosa postq fuit in egypto
transplantata et hoc est bonu q c. arguatur Gal. et sumat auctm Gal.
dt 9° Jac. qr 9.° ho non p. nutriri qq ex re venenosa et qq ex re
non venenosa, concedo totum sed si tn dicis planta nutritur ex re venenosa sibi
hic heres intentum sed nutritur re que est venenum hoi et sic planta con
nutritur qq re q est venenosa hoi et qq nutritur re que non est vene
nosa hoi et hoc concedo, saliua hois interficit scorpiones et venenum
est qd agit corrumpendo id illud qd est venenum sibi non p. nutrire, 2°
est Jac. contra istam opinionem, aliqd est qd est alicui venenum et alteri non dt ipse
q fungi et allea erant sibi venenum et tn alii hoies nutriuntur ex his
g.° per occultas proprietates aliquid p. esse venenum alicui et non alteri g.°
ho nutriri p. ex venenosa re sibi, Jac. non nutriebatur ex allea, ipsa
.n. erat venenum sed cum nos loquimur de veneno hois loquimur de veneno
eius ex forma substantiali est q hoies interficiat et nunq inuenies aliquod venenum
humoi nutrire et bene multa abhorrent a pluribus et aliquos nutriunt
resille q ab aliis abhorret ut est de vino sed venenum est qd pluribus nocet
et helleborus et scamonea perturbat hoies et tn non sunt venenum et sic
.h. aliqd ab occulta proprietate aliquem ledat propter hoc non dr venenum et allea
non est venenum hois et accidit q sit venenum sibi, 3° dt Jac. est poti
q per assuetudinem aliqs nutritur napello ut fuit de illa puella et ad responsio
est qa lra det dicere cicuta, 3. hoc dt Jac. g.° sequeretur q quis p. paulatim
ad calidtm 4.i gradus permutari ut si sclauus paulatim permutet ad regiones
indi et sic si paulatim p. ho assuefieri in accipiendo venenum g.°
et per assuefactionem poterit acquirere calidtm 4.i gradus, dico q puella

fuit nutr.ta ueneno frigido .s. cicuta et nu. napello, nec est uer. q possit acquir. q.t gradus calid. imo si est in 3o gradu hic exaltabit et in 4o gradu morietur, ulto in q rd Gal. no sit uera, q .s. calidum uenenum no p. nutriri, na 6o epidimiarum in 3a par. in comment.o 4.a ubi dt Hypp. calor effeminat et comedere electerium et cucumeris siluestris est purgo pueris dt Gal. in 3o sup eo t.a q Hypp. ibi nos docet pueros purgare, dt Gall. qd simplex est pro nutr.e no reseruat uirtutes suas eo est quersus in lac, tn dt Gal. ex hoc loco Hypp.is sumimus q nutr.ca forta et digesta reseruat suas uirtutes sed debilia nutr.ca digesta no reseruat, et sic elleborus est cibus cohartii .i. quallis et id quallis .f. spasmos in regionibus ubi est elleborus sed in nra prima quallis sunt boni cu q.o coturnix agat in ellebor. et agat calefaciendo q.o m.o q nutr.ur ex elleboro .i. qa elleborus agit a cal.e et est calidus, sed tu dices q elleborus forte h.et pprietates cu coturnicibus, sed .q. qd tu no scis certe q uenenum calidum no p. nutriri, Rx. q aliud est de re q h.et aliquam malignit.m et a.d de ueneno et dt Gal. medic. postqua sunt exhibita si no soluunt querhunt in subam nutrit. et sic elleborus no est uenenum calidum sed bene h.et aliqd malignit.is t.n mi et hoc p. esse nutr.m sed no est uenenum et no resistit mal. qd nutr.ur ex napello et huius aliis ueneris et hd no nutr.ur elleboro qa no carrit pprietas ut est de ferro qd no nutrit h.um nec et ui.s tn nutrit structiones et mulier capiat nutr.m ex elacterio dt Hypp. et tn elacterium ita purgat ut elleborus et sic cucumeris siluestris et elleborus habet aliquid quod nutrit et habent et a.lqd uenenum (ras) ex pactionis .i.

lectio 82a ordinaria

Pertractata fuit diff.tas an hd p. nutriri ueneno in qua diff.a decl.a fuit op.o Gal. et r.mus ad eas q erant in opp.m, restituit una tu rd Com.is in 3o colll. cap.o 2o ubi dt se demonstrasse in opusculo quod .f. de tyriaca q impossibile est hoiem nutriri ueneno et in b.a 4.i cap.o 2o Conciliat. p. romus. C.omm.s et dt cciens habit.nes oplonis humane no est hoiem sed nutritus ueneno exit tales habit.nes q.o no est hd, et decl.ur ex diff.s ueneni qa uenenum est id qd simplex intra corpus agit destruendo complexiones corp.is humani q.o uenenum remouet complexiones huma na q.o nutritus ueneno exit habit.nes complexiones humane q.o hd no p. nutriri ueneno, Rx.d cu dr uenenum corrumpit

complexiones humana dico q(uod) int(entio) sic q(uod) s. venenum est illud q(uod) in tanta q(uanti)t(at)e
datus destruit complexiones humanas ut et ignis est summe calidus et co(m)burit
et destruit et tamen in parva q(uanti)t(at)e non destruit et sic p(otest) d(ici) de veneno frig(id)o
et tu vero illa non dem(onstr)at neq(ue) est evidentiam. ultimo q(uaer)o an humor malignus
p(ossit) ad benignum reduci? humores aliquos reduci uno modo int(ellig)o q(uod) fiat bonus
ut prius adeo q(uod) p(ossit) nos nutrire et sic sanguis supercalefactus p(otest) alterari et
reduci et nutrire corpus tunc. alio modo reducit ad benignum non simpliciter sed
a(liqu)o q(uo)d et sic humor putrefactus p(otest) reduci q(uan)do calor non agit in illum et
inducit formam qua p(otest) expelli ut est de forma similis adeo q(uod) p(ossit) expelli mediante
ea forma introducta, sed humor quis est adeo rebellis q(uod) nullo modo
p(otest) reduci, sed virtus succumbit, et sic Gal(enus) int(elligi)t de reductione p(rim)o m(od)o
i. q(uod) humor per supercalefactus cum incipit alterari p(otest) reduci ad id q(uod) erat, sed
est putrefactus si non sit extrema putref(action)o tunc p(otest) reduci ad benignum 2(o) q(uia)
q(uia) s. recipit p(re)parationem ad expulsionem. sed quaero q(uan)do p(otest) reduci et q(uan)do non?
dico q(uod) q(uan)do humor non p(er)didit formam substantialem tunc p(otest) reduci ad benignum et
q(uod) sit calefactus vel infrigidatus, sed q(uan)do devenit est ad putr(efactione)m tunc quia
forma substantialis est corrupta tunc non p(otest) reduci sed poterit fieri aliud mixtum
q(uo)d poterit expelli, sed in genere postea d(icitu)r si sanguis sit supercalefactus
et non putrefactus tunc q(uan)do p(rim)o incipit reduci ad benignum tunc febris declinat
et q(uan)do complete est reductus ad benignum tunc omnino cessat febris, et aut
d(icu)nt medici op(or)t(et) an crisim apparere signa dig(estio)nis tunc illa est alia
dig(estio) ab ista de q(ua) dic(imu)s tunc nec op(or)t(et) comparere signa tunc istius dig(estio)nis
q(uod) reducit ad benignum nec ista dig(estio) q(uae) reducit ad benignum est potius causa

Apsir. form.

et q(uod) universe et velociter nutriunt, alia l(ite)ra d(icit) e(rg)o q(uod) velociter et copiose
supp(onen)d(u)m q(uod) cibi velociter et universe nutrientes habent et velocem excretionem
suar(um) superfluitatum nam cibus non totus convertit in nutrim(entum) et sic cibi tarde
nutrientes habent tardam excretionem, diff(icu)ltas est propter universe et
alia l(ite)ra d(icit) copiose et propter hoc tunc que d(icit) copiose, aliq(ui) d(icu)nt q(uod) cibi
q(ui) multum habent nutrim(entu)m habent veloces excretiones suarum superfluitatum et
hoc falsum est q(uia) caro porci est mag(is) nutriens et tamen non cito expelluntur
eius superfluitates, sed p(er) universe int(elligi)t q(uod) q(uan)do cibus incipit nutrire totum
nutrim(entu)m q(uo)d dat dat in parvo t(em)p(o)re et p(er) q(uo)d magis q(uod) sit aliquis cibus
qui cito incipiat nutrire sed tarde nutriat p(er) q(uo)d mag(is) q(uod) aliquis
cibus tarde incipiat nutrire sed totum nutrim(entu)m det postq(uam) incepit nutrire

et hoc d^t Sypp. velociter dat incipe nutrire et q postq incepit hic dat totum
nutr^tum qd dat dare, Gal. in 9to ger f. p^o d^t qd p universum et velociter
nutrit et infi^at, 2° nuat cibos q velociter et universum nutriunt et alios
q tarde et particulatim et declat que gdiones sint observande ut cogatur
universitas huius sciae et in q^b casibus debent applicari isti cibi, in 9^a declat
cas huius sciae ap^s cl, in 9° qr dat alius expones huic aphor^o et 9to
.i b. in 9^lo pulsum p. et illas expones, d^t illud nutr^tum qd fac^m dat
nutr^tum toto corpi dr velociter nutrire et p universum nutrire intellig illud
nutr^tum qd postq incepit nutrire totum nutr^tum dat et si tarde incipit nutrire
tunc tarde expelleret superfl^as qa superfl^as nr expellunt cum sint fct
et rat^o de superfluis pe et est digniss et de superfluit^b que ad urinas
et est quo ad egestiones, d^t Gal. nisi forte simul cum nutr^to immagnt
qualitas que accelerent expulsionem illius ut si eet salsedo vel nitrositas quecum
et hic cito fuit superfl^es et nd fcn dig^ne, et sic et si sit viscositas
et q cibus digerat facile nd fit cito expulsio superfluitatum et eo opp.
q sint nutr^ta pura, ut q Gal. sibi 9 d^t qa d^t sic cibos viscosos
retardare expulsionem superfl^um sed 9° de alimentis cap^e 9° d^t opp^m
ubi d^t q partes viscose et tales partes sut partes adoreci et nerulse
(extreme) et d^t dant parum nutr^tum et d^t bene in viscositate cito subeunt
[illegible] et sic cito expellunt et sic d^t opp^m, fac. f. hinc suo hoc
aphor^o et tangit istam diff^as et d^t q quedam viscosa sunt subtilis subte
ut oleum et oleum cito nutrit et accelerat expulsionem superfl^um et alique
sunt viscosa grossa et ista retardat expulsionem superfl^um et d^t q hic
loq^r Gal. de viscosis grossis, sed 9. qa ibi loq^t de ped^bus animalium
et nervis sed nervis et ligam^ta que sunt in pedibus sunt grossa et io
nd ut q ibi loquat de viscosis subtilis, alio m^o p. solui dicit
q quedam sunt res viscose q in partibus suis sunt tenaciores sed ista viscositas
nd adheret alt. corp. sed bene f. adheret suas partes ut est de ptisana
q abstergit alia si aliis applicet et in ptisana et viscosa et aliqua
sunt res viscose (q erat viscositas) in suis partibus et et si aliis applicet
et hic flegma adherens intestinis est simile et io nd facile expellit
et hec viscosa 2° loco dea retardat expulsionem superfluitatum et de
viscosit^e p^o m^o loq^t Gal. in de alimentis, nc gr sunt decocti pedes
alius hic sunt simul g.s. sent viscosit^e q.f. suas partes adheret sed
si aliis reb applicet nd sut viscosa hic, alio m^o et clarius respondet

dico q hic loqt de supfluit. emissa p urinã et p omnibus cohus et
poribus cum me alius bene f. facilr cu illud egestionum sed referendum
cu illus supfluis p urinas et p omnibus cohus ut p sudores ut p
insensibiles resolong. hic aut loquitur Hypp. de egestionis et et de omnibus alijs
supfluit. resecatis tod q pa quod 2a dig.ne, et sic hic intr q misco retorquat
gnatis ad urinas et humoi, in de alim.tis aut loqt de supflu quo ad s. egestiones
Gal. inuat que sint ea que velociter et universis nutriunt et hy mace constrat
cu hx universis et qd veloc.me et mac.e universim nutrit hoc est uinum et id
qd in egr.nis egemus cit.ma instauratione damus uinum ut in sincopi damus uinum
opp.to m.o sunt carnes bouine limaces gambari et locuste et alia humoi q sunt
cortices duri circa id ut testudines et caseus durus carnes salite lentes
cepe et oua indurata ista sunt 3.m res que tarde et paulatim nutriunt, 7o coll.t
.16. Com d.t q uinum veloc.me in tota nutrit adeo q quidam dnt q uinum
nõ tm stat in stomaco q digeratur imo q it ad epar et cuertitur in sanguinem
et 7o cploruz 2o d.t Gal. n. p. nos nutrire nisi triplici dig.ne digeratur, caro
bouina tarde nutrit et postq incepit nutrire dat paulatim nutr.m et 9o
regiminis in f.bus seguitur d.t Gal. et Hypp. q quasi insupabilis est a
nro calore talis caro et d.t Gal. 3o de alim.tis cap.e p.o q gnat humores
grossos et melicos caro bouina qs hat humores adustos si utant carne
bouina hic ueniant ut in cancr, ut in 4.nas, ut in elephantiasi uel
in scabies, 2o Can, cap.e de carne d.t Auic.a caro uaccina et Gal. d.t
caro bouina, et diff.tas est an uituli caro sub bouina int.ur et Gal.
3o de alim.tis p.o d.t omnes carnes bouine f. humores melicos, an hoc
int.ur et de uitello et sic an Auic.a sub uaccina int.lat uitulinã. Alij
dnt q n et dnt q solus int.ur de carne bouis nã caro uituli est in
coi usu, certum est q alia ut sunt in diuersis etatibus sic facilius uel
difficilius digerunt, et tn nõ est dub.m q caro uituli facilius digeratur
quam bouis caro et hoc d.t Gal. 3o de alim.tis cap.e p.o imo et hedi facilius
digeratur quam capre et sic et uitulus facilius quam bos, dico tn q p carnes
bouinas int.guit totum genus q ne.o nat.li usq ad finem et sic de capra
et de porco et de alijs int.ur, et q sit uerz qa d.t Gal. caro porci
inter alias omnes carnes mag.e nutrit et d.t q caro bouina dat nutr.um
grossius quam porcus sed in uiscosius et porcus excedit bouem, in uiscosit.

et bos concedit porcus in grossitie et d.t Gal. et in laborantibus det carne bovina
et d.t q sicut caro porcina unius hominis quaerit sic bos ante statum quaerit
bos ante statum est vitulus et id d.t non solum vituli q sunt in aug.to melius
digeruntur quam p.f.i boves quos ante dixit q p hoc int.it et vitulos, sicut
porcina q.o sub carne q[ui]cisne int.it eos q sunt ante statum et eos q sunt post
statum sic est int.it de carne bovina et addit postea p.f.i boves, clar.me
Avic.a hoc d.t et d.t p.o caro vaccina f. suores grossos et melios et d.t
caro vitulorum inter vaccinas est melior. h. caro vaccina magis generat
suores melicos, et sic 2.m Gal.m et Avic.am caro vituli aliq.o m.o generat
suores grossos et melicos sed bene verum est q multo minus hoc facit
quam p.f.i boves et facil. et digeruntur, et id in trac.tu de subtilitante dieta
d.t solis hedis inconstanter uteris quasi dicat omnes alie carnes q [illegible]
sunt grossiores et verum d.t q caro vituli adeo parum declinat ad melicos
suorum generem et id si det aliquis q ne sint inclinati ad meliam
q illos non ledet tamen si essemus in egr.ne in qua vellemus uti
subtilitante dieta et vellemus fugere ea q faciunt melias unique
non concederemus carnes vituli, post carnem bovinam sunt cocleas
i. limacas de q.b Gal. 3.o de alim.tis 2.o cap.o tractat et de ostreis
conchis et gambaris et locustis et ibi loquitur [illegible] omnia hec habent
testas duras ut et testudo et de his omnibus d.t Gal. q concedunt nutriunt
et omnia q habent duras carnes sunt humoi, et in 2.o cap.o et d.t ja
et aliquibus ji. in 3.o de alim.tis de his loquitur et ex hoc colligatis
q in his omnibus habentibus testas duras est aliqua nitrositas et ideo si
ista decoquantur solvunt ventrem et remota nitrositate residuum dat
nutr.m grossum, ex hoc sciatis q an quae exsiccatis ut phisicorum
ut ethicorum ut alie quecumque volunt instaurare medici dant limacas
et testudines et alia humoi et hoc f. ut dent nutr.m grossum
et viscosum q.d non resolvatur et aliq. f. aquam distillatam ex limacis
Crederem ego q si aqua talis deret conferret q a certum est q substantia
non confert q a isti q sunt consumpti habent venas angustas et et
meatus q.b transit nutr.m), id det illis lac asine non illud
lac est subtilis. det ptisana et id alia non dent, [illegible] et non
digereret sed fere aquam distillatam crederem q si deret conferret q
p.o deremus elixare limacias et removere illam viscositatem q a

atr potius debilitaret eo p unam decoctiones coquat et post distillet illa limacia et hic illud nutr.tum illius aque no p. esse nimis grossum qa pars terrestris restat in fundo dus distillat et et habebit misceat aliquod et eo ronatr p. dari talis aqua oras expedienus &c.

Lectio 87a ordinaria

Enumerabat Gal. in 3o cibos qui tarde et paulatim nutriunt dt. caro coctea et alia hmoi dura testas gntr nuat et ilia nutr. et nuat caseus carnes salitas et caules bulbos seu cepas et ova indurata, de caseo dictum in 2a lect. illud tn dictum nunc qd dt. Gal. in de euchimia et cacochimia, ubi dt. omnis caseus est grossi nutr. sed antiquus dat nutr.tum et malum et grossum et eo dt cibus pachichumus et et cacochimus i. mali et grossi nutr. sed novus caseus est grossi nutr. sed nt mali, nuant et carnes salite q tarde nutriat et et paulatim 3o int.orum ubi Gal. loqt de melica dt. caro salita est cibus melicus et dure dig.nis, ratio est de carnis salitis na 3o int.orum et sic dt. a. q dicat in hac. de dissolone ot.ui q.h. forte no fuit Gal. tn est bonus et no deviat a mente Gal. in de solone ot.ui cap. po dt. unum genus subtiliantium ciborum est qd gnat humores subtiles et sanguinem subtilem ut caro avium porrum et ut est panis 2o. q. nutr.orum qd subtiliat sua cal. humores mes.h. sua subta quertat in humores grossum ut rapsonj cepe et et pastinace rapsonum on. sct vir.tus qua subtiliat sed f. tn humores grossum 3m q. est qd sit unum subtiliandi et quertit in sanguinem subtilem et dt. q 3m q. est multiplex, na vel est q sua dulce. et ui absters. subtiliat et quertit in humores subtiles ut zuccaro mel et ptisana ordei ut est tale qd sui acuit. subtiliat ut porrum et allium qd subtiliat et quertit in sanguinem subtilem ut est ut res salite et maxi. pisces saliti et hoc f. ad nrum ppositum et uir.te salis isti pisces subtiliant eo paris salibus magis f. humores salitos ut est ut acetum et res acetose qt et subtiliant, ibi go. dr de carnibus salitis g. f. humores subtiles et tn 3o int.orum 3o et sic in hoc go dt. q. f. humores melicus forte qa dt. in de solone ot.ui habj de piscibus salitis et 3o int.orum loqt de carne sed Gal. 3o int.orum 3o. dicit dt. de carnis et de piscis salitis ad hue stat dt., rtica mq

3o. int.os 3o. loqt de carne salita aliu quadrupedu et de piscib magnis
salitis sed in de solone qui loqt de piscib salitis mollib, 3o. de
alimtis 4o. dt. sordelle et sic anguille subtiliant rone salis et gnerant
in suorgs subtiles sed caro bouis salita et pisces magni ut balene
faciunt suores grossos, sic go loqt de carnib salitis duris et
iste tarde et paulatim nutriunt, lentes et bulbi i. ascalonie ut
cepe sunt eiusdem gnis et pom et tarde nutriunt in lente est nitrositas
et id decoctio lentium soluit ventrem et sba sua est grossa et terrea
et 3o. int.os 3o. dt. q. f. suores melicos, et cepe et rapa licet habeant
sbam grossam h. licet uim subtiliandi et tarde et paulatim nutriunt
oua indurata sunt dure et tarde digonis, 3o. de alimentis cap.o pprio dt. si
sint tremula ut sorbilia f. subam mam inter grossam et subtilem
sed indurata atra. ista est ca q. phibent oua in febre nd qa
sunt calida qa sunt tempata sed qa oua in stomaco a calore febris
indurantur et hec sunt oppilatiua et dure digonis et id ut ista fugiamus
omittamus oua et maxe stante magna flamma nd hic illa caliditas
p. oua indurare ut calitas ignis p. oua indurar, dt. Gal. nutra que
velociter et universaliter nutriunt co fortme et magne pulsus cognas
est et co labore in motib localib, hoc aut dt. Gal. experimus hos
in eo in quo virtus est resoluta ut labore ut inedia ut immoderata
euacuatione, vos dicetis q. siqs sit debilis p aggrauatione hic cibus
magis debilitat et id dt. Gal. si uis experiri duos cibos q. nam illorum
citius nutriat dt. Gal. q. nd experiamus in eo q. est debilis p aggrauatione
qa hic cibus facilioris digonis plus grauabit sed experiamus in eo q.
est debilis p resolonem, uos dicetis sumpto cibo statim bene se habet
et tn nd est dicendum q. tam cito nutriat cibus, sepe em accessione
cibi et fame constringendo constringunt virtus et hic sumpto cibo tollit
fames et sic et tollit illa tristis sensatio et ex sumpto cibo statim
bene se het, et tn si intr tangas pulsum hic est debilis pulsus
qa est suffocatus a cibo, sed qn cibus nutrit hic cibus nutrit hic
pulsus fit fortis et maior et fit robustior in motib localib,
postqm manet cibos tarde et paulatim nutrientes dt. cibi q. velociter
et universaliter nutriunt sunt s. vinum ptisana et alica, de vinis
dt. uinum in gnere est de his q velocme et maxe universaliter nutriunt

dico inter cibos et post dimitto odores nam odores solum spus instaurat 9.to
xi 2. par. dt. vinum rubeum grossum mag. nutrit et post hoc vinum
est vinum vermilium seu fuscus sic dt. Avicenna in sua traductione
stante equali grossitie qd hoc plus nutrit: et sac. adducit 3 dns
credit ipse qm utrobique s. et hic et 9.o xi qd est rubeum non nigrum sed
non est verum imo ibi loqt in xi 9.m supius de rubeo et hic loquitur
de vermiculo et de nigro et causa est ista rubeum grossum plus nutrit
quocumque vino, et vinum vermiculum ut supat nigrum in velocitate nutriendo
et universis sic nigrum supat vermiculum in plus nutr.do, vinum album et
flavum grossum minus nutrit qm hec s. s. qm vinum rubeum grossum et qm
vinum vermiculum et vinum nigrum, vinus album subtile minus non hoc nutrit
sed veloc.me nutrit qa fere totum emittit p urinam, declat de ptisana
ordei et q.m m.o stat de qua est in p.a par.la dt. velociter nutrit sed non
dat multum nutr.m nec et forte, ut dt. Gal. in trac.tu de ptisana quod
greci sentiunt et sic ptisana velociter et universis nutrit sed non nutrit
ut caro nec ut panis sed forte facilius dig.is est qm ova 1.o de ig.o
3.o dt album ovi difficulter digerit et vitellus facile digerit, Alica tardius
nutrit et dat nutr.m grossum qd p alicam int.r: dico q int.ur id
qd nos voc.us far greci vocat codron, p.o de alim.tis cap.o de condro
ubi q traducunt d. i. alica et 8.o de simp.ci ee pmen in cap.o de condro
loqtur ibi de alica ut est medic.a in de alim.tis tractat de ea ut est
nutr.m, et in 2.o l.o suo in cap.o de alica Dioscorides hec p eodem
condrum et alicam far dat nutr.m grossum et viscosum et participat alq
stipticitate, sic dt. Gal. et dt. Dioscorides in 2.o l.o suo in cap.o
de condro q plus stringit ventrem qm f. risum, forte qs dicet cur
far dat egris febricitantibus, forte far non est ille cibus quod greci
vocat condra, sed nutr.m grossum viscosum et stipticum non conceditur egris
g.o p alicam non possum int.re far, qd est Paulus Aegineta in p.o l.o suo
in cap.o de pul. montacois ubi dt. q alica est sitis condro in omnibus
pter hoc q plus stipticum est g.o f. dicas inter alicam et condrum
et p. ille pauli est impressus, istra in Pauli aut s.ay dt. q et alica
est stiptica et grossa qd et alica febricitantibus non convenit, Alica
condron et far dico q idem sunt, et dico q Paulus Aegineta declat
q hec eo grano qd condron vocat cet est ut frumentum qz p. tri

fieri diversi cibi ut p. fieri ptisana ex cond.o in cond.o n. molit et n.
frangit, p. alio m.o fit far q.a hunc molit et frangit et hic hoc m.o
fit alica et ista est magis stiptica ut ferculus ex farina ordei
stringit ventrem sed ptisana lenit ventrem, vos dicetis si est idem far
et alica q.r far dat.r egris cum n. purificat, dico q. p. q.p. ponerni alicam
ad eorum convinient n. si coquerent granum farris in aqua et ponet unum
et ponerent aliquid aceti et frum.ti hoc n. est ferm. talum est nutr.tivum grossum
et viscosum sed fermentatum n. est sic, et sic si facias ut ponas in
farre fermentum ut modicum aceti hoc tollit viscositatem et grossitiem
si ponas et porr. ut puel hic lenit ventrem et ideo hic p. dari febricitantibus
et max.e illis q. n. indiget multa lenitione ut q. hnt ventrem debilem
et nimis lubricum, unde est q. aliqui febricitantibus ingerunt dare far est
error et ideo opus. dare far eo m.o q.paratum, et p. dare far febricitantibus
q. hnt ventrem nimis lubricum, decl.at postea que conditiones obstruunt
ut cog.cas q. cibi velociter et universis nutriunt et d.t sub equali duritie
ut mollitie cibos approximos ut ordea et frumentum p. dari in tegira
ut liqde ut dare succum sin, p. eodem m.o preparant carnes .i. ut elixentur
ut assatas et caro n. p. dari liqde ut dure sed dure si eligentur vel
assentur, q.d dicet n. ne et caro p. dari sub forma liqdi q.a
caro p. contundi et est sub forma liqda, et forte apud Gal.m n. erat
consuetudo contundendi carnes q.a antiq.tus dabat carnes in acutis sed
ut cumque sit eodem m.o preparet, 3.o removeas nitrositatem in superficie
existentem ut est in caulis et lentibus, 4.o approximes cibos istas scilicet
eodem m.o dispositus n. q. unus des bos lubrico et alterum des homini
stiptico, et ideo pp des. illos hac conditione cibus est velociter nutr.tivus
et ideo hnt velocem directionem, et ex istis conditionibus solvit una q.d
fac.t q.a si dicat ap.hor. esse veras recipiunt conditiones hoc 4.or
et sic q.r ap.hor. esset limitationibus Gal.i hic eas ponit in 9.to in s.
parte d.t q. sit vo luius sentir et d.t q. hoc hnt redeus in
l.o de virtutibus naturalibus q.a sunt 4.or vir.tes in quolibet membro 3.o vir.tus
naturalium cap. 13. d.t q. sunt 3.o tempora in q.b fit dig.o et stomacus
et sumit cibus et in cibus quesitit et retinet illud q.d facit
p.te et reliquum emittit ad intestina et hic si epar indiget
trahit ad se sin aut. n. trahit ad se et sic residuum corporis

si eget trahit ab epate, id dt. Gal. si uis experiri experiaris in uino non repleto quia si est repletus tunc stomacus mittit ad intestina et epar non trahit et id diu stabit in intestinis et stabit cibus mixtus cum egestione et postea quia cibus corr.tur et tunc facilius expellet et id exhibeat corpus indigens in quo epar trahat ab intestinis et stomaco et totum corpus trahat ab epate, in ulti. parte gl. Gal. p. exponis quod et Hypp. posuerat in trac.tu de alim.tis et et Gal. ipse ibi ponit et et in mto. 3rio pulsuum 9o ro., quod per exertiones int. resolutiones fcas insensibiles per porositates corporis ita ut sit sensus quod cibus qui cito nutrit cito resoluit in nutr. et ista est sna in sa ueris quam et p. Hypp. in trac.tu de alim.tis, sed cum ista sna possit stare cum hoc aphor.o et dt. exertio totius sig.cat subductiones per uentres ut per urinas quod resolutiones insensiles, coiter tn exertio accepta p. et sig.tat resolutiones insensiles et subductio sig.cat solum id quod exit per uentres et sic dt. Gal. quod et ista sna p. stare cum hoc aphor.o quod dt. tus exertiones et non dt. subductiones prior in mto. ut magis uerum sit

Lectio 84. ordinaria

Acutorum morborum etc. in hoc aphor.o docet Hypp. quod quam in acutis nos uolumus pronosticare decamus caute aduertere quia pronosticationes in acutis non omnino certe sunt et ista sna multum fauet medicis intelligentibus eo modo suo medicin. aliqui magis uolunt pronosticare et dnt absolute quod in acutis non est pronosticandum non tn hoc uult Hypp. neque Gal., tn uult uelle Hypp. quod nos sumus semper dubii in acutis in pronosticando, sed opp.m uult uelle Gal. in et 3o. ar. med. cap. 18. ubi docet componere artem pronosticandi, et dt. po uideas an p. esse pronostico et dt. uideas an id quod futurum est habeat necessariam generationem et si id quod futurum est p. esse et non esse tunc non p. pronosticare ex dt. Gal. clare patet quod multa sunt in egro quae sunt contingenter ut quod aliquid mali noui nunciet et quod eo periculum sedeat uel si nunciet ruina domus si talis ruina fiat, et id dt. Gal. opp. supp.s quod medicus f. quantum p. et debet et et astates et et eger et quod ad conueniant exter.a, tunc hiis stantibus uideamus an ea quae sunt morito egr.is habeant necessariam generationem et dt. Gal. quod sunt roni egr.ms habent necessariam generationem excepto quodam speciali casu et dicit

requirit q medicus sit optimus et bene cognoscat signa et q eger non
peccet et et astantes non peccet qº asserit ibi Gal. q in acutis prnosticones
sunt certe et leg. ibi ipse Gal. de acutis dico q sic non mult dre sy
q in omnib acutis simus certi ut cu dico no omnes hores sunt mali .i. pauci
sunt boni sic hoc qd dt non omne in omnib morbis acutis prnosticones
sunt certe .i. in paucis morbis acutis incerte isto est significo et sic
in morbis acutis fere omnib .p. certe prnosticari exceptis quibusda casib
spalib et isti capiut q in omnib acutis sint incerte prnosticones et
hoc est falsissimu et sic stat hec q .s. in paucis morbis acutis incerte
sunt prnosticones cu eo qd dt in de const. ar. med., Gal. dt q morbus
est acutus non solu qa cito ter.ur sed requirit q habeat magnes pacien
hmoreq et id effª non est acutus .s. cito ter.tur, dt postea q aliq
morbi acuti fiut a ma gtata non in deter.ta parte et faciente
aspa et loquor de ma calida coll.ca ul sanguinea ut si fiat causon
ob mas in venis gtentos, et qnq fit acutus morbus ob mas gtenta
in deter.o membro ut in frenesi pleuresi et pipneumonia, et dt omne
in morbis acutis febres sunt gt.ue sic dt Leonicenus .s. omne, sed lancea ponit
dt magna ex parte et ur q 2ª trad.º sit magis gtone qa in acutis
qnq nulla est febris, pot tn et saluari hra Leonicens et fro q
habeat tales sensus febris que est in acutis semp est gt.ua et non velit
dre q semp sit febris in acutis sed q qn est febris in acutis
semp est gt.ua et hoc stat q sit et qnq sine febre ut in spasmo
et apoplia et sic apoplia est a ma multa fleg.ca in ventriculis
cerebri gtata et id fit et acutus morbus a ma frigida dt Gal.
ma ista frigida ut ma fleg.ca et notan q sit in ambitu
totius etc. febres gt.ue raro videt et loquitur de febre gt.ua uniformi
et febris sinoca uniformis fit a sanguine ut coll.ca ronte intra
venas ores ut saltez in vena obili, vos dicetis non ne dat gta
gt.ua dico q raro gtingit et si sit gt.ua non est a ma gtenta
in venis omnib at in maiorib sed est cu excrescentiis et hoc est
qa ma expellit a venis maiorib ad parvas et ea qd sit gt.ua

Presupponitur q ... fiat a ma calida

est ista qa s. ma est intra uenas, et si dic esse ptua mi formis debet
esse qd ma putrescat in uena cilis et intra uenas pinguas cordi
sed hoc uerum inuenit q stat a media ut a flegte, postea Gall. declat
aphorm et dt ur Hypp. consider in prosticone in cronicas morbis q sunt
a ma frigida sed in acutis ne credit, sed dt q no omino sut certe
prosticones i. q alig sunt incerte et dt q amig cu uolebant
dre q alig hores sunt boni dixit no omes hores sunt mali dt Gal.
sic et in de 9st. cr. nod. cap. 18. contingit mam esse mobilem et ire
in loca longinquo a corde et hic no fre periculo et hic signa
prostica sunt salutes, sed p. esse q moueat ma uersus cor
et hic incipit fre seua accessio et uirtus debilitare et eger morit
et stat q mala oia sit prope cor et q. f. mala accessio et erit
mala prostico, et in mouebit ad partes remotas a corde et hic
erunt signa bona et sanabit, et sic mobilitas mae f. prosticonas
incertas, alius est casus in quo est incerta in acutis prosticatio
et hoc est pp subitas alterones quod contingit fieri in crisi quem
nas morbor scilt morbillor, mult dre, ut in febris pestiferis
sepe signa ueni bona ut coctio et urina et in eger morit
et hic prostico no est certa qa ma qui peccat antes acgrat uenenositas
qua interficit no f. signa mala, ista q. subita muto i ma
est ca q prostica sit incerta et sic 3. casus est uenenositas
et malignitas mae, Vos dicetis ista incerto est ne in omi morbo
acuto dico q no qa no semp ma est mobis in acutis ut si sit
pleurisis et febris sit apta hic ma no est amplius mobis, et hic
si erant signa bona cert me signis salutes et sepe est morbus
acutus ut cu est febris ptua ma a fonte in motu et digerit
intra uenas, ma n. mouet in principio morbi et sic solus in
principijs acutorum in qs ma no est conata in aliquo membro hic no
possumus certe prosticare, et neque pp uenenositas est dicere q semper
sint incerte prosticones qa no semp est febris et sic presertim
cu febris persistit p aliquot dies et apparent signa digestis
in debito tpre hic certus est q no potes decipi, qa si duisset
ma fieri uenenosa iam fecit fuisset qn fuit digesta et iflamata

et sic in paucis acutis sunt incerte pronosticationes, sup. hoc ap. sor. mouet
78.º q.º in qua p. p.º modu cor. r.di 2.º ponit suu modu et r.º stat
in soluti. q. d.ris inter hic Ap. sor. et ypp. in xi et 13. in 2.º
l.º pronosticorum ubi d.t q. in acutis in pri.º pronosticationes sunt certiores
et in cronicis incertiores, s. d. hic d.t opp.m in acutis .n. in pri.º
fit magna pugna inter vir. et morbum sed in cronicis no fit
sic in pri.º no .n. fit illa magna pugna, ypp. ibi nil plus vult
nisi q. in acutis signa pronostica citius apparent et in cronicis tardius apparent, ita
est dic tardius apparent in cronicis signa pronostica et n.º est dic sint incertiora
in cronicis signa pronostica, imo ibi ypp. comparat signa pronosticationis in
magis acutis ad minus acuta, ut q.n sor.tur in q.º hic in p.º hic videbis
signa pronost.ca sig.n sor.tur in n.o. acuta eq.ue hic no sunt signa pronostica
nisi in 7.i ut xiiij., et sic ibi no solum comparat acutos ad cronicos in
pronosticatione sed et magis acutos ad minus acutos, et sic signa d. g. nio
bona aut mala no apparent in pri.º in cronicis bene apparent signa
cruditatis in pri.º in ipsis cronicis in g.ne quem nota est, p. p.m modum
r.di et supp.it q. aliqua sint signa sig.tia salutem aut mortem et aliqua
sig.cant longitudinem ut urina cruda et indigesta sig.at long.em et no sig.at
salutem vel mortem, sic sudor multus in pri.º longitudinis est sig.m q.a sig.cat
multas materias et nullus hor. sig.at salutem vel mortem, 2.º supp.it q.
q.dam signa pronostica sunt in pri.º q.dam in aug.º quedam in statu
et cum querimus q. signa pronostica sint certiora tunc possumus comparare
ista inter se ut signa pri.ij ad signa pri.ij et signa status ad
signa status, et hic d.t in acutis signa pronostica in statu sunt certiora
q. in pri.º, sed q. q.a pronostico est duplex aut ob mobilitatem materie vel
ob necessitatem sed materia p. moveri in statu ut in pri.º et p.ct magis
in statu ut in pri.º imo magis q. in pri.º hoc arg.m n.l valet q.a
in statu morbi malus hic est sig.m ut complet d.g.i ut indig.nes et
tunc no est verisile q. si sint signa bona q. hic mat. p. moveri virtus
cor cum virtus eam superet, sed in pri.º no est superata materia a vir.te et
so hic p. moveri ut. ex. si in statu sit q. virtus succubat
tunc no poterit materia moveri a corde ad alias partes, 2.º ex parte
necessitatis pbo q. in acutis pronosticationes sint certiores no. sani
sit ex suorum conditione ut fit cuius ex combustione lignorum ut

dt. Gal. in 9o. illius aphor.i, de graviori lateri dolores fuit et sic cum dicimus
in statu hic ma est digesta et non est verisile q malignet sed in pnc.o
p. malignari et de signa prostica in statu et ppe status sunt certiora
q in pnc.o 2us 9o est q in cronicis signa prostica sunt certiora q in
acutis pp malitates et et venenositates q p. esse in acutis, sed q. non ne
febris pestifera. p. de ex qualis humore et ex flegm.e et mela.
cus p. fieri de hiis hic isti erunt morbi cronici q.o et in cronicis erit
ma maligna et pariter si multa sit ma in cronica egr.us similis
mr.tes hic p. moueri, dico q ma fleg.ca non est de se malis sed virtus
mouet eas et hic si dnabit virtus erunt signa bona et si supabitur
erunt signa mala et sic poteris certe pnosticare, de venenositate
dico q et q flegma et mela. p. fieri venenosa in hic f. semissima
acerrima et breui egrus et ex pntj erit morbus acutus et non cronicus
et id in pestilentis febris. p. esse q fuit febris longa et ma cito
malignet et q moueat, dt. Jac. non video q.re signa pncj debeant
esse magis dubia q in statu in ipsis cronicis sed bene scio q sunt
evidentiora in statu, et illud idem signum in statu in cronicis si apparet
in pnc.o erit eque certum et. l3 ita sit tn magis apparet in statu
et sic cum dicimus signa pnostica in cronicis in statu esse certiora
q in principio intelligas i. evidentiora et hoc est q dt. hypp. q citius
apparet signa pnostica in acutis q in cronicis, in 2o. artlo premittit
et q inter morbos mortales aliqui habent signa certa mortis ut apoplexia
fortis et cancer confirmatus et etica 3i. spi habent signa non certa
p morte, q supponitur et q morbus acutus p. fieri et a ma cruda et et
p. fieri rone loci in quo continetur et et rone occulte malignitatis pmitis
et et rone dispositionis qualitatis illius mae, hiis stantibus dt. Jac. in aliquibus
morbis acutis est certa pnosticatio ut in longis ut est in apoplexia forti
P. aliqui sunt acuti morbi in qb non est dubium de malitate neque de ve-
nenositate mae ut in apoplexia forti et id non in omnibus morbis acutis
incerta est pnosticatio et hoc est illud quod ego iam declaraui
componendo du de textu aplor. alt.o dr q signa pnostica status vel signorum pncj. hec
sunt evidentiora et dicamus pot sunt certiora q a in statu non est ita periculum
i malitate et venenosit.te P. in cronicis certiores sunt pnosticationes q in acutis
q a i cronicis non sunt ille due cause et id non dicamus eger salvabitur nisi aliud
evenerit q a et vulgares sc. dnt sed exceptis illis duobus casis pnosticus certus in hiis acutis

quibuscumque in iuventute alvus ad, in hoc aphor. declat quod qui in iuventute sunt
lubricati ventris in senect. fiunt stiptici et sed si sunt stiptici in iuvent.
pa limitat. gal. ad veritat. aphi: in senect. fiunt lubrici, Gal. p.o dt hanc sententiam veram esse ut plurimum
et hoc ostendit ex paulo post aphor. huius 2a part. in quo replicat hec eadem
sententia et addit magna ex parte, quod sit iuventa et quod senecta pp. 2o
2a limitatio declat Gal. quod pro isto aphor.o verificando oportet quod servet equale regimen
in cibo et potu et in aliis rebus omnibus et in iuvent. et senect. si n. in
iuvent. uteret cibis lubricis et in senect. stipticis hic in senectute
erit stipticus et in iuvent. lubricus, ideo si vis cogn. an in senectute
sit futurus stipticus si fuit lubricus in iuvent. oportet uti eisdem cibis
sicut si n. uteret in iuvent. vicle alexandrinos quod utebant ... salsis
et ceraisia .i. aqua ordei et in ult.o utebant stipticis et in senect.
fuit primo hic in iuvent. erat lubricus et in senect. est stipticus, et
q volunt ventrem esse lubricum in principio utat salsis et in fine stipticis eo quod q volunt stipticum utrumque: monuit gal. quod si quis vult esse lubricus utat in principio salsis ut capparis
et sordellis que incidunt flegmata et stimulando lubricant et quod in ult.o
sumat stiptica quia hec stiptica constringant os stomaci et comprimunt inferius
si vero vis stipticare hec in principio des stiptica que claudunt fundum
stomaci et in ult.o nos sumas stiptica, quarit quaeritur quod sit ex huius sententia
in hoc aphor.o et dt Gal. oporteret videre quod d. in tract. de vir. naturalibus
et in lo. de accidenti et morbo sed dt Gal. quod ipse hoc dicet sub brevitate
et ut virt. naturalis que hic dt et verit. aphor. sciamus quod 4or sunt vir. naturales
declat causas sententie aphe: in omni membro nostro s. virtus retentiva digestiva expulsiva et attractiva
et unumquodque membrum attrahit nutrimentum sibi proprium ut magnes attrahit ferrum
et et unumquodque membrum digerit et in tali digestione resecant superfluitates
et ideo sunt membra et vir. expulsivas et sunt et retentivas, digestiva
digestiva a calido et humido iuvat: virtus a calido et humido iuvatur et quo calidiores et humidiores sunt fortius
digerunt, contentiva virtus iuvat a sicco et membra humida non bene continet
contentiva a sicco
ut stomacus humidus quia oportet quod stomacus constringat si debet continere est
et virtus attractiva et expulsiva et faciliter dt. humiditas fortificat expulsivam
sed Avic. in pa fen pi com. in cap. de vir. ministrantibus et Gal. 6o
de accidenti et morbo in cap. de inequalitate ... dt quod omnis virtus iuvat
Aut hoc Avic. a moderata sicc. excepta digestiva quia membra attrahunt et expellunt
et Gal. impugnat et retinet nullis ... et membra laxa non possunt ... et
et faci. ... hum. f. ad expulsionem debilitor contractio sed ... melius

expellat et bene op. q sit moderata sicc. pro expulsiva et hum. solo
digestivam auget, frig. solum f. intensionem appetitus, Sic tenet nos q. dnes
q omnes opones sunt sunt intensiores in temperato q in distemperato, q. mod
sens stomacus frigidus sit intensiorem appetitum q stomacus temperatus — nō omnes opones i temperato sint i intensiores q distemperato
P. sens stomacus sicciorem ultra temperam. fortius retinet neque omnes
opones divisive simpl. sunt pf.es in temperato q in distemperato bene tenemus — q.o m.o intelligo
q omnes opones simul simpl. sunt pf.es in temperato, P. h. qualitas aucta
usque ad certum gradum fortificet opones si in plus augeat tunc debilitat
ut frig. ultra temperam. f. intensiorem appetitum nō si ulterius augeat
destruet appetitum omnis n. moderata distemperata destruit omnes vir. ut nimia
cal. destruit omnes vir. et sic de aliis qualitatibus sed q qual. aucta ultra
temperam. augeat opones hoc est verum usque ad certum gradum, his
stantibus nos int. decid. ora q dt Gal. hec sma decl.a est in 3 de vir. naturalibus
et in de accidenti et morbo que sit ca. gener. huius ap. Hor. (et ps. vitres
int. stomacum et intestina) op. videre q sint cae. superioritatis et
que lubricitatis, q quis scat ventrem lubricum. i. multum egerat et sepe — p.a ca. q. aliquis sit hum.or
ca est intensus appetitus et sic q qs plus comedit q e par indigeat
et tunc accipit maior hum. q cumat, et tunc transit id quo eger eger
ipsum et reliquum egerit, alia ca est ut q eger nō transit, na et q qs — alia causa et est q eger
ederet moderatas cibi q.t. et eger nō traderet tunc restaret nimia — nō debite attrahit
hum. et q eger nō exugit ut est q sit debiles vir. attractivam
ut q nutrim. anticipet exire et hoc ut est pp coll. ad intestina
trasmissa, ut est q stomacus sit debiles retentivam et sic p.a causa — Ca q. eger nō attrahit pot esse dupl.
lubricit. est intensus appetitus 2.a est debilitas attractive epatis 3.a
est multa coll.a trasmissa ad intestina 4.a est debilitas retentive
stomaci et mes. si cu tali debili retentiva iungat fortis expulsiva
intestinorum, Jac. distinguit has cas in q.rs et addit 5.a fortem expulsivam
stomaci et intestinorum sed Gal. p. pro una ca. l. debilem retentivam
stomaci et fortem expulsivam intestinorum et nunc dicemus, utrum sic
sit verum, ut nt. Italis q.o m.o iste cae p. permutari in n. scitis in
senect. permutat ca q in senect. removet cal. et hum. q. eius
omnes calidi et humidi removent, si nunt frig. et siccitas aliquem

effectus f. ut impedimentum in eveniente senectute sint illae ut frigiditas auget appetitum
et siccitas auget retentivam an in senectute ista plus augeantur? dico quod p.
a logitur augeri in senectute et propter ... diminuis qa qualitas usque ad certos
gradus auget sed si plus augeatur tunc destruit, et sic frigiditas in senectute
potest in tantum augeri quod destruerent appetitus et sic siccitas potest in tantum augeri
quod destruet retentivam et frigiditas f. quod epar non tantum sit co in senectute magis
debilitabit epar in attrahendo et nunquam fit permutatio in hoc et semper magis
ledet, sed calidus et humidus f. epar in iuventute et in senectute non
qa non erit caliditas et humiditas in senectute et sic quod impedimentum f. caliditas et humiditas
tunc in senectute non erit illud impedimentum, ista regula stomachi est facillimum
videre quod sit causa permutationis, appetitus fit a stomacho frigido in iuventute
sed in senectute destruetur appetitus qa nimis auget frigiditas, sed dicatis
quod in iuventute et multitudo caloris naturalis concurrit pro appetitu causando ultra
frigiditatem et ideo sic in iuventute sit lubricus qa multum edat propter multum
appetitum tunc in senectute perdit appetitus et ideo fiet stipticus, alia causa
de multa collera sine dubio permutatur, si nam in iuventute epar fit calidum f.
multam colleram tunc in senectute removetur caliditas et epar non f. multam colleram
imo in tempore etatis sanguinolentice removetur ea multitudo collere ut hec 2o
secundus loquitur de siccitate epatis calidi, 3a causa est debilis retentiva stomachi
et talis debilitas fit ab humiditate et in iuventute hoc existente in senectute
removetur humiditas et ideo non fiet amplius lubricus et istas causas Galenus vult
quandoque permutari et quandoque non sed primas duas semper permutari, dicitur si in iuventute
humiditas coniungatur cum calido tunc fit permutatio qa calidus consumit humidum
sed si humiditas sit cum frigido in iuventute tunc in senectute humiditas remittit
et frigiditas intendit et frigiditas tunc debilitat retentivam et propter plus facit frigiditas
in debilitando retentivam quam f. remotio humiditatis. 4a causa scilicet debilitas epatis
attractive nunquam permutatur si nam in iuventute sit debilis tunc in senectute
qa frigiditas auget ideo auget debilitas, ex his habemus quod 4or sunt
cause lubricitatis due prime semper permutantur et una nunquam permutatur et
3a quandoque permutatur et quandoque non 4a ut plurimum sic sit lubricus in
iuventute fiet stipticus in senectute et ideo non propter [illegible] et semper verum
Sic in mandis istis causis ... vir alio modo dicit quod dicat Galenus et vult quod sit

quinque cause

quinque cae lubricitatis ut diximus supius, et mo loquendi Gal. in 9.o
colligatis q in intestinis no est virtus ?tentiva mo dent solu in? expulsio
dt. n. Gal. q est lubricans stomacus pp debiles ?tentiva stomaci et
et no dt. de ?tentiva intestinorum et si intestina haberent ?tentiva hic
dixisset et de ?tentiva intestinorum et hac. accipit q sola expulsiva
stomaci et intestinorum sit ca lubricitatis, sed hoc flus est qa fortis
expulsiva nuq agit nisi qn virtus ?tentiva relaxat et qn est pfecta
digestus cibus q.o no cibus expellit et ne f. lubricitas virtus expulsiva
et q sit fortior et ?tentiva tn diu ?tinet quousqu digerat et virtus
fortificata no agit ?ter nam, sed si ca expulsiva forti sit et debilis
?tentiva expulsiva hr f. lubricitas et ita Gal. p. sed duo ?marca
dt. iter hac. q sola humiditas fortificat expulsiva et hoc flus est imo
ab hum. sola digestiva fortificat imo regrit moderata siccitas pro
expulsiva qa expellit p motu et p motu regrit moderata siccitas
habemus q.o q exactis ?dr causis lubricitatis ventris dui pp cae sunt
p mutatoe una f. ?a nq p mutat et ... et 4a nuqs p mutat
oppo.o m.o est de stipticitate si aliqs sit stipticus in iuvent. ut est
ob. remissum appetitum ut ob fortes epatis attractiva ut pp fortes stomaci
?tentiva et hic exiccat cibus ut est ob paucam coll. q it ad intestina
ut diceris no ne est debilitas expulsive. dico q ut dicitur q est colle
paucitas hic p hoc mr et debilitas expulsive qa hic intestina no
stimulant et 3. cae de istis p mutat in senect. et 4a nuqs p mutat
q remissus sit appetitus in iuvent. hoc est a calido sed in senect.
nulla ?o que impedit ca calor impedit in senect. qa removet calor
in senect. 2. fort.o attractive epatis et p mutat qa epar attrahit
calore in senect. ... p. fort.o ?tentive stomaci est pp sicc.
et siccitas in senect. p. tmdu augeri adeoq debilitabit ?tentiva
et sic q erat stipticus in iuvent. fiet lubricus in senect. sed si fiat
stipticus in iuvent. pp paucam coll. ?natam ob frig. epatis hic
in senect. augebit hoc qa f. minus de coll. ?nabit in senect. et ita
hic q sit stiptici in iuvent. fient et stiptici in senect. et ita no semp
est verus aplorl et dt. Gall epar frigidus p. ... q in iuvent. no
transmittat coll. sed p. tm augeri frig. in senect. adeoq trahit

tm pauci nutri corpor et id hoc facit ad lubricitatem et sic hec cae certe
q mutat et qn mutat qnq p q mutari et qnq no et in aphor est verus
ut in plis et no semp et iste sunt voces et cae verit it scitur huius
aphor: melior est lubricitas q senect simplicitas, in fine qnt dt ille
sunt cae que erunt dicende que tu forte videbunt diffilis sunt q no
sunt exercitati in lib de virtutib natalib sed dt Gal. et q no sunt possibilis
iste cae id qt deus est ab hypp solus est cog ad usus artis melius
est tu cog cas et di huc aphorm movent q. qones qs omnes expediemus
Lectio 86a ordinaria
Circa aphorm hunc movet qo. qd an sentes venter lubricus qui tamen
sit appetitus in iuvent. fiant simplici in senect. et in hac qone sunt
duo que tu dicer. pm est an hoc sit de necessitate vel an opus sit addere
nisi alie cae oppsat ga. p. qs duo qm plos sunt cae lubricitatis et
sic et simplicitatis ut si esset intensa calitas et fortis continue, ex
stante hoc et q sit intensus appetitus an in iuvent. sit lubricus
2a. diffitas qd mo intr q sicut lubricatus in iuvent. q sit simplicius
in senectute cau s. intr q sit simplicius rn huius in iuvent. et an
sit simplicius rn senis cuius, sed dt. sentes in iuvent venter lubricus
qa multus comedunt hic nisi alie cae opponat fiet simplicius in senect.
et erit lubricus in iuvent nisi alie cae potentiores opponant qa supposuit
q in iuvent p. et posse cae fortem, id dt in iuvent qnq erit intensus
appetitus et erit lubricus et qnq no erit sed simplicius et qnq erit
medio mo, h. hoc qd dt sed sit imag tu q ut plurimum evenit est
q hic sit intensus appetitus in iuvent. q hic ut plurimum est lubricus
et alie cae no opponunt qa cum opponentes sunt intra alias spe calitas
epatis que multum attrahit sed ista ca no plus f. ad lubricitatem
qs ad simplicitatem qa h. multum attrahat tu et pravet plus colle
et hoc f. pro lubricit. tu dicis est et fortis continue hui stomachi
h. intense appetat, illud et no p. dici qa dt Gal. in qo q senex
sit lubricus qa stomachus sit humidus et debilis sit continue hic
si sit humiditas cum frig. no fit q mundo in senect. qa restat frig
q debilitat continue et hoc opponat ad a s. ad q iccanes humid
q fieret in senect. et sic dicis q in sene stante forti frig no

potest dici quod sit constitutio fortis, non tamen talis constitutio erit distemperata
ab intensa frigiditate; quia ut plurimum senes appetitum intensum habent frigiditatis
stomachi, et fiunt stiptici in senectute absque hoc quod addat nisi aliter causam contra
quantum ad 2am difficultatem dico quod quis per se lubricus in iuventute et quod versus
senectutem procedendo sit minus lubricus respectu sui et restet lubricus respectu temperati
possibile et magis quod sit stipticus in senectute respectu temperati, quia possibile est sic
convenire unum quod sensus sit quod procedente etate fit stipticus respectu eius
quod prius erat et frigus per accidens stiptican quod fiet stipticus respectu senis et corporis
ita quod sit necesse quod semper sit magis stipticus respectu senis temperati, et de hiis
est manifestum tangens rationes causas recitatas in superiori lectione quia ratio
est intensius appetitus calidus a, stomachi frigiditate et hoc per motus ...
senectute tamen intendit frigiditas quod minuit appetitum et potest quod dicitur quando
frigiditas ista processit verum hominis usque ad primum gradum ... medio quod tunc auget
appetitum sed si plus augetur tunc diminuit appetitum et tunc incipit diminui
appetitus adhuc est intensior appetitus quam appetitus a mediocris sed per hoc
frigiditatis augeri ut usque ad 3 gradus quod fiet appetitus minor mediocri
appetitu et quod est in totum tollat appetitum, et est possibile quod in senectute
non plus infrigidetur quam usque ad 3 gradus et tunc erit minus lubricus
quam in iuventute tamen erit lubricus respectu senis temperati et potest et augeri
frigiditas quod erit stipticus respectu temperati, pari modo si sit lubricus propter
debilem constitutionem in iuventute sed non est possibile quod quis sit humidus et
in senectute respectu temperati adeo quod deveniat humidus senis etatis tunc
erit lubricus respectu temperati sed erit minus lubricus respectu sui in iuventute
quia non est tantum humiditas et tunc non erit ita debilis constitutio, pari modo
si in iuventute sit corpus calidus et fiat multa collectio tunc in senectute
erit minus calidus tamen potest esse quod sit calidus et corpus respectu temperati senis
et tunc venter erit magis lubricus quam in temperato sene sed erit
stipticus respectu sui, et ideo non de necessitate negamus ut plurimum quod sint lubrici
in iuventute fiunt stiptici in senectute respectu temperati. hoc et sit possibile
sed non est necesse hoc et ideo absolute sic intelligitur quod qui in iuventute
sunt lubrici respectu temperati tunc in senectute sunt stiptici respectu sui in iuventute
et quandoque et respectu senis temperati sed non est necesse hoc quia 3. semper sint

stiptici ratione senis temperamenti et quod est hoc magis et forte sepe eveniat q
-5- sit quando stipticus in senectute ratione senis temperamenti, hoc propter ceteras magis quam
causas de multitudine collere non si hoc sit in iuventute ergo in senectute erit
stipticus, ut dices hoc erit ratione sui in iuventute sed non ratione senis temperamenti verba
quod est quoniam ad hoc fiant et stiptici ratione senis temperamenti, et quod hoc sit verum
quia 2o tegni. ponit signa complexionis calide ibi dicit collera rubea multa et
vene late sunt signa calide complexionis et in pragmatica etatis i. a 35 usque
ad 49 .f. colleram nigram sed hic dicat sic collera nigra est stipticitatis
quia est pontica et frigida et stiptica talis collera nigra et sic potest
fore quod est ratione senis temperamenti fiat stipticus et sic aphorismus intelligitur
lubricitatis — qui habent stipticitatem in iuventute fuit stiptici in senectute ratione sui
et magis et ratione senis temperamenti. Vos dicetis verum hoc sit falsum quia in
penultimo aphorismo 2e particule dicit ... quod dicit sic et dicit galenus in iuventute sunt lubrici
melius melius commutat quam illi qui sunt stiptici, vult ergo dicere Hyppocrates qui in iuventute
sunt lubrici isti melius stant sed in senectute sunt deterius se habent quia in
senectute sunt stiptici hic argue sic. Si hoc est verum propter oppositum intelligitur aphorismi presentis quod
qui est in iuventute est lubricus fiat stipticus ratione temperamenti et hic in iuventute est
melius quod sit lubricus sed adhuc est melius quod habeat temperamentum stomacum, hic sic
si ille esset stipticus ratione sui et non ratione temperamenti hic melius disponeret in senectute
quam in iuventute quia magis appropinquaret temperato et ideo si in senectute debeat deterius
disponi oportet quod in senectute sit minus lubricus ratione temperamenti, dico quod hoc non concludit
quia ut videbitis non vult Hyppocrates illam formam quam vox verba sonant. Hic vult
dicere quod si quis in iuventute sit lubricus et alius sit stipticus in iuventute hic facilius
commutatur venter illi qui erat lubricus in iuventute in stipticitatem quam de stipticitate
in lubricitatem et in senectute si sit lubricus hic et fiet in ultimo senio
stipticus sed non erit bene ut si esset lubricus ob multam colleram in principio senectutis
et ob debilem retentivam adhuc commutabit in ultima senectute sed dicit Hyppocrates
melior sit commuto si lubricitas sit in iuventute et hoc non de facile commutat
in senectute ad stipticitatem et hoc vult dicere Hyppocrates et sic non vult
dicere quod deterius illi degant, 2o quero et est 4o. an habentes ventrem
lubricum ob multam colleram in iuventute generatam an in senectute fiant stiptici
et difficultas est quia videtur quod complexio calida .f. lubricitatis quia .f. multa collera
sed ex alia parte complexio multum trahit et exugat humiditatem in cibo
et sic .f. stipticitatis quia restant feces dure ergo qui fiunt lubrici
ex multa collera non erat ponenda ... sed propter hoc difficultas dicit galenus

epar het tanto cal.m qui f. fortis attractiua et nō grat multā coll.s
et grossā f. opp.o mo. quod cuius cal.rem augetur par ultra temperamentum tunc
usque ad certum gradum, fortiorem f. attractiuam et post. multas coll.as sed
cum amplius augetur tunc f. multam coll.as et debilitat attractiuam et sic
dt. Jac. q. et satis intensa epatis cal.ra fit multa coll.a post sipraum
gradum ut 4 minus cum dimidio epar sit magis calidum tunc f. p attractiua
et nō f. tunc multam coll.m, Ista resolutio nō videtur bona p.o q.a loquimur
de sanis Eqis, nō est uerum q. cal.r epatis intensa debilitet attractiuam
imo in multis eqis videmus attractiuam esse fortiorem et fecit in illis
feces exiccatas et hoc est propter multum cal.m et bene fateor q. p. tm
augeri q. debilitaret vir.tem attractiuam, Q. 2o signi ponens signa epatis
calidi dt. q. f. coll.as rubeas multas et q. nō sit multum intensa caliditas
et sic et q. multum augeatur usque ad certum gradum f. idem. Q. et q. eparvet
intensissime calidum et q. fiet multas coll.as dico q. fiet multam colleram
nigram adustam et tunc talis coll.a fiet stipticitas et tu dico q. semper
Ponte epate calido vel temperato pro quanto f. attractiua forti sic f.
stipticitatem sed pro quanto generat multam coll.m tunc f. ad lubricitatem et sic
semper fit uenter lubricus ob coll.as rubeas et prius hoc p. in inuentute
q. attractio epatis dico tamen hoc esse uerum dummodo coll.e eat ad intestina
et nō q. eat ad stomacum et euomatur sed in senectute facit multam coll.m
nigram et tunc magis f. stipticitatem propter talem coll.as et etiam q.a attrahit multum
est ult.a quod q. iā soluta est, an s. qual.as aucta ultra temperamentum f.
opponens propter q. in temperato dico q. nō omnis esse est propter in temperato
q. in distemperato sed omnes operationes sunt magis pf.s in temperato
q. in distemperato, et tamen vini potio solutiua, sic Hypp. dt. q. Aphor 5 xxi
potio vini remouet famem et Gal. in co. s. f. p.o dt. q.d p sonsu
int.eat Hypp. 2o quod p famem 3o qualiter uinum det et q. mo. quid sit
cā q. uinum tollat hoc. 2o remouet flam exponens, dt. p fortis
uini potiones int.it et dt. Gal. in tract.u de nā humana et de rōne
uictus dt. Hypp. et tract.as de nā humana inscribebat de nā humana
et de rōne uictus q.a post l.m de nā humana im.te sequitur l.r de
dieta in sanis et dt. q. illi duo li. f. unus totalis l.r Hypp.s in
libello eo in tract.u de nā humana propter finem ubi p. morbos obseruationes
dt. q. nō omnes morbi et mord.a dieta fiunt et dt. q. aliqs morbus

advenit tã viris quã mulieres tã se exercitantibus quã nõ se exercitantibus
tam sobrietatis quã appotatoribus et si videntur venire hoc nõ veniunt ex
in ordinato regimine tales morbi sed ex corr[upti]one aeris fuit et sic ibi hyp.
distinguit sobrietatem quã aque potatores 3.º q. sobrietatem intelligit nimis
potationes ex ibi hal. reprobat illum q. in sobrietate nõ vere sit hyp. et dt
q. nõ solum ad aerem recurrendum est sed et q. dicit q. primum sit malum
et hoc sit in cõ [illegible] primum et sic et aqua sola p. hoc morbum eorum
sic morbi sparsi qui evenerunt omnibus hominibus fuit ob diversa regimina et
sic q. sobrietas in intelligitur nimis potationis eras ex plebo hoc 3.º et 4.º

Lectio 8 3. ordinaria

Fames sorte in 1. vini potio solvit deinde est q. q. sobrietas intelligitur vini potand
ideo hal. q. fames nõ intelligit fames naturalis nec quandoque indigentia sed
intelligit fames intensissimas quas medici canina vocant et dt q. comedant
illi nõ desinunt famescere et vocatur canina fames q.a ipsi sunt
ut canes q. unde semper vorant quasi semper appetant sed in fame naturali
sic si sumat vinum in cibus valet, et ut spasmus et delirium venerit
et sic hal. dt q. hyp. hic nõ loquitur de fame quo sequitur superflua
evacuationem hoc n. vinum facile trahet ad corpus totum et ad nervos et hoc
dat facile accessat et facit spasmum et evaporabit ad caput et f. delirium
neque et vinum acceptum ad cibum iuvabit fames naturalis, sed loquitur de
fame cata ex humoribus acetosis et frigidis existentibus in stomaci ore, vel
cata ex mala complexione stomaci frigida, ex dey hal. p. 3. q. 4.º de
accidentibus et morbo cap. 3.º dt q.a calor aeris resolvente corpus magis fiet
appetitus caninus nõ vere attrahit ab epate et ex ore stomaco
et de hoc appetitu caniño hic nõ loquimur, 3.º declarat hal. qualis debeat
esse vinum et dt dt ex calefaciendum ut est vinum rubeum ut sabredum
sed alibi hal. dt q. flavum est potens in calefaciendo, et dt p.º in
prandio capiat cibos oleaginosos et ~~pi~~ unctuosos et deinde superbibere
ex 3. vinum q.a hal. vult calefacere stomacum et incidere humores frigidos
in stomaco et malam complexionem stomaci removere et vult removere
vere appetitum et hoc fit cum rebus unctuosis naturalibus in stomaco
et oleaginea solent supernatare et stant in ore stomaci et faciunt
ab hominibus etc. et vinum supernatare et hoc vinum est calefaciet
et removebit frigidos et humores digerit q.º ponit casum ge talo

vinum solvit tales egr.^tes sed ca. est clara quia loq.mur de appetitu cato
ab humoribus frigidis et acetosis in ore stomaci et a mala complexione
stomaci frigida et hoc calefactivum hoc removet, ult.o replicat
apponens q. per famem intelligit bolismus et .i3. 3.ij Avic.a vocat bolismum
famem vaccinam et in reprobando hanc opinionem nos intelligebamus quod sit bolismus
.h3. aliq.d. q. bolismus est grandis fames sed non est sic, d.t Gal. isti
male dicunt quia de sermone ult.o f. sermonis part.^r non hypp. d.t famem
necessariam solvere vinum isti limitant ad famem vaccinam 2.o non est
verum q. intelligat co.m.o quia in hac passione in bolismo non est fames sed
est pass.o fca ab extrinseca frigiditate ut q.s iens per loca frigidissima hic infrigidat
stomacus et cat appetitus quod aucta frigiditate hic removet appetitus
et sic bolismus non est fames sed sequitur ad grandem famem precedentem
et sic bolismus est indigentia cibi q. sequitur ad grandem famem quae precessit
et hic vene trahunt ab extra et epar a stomaco et stomacus non
sentit propter magnam frigiditatem quae precessit, hypp. d.t famem vini potio solvit
g.o non intelligit per famem bolismus et sic fames vaccina non est proprie fames
sed bene quae cessit fames, de sinthomata decam in hoc g.o est diff.ta quia Avic.a
13.o 3.ij in cap.o proprio de appetitu canino d.t clare q. quando fit ab
humoribus frigidis acetosis in ore stomaci ut a mala complexione stomaci
q. vinum solvit sed d.t vinum det ut calefaciens et q. sumat in ieiunio
sed Gal. non d.t hic q. sit calefaciens et d.t q. det post cibos unctuosos
Gentilis ibi movet difficultates istas et f. ista resolvens, d.t n. q. vinum
p. dari ut ad calefaciendum ut ad faciendum evomitionem et abhominationem
et si p.o det tunc det in ieiunio si 2.o m.o hic det post alios cibos
et sic Gal. loq.r hic p. 2.as intelligit, p.o p3. q. Gal. d.t de exhibitione
vini ut calefaciat et etiam d.t det vinum potens ut rubeum ut subrubeum
ut flavum ut dixi et dat vinum ut calefaciat, nec verum est quod Gal.
hic d.t vinum solum post cibos, nam Gal. d.t famem multam cum evacuatione
tunc vinum non solvit sed f. spasmum et delirium et hoc non p. esse de
vino dato post cibum quia hic erit plus hoc et sic vult et q. vinum
ante cibos p. dari in appetitu canino et hic non est sermo de evaporatione
neque de spasmo quia stomacus est frigidus, verum non solum loquitur
Gal. de hijs de vino dando in ieiunio sed et loq.r de vino gr

isti volunt comedere et tunc d[icit] p[rimo] comedat cibos meliores qui faciunt
ab hominibus tales cibi et vinum calefacit et sic saluantur et concordat
Avic[enn]a et Gal[enus]. et sic vinum in appetitu canino n[on] p[otest] dari in ieiuno et post
cibos sed meliores ad a[liu]d q[uod] ad[di]t Avic[enn]a d[ebe]t esse [illegible] forte p[otes]t
esse [illegible] q[uod] d[ici]t vinum calefaciens q[ui]a vinum actu calidum
evaporaret ad caput et laederet et bene n[on] [illegible] q[uod] sit frigidum
actu tale vinum ut q[uod] stetisset in aquis sed q[uod] est actu sit calidum
hoc n[on] p[er]venit et hoc m[odo] int[elligi]t calefaciens i[d est] n[on] sub actuali frig[idita]te
ut q[uod] [illegible] dicat calefaciens, an appetitus caninus sit n[atur]alis, n[atur]alis
ut dist[inctio] cognoscitivum et tunc certum est q[uod] appetitus est sequitur cog[nitione]s
et sensiones, ut sumit ut dist[inctio] violentus et tunc n[on] est violentus [illegible]
appetitus n[on] est [illegible] ab [illegible] stomachi [illegible], vel sum[itur] n[atur]alis p[ro] ut
dist[inguitur] [contra] p[rae]ter n[atur]am et tunc n[on] est n[atur]alis appetitus q[ui]a [con]venit ad hoc [contra] p[rae]ter
Aph[orismus] 21. n[atur]am ut a malo illo humore et a mala complexione [illegible] morbi
ex repletione [illegible] [illegible] Hypp[ocrates] [illegible] [illegible] [illegible]
evacuationi q[ui]a et p[rimo] in tract[atu] de n[atur]a humana [illegible] ubi d[icit] eandem [illegible]
pro declaratione huius aph[orismi] Gal[enus] 3[o] f. p[rimo] d[icit] q[uod] Hypp[ocrates] [illegible] d[icit] [illegible]
et n[on] d[icit] q[uod] [illegible] [illegible] q[ui]a aliq[ui] d[icun]t q[uod] [illegible] n[on] p[otest] fieri egr[itudin]e
[illegible] Gal[enus] [contra] istos d[icit] q[uod] [illegible] est [illegible], 3[o] q[ui]a aliqui quos delirios
vocat Gal[enus] f. dist[inctio] et dicit q[uod] Hypp[ocrates] n[on] dicit [illegible] sed [con]servat d[icit] Gal[enus]
isti f. [illegible] in [illegible] n[on] bene tractat [illegible] in p[rim]a parte d[icit]
egr[itudi]nes [illegible] ex repletione n[on] sanat evacuatio sed int[elligi]t de dispositione que
actu fit [illegible] evacuatio sanat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in fine
tract[at]us de n[atur]a humana d[icit] Gal[enus] respondens in eo tract[at]u evacuationes et [illegible]
n[on] credas [illegible] [illegible] et [illegible] n[on] p[er] evacuationem removet id q[uod]
fit et est [illegible] fieri sed n[on] removet id q[uod] [illegible] esse et [illegible] Hypp[ocrates]
n[on] d[icit] egr[itudi]nes que [illegible] sunt [illegible] ex evacuatione et sic Gal[enus] [illegible]
solvit sophisticas argumentationes que d[icun]t si removet [illegible] removet egr[itudin]e
[illegible] removet id q[uod] fit et n[on] id q[uod] [illegible] est ut in [illegible] [illegible] [illegible]
repleta incipiat [illegible] [illegible] si tollas repletionem [illegible] [illegible] n[on] sanat
sed bene removet id q[uod] [illegible] est [illegible], q[uod] [illegible] repletio faciat egr[itudi]nes
[illegible] fuit [illegible] [illegible] ubi cibus [contra] p[rae]ter n[atur]am ingestus [illegible] et [illegible]

f.us in p.o trac.tu de re humana d.t q disp.o est repletio et quo ad vir.tes et quo ad
vasa et p.a repletio f. q humores gravantes vir.tem corr.tur et fiat egr.do de humorum
corr.ne q.d est q.a virtus gravata nititur repellere humores ad partes debiliores
et sic causat apo. ꝑ viam defluxus et plenitudo quo ad vasa q.a [illegible] venas et [illegible] s. subitam mortem extinguendo calorem naturalem, sed si qua sit egr.do
q fiat ex plenit.ne hic evacuatio sanat q.d fit et egr.do ea et accens sopor
respirant et hic similiter egr.ne que fiat hic int.o est removere eam, opz [illegible]
prius quam tollere eam removere et postea venire ad q.d factum est et quilibet
ea removet cum suis contrariis et sic egr.do fiat et sic et accens removetur
suo contrario, in 2.a parte [illegible] d.t Gal. q aliq. dnt ex inanitione non fieri
egr.nes et isti non cog.unt alias egr.tes nisi febres et mathio dicit non
f. febres [illegible] sequi febris ex superflua evacuatione sed d.t Gal. ex
superflua fluxu sanguinis corpus [illegible] in [illegible] et sic corpus hic fit egr.ne
et cadunt [illegible] in hydropes ex superflua evacuatione sanguinis nam evacuatio
sanguinis infrigidat corpus et id non p. isti exercere suas operationes q. egrotat
q.a egr.do impedit operationes, it. multi ex superflua inedia cadunt in ethicas
et hic repletio sanat eam et sic contraria contrariis curantur ut sic ea ut accens
ut egr.do et xi de ing.o cap.o xi et xii sed id [illegible] et non solum contraria
contrariis curantur quo ad p.as q.ates sed et in virt. et densit. et repletione
et evacuatione, [illegible] d.t q.o magnum et parvum in quant.e non contrariant q.o repletio
et evacuatio non sunt contraria, Gal. d.t ibi q apud Platonem omnia opp.ta
vocat contraria, Ari. aut in post[praedicamentis] distinguit opp.ta in 4.or species sed
d.t Gal. neq. Ari. servavit suas regulas in nominibus et cum d.t principia
rerum naturalium sunt contraria ut form. et privatio sunt opp.ta privative et
non contraria sed d.t Gal. saepe dixi q contendendo sunt nomina et sic quilibet
dispositio removet a suo opp.to quomodocumque opp.ur ult.o removet Gal. [illegible]
quosd. f. delirantes q. f. diff.tes in nomine, aliq. dnt q aph.o hic non debet
sic legi sed debet dicere q servat evacuatio et q non debet dicere sanat d.t Gal.
isti litigant de nomine 2.o et male litigat de hoc nomine q.a dicit repletio
faciens egr.nes hic non est ea cum juncta q.a hic bene removet q.d fit sed non
tollit q.d factum est, egr.nes [illegible] que sunt in fieri sunt una pars factum
et altera in fieri et de ing.o xi [illegible] q servare est removere
dispositionem q. lit fieri et id debet dicere aph.us evacuatio q servat d.t Gal.

ubi bibigant de novo et si aliqua corp. non f. egr. sed moveat ad egr. facienda hic removendo cas illas hic bene conservat et vere ut sig. scat multa sang. qui non bene replet a. virt. et sic ad 3. f. egr. hic removere illas quod est conservare curare propter est removere quod fieri est et non quod fit sed quia egr. est in fieri hic quando ad id quod futurus est dr conservo et nomen eius quod est verum vocat curo et hoc sensus non est nomen impositum eo modo conservo vocat et modo et modo vocat curo et ideo hypp. potuit recte dre curat h. potuisset et dre conservat, un sig. q. morsi sunt a cane rabido hic remedia data curant rabiem et p. et vocari remedia conservatio ne cadat ille sanguis et in alia accidentia et sic gall. dt. hic a egr. si fieri remotio cas. p. vocari curare

Lectio 88a ave maria

sup. aphor. hoc movent. plures dubia que sunt facta primo querit an egr. de repletione et inanitione sicut dicit malis et sicut est q. inanitio dt. spasmus prorhonatus mal. cum est de inanitione ad dregas spasmi fa. a. dolore, querit an inanitio et repletio p. de [illegible] egr. deus est q. sic sal. p. repletione dt. sicut ut q. non repleto ut p. membro repleto et dt. p. p. dicitur ca et dt egr. ut lapis in vesica, et sepe dixi q. pro quanto lapis mediante oppilatione p. libet transitus urine hic dr ca et. p. dici egr. q. quanto vero ledit, doctores medici scribentes reponunt egr. in qual. quantitate et situ et nullus dt. q. sit in subta sed lapis est in subta q. [illegible] q. lapis vesice ledit in [illegible] operationes et f. ne constringat se vesica et sic est egr. et non in quantum est subta ledit sed inquantum est subta quanta occupat locum querit que dispo facilius sanari p. an egr. de inanitione ut de repletione et dt. hoc dictum fuit in eo aphor. in tranibus chelis magis peccat cum, an egr. de repletione evacuatio sanet, et qua sal. videt q. evacuo quaque sanat totas et quaque eas in pluris quod fit ei dt. q. evacuo quaque sanat totas egr. et quaque partes et sic ca ponit aphor. sanat i. totalit et partialit. h. hoc dictum sal. sit p diversa verba in redit in idem quod dictum est in 2o. si multoo sanguinis gravat virtus ea gravitas sanatur fit nulla contra alia dispone facto et hic remota plenitudine solut aggravatio, sed si plenitudo incipiat sanare vena hic remota plenitudine solutio quod fit sed non solut quod fieri est et sic plenitudo quaque totas sanat et hoc est quod solus fit et quaque sanat partes et

evacuo

ut dt. Gal. eructio (?) ... quae fit et non qd fore est et melius dt. Gal.

Acute egr.nes in 14. diebus iudicant, iste aphor. et sequens sunt de dieb. Aphor. XXiij
creticis et mult dre q nu. f. crisis et iudicium ut in 14. ut aliis 2o. de dieb.
creticis ult.o et penult.o ibi recitat singu huius aphori et examinat dictis
hic ghingentes dies cretici ponit q f quartanarios iudicat, et usque ad 120.
dies durant crises quae fiunt p dies postea fit p menses conmutatio crisis
et ter.tur in 7.o ut 9.o ut xiij. mense donec veniamus ad 4or annos
et hic ut in 4o anno ut in 7o ut in 14o anno ter.tur et omnia ista numerat
Hypp. hic et 3o pronosticorum et p.o epidimiorum et dicunt dies critici 2a q
egr.nes dicunt in long.ne et brevit.e dicebat Gal. 2o. de diebus creticis
cap.e ult.o et penult.o q est melior divisio dier creticorum egr.nes in quibus
fit crisis, et dt. q Hypp. q egr.do valde acuta est ea quae dr peracuta
et iudicat in 7. diebus et hoc dt. Hypp. in p.a por. ubi dt. q valde acuta
est egr.do statim extremos labores het et est accepta hec sntia et innuta
cum sntia 2i. regiminis et p.i ubi dt. qn ter.tur in 7.a egr.do hic solus
potu regat usque ad 7.am et hec ex hiis duabus sntiis fit acceptus scriptus
q.o cum est egr.do valde acuta in 7.a ter.tur ut aliis qa cum est valde acuta
hic utimur tenuissima dieta et hac dieta utimur qn ter.tur in 7.a q valde
acuta ter.tur in 7.a ut aliis, aliae sunt egr.nes quae dr egr.nes absolute
nullo addito et hic de istis dt. hic acute egr.nes in 14 dieb. i.e. ut in 14
ut aliis, aliae egr.nes non sunt valde acute nec acute simplr sed acute
cum recidivatione in qb. non f. crisis in 14. ut aliis sed restant reliquiae
restant et durant usque ad 40. dies et iste vocat ab Hypp. acute q in 40.
diebus iudicant et alii vocant egr.nes acutas cum recidivatione et p.o pronosticorum
par. 28. dt. de hoc ubi dt. bonitas anhelitus valde bonum existit in egr.nes
aut quae transeunt 40. dies, sunt cronicae et istarum quaedam ~~facit~~ crisim ante
40. sed non p foras ut post 40. et quaedam ter.tur in 60. diebus ut in 120.
ut in 7. mensib. et quaedam ter.tur ut in 7. annis ut in 14. et sic dividit Hypp.
omnes species egr.num, dt. Gal. q dt. Hypp. absolute ter.tur in 14. dieb. sed
aliquae acutae ter.tur in 17. ut in 20. p3. p.o epidimiorum et in 2o. de
dieb. creticis cap.e 19o. in dub.nes et trad.o antiqua ibi est mala tn mult
dre illud qd nunc dicam dt. q mos Hypp.tis est dre qm plus evenit
et qd fit in paucioribus non scribit sed raro in 17. ut 20 ter.tur.

ro d^t. absolute in 14 dieb^s ter^{tur}, sed d^t. Gal. hic bene considerat, ista hyp^s [illegible] sententia [illegible] profundiorem int^{um} et n^d q^d Gal. reprobet istam sententiam sed d^t. q^d est profundior hyp^s int^{us} et d^t. si bene consideres hec egr^{nes} que sunt acute et in 17. ut 20. ter^{tur}. In [illegible] q^d a principio [illegible] fuerunt acute et multe sunt egr^{nes} q^e sunt lente usque ad [illegible] et in 4°. sunt acute et hec ter^{tur}. in 17° et hec n^d ter^{tur} in 14°. ut citius, et alique egr^{nes} usque ad [illegible] durarunt lente et sunt acute in 7°. et hec iste ~~t~~ ter^{tur} ~~in 14 dies~~ in 20. et hec [illegible] iste acute egr^{nes} et ter^{tur} an 14. dies et sic stat q^d acute egr^{nes} in 14. diebus judicant, nos dicemus nos in istis que a principio n^d sunt acute sed postea sunt acute [illegible] dies [illegible] in acutis que incipiunt esse acute in p^o die res est clara sed si incipiat egr^{do} que n^d sit acuta in principio dico q^d [illegible] Gal. hic et in 2° de diebus criticis q^d incipiemus a principio egr^{nis} et sic omnis acuta ter^{tur}. ut in 14. dieb^s ut in 17. ut 20. et de istis q^d ter^{tur} in 17. ut 20. dicet in sequenti aphor^o et p. illi criticam 17. et 20 [illegible] sed resolute est q^d q^e incipiunt acute a principio hec ter^{tur} in 14. ut citius si aut incipiant acute in p^{is} 4^{or} diebus hec ter^{tur} in 17. et si incipiat in 7° n^d transeunt 20. dies et sic valet acute ter^{tur} in 7^a ut citius et acute absolute in 14. ut citius et quedam sunt acute ad in p^o die, et q^e dam sunt acute cum recidiva q^d f. crisim an 20. sed [illegible] et iste n^d transeunt 40. dies Gal. in 9to p^o [illegible] cur egr^{nes} acute cito ter^{tur}. [illegible] 2°. ponit ter^m terminorum acutorum morborum 7°. sicut ter^{tur} aliarum egr^{num} acutorum recidivarum 40. removet [illegible] ex [illegible] aphor^i, d^t. egr^{do} acuta est q^e cum magna velocitate venit ad statum si [illegible] dicit et egr^{do} q^d cito augetur [illegible] q^d cito fiat in ea mutatio sed mutationes ille sunt [illegible] q^d ex toto sanetur ut q^d moriatur ut q^d mutet ad melius et hec n^d statim [illegible] sed post tempus ut ad deterius et hec n^d statim moritur [illegible] resolvitur et sic apparet q^d [illegible] hat [illegible] illa cito fiet [illegible] crisis fuit velocitas, et d^t. in acutis absolute vidit [illegible] hyp^s q^d in 14. vel citius ut in [illegible] ut in 9^a ut 7^a et 5^a [illegible] et n^d q^d in 14. [illegible] et [illegible] dies [illegible] sed talis dies est semper mala et si 19. ut 12. ultra ter^{tur} [illegible] ipsa egr^{do} ut subito ad melius ut deterius hec finiet in 40. ut citius et hec vocatur egr^{do} cum recidivone, et post 20. dies crisis n^d fit [illegible] sed fit crisis reliquarum illarum et 24. 27. 31. 34. 37. 40. isti dies critici n^d sunt critici de [illegible] egr^{nis} sed [illegible] in illis dieb^s reliq^e q^d resolvunt dies 9° usque ad 20. [illegible]

In hoc [illegible] licet [illegible] d^t. curing q^d i acutis cum recidiva [illegible] crisis in 14. [illegible] et [illegible] fit an 20. sed hoc d^t. 2°. [illegible] acutas q^d incipiunt a principio esse acute

egr.ne et dies 20. est dubia et p. esse dies in qua fiet crisis completis egr. et
q. fiat crisis recidiua et si crisis imperfecta fiat in 14. hic reliqui p. creticare
in 20. et hic egro. ea p. ibi ter. 1 p. dies 20. esse criticus de complendo egr.ne
ut si egro. incipiat acute in 1. ut in 3a hic fiet crisis de complendo egr.ne
in 20. et relig. dies post 20. sunt cretici singuli fit crisis reliquis et in 21 et in
aliis dieb. circa 14. semper fit crisis de complendo egr.ne, hoc secundum intentionem
aphor. isto de acutis absolute, dico si intenti judicant .i. integre hic intentio
de acutis absolute sed si intenti judicat perfecte ut imperfecte dico q. intentionem aphor.
de acutis absolute et et de acutis cum recidiuatione, ult. in ultima parte
q. si remoueret Gal. exponens flores et est 2o in Hypp. non p.o prognosticorum
28. d.t acute egr.nes in 40 diebus ter.tur et hic d.t q. ter.tur in 14. isti
ne saciat concordare dicit q. Hypp. in prosticas p. ter.tur acutorum .i. q. 40.
die et citius ter.tur sed vult dicere q. 14. dies sunt cretici a principio
egr.nis usque ad 40., q.3 2.a 21. 14. 17. 20. 24. 27. et sic numerando
inuenies et 14. dies creticos a principio usque ad 40. dies, Gal. d.t q. hos
et clarius 2o de diebus creticis cap. ult.o et penult.o d.t isti non bene
dicit ut medici nec ut arithmetici q. non sciunt numerare q. non sciunt
legere isti, ideo q. non sunt medici nec q. medicus cum inclyt acutos
egr.nes usque differri usque ad 40.! imo semper ut infra 14. ut 20 ter.tur
bene post 20. ter.tur egro. quo ad reliquas suas, tamquam arithmetici
prius dicit, demum d.t Gal. q. uere sit q. omittendo medicos si hic nunc
radicales dies q. sunt de 4.or in 4.or hic si nunc omnes creticos indicatos
quos ponit in p.o epidimiarum hic seruat plus q. 14. non est 4. 7. 21.
14. 17. et 20. et quolibet 3.na sed duas creticos dies in aliis 20.
sunt 20 hoc 24. 27. 31. 34. 37. 40. et sic sunt et sex sunt
12. si hic nunc intercidentes et sunt plus q. 3 videlicet 3a 5a 6a 9a
ponuntur et sic sunt 12 punctis et isti sunt 4.or et sic sunt 16, 3o
d.t Gal. non sciunt legere q. Hypp. sic d.t acute egr.nes 14. diebus
judicantur sed p.o prosticorum 28. d.t ibi in 40. diebus judicant
et non d.t decimaquarta die et non d.t quadragesima die, cum p.o eodem m.o
loquatur sic et in prosticis q. q.o uis in uno loco interpretari in
14. dieb. i. sunt 14. dies cretici et galli dicat in 40 dieb. sed exponens
et ibi .i. in 40. diebus creticis sicut exponis hic et hic hoc est fin

P. na rei attestat. ueri. qa nos uidemus exper. q acuta egr.do nuqs trascedit
14. postq incepit ee acuta, in fine q dt sunt egr.nes modi sentes neutraliter
et sunt illi q sunt acuti p. 6. ut. 8. dies deinde cessant sine crisi postea
recidiuat et isti trascendunt ter.m scilicet 14. dies et hic op. incipere dies
in q est morbus cu acutie, et rar.me cingunt isti morbi inequales et bene
Hypp. describit aliquos hoc morbo laborantes sed paucissimos uidet ...

Lectio 8a ordinaria

Acute egr.nes cu pro complem.to totius aphor. et q Gal. restat adducere que dni
a Jac. sup lra et in gome. 47., in bati exponit uolens decl.re quid sit morbus
acutus absolute et qd acutus cu recidiuone adducit bene qr aliquee sunt acute
cu recidiuone quee ter.mi in 40. ut citius et qr acute absolute in 14. ter.mi
cu qr sunt acute absolute est qa sunt aliquee acute absolute q sunt modo
uniformes ut febris homothena aut augmastica ut paugmastica et qdam
febris est cu excrescentiis et quedam sunt febres interpolate, ii q uniformes
sunt iste sunt acute absolute et alie sunt acute cu recidiuone et sunt
ille febris q sunt s. difformes, sed rõ precisa huius est qa qnq na
est potens sup mas et f. crisim completam et hec iter sunt acute absolute
qnq aut na nõ p. cplere crisim et hec sunt acute cu recidiuone et
in febre uniformi, et bene p. fieri acuta cu recidiuone et fieri
crisis imp.fa sicut in nõ uniformi, et sic qd dt Jac. est falsissimu
sed ca est ista que ia dca est, et multo hes uidi mas in febribus cõtinuis
uniformibus ubi erat petecchie in quis fiebat crises imp.f.e an 14. ut 14.
et cplebant in 30. ut 40. , 2. dt Jac. cu dr acute ter.mi in 14. diebus
dt intelli. de omnis acutis ut sint acute bone acut.s nat ut uene uenenosit.s
et sic est dub.o an acuta bone uenenositas p. ter. in 14. dies, et uir qui
qa mã uenenosa p. diu stare in corp. et latitare ad hoc decl.dum p. adduci
exem.m et de pestilentia et de cane rabido, morsus n. et uenenum canis
rabidi qnq stat p. 40. dies antq incipiant illi q sunt morsi timere
aque qa cu sunt in tal. timore hic est res desperata, sic et pestis
latitat p. 40. dies et iter ter. q.s infecti a peste stant in domibus
clausis p. 40. dies est simplus a ueneno canis rabidi qd solet latitare
p. 40. dies, imo dt. Dioscorides in 7o. sue lo ubi loqr de morsu canis
rabidi et dt q p duos menses et et p. 6. menses q p stare antq detegat
uenenu a morsu canis rabidi et q ipse uidit unu qui sertit pa...

et hic incurrit in timorem aque et sitiebat et nõ poterat bibere et d.t q aliq durt co
stant p septenniu sed nõ affirmat hoc et in 9tis fere sup hab.te pro theoris in s2.
q. illius opis quod hemus greci et nõ lat. dt. Gal. ibi q p. stare p omnus
p. nõ ne uidemus q in egrne morbi gallici in qua sunt chubo mia participat
malignitatis et tn aliq stant p duos menses an q incurrat accentia ut
pustule ut dolores et tn p duos menses an fuerunt ulcerones et stant p
illos duos menses ac si ent sani. et ptagio ea in coitu uenenosa est ac si
morsus fuisset a, re uenenosa, et sic ista egrdo stat quanq usq ad 40. dies
ut usq ad duos menses, sic p. aliquo mo Jac. salmori si int mus sic et nos
scedimus et in hoc nõ est dubm q mia uenenosa est gal. dt. loco dicto
q aliqod uenenu interficiat p aliq menses ut p. 6. ut p.s. sed dus latitat uenenu
hic nõ est egrdo acuta sed qn uenenu discoopit hic in 14 dieb termr
et de cane rabido hoc est uer q s. postq incepit uenenu detegi q hic termr
in 14. dieb et sic est et de ueneno pestis et ben ?uido q p. latitat p
plures dies sed qn incipit aggtuari hic nõ attingit .14. dies neclus gtrasiat
et uer est q uenenu morbi gallici nõ termr in 14. dieb et nullo mo est
acuta egrdo, postq sic incidenter posita est silitudo inter infectione morbi
gallici et infectione alterius rei uenenose et qn canis rabidus s. uenenu
hic hoc est p salivam suam uenenosa et sic in coitu fit uenenu pp ptactu
et qa est talis silitudo forte poterit ee silitudo in mo curc et in morsu
canis dict medicus agere ut uenenu extrahat et ut nõ penetret intus sed
q mo hoc fiet? opz dico sup eo ulcere qn incepit ulcera hic inponant
ea q hent uim attrahendi exiccandi et cosumendi illud uenenu et hic
des potius scedere q fit ut intus eat et multa que applicat pro morsu
canis p. et in hoc morbo gallico ?uenire, et ad Auicna in morsu canis
p. pulvere cach ?obusti ut sua exiccone minuat mas illas et accendi
cu sale et multa alia et sic ei spne s. ad s. incipiunt ea ulcera in
morbo gallico fiat sic sed cu uenenu intus iuit hic aliis ingiis opz uti
mouet Jac. gones an s. acuta egrnes 14 dieb Judicet, opo ssuppit
q cae facientes crisis, et facientes crisis magis una die q altera
q quedam sunt intrce et est calor in nas et intus uia [illegible]
sunt cae extrce s. lumen et hoc in acutis et sol et hoc in cronicis

et hoc est contra op.o medicorum .s. de luna et sole quando luna .f. istud influens
d.t Iac. nos videmus quia luna est domina humidorum et male influit in inf.is et
multa fiunt alia quae in plenilunio sunt corpus plenum ut cerebrum et in defectu
lune non sunt sic. ? fit fluxus et refluxus maris ? mulieres in plenilunio
magis abundant bonis succis quae menstruis, Com. non concedit influxus
celestes et 2.o celi 4.2. d.t quod mediante motu lune et calore celesti celum
agit in inf.ra et ideo infra cum videmus con dies creticos videbimus quod
voluit Com. vos dicetis quomodo salvabit a, Com quod d.t Iac. quia non
concedit influxus celestes non aggrediar nunc diff.tatem de fluxu et refluxu
maris quia in hoc sunt multe op.nes et alia .f. alias causas quod motus lune
lumen ut lumen calefacit et lumen lune a.m A?. et Com calefacit
ideo cum luna est plena hic emittit multum calorem ideo calor in .f. fortificatur
et ideo fit melior dig.o et ideo hic alia augentur et in novilunio calor est
minor et ideo superfl.tes abundant et ideo in novilunio mulieres magis emittunt
menstrua, menstrua n. sunt superfl.tes, vos dicetis si lumen lune est calef.vum
quomodo quod dormiunt sub radiis lune infrigidantur alii dicunt quod lumen ut lumen
semper est calef.vum sed quod vincat lumen lune infrigidare est quia est debilis
calefactionis et porositates meas dilatat et hic aer frigidus melius penetrat
et aer noctis est ille quod infrigidat et vincit ab aeris frig.te calor calidus.
a, luna et ideo corpus aliquo modo infrigidatur sed non est hoc quia lumen in
ideo infrigidet, sunt hic alie apparentie quas Com non p. ita bene salvare
et de his dicemus infra, ? supp.o influxu lune d.t Iac. non omnis acute
egr.nes .14. dies iudicatur quia acute cum recidivatione durat usque ad 40.
et de his iam dixi quod et iste iudicantur ut p. f.e vel imp.fe et d.t Iac. acute
absolute alii ter.tur in .14. et sic d.t Gal. in 3.o sed est diff.tas quare
14.a magis sit cretica potius quam 17.a, certum est quod crises magis fiunt
in diebus in quibus fuit fortiores paroxismi sed acute .f. paroxismos
de 3.o in 3.m o et in 17. cum hic fiat fortior paroxi. debet crisis fieri
? si nos consideremus modum 2.m quem ponunt medici dies creticos hic 17. dies
habet plus horas creticos non medici .f. dies suos 23. horarum et sic si
computentur 14. dies et subtrahamus 14 horas si quomodo sic numerus hic in 14.a
die nali subtractis horis 14 [illegible] habet hore decem ut hodie 14.a incipiat
egr.do et hinc ad 14. dies in ea 14 die nali et erit in die veneris
dies 14. medicinalis hora p.a noctis et sic decem horis .14. dies naturales
habebit 14 [medicinalis] dies, et 17. horas habebit 17. dies nalis si quo dies cretica

ptes horas. 17. dies naturalis qr dt. q in 14. dieb. terminatur acute et Hypp. int. dedit dies naturales qr dt. in 14. dieb. ideo, ad hanc diff. resp. et dt. h. gradat q acute f. impetu et motu suo in impari, aspectus in lune q in 14. est iuvat crisis et virtus dirigit ab int.a nil errante et volunt astrologi q qn egr.do incipit hec luna est in aliquo gradu alicuius signi et qn luna quartam partem zodiaci ptransivit hec influit et hoc est in 7m dies et sic et in 14o die cuius ~~luna~~ transivit medietatem zodiaci hec influit et sic luna de 7o in 7m influit pl. nil est verum q acute f. paroxysmos magis in imparibus s. de 3o in 3m ut dt. Gall. 3o de dieb. creticis cap. 8o, sed febres uniformes s. continue sine augmastica et sine augm.ca iste sunt acute absolute et tn semper uno mo affligunt, sed ille q affligunt in imparib. 2a fen 4i tract. 2o cap. 3o dt Avicenna q iste magis terminatur in 21. at in 17. quam in 14. iste febres q affligunt in imparib. et ille q uniformiter affligunt in 14. potius terminatur propter influxum lune, ad illud qd dr q ptes horas conit 17. dies naturalis quam 14. hoc non p. negari sed experientia semper ceptius fuit q ille dies hore 14. dies naturalis sit fortiores quam 17. hore 13. dies naturalis ideo 14. dies naturalis ponit creticus et 17. non ponit et hoc non p. sciri nisi experientia, sed rd. p. esse qa in diebus illis hore est maior aspectus lune et q luna hec potentius influit quam f. in illis s. 17. horis et ideo videbimus in actu practico q saepe crises fiunt in die cretica in principio diei ut in medio ut in fine et hoc est 2m q luna velocius movet et 2m q tardius movet ideo manifeste pz. q potius 14. dies ponit cretica acute quam 14. diebus Aph. 2. xxiiij ut ipius complete ut incomplete iudicantur et hoc p pz. aphorismo Septenorum q est index quartus ut int.ualis Sententia ista scitis q dies cretici alii dnr indicativi et alii cretici radicales et alii dnr cretici intercidentes Hypp. hic ponit solum ~~diff~~ indicativos et et dies creticos radicales et in 4a parla 26o tu et in po epidimiarum meminit de intercidentibus, dies indicativa est qn solet ut plurimum crisis futura indicari ut si acuta terminatur in 7a p fluxum sanguinis narium, hec in 4a venient 4or ut s. gutte sanguinis p nares et tunc hoc sigcat q in 7a fiet fluxus sanguinis et si in 4a appareat sudor aliqs hec in 7a fiet crisis p sudorem, et si in 4a sit parvus fluxus ventris hec fiet in 7a crisis p fluxum ventris et qrqz et in 4a fit crisis et ideo que est indicativa et et ~~que~~ est cretica quoque, septima est cretica radicalis

et nichil indicat et 7ª indicat a, 9ª et xi indicat 19ª et 8ª dies est principium alterius 7ne et sic semper medium 7ne est indicativum et finis septimane est creticus et sic 2ª 7na incipit in 8º die et hic finis 7ne xi est indicativus et sic in xiº fit aliquod signum ut dictum est et de 9ª 7ª et in xi quoque et fit crisis completa sed ut plurimum est indicativa et 3ª septimane 17 est indicativa 20.
sed 3ª septimana non mutat divisa a, 2ª 7na et ultimus dies 2ª 7ne fit primus dies 3ª 7ne sed 1ª et 2ª septimana sunt divise et ideo cum 3ª 7na non sit divisa a, 2ª principium 3ª 7ne est 14ª dies et si vellemus separare 3am 7nam a, 2ª hic 15 esset principium 3ª 7ne et 18 dies esset indicativus et 20 esset creticus sed Hypp. dicit separando 3ª 7na est 14 dies et 17 est indicativus et 20 est dies cretica, et cum volebat numerare 3am 7nam integram et fit quod ipsa sit nostra sed Hypp. non vult sic et hoc est totum quod dicit Hypp. hic. 4ª quo est indicativa 7 et 8 dies principium est alterius 7ne et xi est indicativa 19 et 17 est indicativus 20 et hoc indicat quod principium 3ª 7ne est 14 et sic 20 est cretica, 4ª quod indicat 7ª et xiª 14ª et 17ª 20 et sic tres sunt dies cretici et tres indicativi, hi et indicativi possunt esse dies cretici, sed 3ª 5ª et 9ª sunt dies cretici intercidentes quia scilicet in his quoque fit crisis sed non sunt indicativi neque cretici hi quoque fiat crisis in illis diebus vero

Lectio 90 ordinaria

Septimum 4ª est indicativa et in hoc aphorismo Hypp. numerat dies creticos usque ad dies 17 3º aut prognosticorum a, 14 7 ad 40 numerabat dies 20 ultra dies hic numeratos et etc. primo epidemiorum plures alios dies creticos numerat 24 27 et 80 100 120 citra 17 numerat et 5 3 9 et etc. 10 12 et 18 et in 4ª particula aphorismorum aphorismo 36 numerat 3m 5m et 9 ultra dies hic enumeratos et etc. 2º prognosticorum, dicens in alia lectione quod alii dies cretici sunt radicales et alii intercidentes, radicales et indicativi sunt quod per septimanas et medietates 7ne continentur, ut 7na prima continet 7m dies et in die 4º est medietas prime 7ne et sic 4ª est cretica et etc. 4ª creticus et principium 2ª 7ne est 8 dies et finis est 14 et xi et 14 sunt cretici 3ª 7na numerat coniuncta cum 2ª et non habet principium in 15º die ipsa 3ª 7na sed incipit in 14 die quod est finis 2ª et principium 3ª 7ne et hic 3ª 7ne 17 et 20 sunt dies cretici et hoc est quia 3ª 7na numerat iuncta cum 2ª 7na et ideo dicit Hypp. 17 indicativus est quo 20 est cretica, 4 7 xi 14 17 20 sunt 6 dies vero cretici qui subdividuntur et quidam dicuntur indicativi et

quidam cretici radicales, indicativi dicuntur in quibus apparet aliquod signum crisis future
et est indicativus 4us 7mi, xi. 14., 17 20i, et sic medietates septimane indicant
quod futurum est in ultimis diebus illarum septimanarum et cretici radicales sunt 5. 7. 14. et 20.
sed et quandoque in 4o xio et 17o fit crisis ideo isti dies dicuntur et cretici et quandoque
et 7 indicat xi. sed 7. 14. et 20. ut plurimum creticant et 4. xi. et 17.
ut plurimum indicant. h. et quandoque creticant et sic et alii quandoque indicant. 5. 7. 14. et 20.
et 3o pronosticorum numerat hos sex dies creticos et et numerat 34. 40. et 60um
sed uos dicetis quod inter 20. et 34. non est alia dies cretica, dicit Galenus ibi
s. 3o pronosticorum quod hoc fecit hypp. ut ostendat quod in ultimis tribus septimanis est
idem quod in primis tribus septimanis et quod 3a prima septimana 2arum trium septimanarum est coniuncta
cum 2a septimana et quod due prime septimane sunt distincte sed 24. 27. et 31. et
sunt dies cretici post 40. nulla dies est cretica nisi de 20mo in 20mum
et 60. et 80. et 100. et 120. sunt dies cretici et hoc post hos ad peius
amplius crisis per dies sed per menses ut 4o mense et 7o et xi. et 14. mense
fiet crisis et sic isti sunt dies cretici quousque ad 40. numerat per quaternarios
et et illi qui sunt de 20mo in 20mum a 40. infra et isti non uocantur intercidentes
et hos dies in aphorismis et pronosticis. p. hoc recepto quod in 4a par. in 36o
p. 7. 5. et 9. et in po epidimiorum ponit alios numerat, dies intercidentes
et cadentes in medio creticorum, nam quantum est de se nihil facere crisim in medietate
septimane ut in fine sed quandoque quia egritudo magis stimulat uirtutem ut expellat — multum magis non quando uult facere crisim
ut quod et uirtus est debilis ut ex errore assistentium et aliorum propter quod crisis
quod deberet fieri in 4o fieret in 3o si stimulat uirtutem, et quandoque deberet crisis — ea, multa ma
fieri in in 4o et fit in 5o quia uirtus erat debilis ideo non potuit facere
crisim in 4a at fit in 5a et non in 4a quia paroxismus non fuit in 4a
sic et si uirtus deberet facere in 7a crisim et propter suam debilitatem fit in 9a
et quandoque deberet fieri in xia anticipat et fit in 9a quia uirtus stimulatur
sed isti dies intercidentes accidunt, nam non debile uincente magis et ideo non
fit in hiis diebus intercidentibus ita bona crisis ut in aliis diebus creticis
ideo uocantur dies intercadentes inter quos dies numerat diem 6m sed maxime
differt hec cum die 7., dies 6a est mala et sepe fit crisis mala
et in 7a fit crisis bona sepe, in de diebus creticis capitulo primo ubi comparat
6am ad 7am et dicit dies 6a est ut tyrannus et 7a est ut rex iustus

et dt 3o de diebus creticis 8o cape quando crisis q fieri debet in 7a sit i. 6o
pp similitudinem ut pp errorem et ista est una malitia quam dat dies 6a, et dt Gal.
egrites q exacerbant in dieb paribus solent ex de na cronicas egrines ut 4a sicut
quando fit acuta illa que erat cronica egrdo hec hoc est solum el ...
illius egrtes go si fiat exacerbo in 6o hoc est ex malignite et ... egres iste
q sunt maligne terur in 6o qa in 4a et alijs dieb est virtus fortis sed in 6a
est debilis et q virtus succumbat hoc fit dt Gall qa ut virtus simulata
a, na f. pugnat et quando vincatur et succedit nulla fit expulsione et quando
incipit na repellere mat et debilitat et restat ma ad hue et ducit ad mortem
sed si virtus sit fortis illud mat qd restat hec p. digeri, et id cur fuit crisis
eunt ... hec bonum considerans virts na si virtus sit fortis hec terur
ad bonum, Gal. in hoc 3o postqua declarauit ... Hyppes nunc declarat de ...
et vocat iuncta in 2a et 3o de dieb creticis cape 9o et 2o de dieb creticis
cape 2o huius rei declarat causam hic aut fac sit scire q experientia sit expertum
et a, ta 3o in 3o pronosticorum usque ad tm 7i adducit Hyppte, hijs dictis quod
a, Galo et Hyppa dicuntur op. ut videamus de causis dier creticorum multa
alia de dieb creticis et po est videndum an sint ponendi dies cretici et si sic op
videre qd est aliquid dies ex criticus, Aliqui antiqui dnt q no sunt ponendi
po de dieb creticis 2o ponit istam rationem qin dt vidimus q aliqui dicunt
q talis dies est cretica et alij dnt q no est talis dies sed est alia dies cretica
go no sunt ponendi, 2o saepe fit crisis in duob ut 3 dieb continuis ut quando
incipit in 7a et durat per 8m dies 3o si darentur dies cretici oporteret
scire principium egrnis sed hoc est diffle scire po de dieb creticis cape 2o ut
3o 3o sed dt Gal. q antiqui fuerunt discordes in die cretica et q hoc no facit
q no dentur dies cretici imo q hoc concludit q aliqui dies cretici sunt certi et
alij no, et hoc est sigm q antiqui experientia voluerunt hoc cognoscere et nullus
ex antiquis negat 7m critm et 14m go hoc in quo convenit est verum
q sunt cretici, dt Gal. ... dies est cretica est solum q in ea saepe
terur egrnes et terur ad bonum itaque fiat crisis indicata manifesta
completa certa salua et ad bonum, crisis indicata est si futura sit
in 7a hec dies 4a indicat crisim, crisis manifesta est quando fit per actuales
expulsiones ut per sudorem ut sanguinem ut per ... completa quando per eam

tota egritudo

tota egritudo remouet[ur] certa est q[uia] recidiuat, et d[icitu]r salua q[uia] fit sine
terribilibus accidentibus q[ua]r[e] q[uando] fit bona crisis sed cum horribilibus accidentibus, et cr
crisis ad malum q[uia] ter[minatur] ad malum et d[icitu]r crisis ad bonum q[uia] ter[minatur] ad bonum
iste g[radus] conditionis requirunt ad creticos dies et q[uando] q[uia] et h[aec] sunt crisis et
moriant[ur] in ut plurimum sanat[ur], ubi g[radus] sunt omnes iste conditiones tunc est
cretica dies et ubi sunt plures illis tunc est et creticam et q[uia] quilibet magis
unum est quod plures conditiones ex illis sunt in aliqua die, et aliquibus alio m[od]o unum
est eo diuersi fuerunt et experi[enti]a non semper est eodem m[od]o, d[icitu]r dies ponitur
cretica q[uia] plures egr[itudi]nes ter[minantur] in b[on]a sed semper ter[minatur] ad malum in b[on]a ter[minatur]
in dies b[on]a non est dies cretica absolute sed cretica mala d[icitu]r et sic d[icit] Gal.
contra dies creticos, sed d[icit] Gal. 3[°] in quibus d[icit] p[er] solam egr[itudin]e ut in g[radu]
ut crisis sed p[ro]p[ter] hoc non d[icitu]r cretica non ut sit cretica requirit q[uod] ut plurimum
ter[minatur] ibi egr[itudin]e et cum illis conditionibus diei s[ed] q[uod] sit indicatiua manifesta
certa et salua, sepe dixi 2[°] Gal. finem egr[itudi]nis est q[uia] e[...] sentitur
ledit et impedit[ur] a suis contrariis et p[ro]mouet s[eu] ad c[on]tendendum
medicam tunc est finem egritudinis non n[isi] p[ro]p[ter] quibus minimum dolere capitis
consulit mediam, et h[aec] aliquid sint egr[itudi]nis dubie d[e] fine in multo
sunt in g[radu] est certum finem ut q[ui] statim incipiunt, d[icit] Gal. si fiat crisis
in pluribus diebus c[on]tin[uu]is et p[er] experi[enti]am et verum verifices dies creticos et verifices
hoc in egris in q[uibus] non fit error, 2[°] op[ortet] te scire finem egr[itudi]nis 3[°] si sit
crisis in pluribus diebus c[on]tin[uu]is tunc discernas cui diei attribui debet crisis illa
et p[rim]o de dies creticis cap[itul]o h[oc] declarat, ut in fine illorum incipiat
sudare et p[er] totam s[eptiman]am sudet et liberat[ur] vel incipit in fine 6[i] et durat
4 7[m] am d[icit] Gal. p[rim]o considerem paroxismum qui exacerbat, 2[°] q[uod] dies discernit
est euacuatio p[er] sudorem at alio m[od]o 3[m] est remo[...] hic egritudinis et si in eadem
die hec 3[a] fiant tunc certe crisis est illius diei sed si in diuersis diebus
fiant h[aec] 3[a] tunc considerem dies indicatiuum et si indicat[ur] in 7[°] et in fine
7[i] incipiat et durat p[er] s[eptiman]am tunc est crisis 7[i] si sed non fuit indicatiua
tunc d[icit] Gal. consideres nam egritudinis si exacerbet in paribus vel in imparibus
et si in imparibus exacerbet tunc attribuit imparibus, si in paribus exacerbet
tunc attribuit paribus, P. si crisis fiat in 7[a] salua manif[es]ta certa et completa

tue hoc est in 7.° et est crisis 7.ª, 3.° si indices complete hora crisis sint in una die quam in alia, tunc illi dies attribuatur et p.a hora est exacerbationis 2.a est evacuatio 3.a est remotio egritudinis, et dies in qua sunt due ex istis tribus dispositionibus tunc illi dies attribuatur crisis, et sic 7.a 14. et 20. sunt dies critici quia in illis ut plurimum eveniunt egritudines et sunt crises indicate certe manifeste et salutares, et non negatur quod etiam quandoque p. ex male crises in illis s. in 6.ª 5.ª et aliis et non negatur quod etiam in quolibet die quandoque non possit fieri 2.° de diebus criticis 2.° postquam docuit quod dies critici et per rationem cognitionem declarat quare rationem eius summa prudentia et dicit Gal. si memor es, dicitur in anat. sua in de util. partium tunc calor naturalis agit cum summa arte disponendo omnia membra modo meliori quo potest fieri, adeo quod nullo modo meliori potest consistui et sic virtus que plasmat corpus est que nutrit agit et conservat usque in finem vite sed in actionibus nature requirit manifestus ordo, virtus enim stomachi prius digerit et virtus expulsiva non expellit nisi prius facta digestione sic formetur embrio tunc in determinato tempore fiat fetus ut mas in 30.° et femina in 40. sed ut plurimum in 9.° ultimo mense parit et quando in 6.° sed augetur usque ad 25. annum et si quandoque fiat inordinate ut quando nascatur cum sex digitis hoc est ratione materie quia virtus agens directe a intelligentia non errante semper eodem modo agit, tunc dicit Gal., tunc dicit Gal. corpora celestia semper movent motu ordinato quia semper superant materiam suam et non est ibi materia que impediat, et ex omnibus possumus sciendo quod ista inferiora regunt a superioribus ut p.° meth. sed necesse est mundus hic superioris lationibus etc., quod dicit Gal. quando virtus materia vincit materiam tunc semper agit uniformiter et iste ordo nature a superioribus dependet et sic ut in sanitate in determinato tempore fiunt plures actiones sic in egritudinibus natura determinatis temporibus removet egritudines et quod sit in determinato tempore hoc experientia compertum est quod est in medicina ut in fine et hoc est quando natura vincit materiam et tunc ut plurimum terminantur ad bonum si vero virtus vincatur a materia tunc in aliis diebus fiunt crises, hucusque simus quod isti dies critici reducuntur in corpora celestia et quod ordo in his inferioribus dependet a superioribus, sed plenius modo descendit Gal. ad declarandum quid faciunt ista corpora et quare est quod fiat crisis in 4.ª ut in 7.ª et videtur per hoc 3.° de diebus criticis 5.° 6.° 7.° et 9.° post causam et in dictis Gal. multe difficultates sunt et picus mirandolanus in 3.° suo libro contra astronomos cap. 16.° destruit opiniones Gal. et non defendemus contra

Declinimus heri q dies critici manifestissime dantur et hoc ex per. manifs. ut, et qd sit
nra dies criticor. et q alij sint indicales alij indicativi alij intercidentes
et diximus q sunt a, nra ord. agente et q hoc pendet ex ordine et virt.
celi, determinavimus n. q prius sunt conversiones a, virtute nra mediante virt. celi, restat
videre qs sit modus quo corpa cel. agant in nos, s. de dieb criticis
incipiendo a, 3.o cap. et longo processu, p.o q suppit q luna agat duplicj
actione (actionem) motu in ista inf.ra et et cel.a corp.a agunt in inf.ra, et p.a agens est Sol
et 2a. est luna et Sol p decursus in Zodiacu p 12. signa f. q.or tpra
et hoc nos p. nascimur in his tpribus sunt generationes et corr.nes et ista est pot.ma
actio et id Sol potentius agit om alia stella et luna agit in inf.ra p
lumen susceptus a, sole, lz. n. aliqui stelle sint maiores luna tn non
sunt p. agere ut luna qa sunt magis distantes, et ut rarefaciendo vel
calefaciendo agit luna lumine et hec est actio cois, alia est actio lune
ppria 2m q sunt diversa res qnea et hec est actio ppria, duo homines
egrotabunt in eadem hora et tn unus liberabit et alter non et hoc
est merito actionis proprie q est in diversa res qnea et dt Gal. sepius
vidi uos q si qs nascat luna p ex.o stante in ariete et tpre sue nat.tis
in eo loco sunt supp.r ut unus, si n. sit luna dus qs egrotat ut in
libra ut in cancro ut in capricorno tuc illi dies sunt boni sed si sit
in loco ubi est saturnus ut in loco opp.to ut in q.to tuc illi dies sunt mali
ex hoc infert Gal. q si luna sunt in ariete et unus nascat dum luna
est ad Iove et alius nascat luna ibi stante ad saturno et isti duo
egrotent tuc p. salvabit et alter nos, et id. lz. nunc duo egrotet in eod.
tpre tn unus salvabit et alius nos, et ista influentia q. luna fortior
dus est in loco opp.to ut si erat in ariete sit in libra et loca opp.ta
sunt 2m medietates Zodiaci et qn est inter locu stantes et locu ubi est
nunc tuc dr ee in 4.o aspectu et hoc est ponere influentias pont.es et occultas
Gal. q.o adheret astrologis q. s. nos solu lumine motu et calore agunt
corp.a celestia sed et actionib et influentijs ppriis, ad pbandam istas actiones
pprias Gal. adducit solus exper.as et dt. in similibus sum expertus et semp
inveni uos q si qs aspiciant nat.tes et si in nat.te erat fortuna tuc q.he seqq
est luna in eo loco ut in opp.to ut in q.to tuc illa res bonificabitur
et qn in nat.te erat infortuna et erit in eo loco ut in opp.to ut in q.to

tuc aliqd mali accidit, et sic dt gal. q. qn quis egrotat luna existe
in loco ubi erat fortuna in nat. cu erit in loco opp.to ut in 4to
tuc curabit, et luna in 7. dieb transit 4tam partem zodiaci et in
14. dieb transit medietatem zodiaci, si hec exper.a sit uera, tuc cert.mu
est q luna agit particularem influxum, et si luna sit in loco aliquo duobus
egrotantib sed illud sig.m in loco unius fuit fortunatum et in alio infortunatu
tuc unus saluabit et alter morietur et dt. gal. si qs no credit respiciat
si aut no uoluit experiri tuc est mag. sophista, hoc stante q. s. luna
actionem particularem agat si muto fiat qa luna est in eodem loco ut in opp.o
ut in 4to. tuc crisis fit in 7. ut. 14. si luna sit nuc in ariete tuc
in 7. dieb erit in cancro et in 20. dieb ptransit tres partes zodiaci
et 27. dieb et 8. horis luna transit totum zodiacum et id de 7. dieb
in 7. dieb fiunt mutationes qa in 7. dieb transit 4tam partem zodiaci
et tuc luna potentius influit, sed dec.lis uideamus in qb dieb fiat
ista muto, p supp.nr uarios eo menses et solent poni 4or menses, unus
uocatur mensis coniunctionalis et est qn luna cu sole coniunget et tuc mant
29. dies cu dimidio in hoc, mensis alius est manif. apparitionis
luna .s. in hoc tpre qn est propinqua soli et in coniunctionem et post stat
p tres dies et sine lumine et 26. dies cu dimidio restant demptis 3.
dieb et iste est mensis manif. apparitionis, alius est mensis pagrationis
et est qn luna ptransit totum zodiacum et hoc est in 27. diebus
et 8. horis et in hoc tpre luna transit totu zodiacu, gal. ex duab
mensib uult fiere q uocat medicinalis, et dt. ia ego decl.us q luna
agit mediante lumine g.o no agit nisi in mense q est 26. dies
cu dimidio, alio mo agit ut est in diuersis ptib zodiaci et hanc
pagrationem zodiaci luna f. in 27. dieb et 8. horis, tuc capiamus hos duos
menses in qb agit luna in nos p unam actionem ppria et p aliam actionem
coi tuc aggregat 27. dies et 8. horas et 26. dies et 12. horas et erunt
53. dies et 20. hore et mediet.s huius totius tpris erunt 26. dies et
22. hore et iste est mensis medicinalis apud gal.m, et hunc mensem
medicinalem diuidit gal. in 4or septimanas et tuc qualib. 7.na sit sex
dies et 17. horas cu dimidia et tuc si sumat quater sex dies et 17. hore
cu dimidia tuc fit mensis medicinalis q est 26. dies et 22. hore, 7.na 9.o

medicinalis deficit per sex horas cum dimidia a naturali et hoc est quod dicunt medici
quod a quolibet die subtrahatur una hora, licet deberemus subtrahere .6. horas cum dimidia
ab una 7ma tamen non faciamus ita minutim ideo subtrahimus unam horam
pro qualibet die in .6. quot diebus et .17. horis cum dimidio pertransit 4tam partem
zodiaci et a .14a. die deberemus subtrahere .13. horas et sic in .19a. die restat
solum .21. horae criticae, postea in .21a. die hec opinio subtrahere .19. horas
et dimidiam et hec .20a. restat critica et est 4or horae cum dimidia .21. diei
et ideo Hypp. et Gal. non faciunt .21m criticum quia .21. habet solum 4or horas cum
dimidia criticas sed faciunt .20m criticum et ideo sicut dicere de .20a. dicatis
de .17a. et a .14. diebus subtrahimus .13. horas et a .18. diebus subtrahimus
.16. horas et patet quod et hec fuit crisis non in .18a. sed in .17a. et hic vos potestis
cognoscere errorem medicorum qui non intelligunt maxime criticos dies et credunt quod a .14.
subtrahimus horas sic et a .17a. et a .20a. subtrahamus horas et hec restaret
.19a. critica et .16a. critica, et iste est manifestissimus error, immo ponunt .20a. et
.17a. criticae quia iam subtractae sunt horae et .17a. et secundo, et .20m et .27m
criticum ponunt Gal. et Hypp. quia iam subtraxerunt illas horas et nulla
est alia ratio, ultimo dicit Gal. quod causa quare in diebus criticis fiant istae mutationes
causa est quia luna in diebus criticis est in 4to aspectu et in opposito ab eo est
quo prius erat et 4s aspectus est fortior medietate 4i. aspectus et in
.4or diebus pertransivit 4tam partem zodiaci ideo hec minus influit ideo illi
dies sunt potius indicativi quam critici, hoc ergo modo Gal. reduxit dies criticos
in caelum ut in causam et crises sequuntur motum lunae quia luna pertransit 4am partem
zodiaci ut 8uam ut medietatem et sic fiunt mutationes, istam tamen partem Gal. multos habet
contradicentes et maxime Picus Mirandolanus in .3o. suo libro contra Astrologos cap. 16. et omnes
conveniunt quod sunt dies decretorii in quibus natura solet agere et sunt dies critici sed hec
causa dierum criticorum sunt discordes, sed primo notate quod videtur Gal. auctore sequuntur
motum lunae sic dicit 3o de diebus criticis 2o chronicae sequuntur actiones solis et nos
velle quod sequatur potius actionem solis eorum quod tempus quia eorum actione sol actu
permutat, ut si incipiat in vere terminatur in autumno et si in hieme in estate finiatur
et tempus immediate sequens ut estas ad ver est ut 4a in acutis et autumnus 2us veris habet
rationem .14. sed in acutis nos ponimus septimanas et dividimus medietates
mensis in duas 7mas et diximus terminari in .14. ut in .17. sed tempora anni non sic
dividuntur, ver n. est per duos menses et minus et incipit in equinoctio vernali

Diuisio temporum anni. s. in 7o. die Martij et durat ad Klas Maij et estas incipit in ortu pleiadum
s. Klis Maij et autumnus durat p duos menses integros et incipit in ortu
Arturi, hiems incipit in occasu pleiadum et tm q sol coniungit ad magis
stellis sic diuidunt tpra et in ortu Arturi est princip. autumni (sed astrologi
diuidunt 4or tpra astro) et hoc est qa tu fiunt magne alterones et io egres
cronice sequunt actione solis eas et no motus lune et aliqui cronice ter.
in 4or annis et alij in 7. et aliqui in 14. et aliqui in 20. et iste sunt egres
q mutant ad mutones etatis qa de 7. annis in 7. anos fiunt magne uariet.s
in nobis et epilepsia ex sola etate in nobis pueris cu est solet curari, hijs
psuppositis difficultas est de acutis, et multi pbant q hoc no sit p actiones, p prius
lune, et de actione solis et aeris mutone et de etatis mutone omnes conueniunt
illo dicas in stat. g. Galm et ponit hoc fundamentum dt luna q ita agit in nobis
sit p lumen sit p motu in zodiaco et tu p transit totus zodiacum in 27.
dies et 8. horis et tu opz capere 7nas quarum qlibet erit sex dies et 20. hore
et tu in 20a hora influit, hi ius capere actiones a lumine qui sequit mensis
illuminonis et est talis mensis 26. dies et 12. horas et tu 7na est 6. dies
et 15. hore et tu aget in 15a hora 7e diei q in 17a hora cu dimidia ut
tu ponis faciendo menses medicinales tu ro influit, hoc argm ponitur nichil
ualet, dicis hore ex astronomia q qn luna applicat ad gradus aliquos ut ad
coniunctiones solis. f. effectus tu ille suus est ut no solis durat p instans sed et pro
et p 24. horas h. mara uirtus sit qn est coniuncta tn est et p 12. horas
an et p 12. post luna n. hec determinas molis et no transit luna 12. gradus
nisi p 24. horas, et concedo q qntu ad aspectus punctuales mensis illuminonis
dimit ter.i in 6a die et 15a hora 7e diei et sic et qntu ad pagrones dicet et in 20.
hora 7e diei qntu ad aspectus punctuales sed dico q influit et parz an et parz post
et plusqz p duas horas imo plusqz p 12 horas et in 17a hora cu dimidia erit uterqz
influxus. s. influxus pagronis et influxus illuminonis, 2o no starent isti et dat q tu
p supposito q luna p 3. dies careat lumine sed no est uer, dat isti, incipiat hor. egrotare
nunc et incipiat luna p nouum lumine et in 7o sit ter.da egro tu luna p 3. dies stat
sine lumine g.o no. p. hore locu mensis medicinalis qa tuc luna aget solu mediate
pagrone zodiaci et io no est uer, semp q capiunt dies cretici p menses medicinales
tu q no est dubium q si det isto casus q tu dies cretici capiunt 2m pagrones et tu ab istis
4or diebus subtrahimus solus duas horas ut una sed medici no curant una hora ut duas horas
et maxime in 4o. ubi rarissime fit crisis et sic. h. illa dies habet una hora plus qd facit
sed in reliquis tpre s. in 7a 14a. 17a et 20a. oportebit subtrahere hore horas 2o mense medici

Lectio 92a ordinaria

Declu fuit heri q luna agit in nobis actione ppria et et actione coi et quomo mensis est peragrationis et est 27 dies et 8 horae et alius mensis apparitionis et est 26 dies cum dimidio, Gal. ex his duobus mensib compo totum tempus capit mediet. et facit menses medicinales et hunc dividit in 4or partes et q.libet pa est 6 dies et 18 hora cum dimidia et in his pis luna agit actione ppria et actione coi pt quam opinionem Picus instabat, et solutae fuerunt duae rones ipius, et ad 2am ronem do alias solones iuxta Galm 3o de dieb criticis cap. 5o et pncip ubi dt magna alterao fit in aere a luna apparet post coniunctionem cum sole, imo dt Gal. ur in eo die posse iudicari sup totum menses et sic posset respi q cum incipit apparere luna facta mutationes f. adeoq crisis accelerabit, ut p ex. hic solum 3 horas diximus subtrahere, a 7a et hora 20a in 7a dicet fieri crisis et no in 17 cum dimidia, dico tn q facta mutone tunc f. luna qn apparet post coniunctiones cum sole adeoq et in 7 die in hora 17a cum dimidia f. crisim, ut ut prius dictum fuit et q est error p horas ut p duas medici no curant et sic pos 4or dies summemus solum ex pagione Zodiaci, 3o dt Picus q Gal. ex supplt q facciendo menses medicinales semp stet luna sine lumine p 3 dies et hoc falsum est imo quandoq stat p duos dies cum dimidio ut citius ut tardius, sed si Picus vidisset Galm 3o de dieb criticis cap. 4o usq nu d. hoc argm et clarme solvit ibi hoc argm Gal. ubi dat 3 ut 4or cas ut ostendat q luna no semp stat p 3 dies sine lumine, sed dicit h. stet quandoq p 3 dies sine lumine tn hic est adeo parum lumen et tantu par stat sup terra adeoq parua f. impressiones et id dico q stat p 3 dies luna q non apparet ut si apparet, citius tn tale debilr agit adeoq no sit curandum de hoc, 4o dt Picus luna quandoq tardius et quandoq velocius movet et hunc hoc et sum motum in suo epicicvlo et si sit in pte superiori epicicvli hoc tardius ptransit et si sit in parte inferiori hic citius movet tn in 27 dieb et 8 horis semp transit totum Zodiacum sed velocius movet in una pte q in alia, hic dicimus q in una pa citius ptranseat pt hic ptransit 4as partes Zodiaci citius q 17a q hic 7a no fiet critica sed 6a, dico q crisis q fit in 7a quandoq fit in pncipio dies et quandoq in mo et quandoq in fine et sic h. velocius

moueat in ne q. q crisis incipiat in 7a et nego q tam uoluatur
moueat luna adeoq crisim f. in 6a et ad hoc instantia nulla penitus est
alia instantia quia fortior ut in dies q. 3. septimane quiunt uiginti dies
et 4or horas cum dimidia nam una septimana est sex dies et 17 horas
cum dimidia si sic est et sic et in alijs 20 diebus superant 4or hore
cum dimidia ergo in 40 die superant 9 hore ergo in 80 die superant 18 hore
ergo 81a dent de critica, sed in dies 18 hore non f. dies sed capias 120.
hic superabit 24 hore ergo 121a erit critica et non 120a, ad hoc argumentum non est
diffile respondere computando menses medicinales ut hoc dixi et hic 20as est
critica et deinde q. 40. dies hec. 9. horas plus sed cronica q terminatur
in 40. uel post 40. f. paroxismos q dies pari et est ut in 4na et sic hic
41. hoc at horas plures, tamen egrotatio ea qua iudicat in, paribus id fit in
40a crisis, et sic hic 81a hoc at 18 dies, tamen 80. est magis critica
ut dt Gal. 3o de 4or par. ut plimus in acutis crisis fit in 7a ultima
qa 4a in exacerbationes, I. h. pote sit in cronica q terminatur in 40. 80. 100.
120. h. pote sit fieri crisim in una die tamen saepe accidit q fit in plibus
diebus ut in Anaxione pleuritico durauit p. 7. dies et sic et in 121a
durabit crisis sed incipiet in 120a et sic de 80a dicatis q incipiet
in 80. tamen q durabit usque ad 81 uerum est q dt Gal. q solus deus gloriosus
nouit istas commensurationes mensis medicinalis tamen ista est melior ea q predixi
et 3o de diebus criticis cap. 10 dt. et si credas q vulgus non suscipiet istos
sermones sed non solus uulgus sed et multi docti ut Picus q et multa
negat contra astrologos, tamen manifeste uidemus de multorum natiuitatibus multa q
non p. negari, alijs rationibus qs adducis a Pico instat, deus est q luna
agit actione propria 2m diuersa cpne diuersorum et dixi q cum incipit
egrotatio et luna in nat. erat ei fortunata hic egrotatio terminatur ad bonum
et ergo est contrarium et est s. qn fortuna est infortunata si sic eet
ergo dies boni et mali eent equales, nam in celo tot sunt fortune quot
infortune, hec, cur quis egrotat tot sunt fortune quot infortune ergo non est uerum
q in diebus criticis fiat crisis ad bonum quasi semper exceptis pestilentialibus
in quibus fere semper fit ad malum, R. nam dixi 2m Gal.m q quando natura
et calor naturalis agit in humores et uincit eos q. agit determinatis temporibus
et diebus determinatis qui inueniuntur sunt dies critici, si aut stimulatur

a, nā hec citius agit ut agens natūr simpl. s. solus p. f.ᵐ si uincat mas sed si
uincat s. mõstra, et id sequit q̄ cum crisis fit in dieb. creticis q̄ ter.ᵗᵘᵐ ut plurimum
ad bonum, tn dices est et in cq q̄ fiat ad bonum luna fortunata dico q̄
Iupp.ʳ et uenus sunt fortune, sed Mars et saturnus sunt infortune, et uos
nō uidebitis nat.ᵉˢ in quas solus sit fortuna ut infortuna ut Iupp.ʳ in ariete
et luna sit et ibi, hec et ꝑmiscetur infortuna et bonū coniungit q̄ q̄ sit magis
fortunatus ut eq. et id dato q̄ equaliter conueniant fortuna et infortuna
h. rōne similis ipa crisis ut deficeret magis ad bonum q̄ ad malū terminum
in rōne caloris nālis q̄ q̄ fit in dieb. creticis crisis hec uincit mas et
id hec tendit ad bonum et hoc erit q̄n infortuna nō multum supat sed
si multum supat infortuna hec uirtus nri caloris supat. ad hoc et tunc
fiet crisis ad malum sed hoc raro est et id dicūt sunt cue. s. fortuna ut
infortuna et alia ea est calor nō uinces mas, alia vo. p. et adduci
dixi uobis q̄ 6ª dies dr cretica et mala, et est q̄a aliqui egrᵗⁱˢ faciunt
exacerbones in dieb. imparib. et alii in paribus quē s. in impis s. hoc ex
uelocitate sui motus q̄a nā illa est illius cōditionis et q̄ nō sit maligna
qui aūt s. in pis uel sit longe ut qᵗⁿᵉ ut breuis et hec hoc est rōne
malitie et hec ut plimum fit crisis in 6ª et id si in 4ª die q̄ indicat 7
7ᵃᵐ appareat sigᵐ malum hec indicat 6ᵃᵐ et nō 7ᵃᵐ, dico q̄o q̄ cum luna
est infortunata et in 4ª appareat sigᵐ malum hec adeo malignat nā
q̄ fiet crisis in 6ª ut in 8ª ut in 10ª. et sic magis in pi die q̄ī impi
et sic ad hec cessio q̄ equaliter morirent et equaliter liberarent q̄d nō est
sic nā ut plimum saluat exceptis febris pestilentialibus in ad hec crisis
fieret in 6ª et nō in 7ª et hoc nō solum dicit a. Gal.ᵒ sed al. Hypp.ᵗᵉˢ
p.ᵒ epidimiarum ubi describit physicum q̄ est p.ˢ eger et dt. et exacerbationes
fiebant in pis. et ponit hoc ut denotet malignitatem illius, alia est diffᵗᵃˢ
in dias q̄ dies cretici intercidentes sunt q̄n fit crisis nō expectato
tpre in quo dēt agere (q̄d est de 4ᵒʳ in 4ᵒʳ ut de 7. in 7.) sed q̄n q̄
fit in 3ª ut in 5ª ut in 9ª, q̄n fit crisis citius hec sigᵐ est q̄ nā
est stimulata et q̄ nō bene uincit mas et q̄o crises crises intercidentes
decernent ec malā ut plimum et in oppᵐ est uerum unde sepe fiunt
crises ad bonum in illis, dico q̄ dies intercidentes ut dt. Gᵒ de diebus
creticis cap. 8ᵒ q̄ sunt intercidentes ut q̄a uirtus nimis stimulatur

ut ob virtutis debilitatem et cum iudicaus quae deberent esse ut plurimum male reg. 9as
non bene sequuntur quae sunt minus bonae quam illae quae fiunt in 4a. ut in 7a. ut si
fiat in 3a dico quod hic si facta fuisset in 4a. melior fuisset, et diximus
quod crisis debet esse indicata et per actuales expulsiones et debet esse crisis
et plures alias conditiones habet saepius enumeratas et hic in diebus intercadentibus deficit
aliquando has conditiones sed non sequitur quod terminetur ad malum, et saepe dixi quod
in crisis sintomaticas hic consideres virtutes et si virtus est fortis bene
liberatur et si est debilis hic moritur, et quando crisis accelerat non venit
malignitatis sed quia hoc est ex quodam motu naturae qui movet in imperiis unde colla
est talis conditionis et sic stat quod crisis quae debet fieri in 4a. quod fiat in 3a
et quae debet fieri in 7a. fiet in 5a et quae debet fieri in 11a. fit in 9a. dies
cretica intercadentes citra 20. sunt 3. 5. 9. 13. et 18. sed omittamus
13. de quo statim dicemus et Galenus 2o. de diebus criticis cap. 2o. ut 8.
dicit quod 9us. dies est potentior et quod pluries fit crisis in 9o quam in 3o. ut 5o
et ut plurimum ad bonum terminatur et post 9um. est 5us dies et postea est 3. et
fortiorchis vocatur in quo plures fiunt crises et bonae, dicit Galenus 13. est dies
quasi media inter hoc quod sit cretica ut non cretica i. in ea non plures fiunt
crises quam non fiant et et non plures fiunt bonae quam malae, de criticis radicalibus
7a est fortior demum est 14a. demum 20a. et sic cum fit crisis in 7a. hic
simpliciter iudicens quod est bona et quod non fit recidiva, et 4us. 11us. et 17us
sunt potius quasi indices et 4us. est fortior et postea et post est 11.
de 18a die quae est intercidens illi quod fit 7a septimanae disiunctae a 2a
p. 15am esse post dies 3. 7mi et 18as criticas et 21as et sic voluit
Archigenes qui dicit quod saepe vidit fieri crisim in 18. et in 21a. et fieri bonam
Galenus refert dicta Hyppocratis et neque Hyppocrates dixit quod fiat crises in 18. ut in 21.
et id Hyppocrates expendit duchus p. 3as 7nas quinenarium 20a. et vere et
quoque contingit in 18. et 21. crises sed isti sunt dies intercidentes
et post 20. dies solum sunt duo dies intercadentes .5.21. et 28. et
hoc per Galenum propter opiniones Archigenis et sunt debiles dies et ultra 40. nulli
sunt dies intercadentes et fortissimi dies qui sunt inter 20. et 40. est
est 34. p. 27. et post 40. et post 37. et post 34. sunt 24. 31.
et quasi equales sunt debiles sed 37. dies est quasi media ut dicat cretica
ut non cretica et est ut dies 13., quedam alia restant dicenda per complementa
dicorum Galeni quae omnia in sequenti lectione videbimus exactissime

De ceteris diebus creticis quomodo numerentur per quartanarios usque ad 20. et etiam usque ad 40. et a 40. infra numerantur per 20. dicebat Hypp. 2o prognosticorum textu 12o eodem ordine fit in 4na quia dies critici in quartanis eodemmodo numerantur dicit Gal. in 9o illos multi medici ignorauerunt quod dicit Hypp. in eo textu et dicit quod et dicit quod quartana non remouetur nisi in 40. vel 60. diebus et textus antiquus est melior quam nouus dicit n. nonus textus et etiam Grecus quod quartana non remouetur nisi post 15. dies sed textus antiquus dicit post 40. vel 60. et ista littera est melior ut nos nouimus experientia dicit Gal. quod si in continuis numus dies illud fit periodus in interpollatis, et id requisitum quartana est que pendet a materia collerica et si fit interpollata continua et hec continua pura quod in diebus iudicat longissima est i. in 7. periodis, dicit Gal. eodemmodo intelligit potest isti de quartana quod si terminatur in 40. dies vel 60. i. in 40. vel 60. periodis et sic in interpollatis numerant crises eodemmodo et sic in continuis ut continua exquisita si fit continua hec terminatur in 7. diebus sed si faciat interpollata hec terminatur in 7m periodis, sed vos dicetis quomodo quod numerando per periodos fient crises quam luna est in talibus punctis ut quod fiant quam luna pertransiuit 4as partes zodiaci ut medicis Gal. clarum et Hypp. quod in quartana eodemmodo reddet de motu lune causa in quartanis ut in continuis et semper inuenietis quod semper fiet crisis in die cretica et numerando dies creticos continuos et sic fiet a motu lune, quod paroxismus 7us interpollate erit in 7a et 7us paroxismus erit in 13, vos dicetis 13a non est cretica, dico quod est cretica in cerdens (?) quia crisis incipiet quandoque in una die et finiet in reliqua et sic poterit incipere crisis in 13. et terminatur in 14. et continua pure multe terminantur et in 3o periodo vel 4o et aliquando in 7o sed completo in 5o et hec si in 5o periodo hec 5e erit in die 9a et dies 9a est interiudex et si terminatur in 6o periodo hec erit in xia die et sic numerando in continua et dies creticos per periodos et fiunt crises per motum lune, eodemmodo est in quartana 14. paroxismus quartane et quartana non citius quam in 40. diebus terminatur) sed dicamus quod in 14o paroxismo terminatur et hec 14us paroxismus est circa in 40. die et 40. dies est cretica et si capiamus 27. paroxismos hec accidit circa in die 80., vos dicetis inuenient aliqui paroxismi vel 40. quod non cadet in 40. die (et quartana si debite terminatur solet terminari in 40. diebus vel 60.) et hec terminatur in 118. diebus et quartana continua in 40. diebus terminatur et si sit interpollata hec terminatur in 40. periodis et bene potest terminari quartana in 7m periodis ut vidi sed hec non est quartana confirmata nos scimus quod egritudines cronice quandoque faciunt crisim, hec non durat per unum diem crisis

regulet

sed ut plurimum durat p dies ut p 3 ut p 4or, f. grig postponit 4m et id p
fieri in 119. crisis ut 120. & et q fit crisis in 118. durabit usq
ad 119. et 120. et 60. piodi cadunt in 178. dieb, q si nolumus in
cronicis crises reducere in motu lune ut f. Gal. q reducit in motu solis
et tunc sol in 118 ut 120. dieb transit 4am partem zodiaci et in 178
transiuit mediet9 zodiaci et 4us mensis sit latitudinem et sic fiet uel
in 4o mense ut in 6o mense ia pro, et 120. piodi uoluunt annus
et sic 4m ut in 40 piodis et hec interuenient 4or menses ut in 60 piodis
et hec erit perfacta medietas zodiaci ut 120. et hec interuenit quasi annus
erat alia dubo qa hypp. 3o pronosticorum dt. caueas [illegible] in puerperalibus in numerando
dies creticos et dt. si parturiens incipiat febrire post duos ut 3 dies
post partum incipias numerare a partu, sed Com 4o coll. in 4o cap.
et si incipiat febrire post 30 dies partus tunc nunc a partu sed
Auic. dt. appm 2a 4i tract. 2o ce pnes in po cap. ut in 2o sed lra
Comentis est fla, 3o pronosticorum t. 13 dt. Gal. si mulier pariat hodie
et post duos ut 3 ut 4or dies fiat febris adeoq nec transeat 4or dies
tunc computes dies creticos a principio partus sed si fiunt febris post 19 ut 20
ut 30 tunc est impossibile numerare a partu, na tunc non fit febris rone partus
na si incipiet egrotando ualde acuta post 30 dies tunc terminatur in 37 et
sic egrotando ualde acuta duraret p 37 dies sed lra Comentis est corrupta
et uult dicere p 3 dies post et non uult dicere p 30 dies et hoc est qd
uoluit dicere Auicena q q enumerat febres ab hora partus errat na si incipiat
febrire post 6 ut 19 ut 20 dies et summi post partum tunc non incipias
ab hora partus sed si febris fiat post partum antequam ueniat 4a uel
in 6a fiat febris post partum tunc incipias numerare a partu, vos dicetis
uo q sit diff[illegible] in dies hypp., in numerasti dies radicales et iudicatiuos
et et intercadentes s. 3. 5. 6. 9. 13. 18. et non numerasti 8m neq 7m
tn in po epidimiarum ponit et 8m et 7m et numerat hos inter dies pares et
4[illegible] 8m et 7m nunc ibi hypp. po de dieb creticis 3o et 2o de dieb
creticis. 6o dt. q hypp. primus f. lrm epidimiarum q lm pronosticorum et q lm aphorum
et in lo epidimiarum p omnes dies quos uere sciebat ee creticos et dt alios
dr q h cristimabat ee creticos [illegible] de illis ab certo sciret et po de dieb
creticis 3o dt. ut fiat crisis requiritur q sint omnes conditiones q s. sit

dies cretici in partu [illegible] numerandi

completa manif.a e et d.t q Ypp. alio m.o numerauit dies creticos in prenosticis
et in aphor.s nam cum scripsit lib.os prenost.s et aphor.s tunc erat per experientiam expertus
q 8.s et 10. non erat cretici excepto q in 4.a par.te 36. numerauit 6.m 9.m et 13.m
sed d.t Gal. 8.s et 10. non sunt cretici q.a non ter.tur in illis egr.nes et signa
ter.tur in illis tunc sunt dies cretici mali ut est dec.o et sic dicent cretici
mali cum hoc addito et non d.t q sint cretici absolute, vos diceretis quam

sextus, ottauus et decimus dies sut dies mali si in illis accidat crisis.

util.s sit medicus ex diebus creticis? d.t Gal. 2o de diebus creticis 6.o q
iuuat q.a c.f. ut scias ordinare debitum regimen post crisim fcam et ut op.t
scire statum egr.nis si vis ord.re regimen sic in ordinari debitum dictum post
crisim op.t cog.re crisim q.a si crisis fit in die cretica ut radicali
ut indicatiuo tunc scies certo q non fiet recidiua sed si fiat in die non
cretica aliq.o m.o tunc certe recidiuabit et tunc teneas egrum et cum eadem reg.ne
quo prius et bene videbis qn fit crisis an sit perfecta vel non sed op.t cog.re
dies creticos ut scias an fiat recidiuum, q. si fiat crisis in die non
cretica sig.o restat aliqd mae et eger indigit euacuatione (quo restante
post crisim f. recidiuum) nam tunc na non ord.te egit, et si fiat crisis
in die intercidente tunc omnino non confidas q non fiat recidiua et si fiat
in die non cretica aliq.o m.o tunc certe recidiuabit et si fit in die cretica
tunc non recidiuabit et certus sig.m q. p. seri de recidiua non faciendo
est q crisis fiat in die cretica sed q eger saluet ut moriatur sig.m
suius est dig.o mae, Vos diceretis, q ego dixi q luna agit actionem
propria et cum, et de sole cuius motu ter.tur cronice q sol lumine solus
agit sed cum sol sit potentior luna et luna agit actionem propria, et sol facit
motionem solus mettendo aeq gr et sol non agit actionem propria, dico q
maior est influxus solis qm lune, sed influxus solis coicat influxui mediate
~~et~~ luna q est ut ministra solis, et sic luna agit actionem propria in fluxum
2m diuersa spectu.a rei et hoc f. mediante lum.e data a sole et ab alijs planetis
restante dub.nes leuate sac.e p.o est q.a Gal. vult q dies cretici sequuntur diuersos
aspectus lune et ponit 4.r aspectus et qn luna transiuit 4.m partem zodiaci et p
~~et~~ medietas q.r aspectus et ponit medietatem zodiaci et medietatem alterius
illius medietatis, 3o de diebus creticis cap.e 3.o et 9.o d.t q.r aspectus lune
ad solem est qn est 2.m medietatem illuminata opp.tus aspectus est qn est

tota illuminata sed prius medietas mediet.^{y} illuminat et Lune medietates
uocat qr luna est nouacularis, sed medit^{s} totius uocat gibbosam fig^{m}
et bis est nouacularis et bis gibbosa et semel est tota illuminata
et semel 2^{m} medietas totius 2^{m} hos aspectus d^{t} [illegible] dies creticos
sed d^{t} [illegible] et bene astrologi ponunt alios aspectus ultra istos [illegible]
sextiles et et trinus aspectus, et qn m^{ant} duo signa inter unum locum
et alium tunc sextilis est aspectus et trinus aspectus est qn m^{ant} 3 signa
inter unum locum et alium sed Gal. n. f. mentionem de sextili nec
trino aspectu q^{o} [illegible] si uera sunt q experi^{a} uidit Gal. eius
erit dic q medietas 4^{i} aspectus erit fortior q sextilis aspectus et
medietas 4^{i} sit fortior q trinus aspectus et tn astrologi n ponunt
istas medietates et poss^{ut} dic q iste medietates sunt fort^{es} solum
in indicando aliqd qd fit in aliis diebus et q n indicat de aliquo
qd fit in illis vt 4^{a} indicat [illegible] et sic de aliis, et credo q Gal. dicet
q et si plures sunt aspectus tn dicet q trinus aspectus et et sextilis
n f. fortes [illegible] in mediis de hoc n curat. h. astrologi
forte q[illegible] ad alias res [illegible] in [illegible] uiderunt q trinus aspectus
et sextilis agat et forte q aliqua n uiderunt Gal. et Hypp. et
q n uiderunt om^{a} q uiderunt astrologi et forte [illegible] dic aliqd q Hypp
et Gal.^{s} et scia astrologie tpre Hypp. et Gal. n erat cpleta h.
ego dixerim q [illegible] Hypp. et Gal. erunt tn in istis n h astrologie
deferunt et ego n sum addictus aut. h. sed credo aut. h. et [illegible]
[illegible] Gal. et ista est res magna quam dicam q Sol sit fortior
[illegible] q reliqua corp^{a} celest^{a} et 3° de diebus creticis cap. 2° et 3° d^{t}
qn sol est zenit, cap. in tunc fit estas et hoc nullo m^{o} p. impediri
ab aliquam stella et sic et qn remouet fit hiems et uos addalis unum
qd d^{t} Hypp. et Gal. q dat q tpra anni fuit 2^{m} ortus stellarum
in 9° 19° in 3^{a} parte, autumnus incipit in ortu arturi i. [illegible]
septembris et estas incipit in ortu uirginis et in occasu uirginis
fit hiems et hoc d^{t} Gal.^{s} [illegible] q iste stelle sunt [illegible] sed astrologi
obseruarunt q dat motus trepidationis et necesse est q [illegible] stella
cordis [illegible] in m^{o} hiemis, si datur talis motus trepidationis q^{o} m^{o} q. d^{t}
sub Cane et [illegible] n dat medie. et tn et cu Sol erit [illegible]

2 erit cap.s m.i q estate et q canis orirēt in m.o hiemis et grags et have
virgineas nō erit in estate et sic hypp. et gal. distinxerūt tpra anni
pencs diversos aspectus [ortus] stellar. orientium cū sole sed si dēt motus 8.ue sphere
ut q in mille annis transeat .. a. gradus tūc canis nō orirēt in hieme
et [illegible], q̄a hoc ego nō observavi et sic op.j. dēt ut q motus stellar.
fixarū nō dēt at op.j. dēt q hypp. et gal. nō noverūt illum motū trepidationis
sed nō est negandū exper.a et sic op.j. dēt q̄ datur motus ille 8.ue sphere sed si
hypp. et gal. in l.o hoc maledixerūt fuit q̄a tūc nō erat p.fa astrologia
ut et tpre aristot.s nam ea fuerūt ignota ipi q̄ntū ad anat.sa q̄a tūc erat ca
ors imp.f.a sed nō invenimus hypp.tē et gal.m errasse in medicinaria

Lectio 94. ordinaria

Erat 2a. dub.o an dies 7.a criticus sit fortior q̄ .14a. ut. cō. et m.e q̄ sit
fortior q̄a d.t gal. q̄nto dies critici sunt ppinquiores princ.o egr.nis tanto
sunt fortiores ex parte radicalis radicalis et indicativos indicativis in
opp.ne est 2o de motu lune q̄a in 7.a luna est in 4.o aspectu ab eo
loco in quo prius erat et .14. est q̄n transiunt medict.s et 3.o de diebus
criticis q.o d.t q opp.o est fortior 4.o aspectu et iunctio lune cū sole est fort.r
q̄ opp.o et mediet.s 4. aspectus ut figure naviculares ut gibbose sunt debiliores
4.i aspectu et q̄n est in iunctione est fortior q̄ in oppone q̄a tūc durat
in iunctione longiori tpre stat n. p. 3. dies sine lumine sed in oppone
par. durat q est illuminata, et opp.o in qua luna est plena lumine
est fortior q̄ in 4.o aspectu q̄a tūc luna est dimidiata sed .14. est q̄n
est opp.o et 7.a est q̄n est [dextrus] 4.us aspectus q.o ? sac. v.t et d.t eodem
q̄ntū sit merito influxus celi q̄ .14. esset fortior sed q̄nto sit merito
radicis inf.is q̄a in 7.a est maior pugna q̄a tūc in 7.a sit pugna? in.tr
eo 7.a est fortior, hec r.o h. p. aliquo m.o tollerari tn̄ alio m.o p. solui
et dico q nō loq.r gal.s de vera iunctione lune cū sole et de vera
opp.ne q̄n est tota illuminata et cū dico q est in 4.o aspectu in 7. dies nō dico
q sit in 4.o aspectu q̄ntū ad lumen et in oppone et de qua loq.r gal.
nō est tota illuminata et nos loquimur de opp.ne et de .4.o aspectu r.o loci
in quo prius erat luna dū incipit egr.do et tūc opp.tus aspectus nō est
fortior q̄ 4.s et eo 7.a est fortior rone radicis superioris et rone radicis
inf.is, 3.o dub.m et ut q 7.a et indicet q̄d dēt fieri in .xi. et .14. ut q̄n dicat
q sic 7.a indicat .14. q̄a 4. aspectus est medietas opp.nis dico q omis

dies critica est indicativa et ideo s[ecundu]m q[uod] dies indicativa est critica sed in

septenariis et fuit indicativus et et in 17 fuit propter crises ideo h[oc] 4a

... crisis sed frequentius indicat et sic in ... sit indico

sed ... videtur q[uod] in 4a debent fieri crisis q[uia] egritudines q[ue] debent critica

in 4a sunt acute et hic ... magis directe ... in 3a et 5a ... aspectus

parvus ..., dico q[uod] aliquas egritudines uniformes ut aug[mentu]m et pausa[m] et

... p. in 3a 4a et 5a ... sed ... influxus ubi fuit in

et 9a ... ubi Hyppo. dicit sudores ... ubi ...

5us et non 4us dicit Gal. q[uod] est hoc ut q[uia] ... est diminuta et ...

... et 9a ut q[uia] dicit Gal. Hyppo. vidit experientia q[uod] cum fuit sudores

... plures fit crisis in 3a et 5a q[uam] in 4a et dicit q[uod] 4a est magis indicativa

et sic videtur velle q[uod] 3a et 5a sint potius critica q[uam] 4a et hoc ...

... magis et non ... celi, ulterius dubitatur an si sint ...

... ut 9a ... sit Sor. et Pla. consistit egritudine egrotantes, hic in Sor.

apparebit signum dig[estionis] in 4a et signis crisis fiet in ... et in Pla. apparent

in ... quo sequentur q[uod] esset bona debet fieri crisis in Plat. et et

in Sor. et tamen ... est q[uia] in Sor. fiet melior q[uia] virtus est fortior

... Pla. absolute sunt virtutis debilioris q[uam] Sor. ... magis virtus

est equaliter fortis in Pla. et Sor. cum apparent in utroque equalis dig[estio] q[uia] est

patet q[uod] ... in Pla. sit minus resistens, ... dubitatur ... est q[uia] luna

est in aliquo aspectu hic fit crisis sed si ... hoc verum ... hoc verum

q[uia] hic luna fortificaret virtutes et debilitaret morbum ... ponatur

in principio egritudinis Sor. luna sit cum saturno et sic ... fuit in nativitate

tunc in loco opposito luna ... auget infortunium et hic debilitabit virtutes

et augebit morbum quo non fuit crisis, ... hoc fundamentum ... non

est absolute verum ... q[uia] luna est in aliquo aspectu q[uod] hic augeat

virtutes et debilitet morbum, dicit si sit infortunata luna hic ...

an plus ... infortunium ... locus in quo est luna q[uia] locus ille facit ad

fortificationem virtutis et debilitat egritudinis et dicit si infortunium sit minus hic

fiet crisis et ... est infortunium sic fiet et non est verum illud fundamentum

q[uia] ... est critica et in ea die hic luna redit ad eundem locum in quo

prius erat in principio morbi et in principio morbi debilitat virtutes et auget morbum

... non est absolute ... q[uod] crisis fiat q[uia] luna augeat virtutes, sed

...

fit crisis qa luna agitat et s. virtes fre motu et qa luna f. mutones et si
sit fortunata luna tu f. bonas agitones et si sit infortunata tu facit
malas mutones, ult.o dub.ur mag.e. scunde in fund.t sac.i q s. luna auget
in eis locas virtes g.o in 7.a q s nd p. mori, qa si in 6.o nd p. fieri mors
et tn in 6.o virtus erat deb.or g.o minus moriet in 7.o dico q s. p. fieri
mors et in 7.a qa in 6.a nd erat pugna et in 7.a h. virtus sit fortificata
aliquo m.o tn ad hac p. ee debilior morbo, inter ter.s egr.es et egr.es ter.s
eas crisis est diva d.t Gal. et id om p. et 2.a dies sit criticus d.t Gal.
q in p.o et 2.o dic.e p. terc.s egr.o ut estim.a sed nd fiet crisis in eis
estiuis q.nes in, Ypp.s declarat q fere omes egr.es sit in estate breviores. Apslor xxv
estas egr.es abbreviat et hiems plongat, et dat t.m de q.na quasi
dicat ut dico de q.na sit int. Ypp.st de omib aliis, aliquas q.nas esse estivam
p. int.i uno m.o i. q incipiat eo tpre. s. in estate, alio vero m.o q incipiat
in eo tpre sed q repeat in eo tpre ut si inceperit in hieme et repeat in
estate dat xo p.es q utroq m.o int.ur, iste int.us est f.hasimo Gal. in
.12.o q.to p.e par.tr nd sat est scire nag. q.ne ut q est longa sed ops
scire tpus in quo inceperit et id p estivas q.nas int.bit de q q incepit
in estate et hic talis q.na durat p q.or menses ut p sex menses et a hac
q.nes q incipiunt aliis tpr.b durant p annum, et sic p autumnales int.telligit
solus eas que incipiunt in autumno et p estivas solus eas que incipiunt in estate
et qa orbis stellar variat id nd ops distinguere tpra pones orbe stellar,
sed credo q sit clarimus fit (qa n.m motus solis variant tpra) q videmus
quo m.o dividebat tpra, tpre Ypp.s et d.t ver incipit in equinoctio vernali — equinoctium vernale q ver incipiat
s. x. ut xi. die martij et q durat usq ad Kl.as Maij et Kl.as Maij oriunt
pleiades et hic incipit estas et h. nu nd incipiat oriri in eo tpre pleiades
tn dicq q estas incipit Kl.is Maij et Kl.is [illegible] incipit autumnus et Kl.is
[illegible] incipit hiems et sic possimus distinguere tpra, pro hoc apslor. d.t Gal.
addas ceteris paribus qa p. q.s incurrere q.na in estate et de multa materia
satis crassa qa usus sit cibis multis et alter in fine autumni incidat in
q.nam nd de multa ma et crassior id hic estiua illa q.na erit longior
dico q hoc destruit apslor.m nd hic sequeretis q ex hoc apslo. n. doct.
sciremus, quis n. est q p. scire qualit.s mat qualitas certa n. nos quantitas
nd p. sciri nec calamo nec verbo 2.o nd dixisset Ypp. estiue q.ne ut plurimum

breves sunt sed diceret esset longa sed dico ut plurimum quia estive tertiane ut plurimum
fiunt a materia subtiliori propter aphor. verificatur a. gal. quia in estate materia magis
resolvitur quia materia est subtilior, et ideo propter supposita est spiritus in materia sed in autumno
est materia magis ingrossata et meatus clauduntur hic et in estate non est sic
sed si dices contingit quandoque oppositum concedo et suppono ideo dico ut plurimum sed satis est
seire quod fiat ut in pluribus et sane illa cum modo limitato aphorismo ut dicitur sal.
[illegible] vera sed nullo fieret utilitas in arte, ideo aphorismus licet galli. est
(et expositores sic ponunt causas eas brevitas et longitudinis et causas istas omnes
solvit a. gal. in 2o de diffe febrium cap. 3o ubi ponit causas brevitatis et longitudinis
paroxismorum et ibi ponit et causa brevitatis et longitudinis egritudinis materia eadem est ideo solvit
et ponit et dicit multitudo materie facit longum paroxismum, propter crassities et meatus non aperti
propter virtus debilis facit longum paroxismum et omnes cause longitudinis et brevitatis egritudinis
reducuntur ad eas scilicet 4or et omnis lapsus facit egritudines breviores, et hoc dico si
est morbus salubris dicatur quod virtus fortis facit morbus breves sed in morbo
mortali materia superat virtutem et quanto virtus est fortior tanto magis prolongat
egritudo et sic in morbo salubri virtus debilis prolongat egritudines et alie huiusmodi
cause sunt stabiles in omni egritudine tam salubres quam mortali, sed in 4a nostra
estiva si sit salubris hec sunt ille 3 cause scilicet materia subtilis et pauca et
meatus aperti et et si sit quartana mortalis cito terminabitur quia ut resolvitur
de materia sic et virtus resolvitur a calore in hieme autem prolongatur quia in
hieme materia non resolvitur et meatus non aperiuntur si morbus sit salubris et et
si sit mortalis tunc virtus non ita resolvitur et ideo prolongatur morbus, sed
tu dices multa materia quandoque egritudines abbreviat quia si pauca est materia tunc
non stimulat virtutem et ideo diu ibi stat sed si sit multa tunc stimulat
virtutem et ideo abbreviat, dico quod multitudo materie ante digestionem ~~ut post~~ semper
facit egritudines longas, nam quando est materia multa ut removet egritudinem ante digestionem
vel post et si materia stimulet ante digestionem tunc non tollit egritudines et si tollit
tunc recidivat et si stimulat post digestionem tunc hoc requirit multum tempus ut
fiat talis digestio et tunc erit longa talis egritudo et ut dictum est de quartana
sic et intelligatur de omni alia egritudine, jacobus movet questionem
super hoc aphorismo et ugo et poni modo et vult omnino probare quod
sententia ista in hoc aphorismo est falsa sed cras expediemus [illegible]

[illegible]

Lectio 95.a ordinaria

Quia sup(er) aph(orismo) isto in quo d(icit) Hypp. q(uod) egr(itudi)nes estivi breviores e(ss)e et Gal(enus) aplicat
hieme aphor(ismum) ad o(mn)es egr(itudi)nes isto (con)venienter dub(itatu)r an sit ver(um) q(uod) hores egr(itudi)nes
estate sint breviores q(uam) autumno et hieme et ponit Iac(obus) multos in stratis
et multe sunt egr(itudi)nes i(n)malis ut mala q(ua)lita calida in quocu(m)q(ue) membro sint
facilius curat(ur) hieme q(uam) estate, et sic et ethica p(rimi) et 2(ndi) sp(ecie)i facilius
curat(ur) hieme, P(rim)o p(otest) argui de egr(itudi)ne pendente a(d) solu(m) a(b) cal(idita)te sed et a(b) m(ateri)a
calida q(uod) t(ame)n m(ateri)a sit reducibilis ad benignu(m) ut sig(nifica)t h(abe)at sanguine(m)
calefactu(m) adeoq(ue) in talis sanguis p(otest) reduci ad benignu(m) hic in hieme facilius
curat(ur), I(ste) instr(ument)a n(on) valent sig(nifica)t recte in(tellig)itur q(uod) d(icit) Hypp. et Gal(enus) l(oquu)ntur
ex (con)stito de egr(itudin)ibus malis, dicebat n(on) q(uod) m(ateri)a faciens febre(m) est subtilior
in estate et exhalat p(er) meatus corporis id facilius estate curat(ur) id p(ropte)r
duo arg(umen)ta n(on) (con)cludunt ad 3(m) arg(umentu)m r(espondeo) q(uod) de egr(itudi)ne mali q(uod) d(icitu)r curari
p(er) m(ateri)ae resolutione(m) et p(er) evacuatione(m) loq(uu)ntur Hal(y) et no(n) p(er) sola(m) alteratione(m), t(ame)n
p(otest) dari alia r(ati)o, q(uod) q(uan)n incipit febris de sanguine sup(er)calefacto in hieme
cu(m) fiat in disp(ro)portionato t(em)p(o)re q(uod) h(abe)t hoc fit ex magna c(aus)a, et id h(abe)t hiems
co(n)venit pro cura t(ame)n difficilius removetur hieme q(uia) sunt fe(bres) a(b) fortiori
c(aus)a, no(n) sic aut(em) est in estate fiunt n(on) in estate a(b) q(ua)lis p(ar)va c(aus)a, ni hinc
alias medicis et p(ro)bare q(uod) aliq(ue) egr(itudi)nes mali et que de(be)nt fieri p(er) evacuatione(m)
citius ter(minan)tur hieme q(uam) estate, et d(icitu)r apoplexia pendet a(b) m(ateri)a fleg(mat)ica multa
et apoplexia fortis solvere est impos(sibi)le et est mortalis et interficit p(er) suffocatione(m)
sed in hieme magis abundat flegma et id citius inducit ad mortem
q(uam) in estate et t(ame)n Gal(enus) loq(ue)bat(ur) de egr(itudi)ne tam salubri q(uam) mortali, P(rim)o hydrops
et max(im)e aquosa citius interficit in hieme q(uam) in estate, corpus n(on) debilitatu(m)
a(b) calore estivis fortificatur ab ~~hieme~~ estate, ventris hieme et n(on) id intelli-
gebat ille aphor(ismus) de robustis et id senes melius stant in estate q(uam) hieme
q(uod) hydropici qui h(abe)nt (com)plexione(m) epatis frigida(m) et abundat humore
frigido in estate fortificant(ur), sed frig(idit)as hiemis plus debilitabit q(uod) iste
egr(itudin)e mortalis citius interficiet hieme, addit aliq(ui)s alia(m) instan(tia)s sit
egr(itudin)e a(b) m(ateri)a p(ri)mis subtili q(uia) p(ro)p(ter) eius dig(estio)ne(m) egeat ingrossione hic hoc in
hieme citius fiet q(uod) citius in hieme curabitur talis egr(itudi)nes, q(uod) aliqua
egr(itudin)e citius ter(minan)tur in hieme hoc absolute dicu(n)t no(n) repugnat Hypp. et Gal(enus)

qa dat ut plurimum alteri Hypp. et Gal. unum velle qa medeci spe egr. cuius egr.do citius
ter.tur in estate ut in hyeme q. dat q. ... ut plurimum est brevior estate et
sic de hydrope et ista q. adducta sunt probant q. in hydrope ut plurimum citius
ter.tur in hieme et sic de apoplexia, de apoplexia dico q. estate citius interficit qa
egr.do pendet a materia multa et frigida q. p. suffocare hic citius suffocabit
qm s. egemus maiori resolutione et refrigerio et hoc est in estate, t. mã
fleg.ca a calore estivo liquefit et expandit et occupat maiorem locum et ideo
hic citius interficiet nam replebit omnes ventriculos et arg.tum bene probat
q. sepius fiat apoplexia hieme, sed si fiat in estate hic qa est disproportionem
in estate ideo est a fort.ma ca. et ideo citius necabit et est pp alias ca. dictas
ad illud de materia subtili q. eget ingrossatione dix.us sepius q. materia subtilis
q. est digeri digerit ingrossando non a frigido sed a calido dig.o n. fit a
calido et non a frigido et decoctio ingrossat et ideo dat hyeme q. dig.o fit
ingrossando, sed frig.tas pro quanto removet excessus subtilitatis mai. f. calore
natis fortiorem et ideo hic fit melior dig.o et ideo arg.t hoc n. rehabit, ad
arg.tum de hydrope qd est diff.lius et Gal. dt egr. mer. citius ter.tur estate
qa materia superat vir.tes et calor estatis f. vir.tes resolvens, sed tu dicis virtus
debilis confortat in estate, dico q. a. est loq. de sanis sed in hydropicis
fere omnibus contingit aliquam febriculam et ideo calor estatis non fortificat. hic n.
est materia que superat vir.tes et est febricula et calor estivus hic citius vir.tes
resolvit et estas licet confortat removendo malas complexiones frigidas sed et
resolvit vir.tes et qm virtus augit et unitat a materia hic quelibet debilitas
virtutis plus f. qp remotio male complexionis et i.2o. glo p. par. dt Gal. est
sciri qm incipit egr.do qa estas omnes egr.es abbreviat hiems vero prolongat
Aph. 26. et sic int.tur ap. hor. de egritudines que incipiunt in estate. sed febris convulsionis ...
hic Hypp. dt q. febris succedens post spasmum est bonum sig.m et facit
bonum eff.tum sed si febris sequatur spasmus hic est malum, hic multa
sunt dicenda a. q. supersedebo qa de hoc loquuntur primus, hypp. 4o. regiminis
Gal. dt omnis spasmus ut est de inanitione ut de repletione, et 39. 9.e
ut q. par. hoc dt Hypp. et febris que venit ad spasmum ut plurimum
ut plurimum venit ad spasmum de repletione et ideo febris ea curat spasmum

ideo hic febris sit

et tn. h. febris sit mala tn curat in hoc casu spasmum sed si febris sequatur
spasmus hic est sign.o q est spasmus ob nimias evacuatiões ut ob multos labores
precedentes ut ob aliquid simile et talis spasmus vix p. curari, omissa diff.a an
omnis spasmus sit de inanitione ut de replectione, spasmus de ma replenti
p.o de accidentibus cap. 2o. et et 33. 3e ut 4a par. spasmus est contractio membrorum
nervosorum et d.t est de spasmo ut est de cordis valde tensis in instro et instrum illud ponat
p sic ignes hic rumpunt corde nisi relaxentur qa corde exiccat et ideo sunt
Q. si reponat instrum et in loco humido hic hum.tas in cordis dilatat cordas
in latum et abbreviat 2m longum et tn rumpunt g.s contractio in membris p. fieri
ut ob nimiam sicc.tes et et ob mas replentes g.o spasmus fit de inanitione
et et de replectione, Com 3o coll. cap. 33o dubitat et d.t un michi q isti
sint verba musicorum et non physicorum et d.t ro est qa ma imbibita in nervis
grossa f. relaxationem ut in paralisi et tn hic ma imbibit i nervis. Et g. grossa
fit contractio, sed d.t Com vellet scire unde quod ma imbibita grossa f. relaxationem
et grossa p contractionem et d.t Com qn fit spasmus hic ma ventosa dilatat et ventositas
dilatat 2m latum et abbreviat 2m longum et Gal. non d.t de ventositate
bene d.t et q fit spasmus pp mas imbibitas ventosit. sed non d.t q fiat solum
a. ventosit., In dicens dico q diversitas mae est ca diversitatis, ma n.
subtilis humida relaxat, et ma grossa q f. apta potius tumorem et
duritiem facit et sic est dandum, sed d.t Com ex.m non est ad ppositum qa si
instrum ponitur in aere humido hic hum.tas ea est subtilis, dicit Gal.
ex hoc ex.o volo q corpus cum replent humidis fiunt et cum exiccantur fiunt
et volo omnimodam similitudinem pp diversas nas cordarum et si applicarent aqua
in cordis, forte potius corde relaxarent q contraherent sed in aere fiunt
et ex na cordarum hoc est et. p.o de accidentibus 2o d.t q contractio fit in nervis
ut a ventosit.e ut a ma grossa, si sanis superveniat spasmus hic est hoc
de replectione et dnt doctores q spasmus de replectione statim fit et non sic est
de spasmo de inanitione, 2a fen 3i cap. de spasmo tangit istas diff.tes
Gentilis et alii dnt q non omnis spasmus de replectione fit subito ut si in nervo
fiat spasmus pp mas ibi paulatim congregatas et sic et paulatim p. fieri talis
spasmus de replectione et hoc et concederet Gal., sed dicimus q omnis spasmus
fans subito est de replectione sed non ex. non. n. dico q omnis spasmus

de repletione pot subito, et qn spasmus nō fit subito q° m° possumus distinguere

an sit de inanitione vel de repletione, si p̄cessit nimium exercitium vel nimia evacuatio

vel aliquid aliud et fiat spasmus paulatim tunc est de inanitione, si autem ista nō

p̄cedant tunc nō est de inanitione, et qn somnus supervenit spasmus statim

tunc est de repletione, et dicit ut nervi nutriuntur ex sanguine converso in substantiam

flegmaticam sic ut plumae nervi replentur tali mā frigida sed nō est semper

verum hoc imo p. fieri spasmus ex mā calida ut si fiat punctura sed

dicit hic Gal. qd contra accidit, talis q° dicit Gal. hominis semel singultu supervenit

spasmus tunc febris supervenies bona est quia febris calefacit mām

frigidam et resolvit eam, sed si post febrem veniat spasmus tunc verisimile

est q sit spasmus de siccitate q non p. curari, in hoc dubio ultimo ponitur dicit

spasmus de siccitate est quasi incurabilis, vos dicetis siccitas in aliis membris

nō p. removeri ut hecticus nō p. removeri, membra nostra exiccari pot

multis [illegible] modis, primo de ing° cap. 6° satis ex [illegible] corpus exiccatur

qn consumit humidus in venis et in [illegible] exiccatur qn consumit humid

in nervis et humid in porositatibus membrorum, quandoque consumit nō solus

hoc sed et caro ... consumit et liquefit et pinguedo consumit et liquefit

4° et ultimo ultra hoc et substantia membrorum solidorum consumit ut ossa et nervi

et alia et propria substantia stomachi et intestinorum et cuiuslibet membri exiccat

et ista q° exiccatio est incurabilis ut in hecticus est incurabilis sed omnes

aliae exiccationes curantur quas vidimus excarnatos et tamen restitutos et sic

illa q.s p. siccitas p. instaurari ad hoc q° q spasmus fiat de siccitate

nō semper requirit ut membra consumantur, q fiat ex siccitate 4° m° [illegible] ex medicina

cum elleboro fit spasmus in p° aphor. 5° s. por. ... ex sola superflua

evacuatione p. fieri spasmus et tunc talis spasmus nō est ex toto incurabilis

imo p. curari licet cum difficultate, sed si fiat spasmus ex 4° siccitate est tunc

incurabilis et vera est sententia huius aphor., dubitatur an in cura spasmi

liceat medico febrem provocare cum bonum sit q post spasmum veniat

febris, iacobus dicit aliquam febrem acutam p. ex deterior morbo et dicit nō provocas

febres deteriores in spasmo p. nō provoces febres acutas sed effimeras provoces

p. corpus habens spasmus et repletum [illegible] si sit, tunc nō provoces febres

sed si p̄cessisset evacuatio tunc provoces effimeras et nō acutas et max. spasmo

conter ubi et non port. et in uno membro et dt. confectio anacardina febres effic. provocat et tyriaca et mond potens antiquum, sac. supp. q aliqui medic. p. inflammat spus et ad humores, si eos discurrans. 2o canon Avic. dt. anacardus debent humores et sic unum potens calibus ut calefacit spus calefacit et humores et ideo quamo. facies in fiet effe. ut putrida, spasmo spasmo de repletione et a. ma. flegm. et q. spasmit evacuo dico q medicus procedat cum potentior calidis ut resolvat mas illas, sed hic dices est ticulus ad superveniat febris, dico q putrida numquam p. incipit nisi accedat oppilatione et ideo f calidatio. h. tales medicinae movent et spus et humores tu citius agunt in spus qs in humores et ideo non p humores febres desistas a calidis et si sequatur febris hic curabit tales febris spasmus non est in facultate medici eam curare sed si p currans in exhibitione calidor post effm. hic sequet et putrida et non contra oppilationes et hic curans effm. sed si eet febris contra hic posses dimittere cum febre sed

Lectio 96a ordinaria

Erat 3o alia q corp. nra facilius incurrant spasmum de repletione qz de inanitione et qs hoc facilius curari p. sac. dt. membra nra humectari intr. ut qualitive ut qntitive et qntitive est duplex nam ut est substantificae et madefactione, qualitive non q aliquam substam humidam in se recipiant sed q qualitas illa augeat ut q ut q hum. intendat, qntitive est qn recipit in se membra ipsa aliquam novam substam humidam et hoc ut recipiet illam in substam suam ut membrum carnosum recipit carnem et hoc est humectari qntive substantifice alio mo. madefac. ut si recipiant sanguinem sanguis ille non est de substa sui ut lignum dum recipit aquam, saepe dixi, q membra nra qualitive non p. fieri humidiora, imo contra ima calor nr. semper procedit exiccando et talis siccitas non p. impediri hic n. p. impediri sonectus et Avic. dt. in 3a p. siccitas incessanter procedit, sac. et alii tenent opp. et hoc est fluxus et marc. 2r. Galm. in tract. de tabe et marasmo membra nra p. exiccari nro quomodo exiccant et ideo incurrunt spasmum de inanitione in 9o. p. aphor. sed par. et sac. p tractat hac mas et hic in sua q. dt. eloni q corpus nrum facilius exiccat q humectat sed in 5a par. dt. filius oppm. et dt. facilius est nrum corpus exiccari q humectari melius dixisset id est q facile est exiccari, humectari aut impossibile et tenet q corpus nrum p calidum et humidum habeat a temperamento equali et ideo t. ipse q facilius humectet q exiccet corpa humida et hoc fiunt. hus est falsissimum imo si calor natis non dnaret humido tunc non staret sanitas et ideo melius hic dixisset q exiccat facilius et impossibile

est q humectet, dico q facilius est incurrere spasmum de repletione et spasmus
de repletione est qn unus humor defluit ab uno membro in a. et hoc est satis
facile sed spasmus de inanitione nō fit nisi a forti cā et spasmus de inanitione
ut omnino incurabilis est si sit a qa sicc. ut cū diffic. curatur si sit ab aliis
3° comi, 2a. p. cap. de spasmo dt. pueri facilius incurrunt spasmum de inanitione
et de repletione q iuvenes sed istud nō ur posse stare et istā repugnat
dico q membrum qnto mollius est tanto facilius recipit mag et in pueris sūt
mollia membra, dico q spasmum de inanitione pueri et facilius incurrunt
q crescunt n. plimus hent mag calidū n. dicunt q corpa humidissima facilius
resolvunt sed spasmus de inanitione fit a calido resolvente et si occurrerit
Aphor. 27. febris hu facilius resolvet in pueris, It. Hijs qui nō cū rone in mae Ypp.
dat reglas qua dimus diligenter memorie mendare, et dt. si in egr. ne eger
videat se melius here et nō cū rone hic semp dubites q videat egr.
et porrō si sit sign. malū qd nō debet apparere hic nō multū timeat
q a talia instabilia sunt, Vos dicetis nos semp vidimus et omes dnt Ypp.
semp te usus mag. breuit. in aphor. et tn hic ur uti 3° terminis
sinonimis dt. hijs qh fit nō et dt. instabilia sunt nec p manent nec diu
durant et isti hes ter. unū idē penitus importare, dico q isti verba nō
idē importat p instabilia int. (et diligenter not hoc p° de crisi q et 3°
pnosticoꝶ 44 est dist. ibi et et 12° 9to p. por. quedā signa sig.cant
dig.nes et quedā opp. quedā salutē ut mortē quedā crisim et de duobꝫ
p. qbus prosticoꝶ 44° bona semp sūt bona et mala semp sūt mala
et io hec stabilia sūt sed signa critica ut q fit sudor hoc qnq bonū
et qnq malū, si n. fiat sudor pcedente dig.ne hic sig.cat bonū si nō
fiat nō pcedente dig.ne hic sig.cat malū et io dt. nō stabilia sūt i. nō
semp bona neq semp mala sūt talia signa mala porrō signa
q pter rone sunt mala ut si in crisi alienatio mentis ut difficile
in salutē accidat et pter rone hic hoc nō semp sig.cat malū imo qnq
sig.cat crisim et io p instabilia nō int. q hoc durent sed int. q sit infida
et q nō est de istis signis criticis ut de signis sig.tibꝫ salutē ut mortem
et de signis sig.tibꝫ dig.nes ut indig.nes ut faciens Ypp.cā semp est mala
et in quo semꝫ laborēt semp malū est, nec multū p manet nec
diu durant, hec unū idē importare, cū p.rez n. dnt tn ur michi q
Ypp. velit dre qn q s febriens quiescit sine rone talis quies nō

nō multū ꝑmanet. i. nō ꝑmanet in suo esse intenso multo adeoq hoc melius
s' hoc nō durabit intenso m° nec diu durabit nec multū ꝑmanet. i. nō
ꝑmanet intenso. m° nec diu durent et in eo esse remisso sic signa mala
nō ꝑmanet cū sua intensione nec diu ꝑmanet, vos diceris qd est hoc ꝑ[illegible]
et qd est hoc timere? mult dic Hypp. sigs eger sit alleviatus sine rone
tūc nō credas certo q sit liberatus et nō regas eum dieta sanorum imo eum
regas ac si eet eger et hoc dt Gal. 3° de crisi 2° et p° de dieb; creticis
p° ut s° cap. qa si egrdo erat parva et utaris dieta hic forte egrdo nō
redibit et si erat egr° magna hic redibit minor et minus mala sed si
utaris regimine sanorum hic rediret egr° et peior qa prius fuit et hoc
est nō ꝑderet, neqꝫ multū timore mala signa, si videas signum malum
ꝑ hoc nō timeas et nō pronosticeris malum, vos diceris qd est hoc. s. fieri +.t
ꝑter ronem? Gal. clarm° in p° de crisi cap. 15° hoc declat ubi allegat
hūc aphorm et dt ibi si illud dcum nō est frustra cū dt sigs absqꝫ ronem uo
et si hoc dcum est utile opꝫ q sit aliqd q° medicus distinguat an alleviatio
sit fca ronatr ut sine rone et hoc dt Gal. ue illis qd dicunt illi q negligunt
medicor Hyppis, nos aut qui sequimur Hyppem dicimus rōm Hyppis cochiones
salubrium crisis. i. dignas sigcant certam salutem et certam crisis sed privationem
crisis ut mortem ut recidivam sigcant incochiones ipse, qndo n. videas q nō ꝑcedente
digestione materie et nō ꝑcedente evacuatione mae egr° solvit hic est ꝑter ronem
illud fcum qa egr° malus nō solet liberari nisi digerat mā et evacuet
porro si fiat diffrens an delirium et alienatio et dolor capitis et qui apparent
coram oculis ꝑter ronem hic nō timeas imo ista qnqꝫ sigcant bonum statim
futurum sigcant n. crisim futuram q ꝑcedente bona digne mae nō p. eē q[illegible]
sit bona, 3° ꝑnosticor 4° 42°. qa egr° malus est et de mā intra venas
adeoqꝫ nō sit in deter. ta phi ut in cerebro ut alibi et videas urinam bonam
et digestam impoe est q iste moriat. h. in crisi faciena apparerant
hona accentia ut de mordicatione oris stomaci de alienatione et de alijs nō
timeas et Avic. 2° fen q1. canon tractu p° cap° 3° dt idem et subiicit ex Gal.
illas similias, et nō dt Gal. sibi cessit bonitas pulsus sed dt de dignitate [illegible]
3° suc. 1° tract 2° cap. 2° dt Avenzoar idem et dt o, qnta signa timorosa
vidimus et tn salvatus est et Gal. nō dt de sincopi sed dt de mordicatione
oris stomaci sed ex hoc sequitur q fiat sincopis et Avic. et alij loquunt
clare de sincopi q h. fiat tn nō timeas, vos diceris nō ur q sit [illegible]

debeas timere casum virtutis immo Avic. dicit 2a fen tract. p° cap. 25. et 26° solus casus virtutis est signum malum et huiusmodi iudices mortem futuram dicit Avic.a si virtus cadat cum signis malis, si in aliquo apparet signa mala non precedente dig.ne huiusmodi stante virtute forti non iudices mortem ut in eo 4to acutorum morborum per cum cadit virtus stantibus malis signis et non precedenti dig.ne huiusmodi significat mortem Avic.a quod vult dicere quod solus casus virtutis significat malum et quod non adsint alia signa mala huiusmodi est malum sed non significat mortem propter hoc sed si sit casus virtutis cum signis malis non precedente dig.ne huiusmodi significat mortem, solo quo obviis stat in hoc quod s. casus virtutis sine aliis signis malis non significat mortem et ideo non timeas de morte, cum hoc non stat quod hoc sit malum sed non quod significet mortem si crisis debet terminari ad bonum quandoque accidit sincopis et hoc est quia collera movet ad os stomachi et huiusmodi fit sincopis et propter post expellitur ea materia tract. p° cap. 3° in 2a fen quarti dicit quandoque in bona crisi fit sincopis quia virtus tota intenta est expulsioni materiae et huiusmodi relinquit dig.nes et pulsus et omnes alias operationes sed victa materia huiusmodi statim redit, et sic istas alias causas reddit Avic.a et ideo quando precesserunt signa dig.nis non timeas malum aliquod immo ea signa mala significat cito futuram crisim ut dicit et Ypp. p° epidimiarum nescio si possit clarius videri quod certius significet salutem et mortem, in dig.° an pulsus quia in hoc casu ubi est dig.° et est casus pulsus omnes clamat et Ypp. et Gal. quod non timeamus casum virtutis, Gal. dicit in 3° de crisi ego dixi quod pertinet ad hoc sed dicam firmati et si egr.° non precedente dig.ne et non precedente evacuatione alleviatur huiusmodi non confidas, et etiam si in crisi fiat accidentia mala non timeas si precesserunt signa dig.nis, ex predictis sic quod mentem Gal. non bene cognoverunt, dicunt quod est fieri preternaturales et credunt Gal.m sic posuisse signa dig.nis pro exemplo et credunt quod multa alia sint quibus possimus cognoscere an fit fauis preter non sed solum dig.° est adequata causa sui, dicunt ex predictis si fiat alleviatio a causis quae non sunt aptae facere istum effectum huiusmodi hoc est preter non et in hoc Ugo redarguit Iac.m et bene quia quandoque ea est apta facere effectum quae facit immo causa q. f. mo... est nata facere mo..., sed dicit Ugo vocat causam facientem effectum quod ea non durat et dicit quod huiusmodi fit sine ratione hoc, sed in hoc Ugo et male dicit et solum dig.° est quod facit hoc cognoscere, in hoc apsor.° de omni morbo, solum vos... ..., et Ypp. dicit non confidas et non dicit propter hoc quod egr.° sit mortuus et hoc similes sententias sed magis part. I p. in l.° suo de predictionibus in 82 tex. et textus ille non bonus in latino et Gal. dicit ibi in morbo mortali quod est preternaturales facta

sig.cat morte cito futura, dt Gal. ibi multi dicunt istor inter se non go dt. hic
in hoc apsor.o est ut et non sig.cat mortes sed in mortali morbo sig.cat morte
dt Gal. cles cogn.e morbus mortales sunt .n. signa mortalia que sig.at
mortes sig.o aliqua exp.o in que sit et fiat alleviatio sine rone hic hoc
est malus sed in mor.li morbo morte sig.cat et Gal. dt. q dam morbi sunt sentes
malitias sicus ueneno canis rabidi et ut in eo ueneni illud stat gngs. ss dies
aliquot et non agit et postea agit sic est de istis morbis mor.bus nam gn
ma est maligna et ggs latitat talis mo q postea discoperit et iterficit
io sntia ista hic est utis et sig.cat malus si fiat signa mala sine rone
sed si fiat con signa mala in morbo mor.li tunc significabit mortem

Lectio 97. ordinaria

In declaratione apsor.i diiy est q dam signa ce q sunt stabilia et q dam infida
q gngs bona et gngs mala et ista sunt signa cretica sed signa dig.tis et signa
salutis sunt stabilia iuxta hypp.i 7o p nost.or 99. ubi dt. signa bona semp
sut bona et mala semp mala de hoc est diff.tas gaia et 19.o cap. p.o decris
ubi p. dist.o istis signorum postus dt. quedam signa ce cretica et quedam dig.nis
et q dam salutis dt. signa salutis ut mortis sunt une mo et signa crisis et
signa crisis sunt dubia et signa dig.nis sut certa, q.t no est uere q signum
sig.cans salute ut mortes semp sit malu ut bonu imo uidemus q erit sig.m
mor.le et tn no morit nemo, sed est q multi dit dic sig.m bonu semp
est bonu et sig.m malu semp est malus et dre signu malus semp verif.ur
ut in declinatione paroxi.i q sanus cedat hic hoc semp sig.cat malu in cu hoc
p. stare q salvet eger sed salvabit ex aliis causis sed ex illo signo nos
sig.bit bonu, sed signa cretica gngs cu appareret sig.cat bonum ut si appareat
post dig.nes et gngs sig.cat malus et hoc est an dig.nes nos dicetis nos dicemus
q.o mo p. signa mala fieri et q perfecerit dig.o in ma, ut si det fieri crisis
ascendunt uapores ad caput et fit delirium et hoc est malus de se, et t. gngs
f. mordicatios in ore stomaci et sic signa mala p. fieri ri motione mar
i eius expulsione et precedente dig.ne et dm fieri p ter rones, sed diff.ltas est uidere
si virtus no sufficiat mas q.o mo p. fieri alleviatio et q hoc fiat hoc exper.i hy. 3.o
epidimiorum describit hypp. egrum non plenio et est ph. eger et describit
illu egru post omnes potis et sunt febres p. 120. dies et in 120. mortuus est
et dt. mat. cessavit febris et iter redijt et in 40. et cessavit raro cu cessat
nos dubiis de morte ne dus de residuea, una em est diffi.tas mas que p. sic

parte subtiliori quae accendat et resolvat et sic non cessat febris sed restat alia
febris ex materia grossiori quae poterit interire, quoniam materia permutatur ut cum quis habet
pleuresim quoniam postea fit peripleumonia et hic in tali permutatione cessant accidentia
pleuresis et adhuc qui sunt accidentia peripleumoniae et hic ista est alleviatio,
contra rationes, dicit aliquis ratione virtutis postea fieri alleviatio, nam quoniam sic et semel non
febris remittit et etiam virtus remittit, credo quod Hypp. non loquatur in hoc casu
et loquitur de alleviatione in qua egri melius stant sed quia virtus debilitatur
hic non melius se habent, dicit isti postea est alleviatio et magno conatu virtutis ut fit
in illis qui sunt prope mortem, quo ad remissionem febris et accidentium non melius
se habebit. l3. virtus fortificet et quanto magis pugnat virtus tanto maiora
fuit accidentia sed possumus dicere quod fiat alleviatio quia virtus non audet aggredi materiam
et ista dicitur per suppositionem quod non precesserint signa digestionis, quoniam ex actione medici
postea fieri alleviatio ut in intenso dolore dando medicamentum opiatum hic tollit dolor
sed est ista quies imo fit crudior materia ex ea medicina ideo non est quies quia sit dolor
remotus sed est quia sensus est debilitatus sed medici quoniam potius intendunt
dolorem quod velint pati quam virtus prosternet, post ex coniunctione lunae cum aliquo planeta
postea fieri alleviatio ultimo ex accidentibus ut ex bono nuncio relato. postea fieri alleviatio et
Aphor. 28. ista omnia non sunt magnificanda non procedentibus digestionibus in febricitantibus non omnino leniter
Hic Hypp. vult declarare duo signa in egritudinibus quae mala sunt, unum est quia in
febrientibus non leniter corpus non resolvit et hoc significat longitudinem egritudinis vel
quia corpus plus resolvit quam febris exigat et hic significat debilitatem virtutis et potentiae
et in festinatione sed magnitudinem, non omnino leniter dicit et etiam plus quam ratio postulat
Gal. in prima parte quod dicit per dicit non omnino leniter quia si esset levis febricula
et corpus non extenuaret hic hoc non significaret longitudinem sed oportet quod sit febris
notabilis et hic si non resolvat signum est quod provenit ab humoribus grossis et etiam
quia meatus corporis sunt angusti et hic ista duo faciunt longam egritudinem quantum ad 2m partem
et 2m signum non oportet addere hic non omnino leniter, nam vel in febre levi vel
magna si extenuaret plus quam ratio postulat hic significat imbecillitatem virtutis
imo in febre levi adhuc est peius quam in febre magna hoc. plus quam ratio postulat
deservit utrique signo i. in febricitantibus si corpus permaneat plus quam ratio postulat
i. quod non extenuat ut deberet ex febre, vel si extenuat plus quam ratio postulat
tunc utrumque malum est, et dicit melius fecisset Hypp. si dixisset quomodo cognoscamus
quando maior est extenuatio quam ratio postulat et quando sit minor quam ratio postulat
dicit Gal. excusando Hypp. quod iste sermo est aphoristicus et usus est brevitate magna

et id hoc non p. hic sed dt Gal. ego declaro hoc et refero hoc ad magnes et
longes egr nes p. ad etates regiones temp. omn statu celi ad evacuones sensiles
ad medias vigilias et ad curas et ad motus excedentes, mag. etenim febris
long. f. extenuones et etas pueritie et decrepite f. resolones sed diversimode
in pueris fit maior resolo qm in senib. qa puerorum corpus est molle et decrepiti
resolvunt pp debiles vir. es gtiativas et virtus ista gtiativa est virtus venarum
et arteriarum q gtinet spus et sanguinem et hec exsolat spus, in 3a por. gta
3o. dt Gal. hoc, regio temp. aere costitutio celi q calida sunt magnas faciunt
resolones et q frigida sunt parvas, p. dt Gal. gsideres omnes sensiles evacuones
ut p sudores ut p fluxum sanguinis ut p nares ut p hemorroidas ut p matrices
ut p vomitus ut p secessum ut p urinas multa. n. evacuo q m. aliq fca multas
resolvit, p. dt Gal. gsideres media. i. vivinus vigilias curas motus excedetes
vivinus. n. vigilie et cure animi resolvunt et dt motiones excedetes q motiones
qa egri gesunt in lecto, io, tomo gtingunt, in egri grequod aut neutros ut qa
sunt in itinere ut studio vincendi clamus movent p. ob delirium moventur
p. in lecto movere pedes ut alias partes p. movere linguam nimis et hic Gal.
movunt omes cas facien, extenuones, et opp. hyi nos f. extenuones, si tu vides
febrem no nimis leves hec deret fieri extenuatio et gsideres si est longa febris
gsideres etates si sit puer ut decrepitus et si fiat extenuo pp hoc hec hoc
no vercoris, et si fiat et in tempre calido et humido, sed qm tu vides magnas
extenuones et no est aliqua illarum causarum hec tu dices q est extenuo plus qm
ro postulat. i. plusqz deat corpus extenuari merito harum cau et sic minor
extenuatio qm ro postulat. i. q est minor resolo qm iste cau exigat, et hall.
dt. multe aut istarum causarum p. dici sign. m debilit. is vir. tis imo caut debilitate
vir. tis ut. n. corpus resolvit sic debilitat virtus, sed qm. est extenuo et non
pp istas cau hec est ob debilit. vir. tis, debilis virtus gtentiva cat corporis
extenuones et sic et virtus instaurativa, corpus qd dt extenuari vel
extenuat ex mag. ne febris ut ex etate ut ex evacuone ut ex debili. virtute
et hec arguas sic si extenuatio no fit ex illis cauis qd est ex debilit. vir. tis
uos statim dictis et romaine qr no sic dt hypp. q qm est extenuatio plusqz opus sit
q hec arguas tales regiones et tales temps et tales etates ut et qr no magis
ex debilit. vir. tis arguit qz sup aliis causis.? hoc est clar. mus et manifestius
h. Gal. hoc n dicere in sex et suis dictis medicus est artifex sensibus
et pcedit ex manif. is ad occulta debilitas vir. tis no. p. ee sign. m qa no apparet

sensui sed qualis sit febris et et quales etates et quales alie cae, illud sut sensato
et hic qm ex istis causis nõ peruenit corpus extenuatu et est extenuatu plus q
nõ postulat hic arguas sup cas occultas, signum ex tertis illud est qd est manifestum
et ea est id qd est occultum et in decrepitis q eius resolutione est magis
ex debilit. uir.tis sententiae q uir.tis instaurative sed dr in ulta parte
et in pa declat eas partes duas et in 2a declat qd intendit q hoc plus q nõ
expostulat in pa et ulta parte dt duas hypp.s oportet addere ut pm signum
est q corpus magis resoluat q nõ postulat hoc signicat longas expres qa hic
humores sint crassi et meatus angusti et sic p opptm subtilitas humorum
et amplitudo meatuum f. ut corpus plus resoluat et io nõ solum hic sigr
uir.tis debilitas sed et sigr humores et subtiles et meatus latos et io qm
corpus plus extenuat q nõ expostulat hic arguas nõ solum debilit. uir.tis
sed et ut humores et subtiles ut latos meatus ut debiles uir.tes itaq addas
ad pm sigm q sigcat crassos humores ut angustos meatus et io fit longo expres
et ad 2m sigm addas q fit ut ob humor subtilitas ut ob aptos meatus ut
ob sola uir.tis debilit.s, et hoc dca solit adduci 2do appares, nã po prostico
tu 8o ubi incipit ponere signa prostica, dt optimus sigm est q facies
egri sit silis sibi sano et pessimus est q facies maxe distat a facie
eius ipse sanus erat et qm est in mo hic mo mo si sit, sed istos dat s. dre
q manere corpus est signum malu ut hic dt. et dre et optimum signum qm n.
corpus nichil minuit hic et facies nõ minuit, hoc dt q dre est qa po
pronostcos intendit q facies sit silis sed nõ q nullo mo sit fca resolutio
hic aut intendit q nulla sit fca resoluto, sed dt sibi ipsi qa dt ipse q n. q manere
nõ intendas q nullo mo minuat sed intendas q nõ minuat qntu nõ postulat, qd
illa solutio nõ p. store alio itaq mo soluit et nõ ... q dt hypp. in his prostcos
dt in acutis morbis et et de his morbis qui sequunt ad acutos unde loqt in
prosticis de hydrope de empimate de 4na et sed loqt de his q modo sequunt
ad acutas et hoc dt Gal. 8o 9o p. prostcos et fines li et alibi, hic aut loqt
de omni febris tam acutis q nõ acutis in lo qd prostcos cu loquant de acutis
ille sunt breues et in eis saepe fit aliqua resolutio cu sint acute sed si sit per
... fiat minor resolutio q dicit fieri et hoc fit ab humoris crassis et in acutis
saepe est difformitas et resolutio sed ea q est magis silis sibi sano est melior ut d.
q in prosticis nõ solus loqt de silitudine faciei ad corpus sanus sed loqt et de

similitudinem quam habet ad lineationes et quoniam non est multa extensio et tamen est difficilis
ff lineationes facies et sic vult dicere Hypp. tunc est signum bonum quod est similis quod
lineatio sed prima responsio est melior et valde verior quam haec 2a etc.

Lectio 9a ordinaria

In declinantibus morbis et hic Hypp. dat regulas satis utiles in actu practico, et dicit
morbis incipientibus si quid videtur esse movendum tunc move sed quando sunt in vigore morbi
tunc non convenit movere et super ista regula totum opus fundat quod dicit quod in omnibus
morbis malis debet medicus minorari ut si Hypp. absolute dixisset in declinantibus
morbis move magis forte hoc opus servet aliquid per se sed dicit si quid videtur movendum
i. si non diceret quod videat moveri tunc potius in principio movens quam in statu ex hoc
tamen non inferas quod semper in principio movendum immo inferas quod non semper movendum in principio
et ideo non semper a principio debes dare medicamenta minorativa Gal. in 9o primo ponit totum
aphorismum quem Hypp. posuit in sequenti aphorismo et sic iste aphorismus et sequens sic legitur
i. cum morbi incipiant et quoniam ex principio et fine omnia imbecilliora cum ideo consistit
dicas fortiora non accidentia et morbi ex principio et fine sunt imbecilliora et in
statu fortiora et ideo ex principio movens et ex hoc forte propterea colligi iste sententias.
dicit in declinantibus et desistentibus morbis si quid videtur movendum, movens, sed quod in morbis
desinentibus sit danda medicina in dubio est supponens non quando aliquid materiae restat post
evacuationes tunc movens ut quia eger non instauraret ut quia omnia accidentia non sunt
remota et sic cognosces omnia in fine dicas agere dicit Gal. et omnia intentio i. accidentia quae
dispositio ista cum sint locata pendet quem morbum vocamus non semper est fortior
in statu et Aris.tus fundavit se super hac auctoritate quia tenet quod morbus in principio
sit intensior quam in statu non dicit quod dispositio in statu melior est quod est mitior in statu
quam in principio vel declinatione illa ponens ex Gal. et in 3o sequenti dicit quae sint illa omnia
quae sunt fortiora in statu et dicit Gal. morbus in statu et meliores et non dicit et
minores et Perpuus dicit de apostematibus ad quae sequitur febris et in 9o sequenti dicit Gal. omnia i.
accidentia i. paroxismi febris vigiliae dolores sitis et anxietas stomachi ista omnia sunt
fortiora in statu accipit quo hic febres paucae pauco. i. sequitur apostema et tamen
melius est in statu et in apostemate primo magnes et tensiones perturbamus 2o perturbamus
conversiones materiae in sanies et graves sanies fit dolor et dicit aphorismus omnia apostemata
in sanies convertit tunc materia pars convertit in sanies et tamen materia convertitur
in sanies inflammat et ideo auget dolores et febres et ideo dicitur quod accidentia febris
et dolor sunt intensiora sed apostema est melius quia est fortior minus quia aliquid
materiae est resolutum, et materia est digesta et est apostema minus resistens et sic non longe

ut dicas et forte melius / quod non est contrarium quia hic / dicit plus quam non oppositum / i. si corpus remaneat / ut ex magna egritudine / humidum debet extenuari / et permanet et non existente / materia tunc malum / est ibi aut in principio / [illegible] / et non dicit [illegible] / oppositum sed quod / fiat extenuatio absolute et sic nulla / est contrarium omnino

Sic aphorismus 1. 23 / [illegible] patavinus
Hodie lectio fuit [illegible] / assignata [illegible] / [illegible] / doctoratus / insignia [illegible]

Gal. et Ypp. de febre ipa q sit melior in statu, nisi dicas ee meliorj i. a.
ma digesta et minoj sed hoc nō est dic. febrij esse minorj in statu
et dolor est a mala cplone calida et io in dig.ne mat. ad quartū insomnij fit et
dolor sed disp.o ipa i. cpa unde pendet febris in salubrib. melius est in statu q
in prīnc.o qa est forte minoris qntitatis et minus resistit et mā est magis digesta
ex hoc inferas g.o ista gnta int.ur in salubris nā in morbo mor.li ma in statu est
fca magis rebellis io et disp.o ipa est peior in statu nā in mor.li morbo nec in statu
nec an aliqd moueas in gone de subto medic. d.r.us q sanabile est vo for.tis sed
tu dices medicus uult cseruare in long.ma uita g.o uiuificabile est vo for.tis scdo
q hoc intendat medicus cseruando in sanit. et sic int.o medicj est p.f.ma sanitas
et hic qn morbus est mor.lis hic n. agas nisi g pronosticer, et t. hoc est uer i morbis
acutis in q.b et q uelles uitā plongare hic hec p permissione tpris posses fre
sed q sunt egr.nes longas ut cancer ut qui sunt egr.nes a q.b ex solo nō p. liberari
d.t Gal. in hijs agas remittendo egr.nes ut agas in remittendo accntia ut q
dcnt mueri cuy cancro p. 3. anos fac q cuy minori dolore uiuat, et minor
egr.do v.a maioris hct rones sanit.is sed in acutis mor.lib n. facias, na si
fres aliqd hic remedia informarent et cu q.s aliqs egrotabit hic nolet q fiat
aliqd illorj remediorj in eo. et si in acutis mortalib affines et asstantes nolut
q medicus insistet hic cas et nō agas forti remedio. i. cuy flia et medic.a sed
ordines regimen in sex rebs nō natib et sic int.ur de morbo salubri, sed in
illis in q.b speramus salutes hic in pnc.o utaris fortib remedijs. i. medic. ut flia
et sic p.a limit.o Gal. est q int.ur de morbo salubri, 2.o limitat illas ptes
i. si qd est mouendum. i. cu remedijs fortib. s. medic.a et flia qa cu mitiorib
parvis h. mouer et in statu et in pnc.o ut cu lenientib uentres clisterijs
et ptisana ordei idē fac.unt p. ptisana prouocat et urinas et et sudores et ista
dic. p. fieri in op. semper, et vo q remedia fortia in pnc.o dcit d.t Gal. q a
nā lenior fca hic, in statu fortior est et in statu est intenta dig.nis
et est ppinqua ut uincat et io hic medicus nō dēt opari, nā uel opabit
p. uias qua nā opabit et hic forte supfluē opabit, ut si agat sed
nō p.r eamde uias hic impedies nā, et io in statu op. silere, motus n.
impedit cocctiones sed in statu nā est intenta cocctioni et ista est p.a vo
p. in statu solita est fre crisis et ista est 2.a vo, 3.a vo est qa uirtus
alis in statu est fatigata et alie p. ee fortes et nō d.t Gal. q semper
sint fortes imo p. ee q et in statu uitalis uirtus et et nalis sint debiles
et dolor et uigilie et alienatio fiunt in statu et sitis et om.s ... que debilitat

Aphorismi imitatio

ur[tes] aialis, adeoq et vitalis et aialis p. esse fortis in alis in statu est fatigata
l. n. cruiur t. q in statu vitalis est debilis et sic nalis et io cparte fatigata
ur[tes] ali nd dos fre maiores fortis sed in statu in q nec. dat medic[a] et minores
qa na postea melius digeret, uos dicetis hoc est fund[lis] communis op[nis] q dt.
q minorari, a pnc[o] est ma, ista snia est uer[ma] et secdo clar[me] q pnc[o]
ma est minoranda sed dt. Gal. max. cu flu et nd mig on medic. ista
sut uerba formalr Gal. et fateor q minorandi est a pnc[o] ma ut sit calka
~~ut sanguinea ut~~ mixta sanguinis ut sanguinea est melior ut in causone
minoret cu flu et sic minoret max. cu flu i. ut plimu nd mig omni
medic[a] i. raro, qa in q[to] illius apsor. acutor morbor nd oamo i. pauci
pnuciationes sut merito et sic nd mig. i. raro et sic in morbis prsidoli
raro et in pnc[o] et au sic dt. in penult[o] apsor. p[a] par[te] et istud raro est
qn ma est furiosa et io uis ne q sic dicat dum. sed dt. sic sigd uidet
mouendum conaltr moue, et io ut plimu in acutis fit flua uir[tes] consentiente
et in sanguineis et coll[cis] et melicis sed nd in fleg[cis] na in fleg[cis] subtilis
mag et si cor op[o] d dt. hyppo. sic qa dt. cor op[o] semp in pnc[o] minores mu
et sic ex ha loco nullo m[o]. p. accipi cor op[o] q uult q semp i morbis
malis fiat minoratiua sed int[alis] q qn dent flu[m] semt cu forti remedio
sed aliqd de ma quneta euacuet cu puocantib sudores et urinas et lenientib
uentres et semp in pnc[o]. sed a pnc[o] flua nd denegatur et q ma nd sit furiosa
sed medic[a] dat in pnc[o] raro. i. qn ma est furiosa dat et ad hoc nd sep
qn ma est furiosa sed qn uii sunt parati, et sntia huius apsor. restat
dub[es] p[o] est qa Gal. p. duas limitones pr est q s. int[ur] in m[otu] subtili — salubri
2[o] dt. q int[ur] de forti remedio, sed. addit 3[o] et dt. int[ur] hoc m[o] in statu
silentiu hoc melius est s. si na ipa sufficiat p se fre sed si nor
sat sit, q hic aduuus eam, et p[o] q. de cura putridar in gnali ubi dt.
si na nd mouet mouas tu hora eius et hora motus nae est hora status
et io si na nd m. hic moueas tu, ista limit[o] est sola nostr tra Auic.
eet eo m[o] stare et int[r]. 3[o] tra illa est corrupta et ubi dt. moue tu, dt.
tra noua motu pportionato motui eius i. 2[a] easdes partes v. qad nd
mouet moueas tu unde eaders na respit et si uis legere hoc ut stat dico
q p hora nd int[lo] status, sed hora motus nae est qn ma est digesta et
hic sumus in declinone, supius dixi q status qdam est dig[tus] et alius est

status accentium, qn accentia sunt in maxo. vigore, accentia n. quedam sequuntur accentia morbi ut febris sequitur accentia dispositionis et dolor et augetur dum sit summus et quedam accentia sequuntur agitationem materie, ut cum materia vult expelli tunc gravantur summi et alienationes et dolores et non dicit Hypp. et Gal. q in statu dign. sit gescendus sed dicit in statu omnia accentia cum digerit materia tunc sunt accentia quia tunc gravores sompcionum sed et digesta materia qn expellitur tunc sunt et accentia sed qn digesta est materia et natura non movet tunc non sumus in statu accentium et tunc moveas, et sic ad dicit Avic. si natura non movet, move tu hora eius motus, hora eius est qn materia est digesta et non est verum q tunc sit status quia non sunt tunc accentia q sequuntur dign. quia materia iam est digesta nec sunt accentia que sequuntur agitationem materie quia natura non movet, et sic ut natura p. movere vel non in statu non moveas quia dicit Gal. in statu non des medicinas quia natura tunc est intenta digestioni sed si natura non p. movere sed p. digerere quare go. impedis dign. et Q. cum natura digerit in statu tu non scis an natura operari p. vel non, et ideo si tu operaveris posses impedire nam ut dictum est supra, tu dices et expectabo q materia sit digesta et Q. expectabo diem in qua natura debebat agere sed tunc non sunt accentia, 2o. in statu virtus a his est fatigata et ideo non debet debilitari cum medicina et sic iste rones Gal. concludunt (et q tu nescias an natura sit imbecilis vel non) q nullo modo debet medicina in statu et ideo non oportet dare in statu sileas si natura non p. movere, et Gal. decipit quia credit q qn natura non movet et materia est digesta q tunc sit status et hoc est falsum quia postea tunc non sunt amplius accentia et tunc p. movere natura tunc rones Gal. non militant, 3o. dicit Gal. unum qd est et falsissimum et super aphorismo digesta medicari 2a. sunt exponendo dicit in 4or casibus licet medicinam in principio s. qn est furiosa et qn est venenosa et qn est multa et qn est in membro principali isti sunt 4or casus in qbus debet dari medicinam in principio sed dicit Gal. dantur agas in his casibus, et dicit eradicativa evacuas qn est in membro principali et qn est venenosa et qn est furiosa sed qn est multa tunc evacues minorative, hoc est purissimus error, p. hoc est p. Galm sic d. n. Gal. movi in principio quia minorativa est materia ut natura fiat fortior go. quandoque evacuationes in principio Gal. intendit esse minorativas, quia ut materia facta minori natura posset esse potentior et nusquam Hypp. et Gal. dicunt q in principio eradicetur, et materia esse furiosam hoc est qn movetur de loco ad locum sed pone q materia sit in motu ad faciem pleurisim tunc quero vel cum flebotomia vel cum medicina poteris ne eradicare et non cum flebotomia quia interficies et et si facis flebotomiam usque ad sincopim tunc non eradicaret tota materia

sed opus esset facere flebotomiam ultra sincopi, R. cum medicamento et non potentes eradicare et
bene facimus flebotomiam ut minoremus et remittamus dolorem, R. cum dicitur si materia est in membro
principali tota eradicetur, sed quod non in apostemate materia est in membro principali et hic non
potest evacuari talis materia nisi vix quia apparent non vix ille in cerebro dura et angusta
et potius in corpore quam aliquo modo eradicare, R. hoc est quod Galenus .. de ingenio ultimo
ubi dicit quod materia est in membro nobili cuius esse deservit toti hic advertas
ne totas operationes sit faciens sed si sit in membro non principali hic quamquam potes cum
medicamento forti studere et si ledet membrum illud hic propter hoc non ledet alia membra
3° dicit Jacobus cum materia est venenosa sed in de cura febris pestiferis dicit significatio epicrasis
est cura et dicit quod exponitur cum ira .i. alleviatio, et si in principio velles materiam
eradicare, hic nulla est materia mala que non sit aliquid bonum permixtum et in principio
materia mala est permixta bonis et ideo opus esset evacuare totum sanguinem et interficere
egros et ideo ista doctrina Jacobi est absurdissima et omnino impossibilis, non prius egros
interficeres quam totam evacuares materiam, concedo quod quod fiat minoratio sed cum flebotomia ut
plurimum et quandoque cum medicamento quando materia est furiosa et signa sequentur doctrinam Jacobi
certe bonam curam fecit est 3a quod Jacobus et considerans quod dicit Hippocrates in choanis
morbis ..., ista sententia primo intellectus quod si .. movendum in principio movendum quod sed ipso mox
non in statu sed si esset casus in quo liceret movere in principio et hic non moveris
cum hic liceat in statum movere? istas difficultates cras expediemus sequenti cura

Lectio 99a ordinaria

Declaratum fuit heri quod in morbis in quibus speramus salutem tractandum est a principio viis for
tioris remediis .s. flebotomia et medicamento ut materia minueri fiat non super reliquam mediu
dinari potest et concoquere et hoc in principio fiet et non in statu natura in statu natura
est in certa digestione, dicit Galenus hic et quia virtus alias pro magna parte fatigata
est ideo quod dicit Hippocrates aliam .i. prohibet cum quam dixi et est quod .s. in statu natura solet
facere crisim et si hic vis materiam movere .. . .. caderet virtus et hic super flebotomia movendus
vel .. diversas partes et hoc impedies, et dicit magna ex parte quia quando in statu
fit crisis salubris et sane accentus et in statu virtus vitalis et naturalis ut plurimum
aut fortis sed et quandoque sit debilis et hic multo minus debetur medicamentis unius
intentionis aphorismi est quod morbus est periculosus in speramus salutem hic movendus
et in principio et non in statu sed si ex ignorantia morbi vel ex resistentia
egri hic non moveres in principio ut non fecisti flebotomiam et morbus est periculosus sed
tamen speret salus, cum in statu fieri debeat flebotomia et aliquando dicit quod intentio quod quando

Verus sensus
Hippocratis intellectus

medicus est talis aut q(uod) sciat indicationem de evacuatione facienda. Cum morbus
esset omnino salubris in quo non est dub(ium) de salute tunc non facias in principio
sed in morbis magnis in quibus est spes de salute sed et est dub(ium) et est indic(atio)
de evacuatione facienda tunc evacues in principio. dicunt isti q(uod) si fiat in principio
tunc melius est sed si dimissa sit in principio tunc et evacues in statu et Hypp(ocrates)
inquit sileas in statu si tu evacuasti in principio, alij dicunt et uerius q(uod) et q(uod)
in principio sit dimissa evacuatio q(uod) tunc in statu non facias, pro p(rim)a op(inio)ne uidetur de-
clarare auctoritas Gal(eni) 9° de ing(enio) cap° 5° ubi ponit curam febris sanguinis
pendentis a multa sanguinis multitudine et dicit tunc fiat flebotomias et dimissa flebotomia minus
est si evacuet et dicit a principio fiat qa est ind(icatio) de evacuatione et de infrigidatione, et si
uis infrigidare dando aquam frigidam dimissa flebotomia tunc peius fieret, sed dicit Gal(enus) si
tu non fuisti uocatus in principio et preterierint iam sex dies ut propter ignorantiam medici
prioris ut qa eger noluit in 6° et 7° sequentibus diebus fac flebotomias et dicit quia
qa si tu non p. et tunc fac flebotomias qa eger noluit tunc infrigides si sit bonus et
conuenit et si non conuenit infrigidare des syr(upos) acetosos, fortius et clarius inde
fleb(otomia) doct(or) 2° summe 3° cap(itul)o 1° ubi querit de tempore faciende flebotomie et alij
dicunt nunquam fiat flebotomia nisi post 4m paroxis(mum). si tu indicet de flebotomia et hoc dicunt
isti ut cognoscamus naturam egritudinis, alij dicunt ante 4or dies semper fiat flebotomias sed in interpollatione
ideo q(uod) non fiat dum est paroxis(mus). et alij dicunt q(uod) fiat a principio, dicit Gal(enus) dicens
q(uod) quando opus est flebotomia tunc fiat a principio sed quando non est sed quando non est necessitas
et q(uod) esset in 2°. fac flebotomias sed quero a te non in acutis dent statum omnino
2°. ut in 2° c. 9° sic ista fouet p(rim)e op(inio)nis, pro 2ª op(inio)ne sunt rationes manifeste
eo modo quo Hypp(ocrates) concedit evacuationem in principio eodem modo negat in statu et certum
est q(uod) quando non est indic(atio) de evacuatione tunc non conuenit in principio nec in statu
sed Hypp(ocrates) cognoscit quando in principio egritudo indicat de evacuatione et in statu dato q(uod)
sit indic(atio) et necessitas uult Hypp(ocrates) q(uod) sileas g° et q(uod) sit dimissa in principio
in statu non erit medic(ina) nec necessitas et in ubi sit oportunum dicit Hypp(ocrates) q(uod) et
non moueas in statu, et omnes rationes probantes q(uod) in statu non fiat evacuatione
eque probant si sit dimissa a principio, sicut si non sit omissa qa si fieret
in statu tunc diuerteret natura et hoc est malum qa est intenta digestioni, 2ª
ratio est qa in statu natura est propinqua ut evacuet et tunc si fit evacuationes
ut fit per easdem uias et tunc si ipsa fluere ages ut per diuersas uias et tunc impedies

3o. 3o est q. in statu virtus alias est fatigata sed quando est omissa evacuatio in principio

tunc in statu adhuc virtus alias est debilitata, p. in statu vel virtus vincit vel vincitur

nota distinctionem de statu bono et malo — et si est status bonus tunc vincit sed in statu bono sumus proximi quietae

f. evacuationis et vincat ideo tunc non agas sed si transeat et q. non nota f. tunc

movere sed ut Galenus dixit si vero sumus in statu malo et debet medicari tunc aegro

superabit virtus et medicina sternit virtutem et ideo citius morietur et cum medicina

in corpore morietur et sit infamabens, 7o est ex q. n. f. quae est primitiva et

medicus et medicus non sumit indicationes de evacuatione, et est possibile q. sint duo aegri in

statu in quorum uno sit facta a principio flia et in alio non, et sint consimiles corpore tunc ambo

sunt aequaliter dispositi in statu ergo in uno non debet fieri flia et in alio non et pro exemplo

sit possibile, Sor. incipiat aegrotare et sit magna plenitudo in eo, et tunc 6 ℥ sanguinis

evacuatus a principio sed adhuc fiat plenitudo et in statu est et periculum tunc in

statu oportet facere fliam et tunc in isto nota in movens quia incidamus mortis [illegible] et

Pla. aegrotet et sentiat eandem plenitudinem quam sentit Sor. postquam fuit flebotomatus

et dimittatur in Pla. fliam a principio tunc in statu Pla. sit consimilis plenitudine

cum Sor., et aequalis est indicatio in utroque vis ne ergo in uno facere fliam et in alio

omittere? ergo ab eo q. a principio sit facta vel non facta evacuatio non sumit medicus

de evacuatione facienda in statu, sed a plenitudine et a materia sumit talis indicatio

imo est possibile q. in eo in quo est facta flia a principio sit maior necessitas evacuationis

in statu quam in alio in quo non est facta a principio flia, et ideo ubi est aegritudo — principium purgationis [illegible]

dubia in qua speramus salutem tentemus a principio et minoremus materiam sed ut

plurimum cum flia et aliquando et raro cum medicina et omnia est furiosa si autem

dimittatur a principio evacuatio tunc in statu nullo modo evacuemus cum flia nec cum medicina,

et q. in statu sit necessitas quia ubi non sit necessitas nullo modo debemus facere evacuationem

et bene videbat Hypp. q. in statu aliqua indicat de evacuatione et tunc dicit q.

melius est silere et Avicenna est interpres Hyppocratis et Galeni et in pag. in cap.

de cura putridarum in generali clare decidit istam quaestionem et interpretatur hunc aphor.

et dicit si a principio sit omissa flia tunc cum sumus in statu non est amplius ei

intendendum in eo tempore et cum dubitemus q. non superet virtus tunc evacua in principio et non

in statu quia in statu non est amplius intendendum ecce q. exponit hunc aphorismum

et argumentum ultimum de his duobus dictis [illegible] demonstrative manifeste sed Hypp. dicit q.

sit oportunum in statu non f. evacuationem, restat resp. ad duas gal. aut. sic et
in cipio ar. 2a. aut. st. que est potentior et fortior et si indicatis illud aut. sic non
in debitis solones et alterius aut. sit, dt. Gal. in de flia loco dcd non op. ut. i.
q. ultra 7as ut. 5am. ut in pis 7h dieb. sedat. qm est necitas flie hic facies
flias et qm sanguis al humor nedum est perductus in aliqua parte membri sed
fluit ad faciendum apor hic indicat de flia et hic et q. ees in 20. dies f. flias
omnino, ucs dicens qm. loc. p. esse q in 20. die ma adhuc fluat inde flia
doct. 2a. sumo. 2a. cap. 3o. de eo q hebat optalmiam in oculis in quo in
20. die f. flias in cephalica eiusdem lateris unde fluebat ma nam quotidie
renouat ma q p. fluere et sic hi. aliqd mat. resoluat tn fluit de nouo
et sic et in 30. et et in 40. hic f. flias et hic nos sumus cu statum apparis
q a apa adhuc fit id non repugnat ea aut. stas sed qm ma nam fluit et summus
tpe statum tunc non f. flias et sic loquitur Gal. de flia facienda ibi q ma adhuc
fluit ma et ex hoc habes qm in dente optalmiam f. flias in 20. ex cephalica
eiusdem lateris et q ma sit in fluxu et non repugnat ee 20. dies et apa et imperi
et in fluxu, qo de ing. 5o non dt. Gal. in 20. die nec in 14. sed dt. ut a
et in segnis imo q. in 8o ut in Anarsione plumbeo hypp. f. in 8o die flias
sed non eramus in statu imo aliq egri non hebant status usque ad 20. id non pp hoc
dt. Gal. q fiat flia in statu sed si ees in statu et na sit futura crisim hic
nullo mo f. euacuationem q a p impedire nas sed stat q post 6am. in 8a et 9am
et 11a dies f. flias sed in pp hoc non eris in statu id in morbis magis est
spes tn cu dubi hic cu flia minores si venit flia ut cu medica si non dicent
et si ma sit furiosa sed si morbus sit omnino salubris hic nichil f. ipse
et si sit morbis et nt. f., iac. mouet. 5. 9. gones q p magna fuit de st.
et qm assistit q ma quoque peccet quant. et quoque qual. et quoque utroque mo. et q mano
q dos eradic. et q dos minoratiua, et dt. stante egrite in qua sanguis solu
quant. peccet hic oz ppe. fiat euacuo que totam superabundantiam tollat ut sor
egrotet q habet sanguinis libras sup fluas hic remoueas illas libras et hic erit
q. f. summus et medica est adiectio eoz q deficiunt et ablatio eoz q sup fluunt
hanc 9. 11. de ing. 19. habes oz Gal. ubi clare ponens curam febris sangnis
cu putredine dt. si eet sine putr. et sola quant. peccaret hic in oni 9plone
et regione et tpe oms et statu celi hic cu flias auferas totum qd sup fluit
et statim liberat sed si sit putredo ut oppilo tunc fiat minor flia nec postea
cogaris in tpe in quenienti cibare, ucs dicens qo licent fre flias in puero

pono q in puero abundet sanguis in qntate ut qa nimis comedat et fit fluxus
qnq sanguinis narium et in dt. Gal. an. 14. annus no fiat flea et dist. 13a
cap. s. 13. de ing.o et xi de ing.o 14. dt. an 14m. no fiat flea usq esq
Gal. ibi ponit sane regulam et dt. in omi complone ut sit colleri ul sanguineus
sed no dt. in omi etate, nos dicetis qui est ro diversitatis de pueris, dico q est
dna qa in febre sanguinis cum putredine ut in apate epatis et peccante
sanguine in qntate nullo mo evacuas ut et stante febre sine oppilatione
et ro est qa dt. Gal. ex febre qua sunt, ex dieta q convenit in febre
tm singlis dieb tm resolvit de sanguine qntum ne ms resolvere p fleas imo
plus resolvit in pueris (q) si fres fleas in alijs, nos dicetis imo si facias fleas
in pueris tu cogeris dare cibum in statu et p pe statum qa vir his erit debilitata
nos dicetis saltem sermus q si simus in puero sano in quo abundet sanguis
q tunc liceret fre fleas et tunc no fres lesiones auferendo sanguinem superfluum
ut auferendo 6. ℥. sanguinis et tunc no cogens intemperancie cibare qa ibi no
est egr.do et no erit status, hec ro veritatem concludit q longe minus malus
eet in hoc casu fre fleas (q) fre fleas stante febre in apate sed tunc si
n. fleas tu reduces eum ad solitum ut in puero qnq fit fluxus sanguinis
narium et tn no licet, verum dt. Gal. p.o rarmus est q peccent in quantito
ni pueri qa pueri augent sed dato q sic eet [struck-through word] tunc si pueri sint
obedientes ut ex balneo ut ex dieta resolvat, cum g.o possimus eu faciliori
ing.o q ui flea hoc fre et eligendum est remedium facilius, licq tu fret
fleas in eo casu in puero no posset multum nocere sedam eet si puer
febriret ut sunt apa et sic qn no est oppitu neq putredo et sanguis abundat
in omi cplone in omi tpre et no repugnat huic sente q dt. no fiat flea
an 14. annus, dt. si huores peccet in qntate sed parvissimo peto itaq
certissimus itaq fore uichora hic no evacues et sane q.s p. Iac. q. ceits
practicantes, 3.re sunt ex solo gne salubres ut est in eo apho.o febres
q usq sint desiccates vel q.tr sine apate splenis est sine periculo et ho
ceteros practicantes dant medicinas in 3.is et q.is et omis et sic no sequunt
Iac.m qui dnt se sequi et no solum no sequunt Gal.m, 3.o dt. si ma sit multa
et no multe malitie tunc convenit minorare aspre. 4.o dt. si ma sit furiosa est evacuan.
et hoc reprobatum fuit, P. dicus alt. q.s s. si ma. p.f sit in statu no evacues sed si
no sit sufficiens tunc evacues et de hoc heri fuit dictum satis exacte

Quia Hypp. cum d[icit] incedentibus morbis ... reddens rationem d[icit] q[uia] a[d] pri[ncipi]o et fines
omnia ... et Gal. d[icit] o[mn]ia i[d est] accidentia inter que accidentia febris continuat que sepe
acerius est ad apex et q[uia] in morbis principio aug[mento] statu et declin[atione] imo m[agis] ... p.
... g[ra]d[u] m[aximo] sic int[elligi]tur ... principio ... an ut penes accidentia ...
et hic int[ellig]o de hoc tempore esset sensus satis ... q[uia] ... dubitat q[uod] accidentia in
principio et fine sunt imbecilliora, p[ro]p[ter] d[ictum] Hypp. incedentibus morbis et hic n[on]
d[icitu]r de accidentibus sed ... loquitur de principio statu et fine quo ad dig[estio]nem materie itaque
sit sensus incedentibus morbis in principio et fine quo ad dig[estio]nem materie o[mn]ia accidentia
sunt debiliora, et iste int[ellectu]s ... est in statu n[on] dig[estionis] pleuresis n[on] sunt
accidentia fortiora imo cum incipit aug[mentu]m et incipit ... hic accidentia
sunt debiliora q[uan]do loquitur de temporibus ... penes ... morbi de quibus
temporibus n[on] d[icit] Gal. et si sit ... penes ... dist[inguun]tur et si sit
febris penes ... febris et hic incedentibus ... morbi et cum finit
... morbi hic accidentia sunt debiliora sed in statu ... morbi o[mn]ia
sunt fortiora, Gal. ... n[on] loquutus est de hiis temporibus d[icit] q[uod] penes ...
accidentia res est clara q[uod] in principio et fine sunt debiliora accidentia sed penes
dig[estio]nes materie d[icit] Gal. in principio et fine sunt accidentia debiliora loquendo de morbis
in quo ... materia ad ... critica ... expulsionem et isti sunt morbi q[ui]
incipiunt ex materia cruda et indigesta, ... Gal. in ... est q[uod] ...
statum dig[estion]is materie accidentia sint fortiora cum tali limitatione sed Hypp. d[icit]
incedentibus ... et in statum ... movendum ... et hoc est melius
et d[icit] Gal. q[uia] hic materia sunt ... et sic Gal. et loquitur de statu
quo ad dig[estio]nes sed ... q[uod] n[on] solum de ... morbi sed et de dig[esti]one
int[elligi]tur, sed ... in statu dig[estion]is ... accidentia sunt remissa ut i[n] pleuresi
sed hic n[on] ... movendum et hic n[on] est indicio de evacuatione q[uia] ... cessant
o[mn]ia accidentia et sic in statu dig[estion]is in quo ... movendum ...
hic dimittenda est evacuatio ... accidentia satis fortia que hic ...
itaque sit, sensus incedentibus morbis ... movendum ...
... ad dig[estio]nes ... movendum ... sed ... veritas est q[uod] Hypp.
et Gal. loquuntur de temporibus morbi quo ad ... q[uia] d[icit] Gal. in statu
n[on] sunt evacuationes q[uia] in l[ibr]o de crisi ... est q[uod] in statu morbi sunt
... et sic est ... int[ellectu]s sed ... q[uod] loquendo ... statu dig[estion]is

... apparent

q hic lz. appareat aliqd esse mouendu q hic n.l m. et est ac si diceret in statu
q° ad dig.nes in morbis reseruantib ad criticas expulsiones q hic n.l m. uos d.
ur q Hypp. sibi contradicat et opp.m dicat Leuius p° regiminis t.n 33° ubi dt
q cum pleuritis est in statu et est dolor intensissimus siqs dat phisma nō
Lenato prius dolore cum flia ut medic.a hic interficit egr. sed prius dolore
mitigat cum medic.a ut cum flia, hic sicut Hypp. hic uult ee faciend. flias et hic dt pleuritis
ee in statu et docet cog.re qn morbus est in statu. s. qn accidentia sunt intensissima
et sm hic docet fre flias, si bene int. modus q° Gal. exponit hic ap. Sar.
et rones que adducunt et rō est q a in statu mar.e sit dig.° E. hic nō est futura
crisim sed dig.ne et hi necesse p qua uias hic in tali statu n.l f. flias neq. des
sissimus apa sit satis intensus et magnus nō hi adhuc est nō digestio et nullo
apparet sig.m crisis neq. sig.m dig.nis et ee celebrant illi dicti rones gal. et sic qn
dico q in statu nō f. flias neq. des medic.m nō dico in statu absolute sed dico
de statu qn nō est intenta dig.nis et est futura crisim et uirtus ais est fatigata
sed in pleuritis statu mar.e dolere hic n. adhuc sumus in p.ne.° quo ad dig.nes
et hic nō nullo m.° est intenta dig.nis et ad est futura crisim hic lz. fre flias uel
dari medic.m 2.m qr querit, Iac. distinguit q quedam accidentia sequunt aggrauatione
mag et quedam sequunt resolones uir.tis in p.ne.° parox.i calor suffocat et sic accidens
est maius in p.ne.° qz in statu sed in statu hic calor resoluit et hic fit sitis et
mst.e uigiliarum et hic ista accidentia sunt in statu fortiora qz in p.ne.° dt Iac.
ee p.ne.° et fines oia accidentia sunt fortiora int. bas de accidentis sequentibs resolones minora
uir.tis, imo de cuib accidentib in statu si sit febris periodica ut f.na ut flegi. in diei
parox.° Et qd hic dicit bene est uerz de p.ne.° parox.i sed sed nō de p.ne.° totius status
ulis accidentia sequentia expressiones uir.tis adhuc erunt maiora sed in apoplia si sit
febris et ee p.ne.a et fines oia imbecilliora et sic oia accidentia sunt minora
in p.ne.° et fine et sunt maiora in statu sec. dispones unde accidentia sequunt
in salutem sunt meliores, Dixit et his diceb apdori sumunt q morbus sit
maior in p.ne.° qz in statu et est chimerica imaginatio, q a dt. dispo ex qua
sequunt accidentia in saluandis est melior sed hic Gal. inter accidentia numerat pernosa
febris et sic dt. febris in statu ee intensiore cuius opp.m dt. Dixit, febris uel
cum apate tal fine si sequat apa hic febris est uere accidens et de Iac d in 3.°
23. Gal. q accidentia sunt in statu fortiora et numat febris et dispo ex qua sec.
grauat quam et morbus bene nominamus est melior et f dispones [?]

qd in saluandis est melius in statu qa minus qa digestu et no dt q sit minus sed
qn no est apa hic febris sequit putredines et dt in 3o. 30. qa dispones
febris sequit et tales dispones est ma putrida que in statu febris est
melior qa digesta et minus resistens vir digestivae et expulsivae et no dt q sit minor
in qo erravit erravit go. Iuris. qa qt dt Gal. melior qn int. sit minor, et t. qa int. sit
... conv ... semp febris ee morbus sed hoc plus est mu. p. ee acons et ut si sequat ad
coppa et si sequat ad mas putridus hic ma putrida est ea et no est morbus v
Apsor. 31. Ex egr. no benead, sic et sequens apsor. fuerunt decli p magna parte in
8. apsor. et dt Gal. 31. et 32. apsor. debebat legi int. post 8. qa dic
sequit de resurgentib ab egr. et in 8o dt qn eg ex egr. v int. ibi
no qualescerit qua ad vires et sic dt no instaurat corpus in qualescentia est
demacratio et vir. debilitas et ex usu cibi debet instaurari vires et et corpus
sigs go sumat cibus et q corpus instaurat et vires no hic est malu ut est
sit est et malu, et ut q plus cibi capiat q p. virtus digerere ut qa sut mali
humores impedientes ista est ca qr no instaurat in 32o. apsor. vult sig q
male sit scitur ee princ. bene cibari i. qualescentis et mali qualescentis qa
bene qualescentes instaurant ex cibis si a, pac. bene cibent et corpus
no pficiat (et ex hoc mo loquimur qa s. dt et no pficiat dt Gal. p q hyp.
loqtur de qualescentib) hic iter no appetet qa eadem ca que f. qa istauret
faut et q no appetent et qr no instaurant est qa restrunt in corp. vitiosi
humores et id iter multiplicat mali humores adeo impedunt appetitum et qn quia no
membra appetentia no sut mali humores ut ee epar et stomacum no sunt
et alibi sint mali humores hic si sumat cibus illi humores augent et toto
replent et cercat malitia stomaco et epati et iter no appetent, aliq sunt
q hat malos humores ee stomacu et epar et hic isti par comedunt et hic virtus
est magis intenta ut digerat illos et id melius se hent ut sic dt Hypp. qo qn non
sut veri qualescentes hic est melius q sint sine appetitu qa si multu appetunt
pee multu comedunt et id aggregant humores mali et iter desinit appeter et id
qn sut qualescentes veri q no appetit ad f. tot ing ut comedat ut multi faciunt
imo fac nos q stent eodem cu eo parvo appetitu sed qn sut veri qualescentes
et appetit bene et comedunt hic bonum est nisi plus comedat q reqrat virtus
In oi morbo confortari mente v, Hypp. sic ponit duo signa q dt ee bona i oi egr.
unu est confortari mente et no int. stalis i. gaudere et hre bona spem de salute
futura sed int. stalis i. hre opones scias cerebri no lesas et no delirium
et bene se offerre ad cibos et ista duo sunt bona in oi morbo, Gal. l. ad int.
& sig. bonum. 2o. dt qr dt moni egrtae cu dum sit qe sig. bonu semp est bonu

et videret 2^m hic modus loquendi q esset aliqd signum bonum in aliqua egr^te et in
aliqua no 3° ponit rones qr cum sint ista duo hic sunt bonum istud de p^o q est bonum
sign^m qr sunt ista duo sed no int^das q semp salvet et aliud est dic^e bonum sign^m
et a^o est dic^e salvabit 3° pronosticorum 31. ut 32. ut 42. d^t q uult cogn^e an eger
salvabit opz q consideret oia signa et comparet signa inter se nam contingit q tn
sit unum sign^m bonum et q^uor mala et q tn illud bonum sit fortius qm illa mala
d^t hypp^s oia inuicem et bene uir^tes dependentia d^t p^o de crisi 14. et 15° dixi q hypp^s
in pronosticis uult oia signa q sint consideranda et p uir^tes signorum et de aliquo d^t est
malum et de aliquo est mortale et de aliquo d^t q est mortale valde, sic bonum
salubre et salubre valde et qn d^t bonum ut malum hic sig^cat aliqd boni ut mali
sed no sequit pp hoc mors ut salus sed cum d^t mor^le i. ut plurimum morit sed
no semp sed cum d^t est mor^le valde et q erunt hec alia signa bona adhuc morietur
id d^t hypp^s opz oia signa considerare et uires eorum signorum et sic ista duo signa in
hoc ap^horismo sunt bonum sign^m sed pp hoc no sequit de necitate salus, p^o pronost^cs
d^t facies hypp^ca in pis diebus no sequente fluxu uentris nec uigilia nec media sep
sig^cat q morietur, et d^t 2° sig^s q ter consuetudinem dormiunt oculis semiapertis hic moritur
p. sig^s post alienationes incurrat spasmus dimisiones hic est mor^le valde et plura alia
signa ponit simoi, in 2^a parte q.5 d^t qr d^t in oi egr^te, aliqua signa no sunt
bona in oi morbo, p^o pronost^cs 28. d^t bonitas anhelitus magnam uim het in oi
morbo acuto et sic no d^t in oi morbo absolute sed d^t in oi morbo acuto et 2^a qr
bonitas anhelitus in acutis sit bonum ro Gal^i in co^to eo est qa morbi acuti cum
febre ut cum sit febris pendens a corpore ut sine si sit sine hic ut est febris
in tensa ut remissa et in acuto est periculum ut rone corporis ut sine est cpa hic est
periculum qa febris sit in tensa nimis sed cum corpore et q sit remissa f. periculum
et bonitas anhelitus sig^cat q nullum est cpa in cerebro nam pp cpa in cerebro pot
et impediri anhelitus nec in diafrag^te nec in stomaco nec in splene nec in cpa
2° sig^cat q febris no est multum intensa qa in magna flamma hic no est bonus
anhelitus et loquimur de febris no pestiferis et hic qn neutrum horum est hic bonitas
anhelitus magnam uim het p salute in acuto qui cum febre est, sed in cronicis et
q n! horum sit hec p. ce adeo longus morbus q uirtus resoluat, uos dicetis probat
q bonitas anhelitus in oi morbo sit bonum qa d^t hic Gal^i sunt ista duo signa
bona qa sunt bona de se sic in cronicis. 13. bonitas anhelitus no sig^cat certam
salutem in qnbz est de se sig^cat bonum, dico q hoc est uerum q.5. in oi egr^te bonitas
anhelitus est bonum sig^m sed d^t hypp^s in morbo acuto qa d^t het magnam uim bonitas
anhelitus et bonitas anhelitus est bonum in oi morbo sed in acutis het magnam uim
ad sig^dum salutem in cronicis aut no het magnam ad sig^dum salutem sed est bonum no

In oi egr.ne 9stare m., bonu est qd int.us sit ea dr est sig. bonu 2o. declij cor dt.
in oi egr.ne, restat declr.e 9o int.ur 9stare mente et bene se hre 9 sit bonu sign
et dt. bra antiqua et 9fortari mente, et p mentes 9stare dnt alij .i. gaudere et
hre spem et aliq dnt .i. no alienari, et Gal. accipit 2m.o et dt. hic neq urebe
neq panniculi .i. dura mr et pia mr neq mea neq diafragma neq nervi pp
cerebr, hnt lesiones q.a qn flegmon est ul aliqua magna discrasia in aliq.
hoc locor hic sequit de necitate alienatio, claro g.o p. q Gal. p 9stare mente
int. et no alienari et hre bonas 9ones sensuu int.orr aliqd dnt .i. gaudere sed hoc
no est ad ppositu, Vos dicitis qn sunt infirmi q desperant de salute hic medij
hnt hoc p malo g.o p opp.m gaudere est bonu, certe despo de salute in egris
nl. boni .p. portendere, hic q.a credulitas in corpe pprio malis opat hic q.a illa
despo est alieno si sit ea credulitas 9tr bones, et et aliq alienatis p magis
~~gaud~~ gaudere et h aliqd boni dat talis spes tn arguit alienaor et sic h. gaudiu
moderatu importet aliqd boni tn no sic accipit nic, et p bene se hre .i.
pp.te recipe q comedit, hoc est sig.m bonu et sig.cat no esse lesu stomacu
neq epar neq cor dico lesione magna ut no esset ibi flegmon neq aliqua
magna discrasia et os stomaci est uicinu cordi et eo uno hoc leso ledit et reliqua
et eo ~~est~~ os, stomaci uocabat 9cordiu et uirtus bona appet.ua pendet ab epate
et eo leso epate no .p. appetere sed membra 9tcta bene disposi est mar. bonu
in egr.ne et sic bonu sigcant ista duo signa, querit de hijs duob signis quod
est melius, et fortari mentis arguit 9stantia alij uir.s et a.d sig.m 9stantia uir.tis
nalis h. sequat appetitus et egg., sac. dt. melius est se hre bene ad ea qui
sumut q.a arguit fort.ne uir.tis nalis et dique et et a.d sig.m 9fortari mente
arguit fort.ne uirtis alis sed fort.o uir.tis nalis plus .f. pro egr.ne mali, hanc
diff.tes 3.o de mg.o ult.o decidit Gal. ubi dt. q uirtus magis necia est et uere
uoluit q uirtus nalis sit ea qua magis egemus qa hac no digerere mag et no expellere
ea hoc dt. q uirtus alis est eque necia p uita ut est uitalis et nalis et op aial
mouerj et cor dilatari et 9stringi ut aial uiuat et sic dt. Gal. nisi fort anhelitus
aial no uiueret et hoc fit a uir.te ali et remoto anhelitu remouet uita q.s
ut cessante motu cordis cessat uita sic est et de motu pectoris et hic motus
anhelitus fit a uir.te ali g.o et uirtus alis et uirtus nalis sunt eque necie p uita
sed quibus ad cura egr.nis malis cu ma digerat et expellat no hic digeritur
et hoc fit a uir.te nali et uitali et no ab ali eo hic no op. q hat uirtes
ma.iues fortes sed sat est q sit adeo fortis q.p. mouere pectus sed bene egemus
uir.te digna et expul.ua fort et hoc fit a uir.tes nali 9currente moderato calore

qui sit a, univ.le naturali, quarit Gal. an sententia Aphor. sit vera et p. arg.ta ad quod dicit
patere solonis, ut m. q constare mente non sit bonum in omni egr.ne, et dicit 3.o spes
sermone stant usque ad finem vite cum bono int.tu et tamen cito sunt morituri et non p. [illegible]
sed iam dicitur est q a.d est dicere sig.m esse bonum et a.o est dicere q liberabit, et est
sig.m bonum qa tunc cerebrum non est lesum et ut sig.m sit bonum non egris pro egri
illi ut plurimum salvent et bene sig.m salutis dicit tabulam q egri cum eo ut plurimum
salvent, sed cum dicit est sig.m boni vel mali hoc satis est qualiquid boni vel
mali sig.cet ut longues egr.nis vel diff.tes et sic in e.tico constare mente est bonum
sig.m, E. est poss q aliqui sic intente spent de salute q nolint medicari sed hoc
non est bonum signum, sed hoc arg.m est p. illas alias expositiones et non est p.
verus sensus aphor. et isti tales potius incidunt in alienationes cum illi non constant
mente 2.m veras sententias, et est egr.o in quo evenit n. dare q.o hic [illegible] accipe
est malus, h. aliquem egr.o sit talis est tamen bonum q dicat [illegible] ad accipiendum
ei daret et hoc est bonum sig.m h. n. dimus qa sig.cat cor et stomacum esse bona dispositione

In morbis minus periclitantur, in hoc aphor.o Hypp. declarat q sit morbi magis periculosi Aphor. 34.
et q minus et d.t vel morbi proportionati complexioni vel etati vel habitui vel tempori
anni illi sunt minus periculosi et q contra se habent ut qui sunt disproportionati
illis dispositionibus dictis hic sunt magis periculosi et egri magis moriuntur, Gal. 4.or f.
p.o d.t q.d per morbum proportionatum natura dicat int.di 2.o reprobat opiniones flagitioclis
q d.t opp.m huius q.o dicitur in hoc aphor.o 3.o declarat q.o m.dicos idem Hypp. non repugnant
huic aphor.o ult.o tollit flag expositiones, d.t per natum int.elit natalis complexiones ut dicit in Tra.o p.s par.tis
tract.u de na. humana i. de complexione corporis humani sepe dixi 1.m Gal.m complexiones quattuor Gal.
p.o sunt for. subalis elementorum sic complexio resultans ex illis q.o [illegible] est for. mixti
et for. mixti est na, complexio natalis propria ex principiis natalis et propria sit et [illegible]
ex decursu etatis variat et ex tempore anni in estate v.n. calidiora sunt corpora
et in hieme frigidiora ex habitu corporis variatur, in corp.ibus raris cal.or penetrat
et hic in estate calefiunt sed in densis non ita penetrat, et ideo per complexione corporis
ad solum considerare complexionem que erat in principio nat.lis sed considerare an sit variata
per habitus corporis ut durities vel mollities et sic hum.tis vel sicc.tis vel rarit.s vel — Quot sint consideranda ut dicat cog.o complexionis natalis
densitates, considerare q.o que na complexione erat a principio nat.is 2.o considerare qualis etas
et qualis habitus et qualis tempus anni sit ita ut possis venire in cogn.nem complexionis, et d.t
Hypp. quando morbus est proportionatus complexioni nali vel complexioni acquisite ab aliis sicut regio
tempus anni, celi constitutio int.ur sub aeris dispositione et si est in complexione calida nata
ex etatis decursu et ex tempore anni et in statu celi calido et regione calida

qui sit morbi pporhonati

sic febris ardens est minus piculosa, sed si causon fiat in sene flegco ut melius
et in hieme tunc est piculosa qr go egrdo est pporhonata omibus hijs tunc est minus
piculosa et si sit dispporhonata omibus hijs tunc est pessima et qn est disproporhonata
aliquibus et aliquibus nō tunc videas q magis dominat et qn est pporhonata omibus hijs s.
et etati et habitui et tpri, tunc est pporhonata gplexi qa omia ista regnant

qd p habitu corpis sit intt.

pro gplone et in suma, gplexi calide calidi morbi sunt proporhonati et gpleni
frigide morbi frigidi, et p habitus corpis intt. i. durus ut molle, densus ut rarus
et istas s. etas habitus et tpus f. cogre gplones et in estate corpus rar plus
calefit qa calitas penebat et ideo ut cogas gplones acqsitas gsiderens habitus corpis
et etatis et aeris, triocles dt q morbi grij nae etati gplexi nō facilius curantur
qa morbi siles qa dt hypp. gtria grijs curat, si morbus est calidus pro cura frigida

opo triocli q est gtra

requirunt et si sit morbus frigidus tunc gplo calida magis resistet, et dt Gal. hoc
est falsissimus et pro gsiderant illa q morbus curari a gtrio et morbus ferina
arunt, fiunt nō facile a similis sed curant a grijs, si in hieme fiat febris acut.
tunc fit solus a magna et potenti ca si n. aeris frigitas hoc nō p. impedire
stante corpe sane, multo minus aeris frigiditas in hieme poterit resistere corpore
egro ~ante qa igit ~~nō solum~~ resistit nō solum frigtas aeris sed et virtus
et gplo corpis et sic pxima signi argr tunc qualis morbus fons est a magna

impugnatio opinis triocli

ca et bene curat fit p gtria go dt Gal. bene fateor q gtria f. ad curas
sed quantum ad gnones morbi gtria impediunt go qn est morbus disproporhonatus
tunc est a forti ca hoc, si aut dt Gal. in tpre calido fiat febris intensa
tunc talis febris a facili ca p fieri qa nichil resistit ei et succedente tpre
celi frigida ut diebus elapsis fuit et erat estas tunc facile removet talis egrdo
qa est fons morbus ille a leui ca et tpus postea pro remohone iuvat et
nō facile removet et sic dt Gal. et ratione pz q morbi disproporhonati sunt
diffles et dt expera videt q si due febres ardentes fiant una s. in estate et
altera in hieme q tunc que est in hieme est diffor illa q fit in estate

obo .3. hypp.

dt Gal. hypp. in 40. aphor. 2e par. catarri et coriza in valde senibus
nō curant sed catarri et corize sunt frigidi morbi et valde senes sunt
gplones frigidi go sunt morbi pporhonati et tn ipi dicit q nō curantur
Gal. dat duas rnes et pa est q a. est dire morbus ec longa et morbos
nō curari et a. est dire piculosus ec, in valde senibus catarri et corize

pa solo

nō curant sed nō dico q interficiat et moriunt et nō ex hoc sed ex
alio ut ex senio ut alio mo h. hoc et sit usq ad fine, senis s. catarri

et coriza, ut d. Gal. Hypp. loq. ibi in valde senib. i. decrepitis in quibus
2a. solo
omnis accessio est periculosa p. debiles vir. et sic cu ~~etat~~ pueris in cura decrepitis, hic
omnis accessio in eis erit periculosa et hoc sentur clar.mus et gal. hic est sic semp. i eis
prosilices cum periculo et hoc est non merito egr.nis sed merito debilis vir.tis et sic int.ur
in decrepitis omnis accessio est p. ratione debilis
hic aphor. q. morbus p.portionatus quando sit merito sui est minus periculosus sed si
iungat cum debili vir.te hic fit periculosus p. accessio et sic catarri et coriza in valde
senib. non p. se sed p. etates et debiles vir.tes in qua singuli sunt periculosi
et p. epidimiae ubi post q. fuit [illegible] aeris constitutionis in qua fiebat multi
ptisici, hic ptisici moriebant illi q. habent non p.portionatus ad ptisim et isti sunt
qui habent collus longum et pectus strictum sed ptisis est magis p.portionata illis
alia dub.
et non illi magis moriebat. ergo [illegible] est sic Aphor., certe iste aphor. saepe
allegat et non ad p.positum et non in sensu in quo positus est d. Gal. Aphor.
loq. de egr.ne p.portionata complexioni et non de egr.ne p.portionata compositioni sed
ptisis est egr. p.portionata complexioni et angustia pectoris est compo. et nor
est compo. et bene fateor d. Gal. q. morbus p.portionatus compositioni est periculosior
solo Gal.
Vos dicetis q. est ratio diversitatis, arguo sic que est ratio q. morbi p.portionati
sint minus periculosi, dicunt est q.a fiunt a leniori ca. sed primo modo gratia quis
inst.a ad solo
est dispositus ad ptisim hic a leniori ca. fit ptisis in eo q. est minus periculosus
et alter sit q. est disp.portionatus hic a forciori ca. ~~fit~~ ptisicus g.a q. est paratus
ad ptisim deret minus mori [illegible] diversitatis est clar.mus et ratio vera concludit
solo ad inst.a
q. a levi ca. fit ptisicus ille q. est dispositus ad ptisim sed hic in corp. ad
ptisim ~~p.parato~~ fiat a faciliori ca. sed ea comparatio impedit curas, angustia
n. pectoris impedit mundificationem ma. que est in pectore sed de complexione nor
est sic h. in coll.co fiat febris hoc bene f. q. fiat a leniori ca. febris
ea sed complexio ea non f. diffic.es in cura et aegrus frigidam pectus dare illi
coll.co ut alteri et melius sed pectoris angustia non impedit in cura ptisis
et cum maiori diffic.te expurgat m.a in ille q. est pectoris angustia et sic s.ntia
aphor. verif.ur de morbis p.portionatis complexioni et non compositioni, in ult.a p. d. Gal. q.
s.ntia aphor. verif.ur de morbis p.portionatis complexioni et non compositioni
aliq dat q. p. morbos convenientes int.ur morbi [illegible] et in hoc est reprobandus

Lectio 102a ordinaria

q.ritur an egr.o p.portionata sit minus mala q. disp.portionata. in q. q.ne Jacob.
commisisset diffic.es et inter alias q. lapsus se. [illegible] ut difficiles p. int.m ut formatur
ut urinatur, formatur [illegible] sit formatur est frigidus labat ad calidos egr.
et urinatur ut fiat formatur ut non est in q. facile cadit in aliq. ut sut
parati ad ptisim, et pueri sunt parati cadere in spasmum humidum de repletione
et et non spasmum siccum q.a facile cadunt in eum, et est hoc causa q. isti habitus
ut si calida complexio non solo labat ad magis calidas q. dissimilitudo formae ut si hoc

exter.o Iac.i ad gones

Some gaues madut in dff.tes et multa dat pro 2m Gal.m qa Gal. et Hypp. loquunt
de lapsu sitis primatur ut calide nãe cauda egreo mos lapsus in malis excludit
Gal. in 3to de ppone gaiond s. phis mttt gorpres 2o Iac. et po dt q lapsus sitis
est peior p uias cae 2o lapsus d sitis deterior est p uia signj lapsus sitis est
malus qa est mala ca si coll.cus labat in febris hic lapsus est a, mala ca
qa corpus disponit ulterius ad maiorem cal.m, si frigidus calefiat hoc est malum
p uias signi qa sig.at ca fortes cas unde detendet talis egr.o, h. dicat in
p.o 3.c q lapsus sites est malus p uias cae hic dt. gons coll.cus et fleg.cus egri
febriant hic in coll.co cal.or f. equalia accentia cas sit equalis cal.cas q.o n est
deterior lapsus sitis p uias cae, hoc est uerum sed dt. Iac. coll.cus p. ulterius habi
et sic est ca mala n g.a f. semdra accentia sed qa disponit corpus ad lapsus
ulteriores ponit alias 3.o est 2uas ad gones et dt. possus dice q si lapsus sitis et
oris sint equalis quoad tactus ut si coll.cus et fleg.cus equaliter febriat g hic
lapsus oris deterior est et est 3.o clar.ma qa lapsus oris magis dist a
a fleg.co et id est oris lapsus maior g.o deterior est P. arguit fortiores
cas si aut imagineris q sint equalis n quo ad tactus sed 2a ppris temporamenti
hic coll.cus est cal.or fleg.co et hic lapsus oris fleg.ci ad hue est peior qa ille
lapsus h. in gradu sit equalis sed lapsus disportionatus est a, fortiori ca
qa corpus fleg.cus magis resistit q coll.cus, iste Iac. 3. sunt fle et ma
in uia sua et sic rspondet g.om. uerum semper uero consonat et q fle opposit
cog.ur in alia ma, p.a p. t. Iac. cum gentili est omnis uiuens declinet ab equali
ponderali t calidus et humidus et ista sed repugnat huic determinoni 2m
illas opines fleg.cus est uiuum g.o est plus cal.is qo frig.is g.o facilius habet
in calidus qo in frigidus g.o lapsus ad calidus fleg.co est pportionatus et sic
Iac. n recordatus est huius opinis, et Avic.a Gal. et Con. dnt q qplo human
circuit equali ad pondus et q fleg.cus est frig.ius et coll.cus cal.ius et compatus
est ppinquus equali ponderali et sic nos tenemus istas 3. Iac. op si fleg.cus
et coll.cus equaliter febriant quo ad tactus q in fleg.co est maior lapsus et et
hius a, fortiori ca. et 3.o gn dt. si equaliter habant 2a ppris temporamentis in
esta 3.o est fla, si fleg.cus habat in duos gradus cal.is et sic et coll.cus
hic fleg.cus distat a, temporamento t unu gradus ut duos et si habat p duos
gradus cal.is n dus egrotat sed coll.cus bene egrotabit g.o lapsus coll.ci
erit egr.o et fleg.ci est sanitas et bene est huius lapsus fleg.ci a, fortiori
ca sed n ualet g.o est det.or qa hic stat sanitas uos dicetis 3.o me g.o est
decidenda gd. sic sunt multe diff.tes et sepme allegat a p lord ca pbas

sad. et alij cu dnt morbi pportionati sut minus piculosi uolut hoc verif.re de morbo et de ca et morbi itaq uolunt q cu ca morbi est pportionata q hic sit minus p
illud ut si in sor, ē g. cy. coll.a grauis in estate et in plat. in hieme, hec maa in hieme est dispportionata io dnt alij q in hieme est peior qa sic stab egli
maa febris in hieme et in estate in hieme est peior et in hoc est falsu
dt. n. hypp. de morbis et no dt de maa imo si sit equalis qntas coll.e i hieme et in estate in hieme est citius reducibilis qa cito infrigidat et in hieme
fiut accessio minora qa frigtas hiemis resistit, uos dicitis q eadē sit rō de morbo et de maa, ma.n. dispportionata hiemi si dēt cau in hieme
dēt fieri a fortiori ca et in estate a, leui ca multiplicat coll.a g.o maa
dispportionata arguit fortiores cas g. est piculosior qa arguit fortiorem
cas ut morbus dispportionatus est peior qa arguit fortiores cas, ptcq hoc
fit in hieme a, fortiori ca sed p. te ca extr.a ut si dēt in hieme collera
multiplicari opz te sumere in hieme cibos longe calidiores et in maiori
qntit.e sed ista ca. g. sit fortior qd tn. s medico et ac piculosus egrum
cum n. coll.a ista incipit fre egr.nes hic tu cesses comedere illos cibos et
magis infrigidabit.r illa coll.a in hieme cq in estate et bene coll.a, i la est
fca a, fortiori ca sed p.s hoc no sequitur q sit det.or dispo sed morbus dis
portionatus arguit cas intr.cas a, qua pendet et io est peior et bene fateor
si maa dispportionata haberet cas intr.cas q tu esset peior et sic hypp. et
gal. verif.nt aplos no de ca morbi sed morbo ipo imo qnq sit q ca morbi
sit pportionalis et tn sit peior ca dispportionata ut de parasis ad ptisis
qa facili ca fiut ptisici et tn no facile curat et sic g. meha a, leui ca
fiat in autuno et a, fortiori ca in estate no tn facilius autunalis qrna liberat
imo est longior, queso de q.na estiua et autunali in estate est dispportionata
qa estas calida est et meha frigida est et autunus est frigidus et siccus
et meha et frigida et sicca et certus est q estate q.na ut plurimu breves
et io sunt meliores, q.na est mala rōne long.tis et tn in autuno est ppor
tionata g.o no est uerz q morbus dispportionatus det.or sit, Hec diff.tas sic
soluit.r, q.na sit duo, est febris et est maa unde pendet si rōne febris
ōsideret tuc in coll.co est pportionata et in fleg.co dispportionata et rōne
mae ipi autuno pportionat. et estati dispproportionat. sed aplor. no verif
de maa, sed de morbo ipo pportionato rōne morbi et no rōne mae et
est omnino sic ut diximus est de ptisi, q.na in autuno si fiat hic meha fa
multiplicat et q paucos cibos melicos edas, et sic a leuiori ca

sit in autumno quam estate tamen autumnus conservat morbos eos et si libet restitutiones materiae illius
ut in corporibus paratis ad phthisim minor. n. materia f. phthisis in illis qui sunt parati quam in
illis qui non sunt parati sed postquam sunt facti phthisici tunc illa comparando conservat
phthisim quia non ita f. expurgare materiam per pectus et sic est de quartana in autumno
licet n. fiat tunc a, leniori causa tamen materia illa magis conservat eum sed est quartana et sic
non verificatur aphorismus de materia ipsa quia non dicit Hypp. in materia minus periculosa sed dicit
in morbis minus periculosis et isti errant quia non verificatur aphorismus de materia morbi
et est de morbis proportionatis complexioni naturae corporum et ideo additur esse aphorismus semper
et tamen [illegible] ad corpus et ideo in hoc errant, primo quaero an sit, sit flegmaticus in quo fiat
flegmatica febris et in flegmatico altera fiat quartana quaero quae est deterior febris certe
secundum aphorismum quia dicit esse deterior tamen est oppositum quia quartana est a toto genere salubris
ut sit notha vel pura sed in flegmatica quotidiana est periculum de morte et tamen
quotidiana est proportionata flegmatico, nihil f. hoc non est flegmatico et quartana p. consider
in febri et p. considerari ut sunt diversi morbi si primo modo considerentur tunc utraque
est disproportionata flegmatico quia flegmaticus est frigidus et lapsus ad contrarium est dis
proportionatus sed ratione materiae bene morbus flegmaticus est proportionatus sed aphorismus intelligitur
de morbo et non de materia, verum est quod hic possunt alio modo solvere et dicere quod oportet morbos
eiusdem rationis comparare et comparare corpus flegmaticum ad flegmaticum et collericum ad collericum et
collericam in collerico et collericam in flegmatico tunc in flegmatico est deterior quia arguit
eam et maiorem morbum in flegmatico et hoc est quia est disproportionata non solum ratione
sed et ratione morbi, et ideo equalis febris collerica est peior in flegmatico quam in collerico et
sic dicuntur p. solvi hoc argumentum et si tu volis comparare morbum mortalem sed salubrem
ut quotidianam ad effimeram licet effimera sit disproportionata flegmatico tamen quotidiana est
peior, Aphorismus quod intelligitur de morbis proportionatis complexionum et non corporum et tunc omnes
instantie removentur, alii justificant fuit ab aliis corporibus quos solvunt et male et oportet
solvere omnes et reducere ut quia aphorismus non loquitur de materia ut quia loquitur de proportionatis
complexioni et non corpori ut quod oportet comparare egritudines eiusdem speciei inter se, Prima spasmus
siccus est proportionatus nervis et spasmus de repletione est disproportionatus et tamen
spasmus de inanitione est difficilius curare et tamen est filius quia nervi sunt sicce
[illegible]plexionis quod est proportionatus spasmus de siccitate nervis sed ut et dicit quod hec difficultas
ut resolvit quod spasmus humidus sit disproportionatus formaliter, tamen est proportionatus
virtualiter, sed Galenus loquitur solum de formali proportione et ideo dico quod oportet comparare
[illegible]nes eiusdem speciei inter se, spasmus n. de siccitate est disproportionatus et est
[illegible]pasmus de siccitate proportionato, cum sint duo quartane [illegible] nervos humidiores

et alter sicciorem, hic quibus hoc incurrat spasmum de siccitate. Dico quod hic facilius removebitur
ab eo quod habet nervos sicciores et est minus malus, alia instantia si febris pestifera fiat
in uno corpore mundo a superfluitatibus et in altero corpore non mundo et occurrat pestibus
aer istis et faciat febrem hic corpori mundo est disproportionata ista febris et
alteri est proportionata, hic in mundo deterius [illegible] 2m aphorismum et in Gal. p° de
differentiis febrium cap° 4° dicit corpora quanto sint magis munda tanto magis resistunt
pestilentie, [illegible] suo modo [illegible] et dicit si fiat equalis febris in illis duobus, dicit quod que
fit in mundo arguit [illegible] et maiorem malignitatem aeris et in non mundo
a [illegible] fiet et ideo est periculosior in mundo et bene concedo quod si eadem
causa occurrat ambobus quod hic in mundo fiet peior febris. Hec solutio non placet immo
est falsa bene fateor quod si in mundo dicit fieri febris [illegible] quod regnat aer potentior
[illegible] ista causa est [illegible] et si ille erat in alia regione ubi non sit ille aer
pestilens dico quod facilius curatur mundum corpus ab equali febri pestifera quam
in repleto corpore hic ista massa humoralis inficitur et ideo difficile est illos
humores reducere ad benignum sed in mundo [illegible] sit facta a forti causa, tamen
[illegible] in alia regione facilius curatur neque sumus in casu aphorismi non enim dicit
[illegible] quod morbus sit proportionatus mundo et immundo corpori sed dicit proportionatus
[illegible] et isti volunt verificare de proportione virtuali et de proportione compositionis
[illegible] de mundo et non mundo sed febris pestifera dicit dici proportionata vel
disproportionata ratione [illegible] et aphorismus verificatur de morbo et non de materia, in
morbis minus periclitantur sic dicit Hyppocrates sed illi qui volunt verificare de omni
proportione non [illegible] bene solvere et restat [illegible] difficultas et eras [illegible]

Lectio 109a ordinaria

In expositione [illegible] aphorismi in morbis minus [illegible] post solutas difficultates respondet [illegible]
facies [illegible] seu Hyppocrates ut in p° prognosticorum est signum proportionatus egrotis in acute
et disproportionatus cronice, cronice enim sunt ab humore grosso qui non facilius
resolvit et in hoc est multo peius in acuta quam in cronica et est signum mortale
valde in acutis si fiat [illegible] media et in cronica non est adeo timendum
dicit [illegible] facies ea est magis proportionata longe egrotis quam acute quia in cro
sepe fit et in acutis raro, [illegible] sic solvit quod [illegible] aphorismus veri
et de signis sed dicit aphorismus in morbis minus [illegible] et non aphorismus [illegible]
morbis et non loquitur de causis nec de signis nec de compositione et si
signum et non dicit esse non proportionatus sed dicit esse non proportionatus ad morbi

ime dt. de morbo pportionato cplonis, ideo dixi uobis q sepius adduxit aplor. et nn ad pposi
soto g° fortis est q aplor. intur de morbo rn cplonis, R. in statu melia facile euenit
in habentibus calidum cor et humidum cerebrum qa cordi calido exnte facile multiplicat
melia p adustionem n. coburunt uapores et eleuant uapores melancolici et cerebrum humidum
facile suscipit et tn melia est hic disproportionata est n. frigida et sicca sed cor
est calidum et cerebrum humidum et hic est egr.°° qui facile euenit in illis et tn
difficilius curat ab hijs talibus, respt suo m° et dt. q talis passio h. sit dispportionata
formalr tn est pportionata uirtualr qa isti facile cadunt in istam passionem, hoc nn
p. stare Gal. in 3° logt de pportione for.li et et dispositus ad ptisim est aptus
cadere in ptisim et ideo nn est soluendum hoc m°, R°. g° cum dt. melia est dispportio
ut p melias intis alterius uirtis scdae intoris ut qa infrigidat cor et exiccat
cerebrum ut p melias intis qa p. ledere rone uaporis si intay de lesione fe
in cplone hic dico q est dispportionata melia qa si cor calidum det habere
melias hec est peior habens, et si hc intay de ma p mixta cum spus hic nn
est ad pposium qa aplor. nn intur de ma et sic hendo cologuatur de morbis
rn cplonis hic tollunt omnes instc, R. si fiat paralisis sinistri lateris ut poda
in pede sinistro ut pleuresis in sinistra parte hic podagra est magis
pportionata sinistre parti et sic paralisis qa pars ea est debior et suppo
magis fluunt ad partes debiles et tn nn facilius curat paralisis sinistri
qm dextri, hac dt. q aplor. est et uerus in hoc cgrne sed q accit q paraa
partis sinistre sit detor qa pars sinistra est debor, est de istis sicut a
ptisi rn poratos ad ptisis illi n. facile cadunt in ptisim tn nn de facili curat
qa nn p. expurgare mas in pectore contes sic podagra in sinistra parte est proportionata
qa parsilla est debilior et ideo ut qa illius partis meatus sunt ampliores ut qa pars sit debor
ideo est magis pportionata sed hoc est rone cplonis sed merito componis et debilitis uirtis
et hec proportio impedit postea curam qa n. pars illa est debilis et minus calida ideo
nn p. ita bene resoluere illas mas ut p. dextra pars et ideo hoc nn est ad pposium
aplor. R. hic dicis mas ee pportionatas qa ma di facile recipit in membris debilibus
sed nn pbas de morbo et si tu pbares q parssinistra sit minus calida et habent
morbus frigidus hic arguere ad pposium si fiat apa calidum cordi hic cordi est
[illegible]rtionatus rn frigidi apatis, et tn xia gis est magis picculosus calidus apa
dico q est pportionatus sed xaccns est picculosius s. qa ad apata calida seqt
dolor et illa accntia, dico q hypp. intdit q dispportionatis morbi sunt
[illegible]is qa hent accntia maiora et fortiora et sut magis mortales

dico g.o q opz. comparare apata calida inter se ut si cor calidu et frigida incurrat apa calidus
tunc in frigido est peius hoc et sic et esst ia disspporhonata est melior q̃ putida pporhonata
et id opz. 2parare morbos eiusdem spei et id si int.ᵃˡⁱˢ q int.ᵐʳ apsor. de morbis et de silit.ᵉ
ad 2plores et n̄ de accenit. et de causis et n̄ de signis et q 2petis morbos eiusdem
spei inter se hic sunt inuenichs aplor.ᵐ de ueu, uos dicens nimis restringit aplor. hoc
m.ᵒ intellectus sed melius eet ampliare eas, dico q si uol.ᵗ eius ampliare hic n̄ solum morbi
sed oms dispo. dissporhonata ut dissporhonata est arguit forhoes, eas sed si sit ca
intr.ᵉᵃ hic arguit maius pˈiculum et si sit extr.ᵉ hic n̄ arguit maius piculu et
sic poterit uerifi aplor. de m̄a de accenit. et de signis et sic poterit ampliori
aplor. ut q.ᵗᵃ gnitus ad mas est pporhonata autumno et estati n̄, et tn in autumno
pporhonatio si sit a ca intr.ᵉᵃ ut q sit mala 2plo melior et contra humor melius
hic eet ualde mala sed si sit a cibis. h. plus cibi regnant in autumno q̃ in estate
[illegible] multiplicet m̄a tn n̄ est eq.ᵈᵒ peior in autumno et sic hoc g.ᵐᵒ dicit uerif. aplor.

In om̄i morbo ea q de ne. hypp. n̄ue decl.ᵃᵗ q ea que sunt de umbilicum et de pectus
spissa et carnosa melius est hoc q̃ hoc ea extenuata ut eius q fecerat in sanitate
et hoc est pro tanto g.o eas maiori diff.ˡᵗᵉ potens illis dare medic.ᵃˢ, gall. p.ᵒ decl.ᵃᵗ
[illegible] unde 2situs [illegible] in p.ᵒ pnosticorum t.ᵘ 70. et gr. g.o dum est hic n̄ sit positus
[illegible] 2.ᵒ declᵃᵗ pmas aplor. et dt. de malis p mas signi et cau. g.o dt. hypp. et 3.ᵒ
[illegible] n̄ dt. de uomitu q.ᵒ decl.ᵃᵗ g.o inius uentres int.ᵘʳ p.ᵒ pnosticorum t.ᵘ 70.
[illegible] in om̄i morbo acuto hypocundria si sint mollia sine dolore et equalia s. dextra
et sinistra hic bene disponit et de crassitie illarum partium ibi n.ˡ dixit sed de hoc
dixit hic et p hoc n̄ posuit ibi g.a in pnostico loquitur de acutis et de hijs
que sequunt ad acutas ut uomi apatus ut uomi magne inflamationis hunc piculum
acutu egr.ᵉˢ, et id sat est q dicat ibi n̄ dixe esse hypocundria eius dolorem et
de mollia et de equalia sed q sint carnosa hoc p. fic ad faciliorem dig.ᵒⁿ [illegible]
ut ad breuitatem egr.ⁿⁱˢ sed n̄ ad salutem al mortem et et g.a in acutis n̄
multum utimur medic.ᵉ et id facuit hoc, hic aut loq.ᵗ de om̄i egr.ᵉ et n̄
solum de acutis et p medicinis dandis melius est q partes ille sint m[illegible]
q.ᵐᵒ hic partes illas extenuatas est malum ut signum g.o s. [illegible]
in illis p[illegible] et musculis est debilis et id debilius efficiunt eff[illegible]
malis q uir cae membra n. ea reuerberat calorem natem in [illegible]
et epar, imo et pellis extr.ᵉ sunt plus hoc g.o a forhorij illa [illegible]

sint extenuata hic tn remittent in juuando stomaco et epati adeoq minus bona fiet dig°
in stomaco et et sanguificā in epate. subiungit fallax .n. simo. disp. est w.i.
soluentib ventris est fallax qa soto nō ita fiet bene q in istis calefcitiue et ex
ptis resolutiue sunt medicine et tō medica magis resoluet ea membra et debili
tabit ea q̄ ꝑ. opp. pro solutive ventris membra ista laborare et exprimere et
diff. fiet soto, ꝑ plus impediet dig° et tō cum ueluis dare medicas solutiuas
stamius potius eam dare illas qui sunt portas illas carnosas Gal. in 3° ꝑ
sd. nō ne et isti mali sit sent ad vomitus na ad faciendū vomitū opp q
partes illæ ꝯprimāt ꝑ. in vomitu magis extenuabunt, rt et dt. q ur sibi q soc
dimiserit ut manif. qa si sunt indisposita corp. ista ꝑ inferius ꝯ. multo
fortius ꝑ supius et difficilius erit eos vomere qa difficilius est fre vomitu
qō fre secessū vomitus .n. est res ꝯtr natas et secessus est natas. Vlt° dic
qd ꝑ pectine ut dt. Gal. vt mus totus ab umbilico ad pudenda usq ꝯ
abdomen et miraes qd idē est et miracli a uocat Avic. et, pectore ad pudendum
diuidit in hypocundrion et partes umbilicales et in pectine, hypocundria sunt quæ
sunt sub costis mendosis. ꝯ. ꝑ hypocundrium uocet qd est sub pomo granati
et diuidit hypocundrium in duo in dextrū et sinistrū et pars q est in
pars umbilicalis et reliquū ab umbilico ad pudenda uocat pecten, hic est
qa ur q sana Gal. in 3° ꝯdat apsori° 6° 4a. par. ubi dt. Hypp. q.
et facile vomentes re dt. q° ibi ꝑ graciles sut facile vomentes sed carnosi
sunt diff. ad vomitū (et in hicre nō ita faciendus est vomitus) et hic dt. Gal.
totus opp. ꝯgo sut eo apsori° in ista dubis et soluit mo m° et impugnat
sed sua soto et est magis impugnanda p. soto est q uult dre ibi graciles
facilius euomut qp carnosi sed in hoc 3° nō uult Gal. dre q graciles difficilius
... carnosi, sed compat graciles ad uomitus vn ipos gtw ad secessum
... hoc ut maior ut crassius diff. hus uomit qa hoc est ꝯtr nas sed secessus
... natis sed in 4a par. ꝯfat graciles vn crassos in vomitu, ista soto
... qa Hypp. in t° dt hos ꝑ male dispositos vn medicas et vn carnosos
... nō dt. eodem° de vomitu et opp. et inte q sint et magis fallacis ad
... carnosi opp. .n. inte q Gal. mouit dubies de vomitu eo m° quo
... secessu et soluit qa dereliqt hoc ut manif. et tō nō p. sume p. soto

incit ygo corpora gracilia quedam sunt colle^ra et quedam melica, et in 4^a par^la int. dicit de collis
qua colla facile ascendit et sic de gracilis melicas int^dit sed q^d sic n. loquitur

gracilitate Hyppo. et Gal. de omni eg^rne solum q^o dit sic et duplex, in 4^a par^la loquit de toto
homine et nō solus de ventre gracili nec loqtur de gracili ventre v^n qui sani
et multi sut sous collis graciles et tn sunt ventres satis crassus et isti sunt
purgandi p supius et sic loquit de extensione ventris v^a qui sani et et qq
ect flegma et sicut ventre graciles hie diffilius ~~sete~~ sed vomet et purgabitur
difficilius p secessus et sic in 4^a par^la loqtur de gracilit^e nali et et
de gracilit^e totius et nō de gracilit^e ventris et sic est duplex diversitas &c

Lectio 104^a ordinaria

Weiss Ro. 1927

36. CURTIUS MATTHAEUS, Papiensis. Expositio in Aphorismos divini Hippocratis. Papierhandschrift italienischer Provenienz aus dem XVI. Jahrhundert. 196 Bll. Folio. (290 : 215 mm.) Pergamentband. Mk. 180.—

Der Codex enthält den Text der ausführlichen Vorlesungen, die Curtius zu Padua gehalten hat und die ungedruckt geblieben zu sein scheinen, jedoch nur bis zur Lektion 103 einschließlich. Über den Verfasser, der zu Pavia, Padua, Bologna, Florenz und Pisa lehrte und 1544 starb, vergl. z. B. Kestner, Medizinisches Gelehrten-Lexikon, Jena 1740, p. 239 f. Die Vorlesung behandelt den ganzen Stoff der Hippokratischen Medizin; am Rande vielfach Zusätze des Schreibers und späterer Leser. — Als Einband dient ein Doppelblatt eines Notariatsbuches von Amandola aus dem XIV. Jahrhundert. Der Codex ist teilweise am oberen Rande fleckig, die ersten Lagen sind am äußeren Rand beschädigt.

[illegible]

[illegible]

et unde de mandela [illegible]

[illegible]

[illegible]